

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت اقتصادی

مدیریت کل اقتصادی

حساب های ملی ایران

به مناسبت بزرگداشت ۲۰۰۸ سال تأسیس بنیاد ملی اقتصاد بر مبنای نظام حساب های ملی ۲۰۰۸

به قیمت های جاری و ثابت سال پایه ۱۳۹۵

(۱۳۹۹-۱۳۹۰)

اداره حساب های اقتصادی

شهریور ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت اقتصادی

مدیریت کل اقتصادی

اداره حساب‌های اقتصادی

حساب‌های ملی ایران

به تفکیک بخش‌های فعالیتی و نهادی اقتصاد بر مبنای نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸

به قیمت‌های جاری و ثابت سال پایه ۱۳۹۵

(۱۳۹۰-۱۳۹۹)

شهریور ۱۴۰۱

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

حساب‌های ملی ایران، به تفکیک بخش‌های فعالیتی و نهادی اقتصاد (۱۳۹۰-۱۳۹۹)

تهیه و تنظیم: اداره حساب‌های اقتصادی

نشانی: تهران، بلوار میرداماد، شماره ۱۹۸

صندوق پستی: ۷۱۷۷-۱۵۸۷۵

تلفن: ۲۲۲۵۷۱۵۲

نمابر: ۲۲۲۵۷۱۹۹

نشانی پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی: www.cbi.ir

به نام خداوند یکتا

پیشگفتار:

ساختار اقتصادی هر جامعه، متشکل از مجموعه‌ای گسترده و متنوع از فعالیت‌ها و مبادلات اقتصادی است که در سطوح متفاوت و بین همه عوامل اقتصادی و طی زمان صورت می‌گیرد و نتیجه آن به شکل تغییر در ثروت، متبلور می‌شود. فهم عملکرد واقعی اقتصاد و شناخت تفصیلی اجزاء و عوامل مؤثر بر آن، مستلزم در اختیار داشتن مجموعه‌ای جامع از اطلاعات و آمارهای اقتصادی است که به شکل نظام‌مند با عنوان حساب‌های اقتصادی، ارائه می‌گردد. با بررسی حساب‌های اقتصادی کشور نمایی از وضعیت اقتصادی بدست می‌آید که می‌تواند راهنمای موثری جهت تدوین برنامه‌های توسعه محسوب گردد.

از آنجا که آمارهای کلان اقتصادی نقش قابل توجهی را در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های پولی و اقتصادی ایفا می‌کند، تهیه و تدوین آنها به عنوان یک اصل در دستور کار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دارد. آمار حساب‌های ملی ایران که از بدو تاسیس بانک مرکزی در اختیار کاربران داخلی و مجامع بین‌المللی قرار گرفته است، به عنوان یک ابزار مهم در پیشبرد اهداف تحلیلی و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی محسوب می‌شود.

اجرای کامل نظام استاندارد حساب‌های ملی بر اساس توصیه دفتر آمار سازمان ملل متحد شامل شش مرحله است. مرحله اول و دوم محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش هزینه و تولید به تفکیک فعالیت‌ها و اجزاء آنها و محاسبه درآمد ملی و مبادلات با دنیای خارج است. مراحل سه تا پنج نیز مستلزم تهیه توالی حساب‌های اقتصادی از حساب تولید تا حساب مالی به تفکیک بخش‌های نهادی اقتصاد است. مرحله ششم نیز تهیه سایر حساب‌های اقتصادی از جمله ترانزنامه‌های افتتاحیه و اختتامیه اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی است.

حساب‌های اقتصادی که محور اصلی کتاب حاضر است دارای ویژگی‌های جدید و برجسته ذیل می‌باشد:

- ۱- تهیه حساب‌های بخش‌های نهادی اقتصاد علاوه بر اقتصاد ملی و بخش‌های فعالیتی
- ۲- ارتباط زنجیره‌ای و نظام‌مند حساب‌های مختلف در یک سلسله توالی نهادی و سازگار
- ۳- تهیه و تدوین بر مبنای آخرین نسخه استاندارد نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ (SNA)
- ۴- تهیه آخرین نسخه نظام طبقه بندی استاندارد رشته فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) نسخه چهارم
- ۵- توسعه و تکمیل مرزهای حساب تولید و حساب سرمایه منطبق بر نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸
- ۶- تهیه و ارائه آمار حساب‌های ملی ایران به قیمت‌های جاری و ثابت سال پایه ۱۳۹۵
- ۷- افزایش رشته فعالیت‌های اقتصادی از ۶۲ به ۷۷ قلم منطبق بر نظام (ISIC) نسخه چهارم
- ۸- انضمام پیوست‌های تکمیلی شامل، شاخص زنجیره‌ای، اقتصاد نامشهود، حساب سرمایه و حساب ترانزنامه

نظام حساب‌های ملی با اضافه شدن توالی حساب‌ها، نقش محوری و هماهنگ‌کننده در میان سایر نظام‌های آماری اقتصاد کلان نظیر آمار تراز پرداخت‌های خارجی، آمار مالی دولت، آمارهای پولی و مالی، حساب جریان وجوه و شاخص‌های قیمتی پیدا می‌کند.

با توجه به حساب‌های فعالیتی و نهادی موجود، اکنون حساب‌های ملی ایران در مرحله پایانی و بخش ششم از کل مراحل اجرای نظام یکپارچه توالی حساب‌های کلان اقتصادی قرار دارد.

اداره حساب‌های اقتصادی در راستای ارتقاء و بهنگام‌سازی آمار حساب‌های ملی مطابق با آخرین نسخه دستورالعمل استاندارد نظام حساب‌های ملی سازمان ملل متحد، پیاده‌سازی نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ را در دستور کار خود قرار داد. نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ پنجمین و آخرین ویرایش نظام حساب‌های ملی از ابتدای شکل‌گیری آن تاکنون است. تغییرات صورت گرفته در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نسبت به نسخه قبلی آن (۱۹۹۳) آمار حساب‌های ملی را منطبق با تحولات شرایط اقتصادی، پیشرفت‌های انجام شده در حوزه تحقیقات روش‌شناسی و نیازهای کاربران متحول ساخته است. یکی از تغییرات جدید مجموعه حاضر، ارائه ارقام حساب‌های ملی ایران بر اساس آخرین نسخه بین‌المللی طبقه‌بندی استاندارد کلیه رشته‌های فعالیت‌های اقتصادی ISIC (نسخه چهارم) است.

لازم به ذکر است که مجموعه حاضر پس از ارائه چارچوب مباحث اصلی شامل چهار پیوست تکمیلی است که بخشی از مطالب مهم نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ و اقدامات انجام شده در این بانک به صورت تفصیلی و در قالب پیوست‌های زیر مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

پیوست اول: شاخص‌های زنجیره‌ای

پیوست دوم: اقتصاد نامشهود در نظام حساب‌های ملی

پیوست سوم: حساب سرمایه

پیوست چهارم: حساب ترازنامه

نسخه پیشین کتاب حاضر که در اسفند ماه ۱۳۹۹ منتشر شد و در اختیار کاربران قرار گرفت، به لحاظ پوشش دوره زمانی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ بر مبنای سال پایه ۱۳۹۵ و نظام استاندارد حساب‌های ملی ۲۰۰۸ را در بر می‌گرفت. در کتاب حاضر نیز ضمن بهبود کیفی داده‌ها و افزایش پوشش آماری، سری زمانی جدید حساب‌های ملی ایران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ بر مبنای سال پایه ۱۳۹۵ تهیه و ارائه گردیده است.

در خصوص تهیه این گزارش لازم است از همه دستگاه‌های سیاستگذار و اجرایی کشور، سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها، نهادها، بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و خصوصی و نیز مراکز رسمی تولیدکننده آمارهای پایه کشور که همواره به عنوان تامین‌کننده اطلاعات و آمار مورد نیاز در تهیه حساب‌های ملی کشور، این

بانک را در انجام وظایف خویش یاری نموده‌اند، تشکر و قدردانی گردد. بی‌تردید افزایش کمی و کیفی گزارش‌دهی کارگزاران اقتصادی، سهم بسزایی در ارتقاء حساب‌های ملی کشور داشته و زمینه را برای نیل به اهداف جدید در این عرصه فراهم خواهد ساخت. در خاتمه از اندیشمندان و صاحب نظران اقتصادی به ویژه در حوزه حساب‌های ملی دعوت می‌گردد، به منظور بهبود هر چه بیشتر مجموعه حاضر، نقطه نظرات ارزشمند خود را در اختیار اداره حساب‌های اقتصادی این بانک قرار دهند.

الحمد لله رب العالمین

اداره حساب‌های اقتصادی

شهریورماه ۱۴۰۱

فصل اول: مفاهیم، تعاریف و روش‌ها.....	۱
۱- مقدمه.....	۱
۲- سیر تحول حساب‌های ملی.....	۲
۳- نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸.....	۳
۴- حساب‌های ملی در ایران.....	۴
۵- تعاریف و کاربردها.....	۵
۶- سایر ویژگیهای نظام حساب‌های ملی.....	۵
۶-۱ نحوه انجام طبقه‌بندی‌ها در نظام حساب‌های ملی.....	۶
۶-۱-۱ طبقه بندی حساب‌ها.....	۷
۶-۱-۲ واحدها و بخشهای نهادی.....	۱۸
۶-۱-۳ طبقه‌بندی فعالیت‌ها.....	۲۱
۶-۱-۴ طبقه‌بندی کالاها و خدمات.....	۲۲
۶-۱-۵ طبقه‌بندی هزینه (مصرف).....	۲۳
۷- مراحل اجرای نظام حساب‌های ملی.....	۲۵
فصل دوم: انواع حساب‌ها در نظام حساب‌های ملی.....	۲۷
۱- حساب تولید.....	۲۷
۱-۱ مرز تولید.....	۲۸
۲-۱ ستانده.....	۳۳
۲-۱-۱ ستانده بازاری.....	۳۴
۲-۱-۲ ستانده تولید شده به‌منظور خود مصرفی.....	۳۴
۲-۱-۳ ستانده‌های غیربازاری.....	۳۵
۳-۱ مصرف واسطه.....	۳۶
۴-۱ ارزش‌گذاری ستانده، مصرف واسطه و ارزش افزوده.....	۳۶
۴-۱-۱ قیمت پایه.....	۳۶
۴-۱-۲ قیمت تولیدکنندگان.....	۳۷
۴-۱-۳ قیمت خریداران.....	۳۷
۴-۱-۴ ارزش افزوده ناخالص به قیمت پایه.....	۳۷
۴-۱-۵ ارزش افزوده ناخالص به قیمت تولیدکنندگان.....	۳۷
۵-۱ برآورد حساب تولید.....	۳۸

۳۸	۱-۵-۱ حساب تولید برحسب فعالیت‌های اقتصادی
۳۸	۱-۵-۲ حساب تولید بر حسب بخش‌های نهادی اقتصاد
۳۹	۲- حساب ایجاد درآمد
۳۹	۱-۲ جبران خدمات کارکنان
۴۱	۲-۲ مالیات بر تولید و واردات
۴۱	۱-۲-۲ مالیات بر محصول
۴۲	۲-۲-۲ سایر مالیات‌های بر تولید
۴۲	۳-۲ یارانه‌ها
۴۴	۴-۲ مزاد عملیاتی و درآمد مختلط
۴۵	۵-۲ برآورد حساب ایجاد درآمد
۴۵	۱-۵-۲ حساب ایجاد درآمد برحسب فعالیت‌های اقتصادی
۴۶	۲-۵-۲ حساب ایجاد درآمد برحسب بخش‌های نهادی اقتصاد
۴۶	۳-۵-۲ حساب ایجاد درآمد برای کل اقتصاد
۴۶	۳- حساب تخصیص درآمد اولیه
۴۶	۱-۳ معرفی حساب تخصیص درآمد اولیه و اجزاء آن
۴۹	۲-۳ درآمد مالکیت (دارایی‌ها)
۵۰	۱-۲-۳ بهره
۵۲	۲-۲-۳ درآمد توزیع شده شرکت‌ها
۵۲	۳-۲-۳ سرمایه‌گذاری مجدد عواید حاصل از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
۵۳	۴-۲-۳ درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری ذخایر بیمه
۵۴	۵-۲-۳ درآمد دارایی‌های تولید نشده غیرمالی
۵۵	۶-۲-۳ برآورد اجزاء حساب تخصیص درآمد اولیه
۵۸	۴- حساب توزیع ثانویه درآمد
۵۸	۱-۴ معرفی حساب توزیع ثانویه درآمد و اجزاء آن
۵۸	۲-۴ مالیات‌های جاری بر درآمد و ثروت
۵۹	۱-۲-۴ مالیات بر درآمد
۵۹	۲-۲-۴ سایر مالیات‌های جاری
۶۰	۳-۴ سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی
۶۱	۴-۴ سایر انتقالات جاری

۶۱	۴-۵ برآورد اجزاء حساب توزیع ثانویه درآمد.....
۶۱	۴-۵-۱ مالیات جاری بر درآمد و ثروت.....
۶۲	۴-۵-۲ سهمیه‌های تامین اجتماعی.....
۶۳	۴-۵-۳ بهره‌مندی‌های اجتماعی نقدی.....
۶۳	۴-۵-۴ سایر انتقالات جاری.....
۶۴	۵- حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی.....
۶۴	۵-۱ معرفی حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی و اجزاء آن.....
۶۵	۵-۲ بهره‌مندی‌های غیرنقدی تامین اجتماعی.....
۶۵	۵-۲-۱ بازپرداخت هزینه‌های غیرنقدی خانوار.....
۶۶	۵-۲-۲ سایر بهره‌مندی‌های غیرنقدی اجتماعی.....
۶۶	۵-۳ بهره‌مندی غیرنقدی کمک‌های اجتماعی.....
۶۷	۵-۴ انتقال کالاها و خدمات فردی غیربازاری.....
۶۷	۵-۵ برآورد اجزاء حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی.....
۶۷	۵-۵-۱ بهره‌مندی‌های غیرنقدی تامین اجتماعی.....
۶۷	۵-۵-۲ بهره‌مندی غیرنقدی کمک‌های اجتماعی.....
۶۸	۵-۵-۳ انتقال کالاها و خدمات فردی غیربازاری.....
۶۸	۶- حساب مصرف درآمد.....
۶۸	۶-۱ معرفی حساب مصرف درآمد و اجزاء آن.....
۶۹	۶-۲ مصرف نهایی کالاها و خدمات.....
۷۰	۶-۳ هزینه‌های مصرفی نهایی خانوار.....
۷۱	۶-۴ هزینه مصرف نهایی واقعی خانوار.....
۷۲	۶-۵ هزینه‌های مصرفی دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار.....
۷۲	۶-۶ هزینه‌های مصرف نهایی واقعی دولت.....
۷۳	۶-۷ تعدیلات لازم به‌علت تغییر در خالص سهم خانوارها از صندوق‌های بازنشستگی.....
۷۴	۶-۸ برآورد اجزاء حساب مصرف درآمد.....
۷۴	۶-۸-۱ حساب مصرف درآمد.....
۷۴	۶-۸-۲ حساب مصرف درآمد تعدیل شده.....
۷۵	۷- حساب سرمایه و حساب مالی: حساب‌های انباشت.....
۷۵	۷-۱ دارایی‌ها.....

۷۵.....	۱-۱-۷ دارایی‌های مالی.....
۷۶.....	۲-۱-۷ دارایی‌های غیرمالی.....
۷۶.....	۳-۱-۷ دارایی‌های تولید شده.....
۷۷.....	۴-۱-۷ دارایی‌های تولید نشده.....
۷۸.....	۸- حساب سرمایه.....
۷۸.....	۱-۸ معرفی حساب سرمایه و اجزاء آن.....
۷۹.....	۲-۸ تشکیل سرمایه ثابت ناخالص.....
۸۲.....	۳-۸ تحصیل منهای واگذاری اشیای گرانبها.....
۸۲.....	۴-۸ مصرف سرمایه ثابت.....
۸۳.....	۵-۸ تغییر در موجودی انبار.....
۸۳.....	۶-۸ خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی.....
۸۴.....	۷-۸ انتقالات سرمایه‌ای.....
۸۶.....	۸-۸ برآورد اجزاء حساب سرمایه.....
۸۷.....	۹- حساب مالی.....
۸۷.....	۱-۹ معرفی حساب مالی و اجزاء آن.....
۸۸.....	۲-۹ نقش حساب مالی در نظام حساب‌های ملی.....
۹۰.....	۳-۹ دارایی‌های مالی.....
۹۱.....	۴-۹ مطالبات و تعهدات مالی.....
۹۱.....	۵-۹ طبقه‌بندی مبادلات مالی.....
۹۱.....	۱-۵-۹ طلای پولی و حق برداشت مخصوص (SDR).....
۹۳.....	۲-۵-۹ پول رایج و سپرده‌ها.....
۹۳.....	۳-۵-۹ اوراق بدهی.....
۹۴.....	۴-۵-۹ وام‌ها.....
۹۴.....	۵-۵-۹ حقوق صاحبان سهام و واحدهای صندوق سرمایه گذاری.....
۹۵.....	۶-۵-۹ طرح‌های بیمه و بازنشستگی.....
۹۷.....	۷-۵-۹ مشتقات مالی و واگذاری سهام به کارکنان.....
۹۸.....	۸-۵-۹ سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختی.....
۹۸.....	۶-۹ برآورد اجزاء حساب مالی.....
۱۰۰.....	پیوست ۱- شاخص‌های زنجیره‌ای.....

پیوست ۲- اقتصاد نامشهود.....	۱۱۸
پیوست ۳: حساب سرمایه.....	۱۴۱
پیوست ۴: حساب ترازنامه.....	۱۸۱
منابع و مأخذ:.....	۲۱۰
جداول حساب‌های ملی ایران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵.....	۲۱۸
نمودارهای حساب‌های ملی ایران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵.....	۳۸۹

۲۱۹	ارزش‌افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری
۲۲۰	ارزش‌افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵
۲۲۱	سهم ارزش‌افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری
۲۲۱	رشد ارزش‌افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵
۲۲۲	تولید ناخالص داخلی به روش هزینه به قیمت‌های جاری
۲۲۳	سهم اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری
۲۲۴	تولید ناخالص داخلی به روش هزینه به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵
۲۲۵	رشد اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵
۲۲۶	ارزش ستانده فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۲۷	ارزش ستانده فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۲۸	مصارف واسطه فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۲۹	مصارف واسطه فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۳۰	ارزش‌افزوده فعالیت‌ها، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی به قیمت‌های جاری (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۳۲	سهم ارزش‌افزوده فعالیت‌ها از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۳۳	ارزش‌افزوده فعالیت‌ها، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ (برحسب ۱۹ فعالیت)
۲۳۵	رشد ارزش‌افزوده فعالیت‌ها، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵
۲۳۷	ارزش ستانده فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری (برحسب ۷۷ فعالیت)
۲۴۱	ارزش ستانده فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ (برحسب ۷۷ فعالیت)
۲۴۵	مصارف واسطه فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری (برحسب ۷۷ فعالیت)
۲۴۹	مصارف واسطه فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ (برحسب ۷۷ فعالیت)
۲۵۳	ارزش‌افزوده فعالیت‌ها، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی به قیمت‌های جاری (برحسب ۷۷ فعالیت)

۲۵۷	ارزش افزوده فعالیت‌ها، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ (برحسب ۷۷ فعالیت)
۲۶۱	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی کل اقتصاد به قیمت‌های جاری
۲۶۲	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری به قیمت‌های جاری
۲۶۳	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی استخراج نفت و گاز و پالایش نفت به قیمت‌های جاری
۲۶۴	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی استخراج معادن به قیمت‌های جاری
۲۶۵	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی صنعت به قیمت‌های جاری
۲۶۶	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا به قیمت‌های جاری
۲۶۷	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی آب‌رسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه به قیمت‌های جاری
۲۶۸	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی ساختمان به قیمت‌های جاری
۲۶۹	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت به قیمت‌های جاری
۲۷۰	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی حمل و نقل و انبارداری به قیمت‌های جاری
۲۷۱	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا به قیمت‌های جاری
۲۷۲	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی اطلاعات و ارتباطات به قیمت‌های جاری
۲۷۳	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی فعالیت‌های مالی و بیمه به قیمت‌های جاری
۲۷۴	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی فعالیت‌های املاک و مستغلات به قیمت‌های جاری
۲۷۵	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی به قیمت‌های جاری
۲۷۶	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی به قیمت‌های جاری
۲۷۷	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی اداره امور عمومی، دفاع و تامین اجتماعی به قیمت‌های جاری
۲۷۸	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی آموزش به قیمت‌های جاری
۲۷۹	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی بهداشت و مددکاری اجتماعی به قیمت‌های جاری
۲۸۰	ارزش افزوده و مازاد عملیاتی هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی به قیمت‌های جاری
۲۸۱	ارزش ستانده، مصرف واسطه و ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری
۳۱۱	ارزش ستانده، مصرف واسطه و ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵
۳۴۱	تولید، درآمد، پس‌انداز و خالص وام‌دهی / وام‌گیری

۳۴۳	عرضه و تقاضای کل (حساب کالاها و خدمات) به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵
۳۴۵	توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۵۳	توالی حساب‌ها برای بخش نهادی خانوارها (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۵۸	توالی حساب‌ها برای بخش نهادی دولت عمومی (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۶۴	توالی حساب‌ها برای بخش نهادی نفت (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۶۸	توالی حساب‌ها برای بخش نهادی شرکت‌های غیرمالی (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۷۲	توالی حساب‌ها برای بخش نهادی شرکت‌های مالی (حساب تولید تا حساب مالی)
۳۷۶	حساب دنیای خارج
۳۸۱	هزینه‌های مصرفی خانوارها، موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها و دولت عمومی به قیمت‌های جاری
۳۸۳	هزینه‌های مصرفی نهایی دولت برحسب وظایف به قیمت‌های جاری
۳۸۴	اقدام تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵
۳۸۵	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ماشین‌آلات و ساختمان بر حسب بخش‌های اقتصادی (به قیمت بازار) جاری و ثابت ۱۳۹۵

۳۹۰	تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۱	تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۱۳۹۵ (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۲	رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۱۳۹۵ (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۳	درآمد ملی ناخالص به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵ (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۴	رشد درآمد ملی ناخالص به قیمت ثابت ۱۳۹۵ (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۵	سهم گروه‌های اقتصادی از ارزش افزوده کل اقتصاد به قیمت‌های جاری (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۶	میانگین سهم گروه‌های اقتصادی از ارزش افزوده کل اقتصاد (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۷	سهم اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۸	میانگین سهم اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۳۹۹	سهم نهادهای اقتصادی در تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۰	میانگین سهم نهادهای اقتصادی در GDP به قیمت‌های جاری (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۱	سهم نهادهای اقتصادی در مازاد عملیاتی ناخالص (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۲	میانگین سهم نهادهای اقتصادی در مازاد عملیاتی ناخالص (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۳	سهم نهادهای اقتصادی در درآمد ناخالص ملی به قیمت بازار (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۴	میانگین سهم نهادهای اقتصادی در درآمد ناخالص ملی به قیمت بازار (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۵	سهم نهادهای اقتصادی در درآمد قابل تصرف ملی ناخالص (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۶	میانگین سهم نهادهای اقتصادی از درآمد قابل تصرف ملی ناخالص (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۷	سهم نهادهای اقتصادی در پس‌انداز ملی ناخالص (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۸	میانگین سهم نهادهای اقتصادی از پس‌انداز ملی ناخالص (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)
۴۰۹	خالص وام‌دهی / وام‌گیری بخش‌های نهادی اقتصاد ملی (دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

چکیده

گوناگونی ساختارها و سطح توسعه اقتصادی کشورها، توسعه کمی و تنوع فعالیت‌های اقتصادی، تغییر نقش اقتصادی دولت در بسیاری از کشورها، وجود تورم و بیکاری به عنوان مشکلات حاد (اقتصادی - اجتماعی)، اهمیت فزاینده برخی از بخش‌ها نظیر ارتباطات و خدمات رایانه‌ای، ایجاد ابزارها و نهادهای مالی جدید در عرصه اقتصاد جهانی به منظور رفع معضلات بازارهای مالی و نیز توجه روزافزون به مسائل محیط زیست، موجب پیچیدگی‌های فراوان مسائل اقتصادی گردیده است. با توجه به مراتب فوق، کمیسیون آماری سازمان ملل متحد به این نتیجه رسید که نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ به منظور تطبیق با شرایط جدید، مورد تعدیل قرار گرفته و به هنگام گردد.

اجرای کامل نظام حساب‌های ملی بر اساس توصیه دفتر آمار سازمان ملل متحد شامل شش مرحله است. مرحله اول و دوم محاسبه تولید ناخالص داخلی به روش هزینه، تولید به تفکیک فعالیت‌ها و اجزاء آنها و محاسبه درآمد ملی و مبادله با دنیای خارج است. مراحل سه تا پنج نیز مستلزم تهیه توالی حساب‌های اقتصادی از حساب تولید تا حساب مالی به تفکیک بخش‌های نهادی اقتصاد است. مرحله ششم نیز تهیه سایر حساب‌های اقتصادی از جمله ترازنامه‌های افتتاحیه و اختتامیه اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی است. حساب‌های کلان اقتصادی که محور اصلی کتاب حاضر است دارای ویژگی‌های جدید و برجسته زیر می‌باشد:

- ۱- تهیه حساب‌های بخش‌های نهادی اقتصاد علاوه بر اقتصاد ملی و بخش‌های فعالیتی
- ۲- ارتباط زنجیره‌ای و نظام‌مند حساب‌های مختلف در یک سلسله توالی نهادی و سازگار
- ۳- تهیه و تدوین بر مبنای آخرین نسخه استاندارد نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ (SNA)
- ۴- تهیه آخرین نسخه نظام طبقه بندی استاندارد رشته فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) نسخه چهارم
- ۵- توسعه و تکمیل مرزهای حساب تولید و حساب سرمایه منطبق بر نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸
- ۶- تهیه و ارائه آمار حساب‌های ملی ایران به قیمت‌های جاری و ثابت سال پایه ۱۳۹۵
- ۷- افزایش رشته فعالیت‌های اقتصادی از ۶۲ به ۷۷ قلم منطبق بر نظام (ISIC) نسخه چهارم
- ۸- انضمام پیوست‌های تکمیلی شامل، شاخص زنجیره‌ای، اقتصاد نامشهود، حساب سرمایه و حساب ترازنامه

نظام حساب‌های ملی با اضافه شدن توالی حساب‌ها، نقش محوری و هماهنگ‌کننده در میان سایر نظام‌های آماری اقتصاد کلان نظیر آمار تراز پرداخت‌های خارجی، آمار مالی دولت، آمارهای پولی و مالی، حساب جریان وجوه و شاخص‌های قیمتی پیدا می‌کند.

با توجه به حساب‌های فعالیتی و نهادی موجود، اکنون حساب‌های ملی ایران در مرحله پایانی و بخش ششم از کل مراحل اجرای نظام یکپارچه توالی حساب‌های کلان اقتصادی قرار دارد. بطور کلی می‌توان گفت که نظام حساب‌های ملی واجد چهار خصیصه مهم یعنی انعطاف‌پذیری، شفافیت، هماهنگی و جامعیت بوده و به همین سبب توانسته است پیشرفتی اساسی در زمینه محاسبات ملی ایجاد نماید. اداره حساب‌های اقتصادی بر اساس وظایفی که از بدو تاسیس بانک مرکزی بر عهده گرفته است، درصدد برآمد تا علی‌رغم کلیه محدودیت‌ها، به ویژه محدودیت‌هایی که در تولید آمارهای پایه در کشور به چشم می‌خورد، بر اساس اطلاعات موجود و در دسترس، چارچوب عملیاتی نظام حساب‌های ملی را تهیه نموده و تصویری چند بعدی و در نتیجه کامل‌تر از اقتصاد ایران ارائه نماید. مجموعه حاضر را باید در امتداد تلاش‌هایی که تاکنون در این زمینه صورت گرفته است، ارزیابی نمود. همانگونه که اشاره شد، نظام حساب‌های ملی، مجموعه‌ای بسیار متنوع از حساب‌های کلان را شامل می‌شود، از این‌رو بسیاری از کشورها تنها موفق به اجرای بخش کوچکی از آن گردیده‌اند. دفتر آمار سازمان ملل متحد، اجرای کامل نظام حساب‌های ملی را به شش مرحله ذیل تقسیم کرده است:

۱- محاسبه تولید ناخالص داخلی بر اساس دو روش تولید و هزینه ملی به قیمت‌های جاری و ثابت به تفکیک فعالیت‌ها

۲- مرحله اول به‌علاوه اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه درآمد ناخالص ملی و نیز سایر مبادلات با دنیای خارج

۳- مرحله دوم به‌علاوه تهیه حساب تولید برای بخش‌های نهادی و نیز تهیه حساب تولید تا حساب مالی برای بخش نهادی دولت عمومی

۴- مرحله سوم به‌علاوه تهیه حساب‌های توزیع اولیه و ثانویه درآمد و نیز تهیه حساب مصرف درآمد برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی

۵- مرحله چهارم به‌علاوه تهیه حساب سرمایه و حساب مالی برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی

۶- مرحله پنجم به علاوه تهیه سایر حساب‌های اقتصادی و حساب ترازنامه برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی.

تعداد اندکی از کشورهای توسعه‌یافته مراحل شش‌گانه را بطور کامل اجرا کرده‌اند و کشورهای در حال توسعه نیز به فراخور نظام آماری خود در یکی از مراحل اجرا قرار می‌گیرند. خوشبختانه حساب‌های ملی ایران نیز همچون تعداد اندکی از کشورهای توسعه‌یافته در مرحله پایانی و بخش ششم از کل مراحل اجرای نظام یکپارچه توالی حساب‌های کلان اقتصادی قرار گرفته است. توالی حساب‌ها و بخش‌های نهادی محاسبه شده در ارقام حساب‌های ملی ایران طی سال‌های (۱۳۹۹-۱۳۹۰) به تفکیک زیر ارائه شده است:

۱- توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

۲- توالی حساب‌ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

۳- توالی حساب‌ها برای بخش نهادی دولت عمومی

۴- توالی حساب‌ها برای بخش نهادی نفت

۵- توالی حساب‌ها برای بخش نهادی شرکت‌های غیر مالی

۶- توالی حساب‌ها برای بخش نهادی شرکت‌های مالی

۷- توالی حساب‌ها برای دنیای خارج

با ارائه چارچوب‌های عملیاتی و آماری نظام حساب‌های ملی، امید می‌رود که افق تازه‌ای در پیش‌روی تحلیل‌گران و محققان اقتصادی کشور گشوده شده و ابزار لازم به منظور بررسی همه‌جانبه آثار سیاست‌های اقتصادی اتخاذ شده نیز در اختیار سیاست‌گذاران اقتصادی قرار گیرد. سخن درباره قابلیت‌ها و مزایای حساب‌های ملی فعلی و نهادی بسیار است، اما همانگونه که بسیاری از کارشناسان خاطرنشان کرده‌اند، حداقل سودمندی آشنایی با نظام حساب‌های ملی، آن است که به دانش اقتصاددانان نظم بخشیده و درک متقابل آنها از مقولات اقتصادی را ارتقاء می‌دهد.

فصل اول

مفاهیم، تعاریف و روش‌ها

فصل اول: مفاهیم، تعاریف و روش‌ها

۱- مقدمه

مهم‌ترین هدف حساب‌های ملی، بازتاب شفاف و قابل اتکاء فرآیندهای موجود در اقتصادهای ملی بوده و نظام حساب‌های ملی، در پاسخ به این ضرورت ارائه گردیده است. پیشرفت‌های چشمگیر فناوری بویژه فناوری رایانه‌ای و نقش بی‌بدیل آن در پدیده انفجار اطلاعات، نقش روزافزون ابزارها و نهادهای مالی در رشد و توسعه اقتصادی کشورها، ادغام بیش از پیش اقتصادهای ملی در اقتصاد جهانی و جایگاه مهم نهادها در کلیه فرآیندهای اقتصادی، موجب گردید که سازمان‌های مسئول بین‌المللی، ۲۵ سال پس از نگارش نظام حساب‌های ملی در سال ۱۹۶۸ و ۱۵ سال بعد از نسخه سال ۱۹۹۳، با مشارکت کشورهای مختلف، تجدید نظر اساسی در نظام محاسبات ملی سال ۲۰۰۸ را به انجام رسانده و دستورالعمل آن را برای استفاده کشورها منتشر سازند.

اگر اقتصاد ملی را در یک ساده‌سازی مانند یک بنگاه در نظر بگیریم، می‌توان عملکرد و وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های آن را در اول و آخر دوره مالی در قالب صورت‌های مالی مختلف گزارش کرد. در واقعیت امر اگر چه همه واحدهای فعال موجود در اقتصاد مانند یک بنگاه شرکتی دارای سیستم یا صورت‌های مالی استاندارد نیستند، اما به هر حال می‌توان گزارشی از عملکرد اقتصادی آنها، نظیر میزان تولید، فروش، مصرف، سرمایه‌گذاری و نظایر آن را ارائه نمود و همچنین تصویری از وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های آنها را در هر مقطع از زمان ترسیم کرد.

نظام حساب‌های ملی، با تکیه بر این تصویر ساده سعی دارد تا با پیشنهاد یک چارچوب مشخص نظری و به دنبال آن یک چارچوب عملیاتی انعطاف‌پذیر، وجوه مختلف فعالیت‌های اقتصادی واحدهای موجود در اقتصاد و به تبع آن اقتصاد ملی را به‌طور منسجم ارائه نماید. بر طبق این نظام، اقتصاد ملی همانند بنگاه‌های اقتصادی دارای ترازنامه در اول و پایان دوره مالی خواهد بود که با متغیرهای انباره^۱ اقتصاد سروکار دارد که بر اساس آن وضعیت سرمایه، دارایی‌ها و بدهی‌های اقتصاد مشخص خواهد شد. از طرف دیگر، بازتاب عملیات و فعالیت‌های اقتصادی دیگر مانند تولید، توزیع درآمد، مصرف، سرمایه‌گذاری و تامین مالی که متغیرهای روانه^۲ محسوب می‌شوند، بر عهده حساب‌هایی

1 Stocks

2 Flows

نظیر حساب‌های تولید، توزیع اولیه درآمد، توزیع ثانویه درآمد، مصرف درآمد، سرمایه و مالی است که در این نظام تعبیه شده‌اند. در حقیقت امتیاز نظام حساب‌های ملی، همین جامعیت و انسجام است.

ویژگی‌های مهم و ممتاز توالی حساب‌ها در نظام محاسبات ملی را می‌توان در دو محور خلاصه کرد:

۱- ارتباط نظام‌مند حساب‌ها با یکدیگر در یک سلسله توالی نهادی و سازگار

۲- تهیه کلیه حساب‌ها برای بخش‌های نهادی علاوه بر اقتصاد ملی و بخش‌های فعالیتی

ارتباط نظام‌مند حساب‌ها بدین معنی است که قلم ترازکننده هر حساب به حساب بعدی منتقل شده و در نتیجه زنجیره به‌هم پیوسته‌ای از حساب‌ها تشکیل می‌گردد که از آن به «توالی کامل حساب‌ها»^۱ نام برده می‌شود. نظام حساب‌های ملی علاوه بر اهمیتی که برای جنبه‌های کارکردی^۲ اقتصاد قائل است، رویکرد نهادی را نیز مورد توجه قرار می‌دهد و به همین جهت بر تهیه حساب‌های نهادی^۳ تاکید فراوان دارد.

۲- سیر تحول حساب‌های ملی

تاریخچه برآورد حساب‌های ملی در جهان به محاسباتی که برای اولین بار در اواخر قرن ۱۷ میلادی توسط ویلیام پتی انجام شد باز می‌گردد. پس از وی گریگوری کینگ با تفصیل بیشتری درآمد ملی انگلستان را منتشر کرد. در سال ۱۷۵۸ فرانسوا کنه جدول اقتصادی معروف خود را عرضه نمود که گام مهمی در جهت ارائه تصویری کمی از عملکرد بخش‌های مختلف اقتصادی در قالب یک مدل تعادل عمومی محسوب می‌گردد. در قرن حاضر می‌توان به کارهای وایلر در سوئیس در سال ۱۹۲۷ و سایمون کوزنتس در آمریکا در دهه ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ اشاره کرد. واسیلی لئونتیف با انتشار کتاب ساختار اقتصاد آمریکا (۱۹۲۹-۱۹۱۹) در سال ۱۹۴۱ تکنیک داده - ستانده را معرفی نمود که از آن جهت که تصویر کمی اقتصاد را در قالب مدل تعادل عمومی عرضه می‌کند با جدول فرانسوا کنه قابل مقایسه است. در سال ۱۹۴۴ کار معروف جیمز مید و ریچارد استون تحت عنوان درآمد و هزینه ملی منتشر گردید که می‌توان آن را سنگ بنای اصلی نظام حساب‌های ملی محسوب نمود.

پس از پایان جنگ جهانی دوم، سازمان ملل متحد با دعوت از کارشناسان آماري کشورهای مختلف نظام جامع حسابداری ملی سال ۱۹۵۳ را تدوین نمود. این نظام در سال ۱۹۶۸ مورد تجدیدنظر کلی قرار گرفت به‌نحوی

1 Full sequence of accounts

2 Functional

3 Institutional accounts

که متن تجدید نظر شده آن تا قبل از نظام سال ۱۹۹۳ به عنوان دستورالعمل مورد استفاده کشورهای مختلف بود. در سال ۱۹۷۵ با تصویب کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد تحقیقات مفصلی در زمینه حساب‌های ملی خصوصاً تلفیق نظام مذکور با سایر نظام‌های تخصصی آمارهای اقتصادی نظیر حساب تراز پرداخت‌های خارجی، آمارهای مالی دولت و آمارهای پولی و مالی صورت گرفت که سرانجام منجر به تدوین نظام ۱۹۹۳ گردید. آخرین دستورالعمل حساب‌های ملی نیز در سال ۲۰۰۸ تحت نظارت کارگروه بین دبیرخانه‌ای حساب‌های ملی و با همکاری پنج سازمان بین‌المللی، در بیست و نه فصل و چهار ضمیمه تکمیلی انتشار یافته است.

۳- نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸

نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نسخه به‌هنگام شده نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ و پنجمین ویرایش حساب‌های ملی از ابتدا تاکنون می‌باشد. کمیسیون آماری سازمان ملل متحد در سی و سومین نشست خود به این نتیجه رسید که نسخه ۱۹۹۳ به منظور تطبیق با نیاز کاربران باید مورد تعدیل قرار گرفته و به‌هنگام گردد. دلیل آن علاوه بر تحقیقات روش‌شناسی نسبت به دهه قبل از آن و در نتیجه بهبود روش‌های اندازه‌گیری برخی از مولفه‌های دشوار در حساب‌ها، شرایط اقتصادی به وجود آمده از اوایل دهه ۹۰ (یعنی زمان تدوین نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳) در بسیاری از کشورها بوده است.

براساس حکم صادر شده از سوی کمیسیون آماری سازمان ملل، تغییرات اساسی یا جامع که مانع از گذار آرام ویرایش‌های قبل (از جمله نسخه ۱۹۶۸) می‌باشد، در نسخه ۲۰۰۸ توصیه نمی‌گردد، بنابراین چارچوب حسابداری ملی در کشورهایی که براساس ویرایش‌های پیشین محاسبات خود را انجام می‌دهند حفظ می‌گردد. علاوه بر آن، سازگاری با دستورالعمل‌های استاندارد سایر نظام‌های آماری مانند تراز پرداخت‌های خارجی، آمار مالی دولت و آمار پولی و مالی نیز در به‌هنگام سازی نظام حساب‌های ملی در نظر گرفته شده است.

دلایل تدوین نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ را می‌توان شرایط، ترتیبات و ابزارهای نوین اقتصادی، پیشرفت در تحقیقات روش‌شناسی، به روزرسانی نیاز کاربران، هماهنگ سازی با ویرایش‌های جدید دستورالعمل‌های ترازپرداخت‌های خارجی، آمارهای مالی دولت، آمارهای پولی و مالی، شفاف سازی‌های بیشتر نسبت به نسخه قبلی و سایر موارد دانست. اما باید به این نکته توجه داشت که در ویرایش جدید شاهد هیچگونه تغییرات اساسی نسبت به نظام حساب‌های ملی سال ۱۹۹۳ نمی‌باشیم.

به طور خلاصه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ ثبت مولفه‌های اقتصادی که در سال‌های اخیر قابل توجه می‌باشد را معرفی نموده، نکاتی را که مورد توجه روز افزون تحلیلی قرار گرفته است تشریح کرده و ثبت حسابداری ملی محدوده وسیعی از موضوع‌های مختلف را شفاف ساخته است. ویژگی‌های نظام جدید حساب‌های ملی مبتنی بر تحقیق، تجربیات عملی و در صورت لزوم استانداردهای بین‌المللی حسابداری تجاری و دولتی است. باین‌حال، تغییرات انجام شده در SNA ۲۰۰۸ نسبت به نسخه قدیم گسترده‌تری نسبت به تغییرات تعریف شده در نسخه ۱۹۹۳ نظام حساب‌های ملی دارد. عناوین کلی این تغییرات عبارتند از:

- ۱- لحاظ ویژگی‌های جدید برای واحدهای آماری و تجدیدنظر در بخش‌بندی نهادی
- ۲- در نظر گرفتن ویژگی‌های جدید در حوزه مبادلات شامل مرز تولید
- ۳- توسعه مفهوم دارایی، تشکیل سرمایه و مصرف سرمایه ثابت و لحاظ ویژگی‌های جدید
- ۴- اصلاحات جدید در ثبت و تعریف دارایی‌ها و ابزارهای مالی
- ۵- لحاظ ویژگی‌های جدید در حیطه مبادلات مرتبط با دولت و بخش عمومی
- ۶- هماهنگ سازی میان مفاهیم و طبقه‌بندی نظام حساب‌های ملی و نظام تراز پرداخت‌های خارجی (ویرایش ششم)

۴- حساب‌های ملی در ایران

در ایران نیز تا قبل از تأسیس بانک مرکزی برای برخی از سال‌ها، برآوردهای پراکنده‌ای از تولید و درآمد ملی کشور صورت گرفت. برآورد دفتر آمار سازمان ملل متحد با استفاده از آمارهای کشاورزی برای سال ۱۳۲۶، برآورد رابرت پیچ با استفاده از آمارهای بخش کشاورزی و نتایج محاسبات ملی کشورهای منطقه برای سال‌های ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۶، برآورد عباس قزلباش برای سال ۱۳۳۶ و پی‌یر سیمونه برای سال ۱۳۳۸ و نیز برآوردهای سازمان برنامه را می‌توان از جمله این تلاش‌ها محسوب نمود. با تأسیس بانک مرکزی در سال ۱۳۳۹، محاسبات ملی ابتدا به روش هزینه و متعاقب آن با روش تولید در دستور کار قرار گرفت. از آن پس تاکنون تهیه حساب‌های ملی به طور منظم توسط اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی انجام پذیرفته و در قالب نشریات سالانه و فصلی منتشر شده است.

۵- تعاریف و کاربردها

نظام حساب‌های ملی عبارت است از مطالعه منظم و کمی فعالیت‌های اقتصادی در یک دوره معین (معمولاً یک‌ساله) در قالب مجموعه‌ای به هم پیوسته، سازگار و ادغام شده از حساب‌های کلان اقتصادی که بر اساس مفاهیم، تعاریف، طبقه‌بندی‌ها و قواعد توصیه شده بین‌المللی تهیه گردیده است. در این نظام کلیه پدیده‌های اساسی اقتصاد نظیر تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، تشکیل سرمایه و تامین مالی سرمایه، واردات، صادرات و غیره در چارچوبی جامع و منسجم به طوری که برای اهداف تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری و تحلیل‌های اقتصادی مناسب باشد در قالب جداول کمی استاندارد ارائه می‌گردد. امروزه در کشورهای مختلف جهان حساب‌های ملی و اجزاء آن به عنوان ابزار برنامه‌ریزی اقتصادی و تهیه مدل‌های اقتصادی به منظور تحلیل عملکرد اقتصاد و اندازه‌گیری رشد اقتصادی و نهایتاً نیل به اهداف اساسی اقتصاد مانند توسعه اقتصادی، برقراری عدالت اجتماعی، امحاء فقر، کاهش نرخ بیکاری و مبارزه با تورم مورد استفاده قرار می‌گیرد. به طور کلی کاربردهای عمده حساب‌های ملی و متغیرهای آن عبارتند از:

- بررسی روابط متقابل متغیرهای مختلف اقتصادی به منظور تجزیه و تحلیل کلان اقتصادی
- ارزیابی رفتار گذشته و بررسی وضعیت جاری اقتصاد به منظور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی اقتصادی
- بازنمایی تحولات اقتصادی
- انجام مقایسه‌های تطبیقی به منظور ارزیابی عملکرد اقتصادی کشورهای مختلف در سطح بین‌المللی

۶- سایر ویژگی‌های نظام حساب‌های ملی

نظام حساب‌های ملی دربرگیرنده مفاهیم منطقی و روشنی است که از ویژگی هماهنگی با سایر نظام‌های آماری نظیر ¹BOP، ²GFS و ³MFS برخوردار است. بدین معنی که مفاهیم و تعاریف به کاررفته در آخرین نگارش هر یک از سیستم‌های آماری فوق با نظام حساب‌های ملی یکسان است و از این رو نتایج به دست آمده از آنها را می‌توان با اعمال نمودن کمترین میزان تعدیل در حساب‌های مختلف نظام حساب‌های ملی نظیر حساب‌های دولت، حساب دنیای خارج و حساب مالی مورد استفاده قرار داد. به طور کلی می‌توان گفت که چارچوب نظام حساب‌های ملی، حساب‌هایی را ارائه می‌دهد که دارای ویژگی‌های مهم زیر هستند:

1 Balance of Payments
2 Government Finance Statistics
3 Monetary and Financial Statistics

- ۱- فراگیری: تمامی فعالیت‌های اقتصادی و پیامدهای ناشی از آنها برای همه واحدهای اقتصادی پوشش داده می‌شوند.
- ۲- سازگاری: در این حساب‌ها برای تعیین تمامی پیامدهای یک عمل واحد در تمامی طرف‌های مربوطه، از ارزش‌های برابر با قواعد حسابداری یکسان استفاده می‌شود.
- ۳- یکپارچگی: تمامی پیامدهای یک واحد اقتصادی، الزاماً در حساب‌های خاص منعکس می‌شوند، که در نهایت شامل پیامدهای آن در اندازه‌گیری ثروت موجود در ترازنامه‌ها نیز می‌شود.

۱-۶ نحوه انجام طبقه‌بندی‌ها در نظام حساب‌های ملی

نظام حساب‌های ملی شامل تفکیک‌هایی برای حساب‌های مختلف اقتصادی، بخش‌های نهادی، فعالیت‌ها، کالاها و خدمات و هزینه‌ها (مصارف) است که ذیلاً مورد اشاره قرار می‌گیرد.

حساب‌های یکپارچه کلان اقتصادی

انبارها	جریان		انبارها				
	تراکنش‌ها	سایر جریان‌ها					
حساب‌های جاری	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">تولید</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">توزیع اولیه درآمد</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">توزیع ثانویه درآمد</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">مصرف درآمد</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">درآمد (-)</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">پرداخت</div>						
حساب‌های انباشت	<div style="text-align: center;">↑ ↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">-/+ پس‌انداز</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">حساب سرمایه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">حساب مالی</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">-</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">تجدید ارزیابی</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">+</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">سایر تغییرات</div>	<div style="text-align: center;">T2</div> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 5px;">دارایی‌های مالی</td> <td style="padding: 5px;">دارایی‌های مالی</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 5px;">+ بدهی‌های مالی</td> <td style="padding: 5px;">+ ثروت خالص</td> </tr> </table>	دارایی‌های مالی	دارایی‌های مالی	+ بدهی‌های مالی	+ ثروت خالص
دارایی‌های مالی	دارایی‌های مالی						
+ بدهی‌های مالی	+ ثروت خالص						
	<div style="text-align: center;">T1</div> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 5px;">دارایی‌های مالی</td> <td style="padding: 5px;">دارایی‌های غیر مالی</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 5px;">+ بدهی‌های مالی</td> <td style="padding: 5px;">+ ثروت خالص</td> </tr> </table>	دارایی‌های مالی	دارایی‌های غیر مالی	+ بدهی‌های مالی	+ ثروت خالص		
دارایی‌های مالی	دارایی‌های غیر مالی						
+ بدهی‌های مالی	+ ثروت خالص						

۶-۱-۱ طبقه بندی حساب‌ها

در نظام حساب‌های ملی حساب‌ها به سه دسته حساب‌های جاری^۱، حساب‌های انباشت^۲ و ترازنامه‌ها^۳ تقسیم می‌شوند. حساب‌های جاری شامل حساب تولید و حساب‌های توزیع و مصرف درآمد (شامل حساب ایجاد درآمد تا حساب مصرف درآمد) است که تولید کالاها و خدمات، ایجاد درآمد از طریق تولید و توزیع مجدد درآمدها بین واحدهای نهادی و مصرف درآمدها به قصد مصرف یا پس‌انداز را ثبت می‌کنند. حساب‌های انباشت چهار حساب سرمایه، مالی، سایر تغییرات در مقدار دارایی‌ها و تجدیدارزیابی را دربرمی‌گیرد. این حساب‌ها جریان‌هایی را که اقلام ورودی ترازنامه‌ها را در شروع و پایان دوره حسابداری تغییر می‌دهند ثبت می‌کنند. ترازنامه‌ها نیز مشتمل برتراز افتتاحیه و تراز اختتامیه است. ترازنامه‌ها موجودی دارایی‌ها و بدهی‌های واحدها یا بخش‌های نهادی را در ابتدا و انتهای دوره حسابداری نشان می‌دهند.

تفصیل طبقه‌بندی و ترتیب حساب‌ها در نظام حساب‌های ملی به شرح ذیل ارائه می‌گردد.

۶-۱-۱-۱ حساب تولید: در این حساب میزان تولید کالاها و خدمات در سمت منابع حساب و هزینه واسطه در سمت مصارف حساب نگاشته می‌شود. حساب تولید اولین حساب در محاسبه توالی حساب‌های اقتصادی است که برای فعالیت‌های اقتصادی، واحدهای نهادی و کل اقتصاد تهیه می‌گردد. همچنین مفهوم قلم ترازکننده برای اولین بار در این حساب معرفی می‌گردد. قلم ترازکننده این حساب که همان ارزش افزوده است با کسر مصارف از منابع به دست می‌آید و به ستون منابع حساب بعدی منتقل می‌شود.

عناصر اصلی حساب تولید عبارتند از ستانده که تحت عنوان منابع در سمت راست حساب منعکس می‌گردد. ارزش ستانده می‌تواند به اقلام جزئی‌تری مانند ستانده بازاری و غیربازاری و ستانده برای خود مصرفی تفکیک شود. قلم دیگر ارزش داده است که ذیل عنوان مصارف در سمت چپ حساب نشان داده می‌شود و شامل مصارف واسطه و مصرف سرمایه ثابت است. قلم ترازکننده در حساب تولید ارزش افزوده است که همان اضافه ارزشی است که در جریان تولید ایجاد می‌گردد. ارزش افزوده به صورت ناخالص (قبل از کسر مصرف سرمایه ثابت) یا خالص گزارش می‌شود.

1 Current accounts
2 Accumulation accounts
3 Balance sheets

حساب تولید

مصارف	منابع
مصرف واسطه	ستانده
ارزش افزوده	

۶-۱-۱-۲ حساب‌های توزیع درآمد: در حساب‌های توزیع درآمد، فرآیند توزیع و بازتوزیع درآمد نشان داده می‌شود. در واقع توزیع درآمد به سه مرحله اصلی توزیع اولیه، توزیع ثانویه و بازتوزیع غیرنقدی تفکیک می‌شود. قلم ترازکننده این حساب‌ها مفاهیم معناداری از درآمد را ارائه می‌کنند. این حساب‌ها مشتمل بر حساب توزیع اولیه درآمد، توزیع ثانویه درآمد و توزیع مجدد درآمد غیرنقدی هستند.

حساب توزیع اولیه درآمد نشان می‌دهد ارزش افزوده ناخالص چگونه بین نیروی کار، سرمایه و دولت تخصیص می‌یابد. درآمد اولیه درآمدی است که در نتیجه فعالیت تولیدی واحدها و مالکیت دارایی‌های دخیل در فرآیند تولید ایجاد می‌شود. قلم عمده‌ی درآمد اولیه جبران خدمات کارکنان است که درآمد تعلق گرفته به افراد در ازای نیروی کار آنها در فرآیند تولید را نشان می‌دهد. درآمد حاصل از مالکیت آن قسمت از درآمدهای اولیه است که در اثر وام‌دهی یا اجاره منابع مالی یا طبیعی به واحدهای دیگر برای استفاده در تولید، حاصل می‌شود. خالص دریافتی‌های مالیات بر تولید و واردات، درآمدهای اولیه دولت‌ها محسوب می‌شوند.

حساب توزیع اولیه درآمد هیچ‌گاه به صورت یک حساب تنها نشان داده نمی‌شود و مشتمل بر دو حساب ایجاد درآمد و تخصیص درآمد اولیه است.

۶-۱-۲-۱ حساب ایجاد درآمد^۱: حساب ایجاد درآمد در واقع نمایانگر درآمد اولیه تعلق گرفته به واحدهایی است که به‌طور مستقیم در فرآیند تولید مشارکت داشته‌اند. به عبارت دیگر این حساب را می‌توان ادامه طبیعی حساب تولید محسوب نمود که در آن درآمد اولیه ایجاد شده توسط واحدهای دخیل در فرآیند تولید ثبت می‌گردد. در طرف منابع این حساب، تنها ارزش افزوده که رقم ترازکننده حساب قبلی (حساب تولید) است، ثبت می‌گردد و در طرف مصارف آن، اجزاء ارزش افزوده ثبت می‌شوند. دو نوع هزینه اصلی وجود دارد که تولیدکنندگان باید از محل ارزش

¹ Generation of income account

افزوده پرداخت کنند که شامل جبران خدمات پرداختی به کارکنان و اقلام مربوط به مالیات‌ها و یارانه‌ها به تولید می‌باشند. با کسر مصارف از منابع، مازاد عملیاتی و درآمد مختلط بدست می‌آید که به عنوان قلم ترازکننده ظاهر شده و به حساب بعدی منتقل می‌گردد.

حساب ایجاد درآمد

مصارف	منابع
<p>جبران خدمات کارکنان مالیات بر تولید و واردات یارانه ها (-)</p>	<p>ارزش افزوده</p>
<p>مازاد عملیاتی درآمد مختلط، خالص</p>	

مازاد عملیاتی و درآمد مختلط، مازاد حاصل از تولید را قبل از به حساب آوردن هرگونه بهره مالکانه یا هزینه‌های مشابه پرداختی مربوط به دارایی‌های مالی وام گرفته شده یا منابع طبیعی اجاره‌شده توسط بنگاه، یا هرگونه بهره و بهره مالکانه یا دریافت‌های مشابه دریافتی مربوط به دارایی‌های مالی یا منابع طبیعی متعلق به بنگاه را اندازه‌گیری می‌کند. درآمد مختلط به صورت تلویحی شامل عنصر جبران خدمت برای کار انجام شده توسط صاحبان یا دیگر اعضای خانوار است که نمی‌تواند به صورت مجزا از بازده سرمایه صاحب بنگاه نشان داده شود.

تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار، برابر مجموع ارزش افزوده ناخالص فعالیت‌های مقیم به‌علاوه مالیات‌ها منهای یارانه‌ها بر تولیدات است که از محل ستانده آن فعالیت‌ها پرداخت نمی‌شوند، مانند مالیات یا یارانه بر واردات به‌علاوه مالیات ارزش افزوده غیرقابل کسر وقتی که ستانده به قیمت تولیدکننده محاسبه شده باشد و تمام مالیات‌ها و یارانه‌ها بر تولیدات وقتی ستانده به قیمت پایه محاسبه شده باشد. به همین دلیل، مالیات‌ها و یارانه‌ها بر واردات و مالیات ارزش افزوده باید در حساب ایجاد درآمد در قسمت مصارف تولید ناخالص داخلی و برای کل اقتصاد ثبت شوند. هرچند در این حساب برای واحدهای نهادی یا بخش‌ها نشان داده نمی‌شوند.

۶-۱-۲-۲ حساب تخصیص درآمد اولیه^۱: حساب تخصیص درآمد اولیه نحوه و چگونگی تخصیص درآمد ایجاد شده در حساب قبلی (ایجاد درآمد) را بین واحدهای نهادی منعکس می‌سازد. به عبارت دیگر، در حالی که حساب ایجاد درآمد بر ظرفیت تولیدکنندگی واحدهای نهادی مقیم که فعالیت‌های آنها درآمد اولیه ایجاد می‌کند تمرکز دارد، حساب تخصیص درآمد اولیه بر ظرفیت واحدهای نهادی یا بخش‌ها بعنوان دریافت‌کنندگان درآمد اولیه تاکید دارد. حساب تخصیص درآمد اولیه نشان می‌دهد که پرداختی‌ها در حساب ایجاد درآمد کجا دریافت می‌شوند و همچنین تخصیص درآمد مالکیت پرداختنی و دریافتنی واحدهای نهادی را نیز به تفصیل مورد بررسی قرار می‌دهد.

حساب تخصیص درآمد اولیه

منابع	مصارف
مازاد عملیاتی، خالص درآمد مختلط، خالص جبران خدمات کارکنان مالیات بر تولید و واردات یارانه‌ها (-) درآمد مالکیت دریافتنی	درآمد مالکیت پرداختنی
	تراز درآمدهای اولیه

برخلاف حساب ایجاد درآمد که به فعالیت‌های تولیدی مربوط می‌شود و می‌تواند علاوه بر صنایع و فعالیت‌ها برای بخش‌ها و واحدهای نهادی نیز محاسبه شود، حساب تخصیص درآمد اولیه ارتباط مستقیمی به تولید ندارد و تنها می‌تواند برای واحدها و بخش‌های نهادی محاسبه شود. در قسمت منابع حساب تخصیص درآمد اولیه، دو نوع درآمد وجود دارد. نوع اول نشان می‌دهد که درآمد اولیه به دست آمده از حساب ایجاد درآمد توسط چه واحدهای دریافت می‌شود. این موارد به شرح ذیل می‌باشند:

الف: جبران خدمات کارکنان دریافتی توسط خانوارهای مقیم یا غیرمقیم

ب: مالیات‌ها (منهای یارانه‌ها) بر تولید یا واردات، دریافتنی (یا پرداختنی) توسط دولت یا دولت خارجی

ج: مازاد عملیاتی یا درآمد مختلط بنگاه که قلم ترازکننده حساب ایجاد درآمد می‌باشد.

1 Allocation of primary income account

نوع دوم درآمد، درآمد مالکیت دریافتنی از محل مالکیت دارایی‌های مالی یا منابع طبیعی است:

د: درآمد سرمایه‌گذاری که مالکان دارایی‌های مالی از واحدهای مقیم یا غیر مقیم دریافت می‌کنند

ه: مبلغ رانتهی که مالکان منابع طبیعی از اجاره‌کنندگان دریافت می‌کنند

مصارف که در سمت چپ حساب تخصیص درآمد اولیه قرار گرفته است تنها از درآمد مالکیت قابل پرداخت توسط واحدها یا بخش‌های نهادی به اعتباردهندگان، سهام‌داران، صاحبان زمین و غیره، تشکیل شده‌اند. رقم باقیمانده در سمت مصارف رقم ترازکننده است. تراز درآمد اولیه به این صورت تعریف می‌شود: ارزش کل درآمد اولیه دریافتی توسط واحد نهادی منهای مجموع درآمد اولیه پرداختی توسط آن نهاد. این ارزش در سطح کل اقتصاد، درآمد ملی نامیده می‌شود.

۳-۱-۱-۶ حساب توزیع ثانویه درآمد^۱: حساب توزیع ثانویه درآمد، انتقالات جاری نقدی بین نهادهای

موجود در اقتصاد (شامل دنیای خارج) را ثبت می‌کند و قلم ترازکننده آن «درآمد قابل تصرف»^۲ است. به عبارت دیگر توزیع ثانویه درآمد نشان می‌دهد که چگونه تراز درآمد اولیه واحدها یا بخش‌های نهادی با دریافت‌ها و پرداخت‌های انتقالات جاری (به جز انتقالات اجتماعی غیرنقدی) به درآمد قابل تصرف تبدیل می‌شود. تمام ارقام وارد شده در حساب توزیع ثانویه درآمد، پرداخت‌های انتقالی هستند. یک انتقال، تراکنشی است که طی آن یک واحد نهادی، کالا و خدمت یا دارایی را به صورت مستقیم به یک واحد نهادی دیگر، بدون دریافت مابهازاء آن ارائه می‌دهد. انتقالات به انتقالات جاری و سرمایه‌ای تقسیم می‌شوند. انتقالات جاری، مواردی نظیر مالیات بر درآمد و ثروت و نیز سهمیه‌های پرداختی و بهره‌مندی‌های حاصل از برنامه تامین اجتماعی هستند در صورتی که به طور نقدی قابل پرداخت باشند.

1 Secondary distribution of income account

2 Disposable income

حساب توزیع ثانویه درآمد

منابع	مصارف
تراز درآمدهای اولیه	
انتقالات جاری دریافتی	انتقالات جاری پرداختی
مالیات جاری بر درآمد، ثروت و غیره	مالیات جاری بر درآمد، ثروت و غیره
خالص حق بیمه های اجتماعی	خالص حق بیمه های اجتماعی
مزایای اجتماعی غیر از انتقالات اجتماعی غیرنقدی	مزایای اجتماعی غیر از انتقالات اجتماعی غیرنقدی
سایر انتقالات جاری دریافتی	سایر انتقالات جاری پرداختی
	درآمد قابل تصرف

۶-۱-۱-۴ حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی^۱: حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی فرآیند توزیع

مجدد درآمد را یک گام جلوتر برده و نشان می‌دهد که چگونه درآمد قابل تصرف خانوارها، مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار و واحدهای دولتی با دریافتها و پرداختهای انتقالات اجتماعی غیرنقدی به درآمد قابل تصرف تعدیل شده^۲ آنها تبدیل می‌شود. شرکتهای مالی و غیر مالی در این فرآیند فعال نیستند.

حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی

منابع	مصارف
درآمد قابل تصرف	
انتقالات اجتماعی غیرنقدی	انتقالات اجتماعی غیر نقدی
	درآمد قابل تصرف تعدیل شده

۶-۱-۱-۵ حساب مصرف درآمد^۳: هدف از تهیه حساب مصرف درآمد، نشان دادن چگونگی تخصیص

درآمد قابل تصرف خانوارها، دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها بین مصرف نهایی و پس انداز است.

1 Redistribution of income in kind account

2 Adjusted disposable income

3 Use of income account

حساب مصرف درآمد نشان می‌دهد که چگونه خانوار، دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها (NPISHs) درآمد قابل تصرف خود را بین مصرف نهایی و پس‌انداز تخصیص می‌دهند. کلمه مصرف باید مصرف نهایی تلقی شود. دو نوع حساب مصرف درآمد وجود دارد که با مفهوم درآمد قابل تصرف مرتبط هستند:

۱- حساب مصرف درآمد که هزینه‌های مصرفی نهایی کالاها و خدمات را ثبت می‌کند و بر اساس درآمد قابل تصرف (قلم ترازکننده حساب توزیع ثانویه درآمد) به دست می‌آید.

۲- حساب مصرف درآمد تعدیل شده که هزینه‌های مصرفی نهایی کالاها و خدمات واقعی^۱ را ثبت می‌کند و بر اساس درآمد قابل تصرف تعدیل شده (قلم ترازکننده حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی) حاصل می‌گردد.

مصرف کالاها و خدمات، ارزش کالاها و خدماتی است که (بدون هیچ تغییر شکلی در فرآیند تولید همانطور که در نظام حساب‌های ملی گفته شده است) توسط خانوار، مؤسسات غیرانتفاعی یا دولت برای برآورده ساختن نیازهای افراد (یا خواسته‌هایشان) یا برای نیازهای جمعی کل جامعه، تحصیل شده‌اند.

حساب مصرف درآمد قابل تصرف

منابع	مصارف
درآمد قابل تصرف	مخارج مصرف نهایی
تعدیل برای تغییر در حق برخورداری از مزایای بازنشستگی	تعدیل برای تغییر در حق برخورداری از مزایای بازنشستگی
	پس انداز

حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده

منابع	مصارف
درآمد قابل تصرف تعدیل شده	مصرف نهایی واقعی
تعدیل برای تغییر در حق برخورداری از مزایای بازنشستگی	تعدیل برای تغییر در حق برخورداری از مزایای بازنشستگی
	پس انداز

۶-۱-۱-۶ حساب سرمایه^۲: حساب سرمایه اولین حساب از حساب‌های چهارگانه‌ای است که تغییر در

ارزش دارایی‌های واحدهای نهادی را منعکس می‌سازند. هدف از حساب سرمایه، ثبت ارزش دارایی‌های غیرمالی است

1 Actual final consumption expenditure

2 Capital account

که واحدهای نهادی مقیم بوسیله تراکنش‌ها آنها را تحصیل یا واگذار کرده‌اند و نیز این حساب نشان‌دهنده‌ی تغییری است که در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای در ارزش ویژه وجود می‌آید. در طرف راست حساب سرمایه، منابع در دسترس برای انباشت دارایی‌ها، شامل پس‌انداز (قلم ترازکننده حساب مصرف درآمد) و خالص انتقالات سرمایه‌ای ثبت می‌شود. طرف چپ حساب سرمایه نیز ارزش دارایی‌های غیرمالی تحصیل شده یا واگذار شده را ثبت می‌کند.

حساب سرمایه

تغییرات در دارایی‌ها	تغییرات در بدهی‌ها و ارزش ویژه
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص مصرف سرمایه ثابت (-) تغییرات موجودی انبار تحصیل منهای واگذاری اشیاء گرانبها تحصیل منهای واگذاری دارائی‌های تولید نشده	پس‌انداز انتقالات سرمایه‌ای، دریافتنی (+) انتقالات سرمایه‌ای پرداختنی (-)
خالص وام‌دهی (+) / خالص وام‌گیری (-)	تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای

این دارایی‌ها ممکن است خریداری شده یا به فروش رفته یا در نتیجه انتقالات سرمایه‌ای غیرنقدی یا مبادلات پایاپای کسب شده یا واگذار شده باشند. علاوه بر آن در این قسمت تشکیل سرمایه به حساب خود نیز به ثبت می‌رسد. در این حساب پس‌انداز و خالص انتقالات سرمایه‌ای دریافتنی به عنوان منابع و تشکیل سرمایه ثابت، خالص تحصیل اشیاء قیمتی و تغییر در موجودی انبار به عنوان مصارف منعکس می‌گردد. مابه‌التفاوت نیز به عنوان خالص وام‌دهی / وام‌گیری^۱ که همان قلم ترازکننده حساب محسوب می‌شود، به دست می‌آید.

پس‌انداز خالص به اضافه خالص انتقالات سرمایه‌ای ممکن است برای انباشت دارایی‌های غیرمالی مورد استفاده قرار گیرد. اگر این اقلام در این راه صرف نشوند، مازادی که حاصل می‌شود خالص وام‌دهی نامیده می‌شود. از طرف

¹ 2 Net Lending/Borrowing

دیگر، اگر پس‌انداز خالص و انتقالات سرمایه‌ای برای پوشش دادن انباشت دارائی‌های غیرمالی کافی نباشد، کسری ایجاد شده خالص وام‌گیری نامیده می‌شود. این مازاد یا کسری، قلم ترازکننده‌ای است که با رقم متناظر در حساب مالی برابر است.

۶-۱-۱-۷ حساب مالی: حساب مالی دومین حساب از حساب‌های انباشت بوده که در آن مبادلات انواع دارایی‌ها و بدهی‌های مالی بین واحدهای نهادی و بین واحدهای نهادی داخلی و دنیای خارج ثبت می‌شود. طرف چپ این حساب خالص تغییر در دارایی‌های مالی و طرف راست نیز خالص تغییر در بدهی‌های مالی را نشان می‌دهد. قدرمطلق خالص تغییر در بدهی‌های مالی منهای خالص تغییر در دارایی‌های مالی برابر با خالص وام‌دهی/ وام‌گیری با علامت مخالف است. این حساب قلم ترازکننده ندارد.

حساب مالی

تغییرات در بدهی‌ها	تغییرات در دارایی‌ها
خالص وام دهی (+) / خالص وام گیری (-)	
خالص تغییر در بدهی‌های مالی	خالص تغییر در دارایی‌های مالی
طلای پولی و حق برداشت مخصوص پول و سپرده	طلای پولی و حق برداشت مخصوص پول و سپرده
اوراق بدهی	اوراق بدهی
وام‌ها	وام‌ها
حقوق سهامداران و سهام صندوق سرمایه گذاری	حقوق سهامداران و سهام صندوق سرمایه گذاری
طرح‌های بیمه، بازنشستگی و ضمانت‌های استاندارد	طرح‌های بیمه، بازنشستگی و ضمانت‌های استاندارد
مشتقات مالی و اختیار معامله سهام برای کارکنان	مشتقات مالی و اختیار معامله سهام برای کارکنان
سایر حساب‌های دریافتنی/ پرداختنی	سایر حساب‌های دریافتنی/ پرداختنی

ابزارهای مالی که از طریق آنها تراکنش‌های مالی بین واحدهای نهادی انجام می‌شوند به موارد زیر اشاره

دارند:

- طلای پولی و حق برداشت مخصوص

- پول رایج و سپرده‌ها

- اوراق بدهی

- وام‌ها

- حقوق صاحبان سهام و صندوق‌های سرمایه گذاری

- مشتقات مالی و واگذاری سهام به کارکنان

- طرح‌های بیمه و بازنشستگی

- سایر حساب‌های دریافتی/پرداختی

آنچه به‌عنوان خالص وام‌گیری/وام‌دهی از حساب سرمایه به‌دست می‌آید در واقع ما به‌التفاوت دارایی‌ها و بدهی‌های مالی مثل ارز و سپرده‌ها، اوراق قرضه، سهام و سایر اوراق بهادار، وام‌ها و نظایر آن است که در حساب مالی منعکس می‌گردد.

۶-۱-۱-۸ سایر حساب‌ها: علاوه بر حساب‌های یاد شده، حساب‌های دیگری از جمله حساب سایر تغییرات در دارایی‌ها^۱ و حساب‌های ترازنامه نیز وجود دارند. حساب سایر تغییرات در دارایی‌ها خود شامل حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها^۲ و حساب تجدید ارزیابی^۳ است که سایر عواملی را که بر مقدار یا تقویم ارزشی دارایی‌ها و بدهی‌های بخش‌های نهادی و اقتصاد ملی اثر می‌گذارند را مورد ملاحظه و برآورد قرار می‌دهد تا در نهایت بتوان تصویر واقع بینانه‌تری از کلیه تغییرات در فاصله تراز افتتاحیه و تراز اختتامیه ارائه کرد. مثلاً حساب تجدید ارزیابی در اقتصادهایی که به‌نحوی با تورم یا تغییر در قیمت‌های نسبی روبرو هستند دارای اهمیت است. در این حساب منفعت یا زیان حاصل از نگهداری دارایی‌ها^۴ برآورد می‌گردد که انعکاس آن را در حساب تغییرات در ترازنامه و در نتیجه در تراز اختتامیه می‌توان دید.

چارچوب حسابداری مرتبط با تراز افتتاحیه و اختتامیه

-
- 1 Other changes in assets account
 - 2 Other changes in the volume of assets account
 - 3 Revaluation account
 - 4 Holding gain/losses

ترازنامه افتتاحیه	
دارایی‌های مالی دارایی‌های ثابت موجودی انبار اشیاء گرانبها دارایی‌های تولید نشده	بدهی‌ها ارزش ویژه
کل دارایی‌ها	کل بدهی‌ها

حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها	
تغییر در دارایی‌های مالی تغییر در دارایی‌های ثابت تغییر در موجودی انبار تغییر در اشیاء گرانبها تغییر در دارایی‌های تولید نشده	تغییر در بدهی‌ها تغییرات در ارزش ویژه
سایر تغییرات در دارایی‌ها	سایر تغییرات در بدهی‌ها / ارزش ویژه

حساب تجدید ارزیابی	
تجدید ارزیابی دارایی‌های مالی تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت تجدید ارزیابی موجودی انبار تجدید ارزیابی اشیاء گرانبها تجدید ارزیابی دارایی‌های تولید نشده	تجدید ارزیابی بدهی‌ها تغییرات در ارزش ویژه
تجدید ارزیابی دارایی‌ها	تجدید ارزیابی بدهی‌ها / ارزش ویژه

ترازنامه اختتامیه	
دارایی‌های مالی دارایی‌های ثابت موجودی انبار اشیاء گرانبها دارایی‌های تولید نشده	بدهی‌ها ارزش ویژه
کل دارایی‌ها	کل بدهی‌ها

۶-۱-۱-۹ حساب کالاها و خدمات^۱: حساب کالاها و خدمات در واقع نشان‌دهنده کل منابع (ستانده کل و واردات) و کل مصارف کالاها و خدمات (مصارف واسطه، مصرف نهایی، تشکیل سرمایه و صادرات) است. همچنین خالص مالیات بر محصول نیز در طرف منابع حساب کالاها و خدمات منعکس می‌شود که میزان آن بسته به نحوه ارزش‌گذاری ارقام ستانده‌ها متفاوت است. ویژگی مهم حساب کالاها و خدمات این است که یک تراز کلی را در مجموع اقتصاد بین کل منابع و مصارف برقرار می‌سازد.

حساب کالاها و خدمات

عرضه کل	تقاضای کل
ستانده کل	هزینه‌های مصرفی
خالص مالیات بر محصولات	تشکیل سرمایه ناخالص
واردات کالاها و خدمات	اشتباهات آماری
	صادرات کالاها و خدمات
	ارزش مصارف واسطه‌ای

۶-۱-۲ واحدها و بخش‌های نهادی

نظام حساب‌های ملی، به دلیل اهمیت مطالعه فعالیت بخش‌های نهادی و تعاملات اقتصادی آنها با یکدیگر، چارچوب نظری و عملیاتی تهیه حساب‌های نهادی به صورت مستقل را علاوه بر اقتصاد ملی برای اولین بار در نسخه سال ۱۹۹۳ ارائه و تهیه این حساب‌ها را به کشورها توصیه نمود. هر یک از نهادها به دلیل ویژگی‌های منحصر به فردشان به شیوه‌های متفاوتی اقتصاد را متاثر می‌سازند و با مطالعه رفتار آنها می‌توان مشاهده کرد که بخش‌های مختلف چگونه تحت تاثیر روند توسعه اقتصادی یا سنجه‌های سیاست اقتصادی و اجتماعی دولت قرار می‌گیرند و از آنها منتفع می‌شوند. طبق تعریف نظام حساب‌های ملی هر واحد نهادی دارای یک موجودیت مستقل است که می‌تواند به طور مستقل مالک دارایی شود، بدهی تقبل کند، به فعالیت‌های اقتصادی اشتغال داشته باشد و با واحدهای نهادی دیگر تراکنش اقتصادی داشته باشد. واحدهای نهادی دارای ویژگی‌های زیر می‌باشند:

۱- به طور مستقل حق مالکیت کالا یا دارایی را دارد.

1 Goods and services account

۲- قادر به تصمیم‌گیری اقتصادی و اشتغال به فعالیت‌های اقتصادی است و نسبت به آن مسئول بوده و در برابر قانون پاسخگو است.

۳- قادر است از طرف خود، بدهی متقبل شده یا الزامات یا تعهدات آینده را بپذیرد و در قراردادهای وارد شود.

۴- برای هر واحد نهادی مجموعه‌ای از حساب‌ها از جمله ترازنامه وجود داشته یا در صورت نیاز از نظر اقتصادی تهیه آن‌ها ممکن و معنی‌دار است.

در دنیای واقعی دو نوع اصلی از واحدهایی که ویژگی‌های واحدهای نهادی را داشته باشند وجود دارد، یک نوع از این واحدها خانوارها و نوع دیگر واحدهای قانونی یا اجتماعی هستند. خانوار متشکل از گروه کوچکی از افراد است که از شرایط زیستی مشترکی برخوردار بوده و با ادغام تمام یا قسمتی از درآمد و ثروت خود کالاها و خدماتی نظیر غذا و مسکن را بصورت جمعی مصرف می‌کنند. خانوارها مانند دولت نقش تولیدکننده و مصرف‌کننده را همزمان ایفا می‌کنند.

نوع دوم واحد نهادی واحد قانونی یا اجتماعی است که مستقلاً، به فعالیت اقتصادی اشتغال دارد، مانند یک شرکت، یک نهاد غیر انتفاعی یا یک واحد دولتی. وجود واحد قانونی یا اجتماعی توسط قانون یا جامعه و مستقل از اشخاص یا واحدهای دیگری که مالکیت یا کنترل آن را دارند به رسمیت شناخته شده است. واحدهای نهادی در نظام حساب‌های ملی در بخش‌های نهادی زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

- شرکت‌های غیرمالی
- شرکت‌های مالی (شامل بانک مرکزی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، سایر واسطه‌گری‌های مالی و شرکت‌های بیمه و بازنشستگی)
- دولت عمومی (شامل دولت مرکزی، دولت ایالتی یا استانی، دولت محلی یا شهرداری‌ها و سازمان‌های مجری برنامه تامین اجتماعی)
- خانوارها
- مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها
- دنیای خارج

شرکت، مطابق با نظام حساب‌های ملی شخصی حقوقی است که به منظور تولید بازاری تشکیل شده و هدف آن کسب سود یا انواع دیگر منافع مالی است و موجودیت قانونی مستقل از صاحبان آن دارد. علاوه بر شرکت‌ها، نظام

حساب‌های ملی شبه شرکت‌ها^۱ را نیز معرفی می‌کند که علی‌رغم آن‌که فاقد شخصیت حقوقی ثبت شده هستند، اما از نظام نگهداری حساب دارایی‌ها و بدهی‌های کامل و مستقلی برخوردار بوده و به شیوه شرکت‌ها عمل می‌کنند؛ به عنوان مثال برخی بنگاه‌های غیر شرکتی متعلق به خانوارها یا واحدهای دولتی از این جمله اند.

شرکت‌ها بسته به نوع فعالیت خود به شرکت‌های غیرمالی و مالی تفکیک می‌شوند که هر یک از آنها به سه دسته شرکت‌های دولتی، خصوصی و شرکت‌های تحت کنترل خارجی قابل تقسیم هستند. بخش شرکت‌های مالی فعالیت‌های بانک مرکزی تا بانک‌های تجاری، مؤسسات اعتباری غیربانکی، شرکت‌های بیمه و بازنشستگی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، کارگزاران و واسطه‌گران اوراق بهادار و ارائه‌کنندگان انواع خدمات پوشش‌دهنده ریسک را دربر می‌گیرد. کلیه شرکت‌هایی که نتوان آنها را بر حسب نوع فعالیت در این رده طبقه‌بندی کرد به بخش شرکت‌های غیرمالی تعلق دارند.

بخش دولت از واحدهای مرکزی (مانند وزارت خانه‌ها)، واحدهای استانی و محلی (مانند شهرداری‌ها) و صندوق‌های تامین اجتماعی که توسط دولت اداره می‌شوند تشکیل شده است. بخش دولت در نظام حساب‌های ملی، مؤسسات غیر انتفاعی که به تولید غیر بازاری اشتغال دارند و توسط واحدهای دولتی کنترل می‌شوند را نیز شامل می‌شود.

در دستورالعمل قبلی (۱۹۹۳) یک واحد اقتصادی در صورتی در بخش دولت طبقه‌بندی می‌شد که یک واحد نهادی جداگانه باشد که توسط دولت کنترل شود و غیربازاری باشد. غیر بازاری بودن به این معنی است که ارزش کالاهای فروخته شده توسط آن نهاد از نظر اقتصادی قابل ملاحظه و معنی‌دار نباشد. قیمت‌ها در صورتی از نظر اقتصادی قابل ملاحظه هستند که ارزش ستانده فروخته شده در بازار در طول یک دوره پایدار چند ساله بیش از ۵۰ درصد هزینه‌های تولید را پوشش دهد.

ملاک کنترل توسط دولت نیز می‌تواند معیارهایی مانند: دارا بودن اکثریت رای، کنترل هیئت مدیره و انتصاب پرسنل کلیدی، تنظیم مقررات و نظارت، کنترل ناشی از وام‌گیری دولت و غیره باشد. در برخی از موارد یکی از شاخص‌ها مانند داشتن حداکثر رای می‌تواند برای برقراری کنترل کافی باشد. اما در موارد دیگر تعدادی از شاخص‌ها

1 Quasi - Corporations

می‌توانند در نظر گرفته شوند که در این صورت ماهیت قضاوت آن کارشناسی خواهد بود. قضاوت‌ها باید در موارد مشابه سازگار باشند.

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ علاوه بر ضوابط فوق‌الذکر ارزیابی کیفی بشرح زیر نیز برای اثبات کنترل دولت و غیر بازاری بودن وجود دارد:

- هنگامی که یک واحد اقتصادی، ستانده خود را تنها به دولت بفروشد و با تولیدکنندگان خصوصی برای عرضه این ستانده به دولت رقابت ننماید، آنگاه این واحد در حساب دولت عمومی طبقه‌بندی می‌شود؛ یا
- هنگامی که دولت در برخی انواع کالاها و خدمات یک عرضه کننده انحصاری دارد و این عرضه کننده کمتر از ۵۰ درصد ستانده خود را به واحدهای غیردولتی بفروشد و با تولیدکنندگان خصوصی برای کسب قرارداد خود با دولت رقابت ننماید، آنگاه این واحد در حساب دولت عمومی طبقه‌بندی می‌شود؛ یا
- هنگامی که تولیدکننده انگیزه‌ای برای تعدیل عرضه خود به منظور انجام یک فعالیت سودآور مستمر نداشته باشد، که قادر به عملیات در شرایط بازاری بوده و تعهدات مالی خود را برآورده نماید، آنگاه این واحد در حساب دولت عمومی طبقه‌بندی می‌شود.

موسسات غیر انتفاعی که توسط دولت کنترل می‌شوند به عنوان واحدهای دولتی شناخته می‌شوند. اما آن دسته از موسسات غیر انتفاعی که توسط دولت کنترل نمی‌شوند و کالاها را نیز به قیمت قابل ملاحظه اقتصادی نمی‌فروشند، موسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوار (NPISH) نامیده می‌شوند.

۳-۱-۶ طبقه‌بندی فعالیت‌ها

در نظام حساب‌های ملی، طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی براساس طبقه‌بندی بین‌المللی رشته فعالیت‌های اقتصادی توصیه گردیده است. ویرایش اول این طبقه‌بندی در سال ۱۹۵۸ و ویرایش دوم آن در سال ۱۹۶۸ انتشار یافته است. سومین ویرایش که در سال ۱۹۸۹ مورد تصویب کمیسیون آمار سازمان ملل متحد قرار گرفت، برای طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی و به‌منظور امکان مقایسه بین‌المللی به اعضاء توصیه شده است. در ویرایش سوم برخلاف ویرایش قبلی، لزوم هماهنگی با سایر طبقه بندی‌های فعالیت‌ها و طبقه‌بندی کالاها و خدمات مورد توجه قرار گرفته است. این ضرورت به میزان قابل توجهی بر پیچیدگی کار افزوده است.

به‌علت تغییرات متعددی که در سازمان و ساختار فعالیت‌ها در سطح اقتصادهای ملی ناشی از دگرگونی‌های فناوری به وقوع پیوسته است، ضرورت تحت پوشش قراردادن این فعالیت‌ها مبرم‌تر شده و در نتیجه طبقه‌بندی و ویرایش سوم ISIC¹ بسیار تفصیلی‌تر از ویرایش دوم گردیده است. در ویرایش سوم ISIC، فعالیت‌های اقتصادی به‌طور کلی در ۱۷ سر فصل و ۹۹ گروه در سطح کد ۲ رقمی تفکیک گردیده و کدهای ۲ رقمی، در مرحله بعد، به کدهای ۳ رقمی و ۴ رقمی تقسیم شده است.

ویرایش چهارم این نظام نیز در یک فرآیند تجدید نظر ایجاد گردید که تدوین آن چندین سال به درازا کشید و متخصصان و کارشناسان بسیاری از سراسر جهان در تهیه آن مشارکت داشته‌اند. این فرآیند نسبت به نسخه سوم در پاسخ به تغییر ساختارهای اقتصادی و شناسایی فعالیت‌های جدید و تفصیلی‌تر ایجاد گردید. این تغییرات به‌ویژه در حوزه خدمات صورت گرفته است. به عنوان مثال معرفی طبقه‌بندی دسته جدید «اطلاعات و ارتباطات» یکی از این قبیل نوآوری‌ها در ویرایش چهارم است. لازم به ذکر است که ویرایش جدید، این طبقه بندی را به ابزار مناسب‌تری برای مقایسه داده‌های بین‌المللی تبدیل کرده است.

نام‌های اختصاصی ویرایش چهارم نسبت به نسخه قبلی تغییری نداشته است. دسته‌بندی و تفکیک اقلام جدول که با حروف نشان داده شده‌اند، به نام «بخش»؛ کدهای دو رقمی «قسمت»؛ کدهای سه رقمی «گروه» و کدهای چهاررقمی «طبقه» نامیده شده‌اند. به طور کلی ویرایش چهارم نظام طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی از ۲۱ بخش، ۸۸ قسمت، ۲۳۸ گروه و ۴۱۹ طبقه تشکیل شده است.

۶-۱-۴ طبقه‌بندی کالاها و خدمات

آنچه به‌عنوان طبقه‌بندی کالاها و خدمات در نظام حساب‌های ملی مورد استفاده قرار می‌گیرد طبقه‌بندی CPC² است. طبقه‌بندی CPC در واقع جانشین ویرایش سوم SITC³ شده است. مزیت عمده طبقه‌بندی CPC نسبت به طبقه‌بندی SITC در این است که طبقه‌بندی CPC، برخلاف طبقه‌بندی SITC کالاها و خدمات غیرمنقول را نیز شامل می‌شود. طبقه بندی CPC کلیه کالاها و خدمات را در بر گرفته و علاوه بر این، کالاها و خدمات را در گروه‌های مشابه و قابل مقایسه با طبقه‌بندی ISIC ارائه می‌کند.

1 International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)

2 Central Product Classification (CPC)

3 Standard International Trade Classification (SITC)

طبقه‌بندی CPC ویرایش اول، کالاها و خدمات را در ۹ قسمت اصلی در سطح کد یک رقمی طبقه‌بندی نموده و در مراحل بعدی آنها را تا سطح کد ۵ رقمی تفکیک نموده است و از این‌رو به سهولت می‌توان آن را با ویرایش سوم ISIC ارتباط داد.

همگام با ارائه ویرایش چهارم طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی رشته فعالیت‌های اقتصادی، به دلیل ارتباط تنگاتنگ این طبقه‌بندی با طبقه‌بندی CPC، در سال ۲۰۰۸ نسخه دوم نیز ارائه شد. به‌طور کلی ویرایش دوم این نظام دارای ۱۰ قسمت، ۷۲ بخش، ۳۲۳ گروه، ۱۲۶۴ طبقه و ۲۷۳۲ زیرطبقه است. کدها در CPC پنج رقمی است بدون این‌که بین ارقام هیچ‌گونه فاصله‌ای وجود داشته باشد. این نظام کدگذاری به منظور اجتناب از اشتباه آن با شماره‌گذاری کدهای طبقه‌بندی دیگر سازمان ملل متحد یعنی طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی تجارت (SITC) انتخاب شد.

۶-۱-۵ طبقه‌بندی هزینه (مصرف)

در نظام جدید حساب‌های ملی هزینه (مصرف) در چهار قسمت طبقه‌بندی گردیده است.

۶-۱-۵-۱ طبقه‌بندی مصرفی فردی بر حسب هدف^۱ (COICOP): طبقه‌بندی مصرف نهائی خانوارها

برحسب هدفی قرار دارد که این هزینه‌ها برای نیل به آن تفکیک گردیده است. گروه‌های اصلی این طبقه‌بندی به شرح زیر هستند:

۱. خوارکی‌ها، آشامیدنی‌ها
۲. دخانیات
۳. پوشاک و کفش
۴. مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها
۵. مبلمان و اثاثیه منزل و تعمیرات جاری منزل
۶. بهداشت و درمان
۷. حمل و نقل
۸. ارتباطات

1 Classification of Individual Consumption by Purposes (COICOP)

۹. خدمات تفریحی و فرهنگی

۱۰. آموزش

۱۱. هتل و رستوران

۱۲. کالاها و خدمات متفرقه

۶-۱-۵-۲ طبقه‌بندی مصرف دولت بر حسب وظایف^۱(COFOG): در اینجا نیز مصرف نهائی دولت

با توجه به وظایف مختلفی که دولت به عهده دارد طبقه‌بندی گردیده است. این طبقه‌بندی در ده گروه اصلی به شرح زیر است:

۱- خدمات امور عمومی

۲- خدمات امور دفاعی و امنیتی

۳- حفظ نظم و امنیت عمومی

۴- امور اقتصادی

۵- حفاظت از محیط زیست

۶- مسکن و عمران شهری و روستایی

۷- امور بهداشت و درمان

۸- فرهنگ تربیت بدنی و گردشگری

۹- آموزش و پژوهش

۱۰- رفاه اجتماعی

دو طبقه‌بندی دیگر با عناوین «طبقه‌بندی هزینه‌های مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار برحسب

اهداف»^۲ و «طبقه‌بندی هزینه‌های تولیدکنندگان برحسب اهداف»^۳ نیز وجود دارد که این نوشتار به همین اشاره

بسنده کرده و بررسی بیشتر را به متون مربوطه ارجاع می‌دهد.

1 Classification of Functions of the Government (COFOG)

2 Classification of the Purposes of the Non-profit Institutions Serving Households (COPNI)

3 Classification of Outlays of Producers by Purposes (COPP)

۷- مراحل اجرای نظام حساب‌های ملی

اجرای کامل نظام حساب‌های ملی به شش مرحله تقسیم شده است که بر اساس آن می‌توان کشورهای مختلف را از این نظر رده‌بندی کرد. مراحل شش‌گانه مذکور به شرح ذیل است:

۱. محاسبه تولید ناخالص داخلی بر اساس دو روش تولید و هزینه به قیمت‌های جاری و ثابت به تفکیک فعالیت‌ها و اجزاء

۲. مرحله اول به‌علاوه اطلاعات لازم برای محاسبه درآمد ناخالص ملی و نیز سایر مبادلات با دنیای خارج

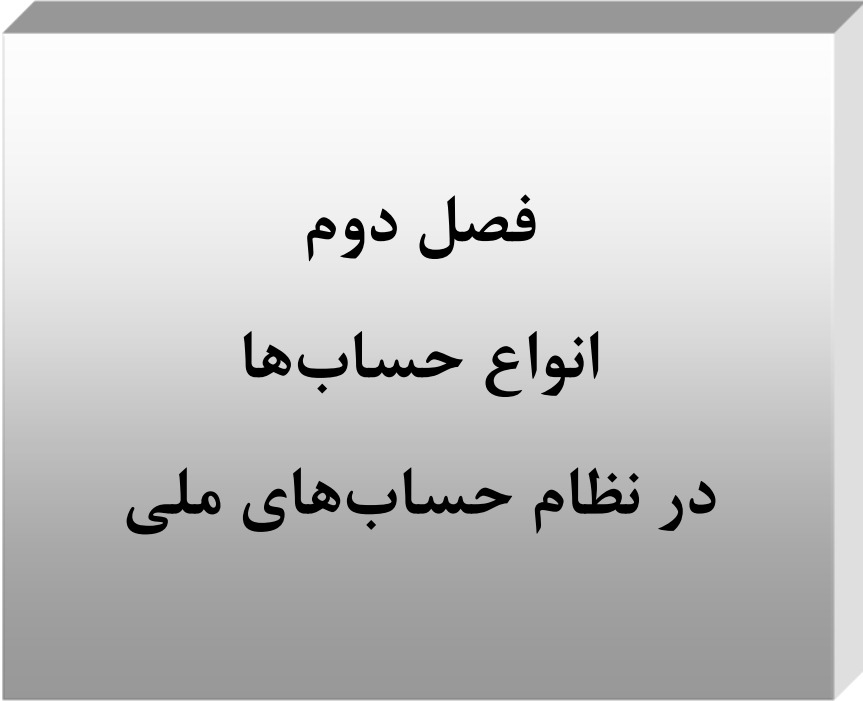
۳. مرحله دوم به‌علاوه تهیه حساب تولید برای بخش‌های نهادی و نیز تهیه حساب تولید تا حساب مالی برای بخش نهادی دولت عمومی

۴. مرحله سوم به‌علاوه تهیه حساب‌های توزیع اولیه و ثانویه درآمد و نیز تهیه حساب مصرف درآمد برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی

۵. مرحله چهارم به‌علاوه تهیه حساب سرمایه و حساب مالی برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی

۶. مرحله پنجم به‌علاوه تهیه سایر حساب‌ها و حساب ترازنامه برای اقتصاد ملی و بخش‌های نهادی.

تعداد اندکی از کشورهای توسعه‌یافته مراحل شش‌گانه را بطور کامل اجرا کرده‌اند و کشورهای در حال توسعه نیز به فراخور نظام آماری خود در یکی از مراحل اجرا قرار می‌گیرند. خوشبختانه حساب‌های ملی ایران نیز همچون تعداد اندکی از کشورهای توسعه‌یافته در مرحله پایانی و بخش ششم از کل مراحل اجرای نظام یکپارچه توالی حساب‌های کلان اقتصادی قرار گرفته است. توالی حساب‌ها و بخش‌های نهادی محاسبه شده در ارقام حساب‌های ملی ایران طی سال‌های (۱۳۹۹-۱۳۹۰) ارائه شده است.

فصل دوم
انواع حساب‌ها
در نظام حساب‌های ملی

فصل دوم: انواع حساب‌ها در نظام حساب‌های ملی

در این قسمت، گزارش حاضر با تفصیل بیشتری روی موضوع حساب‌ها در نظام حساب‌های ملی متمرکز خواهد شد. در واقع همه مفاهیم، تعاریف، طبقه‌بندی‌ها و روش‌های معرفی شده در نظام حساب‌های ملی در نهایت در حساب‌های آن منعکس می‌شود. پس از ارائه توضیحات لازم درباره هر حساب، چگونگی تهیه آن برای اقتصاد ایران نیز ارائه خواهد شد.

همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره گردید، حساب‌های ملی ایران در مرحله پایانی از اجرای مراحل شش‌گانه نظام حساب‌های ملی قرار دارد و این بدان معنی است که حساب تولید تا حساب مالی و همچنین حساب ترازنامه به‌طور سالانه برای استفاده محققان و سیاستگذاران منتشر خواهد شد.

به‌منظور قابلیت مقایسه و اطمینان از سازگاری ارقام، معمولاً توصیه می‌شود که سری‌های زمانی چندساله از ارقام ارائه گردد. بدین‌منظور سال ۱۳۹۰ به‌عنوان سال شروع سری‌های زمانی در نظر گرفته شده است. بنابراین در این گزارش سری‌های زمانی حساب تولید تا حساب مالی، به تفکیک اقتصاد ملی و بخش‌های فعالیتی و نهادی از سال ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ در دسترس علاقمندان قرار خواهد گرفت.

۱- حساب تولید

حساب تولید اولین حساب در توالی حساب‌هایی است که در نظام حساب‌های ملی برای فعالیت‌های اقتصادی، واحدهای نهادی و کل اقتصاد تدوین می‌گردد. عناصر اساسی حساب تولید عبارتند از ستانده^۱ که تحت عنوان منابع در سمت راست حساب منعکس می‌شود. ستانده می‌تواند به اقلام ریزتری مثل ستانده‌های بازاری و غیربازاری و ستانده برای خود مصرفی نهائی تقسیم شود. عنصر دیگر داده^۲ است که ذیل عنوان مصارف و در سمت چپ حساب نشان داده می‌شود و شامل مصارف واسطه و مصرف سرمایه ثابت است. قلم ترازکننده در حساب تولید ارزش افزوده است که در واقع ارزش اضافی است که در جریان تولید ایجاد می‌شود. ارزش افزوده ممکن است بصورت ناخالص (قبل از کسر مصرف سرمایه ثابت) و یا به‌صورت خالص (پس از کسر مصرف سرمایه ثابت) باشد.

1 Output
2 Input

ابتدا باید مشخص شود که در نظام حساب‌های ملی، تولید از چه چیزی تشکیل شده است. این مفهوم در نظام حساب‌های ملی مرز تولید نامیده می‌شود.

۱-۱ مرز تولید^۱

در حالت کلی، تولید اقتصادی فعالیت انجام شده تحت کنترل و مسئولیت یک واحد نهادی است که کار، سرمایه و کالاها و خدمات را به منظور تولید ستانده‌های کالا و خدمات به کار می‌برد. یک فرآیند طبیعی مانند افزایش ذخایر ماهی در آب‌های بین‌المللی تولید نیست اما فعالیت پرورش ماهی تولید محسوب می‌شود. همچنین طبق این تعریف، فعالیت‌های در منزل مانند مراقبت از کودکان، بیماران و سالمندان که می‌توان برای انجام آنها شخصی را استخدام کرد و به او مزد پرداخت کرد در محدوده کلی تولید قرار می‌گیرند.

با این حال در نظام حساب‌های ملی، مرز تولید محدودتر از مرز تولید عمومی اقتصاد است. برای نمونه، آن دسته از کالاها و خدمات خانگی که توسط خانوارها به منظور خود مصرفی تولید می‌شوند در داخل مرز تولید قرار نمی‌گیرند، مگر آنکه خانوار به منظور تولید آنها نیروی کار را به استخدام درآورده و دستمزد پرداخت کرده باشد. همچنین طبق تعریف نظام حساب‌های ملی خدمات مربوط به مالکین ساکن در واحد مسکونی خود نیز در محدوده تولید قرار می‌گیرند. به‌طور کلی فعالیت‌هایی که در داخل حد و مرز تولید قرار می‌گیرند به شرح ذیل قابل طبقه‌بندی می‌باشند:

- تولید کالاها و خدمات فردی یا جمعی برای عرضه به سایر واحدها غیر از واحد تولیدکننده.
- تولید کالاها و خدماتی که توسط واحد تولیدکننده به مصرف نهائی رسیده و یا برای تشکیل سرمایه استفاده شده است.
- تولید خدمات واحدهای مسکونی شخصی که مورد استفاده مالکین واحدها قرار می‌گیرد و همین‌طور تولید کالاها و خدمات شخصی و خانگی که با استخدام نیروی کار انجام می‌شود.
- تولید محصولات غیرقانونی مانند تولید کالاها و خدماتی که فروش، توزیع یا مالکیت آنها منع قانونی دارد و یا آن دسته از فعالیت‌های تولیدی که معمولاً غیرقانونی نیستند ولی به علت نداشتن مجوز لازم از طرف سازمان‌های ذیربط غیرقانونی محسوب می‌شوند. علی‌رغم این که جمع‌آوری اطلاعات از فعالیت‌های غیرقانونی

1 Production boundary

عملاً دشوار است ولی این‌گونه تولیدات نیز باید در مرز تولید قرار گیرند. به این دسته باید تولید محصولاتی که جهت اجتناب از پرداخت مالیات، حق بیمه‌های تامین اجتماعی و سایر حقوق متعلقه بصورت زیرزمینی انجام می‌شوند را نیز اضافه نمود.

نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ ویژگی‌های جدیدی را در حوزه مرز تولید در نظر گرفته است. عمده‌ترین تفاوت‌ها در خصوص ارقام تاثیرگذار بر تولید ناخالص داخلی بر اساس به‌کارگیری دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نسبت به نسخه ۱۹۹۳ را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد:

۱-۱-۱ هزینه‌های تحقیق و توسعه

در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ بنا بر روش مرسوم، هزینه‌های تحقیق و توسعه به عنوان مصرف واسطه در نظر گرفته می‌شد. نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ هزینه‌های انجام شده برای تحقیق و توسعه را به عنوان تشکیل سرمایه ثابت لحاظ می‌کند. برای محاسبه هزینه سرمایه‌ای تحقیق و توسعه، در ابتدا باید یک کارگاه جداگانه در صورت امکان به رسمیت شناخته شود. ستانده تحقیق و توسعه تحت عنوان "محصولات دارایی فکری" ارزش سرمایه‌ای دارد. باید در نظر داشت تنها در مواردی که مشخص شود هیچگونه منافع اقتصادی از تحقیق و توسعه نصیب تولید کننده (و بالطبع مالک دارایی) نمی‌گردد، باید آن را به عنوان مصرف واسطه لحاظ نمود. ستانده تحقیق و توسعه باید براساس موارد زیر ارزش‌گذاری شود:

الف: در صورت خریداری (یا برون سپاری): به قیمت‌های بازار

ب: در صورت تولید به حساب خود: به روش مجموع هزینه‌های تولید (تولیدکننده غیربازاری) به علاوه حاشیه سود (تولیدکننده بازاری)

نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ مخارج انجام شده برای تحقیق و توسعه را در هر دو حالت (خریداری شده و بحساب خود) به عنوان سرمایه‌گذاری ثابت به رسمیت می‌شناسد. این مطلب شامل مخارج تحقیق و توسعه دولت (در هر دو صورت حمایت از طریق حق الامتیاز و یا عرضه رایگان برای عموم) نیز می‌باشد.

در تئوری، ارزش ستانده تحقیق و توسعه^۱ برابر ارزش منافع آتی تنزیل شده‌ای است که یک واحد اقتصادی از سرمایه‌گذاری تحقیق و توسعه بدست می‌آورد. این منافع آتی برای اندازه‌گیری دشوار می‌باشند. علاوه بر آن، بیشتر

1 Research and Development- (R&D)

هزینه‌های تحقیق و توسعه انجام گرفته از طریق هزینه‌های بحساب خود تولید می‌شوند. بنابراین در اغلب موارد روش مجموع هزینه برای ارزش‌گذاری ستانده مورد استفاده قرار می‌گیرد. ستانده‌های تحقیق و توسعه به چهار روش تولید می‌شوند که موجب اثرگذاری‌های متفاوت بر تولید ناخالص داخلی می‌باشند:

یک تولید کننده بازاری تحقیق و توسعه را به حساب خود تولید می‌کند:

روش تولید: سطح ستانده (ستانده برای خود مصرفی نهایی) افزایش می‌یابد، سطح ارزش افزوده به میزان هزینه‌های تحقیق و توسعه به علاوه حاشیه سود افزایش می‌یابد.

روش هزینه: سطح تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به میزان هزینه‌های تحقیق و توسعه به علاوه حاشیه سود افزایش می‌یابد.

یک تولید کننده بازاری تحقیق و توسعه را خریداری می‌کند:

خریداری‌های انجام شده مورد طبقه‌بندی مجدد قرار گرفته و از مصرف واسطه (نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳) به تشکیل سرمایه ثابت ناخالص طبقه‌بندی می‌شوند.

یک تولید کننده غیربازاری تحقیق و توسعه را به حساب خود تولید می‌کند:

روش تولید: سطح ستانده به دلیل استفاده از روش مجموع هزینه‌ها در سال ایجاد تحقیق و توسعه بدون تغییر باقی می‌ماند. در سال‌های آتی عمر اقتصادی تحقیق و توسعه، هزینه‌ها به میزان مصرف سرمایه ثابت در هر سال افزایش می‌یابد تا زمانی که دارایی مستهلک شود.

روش هزینه: در سال جاری هیچگونه تغییری ایجاد نمی‌شود. در سال‌های بعدی، این ارقام به میزان مصرف سرمایه ثابت ناشی از هزینه سرمایه‌ای تحقیق و توسعه، افزایش می‌یابد.

یک تولید کننده غیربازاری تحقیق و توسعه را خریداری می‌کند:

در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ این خرید به عنوان مصرف واسطه ثبت می‌شد و در نتیجه ذیل ستانده غیربازاری و هزینه مصرف نهایی لحاظ می‌گردید.

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ این خرید به عنوان یک سرمایه‌گذاری ثبت می‌شود. بنابراین مصرف واسطه و ستانده غیربازاری (از روش مجموع هزینه‌ها) هر دو به میزان مبلغ خرید کاهش می‌یابند.

۱-۱-۲ ستانده برای خودمصرفی نهایی توسط خانوارها و شرکتها

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، ارزش‌گذاری ستانده کالاها و خدمات تولید شده برای خودمصرفی نهایی توسط خانوارها و شرکتها شامل بازده سرمایه به عنوان بخشی از مجموع هزینه‌های تولید می‌باشد، این در حالی است که در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ ارزش ستانده کالاها و خدمات تولید شده برای خودمصرفی نهایی به صراحت شامل بازده سرمایه نبوده است. به دلیل افزایش ارزش‌گذاری ستانده (حاصل از ارزش احتسابی بازده سرمایه)، تولید ناخالص داخلی نیز به همان میزان افزایش می‌یابد.

در روش تولید، ستانده به اندازه ارزش بازده سرمایه افزایش یافته و به ارزش افزوده نیز به همان میزان اضافه می‌شود. در روش هزینه، هزینه مصرف نهایی و یا تشکیل سرمایه ثابت به میزان ارزش بازده سرمایه افزایش می‌یابند.

۱-۱-۳ نظام‌های تسلیحاتی

تسلیحات نظامی دربرگیرنده خودروها و سایر تجهیزات نظیر کشتی‌های جنگی، زیردریایی‌ها، هواپیماهای نظامی، تانک‌ها، حامل‌ها و سکوها، پرتاب موشکی، و مانند آن که به طور مداوم در تولید خدمات دفاعی مورد استفاده قرار گیرند می‌باشد؛ حتی اگر استفاده از آنها در زمان صلح بوده و حالت بازدارنده داشته باشد.

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، تسلیحات نظامی باید به عنوان دارایی‌های ثابت طبقه‌بندی شوند. این طبقه‌بندی نیز از همان ضابطه طبقه‌بندی سایر دارایی‌های ثابت پیروی می‌کند. این اقلام، دارایی‌های تولید شده‌ای هستند که بطور مکرر یا مداوم، در فرآیند تولید برای بیش از یک سال مورد استفاده قرار می‌گیرند. در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ تنها آن بخش از هزینه‌های نظامی به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص لحاظ می‌گردید که دارایی‌های ثابتی را برای اهداف نظامی تولید نمایند. اما در ویرایش ۲۰۰۸، تمام هزینه‌های مربوط به تسلیحات نظامی به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در نظر گرفته می‌شوند.

اقلام تک کاربردی نظیر مهمات، موشک‌ها، راکت‌ها، بمب‌ها و غیره، مورد استفاده در تسلیحات یا نظام‌های تسلیحاتی به عنوان موجودی کالاهای نظامی لحاظ می‌شوند. با این حال برخی اقلام تک کاربردی مانند بعضی انواع

موشک‌های بالستیک با قابلیت تخریب بالا که می‌توانند خدمت بازدارندگی مداوم در برابر مهاجمان ارائه نمایند، شرایط عمومی را برای قرارگیری در دارایی‌های ثابت دارا می‌باشند.

۱-۱-۴ سنجش غیرمستقیم خدمات واسطه‌گری مالی^۱

توصیه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ آن است که اندازه‌گیری غیرمستقیم خدمات واسطه‌گری مالی تنها در مورد وام‌ها و سپرده‌ها اعمال شود و این اقلام تنها در مورد وام‌ها و سپرده‌هایی که توسط موسسات مالی ارائه یا دریافت می‌شوند، منظور گردد. ارزش موجودی کل در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ با استفاده از نرخ مرجع (r_r) طبق رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$(r_L - r_r) * Y_L + (r_r - r_D) * Y_D$$

که در آن موجودی کل سپرده‌ها Y_D ، موجودی کل وام‌ها Y_L ، نرخ بهره وام‌ها r_L و نرخ بهره سپرده‌ها r_D می‌باشند. قلم محاسبه شده باید میان مبادله کنندگان (وام دهندگان و وام گیرندگان) تخصیص یابد. استفاده از روش جدید محاسبه معمولاً منجر به افزایش سطح ستانده خدمات واسطه‌گری مالی خواهد شد.

۱-۱-۵ خدمات بیمه غیرعمر

حوادث غیرمترقبه فاجعه آمیز، خسارات سنگینی را برای بیمه غیرعمر شرکت‌های بیمه ایجاد می‌کند. در این مواقع ستانده فعالیت بیمه که با استفاده از فرآیند پایه نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ بر مبنای خالص حق بیمه‌ها و خسارات محاسبه می‌گردد، ممکن است به شدت بی‌ثبات و حتی منفی شود. توصیه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ آن است که ستانده فعالیت بیمه غیرعمر باید با استفاده از تعدیل خسارات و حق بیمه‌های مکمل محاسبه شود. بدین صورت که :

ستانده خدمات بیمه برابر است با حق بیمه‌های واقعی دریافتی بعلاوه حق بیمه‌های مکمل تعدیل شده منهای خسارات وارد آمده تعدیل شده.

1 Financial Intermediation Services Indirectly Measured (FISIM)

۱-۱-۶ ستانده بانک مرکزی

خدمات تولید شده بانک مرکزی در سه گروه متمایز طبقه بندی می‌شوند:

• خدمات واسطه‌گری مالی

• خدمات سیاست‌های پولی

• خدمات نظارتی

برای هر یک از خدمات سه گانه (با توجه به ضریب اهمیت) باید یک کارگاه جداگانه شناسایی شود. خدمات واسطه‌گری مالی نمایانگر تولید بازاری است. خدمات سیاست‌های پولی نمایانگر تولید غیربازاری و موارد بین مرزی مانند خدمات نظارتی را می‌توان تولید بازاری یا غیربازاری (بسته به میزان کارمزد دریافتی و پوشش هزینه‌های ارائه این خدمات) در نظر گرفت. فعالیت‌های غیربازاری به عنوان ارائه خدمات جمعی به دولت، به عنوان انتقالات جاری از سوی بانک مرکزی به دولت در نظر گرفته می‌شود.

۱-۲ ستانده

کالا یا خدمتی که در یک کارگاه تولید و عرضه می‌شود ستانده نامیده می‌شود. یک بنگاه ممکن است شامل چند کارگاه باشد که در این صورت ستانده بنگاه، مجموع ستانده کارگاه‌های تشکیل‌دهنده آن خواهد بود. ستانده یک کارگاه ممکن است به فروش برسد، به عنوان کالای واسطه به سایر کارگاه‌های وابسته عرضه گردد، با کالاها و خدمات یا دارائی‌های دیگر مبادله شود، به عنوان جبران خدمات به کارکنان داده شود، به صورت کالای ساخته شده یا در جریان ساخت به موجودی انبار اضافه شود، به عنوان مصرف نهائی تولیدکنندگان و یا تشکیل سرمایه استفاده شود و یا ممکن است به صورت رایگان یا با قیمتی غیراقتصادی و بسیار نازل به واحدهای نهادی دیگر عرضه شود. اگر ستانده به فروش برسد یا به صورت پایاپای مبادله گردد، زمان ثبت فروش هنگامی است که مالکیت کالاها به خریدار انتقال یابد یا زمانی که خدمت به خریدار ارائه شود. تحویل‌های درون بنگاهی نیز زمانی ثبت می‌شوند که مسئولیت تصمیم‌گیری درباره عرضه کالاها و قیمت آنها به کارگاه دریافت کننده کالاها منتقل شود.

۱-۲-۱ ستانده بازاری

ستانده بازاری ستانده‌ای است که می‌توان آن را با قیمتی اقتصادی به فروش رساند. قیمت اقتصادی قیمتی است که تغییر آن منجر به تغییر معنی‌دار و مهمی در مقادیر عرضه و تقاضا شود و در آن قیمت‌ها تولید کننده با هدف کسب سود در بلند مدت یا پوشش بخشی از هزینه‌ها اقدام به تنظیم عرضه نماید و خریدار نیز در انتخاب خود برای خرید در قیمت تعیین شده آزاد است. در غیر این صورت قیمت از نظر اقتصادی معنی‌دار نیست. به جز برخی موارد خاص، ارزش ستانده بازاری یک تولیدکننده از جمع اقلام زیر به دست می‌آید:

- ارزش کل کالاها و خدمات فروخته شده به قیمت‌های اقتصادی.
- ارزش کل کالاها و خدمات مبادله شده به صورت پایاپای.
- ارزش کل کالاها و خدمات عرضه شده برای پرداختی‌های غیرنقدی شامل جبران خدمات غیرنقدی.
- ارزش کل کالاها و خدمات عرضه شده توسط یک کارگاه به کارگاه دیگر از همان بنگاه به‌عنوان کالای واسطه.
- ارزش کل تغییر در موجودی انبار کالاهای نهائی و کالاهای در جریان ساخت که برای یکی از مقاصد فوق نگهداری می‌شود.

۱-۲-۲ ستانده تولید شده به منظور خود مصرفی^۱

از آنجا که شرکت‌ها مصرف نهایی ندارند، ستانده برای خود مصرفی (یا تولید به حساب خود) تنها توسط بنگاه‌های غیر شرکتی تولید می‌شود، مانند ستانده‌های کشاورزی که تمام یا بخش بزرگی از آن به مصرف خانوار کشاورز می‌رسد. همچنین مالکینی که در واحدهای مسکونی خود ساکن هستند نیز به نوعی مالکین بنگاه غیر شرکتی تلقی می‌شوند و خدمات مسکونی تولید می‌کنند که توسط خودشان مصرف می‌شود. تولید خدمات شخصی خانگی که توسط خود خانوار انجام می‌شود همانطور که قبلاً ذکر شد داخل مرز تولید قرار نمی‌گیرند مگر آنکه خانوار برای آن خدمت معین به کارکنان خانگی دستمزد پرداخت کرده باشد. همچنین کارگاهی که متعلق به یک بنگاه است و برای آن بنگاه اقدام به تشکیل سرمایه می‌کند، گونه‌ای تولیدکننده به حساب خود^۲ محسوب می‌شود.

1 Output produced for own final use

2 Own account producer

ستانده به حساب خود باید به قیمت پایه‌ای که کالاها و خدمات در صورت ارائه به بازار برای فروش، به آن قیمت‌ها می‌توانستند فروخته شوند، ارزش‌گذاری شود. در صورت نبود قیمت بازاری قابل اطمینان، ارزش ستانده از جمع مصرف واسطه، جبران خدمات، مصرف سرمایه ثابت، خالص برگشت سرمایه و سایر مالیات‌ها (منهای یارانه‌ها) بر تولید بدست می‌آید. ستانده خدمات مسکن به حساب خود برای واحدهای مالک نشین را نیز می‌توان از هزینه اجاره موارد مشابه در بازار بدست آورد.

بطور کلی ستانده برای خود مصرفی شامل اقلام زیر است:

- کل ارزش کالاها و خدمات تولید شده توسط بنگاه‌های تحت پوشش خانوارها (بنگاه غیرشرکتی) که توسط همان خانوارها نیز مصرف شده باشد.
- کل ارزش دارایی‌های ثابت تولید شده توسط یک کارگاه که به منظور تولید آتی در همان بنگاه به کار رود.
- کل ارزش تغییر در موجودی انبار کالاهای نهائی و در جریان ساخت که برای یکی از مقاصد فوق نگهداری می‌شود.
- ارزش اجاره احتسابی واحدهای مسکونی که مالک در آنها ساکن است.
- ارزش خدمات ارائه شده به خانوارها توسط کارکنان خانگی دارای دستمزد.

۱-۲-۳ ستانده‌های غیربازاری

شامل کالاها و خدمات فردی یا جمعی تولید شده توسط مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها (NPISH) و یا دولت است که به‌طور رایگان یا با قیمت‌های غیراقتصادی به واحدهای نهادی دیگر یا جامعه به عنوان یک کل، عرضه می‌شوند. از آنجا که احتساب پرداخت‌های فردی برای خدمات جمعی از نظر فنی غیرممکن است و بازاری برای این خدمات وجود ندارد، هزینه تولید این نوع خدمات شامل جبران خدمات کارکنان، مصارف واسطه، مصرف سرمایه ثابت و سایر مالیات‌های بر تولید که عموماً توسط سطوح مختلف دولت عرضه می‌شود، مبنای محاسباتی ارزش تولید قرار می‌گیرد. بطورکلی ارزش ستانده‌های غیربازاری از جمع اقلام زیر به‌دست می‌آید:

- ارزش کل کالاها و خدماتی که به‌طور رایگان یا در قیمت‌های غیراقتصادی به واحدهای نهادی دیگر، به‌صورت فردی یا جمعی، عرضه می‌شوند.

- ارزش کل کالاها و خدمات عرضه شده توسط یک کارگاه به کارگاه دیگری از همان بنگاه غیربازاری به عنوان کالای واسطه.
- ارزش کل تغییر در موجودی کالاهای نهائی و در جریان ساخت که برای یکی از مقاصد بالا نگهداری می‌شوند.

۱-۳ مصرف واسطه

ارزش کالاها و خدماتی که به عنوان نهاده در فرآیند تولید مصرف می‌شوند مصرف واسطه نامیده می‌شود. به این کالاها و خدمات «داده» اطلاق می‌شود. مصرف واسطه شامل مصرف دارایی‌های ثابت نمی‌شود.

۱-۴ ارزش‌گذاری ستانده، مصرف واسطه و ارزش افزوده

انواع مالیات‌ها و یارانه‌هایی که بر تولید و محصولات تولید شده وضع می‌شود، قیمت کالاها و محصولات را دچار تغییراتی می‌کند که در نظام حساب‌های ملی به تفصیل درباره آن بحث شده است. بسته به چگونگی انعکاس اثر مالیات‌ها و یارانه‌ها روی قیمت‌ها، انواع قیمت در این نظام معرفی گردیده و توصیه شده است که با این ملاحظه هر یک از اقلام ستانده و واسطه به‌طور متناسب ارزش‌گذاری شود. بر اساس نظام حساب‌های ملی ارزش ستانده می‌تواند به قیمت پایه و قیمت تولیدکنندگان تقویم گردد¹. قیمتی که مصرف واسطه بر آن اساس ارزش‌گذاری می‌شود همواره به قیمت خریداران است. در صورتی که قیمت پایه (قیمت تولیدکنندگان) مبنای تقویم ارزش ستانده قرار گیرد، ارزش افزوده که حاصل تفاضل ارزش ستانده و مصارف واسطه است، نیز بر اساس قیمت پایه (قیمت تولیدکنندگان) خواهد بود. باید این نکته را نیز یادآور شد که نظام حساب‌های ملی توصیه می‌کند که مبنای تقویم حتی‌الامکان قیمت پایه قرار گیرد. در ذیل، توضیحات مختصری درباره هر یک از قیمت‌های یادشده ارائه خواهد شد.

۱-۴-۱ قیمت پایه²

مبلغی است که تولیدکننده بابت یک واحد از کالا و خدمت تولید شده از خریدار دریافت می‌کند منهای هر نوع مالیات پرداختنی به‌علاوه هر نوع یارانه دریافتنی برای آن واحد از محصول به‌فروش رفته. در قیمت پایه هزینه‌های حمل و نقلی که جداگانه توسط تولیدکننده دریافت می‌گردد منظور نمی‌شود.

1 تقویم ارزش ستانده و ارزش افزوده به قیمت عوامل در نظام حساب‌های ملی توصیه نمی‌شود.

2 Basic price

۱-۴-۲ قیمت تولیدکنندگان^۱

مبلغی است که تولیدکننده بابت یک واحد از کالا و خدمت تولید شده از خریدار دریافت می‌کند؛ منهای هر نوع مالیات بر ارزش افزوده^۲ (VAT) یا مالیات‌های کسرشدنی دیگر که از خریدار مطالبه می‌شود. در قیمت تولیدکننده هزینه‌های حمل و نقلی که جداگانه توسط تولیدکننده دریافت می‌گردد، منظور نمی‌شود.

۱-۴-۳ قیمت خریداران^۳

مبلغی است که خریدار (بدون در نظر گرفتن مالیات بر ارزش افزوده یا مالیات کسر شدنی مشابه) بابت خرید یک واحد از کالا و خدمت در زمان و مکانی که خریدار تعیین می‌کند، به تولید کننده می‌پردازد. قیمت خریدار شامل هرگونه هزینه‌های حمل و نقلی است که جداگانه پرداخت می‌شود.

۱-۴-۴ ارزش افزوده ناخالص به قیمت پایه

ارزش افزوده ناخالص به قیمت پایه، عبارت است از ارزش ستانده به قیمت پایه منهای ارزش مصرف واسطه به قیمت خریداران. ارزش افزوده به قیمت‌هایی بیان می‌شود که برای ارزش‌گذاری ستانده استفاده شده‌اند. از دیدگاه تولیدکننده، قیمت‌های خریدار برای نهاده‌ها و قیمت‌های پایه برای ستانده‌ها، قیمت‌هایی را که عملاً پرداخت و دریافت می‌شود نشان می‌دهد.

۱-۴-۵ ارزش افزوده ناخالص به قیمت تولیدکنندگان

ارزش افزوده ناخالص به قیمت تولیدکننده، عبارت است از ارزش ستانده به قیمت تولیدکنندگان منهای ارزش مصرف واسطه به قیمت خریداران.

1 producers' price
2 Value added type tax (VAT)
3 Purchasers' price

۱-۵ برآورد حساب تولید

۱-۵-۱ حساب تولید برحسب فعالیت‌های اقتصادی

چارچوب کلی محاسبه فعالیت‌های اقتصادی در حساب تولید بر اساس همان دستورالعمل‌ها و روش‌های محاسباتی قرار دارد که در مقدمه نسخه پیشین کتاب حاضر (منتشره در اسفند ماه ۱۳۹۹) و کتاب حساب‌های ملی ایران طی سال‌های (۱۳۹۱-۱۳۳۸) اداره حساب‌های اقتصادی این بانک درج شده است. با این حال پیاده سازی نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ مستلزم تغییراتی در زمینه محاسبات برخی فعالیت‌های اقتصادی است که در بخش مرز تولید به آنها اشاره شد. علاوه بر آن جهت انطباق با ویرایش چهارم طبقه بندی ISIC که مورد توصیه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ است، ارزش تولید، مصرف واسطه و ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی در گروه‌های ۷۷ گانه فعالیت‌های محاسبه گردیده و سپس نتایج آن در گروه‌های ۱۹ گانه ادغام شده است. لازم به ذکر است که تغییرات جدید ایجاد شده در نتایج این نوع طبقه بندی‌ها در جداول پیوست و از جداول ۹ الی ۱۰۲ ارائه گردیده است.

۱-۵-۲ حساب تولید بر حسب بخش‌های نهادی اقتصاد

به منظور تهیه حساب تولید، نخست اقتصاد ایران به پنج بخش نهادی، مشتمل بر دولت عمومی، خانوار (شامل مؤسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوار)، نفت، شرکت‌های غیرمالی و شرکت‌های مالی تقسیم می‌شود. معرفی بخش نفت، به عنوان یک بخش نهادی مستقل، بر اساس همان استدلالی صورت گرفته است که فعالیت گروه نفت، مستقل از فعالیت‌های معدنی، در نظر گرفته شده است. در واقع اهمیت قابل توجه این بخش نهادی از جهت حجم و سهم بالای آن از ارزش افزوده و نیز تعاملات مالی قابل توجه آن با دولت عمومی و کل اقتصاد ملی دلیل جدا ساختن آن از فعالیت‌های معدنی و بخش نهادی شرکت‌های غیرمالی بوده است.

در یک طبقه‌بندی متقاطع^۱ و ماتریسی که سطرهای ماتریس فعالیت و ستون‌های آن بخش نهادی است، یافتن روابط و تناظرات بین (فعالیت- بخش نهادی) در بسیاری از موارد چندان دشوار نیست، به طوری که می‌توان خدمات واسطه‌گری‌های پولی و مالی را با بخش نهادی مالی متناظر دانست و یا مجموع فعالیت‌های اداره امور عمومی، رفاه و تأمین اجتماعی و خدمات آموزشی، بهداشتی و متفرقه دولتی را با نهاد دولت عمومی تطبیق داد. در فعالیت

1 Cross classification

کشاورزی نیز تنها درصد ناچیزی به بخش شرکت‌های غیرمالی قابل تخصیص است و قسمت اعظم آن را می‌توان به حوزه فعالیت نهاد خانوار مرتبط دانست. در مواردی که تطبیق فعالیت‌ها و بخش‌های نهادی به‌سادگی میسر نبوده، از مجموعه‌ای از اطلاعات شامل اطلاعات اشتغال برحسب فعالیت‌های اقتصادی، گزارش سرشماری عمومی نفوس و مسکن و گزارش‌های دیگر مراکز تولیدکننده آمار استفاده شده است.

۲- حساب ایجاد درآمد

در توالی حساب‌ها در نظام جدید حساب‌های ملی، بعد از حساب تولید، حساب توزیع اولیه درآمد قرار دارد. حساب توزیع اولیه درآمد خود مشتمل بر دو حساب «تخصیص درآمد اولیه» و «ایجاد درآمد» است. حساب ایجاد درآمد در واقع نمایانگر آن است که درآمدهای اولیه توسط چه نهادهایی ایجاد شده، درحالی‌که حساب تخصیص درآمد نشان می‌دهد که این درآمدها توسط چه نهادهایی دریافت شده است. هدف کلی در حساب توزیع اولیه درآمد نشان دادن چگونگی توزیع درآمد اولیه بین واحدها و بخش‌های نهادی است. «درآمد اولیه» درآمدی است که در نتیجه فعالیت تولیدی واحدها و مالکیت دارائی‌های دخیل در فرآیند تولید ایجاد می‌شود.

«حساب ایجاد درآمد» را می‌توان ادامه حساب تولید محسوب نمود که در آن درآمدهای اولیه ایجاد شده توسط واحدهای دخیل در فرآیند تولید ثبت می‌شود. در طرف منابع حساب ایجاد درآمد، رقم انتقال یافته از حساب تولید یعنی ارزش افزوده ثبت می‌شود و سمت چپ، مصارف حساب را گزارش می‌کند. مصارف حساب ایجاد درآمد همان دو هزینه اصلی پرداختی توسط تولیدکنندگان است. این دو هزینه بخشی از ارزش افزوده هستند. یکی از آنها جبران خدمات کارکنان است که به نیروی کار به‌کار گرفته شده در فرآیند تولید پرداخت می‌شود و دیگری هر نوع مالیات پرداختی منهای یارانه دریافتی بر تولید حاصل از فرآیند تولید است.

اقلام ثبت شده در قسمت مصارف حساب ایجاد درآمد و توضیحات مربوط به آنها در ادامه ارائه می‌شود.

۲-۱ جبران خدمات کارکنان

جبران خدمات کارکنان حق‌الزحمه‌ای است که توسط بنگاه به‌صورت نقدی یا کالایی در ازای کار انجام شده نیروی کار در یک دوره حسابداری پرداخت می‌شود. در نظام حساب‌های ملی ابتدا می‌بایست ماهیت رابطه اشتغال مشخص شود تا بتوان مرز بین جبران خدمات و دیگر پرداختی‌ها را به‌دقت تعیین کرد.

برای آن که یک فرد دارای اشتغال محسوب شود، یعنی چه خود اشتغالی داشته باشد چه استخدام شده باشد باید در فعالیتی مشغول باشد که در تعاریف نظام حساب‌های ملی در خصوص تولید وجود دارد. رابطه بین کارفرما و کارکن وقتی وجود دارد که یک توافق کتبی یا شفاهی، رسمی یا غیر رسمی بین بنگاه و فرد از روی اراده هر دو طرف وجود داشته باشد. به این جهت یک فرد برای یک بنگاه با هدف دریافت حق الزحمه نقدی یا غیرنقدی کار می‌کند. این حق الزحمه معمولاً به میزان زمان صرف شده در کار یا سایر شاخص‌های برآورد میزان کار انجام شده بستگی دارد. جبران خدمات کارکنان به صورت تعهدی ثبت می‌شود، به این معنی که میزان آن برابر با ارزش حق الزحمه نقدی یا غیرنقدی است که کارکنان مستحق دریافت آن از بنگاه در قبال کار انجام شده در دوره مربوطه می‌شوند، هرچند از قبل، به صورت همزمان پرداخت شده باشد یا پرداخت آن پس از انجام کار صورت پذیرد. جبران خدمات کارکنان شامل اقلام زیر است:

- حقوق و دستمزد نقدی یا غیرنقدی قابل پرداخت به کارکنان
- بیمه‌های اجتماعی واقعی¹ پرداختی سهم کارفرما
- بیمه‌های اجتماعی احتسابی² هزینه شده توسط کارفرما

در مورد بیمه‌های اجتماعی لازم به توضیح است که در اکثر واحدهای تولیدی، کارفرمایان به‌طور مستقیم سهمیه تأمین اجتماعی کارکنان را به صندوق‌های تأمین اجتماعی، شرکت‌های بیمه یا دیگر مؤسسات ارائه‌کننده خدمات بیمه اجتماعی می‌پردازند که در اصطلاح به آن پرداخت‌های واقعی بابت بیمه تأمین اجتماعی کارکنان می‌گویند. در برخی موارد نیز واحدهای تولیدی خود نقش یک مؤسسه بیمه اجتماعی را برای کارکنان ایفا می‌نمایند و بدون ایجاد صندوق یا ذخیره خاص تنها در هنگام بیماری و بروز حوادث کارکنان خود را از مزایای تأمین اجتماعی بهره‌مند می‌سازند. در این‌گونه موارد باید سهم تأمین اجتماعی کارفرما را برآورد نمود که به آن بیمه‌های اجتماعی احتسابی گفته می‌شود.

1 Actual social contribution

2 Imputed social contribution

۲-۲ مالیات بر تولید و واردات

مالیات‌ها، پرداختی‌های اجباری و بدون بازگشتی هستند که به صورت نقدی یا غیرنقدی از طرف واحدهای نهادی به دولت پرداخت می‌شوند. به این دلیل به آنها بدون بازگشت می‌گویند که دولت در برابر این پرداخت‌ها هیچ خدمتی به نهادهایی که آنها را پرداخت نموده‌اند، ارائه نمی‌کند؛ هرچند دولت می‌تواند از وجوهی که توسط مالیات فراهم شده برای ارائه کالاها و خدمات به دیگر واحدها به صورت فردی یا جمعی یا به کل جامعه استفاده کند. در نظام حساب‌های ملی مالیات بر تولید و واردات به دو سر فصل مالیات بر محصول و سایر مالیات‌های بر تولید تقسیم شده است.

۱-۲-۲ مالیات بر محصول

مالیاتی است که به‌ازای تولید هر واحد محصول یا خدمت پرداخت می‌شود. این مالیات مبلغ مشخصی است که برای هر واحد کالا یا خدمت وضع شده است (کمیت واحدها بر حسب واحدهای گسسته یا متغیرهای پیوسته فیزیکی مانند حجم، وزن، نیرو، فاصله، زمان و غیره سنجیده می‌شود). یا ممکن است به صورت تناسب، درصدی از قیمت هر واحد یا ارزش کالا و خدمات مبادله شده باشد. مالیات بر محصول زمانی قابل پرداخت است که کالا یا خدمتی تولید شود، به فروش رود، وارد گردد، صادر شود، انتقال یابد، تحویل شود یا به‌منظور خودمصرفی مورد استفاده قرار گیرد. مالیات بر محصول خود به مالیات بر ارزش افزوده، مالیات بر واردات، مالیات بر صادرات و سایر مالیات‌های بر محصول قابل تقسیم است. در زیر انواع مالیات بر محصول به‌اختصار توضیح داده می‌شود:

۱-۲-۲-۱ مالیات بر ارزش افزوده: مالیات بر ارزش افزوده آن نوعی از مالیات بر محصول است که از

تولیدکنندگان دریافت می‌شود اما نهایتاً بار آن به صورت کامل بر دوش مصرف‌کننده نهایی است. این نوع مالیات‌ها مالیات کسر شدنی نیز نام دارند، زیرا تولیدکنندگان مجبور نیستند تمام مبلغ مالیاتی را که در صورت حساب از مشتریان مطالبه می‌کنند به دولت بپردازند و به آنها اجازه داده می‌شود مبلغی را که بابت مالیات خرید کالا و خدمات واسطه‌ای یا جهت تشکیل سرمایه پرداخته‌اند، از آن کسر کنند.

۲-۱-۲-۲ مالیات بر واردات: هر نوع عوارض وضع شده بر واردات را گویند. این نوع مالیات زمانی قابل

پرداخت است که کالاهای وارداتی وارد مرزهای اقتصادی کشور شده یا خدمات ارائه شده توسط خارجیان به‌وسیله واحدهای نهادی مقیم به مصرف برسند.

۲-۲-۱-۳ مالیات بر صادرات: مالیات بر صادرات، شامل مالیات کالاها و خدماتی است که هنگام خروج

کالا از قلمرو اقتصادی یا هنگام انجام خدمات برای افراد غیرمقیم قابل پرداخت می‌شوند.

۲-۲-۱-۴ سایر مالیات‌های بر محصول: سایر مالیات‌های بر محصول شامل هر نوع پرداخت نقدی یا

غیرنقدی بلاعوض واحدهای نهادی به واحدهای دولتی بابت کالاها و خدمات تولید شده است که در زمان تولید، فروش، انتقال یا تغییر شکل پرداخت می‌شود. این‌گونه از مالیات‌ها می‌تواند به ازاء یک واحد از کالا یا خدمت (تعداد، وزن، حجم و...) یا درصدی از واحد یا ارزش آن دریافت گردد.

۲-۲-۲ سایر مالیات‌های بر تولید

سایر مالیات‌های بر تولید شامل همه مالیات‌های پرداختنی دیگر به استثناء مالیات بر محصول است که بنگاه‌ها به دلیل اشتغال به فعالیت تولیدی خود پرداخت می‌کنند. این مالیات‌ها شامل مالیات بر سود یا سایر درآمدهای بنگاه نبوده و بدون توجه به سوددهی تولیدی خود می‌شوند. به‌طور مشخص می‌توان مالیات پرداختنی بر نیروی کار یا نیروی کار شاغل، مالیات بر زمین، ساختمان یا دیگر عوامل دخیل در فرآیند تولید، مالیات بر پروانه‌های حرفه‌ای و کسب و کار، مالیات بر استفاده از دارائی‌های ثابت، تمبرهای مالیاتی، مالیات بر فعالیت‌های تولیدی آلوده‌کننده محیط زیست و مالیات بر مبادلات و مراودات مرزی (نظیر مالیات بر مسافرت به خارج و عوارض خروج) را نام برد.

۲-۲-۳ یارانه‌ها

هر نوع مبالغ پرداختنی جاری بلاعوض که توسط دولت به واحدهای نهادی درگیر در فرآیند تولید، براساس سطح فعالیت‌های تولیدی یا مقدار و ارزش محصولات تولیدی به‌فروش رفته یا وارداتی‌شان پرداخت می‌شود، یارانه نامیده می‌شود. تاثیر یارانه‌ها مانند تاثیر مالیات منفی بر تولید یا اثرشان بر مازاد عملیاتی در خلاف جهت همان مقدار مالیات بر تولید است. یارانه‌ها نیز مانند مالیات‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند: یارانه به محصول و یارانه به تولید. یارانه به محصول شامل یارانه به واردات، یارانه به صادرات و سایر یارانه‌های به محصول است. توضیح مختصر هر یک از موارد یاد شده در زیر ارائه می‌شود.

۲-۳-۱ یارانه به محصول

یارانه بر محصول، یارانه‌ای است که به هر واحد از کالا یا خدمت تعلق می‌گیرد. این یارانه مبلغ مشخصی از پول به ازای تولید هر واحد کالا یا خدمت یا درصد مشخصی از قیمت هر واحد است. یارانه می‌تواند به صورت تفاوت بین قیمت هدف و قیمت بازاری که خریدار پرداخت کرده است، محاسبه شود. یارانه به محصول، معمولاً وقتی قابل پرداخت است که کالا یا خدمت تولید، فروخته یا وارد می‌شود اما در شرایط دیگر نیز می‌تواند قابل پرداخت باشد، مانند وقتی که کالا انتقال یابد یا اجاره شود، تحویل داده شود یا برای مصرف شخصی یا تشکیل سرمایه شخصی استفاده شود.

۲-۳-۲ یارانه به واردات

یارانه به واردات، شامل یارانه به محصولات و خدمات است که هنگام ورود کالا به داخل قلمرو اقتصادی یا وقتی خدمتی به واحدهای نهادی مقیم ارائه می‌شود، قابل پرداخت هستند.

۲-۳-۳ یارانه به صادرات

همانند یارانه به واردات شامل یارانه قابل پرداخت به کالاها هنگام خروج از مرزهای اقتصادی کشور یا به خدمات در زمان ارائه به نهادهای غیرمقیم است.

۲-۳-۴ سایر یارانه‌ها به محصول

شامل یارانه پرداختی به محصولات استفاده شده در داخل کشور، تفاوت قیمت خرید و فروش کالاهای داخلی توسط واحدهای تجاری دولتی (تحت عنوان زبان سازمان‌های تجاری دولتی) و یارانه به شرکت‌ها و شبه شرکت‌های دولتی است.

۲-۳-۵ سایر یارانه‌ها به تولید

انواع دیگر از یارانه‌های پرداختی را شامل می‌شود مانند یارانه بابت پرداختی به نیروی کار و یا یارانه‌های پرداختی برای به‌کارگیری نیروهای کار خاص (معلولان جسمی و یا کسانی که برای مدت طولانی بیکار بوده‌اند) و یا یارانه برای کاهش آلودگی محیط زیست.

۲-۴ مازاد عملیاتی^۱ و درآمد مختلط^۲

مازاد عملیاتی و درآمد مختلط اقلام ترازکننده حساب ایجاد درآمد هستند. مازاد عملیاتی و درآمد مختلط معیاری برای مازاد ایجاد شده در فرآیند تولید، قبل از کسر بهره، یا دیگر درآمدهای پرداختنی مالکیت بابت دارایی‌های مالی، زمین یا سایر «دارایی‌های تولید نشده غیرمالی» می‌باشند.

«درآمد مختلط» اصطلاحی است که برای قلم ترازکننده حساب ایجاد درآمد بنگاه‌های غیرشرکتی تحت تملک خانوارها^۳ به کار می‌رود. نیروی کار مورد استفاده در این شرکت‌ها، ترکیبی از نیروی کار با دستمزد پرداخت شده و کارکنان بدون مزد است. به عبارت دیگر بخش قابل توجهی از نیروی کار شاغل در بنگاه‌های غیرشرکتی، اعضای خانوارها هستند که هیچ‌گونه پرداختی بابت جبران خدمات آنها صورت نمی‌گیرد. در برخی موارد امکان برآورد و تفکیک دستمزد از درآمد مختلط وجود دارد، اما معمولاً اطلاعات کافی از ساعات کار انجام شده و نرخ‌های دستمزد متناسب با آنها در دسترس نیست و به همین دلیل امکان برآورد سیستماتیک جبران خدمات و تفکیک آن از کل درآمد مختلط وجود ندارد. بنابراین «درآمد مختلط» حاوی یک عنصر ناشناخته پرداختی بابت کار انجام شده توسط شرکت یا دیگر اعضای خانوار است. مشکل دیگر نحوه تقسیم دارایی‌های مالی یا غیرمالی و همچنین مصرف واسطه است که قسمتی از آنها ممکن است در واقع در این‌گونه بنگاه‌های غیرشرکتی مورد استفاده و مصرف قرار گیرند و قسمتی دیگر به عنوان دارایی‌های شخصی و یا مصارف نهائی تلقی گردد. با توجه به این موارد در نظام حساب‌های ملی توصیه شده است که درآمد مختلط از مازاد عملیاتی متمایز گردیده و به صورت جداگانه نشان داده شود.

مازاد عملیاتی و درآمد مختلط معیاری برای محاسبه مازادی است که قبل از کسر هرگونه هزینه نرخ بهره واقعی یا احتسابی، رانت یا دیگر درآمدهای مالکیت از محل دارایی‌های مالی، زمین یا دیگر منابع طبیعی که برای تولید لازم هستند از فرآیند تولید منتج می‌شود. بنابراین نسبت به موارد زیر تغییر نمی‌کند:

- زمین یا دیگر منابع طبیعی استفاده شده در تولید تحت تملک یا در اجاره بنگاه باشند.
- موجودی انبار، دارایی ثابت، زمین و دیگر منابع طبیعی تحت تملک بنگاه که در فرآیند تولید استفاده می‌شوند توسط منابع مالی خود بنگاه (سرمایه) یا با وجوه قرض شده (وام) تامین مالی شده باشند.

1 Operating surplus

2 Mixed income

3 Unincorporated enterprises

۲-۵ برآورد حساب ایجاد درآمد

چنان‌که قبلاً توضیح داده شد، قلم ترازکننده حساب ایجاد درآمد برای هر یک از فعالیت‌ها یا هر یک از بخش‌های نهادی، مزاد عملیاتی و درآمد مختلط برای خانوار و مزاد عملیاتی برای بخش‌های نهادی دیگر است که از کسر کردن جبران خدمات کارکنان و خالص سایر مالیات‌ها بر تولید از رقم ارزش افزوده به قیمت پایه هر فعالیت یا بخش نهادی به دست می‌آید. برای کل اقتصاد، این رقم از کسر کردن جبران خدمات و خالص مالیات‌های بر تولید و واردات از تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار قابل محاسبه است.

۲-۵-۱ حساب ایجاد درآمد برحسب فعالیت‌های اقتصادی

برای محاسبه مزاد عملیاتی براساس فعالیت‌های اقتصادی (به تفکیک ۱۹ گروه)، نخست با استفاده از صورت‌های مالی واحدها و مؤسسات مرتبط با فعالیت مورد نظر (صورت‌های مالی بانک‌ها و شرکت‌های بیمه، شرکت‌های آب، برق و گاز، شرکت مخابرات و شرکت پست، شرکت نفت، بودجه دولت و ارقام صندوق‌های تأمین اجتماعی) و نیز استفاده از بررسی‌های انجام شده برای فعالیت‌های مختلف (گزارش صنعت مرکز آمار، گزارش حمل و نقل اداره آمار بانک مرکزی و...) و همچنین استفاده از ضرایب گزارش‌های پیشین (برای مثال ضرایب جدول داده - ستانده)، جبران خدمات هر یک از فعالیت‌ها برآورد می‌گردد. به منظور محاسبه سایر مالیات‌های بر تولید، از بودجه دولت و صورت‌های مالی شهرداری‌های کشور (به‌طور نمونه‌ای و تعمیم نتایج به کل شهرداری‌ها) استفاده می‌شود.

مرحله بعدی پس از محاسبه رقم کل «مزاد عملیاتی و درآمد مختلط»، تفکیک آنها از یکدیگر است. قبلاً، اشاره شد که قسمت اعظم مزاد ایجاد شده توسط بخش نهادی خانوار درآمد مختلط نامیده می‌شود، زیرا غالباً در آن دسته از فعالیت‌های تولیدی که خانوار در آن مشارکت دارد، خانوار هم به‌عنوان کارفرما و هم به‌عنوان عرضه‌کننده نیروی کار ظاهر می‌شود و تعیین جداگانه سهم جبران خدمات و سود به‌سادگی میسر نیست. به‌منظور تفکیک درآمد مختلط از نتایج بدست آمده در حساب تولید به تفکیک بخش‌های نهادی، اطلاعات مربوط به سرشماری‌ها و آمار اشتغال سال‌های مختلف به تفکیک فعالیت‌ها و نظایر آن استفاده می‌شود.

۲-۵-۲ حساب ایجاد درآمد برحسب بخش‌های نهادی اقتصاد

کل درآمد مختلط محاسبه شده برای فعالیت‌های اقتصادی بخش خانوار در بخش نهادی خانوار طبقه‌بندی می‌گردد. برای بخش‌های نهادی دیگر نیز همانند حساب تولید عمل می‌شود. به این نحو که در فعالیت‌هایی که تقریباً می‌توان تناظر یک به یک را بین فعالیت و بخش نهادی برقرار کرد، مانند فعالیت استخراج و پالایش نفت و گاز و بخش نهادی نفت و گاز، فعالیت‌های واسطه‌گری‌های مالی و پولی و بخش نهادی شرکت‌های مالی و نظایر آن، مازاد عملیاتی فعالیت همان مازاد عملیاتی بخش نهادی است. در مواردی که این تناظر وجود ندارد، سهم هر بخش نهادی از فعالیت مورد نظر به عنوان مأخذ مورد استفاده قرار گرفته است.

۲-۵-۳ حساب ایجاد درآمد برای کل اقتصاد

چنان‌که قبلاً اشاره شد، به‌منظور محاسبه مازاد عملیاتی و درآمد مختلط کل اقتصاد از رقم تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار استفاده می‌شود. از آنجا که محاسبه یا برآورد خالص مالیات‌های بر تولید و واردات (به‌جز خالص سایر مالیات‌های بر تولید) در سطح بخش‌های نهادی عملی نیست و در نظام حساب‌های ملی نیز توصیه نشده است، رقم خالص مالیات‌های مذکور تنها برای کل اقتصاد مورد محاسبه قرار گرفته و در نتیجه برای آن تفکیک فعالیت‌های نهادی وجود ندارد.

۳- حساب تخصیص درآمد اولیه^۱

۳-۱ معرفی حساب تخصیص درآمد اولیه و اجزاء آن

حساب تخصیص درآمد اولیه، چنان‌که از نام آن مشخص است به نحوه و چگونگی تخصیص درآمد ایجاد شده در حساب ایجاد درآمد، که به آن درآمد اولیه گویند، می‌پردازد. به عبارت دیگر در این حساب، درآمد ایجاد شده در قالب جبران خدمات، مالیات‌ها و یارانه‌ها و همچنین درآمدهای مربوط به دارایی‌ها، میان نهادهای موجود در اقتصاد توزیع می‌شود. به همین جهت در نظام حساب‌های ملی، حساب ایجاد درآمد و تخصیص درآمد اولیه را حساب توزیع اولیه درآمد^۲ می‌نامند.

1 Allocation of primary income account

2 Primary distribution of income account

بنگاه‌ها ممکن است وجوه مازاد خود را در دارایی‌های مالی یا حتی منابع طبیعی، به ویژه در زمان عدم ثبات اقتصادی، سرمایه‌گذاری نمایند. برای چنین سرمایه‌گذاری ممکن است درآمد مالکیت قابل توجهی دریافت شود. میزان درآمد مالکیتی که یک بنگاه پرداخت می‌کند، متاثر از میزان درآمد مالکیت دریافتی یا مازاد عملیاتی آن است. بنابراین، این مطلب که تمام درآمد مالکیت پرداخت شده یک بنگاه به‌عنوان پرداختی از محل مازاد عملیاتی در نظر گرفته شود صحیح نمی‌باشد. برخی از هزینه‌های بهره به‌ویژه بهره‌های ضمنی، به دارایی‌هایی اختصاص دارند که در فرآیند تولید قرار ندارند. به همین دلیل، هزینه بهره‌های ضمنی و صریح بنگاه نباید در حساب ایجاد درآمد که منبع آن ارزش افزوده ناشی از تولید می‌باشد، ثبت شوند. این هزینه‌ها در حساب تخصیص درآمد اولیه در کنار درآمد مالکیت دریافتی و همچنین مازاد عملیاتی ثبت می‌شوند.

تفاوت اصلی حساب‌های تخصیص درآمد اولیه و توالی‌های بعدی آن با حساب تولید و ایجاد درآمد در این است که حساب‌های تخصیص درآمد و پس از آن را تنها می‌توان در قالب بخش‌های نهادی، و نه فعالیتی، طبقه‌بندی و ارائه نمود.

به‌منظور آشنایی بیشتر با حساب تخصیص درآمد اولیه، در زیر اقلام این حساب را به تفکیک منابع و مصارف آن مورد بررسی قرار می‌دهیم.

منابع: شامل سه دسته زیر می‌باشند:

- ۱- درآمدهای اولیه دریافتی واحدهای نهادی، که در حساب ایجاد درآمد در طرف مصارف ثبت شده‌اند، شامل:
 - الف- جبران خدمات دریافتی خانوارها.
 - ب- خالص مالیات‌های بر تولید و واردات (مالیات‌ها - یارانه‌ها) دریافتی دولت.
 - ج- مازاد عملیاتی و درآمد مختلط.
- ۲- درآمدهای دریافتی دارایی‌های مالی یا دارایی‌های تولید نشده غیرمالی^۱، شامل:
 - د- بهره، سود سهام و درآمدهای دریافتی مشابه.
 - ه- اجاره دریافتی مالکان زمین و سایر منابع طبیعی (رانت)

1 Non- produced non financial assets

۳- درآمدهای دریافتنی واحدهای نهادی مقیم از واحدهای نهادی غیرمقیم (دنیای خارج) تحت عناوین ذکر شده در بندهای الف، ب و د.

مصارف: شامل وجوه پرداختنی یک واحد نهادی به واحد یا واحدهای نهادی دیگر بابت حق استفاده از دارایی‌های مالی و تولید نشده غیرمالی آنها می‌باشند، مانند پرداخت بهره به اعتباردهندگان، پرداخت سود به صاحبان سهام، پرداخت رانت به مالکان زمین یا منابع زیرزمینی و نظایر آن.

تفاوت بین منابع حساب تخصیص درآمد و مصارف آن در سطح کل اقتصاد ملی، تحت عنوان درآمد ملی (ناخالص یا خالص بر حسب مؤثر کردن رقم استهلاک) می‌باشد. قلم ترازکننده در سمت مصارف، تراز درآمد اولیه می‌باشد. تراز درآمد اولیه به این صورت تعریف می‌شود: ارزش کل درآمد اولیه دریافتنی توسط واحد نهادی منهای مجموع درآمد اولیه پرداختنی توسط آن نهاد، که در سطح کل اقتصاد به آن درآمد ملی اطلاق می‌شود. تراز درآمد اولیه (در سطح بخش‌های نهادی اقتصاد) یا درآمد ملی (در سطح کل اقتصاد) مطابق با توالی حساب‌ها به حساب بعدی، یعنی حساب توزیع ثانویه درآمد، منتقل شده و در سمت منابع آن ثبت می‌شود.

ترکیب قلم ترازکننده در بخش‌های نهادی مختلف، متفاوت است، زیرا پاره‌ای از انواع درآمدها تنها توسط برخی از بخش‌ها دریافت می‌گردند. به عنوان مثال، مالیات‌ها را فقط دولت دریافت می‌کند، یا جبران خدمات کارکنان تنها به خانوارها پرداخت می‌گردد. اقلام ترازکننده در مورد هریک از نهادها به شرح زیر قابل ارائه است:

شرکت‌ها (غیرمالی و مالی) = مزاد عملیاتی + درآمدهای مالکیت دریافتنی دارایی‌ها - وجوه مالکیت پرداختنی بابت استفاده از دارایی‌های مالی و تولیدنشده غیرمالی بخش‌های نهادی دیگر.

دولت عمومی = مزاد عملیاتی + خالص مالیات دریافتنی بر تولید و واردات + درآمدهای مالکیت دریافتنی دارایی‌ها - وجوه مالکیت پرداختنی بابت استفاده از دارایی‌های بخش‌های نهادی دیگر.

خانوار = درآمد مختلط + مزاد عملیاتی (حاصل از خدمات مسکن شخصی) + جبران خدمات دریافتنی + درآمدهای مالکیت دریافتنی دارایی‌ها - وجوه مالکیت پرداختنی بابت استفاده از دارایی‌های بخش‌های نهادی دیگر.

درآمدهای اولیه ممکن است به شکل جبران خدمات، مالیات یا یارانه بر تولید و واردات و یا درآمد مالکیت، توسط نهادهای داخلی از دنیای خارج دریافت یا به آن پرداخت شود. تفاوت بین درآمد اولیه دریافتنی و پرداختنی از دنیای خارج «خالص درآمد عوامل تولید از خارج» نامیده می‌شود. از آنجا که کل دریافتی‌ها و پرداختی‌های مربوط به استفاده از دارایی‌های بخش‌های نهادی داخلی اقتصاد معادل یکدیگرند، بنابراین قلم ترازکننده کل اقتصاد عبارت

خواهد بود از: مجموع مزاد عملیاتی و درآمد مختلط + جبران خدمات دریافتی خانوارها از بخش‌های نهادی داخلی + خالص مالیات‌های بر تولید و واردات دریافتی دولت + خالص درآمد عوامل تولید از خارج. و یا درآمد ملی = تولید ناخالص داخلی + خالص درآمد عوامل تولید از خارج در قسمت بعد، درآمدهای مالکیت، به تفکیک اقلام تشکیل‌دهنده آن مورد بررسی قرار خواهد گرفت. اقلام دیگر حساب تخصیص درآمد اولیه در قسمت مربوط به حساب ایجاد درآمد به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت.

۳-۲ درآمد مالکیت (دارایی‌ها)

درآمد مالکیت، درآمدی است که توسط مالکان دارایی‌های مالی و دارایی‌های تولید نشده غیرمالی دریافت می‌شود. این درآمدها غالباً به صورت بهره، سود سهام و رانت دریافت می‌شوند. پیش از آن که انواع درآمد مالکیت توضیح داده شود، لازم است به دو نکته مهم اشاره گردد. نکته اول این است که شرکت‌ها^۱ در پایان هر دوره مالی سهم مالکان شرکت (سهامداران) را تحت نام سود سهام^۲ توزیع می‌کنند. در شبه‌شرکت‌ها^۳، به مبالغ دریافتی توسط مالکان شرکت، برداشت از درآمد شبه شرکت‌ها^۴ گفته می‌شود. نکته دیگر این که نظام حساب‌های ملی بین بهره مالکانه منابع طبیعی، که در ادبیات اقتصادی به آن رانت^۵ می‌گویند و اجاره عملیاتی^۶ که به دارایی‌های تولید شده تعلق می‌گیرد، تفاوت قائل شده و دومی را اجاره‌بها^۷ می‌نامد. اجاره عملیاتی مربوط به دارایی‌های ثابت تولید شده، نظیر ساختمان، ماشین‌آلات و تجهیزات، است. ارزش اجاره‌بها، بسته به اینکه توسط کدام نهاد پرداخت گردد، ذیل مصرف نهایی (خانوار) یا مصرف واسطه (شرکت‌ها) قابل طبقه‌بندی است. درآمد دارایی‌های مالی یکی از اقلام مهم درآمد مالکیت است که انواع آن در بخش‌های زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد.

1 Corporations

2 Dividends

3 Quasi-corporations

4 Withdrawals from income of quasi-corporations

5 Rent

6 Operating leases

7 Rental

۳-۲-۱ بهره

بهره، نوعی از درآمد است که مالکان انواع مشخصی از دارایی‌های مالی مانند سپرده‌ها، اوراق بدهی، وام‌ها و (احتمالاً) سایر حساب‌های دریافتی در ازای آن که دارایی مالی خود را در اختیار واحدهای نهادی دیگر قرار دهند، دریافت می‌کنند.

تمام این دارایی‌های مالی، مطالبات بستانکاران از بدهکاران هستند. بستانکاران وجوهی را به بدهکاران وام می‌دهند که منجر به خلق ابزارهای مالی که در بالا عنوان شده است می‌شود. مقدار بدهی بدهکار به بستانکار در هر مقطعی از زمان را می‌توان اصل بدهی محسوب نمود که همان مبلغی است که بدهکار باید به بستانکار به‌منظور تسویه بدهی‌های خود پرداخت نماید. بنابراین می‌توان بهره را به‌صورت زیر تعریف کرد:

بهره مبلغی است که بر حسب مدتی که وجوه در اختیار بدهکار قرار می‌گیرد و بر اساس توافق به‌عمل آمده، بدهکار باید به بستانکار پرداخت نماید، بدون آن که از اصل وجه کاسته شود.

بهره ممکن است یک رقم از پیش تعیین شده یا درصدی (ثابت یا متغیر) از اصل وام باشد. اگر تمام یا بخشی از بهره محقق شده اعتباردهنده در یک دوره پرداخت نشود، این مبلغ می‌تواند به اصل وام اضافه شده یا ممکن است تعهد مالی جداگانه‌ای برای وام‌گیرنده ایجاد کند. هرچند، موعد پرداخت بهره می‌تواند تاریخ معینی در آینده باشد یا تا موعد پرداخت وام یا سررسید دیگر ابزار مالی پرداخت نشود.

ثبت بهره بصورت تعهدی^۱ است، به‌عبارت دیگر بهره مبلغ دریافتی توسط اعتباردهنده و پرداختی توسط اعتبارگیرنده است. بنابراین بدیهی است با مبالغی که در واقع به عنوان بهره در یک دوره مشخص پرداخت می‌شود، متفاوت باشد.

۳-۲-۱-۱ بهره سپرده‌ها، وام‌ها و حساب‌های دریافتی و پرداختی

بهره این‌گونه دارایی‌ها یا بدهی‌های مالی با بکارگیری نرخ مربوطه روی اصل بدهی‌ها، در هر زمان در طول دوره مالی قابل دریافت و پرداخت است.

۳-۲-۱-۲ بهره اوراق بهادار

1 Accrual

۳-۲-۱-۲-۱ بهره بروات^۱ و سایر ابزارهای مالی مشابه: برات نوعی اوراق بهادار کوتاه مدت است که به دارنده آن حق نامشروط می‌دهد که مبلغ ثابتی را در تاریخ مشخصی دریافت کند.

۳-۲-۱-۲-۲ بهره اوراق قرضه^۲: این ابزار مالی به دارنده آن این حق نامشروط را می‌دهد که مبلغ ثابت توافق شده‌ای را در زمان‌های مشخص یا مبلغ ثابتی را بطور یکجا در زمان سررسید دریافت دارد.

۳-۲-۱-۲-۳ اوراق قرضه بدون بهره^۳: این ابزار مالی اوراق بهادار بلندمدت مشابه بروات هستند. مشخصه این اوراق این است که دارنده این اوراق، تا سررسید آن مبلغی را به‌عنوان بهره دریافت نمی‌کند، بلکه در زمان سررسید (که در برخی کشورها تا چندین سال هم می‌رسد)، حداکثر تا چند برابر قیمت خرید اوراق دریافت می‌کند. ۳-۲-۱-۲-۴ اوراق بهادار شاخص شده^۴: بهره و یا اصل وجه در این نوع از اوراق بهادار با سطح عمومی قیمت‌ها شاخص شده است، به عبارت دیگر با افزایش شاخص قیمت‌ها افزایش می‌یابد.

۳-۱-۲-۳ قراردادهای تعویضی نرخ بهره^۵

قراردادهای تعویضی نرخ بهره، موافقت‌نامه‌هایی هستند که بین دو واحد نهادی منعقد شده و براساس آن طرفین متعهد می‌شوند که جریان وجوه پرداختی روی همان مقدار از دین (بدهی) را در طول زمان مبادله کنند. این قراردادها بر دوگونه‌اند: قراردادهای تعویضی پول^۶ و قراردادهای تعویضی نرخ بهره. قراردادهای تعویضی نرخ بهره، مبادله بهره پرداختی در اشکال مختلف را شامل می‌شود، نظیر پرداخت با نرخ ثابت بجای پرداخت با نرخ متغیر یا شناور، یک نوع از پرداخت با نرخ شناور به‌جای نوع دیگری از پرداخت با نرخ شناور و پرداخت با نرخ ثابت به یک پول به‌جای پرداخت با نرخ شناور با پول دیگر.

۳-۱-۲-۴ بهره اجاره مالی^۷

در این نوع از ابزارهای مالی، تمام زیان‌ها و منافع احتمالی مالکیت، از مالک قانونی (موجر) به استفاده‌کننده آن (مستاجر) منتقل می‌شود.

-
- 1 Bills
 - 2 Bonds and debentures
 - 3 Zero-coupon bonds
 - 4 Index linked securities
 - 5 Interest rate swaps
 - 6 Currency swaps
 - 7 Financial leases

۳-۲-۲ درآمد توزیع شده شرکتها

۳-۲-۲-۱ سود سهام شرکتها

شکلی از درآمد مالکیت است که به صاحبان سهام، به ازاء سرمایه مالی که در اختیار شرکت قرار می‌دهند، پرداخت می‌شود. سود نقدی یا سود سهام شرکت، شکلی از درآمد سرمایه‌گذاری است که سهامداران در ازای در اختیار قرار دادن وجوه خود به شرکت، نسبت به آن دارای حق می‌شوند.

۳-۲-۲-۲ برداشت از درآمد شبه شرکتها

برداشت از درآمد شبه‌شرکت، شامل بخشی از درآمد قابل توزیع است که مالک از شبه شرکت خارج می‌کند. درآمدهای که مالک شبه شرکت، از آن خارج می‌کند مشابه خارج کردن درآمد از شرکتها به صورت پرداخت سود نقدی است.

اگرچه شبه‌شرکتها از نظر روش کار همانند شرکتها هستند، اما به دلیل ماهیتشان نمی‌توانند درآمد خود را به صورت سود میان مالکان یا صاحبان سهام توزیع کنند. بنابراین در این مورد، مالک یا مالکان شبه شرکتها روش برداشت از قسمتی از درآمد یا کل درآمد کارفرمایی را برمی‌گزینند. مقدار این برداشت عمدتاً به مازاد عملیاتی این بنگاهها، درآمدهای دریافتنی دارایی و یا اجاره و بهره پرداختنی آنها بستگی دارد. برداشت از درآمد شبه‌شرکتها، شامل خارج کردن وجوه کسب شده از طریق فروش یا واگذاری دارایی‌های شبه شرکت نمی‌شود.

بر حسب تعریف، در صورتی می‌توان یک بنگاه غیرشرکتی را شبه شرکت نامید که مجموعه کاملی از حسابها در آن نگهداری شود و حساب شخصی مالک یا مالکان بنگاه از حساب بنگاه متمایز باشد و با آن بتوان به عنوان یک واحد نهادی جدا از صاحب آن برخورد کرد. تنها در این صورت می‌توان برداشت از درآمد شبه‌شرکتها توسط مالک یا مالکان آنها را مشخص ساخته و تحت عنوان درآمد توزیع شده شرکتها ارائه نمود.

۳-۲-۳ سرمایه‌گذاری مجدد عواید حاصل از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

یک بنگاه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، یک شرکت یا یک بنگاه غیرشرکتی است که یک سرمایه‌گذار خارجی در آن سرمایه‌گذاری مستقیم انجام داده است. یک بنگاه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌تواند به دو صورت زیر موجودیت پیدا کند:

الف- شعبه (غیرشرکتی) از یک شرکت یا بنگاه غیرشرکتی غیرمقیم، که آن را تحت عنوان شبه شرکت طبقه بندی می‌کنیم.

ب- شرکتی که حداقل یک سرمایه‌گذار خارجی مالک آن مقدار از سهام آن باشد که مشارکت در مدیریت و تصمیم‌گیری مؤثر در امور شرکت را برای او میسر سازد.

توزیع سود سهام می‌تواند از محل درآمد قابل توزیع بنگاه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به شکل سود نقدی یا برداشت درآمد از شبه شرکت‌ها باشد. پرداختی‌های به این شکل به سرمایه‌گذار خارجی در نظام حساب‌های ملی و در ترازپرداخت‌های خارجی به‌عنوان درآمد سرمایه‌گذاری بین اقتصاد و دنیای خارج ثبت می‌شوند. با این حال، در هر دو سیستم، سود انباشته بنگاه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی باید به‌گونه‌ای مد نظر قرار گیرد که میان صاحبان سهام، تقسیم شده و به تناسب میزان مالکیت از سرمایه بنگاه به سرمایه‌گذار خارجی انتقال داده شده و سپس توسط او به شکل سرمایه اضافی در شرکت سرمایه‌گذاری مجدد شده است. فرآیند اخیر در حساب مالی ثبت می‌شود. احتساب پرداخت این درآمدهای انباشته در نظام حساب‌های ملی به شکلی از درآمد توزیع‌شده طبقه‌بندی می‌شود که از پرداخت‌های واقعی سود سهام یا برداشت از شبه شرکت‌ها قابل تفکیک بوده و به آن اضافه گردد.

۳-۲-۴ درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری ذخایر بیمه

شرکت‌های بیمه برای مقابله با مخاطرات مرتبط با بیمه‌ها اقدام به نگهداری ذخیره می‌کنند که آنها را ذخایر فنی می‌نامند. با وجود آن‌که این ذخایر توسط شرکت‌های بیمه نگهداری می‌شوند، باید آنها را دارایی‌های بیمه‌گذاران و بدهی شرکت‌های بیمه محسوب نمود. ذخایر فنی بیمه، به اشکال مختلف توسط شرکت‌های بیمه سرمایه‌گذاری می‌شود. مثلاً ممکن است با این وجوه، دارایی‌های مالی، زمین یا ساختمان خریداری شوند. شرکت بیمه از این دارایی‌ها درآمد کسب می‌کند. کل درآمد اولیه حاصله از این طریق را درآمد سرمایه‌گذاری می‌نامند. این درآمدها شامل آن قسمت از درآمدهایی که شرکت‌های بیمه از دارایی‌های خود کسب می‌کنند، نمی‌شود. از آنجا که ذخایر فنی به بیمه‌گذار تعلق دارد، به طور طبیعی فرض می‌گردد که درآمدهای حاصله از سرمایه‌گذاری این وجوه نیز به آنها تعلق خواهد داشت که این درآمدها را درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری ذخایر بیمه می‌نامند. اگر چه این درآمد به نهاد بیمه‌گذار پرداخت نگردیده و نزد شرکت بیمه نگهداری می‌شود، لیکن طبق توصیه نظام حساب‌های ملی فرض می‌شود شرکت‌های بیمه این درآمدها را با عنوان درآمد سرمایه‌گذاری ذخایر بیمه، به آنها پرداخت کرده و در مرحله

بعد، نهاد بیمه‌گذار آن را به‌عنوان وجوه مکمل حق بیمه، دوباره به شرکت‌های بیمه باز می‌گردانند. حق بیمه‌های مکمل ایجاد شده در بیمه‌های عمر و غیر عمر طرح‌های تامین اجتماعی¹، باید با حق بیمه‌های واقعی پرداخت شده جمع شده و در حساب توزیع ثانویه درآمد ثبت گردد. اما حق بیمه‌های مکمل بیمه‌های عمر فردی² که در ذیل برنامه تامین اجتماعی نمی‌گنجد، از نوع انتقالات جاری تلقی نشده و باید در حساب مالی ثبت گردند.

۳-۲-۵ درآمد دارایی‌های تولید نشده غیرمالی

۳-۲-۵-۱ رانت زمین

تمایز میان رانت و اجاره‌بهای دریافتنی و پرداختنی تحت عنوان اجاره عملیاتی از مباحث اساسی در نظام حساب‌های ملی است. رانت شکلی از درآمد مالکیت است و اجاره‌بها خرید یا فروش خدمات محسوب می‌شود. اجاره‌بها پرداختی است تحت قرارداد اجاره عملیاتی برای استفاده از دارایی ثابت متعلق به واحد دیگری که صاحب آن محسوب شده و دارای فعالیت تولیدی قلمداد می‌گردد چرا که دارایی ثابت را نگهداری کرده، در صورت لزوم جایگزین نموده و به درخواست اجاره‌کننده، آن را عرضه می‌نماید. رانت پرداختی است که تحت قرارداد اجاره منبع برای استفاده از یک منبع طبیعی انجام می‌شود. نه تنها نوع دارایی مورد اجاره در اجاره بها و رانت متفاوت است بلکه ماهیت قرارداد اجاره نیز در آنها متفاوت می‌باشد.

رانت دریافتنی مالکان زمین نیز گونه‌ای درآمد مالکیت است که به‌ازاء در اختیار گذاردن زمین قابل دریافت است و نحوه ثبت آن نیز تعهدی است. رانت می‌تواند به‌صورت نقدی یا جنسی، تحت عنوان سهم محصول و نظایر آن پرداخت شود که در این‌صورت میزان آن بر اساس ارزش محصول و به قیمت‌های پایه برآورد می‌شود. رانت زمین شامل رانت آب‌ها و رودخانه‌های موجود در محدوده آن نیز می‌شود.

مالیات‌های وضع شده بر زمین یا هزینه‌هایی که به‌منظور نگهداری زمین باید انجام شود، بر عهده مالک زمین است. اگر چه مالیات و این نوع هزینه‌ها توسط مستاجر پرداخت می‌گردد، اما از میزان رانت پرداختی به مالک زمین کم می‌شود که به آن رانت خالص می‌گویند. مالیات پرداختی بابت زمین در حساب تولید و ایجاد درآمد مستاجر و استفاده‌کننده از زمین ثبت می‌گردد که در نهایت درآمد آن را تغییر نخواهد داد.

1 Social insurance schemes

2 Individual Life Insurance

۳-۲-۵-۲ رانت منابع زیرزمینی¹

رانت، درآمدی است که مالک منابع طبیعی (اجاره‌دهنده یا مالک) بابت در اختیار قرار دادن منابع به واحد نهادی دیگر (اجاره کننده یا مستاجر) برای استفاده از منبع طبیعی در فرآیند تولید دریافت می‌کند. مالکیت منابع زیرزمینی مانند ذخایر مواد معدنی یا سوخت‌های فسیلی (ذغال سنگ، نفت، گاز طبیعی) با توجه به حقوق مشخص شده در قانون و یا قراردادهای بین‌المللی تعیین می‌گردد. مالکان خصوصی یا دولتی این ذخایر می‌توانند اجازه بهره‌برداری از آن را برای مدتی معین به سایر نهادها واگذار نمایند و در ازاء آن اجاره یا رانت دریافت دارند که در واقع حق‌الامتیاز بهره‌برداری است. این نوع از رانت ممکن است به صورت پرداخت مبلغی مشخص در زمانی مشخص یا به صورت نسبتی از کل مقدار بهره برداری در نظر گرفته شده باشد.

۳-۲-۶ برآورد اجزاء حساب تخصیص درآمد اولیه

در قسمت منابع حساب تخصیص درآمد اولیه (طرف راست جدول)، نخستین قلم مازاد عملیاتی و درآمد مختلط است که از حساب ایجاد درآمد منتقل شده است. اقلام بعدی قسمت منابع را به ترتیب جبران خدمات کارکنان، خالص مالیات‌های بر تولید و واردات (مالیات - یارانه) تشکیل می‌دهند. تمامی این اقلام، از حساب ایجاد درآمد منتقل شده‌اند، با این تفاوت که در حساب تخصیص درآمد اولیه، چگونگی توزیع و تخصیص آنها بین نهادهای موجود ارائه شده است. مثلاً، دریافت‌کننده مالیات‌ها دولت عمومی است و دریافت‌کننده مالیات منفی (پرداخت‌کننده یارانه) نیز دولت عمومی است. بخش نهادی خانوار، کل جبران خدمات پرداختی نهادهای دیگر (شامل دنیای خارج) را دریافت می‌کند، که در ستون منابع این بخش نهادی ثبت می‌شود. در حساب ایجاد درآمد، چگونگی محاسبه اقلام فوق با تفصیل بیشتری ذکر شده است، که در اینجا از تکرار آنها خودداری می‌شود.

اقلام جدید حساب تخصیص درآمد اولیه در قسمت درآمد مالکیت متمرکز شده‌اند. در این جا نیز در طرف منابع و مصارف بخش‌های نهادی، ارقامی ثبت خواهد شد. رقمی که در طرف منابع ثبت می‌شود، گویای آن است که آن بخش نهادی مبلغی را به‌عنوان درآمد مالکیت دارایی‌ها دریافت کرده است و برعکس آن، رقم ثبت شده در مصارف مبین آن است که آن نهاد مبلغی را بابت درآمد مالکیت دارایی نهادهای دیگر، به آنها پرداخته است. در زیر به اختصار،

1 Rents on subsoil assets

نحوه برآورد اقلام مربوط به دریافت‌ها و پرداخت‌های نهادهای مختلف بابت درآمد مالکیت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۳-۲-۶-۱ بهره (سود سرمایه مالی)

در نظام حساب‌های ملی تعریفی برای بهره ارائه شده است که قبلاً ذکر گردید. مطابق این تعریف، تفاوت‌هایی بین مفهوم بهره در ادبیات اقتصادی و سود معاملات مالی در نظام مالی مشارکتی، که در عقود اسلامی مطرح است و در اقتصاد ایران اجرا می‌شود، وجود دارد. اما به‌علت مشابهت‌هایی که در کارکردهای عینی و نیز طبقه‌بندی‌ها وجود دارد، از دیدگاه حساب‌های ملی می‌توان آن را بهره قلمداد نمود. با این وجود به‌علت تمایزات فقهی بهتر است از اصطلاح سود سرمایه مالی استفاده گردد. سود سرمایه مالی به این معنا، در اقتصاد ایران مصادیق بسیار متنوعی ندارد و در واقع می‌توان آن را به سه‌گونه سود اوراق قرضه، سود اوراق مشارکت و سود بانکی تفکیک کرد.

۳-۲-۶-۱-۱ سود اوراق قرضه: اوراق قرضه در اقتصاد ایران دارای کارکرد محدودی است و جنبه عمومی

ندارد و در واقع گواهی طلب نظام بانکی از دولت است، که به آن سود تعلق می‌گیرد. سود اوراق قرضه را می‌توان جزء منابع بانک‌ها و مصارف دولت منظور نمود.

۳-۲-۶-۱-۲ سود اوراق مشارکت: اوراق مشارکت، همان اوراق قرضه‌ای است که توسط دولت عمومی

(شامل شهرداری‌ها)، شرکت‌های دولتی و خصوصی، به‌منظور تامین مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری منتشر می‌شود که اصل آن در سررسید قابل پرداخت است. سود اوراق مشارکت منتشر شده، در فواصل سالانه، شش‌ماهه، سه‌ماهه یا در سررسید قابل پرداخت بوده و به‌صورت علی‌الحساب محاسبه می‌شود.

ارقام مربوط به سود اوراق مشارکت از گزارش اقتصادی بانک مرکزی و سایت سازمان بورس استخراج می‌شود.

این ارقام گویای آن است که دولت مرکزی، شهرداری‌ها، شرکت‌های مالی و غیرمالی و بخش نفت و گاز منتشرکننده این اوراق بوده و در نتیجه پرداخت‌کننده سود مربوطه هستند. از طرف دیگر شرکت‌های مالی، شرکت‌های غیر مالی و خانوارها این سود را دریافت می‌کنند.

۳-۲-۶-۱-۳ سود بانکی: بانک‌ها سپرده‌های بخش‌های نهادهای دیگر اقتصاد را تجهیز کرده و به آن سود

پرداخت می‌کنند و از طرف دیگر بابت پرداخت وام به بخش‌های نهادهای دیگر از آنها سود دریافت می‌کنند. برای استخراج ارقام پرداختی و دریافتی بانک‌ها بابت سود سپرده‌ها و وام‌ها، از صورت مالی بانک‌ها استفاده شده است. تعیین

نهادهای دریافت کننده سود سپرده‌ها و نیز پرداخت کننده سود وام‌ها، با استفاده از برآورد نسبت‌های سپرده و تسهیلات نهادهای مختلف نزد بانکها انجام می‌شود.

۳-۲-۶-۲ درآمد توزیع شده شرکت‌ها

درآمد توزیع شده شرکت‌ها شامل سود سهام توزیع شده شرکت‌ها به علاوه برداشت از درآمد شبه شرکت‌ها است. از آنجا که شبه شرکت‌ها ذیل شرکت‌های غیرمالی طبقه بندی می‌شوند، با توجه به غیرمستقیم بودن روش برآورد، ارقام سود سهام توزیع شده و برداشت از درآمد شبه شرکت‌ها یکجا برآورد و ارائه شده است. برآورد درآمد توزیع شده شرکت‌ها بر اساس اصل تسهیم مازاد عملیاتی به بهره، رانت و سود انجام می‌شود. پس از برآورد سود به عنوان پسماند، براساس اطلاعات نمونه‌ای موجود از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، درصد سود توزیع شده برآورد گردیده و بر کل سود برآورد شده شرکت‌های غیرمالی اعمال می‌گردد. سود توزیع شده بین بخش‌های نهادی، براساس بودجه دولت و اطلاعات نمونه‌ای محاسبه و برآورد می‌شود. ارقام سود توزیع شده شرکت‌های مالی و همچنین سود دریافت شده توسط آنها نیز از صورت‌های مالی آنها استخراج می‌شود.

۳-۲-۶-۳ درآمد حاصل از سرمایه گذاری ذخایر بیمه

ارقام درآمد حاصل از سرمایه گذاری ذخایر بیمه، از صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه استخراج شده و به عنوان پرداختی این شرکت‌ها در سمت مصارف ثبت شده است. از طرف دیگر، این وجوه دریافتی نهادهای بیمه گذار (خانوارها و شرکت‌ها) است که تحت عنوان منابع آنها ثبت گردیده است. چنان که پیش تر نیز بیان گردید، این رقم، بسته به این که بیمه از نوع غیر عمر یا عمر باشد، به ترتیب در حساب توزیع ثانویه درآمد و حساب مالی، تحت عنوان حق بیمه مکمل در ستون مصارف بخش‌های نهادی غیرمالی ثبت می‌شود.

۳-۲-۶-۴ بهره مالکانه منابع طبیعی (رانت)

فعالیت‌های بخش نفت، معادن و جنگلداری از فعالیت‌هایی هستند که با منابع طبیعی سروکار داشته و بابت حق الامتیاز بهره برداری مبالغی را به مالک می‌پردازند. در تمامی این موارد، مالک دولت است و در نتیجه ارقام بهره مالکانه یا رانت به عنوان دریافتی دولت در ستون منابع ثبت می‌شود. ارقام مرتبط با بهره مالکانه که عمدتاً مربوط به بخش نفت و معادن هستند از کتاب عملکرد بودجه دولت استخراج می‌شوند.

۳-۲-۶-۱ نفت: دولت بابت فروش نفت خام صادراتی، درآمد نسبتاً هنگفتی دارد که همه ساله در

بودجه دولت منعکس می‌شود. دولت مالک منابع زیرزمینی نفت است و در این گزارش، مطابق با توصیه نظام حساب‌های

ملی و بر اساس ارقام مندرج در ترازنامه شرکت ملی نفت ایران و همچنین منابع بودجه دولت، بخش مهمی از درآمدهای شرکت نفت از محل صادرات نفت، به‌عنوان بهره مالکانه یا رانت دریافتی دولت برآورد می‌گردد. این مبلغ به‌عنوان دریافتی دولت در ستون منابع و به‌عنوان پرداختی بخش نفت و گاز در ستون مصارف ثبت می‌شود.

۲-۳-۶-۴-۲ معادن و جنگلداری: محاسبه رانت در فعالیت‌های جنگلداری و معادن براساس اطلاعات دریافتی از بودجه دولت محاسبه شده است. ارقام برآورد شده در ستون منابع و مصارف حساب تخصیص درآمد اولیه، به ترتیب برای بخش‌های نهادی دولت و شرکت‌های غیر مالی ثبت شده است.

۴- حساب توزیع ثانویه درآمد^۱

۴-۱ معرفی حساب توزیع ثانویه درآمد و اجزاء آن

حساب توزیع ثانویه درآمد نشان می‌دهد که چگونه تراز درآمد اولیه واحدها و بخش‌های نهادی با دریافت‌ها و پرداخت‌های انتقالات جاری به‌جز انتقالات اجتماعی غیرنقدی به درآمد قابل تصرف تبدیل می‌شود. به‌عبارت دیگر با اضافه کردن انواع انتقالات جاری^۲ نقدی به درآمد اولیه نهادها یا درآمد ملی کل اقتصاد، به درآمد قابل تصرف می‌رسیم. انتقالات جاری نظیر مالیات بر درآمد و ثروت و نیز سهمیه‌های پرداختی و بهره‌مندی‌های حاصل از برنامه‌های تامین اجتماعی در صورتی که بطور نقدی قابل پرداخت باشند، در این حساب ثبت می‌گردند. انتقالات اجتماعی غیرنقدی در حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی ثبت می‌شود که قلم ترازکننده آن درآمد قابل تصرف تعدیل شده است. در زیر به اختصار، اجزاء تشکیل‌دهنده حساب توزیع ثانویه درآمد توضیح داده خواهد شد.

۴-۲ مالیات‌های جاری بر درآمد و ثروت

مالیات، عبارت از پرداخت‌های نقدی و غیرنقدی واحدهای نهادی به دولت عمومی است. مالیات‌های جاری بر درآمد و ثروت، شامل مالیات‌های وضع شده بر درآمد خانوارها و شرکت‌ها است که می‌توان آنها را گونه‌ای از انتقالات تلقی نمود، زیرا در قبال آن کالا یا خدمتی به افراد و واحدهای پرداخت‌کننده مالیات ارائه نمی‌گردد. مالیات جاری بر

1 Secondary distribution of income account

2 Current transfers

درآمد، ثروت و سایر مالیات‌های جاری در قسمت منابع دولت عمومی و در سمت مصارف خانوار و مؤسسات مالی و غیرمالی و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار و دنیای خارج ثبت می‌شوند.

۴-۲-۱ مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد، شامل مالیات بر درآمد، سود و عواید سرمایه‌ای است که بر اساس درآمد واقعی یا فرضی افراد و واحدهای نهادی مقیم تقویم می‌شود. به‌طور مشخص می‌توان گفت که مالیات بر درآمد شامل مالیات بر درآمد افراد یا خانوارها، مالیات بر درآمد شرکت‌ها (مالیات بر درآمد و سود)، مالیات بر عواید سرمایه‌ای و مالیات بر مبالغ دریافتی ناشی از برد و باخت در قرعه کشی و نظایر آن است.

۴-۲-۲ سایر مالیات‌های جاری

سایر مالیات‌های جاری، شامل مالیات‌های جاری بر سرمایه و مالیات‌های جاری متفرقه می‌شود:

الف- مالیات‌های جاری بر سرمایه شامل مالیات‌هایی است که به‌صورت دوره‌ای (مثلاً سالانه)، بابت دارایی یا خالص ثروت واحدهای نهادی قابل پرداخت باشد و مالیات بر زمین یا سایر دارایی‌های متعلق به بنگاه که در فرآیند تولید مورد استفاده قرار نمی‌گیرند را نیز شامل می‌شود. مالیات بر دارایی‌هایی که در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند به‌عنوان سایر مالیات‌های بر تولید طبقه‌بندی می‌شوند. مالیات جاری بر سرمایه شامل مالیات‌هایی که به صورت منظم پرداخت نشود، نمی‌باشد.

از انواع این مالیات‌ها می‌توان مالیات‌های جاری بر زمین و ساختمان به‌علاوه مالیات‌های جاری بر ثروت خالص و مالیات‌های جاری بر دارایی‌های دیگر (نظیر جواهرات و ...) را نام برد.

ب- مالیات‌های جاری متفرقه شامل انواع مالیات‌های پرداختنی دوره‌ای است که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

✓ مالیات ثابت سرانه، که بر مقدار مشخصی از دارایی‌های پولی افراد بالغ یا خانوارها، بسته به وضعیت افراد خانوارها، وضع می‌شود.

✓ مالیات بر مخارج، که به جای درآمد، بر مخارج افراد و خانوارها وضع می‌گردد.

- ✓ پرداختی خانوارها بابت دریافت پروانه‌های خاص، نظیر پروانه استفاده از اتومبیل، قایق و پروانه شکار و ماهیگیری¹.
- ✓ مالیات بر معاملات و مراودات بین‌المللی، نظیر عوارض فرودگاهی خروج، سرمایه‌گذاری خارجی و نظایر آن، بشرطی که مالیات بر تولیدکنندگان نباشد.

۳-۴ سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی

بخش دیگری از پرداخت‌های انتقالی جاری که در حساب توزیع ثانویه درآمد ثبت می‌شود، سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی² است. سهمیه‌های تامین اجتماعی، پرداخت‌های منظم و دوره‌ای افراد به مؤسسات ارائه‌کننده بیمه تامین اجتماعی است، بدان منظور که به هنگام بروز حوادث و یا تحقق شرایط خاص (نظیر بیکاری، ازکار افتادگی، بازنشستگی، بیماری) از مقرری‌ها و مزایای آن بهره‌مند گردند. بنابراین، سهمیه‌ها توسط افراد یا واحدهای تولیدکننده به نیابت از کارکنان شاغل به مؤسسات بیمه تامین اجتماعی پرداخت می‌گردد، در حالی که مزایا و بهره‌مندی‌ها جریان معکوس انتقالات از این مؤسسات به افراد و خانوارها است. در اینجا باید بین دو نوع از انتقالات اجتماعی تمایز قائل شد. بهره‌مندی‌های بیمه تامین اجتماعی، پرداخت‌هایی است که توسط یک مؤسسه ارائه‌کننده خدمات تامین اجتماعی به افراد و خانوارها می‌شود و این پرداخت‌ها مشروط به پرداخت‌های قبلی این افراد و خانوارها، تحت عنوان سهمیه‌های تامین اجتماعی است، حال آنکه کمک اجتماعی³، نوعی از انتقال اجتماعی است که تحقق آن به پرداخت‌های قبلی افراد دریافت‌کننده کمک مشروط نیست.

سهمیه‌های تامین اجتماعی را می‌توان به دو دسته شامل سهمیه‌های واقعی و سهمیه‌های احتسابی تقسیم کرد که توضیحات مربوط به آن در حساب ایجاد درآمد ارائه گردیده است. آنچه به عنوان بخشی از جبران خدمات کارکنان در حساب ایجاد درآمد به آن اشاره شد، سهمیه کارفرمایی تامین اجتماعی است. در واقع، کارفرما به نیابت از کارکنان شاغل خود، پرداخت‌های منظمی را به مؤسسه بیمه تامین اجتماعی انجام می‌دهد. علاوه بر آن، کارکنان

1 پرداختی بابت سایر پروانه‌ها نظیر گواهی‌نامه رانندگی یا خلبانی، پرداختی بابت دریافت گذرنامه، عوارض فرودگاهی و مانند آن، خرید خدمات دولتی تلقی می‌شود.

2 Social contributions and benefits

3 Social assistance

شاغل نیز بخشی از حقوق و دستمزد خود را بابت سهمیه بیمه تامین اجتماعی به مؤسسه بیمه تامین اجتماعی پرداخت می‌کنند، که مجموع این دو رقم، سهمیه تامین اجتماعی کارکنان شاغل تلقی می‌شود. به جز کارکنان شاغل، افراد دیگر نظیر خویش فرمایان یا بیکاران نیز می‌توانند با پرداخت سهمیه‌ها، از مزایای تامین اجتماعی بهره‌مند گردند، که مقدار پرداختی آنها نیز در حساب توزیع ثانویه درآمد، به عنوان منابع دولت یا مؤسسات ارائه‌کننده بیمه تامین اجتماعی و در مصارف خانوارها ثبت می‌گردد. از طرف دیگر، مؤسسات بیمه تامین اجتماعی نیز پرداخت‌هایی را به افراد و خانوارها انجام می‌دهند که از آنها به عنوان بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی نام برده می‌شود.

علاوه بر بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی، کمک‌های اجتماعی نیز باید در حساب توزیع ثانویه درآمد به ثبت برسند، که مانند بهره‌مندی‌های اجتماعی، خانوارها دریافت‌کننده آن می‌باشند. این قلم شامل انتقالات جاری دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار است.

۴-۴ سایر انتقالات جاری

از موارد دیگری که باید در این حساب مورد توجه قرار گرفته و ثبت گردد، خالص حق بیمه‌های غیرعمر و خسارات بیمه‌های غیرزندگی، ستانده غیر بازاری بانک مرکزی، انتقالات جاری در داخل دولت عمومی و همچنین موارد انتقال بین نهادهای داخلی و دنیای خارج و انتقالات جاری بین خانوارها و سایر انتقالات جاری می‌باشند. لازم به یادآوری است که کلیه ثبت‌ها در این حساب، بر اساس روش تعهدی انجام می‌شود.

۴-۵ برآورد اجزاء حساب توزیع ثانویه درآمد

در این قسمت، نحوه برآورد اجزاء حساب توزیع ثانویه درآمد برای اقتصاد ایران، بر حسب ترتیب اجزاء حساب فوق ارائه می‌شود.

۴-۵-۱ مالیات جاری بر درآمد و ثروت

مالیات بر درآمد شامل مالیات بر حقوق و دستمزد کارکنان بخش عمومی و خصوصی، مالیات مشاغل، مستغلات و مالیات‌های متفرقه است. مالیات بر ثروت، که تحت نام سایر مالیات‌های جاری ثبت شده است، شامل مالیات بر اراضی بایر، املاک و نظایر آن است که همگی از کتاب بودجه سالانه دولت استخراج می‌شوند. دریافت‌کننده

مالیات‌های بر درآمد و ثروت نیز مانند مالیات بر تولید و واردات، دولت عمومی است، و در نتیجه ارقام مربوطه در ستون منابع آن ثبت می‌گردد. پرداخت‌کننده این نوع مالیات‌ها را می‌توان سایر بخش‌های نهادی اقتصاد محسوب نمود. برای محاسبه و برآورد ارقام پرداختی این بخش‌های نهادی، از صورت‌های مالی (نفت و گاز، شرکت‌های مالی) و نیز از نوع مالیات‌های بر درآمد و ثروت مندرج در کتاب بودجه استفاده شده است. در مواردی که پرداخت نوعی از مالیات بین بخش‌های نهادی مشترک بوده، به‌منظور تسهیم آن، از اطلاعات مکمل دیگر و یا نظرات کارشناسی بهره گرفته شده است.

۴-۵-۲ سهمیه‌های تامین اجتماعی

چنان‌که در قسمت مربوطه توضیح داده شد، سهمیه‌های تامین اجتماعی به سهمیه‌های کارکنان و کارفرمایان (به نیابت از کارکنان) تقسیم می‌شوند. در ایران برنامه تامین اجتماعی به‌صورت نیمه‌متمرکز اداره می‌شود. به این معنی که سازمان تامین اجتماعی به عنوان یک نهاد دولتی و در واقع بعنوان جزئی از دولت عمومی فعالیت دارد و در کنار آن، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های بیمه نیز می‌توانند بخشی از خدمات مرتبط با تامین اجتماعی را ارائه نمایند. به‌ویژه باید این نکته مورد توجه قرار گیرد که غالب کارکنان دولت از نظام تامین اجتماعی ویژه‌ای برخوردار هستند که متفاوت و مستقل از سازمان تامین اجتماعی است. اغلب کارکنان دولت عضو صندوق بازنشستگی کشوری یا لشکری هستند و سهمیه‌ها و مزایای مربوط به بازنشستگی را به آن صندوق پرداخت و از آن دریافت می‌کنند. از طرف دیگر، خدمات مربوط به امور درمان این گروه از کارکنان، در سازمان بیمه سلامت متمرکز شده است.

برای محاسبه ارقام مربوط به سهمیه‌های دریافتی تامین اجتماعی، تمامی ارقام مورد نیاز از مکاتبات با سازمان‌ها یا دستگاه‌های مربوطه استخراج می‌شود و در مواردی که دسترسی به این اطلاعات ممکن نباشد، با روش‌های غیرمستقیم، به عنوان مثال بر حسب سرانه دولت و یا اعمال سهم ثبت‌های مشابه، برآورد می‌گردد. اطلاعات مربوط به سازمان تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کارکنان دولت و نیز سازمان بیمه سلامت، که سهم بسیار بزرگی در مجموع سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی دارند، به‌طور مستقیم از خود این دستگاه‌ها اخذ می‌شود. لازم به ذکر است که به علت عدم دسترسی به اطلاعات و آمارهای قابل اتکاء و نیز سهم بسیار ناچیز سهمیه‌های احتسابی تامین اجتماعی، برآورد جداگانه‌ای برای آن انجام نشده است.

۴-۵-۳ بهره‌مندی‌های اجتماعی نقدی

بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی نقدی، آن دسته از مزایای تامین اجتماعی نقدی را در بر می‌گیرد که از طرف نهادهای فعال در زمینه تامین اجتماعی، به اعضاء و بیمه‌گذاران قابل پرداخت است. بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی، شامل مبالغ پرداختی نقدی صندوق‌های بازنشستگی (بابت مقرری‌های بازنشستگی، از کارافتادگی و نظایر آن) است. بهره‌مندی‌های کمک‌های اجتماعی نقدی، که کمک‌های نقدی دولت عمومی به خانوارها را پوشش می‌دهد از بودجه دولت استخراج گردیده و در ستون مصارف دولت و منابع خانوارها ثبت گردیده است.

۴-۵-۴ سایر انتقالات جاری

ذیل عنوان سایر انتقالات جاری، نخستین قلم، خالص حق بیمه‌های غیرعمر است. این قلم شامل کل حق بیمه‌های پرداختی به شرکت‌های بیمه است که خدمات بیمه‌های غیرعمر (حوادث، شخص ثالث، آتش‌سوزی و...) ارائه می‌دهند. ارقام مربوط به حق بیمه‌ها از شرکت بیمه مرکزی ایران دریافت می‌شود. به‌منظور خالص کردن رقم حق بیمه، باید کارمزد دریافتی شرکت‌های بیمه را از کل رقم حق بیمه کسر نمود. علاوه بر آن، آنچه در حساب تخصیص درآمد اولیه، در بخش درآمد سرمایه‌گذاری از ذخایر بیمه، تحت عنوان حق بیمه مکمل غیرعمر لحاظ می‌شود، باید به رقم فوق اضافه گردد. کل رقم به‌دست آمده در ستون منابع شرکت‌های بیمه (شرکت‌های مالی) ثبت می‌گردد. به‌منظور برآورد چگونگی پرداخت این رقم توسط نهادهای پرداخت‌کننده، نوع خدمت بیمه‌ای و نسبت‌های کارشناسی در نظر گرفته می‌شود. ارقام برآورد شده، در ستون مصارف خانوارها و شرکت‌ها ثبت می‌گردد.

برای ثبت ارقام مربوط به خسارات پرداختی شرکت‌های بیمه نیز از اطلاعات دریافتی از بیمه مرکزی، استفاده می‌شود. این ارقام در ستون مصارف شرکت‌های بیمه و منابع خانوارها و شرکت‌ها ثبت می‌گردند.

بر اساس توصیه نظام حساب‌های ملی نسخه ۲۰۰۸، ستانده غیربازاری بانک مرکزی (خدمات واسطه‌گری مالی نمایانگر تولید بازاری و خدمات سیاست پولی بیانگر تولید غیربازاری هستند) به عنوان تحصیل خدمات جمعی توسط دولت عمومی و انتقال جاری از سوی بانک مرکزی به دولت در نظر گرفته می‌شوند. بدین منظور ستانده غیربازاری بانک مرکزی در سرفصل سایر انتقالات جاری در ستون منابع دولت و مصارف شرکت‌های مالی قرار می‌گیرد. انتقالات در داخل دولت عمومی، انتقالات جاری بین واحدهای نهادی دولت عمومی را شامل می‌شود. برای محاسبه

این قلم، بودجه دولت و صورت‌های مالی شهرداری‌ها و سازمان تامین اجتماعی بررسی می‌شود و ارقام انتقالی جاری پس از استخراج، در ستون منابع و (به همان میزان) مصارف دولت عمومی ثبت می‌گردد.

انتقالات بین‌المللی، حق عضویت‌های پرداختنی دولت ایران به مجامع بین‌المللی، کمک‌های نقدی دولت ایران به سایر کشورها و نیز انتقالات بین خانوارها با خارج را در بر می‌گیرد، که برای برآورد این موارد از کتاب بودجه دولت و ارقام مندرج در تراز پرداختها استفاده می‌شود.

انتقالات جاری متفرقه، شامل انتقالات جاری واحدهای نهادی مقیم و یا غیرمقیم به مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار، انتقالات جاری نقدی یا غیرنقدی بین خانوارها، مبالغ نقدی جرایم و انتقالات ناشی از قرعه‌کشی و نظایر آن است.

انتقالات جاری به مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار از کتاب بودجه دولت استخراج و در ستون مصارف دولت و منابع خانوار ثبت شده است. همچنین مبالغ جوایز پرداختی به حساب‌های قرض‌الحسنه، به‌عنوان انتقالات شرکت‌های مالی به خانوارها منظور می‌شوند. به‌منظور برآورد انتقالات جاری بین خانوارها، که یکی دیگر از اجزاء انتقالات جاری متفرقه است، از اقلام انتقالات بودجه خانوار شهری و شهرهای کوچک اداره آمارهای اقتصادی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استفاده می‌شود.

۵- حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی^۱

۵-۱ معرفی حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی و اجزاء آن

قلم ترازکننده حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی، درآمد قابل تصرف تعدیل شده^۲ است. تنها قلمی که در این حساب اضافه می‌گردد، انتقالات اجتماعی غیرنقدی است که به‌عنوان مصارف دولت و یا مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار و منابع خانوارها ثبت می‌شود.

انتقالات اجتماعی غیرنقدی ارزش کالاها و خدمات فردی است که از دولت عمومی و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار به قیمت‌هایی که از نظر اقتصادی قابل ملاحظه نیستند به خانوارها انتقال می‌یابند، چه در بازار

1 Redistribution of income in kind account

2 Adjusted disposable income

خریداری شوند و چه ستانده غیربازاری دولت و مؤسسات غیرانتفاعی باشند. در صورتی که دولت اقدام به انتقال کالاها و خدمات کند، تامین مالی آن می‌تواند از محل مالیات‌ها، سایر درآمدهای دولت یا سهمیه‌های تامین اجتماعی انجام پذیرد، و در صورتی که طرف انتقال دهنده مؤسسات غیرانتفاعی باشند، از اعانات و کمک‌ها تامین مالی می‌شود. بهره‌مندی‌های غیرنقدی اجتماعی از دو طریق به خانوارها ارائه می‌شود. در روش اول، نخست خانوارها خود اقدام به خرید کالاها و خدمات می‌نمایند و سپس مبالغ آن را از دولت یا سازمان تامین اجتماعی دریافت می‌کنند. در روش دوم، خدمات و کالاهای مرتبط مستقیماً در اختیار خانوارها قرار می‌گیرد. از نظر سیاست‌گذاری اقتصادی، مزیت انتقالات اجتماعی غیرنقدی در این است که می‌توان با این نوع از انتقالات، تامین نیازهای مشخص، نظیر بهداشت و آموزش، را هدف‌گذاری کرد. اما باید به خاطر داشت که این مزیت به بهای محدود ساختن یا حذف قدرت انتخاب مصرف‌کننده حاصل می‌شود.

انتقالات اجتماعی غیرنقدی را می‌توان به سه صورت از یکدیگر تفکیک کرد:

- ✓ بهره‌مندی غیرنقدی تامین اجتماعی¹
- ✓ بهره‌مندی غیرنقدی کمک اجتماعی²
- ✓ انتقال کالاها و خدمات فردی غیربازاری³

۵-۲ بهره‌مندی‌های غیرنقدی تامین اجتماعی

۵-۲-۱ بازپرداخت هزینه‌های غیرنقدی خانوار⁴

تامین مالی هزینه‌های غیرنقدی خانوار از طریق بازپرداخت مبالغ پرداختی خانوار بابت آن هزینه‌ها صورت می‌گیرد. به عنوان نمونه می‌توان هزینه‌های دارو، درمان، صورتحساب بیمارستان، صورتحساب چشم‌پزشکی یا دندان‌پزشکی را نام برد. وقتی خانواری اقدام به مراجعه به یکی از مراکز فوق‌الذکر یا نظایر آن نموده و بابت کالا یا خدمات دریافتی، مبالغی را می‌پردازد و سازمان ارائه‌کننده تامین اجتماعی، تمام یا قسمتی از آن را به خانوار باز پرداخت می‌کند، در واقع مانند آن است که خانوار به‌عنوان نماینده سازمان تامین اجتماعی عمل می‌کند که اعتبار

1 Social security benefits in kind

2 Social assistance benefits in kind

3 Transfers of individual non-market goods and services

4 Reimbursements

کوتاه مدتی را در اختیار سازمان قرار داده و به سرعت آن را باز پس می‌گیرد. بنا به تلقی فوق، نظام حساب‌های ملی پیشنهاد می‌کند که مبلغ باز پرداخت شده، به‌عنوان انتقالات غیرنقدی در حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی ثبت گردد.

۵-۲-۲ سایر بهرهمندی‌های غیرنقدی اجتماعی

این قلم شامل سایر انتقالات غیرنقدی اجتماعی، به جز تامین مالی هزینه‌های غیرنقدی (درمان) خانوار است. درمان‌های پزشکی و دندان‌پزشکی، عمل‌های جراحی، خدمات بیمارستانی، لنزهای طبی، تجهیزات پزشکی و سایر کالاها و خدماتی که به‌منظور درمان و خدمات بهداشتی به خانوارها ارائه می‌گردد، در این قسمت ثبت می‌شود. در تمام موارد بالا، پرداختی‌های خانوار باید از کل هزینه کسر گردد و در زمان انجام انتقال به ثبت برسد.

۵-۳ بهرهمندی غیرنقدی کمک‌های اجتماعی

بهرهمندی غیرنقدی کمک‌های اجتماعی، کاملاً شبیه بهرهمندی غیرنقدی تامین اجتماعی است، با این تفاوت که ذیل یک برنامه بیمه اجتماعی انجام نمی‌پذیرد. به‌عبارت دیگر، برخورداری از این نوع بهرهمندی‌ها، مستلزم پرداخت مبالغی تحت عنوان سهمیه‌های تامین اجتماعی نمی‌باشد. با این حال برخورداری از این بهرهمندی‌ها تحت یکی از شرایط ذیل امکان پذیر می‌گردد:

- ✓ هیچ‌گونه برنامه بیمه اجتماعی برای پاسخ به نیاز مطروحه وجود نداشته باشد.
- ✓ با وجود برنامه یا برنامه‌های بیمه اجتماعی، خانوارهای مورد نظر در آن مشارکت نداشته و در نتیجه واجد شرایط دریافت بهرهمندی‌های آن نباشند.
- ✓ با وجودی که خانوارهای مورد نظر واجد شرایط بهرهمندی‌های برنامه بیمه اجتماعی هستند، این بهرهمندی‌ها، برای پاسخگویی به نیازهای مطروحه کافی نباشد که در نتیجه مبالغی بابت بهرهمندی از کمک اجتماعی، علاوه بر بهرهمندی از تامین اجتماعی پرداخت گردد.

۴-۵ انتقال کالاها و خدمات فردی غیربازاری

این قلم شامل کالاها و خدماتی است که توسط دولت و یا مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار به خانوارها، به‌عنوان واحدهای منفرد، به‌صورت رایگان یا با قیمت نازل عرضه می‌گردد. اگرچه برخی از خدمات تولید شده توسط مؤسسات غیرانتفاعی از ویژگی‌های خدمات جمعی^۱ برخوردار هستند، با این وصف برای سادگی کار، همه خدمات تولید شده توسط این واحدها خدمات فردی محسوب می‌شوند. کالاهای فردی که توسط دولت به خانوارها عرضه می‌شود، عموماً به بهداشت و آموزش عمومی مربوط می‌شود، با این حال برخی دیگر از انواع خدمات، نظیر خدمات مسکن و خدمات فرهنگی و تفریحی نیز در گروه خدمات فردی قرار می‌گیرند.

این انتقالات، در طرف مصارف دولت یا مؤسسات غیرانتفاعی و منابع خانوارها ثبت می‌شود.

۵-۵ برآورد اجزاء حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی

در این قسمت، نحوه برآورد اجزاء حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی برای اقتصاد ایران، بر حسب ترتیب اجزاء حساب فوق ارائه می‌شود.

۱-۵-۵ بهره‌مندی‌های غیرنقدی تامین اجتماعی

اطلاعات مورد استفاده برای برآورد این قسمت، نظیر هزینه‌های درمانی و بن غیرنقدی مقرری‌بگیران از سازمان تامین اجتماعی و سازمان بیمه سلامت اخذ می‌شود و سپس با استفاده از تعداد مشمولین به سایر سازمان‌های ارائه‌کننده خدمات تامین اجتماعی دولتی، تعمیم داده می‌شود. ارقام این بهره‌مندی‌ها به‌عنوان مصارف سازمان‌های ارائه‌کننده خدمات تامین اجتماعی (دولت عمومی و یا شرکت‌های مالی) و منابع خانوارها ثبت می‌گردند.

۲-۵-۵ بهره‌مندی غیرنقدی کمک‌های اجتماعی

ارقام مربوط به این قسمت، که عموماً توسط دولت مرکزی پرداخت می‌گردد، از بودجه دولت استخراج شده و به‌عنوان مصارف دولت و منابع خانوارها ثبت می‌شوند.

1 کالاها و خدمات جمعی (Collective goods and services) برخلاف کالاها و خدمات فردی کالاها و خدماتی هستند که به کل جامعه یا بخش‌های بزرگی از آن ارائه می‌شود.

۵-۳ انتقال کالاها و خدمات فردی غیربازاری

تفکیک کالاها و خدمات فردی دولت از خدمات جمعی آن، با استفاده از قسمت اعتبارات امور و فصل و برنامه از کتاب بودجه دولت استخراج گردیده است. با این وصف، نتایج این قسمت را می‌توان پس از تطبیق هزینه‌های دولت عمومی با طبقه بندی COFOG مورد استفاده قرار داد.

۶- حساب مصرف درآمد

۶-۱ معرفی حساب مصرف درآمد و اجزاء آن

هدف از تهیه حساب مصرف درآمد، نشان دادن چگونگی تخصیص درآمد قابل تصرف توسط بخش‌های نهادی خانوارها، دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار بین مصرف نهایی و پس‌انداز است. حساب مصرف درآمد را می‌توان به دو گونه تهیه کرد که هر یک از آنها با یک مفهوم از درآمد قابل تصرف متناظر است:

۱- حساب مصرف درآمد، که هزینه‌های مصرفی نهایی کالاها و خدمات را ثبت می‌کند و بر اساس درآمد قابل تصرف حاصل از حساب توزیع ثانویه درآمد به‌دست می‌آید.

۲- حساب مصرف درآمد تعدیل شده، که هزینه‌های مصرفی نهایی واقعی کالاها و خدمات را ثبت می‌کند و بر اساس درآمد قابل تصرف تعدیل شده، از حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی به‌دست می‌آید.

در حساب مصرف درآمد نوع اول، با کم کردن هزینه‌های مصرف نهایی از درآمد قابل تصرف، قلم ترازکننده حساب که همان پس‌انداز است به‌دست می‌آید. در حساب مصرف درآمد نوع دوم، با کم کردن هزینه‌های مصرف نهایی واقعی از درآمد قابل تصرف تعدیل شده، پس‌انداز محاسبه می‌شود.

لازم به ذکر است رقم پس‌اندازی که از هر دو حساب به دست می‌آید، با یکدیگر برابر می‌باشند.

دو حساب مصرف درآمد که در قسمت بالا به آنها اشاره گردید، متوالی نیستند. این دو حساب، حساب‌های موازی هستند که اهداف متفاوتی دارند. یکی نشانگر این است که کدام نهاد متحمل هزینه‌ها است و دیگری نمایانگر آن است که کدام نهاد از این هزینه‌ها منتفع می‌شود و چه میزان از مصرف خانوار توسط خودش ایجاد می‌شود. ارزش کالاها و خدمات در انتقالات اجتماعی غیرنقدی به دو روش مختلف در نظام حساب‌های ملی گزارش می‌شود، هر دو آنها مصرف منابع را توسط دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار نشان می‌دهند:

- ۱- به‌عنوان مصرف نهایی، پرداختی توسط دولت یا مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار
- ۲- به‌عنوان انتقالات اجتماعی غیرنقدی، پرداختی توسط دولت یا مؤسسات غیرانتفاعی و دریافتی توسط خانوارها که به‌عنوان قسمتی از مصرف نهایی واقعی آنها ثبت می‌شود.

شرکت‌های مالی و غیرمالی، اگر چه می‌توانند کالاها و خدمات مشابه خانوارها یا دولت را مصرف نمایند، اما این نوع هزینه‌ها را باید هزینه‌های مصرف واسطه آنها محسوب نمود. در نتیجه شرکت‌ها فاقد هزینه‌های مصرف نهایی می‌باشند و در ستون مصارف و منابع آنها از این بابت ثبتی انجام نخواهد شد. علاوه بر آن، شرکت‌ها هیچ‌گونه انتقالات غیرنقدی به کارکنان خود (خانوارها) نداشته و در نتیجه تفاوتی بین درآمد قابل تصرف و درآمد قابل تعدیل شده آنها وجود ندارد. از نکات فوق می‌توان نتیجه گرفت که حساب‌های مصرف درآمد و مصرف درآمد تعدیل شده شرکت‌ها جنبه مجازی دارد و در واقع، پس‌انداز شرکت‌ها برابر با درآمد قابل تصرف آنها است.

۶-۲ مصرف نهایی کالاها و خدمات

مصرف نهایی کالاها و خدمات عبارت است از استفاده خانوارها، مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار یا دولت از کالاها و خدمات به‌نحوی که این استفاده منجر به تولید کالاها و خدمات دیگر نگردد و موجب ارضاء نیازهای فردی یا جمعی گردد.

مصرف کالاها و خدمات فردی عبارت است از کالاها و خدماتی که توسط خانوار مورد تقاضا و مصرف قرار می‌گیرد تا نیازها و خواسته‌های اعضاء خانوار را ارضاء نماید. کالاها و خدمات فردی همواره در بازار قابل خرید و فروش می‌باشند، اگر چه به‌صورت رایگان و یا در قیمت‌های بسیار پایین نیز قابل عرضه می‌باشند. می‌توان گفت که تمامی کالاها و اکثر خدمات دارای ویژگی فردی بودن هستند.

مصرف کالاها و خدمات جمعی، مربوط به کالا یا خدمتی است که در یک زمان برای همه‌ی افراد یک جامعه یا برای بخش خاصی از آن ارائه می‌شود. خدمات جمعی به‌طور خودکار توسط همه‌ی افراد جامعه یا بخش خاصی از آن بدون انجام فعالیتی مصرف می‌شوند، مانند اداره امور عمومی و برقراری نظم در سطح ملی و منطقه‌ای. در تئوری اقتصاد، خدمات جمعی همان «کالاهای عمومی» هستند. به‌علت ماهیت آنها، خدمات جمعی نمی‌توانند در بازار به افراد فروخته شوند و عمدتاً توسط دولت از طریق مالیات تامین مالی می‌شوند.

بخشی از خدمات ارائه شده توسط مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار دارای ویژگی‌های خدمات جمعی است، مثلاً تحقیقات انجام شده توسط این مؤسسات ممکن است در جهت انتفاع تمامی اعضاء جامعه باشد. با این وجود اکثر خدمات ارائه شده توسط این مؤسسات جنبه فردی دارد و به منظور احتراز از پیچیدگی طبقه‌بندی‌ها و محاسبات، نظام حساب‌های ملی کل خدمات عرضه شده توسط مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار را به‌عنوان خدمات فردی در نظر می‌گیرد.

۶-۳ هزینه‌های مصرفی نهایی خانوار

هزینه‌های مصرف نهایی خانوار شامل هزینه‌هایی است که توسط خانوارهای مقیم برای کالاها یا خدمات مصرفی انجام می‌گیرد. به‌همین ترتیب، در خرید کالاها و خدمات مصرفی، هزینه مصرف نهایی شامل ارزش مبادلات پایاپای کالاها و خدمات غیر نقدی نیز می‌باشد.

این هزینه‌ها، هزینه‌های مربوط به دارایی‌های ثابت (نظیر مستغلات) و اشیاء قیمتی را در بر نمی‌گیرد. مسکن کالایی است که توسط مالکان آن برای تولید خدمات مستغلات مورد استفاده قرار می‌گیرد. هزینه‌های مسکن توسط خانوارها تشکیل سرمایه ثابت ناخالص محسوب می‌شود. زمانی که مسکن توسط مالکان آن اجاره داده می‌شود، هزینه اجاره به‌عنوان ستانده خدمات مستغلات توسط مالکان و هزینه مصرف نهایی توسط اجاره‌کننده ثبت می‌شود. زمانی که مسکن توسط مالکان خود مورد استفاده قرار گیرد، ارزش احتسابی خدمات مسکن در هر دو طرف ستانده و هزینه مصرف نهایی مالکان وارد می‌شود. اشیاء بهادار، کالاهای گران قیمت بادوامی هستند که در طول زمان خراب نمی‌شوند، در تولید و مصرف استفاده نمی‌گردند و به‌عنوان ذخیره ارزش به‌کار می‌آیند. این موارد به‌طور کلی شامل محصولات هنری، سنگ‌های نفیس و فلزات گران‌بها و جواهراتی که از این سنگ‌ها و فلزات به‌دست می‌آیند، هستند. چنان‌که اشاره شد، هزینه‌های مصرفی نهایی خانوار شامل ارزش احتسابی کالاها و خدمات تولید و مصرف شده توسط خانوارها نیز می‌گردد که به آن هزینه‌های کالاها و خدمات تولید شده به حساب خود می‌گویند. مهم‌ترین انواع این هزینه‌ها را می‌توان به‌صورت زیر دسته‌بندی کرد:

- ۱- مواد غذایی و سایر کالاهای کشاورزی که توسط کشاورزان تولید و مصرف می‌گردد.
- ۲- انواع دیگر کالاها که توسط بنگاه‌های غیرشرکتی تحت تملک خانوارها تولید شده و به مصرف اعضاء بنگاه می‌رسد.
- ۳- خدمات مستغلات مسکونی که توسط مالک مستغلات تولید شده و به مصرف می‌رسد.

۴- خدمات خانگی یا سایر خدماتی که توسط خانوار از طریق استخدام خدمه و به منظور خود مصرفی تولید می‌شود، نظیر خدمات مستخدم، آشپز، باغبان، راننده شخصی و مانند آن.

علاوه بر موضوع خود مصرفی، خانوارها به منظور تامین مایحتاج مصرفی خود به طور پایاپای نیز اقدام به انجام معامله می‌کنند. در این صورت نیز باید معادل کالای دریافت شده از طریق این نوع مبادلات، بر مبنای ارزش بازاری کالای مورد نظر ارزش احتسابی در نظر گرفته و در سبد کالاهای مصرفی خانوار منظور نمود. کالایی که خانوار برای فروش عرضه می‌کند، باید به عنوان هزینه منفی خانوار در نظر گرفته شود. روشن است که اگر کالای مورد نظر در یک مبادله پایاپای عرضه گردد، برای آن کالا نیز باید ارزش احتسابی منظور گردد.

در برخی موارد خانوارها به جای درآمد پولی، درآمد غیرپولی دریافت می‌کنند، بدین معنی که کارفرمایان به ازای کار انجام شده توسط کارکنان، قسمتی از خدمات آنها را به صورت کالایی جبران می‌کنند که به طور همزمان توسط کارکنان به مصرف می‌رسد. این دسته از درآمدها که به محض دریافت باید آنها را مصرف شده محسوب نمود نیز به عنوان هزینه‌های مصرف نهایی خانوارها ثبت می‌گردد.

موضوع دیگری که باید در ثبت هزینه‌های مصرفی خانوار مورد توجه قرار گیرد، هزینه کارمزد احتسابی خدمات مالی دریافتی خانوارها از مؤسسات مالی است. همان گونه که برای شرکتها هزینه‌ای بعنوان کارمزد احتسابی برآورد گردیده و در هزینه واسطه آنها منظور می‌گردد، برای خانوارها نیز باید کارمزد احتسابی در نظر گرفت و در هزینه مصرف نهایی خانوار ثبت نمود.

۶-۴ هزینه مصرف نهایی واقعی خانوار

هزینه مصرف نهایی واقعی خانوار علاوه بر مصارف عادی خانوار، شامل کالاها و خدماتی که به عنوان انتقالات غیرنقدی یا جنسی توسط واحدهای دولتی یا مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار به خانوارها ارائه می‌گردد نیز می‌باشد. بنابراین ارزش مصرف نهایی واقعی خانوار برابر است با مجموع:

۱- هزینه‌های مصرفی خانوار بابت کالاها و خدمات شامل کالاها و خدمات غیربازاری که قیمت آنها از نظر اقتصادی معنی‌دار نیست.

۲- ارزش مخارج واحدهای دولتی بابت تهیه کالاها و خدمات فردی که به عنوان انتقالات اجتماعی به خانوارها ارائه می‌گردد.

۳- هزینه‌های مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار بابت کالاها و خدمات فردی که به‌عنوان انتقالات اجتماعی به خانوارها ارائه می‌گردد.

لازم به ذکر است که هزینه مصرفی ناشی از انتقالات اجتماعی کالایی با احتساب ارزش کالاها و خدمات ارائه شده به خانوارها توسط دولت و یا مؤسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوار پس از کسر مبلغی که خانوارها بابت آن پرداخته‌اند، ارزش‌گذاری می‌شود.

۶-۵ هزینه‌های مصرفی دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار

هزینه‌های مصرفی دولت و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار را از جنبه‌های مختلف زیر می‌توان طبقه‌بندی کرد:

- ۱- بر حسب این که کالاها و خدمات توسط تولیدکنندگان بازاری یا غیربازاری تولید شده باشد.
- ۲- بر حسب این که هزینه‌ها مربوط به خدمات جمعی است یا کالاها و خدمات فردی.
- ۳- بر حسب وظایف یا اهداف واحد هزینه‌کننده مطابق با طبقه‌بندی وظایف دولت (COFOG)^۱ و طبقه‌بندی اهداف مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار (COPNI)^۲
- ۴- بر حسب نوع کالاها و خدمات مطابق با طبقه‌بندی کالاها و خدمات (CPC)^۳

۶-۶ هزینه‌های مصرف نهایی واقعی دولت

مصرف مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار تماماً مصرف فردی محسوب می‌گردد، حتی اگر بخشی از آن دارای ویژگی‌های فردی نباشد. اما هزینه‌های مصرف نهایی دولت را می‌توان به هزینه‌های فردی و جمعی تفکیک کرد و در نتیجه می‌توان گفت که مصرف نهایی واقعی دولت تنها مخارجی که بابت خدمات جمعی انجام داده را در بر می‌گیرد و به‌عبارت دیگر هزینه‌های مصرف نهایی واقعی دولت برابر است با کل هزینه‌های مصرف نهایی دولت پس از کسر هزینه‌های مربوط به کالاها و خدمات فردی دولت که به‌عنوان انتقالات اجتماعی کالایی به خانوارها عرضه می‌گردد.

1 Classification of functions of government (COFOG)

2 Classification of the purposes of non-profit institutions serving households (COPNI)

3 Central product classification (CPC)

۶-۷ تعدیلات لازم به علت تغییر در خالص سهم خانوارها از صندوق‌های بازنشستگی

در نظام حساب‌های ملی، ذخایر صندوق‌های بازنشستگی خصوصی به‌عنوان مایملک جمعی خانوارهای عضو در نظر گرفته می‌شود. بنابراین پرداخت‌های خانوارها بابت سهمیه بازنشستگی به صندوق و دریافت‌های آنها بابت بهره‌مندی را نباید انتقالات بین واحدهای نهادی مختلف قلمداد نمود. در واقع در این مورد باید آنها را تملک و صرف دارایی‌های مالی محسوب نمود. بنابراین چگونگی ثبت مبادلات مربوط به صندوق‌های بازنشستگی خصوصی با صندوق‌های بازنشستگی که تحت برنامه عمومی تامین اجتماعی گنجانیده شده‌اند، به لحاظ نظری متفاوت خواهد بود. اگر چه به‌منظور گزارش‌دهی کامل، پرداخت‌ها و دریافت‌های صندوق‌های بازنشستگی خصوصی و صندوق‌های بازنشستگی غیرمتمرکز^۱، بابت سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های بازنشستگی در حساب توزیع ثانویه درآمد ثبت می‌گردد، با این حال، به‌منظور اطمینان از این‌که تفاوت دریافت‌ها و پرداخت‌های این صندوق‌ها در حساب پس‌انداز خانوارها منعکس نمی‌گردد، لازم است که مقادیر سهمیه‌ها و بهره‌مندی‌های ثبت شده در حساب توزیع ثانویه، به‌صورت معکوس در حساب مصرف درآمد و یا حساب مصرف درآمد تعدیل شده ثبت گردد. بنابراین تعدیل لازم برابر است با:

ارزش کل سهمیه‌های تامین اجتماعی واقعی قابل پرداخت به صندوق‌های بازنشستگی خصوصی
به‌اضافه: ارزش کل سهمیه‌های تکمیلی قابل پرداخت از محل درآمد مالکیت دارندگان اوراق بیمه (دارندگان حقوق
مربوط به بازنشستگی)

منهای: کارمزد خدمات مربوطه

منهای: ارزش کل پرداختی‌های صندوق‌های بازنشستگی خصوصی بابت بهره‌مندی‌های بازنشستگی

میزان این تعدیل برابر خواهد بود با تغییر در خالص دارایی خانوارها از صندوق‌های بازنشستگی که باید به درآمد قابل تصرف یا درآمد قابل تصرف تعدیل شده خانوار، پیش از محاسبه پس‌انداز اضافه گردد تا میزان پس‌انداز خانوارها با تغییر در خالص دارایی‌های خانوار از ذخایر بیمه عمر و صندوق‌های بازنشستگی در حساب مالی سازگار گردد. تعدیل معکوس باید در حساب مصرف درآمد شرکت‌های بیمه، صندوق‌های بازنشستگی خودگردان^۲ یا کارفرمایانی که صندوق‌های بازنشستگی غیرمستقل را اداره می‌کنند ثبت گردد.

1 Unfunded

2 Autonomous pension funds

۶-۸ برآورد اجزاء حساب مصرف درآمد

۶-۸-۱ حساب مصرف درآمد

چنان که گفته شد، اجزاء حساب مصرف درآمد عبارتند از هزینه‌های مصرفی نهایی خانوار و دولت که می‌توان آنها را به تفکیک هزینه‌های مصرفی نهایی فردی و جمعی (تنها برای دولت) محاسبه و ارائه کرد. مصرف نهایی خانوار از بررسی‌های سالانه بودجه خانوار مرکز آمار ایران و اداره آمار بانک مرکزی استخراج شده و به تفکیک مناطق شهری و روستایی تعمیم داده می‌شود. مصرف نهایی دولت نیز از کتاب بودجه دولت استخراج شده و پس از تطبیق با تعاریف نظام حساب‌های ملی محاسبه می‌شود. نکته‌ای که باید در این‌جا خاطر نشان گردد این است که در این حساب قلم ترازکننده حساب توزیع ثانویه درآمد (درآمد قابل تصرف) در طرف منابع قرار گرفته و ارقام هزینه‌های مصرفی نهایی، به‌عنوان مصارف خانوارها و دولت از آن کسر گردیده تا پس‌انداز بخش‌های نهادی و نیز پس‌انداز ملی محاسبه گردد.

۶-۸-۲ حساب مصرف درآمد تعدیل شده

تفاوت این حساب با حساب مصرف درآمد در آن است که در طرف منابع آن قلم ترازکننده حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی (درآمد قابل تصرف تعدیل شده) قرار می‌گیرد، که هرچند از منظر اقتصاد ملی تفاوتی با رقم درآمد قابل تصرف ندارد، اما از نگاه بخش‌های نهادی (به‌ویژه نهادهای خانوار و دولت عمومی) می‌تواند نتایج بسیار متفاوتی را به‌دست دهد.

از نظر عملی تفاوت این حساب با حساب مصرف درآمد در این است که رقم هزینه‌های مصرفی نهایی فردی نهاد دولت از آن کسر و به نهاد خانوار اضافه می‌شود که این رقم عیناً معادل تفاوت رقم درآمد قابل تصرف و درآمد قابل تصرف تعدیل شده هر یک از این نهادها است. بنابراین رقم پس‌انداز بخش‌های نهادی، علاوه بر پس‌انداز ملی، مشابه حساب مصرف درآمد خواهد بود.

۷- حساب سرمایه و حساب مالی: حساب‌های انباشت

ترازنامه‌ها وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های واحدها و بخش‌های نهادی را در مقطعی از زمان نشان می‌دهند. به عبارت دیگر این حساب‌ها، ارزش موجودی دارایی‌ها و بدهی‌ها را در آغاز و پایان دوره حسابداری منعکس می‌سازند. ارزش کل دارایی‌های واحدها یا بخش‌های نهادی پس از کسر بدهی‌ها، ارزش ویژه آنها را نشان می‌دهد.

حساب‌های انباشت، تغییر در ارزش دارایی‌ها، بدهی‌ها و ارزش ویژه واحدها و بخش‌های نهادی را در طول یک دوره حسابداری منعکس می‌سازند. به بیان دیگر، حساب‌های انباشت حساب‌های روانه‌ای¹ هستند که از جمع جبری ارقام آنها با تراز افتتاحیه (ترازنامه در اول دوره مالی)، به علاوه حساب سایر تغییرات، تراز اختتامیه (ترازنامه در پایان دوره مالی) به دست می‌آید.

۷-۱ دارایی‌ها

دارایی‌های ثابت شده در ترازنامه‌ها دارایی‌های اقتصادی محسوب می‌شوند زیرا:

- ۱- حقوق مالکیت فردی یا جمعی نهادها را منعکس می‌کنند.
 - ۲- نگهداری آنها در طول یک دوره حسابداری می‌تواند متضمن دستیابی به منافع اقتصادی باشد.
- هر دارایی اقتصادی به عنوان وسیله‌ای برای ذخیره ارزش به کار می‌رود. دارایی‌های مختلف منافع اقتصادی متفاوتی را فراهم می‌آورند. برخی از منافع اقتصادی ناشی از استفاده از دارایی‌هایی نظیر ساختمان یا ماشین‌آلات است و برخی نیز به گروه درآمد دارایی‌ها، شامل بهره، سود سهام، رانت و نظایر آن، تعلق دارد.

۷-۱-۱ دارایی‌های مالی

اغلب دارایی‌های مالی، مطالبات مالی هستند. مطالبات و تعهدات مالی زمانی ایجاد می‌شوند که با انعقاد قرارداد، یک واحد نهادی، وجوهی را در اختیار واحد نهادی دیگر قرار دهد. بنابراین مطالبات مالی، آن دارایی است که به دارنده خود، یعنی طرف بستانکار، این حق را می‌دهد که مبلغ یا مبالغی را از واحد دیگر، یعنی بدهکار، مطابق

1 Flow

شرایط مذکور در قرارداد دریافت کند. هیچ نوع بدهی غیرمالی در نظام حساب‌های ملی وجود ندارد، بنابراین چنین اصطلاحی به بدهی اطلاق می‌شود که دارای ماهیت مالی است.

مطالبات مالی شامل مطالبات واسطه‌های مالی، نظیر وجوه نقد و سپرده‌ها و همچنین، مساعده‌ها و سایر اعتبارات و اوراق بهادار نظیر اسناد خزانه و اوراق قرضه است. به‌طور خلاصه می‌توان دارایی‌های مالی را به‌عنوان دارایی‌هایی به شکل مطالبات مالی، طلای پولی و حق برداشت مخصوص¹ که توسط صندوق بین‌المللی پول² تخصیص داده می‌شود، حقوق صاحبان سهام شرکت‌ها و برخی از ابزارهای دیگر مالی که ابزار مشتقه³ نامیده می‌شوند، تعریف کرد. چنان‌که مشاهده می‌شود در این تقسیم‌بندی، طلای پولی که مطالبه از واحدهای دیگر محسوب نمی‌شود نیز به‌عنوان دارایی مالی منظور گردیده است. همچنین حقوق صاحبان سهام به‌عنوان دارایی مالی ثبت می‌گردد، اگر چه این دارایی منعکس‌کننده مطالبات پولی ثابت و از پیش تعیین شده از شرکت نمی‌باشد.

۷-۱-۲ دارایی‌های غیرمالی

دارایی‌های غیرمالی شامل دارایی‌های غیرمالی تولیدشده⁴ و دارایی‌های غیرمالی تولیدنشده می‌باشند.⁵ دارایی‌های تولیدشده دارایی‌هایی هستند که در فرآیند تولید ایجاد می‌شوند و در مقابل دارایی‌های تولیدنشده دارایی‌هایی هستند که از راه‌هایی بجز فرآیند تولید ایجاد می‌شوند.

۷-۱-۳ دارایی‌های تولید شده

سه گونه اصلی از دارایی‌های تولید شده قابل شناسایی هستند که شامل دارایی‌های ثابت، موجودی انبار و اشیاء قیمتی می‌باشند. دارایی‌های ثابت و موجودی انبار، دارایی‌هایی هستند که به‌منظور تولید و توسط تولیدکنندگان نگهداری می‌شوند.

۷-۱-۳-۱ دارایی‌های ثابت: دارایی‌های ثابت، دارایی‌های تولیدشده‌ای هستند که برای بیش از یک سال

مکرراً در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند. دارایی‌های ثابت طیف وسیعی از دارایی‌ها از جمله بناها و سازه‌ها،

1 Special Drawing Right, SDR

2 International Monetary Fund, IMF

3 Derivatives

4 Non-financial produced assets

5 Non-financial non-produced assets

ماشین‌آلات و تجهیزات، ادوات نظامی و دارایی‌های زیست پرورشی نظیر درختان میوه و چارپایان شیرده را دربرمی‌گیرند. این دارایی‌ها، شامل دارایی‌های مالکیت فکری مانند نرم‌افزار یا نسخه‌های اصلی هنری و هزینه‌های تحقیق و توسعه نیز می‌شوند.

۷-۱-۳-۲ موجودی انبار: دارایی‌های تولیدشده‌ای هستند که در دوره جاری یا در دوره‌های قبل به‌وجود

آمده و برای فروش، استفاده در تولید یا استفاده در زمانی دیگر نگهداری می‌شوند.

به‌طور کلی موجودی انبار موارد زیر را شامل می‌شود:

۱- موجودی محصولات نگهداری شده توسط واحدهای تولیدکننده آنها، پیش از آن‌که بیشتر فرآوری شوند، فروخته شوند، به واحدهای دیگر تحویل شوند یا به‌اشکال دیگر مورد استفاده قرار گیرند.

۲- موجودی محصولات خریداری شده از واحدهای دیگر به‌منظور استفاده از آنها به‌عنوان مصارف واسطه یا فروش مجدد بدون فرآوری بیشتر.

۷-۱-۳-۳ اشیاء قیمتی^۱: اشیاء قیمتی کالاهای با ارزشی هستند که در فرآیند تولید مورد استفاده یا

مصرف قرار نمی‌گیرند، بلکه در طول زمان به‌عنوان حافظ ارزش نگهداری می‌شوند. سنگ‌ها و فلزات گران‌بها، جواهرات و کالاهای هنری، نمونه‌هایی از اشیاء قیمتی هستند.

۷-۱-۴ دارایی‌های تولید نشده

دارایی‌های تولید نشده دارایی‌هایی هستند که گرچه در فرآیند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرند، خود محصول فرآیند تولید نیستند. این دارایی‌ها شامل سه گروه کلی می‌باشند. گروه اول منابع طبیعی شامل زمین و جنگل‌های طبیعی و کشت نشده و ذخایر معادن هستند. دارایی‌های تولیدنشده نامشهود نیز به دو گروه تفکیک می‌شوند که گروه اول شامل قراردادهای اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها و گروه دوم سرقتی و دارایی‌های بازاریابی می‌باشند. گروه قراردادهای اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها به چهار زیرگروه مجزا تفکیک شده و سرقتی و دارایی‌های بازاریابی در نظام جدید شامل دارایی‌های بازاریابی می‌باشند که ممکن است به صورت جداگانه از ارزش کل شرکت فروخته شوند.

1 Valuables

۸- حساب سرمایه

۸-۱ معرفی حساب سرمایه و اجزاء آن

حساب سرمایه اولین حساب از حساب‌های چهارگانه‌ای است که تغییر در ارزش دارایی‌های واحدهای نهادی را منعکس می‌سازد. این حساب ارزش دارایی‌های غیرمالی مورد تقاضا در مبادلات توسط واحدهای نهادی مقیم و نیز تغییر در ارزش ویژه حاصل از پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای را ثبت می‌کند. سمت راست حساب سرمایه تغییرات در ارزش ویژه حاصل از پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای را نشان می‌دهد. اولین قلم ثبت‌شده در سمت راست، قلم ترازکننده منتقل‌شده از حساب مصرف درآمد قابل تصرف، یعنی پس‌انداز است. هنگامی که این رقم مثبت است، نشان می‌دهد که آن قسمت از درآمد قابل تصرف که برای کالاها و خدمات مصرفی خرج نشده باید برای تحصیل یک یا چند نوع دارایی‌های مالی و غیرمالی از جمله وجه نقد، یا بازپرداخت بدهی‌ها استفاده شود. هنگامی که این رقم منفی است، پس‌انداز خالص میزان اضافی مخارج مصرف نهایی نسبت به درآمد قابل تصرف را اندازه‌گیری می‌کند این قلم باید با واگذاری دارایی‌ها یا تقبل بدهی‌های جدید تأمین مالی شود.

در مجموع پنج گونه تغییر در دارایی‌ها در سمت چپ حساب سرمایه منعکس می‌گردد که شامل موارد زیر

است:

۱- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص

۲- مصرف سرمایه ثابت

۳- تغییر در موجودی انبار

۴- خالص تحصیل اشیاء قیمتی

۵- خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی

یادآوری این نکته ضروری است که وقتی از تشکیل سرمایه ناخالص سخن گفته می‌شود منظور قلمی است

که شامل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، تغییر در موجودی انبار و خالص تحصیل اشیاء قیمتی می‌گردد.

۸-۲ تشکیل سرمایه ثابت ناخالص

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، با کل ارزش خالص تقاضای تولیدکنندگان از دارایی‌های ثابت در طول یک دوره حسابداری، به‌علاوه برخی هزینه‌های مشخص در مورد خدماتی که منجر به افزایش ارزش دارایی‌های تولید نشده می‌شوند، اندازه‌گیری می‌شود. دارایی‌های ثابت پیش از این در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ به دو گروه مشهود یا نامشهود تقسیم می‌شدند. در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ دارایی‌های نامشهود با نام محصولات دارایی فکری تعریف گردیده و شامل دارایی‌های تحقیق و توسعه نیز می‌شوند.

انواع اصلی تشکیل سرمایه ثابت را می‌توان به صورت زیر بر شمرد:

الف- خالص تحصیل دارایی‌های ثابت تولید شده^۱ جدید یا موجود که خود شامل موارد زیر است:

- مستغلات
- ساختمان‌ها و سازه‌ها
- ماشین‌آلات و تجهیزات
- بهسازی زمین
- نظام‌های تسلیحاتی
- منابع زیستی پرورش یافته
- محصولات دارایی فکری (شامل تحقیق و توسعه، اکتشاف و ارزیابی معادن و نرم افزارهای رایانه‌ای)

ب- هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی‌های تولید نشده

لازم به یادآوری است که تحصیل دارایی‌های ثابت می‌تواند به صورت‌های مختلف صورت پذیرد، در نتیجه

ارزش دارایی‌های ثابت ذکر شده در موارد فوق را می‌توان به شرح ذیل طبقه‌بندی کرد:

الف- ارزش دارایی‌های ثابت خریداری شده

ب- ارزش دارایی‌های ثابت تحصیل شده از طریق مبادلات پایاپای

ج- ارزش دارایی‌های ثابت تحصیل شده حاصل از انتقالات سرمایه‌ای غیرنقدی

د- ارزش دارایی‌های ثابتی که توسط تولیدکنندگان به منظور خود مصرفی بکار می‌رود، شامل آن قسمت از دارایی‌های

ثابت که در حال تولید بوده و هنوز تکمیل نشده‌اند.

1 Produced fixed assets

منهای

ه- ارزش دارایی‌های ثابت موجود فروش رفته

و- ارزش دارایی‌های ثابت موجود عرضه شده در مبادلات پایاپای

ز- ارزش دارایی‌های ثابت موجود واگذار شده در انتقالات سرمایه‌ای غیرنقدی

بنابراین، ارزش خالص تحصیل دارایی‌های ثابت تولیدکنندگان مجموع موارد (الف) تا (د) پس از کسر (ه) تا (ز) است که چنانکه پیش‌تر اشاره شد می‌تواند تحصیل دارایی‌های ثابت موجود یا جدید را شامل شود. تحصیل دارایی‌های ثابت جدید نه تنها دارایی‌های تکمیل شده را در بر می‌گیرد بلکه هرگونه نوسازی، بازسازی یا گسترش، که به‌نحوی اساسی ظرفیت‌های تولید را افزایش داده یا دوره ارائه خدمات دارایی‌های موجود را طولانی‌تر کند، را نیز در بر می‌گیرد. بنابراین بهبودهایی از این دست را می‌توان به عنوان تحصیل دارایی‌های جدید محسوب نمود.

دارایی‌های ثابت جدید باید به ارزش خریدار تقویم گردد، که نه تنها شامل هزینه‌های حمل و نقل و نصب می‌شود، بلکه تمام هزینه‌های مرتبط با انتقال مالکیت (شامل پرداختی به محققان، مهندسان، معماران، وکلا، دلالان مستغلات و نظایر آن و نیز مالیات‌های پرداختنی مرتبط با انتقال مالکیت) را در بر می‌گیرد. دارایی‌های ثابت جدیدی که از طریق مبادلات پایاپای یا انتقالات سرمایه‌ای کسب شده‌اند نیز باید براساس قیمت پایه به‌علاوه مالیات‌ها، هزینه‌های حمل و نقل، نصب و سایر هزینه‌های انتقال مالکیت ارزیابی گردند. دارایی‌های ثابتی که توسط خود تولیدکنندگان، به‌منظور خود مصرفی تولید می‌شوند، باید براساس قیمت پایه برآوردی آنها ارزش‌گذاری شوند. ارزش‌گذاری خرید دارایی‌های تولید شده موجود نیز علاوه بر قیمت خرید، شامل سایر هزینه‌ها (حمل و نقل، نصب و انتقال مالکیت) می‌شود. در صورتی‌که فروش دارایی‌های موجود بر اساس قیمت فروش پس از کسر هرگونه هزینه انتقال مالکیت که توسط فروشنده پرداخت شده است، تقویم می‌گردد.

تغییرات عمده در زمینه دارایی‌ها در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ به منظور وارد نمودن موارد جدید در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص شامل موارد زیر می‌شوند:

۸-۲-۱ گسترش مرز دارایی به منظور شمول تحقیق و توسعه

همانطور که در بخش مرز تولید عنوان گردید، در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ فعالیت تحقیق و توسعه به عنوان یک فعالیت فرعی لحاظ نمی‌گردد. ستانده تحقیق و توسعه به جز در مواردی که بطور واضح هیچگونه بهره

اقتصادی نصیب تولید کننده و بالطبع مالک آن ننموده و به عنوان مصرف واسطه لحاظ می‌گردد، باید تحت عنوان "محصولات دارایی فکری" طبقه‌بندی سرمایه‌ای شود. با شمول تحقیق و توسعه در مرز دارایی، گزینه "حق ثبت اختراع" در بخش دارایی‌های تولید نشده (در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳) با گزینه تحقیق و توسعه ذیل دارایی‌های ثابت در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ جایگزین می‌گردد. به منظور ثبت تحقیق و توسعه بدین روش، چند موضوع باید در نظر گرفته شود که شامل استخراج ارقام تحقیق و توسعه، شاخص‌های قیمت و طول عمرهای خدمات می‌باشد. در نظر گرفتن مفهوم تحقیق و توسعه در دارایی‌های تولید شده، موجب حذف ناسازگاری در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ می‌گردد که حق الامتیازها را به عنوان دارایی‌های تولید نشده لحاظ می‌نمود اما پرداخت‌های امتیاز استفاده از آنها را به عنوان پرداخت‌هایی برای خدمات در نظر می‌گرفت.

۸-۲-۲ نظام‌های تسلیحاتی

سیستم‌های تسلیحات نظامی دربرگیرنده خودروها و سایر تجهیزات نظیر کشتی‌های جنگی، زیردریایی‌ها، هواپیماهای نظامی، تانک‌ها، حامل‌ها و سکوها، پرتاب موشکی، و مانند آن که به طور مداوم در تولید خدمات دفاعی مورد استفاده قرار گیرند می‌باشد؛ حتی اگر استفاده از آنها در زمان صلح بوده و حالت بازدارنده داشته باشد. در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، تسلیحات نظامی باید به عنوان دارایی‌های ثابت طبقه‌بندی شوند، بدین معنی که طبقه‌بندی آنها به عنوان دارایی‌های ثابت باید مبتنی بر همان ضابطه سایر دارایی‌های ثابت باشد که بر طبق آن دارایی‌های تولید شده‌ای هستند که بطور مکرر، یا مداوم در فرایند تولید برای بیش از یک سال مورد استفاده قرار می‌گیرند. اقلام تک کاربردی نظیر مهمات، موشک‌ها، راکت‌ها، بمب‌ها و غیره، مورد استفاده در تسلیحات یا نظام‌های تسلیحاتی به عنوان موجودی کالاهای نظامی لحاظ می‌شوند. با اینحال برخی اقلام تک کاربردی مانند بعضی انواع موشک‌های بالستیک با قابلیت تخریب بالا می‌توانند خدمت بازدارندگی مداوم در برابر مهاجمان ارائه نمایند که در نتیجه شرایط عمومی را برای قرارگیری در دارایی‌های ثابت دارا می‌باشند.

نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ تنها آن هزینه‌های نظامی را به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در نظر می‌گرفت که نوعی از دارایی‌های ثابت بودند که برای اهداف غیرنظامی تولید و مورد استفاده قرار می‌گرفتند. از طرف

دیگر تسلیحات نظامی و وسائط نقلیه و تجهیزاتی که تنها هدف آنها تحویل یا پرتاب چنین سلاح‌هایی بود، نه به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بلکه به عنوان مصرف واسطه منظور می‌گردیدند.

۸-۲-۳ بهسازی زمین به عنوان دارایی تولید شده

نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ توصیه می‌کند که بهسازی‌های زمین به عنوان یک گروه از دارایی‌های ثابت متمایز از گروه دارایی‌های تولید نشده زمین (پیش از بهسازی) ثبت شود. هنگامی که بتوان ارزش بهسازی زمین را از ارزش زمین متمایز نمود، این ارزش به عنوان دارایی تولید شده قلمداد می‌گردد و باید به عنوان تشکیل سرمایه لحاظ شود. اگر ارزش بهسازی بخش عمده‌ای از ارزش زمین را تشکیل دهد، نمی‌توان آن را به عنوان دارایی تولید شده لحاظ نمود، بنابراین باید در بخش تعدیلات مربوط به حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها اعمال شود.

۸-۳-۳ تحصیل منهای واگذاری اشیای گرانبها

اشیاء قیمتی دارایی‌هایی هستند که معمولاً به‌منظور تولید یا مصرف به‌کار نرفته و در شرایط عادی ارزش آنها در طول زمان کاهش نمی‌یابد. به همین علت انگیزه اصلی نگهداری آنها حفظ ارزش است. به‌عبارت دیگر انتظار می‌رود که ارزش این کالاها به قیمت ثابت کاهش نیابد. کالاهایی مانند سنگ‌ها و فلزات قیمتی، نظیر الماس و طلا، غیرپولی، نقره و پلاتین، کارهای هنری مانند تابلوهای نقاشی و مجسمه‌ها، به‌علاوه سایر اشیاء قیمتی مانند مجموعه‌ها در این گروه قرار دارند.

۸-۴-۴ مصرف سرمایه ثابت

مصرف سرمایه ثابت تغییر منفی در ارزش دارایی‌های ثابت بکار رفته در تولید ایجاد می‌کند. مصرف سرمایه ثابت باید با مراجعه به مجموعه مشخصی از قیمت‌ها، که شامل قیمت‌های متوسط از نوع دارائی مورد نظر با کیفیت ثابت در طول دوره حسابداری است، اندازه‌گیری شود. در این صورت می‌توان آن را به‌عنوان کاهش ارزش دارایی ثابت متعلق به یک بنگاه بین ابتدا و انتهای دوره حسابداری در اثر زوال فیزیکی آنها و نرخ‌های عادی از رواج افتادگی و خسارت‌های اتفاقی تعریف کرد.

به منظور برآورد مصرف سرمایه ثابت فروشی را درباره نرخ کاهش بهره‌دهی سرمایه ثابت در طول زمان در نظر می‌گیرند. در عمل تولیدکنندگان و استفاده‌کنندگان از سرمایه‌های ثابت به منظور برآورد مصرف سرمایه ثابت به قیمت‌های بازاری کالاهای جدید و موجود سرمایه‌ای توجه می‌کنند. به عبارت دیگر یک کالای سرمایه‌ای به قیمت خریدار، مبنای مناسبی را برای برآورد ارزش حال درآمد (اجاره) آتی آن فراهم می‌آورد. سپس با تعیین نرخ تنزیل، ارزش دارایی ثابت در طول زمان، با استفاده از روش موجودی‌گیری مستمر¹ اندازه‌گیری می‌شود.

۸-۵ تغییر در موجودی انبار

تغییرات موجودی انبار از طریق ارزش ارقام وارد شده به انبار منهای ارزش ارقام برداشت شده از انبار و منهای ارزش خسارات وارده به کالاهای نگهداری شده در انبار در دوره حسابداری اندازه‌گیری می‌شود.

در اینجا تمایز بین دو نوع کارکرد بنگاه‌ها خالی از فایده نخواهد بود. نوع اول به کارکرد بنگاه به عنوان تولیدکننده کالاهای و خدمات مربوط می‌شود و دومین آن به کارکرد بنگاه بعنوان مالک دارایی‌ها باز می‌گردد. وقتی کالایی وارد انبار می‌شود، آن کالا، دارایی بنگاه است که از طریق خرید یا مبادله پایاپای یا یک مبادله درون بنگاهی وارد انبار شده است. به همین صورت وقتی که کالایی از انبار خارج می‌شود این حکم صادق است با این تفاوت که خارج کردن کالا از انبار می‌تواند در نتیجه اتلاف آن باشد. بنگاه، بعنوان تولیدکننده، متقاضی کالاهای و خدماتی است که از آنها به عنوان مصرف واسطه استفاده می‌کند. به منظور اطمینان از هماهنگی و سازگاری در ارزش‌گذاری، تمامی کالاهای واسطه‌ای که تولیدکننده از محل موجودی انبار خود تامین می‌کند باید بر اساس قیمت جاری خریدار تقویم گردد. کالاهای ساخته شده‌ای که روانه انبار می‌شود بر اساس قیمت جاری بازار آنها در نظر گرفته می‌شود. به عبارت دیگر، برای آنها همان قیمتی در نظر گرفته می‌شود که اگر در همان زمان به فروش می‌رسید در دفاتر بنگاه ثبت می‌شد. اضافه ارزش ایجاد شده در کار در جریان² نیز به نسبت قیمت پایه برآوردی محصول تولید شده تقویم می‌گردد.

۸-۶ خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی

دارایی‌های تولیدنشده غیرمالی شامل زمین و سایر دارایی‌های تولیدنشده غیرمالی است. زمین متشکل از سطح زمین، شامل پوشش خاک و آب‌های سطحی مربوط به آن است که حقوق مالکیت بر آن ایجاد می‌شود و با

1 Perpetual Inventory Method (PIM)

2 Work in progress

نگه‌داشتن یا استفاده از آن توسط مالکین می‌تواند منافع اقتصادی حاصل شود. ارزش زمین، بناها یا سایر سازه‌های واقع در آن یا عبور کرده از میان آن، محصولات زراعی پرورشی، درختان و حیوانات، منابع معدنی و انرژی، منابع زیستی غیرپرورشی و منابع آبی زیرزمینی را در بر نمی‌گیرد. موجودی زمین از نظر کمی و کیفی ثابت نمی‌باشد. کمیت آن می‌تواند با خشکاندن دریا یا پیشروی آن تغییر کند و کیفیت آن نیز با جنگل زدایی، برداشتن سنگ‌ها و صخره‌ها، ساختن آب بندها و آبیاری تغییر می‌کند.

هزینه‌های انتقال مالکیت زمین یعنی مبالغی که خریدار به ارزیاب، بنگاه املاک، وکلا و نظایر آن پرداخت می‌کند به‌علاوه مالیات مربوط به انتقال زمین باید ذیل تشکیل سرمایه ناخالص واحد نهادی خریدار تحت عنوان بهسازی زمین ثبت گردد. در صورتی که تحصیل زمین از طرقی بجز خرید انجام گیرد، باید ارزش احتسابی هزینه‌های خرید بر اساس قیمت بازار در حساب سرمایه منعکس گردد. از آنجا که در نهایت هزینه‌های خرید برابر با قیمت فروش در نظر گرفته می‌شود، بنابراین خالص تحصیل زمین برای کل اقتصاد برابر با صفر خواهد بود.

خالص تحصیل سایر دارایی‌های تولیدنشده غیرمالی شامل ذخایر شناخته شده ذغال سنگ، نفت و گاز و سایر سوخت‌ها، معادن فلزی و غیرفلزی و سایر معادن زیرزمینی و سطح زمینی (شامل معادن موجود در زیر دریا) است مشروط بر آنکه حقوق مالکیت بر آنها مترتب بوده و در نتیجه قابل مبادله باشند. هزینه انتقال مالکیت این دارایی‌ها تحت عنوان هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی‌های تولید نشده در تشکیل سرمایه ثابت ثبت می‌گردد.

سایر دارایی‌های تولیدنشده غیرمالی که قبلاً تحت عنوان دارایی‌های نامشهود قرارداد داشت، شامل قراردادهای اجاره نامه‌ها، پروانه‌ها و نظایر آن است که همانند منابع طبیعی، هزینه‌های انتقال مالکیت در تحصیل و واگذاری این دارایی‌ها باید به طور جداگانه به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص نشان داده شود. سرقتی خریداری شده و دارایی‌های بازاریابی نیز در سرفصل جداگانه‌ای از این دارایی‌ها گزارش می‌شوند.

۸-۷ انتقال سرمایه‌ای

انتقالات سرمایه‌ای دریافتنی و پرداختنی در طرف راست حساب سرمایه ثبت می‌شود. انتقالات سرمایه‌ای عبارتند از پرداخت‌های بلاعوضی که توسط یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر، بصورت ارائه کالا، خدمت یا دارایی، انجام می‌شود. بنابراین انتقالات سرمایه‌ای می‌تواند به صورت نقدی یا غیرنقدی باشد. پرداخت‌های غیرنقدی شامل انتقال مالکیت یک کالا یا دارایی (بجز پول)، حذف بدهی یا ارائه خدمت بلاعوض است.

ارزش یک دارایی غیرمالی انتقال داده شده، قیمت برآوردشده‌ای است که دارایی، چه جدید چه مستعمل، بتواند با آن قیمت در بازار فروخته شود به‌علاوه هزینه‌های حمل و نقل، نصب یا سایر هزینه‌های انتقال مالکیت که توسط اهداء کننده متقبل می‌شود (در صورتی که دریافت کننده، متقبل این هزینه‌ها شده باشد نباید در این حساب ثبت گردد). انتقالات دارایی‌های مالی، از جمله فسخ دیون، به همان شیوه سایر انواع تحصیل یا واگذاری دارایی‌های مالی یا بدهی‌ها عمل می‌شوند.

انتقالات سرمایه‌ای به اشکال مختلف مانند مالیات‌های سرمایه‌ای¹، کمک‌های سرمایه‌گذاری دولتی² و سایر انتقالات سرمایه‌ای انجام می‌پذیرد.

مالیات‌های سرمایه‌ای شامل مالیات‌های نامنظم وضع شده روی ارزش دارایی‌ها یا ارزش ویژه واحدهای نهادی یا روی ارزش دارایی‌های منتقل‌شده بین واحدهای نهادی به‌عنوان ارث³، هدیه و نظایر آن است. این نوع مالیات به دو نوع مالیات‌های وضع شده بر سرمایه و مالیات بر انتقالات سرمایه‌ای تقسیم می‌شود. از نوع اول می‌توان به مالیات بر افزایش ارزش زمین کشاورزی در نتیجه صدور جواز مسکونی یا تجاری توسط دولت اشاره کرد. نوع دوم مالیات نیز شامل مالیات بر ارزش دارایی‌های انتقال‌یافته بین واحدهای نهادی است. این مالیات‌ها عمدتاً از مالیات بر ارث، مالیات بر هدایا، از جمله هبه بین اعضای یک خانواده (برای اجتناب از پرداخت مالیات بر ارث یا به حداقل رساندن آن) تشکیل یافته‌اند. مالیات بر انتقالات سرمایه‌ای، مالیات بر فروش دارایی‌ها را شامل نمی‌شود، زیرا فروش دارایی‌ها انتقالات محسوب نمی‌شوند.

کمک‌های سرمایه‌گذاری عبارتند از انتقالات سرمایه‌ای که توسط دولت به سایر واحدهای نهادی مقیم یا غیرمقیم برای تأمین مالی تمام یا بخشی از تحصیل دارایی‌های ثابت آن‌ها ارائه می‌شوند. دریافت‌کنندگان کمک‌های سرمایه‌گذاری ملزم هستند آن‌ها را برای مقاصد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص استفاده کنند، و کمک‌های اعطاء شده اغلب به طرح‌های سرمایه‌گذاری خاص، نظیر پروژه‌های بزرگ ساخت و ساز مربوط هستند.

انتقالات سرمایه‌ای می‌تواند اشکال دیگری نیز داشته باشد. پرداخت‌های قابل توجه بابت خسارات و جراحات وارد آمده که پوشش بیمه‌ای نداشته است، انتقالات از واحدهای دولتی به بنگاه‌های عمومی و خصوصی به‌منظور پوشش کسری‌های عملیاتی گسترده‌ای که طی مدت دو سال یا بیش‌تر انباشته شده است، انتقالات از دولت مرکزی

1 Capital taxes
2 Investment grants
3 Legacy

به واحدهای دیگر دولت عمومی برای پوشش هزینه‌های تشکیل سرمایه ثابت یا کسری‌های انباشته گسترده، ارضیه یا هدایای قابل توجه شامل پرداخت مبالغ ارضیه به مؤسسات غیرانتفاعی، هدیه به مؤسساتی نظیر دانشگاه‌ها برای پوشش هزینه‌های ساخت خوابگاه یا کتابخانه و آزمایشگاه، از موارد اصلی انتقالات سرمایه‌ای محسوب می‌شوند.

۸-۸ برآورد اجزاء حساب سرمایه

اقلام اصلی حساب سرمایه برای اقتصاد ایران شامل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، مصرف سرمایه‌های ثابت، تغییر در موجودی انبار، خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی و انواع انتقالات سرمایه‌ای است. به‌منظور برآورد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بخش‌های نهادی در وهله اول از ترازنامه واحدهای نهادی مرتبط استفاده می‌شود. برای بخش نفت از ترازنامه تلفیقی شرکت نفت و برای مؤسسات مالی از ترازنامه‌های شرکت‌های بیمه و بانک‌ها و برای دولت عمومی از برآوردهای تشکیل سرمایه‌های ثابت دولت مرکزی (مأخوذ از بودجه عمومی)، شهرداری‌ها و صندوق‌های تامین اجتماعی (ارقام دریافتی از هر یک از آنها) استفاده می‌گردد. تفاضل مجموع ارقام یاد شده از کل تشکیل سرمایه ثابت، جمع تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بخش‌های نهادی خانوار و شرکت‌های غیرمالی را به‌دست می‌دهد. برای برآورد تشکیل سرمایه هر یک از این دو بخش نهادی، از نسبت‌های موجود و نظرات کارشناسی مبتنی بر ارقام حساب‌های ملی استفاده می‌گردد.

در برآورد مصرف سرمایه ثابت همانند تشکیل سرمایه ثابت عمل می‌شود. به این ترتیب که در وهله اول ارقام مصرف سرمایه‌های ثابت شرکت‌های مالی و نفت از ترازنامه‌های آنها استخراج شده و پس از انجام برآوردهای مربوط به دولت عمومی، برآورد مصرف سرمایه‌های ثابت خانوار و شرکت‌های غیرمالی به‌صورت پسماند به‌طور جداگانه برآورد می‌گردد.

رقم تغییر در موجودی انبار برای کل اقتصاد از تفاضل جریان ورودی و خروجی کالاها نتیجه می‌گردد. به‌منظور برآورد این رقم برای بخش‌های نهادی، نخست با استفاده از جدول جریان وجوه، رقم تغییر در موجودی انبار بخش نفت استخراج می‌شود. ارقام متناظر برای دولت عمومی و شرکت‌های مالی برابر با صفر فرض شده است. این موضوع به این دلیل است که برای این بخش‌ها موجودی انبار در نظر گرفته نمی‌شود. در نهایت تفاضل رقم کل از رقم نفت و گاز متعلق به خانوار و شرکت‌های غیرمالی است که با توجه به تجربیات و ارقام سایر کشورها در نهایت بین دو بخش نهادی اختصاص می‌یابد.

خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی معادل است با دارایی‌های تولید نشده‌ای که به صورت‌های مختلف (خرید و مبادله پایاپای) تحصیل می‌شود منهای دارایی‌های غیرمالی تولید نشده‌ای که واگذار می‌شود. این رقم برای کل اقتصاد صفر فرض می‌شود، زیرا رقم عمده آن برای اقتصاد ایران شامل زمین و دارایی‌هایی است که ارزش خرید آن معادل فروش بوده و مبادله خارجی نیز برای آن وجود ندارد. به منظور برآورد این رقم برای بخش‌های نهادی ارقام جداول جریان وجوه مورد استفاده قرار گرفته است که در آن نیز از ارقام ترازنامه واحدهای نهادی استفاده شده است.

چنانکه در بالا نیز اشاره شد، انتقالات سرمایه‌ای به مالیات‌های سرمایه‌ای، کمک‌های سرمایه‌گذاری و سایر انتقالات سرمایه‌ای تقسیم می‌شوند. مالیات‌های سرمایه‌ای از کتاب بودجه دولت استخراج می‌شوند. برای محاسبه رقم کمک‌های سرمایه‌ای نیز از بودجه دولت استفاده می‌شود. نکته‌ای که در اینجا باید توضیح داده شود این است که بخش مهمی از بودجه عمرانی دولت که صرف بخش‌هایی مانند انرژی، ارتباطات و نظایر آن می‌شود، مطابق با نظام حساب‌های ملی، تشکیل سرمایه ثابت شرکت‌های مرتبط است که از محل انتقالات سرمایه‌ای (کمک‌های سرمایه‌گذاری دولت مرکزی) تامین مالی می‌گردد. در قسمت سایر انتقالات سرمایه‌ای نیز از بودجه دولت میزان انتقالات به دولت استخراج و ثبت شده است.

۹- حساب مالی

۹-۱ معرفی حساب مالی و اجزاء آن

در حساب مالی، مبادلات انواع دارایی‌ها و بدهی‌های مالی بین واحدهای نهادی و بین واحدهای نهادی و دنیای خارج ثبت می‌شوند. در طرف چپ این حساب خالص تغییر در دارایی‌های مالی و در طرف راست نیز خالص تغییر در بدهی‌های مالی منعکس می‌شود. قدر مطلق خالص تغییر در بدهی‌های مالی منهای خالص تغییر در دارایی‌های مالی برابر با خالص وام‌دهی / وام‌گیری با علامت مخالف است.

در نظام حساب‌های ملی، دارایی‌های مالی هشت مقوله زیر را شامل می‌گردد:

۱. طلای پولی و حق برداشت مخصوص

۲. پول رایج و سپرده‌ها

۳. اوراق بدهی

۴. وام‌ها

۵. حقوق صاحبان سهام و صندوق‌های سرمایه‌گذاری

۶. مشتقات مالی و واگذاری سهام به کارکنان

۷. طرح‌های بیمه و بازنشستگی

۸. سایر حساب‌های دریافتنی/پرداختنی

۹-۲ نقش حساب مالی در نظام حساب‌های ملی

دومین حساب از حساب‌های انباشت، حساب مالی است. این حساب آخرین حساب از سلسله توالی نظام حساب‌های ملی است که مبادلات بین نهادی را ثبت می‌کند. حساب مالی قلم ترازکننده‌ای که به حساب دیگر منتقل شود ندارد، اما تراز خالص حساب مالی از نظر قدر مطلق با قلم ترازکننده حساب سرمایه برابر و از نظر علامت مخالف آن است.

پس‌انداز خالص (قلم ترازکننده حساب مصرف درآمد) به‌علاوه خالص انتقالات سرمایه‌ای، که به‌منظور انباشت دارایی‌های غیرمالی به‌کار می‌رود، در حساب سرمایه به‌عنوان ارزش ویژه حاصل از پس‌انداز و خالص انتقالات سرمایه‌ای نامیده می‌شود. اگر این رقم پس از کسر انباشت دارایی‌های غیرمالی مثبت باشد، مازاد به‌دست آمده خالص وام‌دهی و در صورتی که منفی باشد خالص وام‌گیری خواهد بود. در هر صورت رقم خالص وام‌دهی یا وام‌گیری به‌عنوان قلم ترازکننده حساب سرمایه می‌باشد.

برخی از بخش‌های نهادی وام‌دهنده خالص و برخی دیگر وام‌گیرنده خالص هستند. وقتی واحدهای نهادی با یکدیگر به مبادلات مالی می‌پردازند، منابع واحدهای دارای مازاد در اختیار واحدهای دارای کسری قرار می‌گیرد. حساب مالی نشان می‌دهد که چگونه بخش‌های نهادی دارای کسری، منابع مالی مورد نیاز خود را از طریق افزایش بدهی یا کاهش دارایی تامین می‌کنند و چگونه بخش‌های نهادی دارای مازاد، منابع مالی مازاد خود را با تملک دارایی‌های مالی جدید یا کاهش بدهی خود تخصیص می‌دهند. حساب مالی سهم نسبی ابزار گوناگون دارایی‌های مالی را در مبادلات مالی نیز نشان می‌دهد.

مبادلات مالی می‌توانند مستقیماً بین واحدهای وام‌دهنده و وام‌گیرنده انجام پذیرند. اگر دولت اقدام به انتشار اوراق قرضه در بازار نماید تا کسری بودجه خود را تامین کند، خریداران این اوراق بخش‌های نهادی دیگر شامل خانوارها، شرکت‌های مالی و غیرمالی یا دنیای خارج خواهند بود. در آن صورت مبادله مالی مستقیم تحقق خواهد یافت. اما در بیشتر موارد، مبادلات بین واحدهای وام‌دهنده و وام‌گیرنده به‌طور غیرمستقیم و با واسطه شرکت‌های مالی انجام می‌پذیرد. مثلاً بانک‌ها با تجهیز سپرده‌های خانوارها و تخصیص آن به شرکت‌های غیرمالی نقش واسطه‌ای را ایفاء می‌نمایند.

همان‌گونه که اشاره شد، واحدهای نهادی، وام‌دهنده خالص یا وام‌گیرنده خالص هستند. منابع مالی وام داده شده توسط یک واحد نهادی افزایش دارایی مالی آن واحد و در عین حال افزایش بدهی مالی واحد دریافت‌کننده وام خواهد بود. پس در یک اقتصاد بسته فرضی، جمع جبری افزایش دارایی‌ها و بدهی‌های مالی برابر با صفر است. در یک اقتصاد باز که دارای مبادلات با دنیای خارج است، ماحصل مبادلات مالی کل اقتصاد برابر با خالص وام‌دهی وام‌گیری دنیای خارج است.

با وجودی که برخی از ثبت‌های حساب مالی دارای قرائنی در حساب‌های دیگر نظام حساب‌های ملی است، ثبت‌هایی نیز وجود دارد که تنها در حساب مالی انعکاس می‌یابد. در نظام حساب‌های ملی اغلب مبادلاتی که با انتقال مالکیت کالا یا دارایی‌های غیرمالی و تدارک خدمات یا نیروی کار سروکار دارد در حساب مالی نیز منعکس می‌شود. مثلاً فروش کالا یا خدمت یا دارایی در حساب مالی به‌عنوان تغییر در اسکناس و مسکوک یا سپرده‌های قابل انتقال و یا به‌عنوان تغییر در دارایی‌ها یا بدهی‌های مربوط به اعتبار تجاری یا سایر حساب‌های دریافتنی/پرداختنی ثبت می‌شود. با این وجود، مبادلاتی نیز هستند که تنها در حساب مالی منعکس می‌شوند و این زمانی است که یک دارایی مالی با دارایی مالی دیگر مبادله شود یا یک بدهی مالی با یک دارایی مالی بازپرداخت شود. مثلاً وقتی شخصی اوراق قرضه‌اش را در بازار ثانویه¹ اوراق بهادار عرضه می‌کند و در قبال آن دارایی، اسکناس و مسکوک یا سپرده‌های قابل انتقال دریافت می‌کند، تمامی این مبادلات تنها در حساب مالی انعکاس می‌یابد.

چنان‌که اشاره شد، در حساب مالی، مبادلات مالی بین واحدهای نهادی و بین واحدهای نهادی و دنیای خارج به ثبت می‌رسد که همه مبادلات مربوط به تغییر در مالکیت دارایی‌های مالی، شامل ایجاد و تسویه مطالبات مالی را در بر می‌گیرد. تعیین مبادلات مالی اولاً نیازمند تشخیص دارایی‌های مالی از دارایی‌های غیرمالی است و ثانیاً

1 Secondary market

نیازمند تشخیص مبادلات مالی از دیگر تغییراتی است که مقدار و ارزش دارایی‌های مالی را متاثر می‌سازد. علاوه بر آن باید مبادلات مالی از عملیات مالی مرتبط با دارایی‌های مالی احتمالی و مشروط¹ نیز متمایز گردد. در واقعیت امر، امروزه به‌علت نوآوری‌های مالی که منجر به معرفی و توسعه دارایی‌های مالی جدید و سایر ابزارهای مالی شده است، تشخیص مبادلات مالی مشکل‌تر و پیچیده‌تر از گذشته است. برخی از ابزارهای مالی به قیمت کالاها بستگی دارند و در نتیجه ترسیم مرز بین مبادلات مالی از مبادلات غیرمالی را دشوار می‌سازند. اگر به تنوع ویژگی‌های ابزارهای مالی و تفاوت در نظام حسابداری و طبقه‌بندی آنها در کشورهای مختلف توجه کنیم مسئله تشخیص حتی از این هم دشوارتر می‌گردد. این عوامل موجب می‌شوند که نتوان توصیه‌های قاطعی درباره چگونگی ثبت مبادلات معین مالی ارائه نمود و به همین دلیل نظام حساب‌های ملی درجه بالایی از انعطاف را در این باره، متناسب با شرایط هر کشور، پیش‌بینی کرده است.

۹-۳ دارایی‌های مالی

بر هر دارایی اقتصادی حقوق مالکیت مترتب بوده و نگهداری یا استفاده از آن منافی را برای مالک آن ایجاد می‌کند. این تعریف برای دارایی‌های مالی نیز صادق است. همه دارایی‌های مالی وسیله‌ای برای حفظ ارزش بوده و برخی از دارایی‌های مالی موجد درآمد مالکیت و یا درآمد ناشی از نگهداری دارایی² هستند. اسکناس و مسکوک و سپرده‌های قابل انتقال (سپرده های دیداری) را می‌توان دارایی مالی محسوب نمود، زیرا به‌طور مستقیم به‌منظور کسب کالاها و خدمات و سایر دارایی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. اوراق بهادار و سهام نیز دارایی مالی هستند، زیرا موجد درآمد مالکیت و درآمد ناشی از نگهداری دارایی هستند. بسیاری از وام‌ها ایجاد کننده نوعی درآمد مالکیت هستند و اعتبارات تجاری³ نیز مبین مطالبات روی دارایی‌های مالی دیگر نظیر سپرده های قابل انتقال هستند. دارایی‌های مالی شامل طلای پولی، حق برداشت مخصوص و سهام شرکت‌ها و انواع خاصی از ابزارهای مشتقه مالی نیز می‌شود که در قسمت‌های بعد مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

1 Contingent financial assets

2 Holding gain

3 Trade credits

۹-۴ مطالبات و تعهدات مالی

مطالبات و تعهدات مالی، ناشی از مبادلات مالی بین دو واحد نهادی است. یک مطالبه مالی حقوق و تعهدات خاصی را که بر حسب اقتضای طبیعت آنها باید حقوق و تعهدات مالی محسوب شود، مشخص می‌سازد. هر مطالبه مالی به بستانکار حق می‌دهد که در صورت تحقق شرایط مشخص شده در قرارداد، دریافت‌کننده پرداخت‌های بدهکار باشد. به عبارت دیگر وقتی که یک بدهکار تعهدی را می‌پذیرد که مطابق با آن باید مبلغی را در آینده به بستانکار پرداخت کند، یک مطالبه مالی ایجاد شده است. در اینجا لازم است توضیح داده شود که همه مطالبات مالی و بدهی‌های همراه با آن تشکیل دهنده دارایی‌ها و بدهی‌های مالی هستند. با این وجود یک نوع خاص از دارایی‌های مالی با عنوان طلای پولی نیز هست که بدهی مربوط به آن وجود ندارد و نمی‌توان آن را مطالبات از واحدهای نهادی دیگر قلمداد نمود.

۹-۵ طبقه‌بندی مبادلات مالی

در این قسمت به‌طور خلاصه هشت عنوان اصلی دارایی‌های مالی، مطابق با طبقه‌بندی نظام حساب‌های ملی توضیح داده خواهد شد.

۹-۵-۱ طلای پولی و حق برداشت مخصوص (SDR)

طلای پولی یک دارایی مالی است که در قبال آن هیچ‌گونه بدهی مالی منظور نمی‌شود. مبادلات مربوط به طلای پولی شامل خرید و فروش طلا بین بانک‌های مرکزی است. تعریف طلای پولی در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نسبت به ۱۹۹۳ تغییر یافته است. این تغییر در نتیجه به رسمیت شناختن حساب‌های تخصیص یافته و تخصیص نیافته طلا می‌باشد که به موجب آن حساب طلای تخصیص یافته عنوانی است برای طلای فیزیکی، و حساب طلای تخصیص نیافته، سپرده‌ای تخصیص یافته به شکل طلا می‌باشد. حساب طلای تخصیص نیافته در صورتیکه توسط اشخاص غیرمقیم نگاهداری شود به عنوان ارز خارجی لحاظ می‌شود. شمش طلا (سکه، شمش...) با خلوص حداقل ۹۹۵ در هزار) تنها دارایی مالی است که بدون وجود هرگونه بدهی معادل، به عنوان یک ذخیره دارایی نگاهداری شده توسط مقامات پولی، شناخته می‌شود. طلای پولی به عنوان طلائی تعریف می‌شود که مقامات پولی (یا اشخاص دیگری

که کنترل موثر جایگاه پولی را در اختیار دارند) صاحب آن بوده و به عنوان یک ذخیره دارایی نگاهداری می‌شود و شامل شمش طلا و حساب‌های طلای تخصیص نیافته با اشخاص غیرمقیم می‌باشد.

بنابراین تنها طلائی که در اختیار بانک مرکزی یا دولت مرکزی است می‌تواند طلای پولی باشد. خرید و فروش طلا توسط واحدهای نهادی دیگر (نظیر خانوار و شرکت‌ها) را می‌توان تقاضای اشیاء قیمتی، مصرف نهایی یا مصرف واسطه در نظر گرفت. اگر بانک مرکزی اقدام به افزایش ذخایر طلای خود از طریق خرید از بازار نماید به این عمل «پولی کردن طلا»^۱ گویند. عکس این عمل نیز «غیرپولی کردن طلا»^۲ نامیده می‌شود.

حق برداشت مخصوص SDR دارایی ذخیره بین‌المللی است که توسط صندوق بین‌المللی پول ایجاد شده و به منظور تکمیل دارایی‌های ذخیره اعضا به آنها تخصیص می‌یابد. مبادلات مربوط به این دارایی در حساب مالی و در ذیل بخش نهادی مالی و دنیای خارج ثبت می‌شود. این دارایی مالی، بدهی صندوق بین‌المللی پول نبوده و بدهی کشورهای عضو شرکت کننده در طرح به صورت جمعی می‌باشد. ارزش SDR به‌طور روزانه و برپایه سبدهی از ارزهای عمده دنیا تعیین می‌شود.

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ توصیه می‌شود که تخصیص یا ابطال حق برداشت مخصوص به عنوان مبادلات ثبت گردد. جنبه‌های مربوط به دارایی و بدهی حق برداشت مخصوص باید به صورت جداگانه ثبت شوند. در نتیجه تغییرات در ثبت حق برداشت مخصوص، توصیه می‌شود که طلای پولی و حق برداشت مخصوص به عنوان اقلام جداگانه نشان داده شوند. لازم به یادآوری است که در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ حق برداشت مخصوص بدون در نظر گرفتن اقلام معادل بدهی، به عنوان دارایی طبقه‌بندی می‌گردید.

1 Monetization of gold
2 Demonetization of gold

۹-۵-۲ پول رایج و سپرده‌ها

پول رایج شامل اسکناس و مسکوک در جریان است که به‌عنوان وسیله پرداخت به‌کار می‌رود. بین پول در گردش ملی که بدهی بانک مرکزی محسوب می‌شود و پول خارجی که بدهی واحدهای غیرمقیم است باید تمایز قائل شد.

سپرده‌های قابل انتقال شامل انواع سپرده‌هایی است که بدون جریمه و محدودیت قابل مبادله بوده و با چک به سهولت منتقل می‌شوند و عموماً به‌عنوان وسیله پرداخت مورد استفاده قرار می‌گیرند. سایر سپرده‌ها شامل همه انواع مطالبات، بجز سپرده‌های قابل انتقال از بانک مرکزی، سایر مؤسسات مالی و دولت می‌شوند. اشکال مختلف این نوع از سپرده‌ها را می‌توان نام برد که سپرده‌های پس‌انداز غیرقابل انتقال، سپرده‌های مدت‌دار و سپرده‌های غیرقابل انتقال ارزی مهمترین آنها هستند. همچنین می‌توان سهام و گواهی سپرده منتشره توسط مؤسسات رهنی، تعاونی‌های ساختمانی، اتحادیه‌های اعتباری و نظایر آن را که به‌عنوان وسیله پرداخت و تسویه بدهی، مدت زمانی پس از اعلام مورد استفاده قرار می‌گیرند، نیز در این گروه طبقه‌بندی کرد.

۹-۵-۳ اوراق بدهی

این گروه شامل بروات^۱، اوراق قرضه^۲، گواهی سپرده^۳، اسناد قرضه تجاری^۴، اوراق قرضه شرکتی^۵، ابزارهای مشتقه قابل تبادل مالی^۶ و سایر ابزارهایی است که به‌طور معمول در بازارهای مالی مبادله می‌شوند. بروات اوراق بهاداری هستند که به دارنده آن حق غیرمشروطی را برای دریافت مبلغی ثابت در زمانی مشخص می‌دهند. بروات در بازارهای سازمان یافته منتشر شده و با نرخ‌ی که بر اساس نرخ بهره و زمان سررسید تعیین می‌گردد، مبادله می‌شوند. از بروات کوتاه‌مدت می‌توان اسناد خزانه^۷، گواهی سپرده قابل معامله^۸ بروات بانکی^۹ و اسناد قرضه تجاری را نام برد. اوراق قرضه و اوراق قرضه شرکتی اوراق بهاداری هستند که به دارنده خود حق نامشروط برخورداری از درآمد پولی

1 Bills

2 Bonds

3 Certificate of deposit

4 Commercial paper

5 Debentures

6 Tradable financial derivatives

7 Treasury bills

8 Negotiable certificate of deposit

9 Banker's acceptances

ثابت را اعطا می‌کنند. به جز اوراق قرضه دائمی^۱ که سررسید بازپرداخت ندارد، در بقیه انواع اوراق قرضه، اصل مبلغ باید بدون قید و شرط در سررسید به دارنده اوراق قرضه بازپرداخت شود.

اوراق بهادار با پشتوانه دارایی^۲ با در رهن قرار دادن مجموعه‌ای از دارایی‌ها مانند وام‌ها، اوراق قرضه رهنی^۳، بدهی کارت اعتباری^۴ و نظایر آن منتشر می‌شوند. «تبدیل دارایی‌های مالی به اوراق بهادار»^۵ را نیز می‌توان به عنوان اصطلاحی برای شرح این فرآیند بکار برد. در این اوراق بهادار، پرداخت بهره و اصل آن با پرداخت دارایی‌ها یا جریان درآمدهای خاصی تضمین می‌شود. دارایی‌های جدید مالی باید تحت عنوان اوراق بهادار به جز سهام به ثبت برسند.

۹-۵-۴ وام‌ها

وام‌ها دارایی‌های مالی هستند که با وام‌دهی بستانکار به بدهکار ایجاد شده و توسط اوراق غیرقابل معامله سندیت می‌یابند. وام‌ها را از نظر سررسید می‌توان به کوتاه‌مدت و بلندمدت تقسیم کرد. به‌طور کلی وام‌های با سررسید یک‌سال یا کمتر از یک‌سال وام‌های کوتاه‌مدت هستند که بسته به شرایط کشورها ممکن است تا سررسید دو سال نیز در این گروه طبقه‌بندی شوند. همچنین همه وام‌هایی که شرط عندالمطالبه را دارا هستند نیز در این گروه قرار می‌گیرند. به همین صورت وام‌های بلندمدت، وام‌های با سررسید بیشتر از یک‌سال را در برمی‌گیرند.

۹-۵-۵ حقوق صاحبان سهام و واحدهای صندوق سرمایه گذاری

حقوق سهام‌داران، ویژگی‌های متمایزی دارند که دارندگان آن‌ها، دارای مطالبات بر باقی‌مانده ارزش خالص دارایی‌های واحد نهادی منتشرکننده‌ی این ابزار مالی می‌باشند. حقوق سهام‌داران، وجوه مالکان را در واحد نهادی نشان می‌دهد. حقوق سهام‌داران معمولاً برای دارنده آن حقی برای مبلغی از پیش تعیین شده یا مبلغی معین مطابق با فرمول ثابتی ایجاد نمی‌کند. این گروه شامل مالکیت ارزش ویژه شبه‌شرکت‌ها نیز می‌باشد. مطابق با نظام حساب‌های ملی، شرکت‌های سهامی می‌توانند ارزش ویژه‌ای علاوه بر سهام مالکانشان داشته باشند، در صورتی که در شرکت‌های شبه‌سهامی، کل ارزش ویژه در اختیار مالکان شرکت است.

1 Perpetual bonds

2 Mortgage Backed Securities

3 Mortgages

4 Credit card debt

5 Securitization

صندوق سرمایه‌گذاری نهادی مالی است که به منظور مدیریت حرفه‌ای وجوه سرمایه‌گذاران تأسیس شده و تحت نظارت سازمان بورس اوراق بهادار فعالیت می‌نماید. این نهاد با تجمیع وجوه سرمایه‌گذاران و با استفاده از دانش و تخصص مدیریت سبد دارایی، تلاش می‌کند این امکان را برای سرمایه‌گذاران خرد فراهم کند تا در سبدی متنوع از اوراق بهادار شامل سهام، اوراق مشارکت و سایر دارایی‌های مالی سرمایه‌گذاری نموده و از مزایای آن بهره‌مند شوند. سرمایه‌گذاران از طریق خرید سهام صندوق در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند.

۹-۵-۶ طرح‌های بیمه و بازنشستگی

این موارد شکلی از بازتوزیع ثروت و درآمد از طریق نهادهای مالی هستند که شامل ذخایر فنی بیمه (دارایی خانوارها از بیمه عمر و صندوق‌های بازنشستگی) و نیز پیش‌پرداخت حق بیمه‌ها و ذخایر مطالبات معوق می‌شوند. این بازتوزیع ممکن است بین واحدهای نهادی در یک دوره یا برای یک واحد نهادی در دوره‌های مختلف یا ترکیبی از این دو باشد. خالص دارایی خانوارها از ذخایر بیمه عمر شامل ذخایر بابت مخاطرات و ذخایر بابت بیمه دارای سود است که در سررسید به ارزش بیمه‌نامه حائز سود¹ یا بیمه‌نامه‌های شبیه آن اضافه می‌شود. ذخایر بیمه عمر توسط شرکت بیمه نگهداری و مدیریت می‌گردد، اما دارایی اشخاص و خانوارها و نه ارزش ویژه شرکت بیمه محسوب می‌شود. ذخایر بیمه عمر به‌طور جمعی خالص دارایی خانوارها از ذخایر بیمه عمر محسوب می‌شوند. تغییر در این ذخایر باید در حساب مالی به ثبت برسد. بدین منظور ارقامی را باید از وجوه بیمه عمر به دارایی خانوارها اضافه و ارقامی را از آن کسر نمود. ارقامی که باید اضافه شوند عبارتند از:

- ارزش کل حق بیمه‌های پرداختنی در دوره مالی جاری
- ارزش کل حق بیمه‌های مکمل که برابر است با درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری ذخایر پس از کسر کارمزد پرداختی بابت بیمه عمر

اقلامی که باید کسر شود عبارتند از:

- ✓ مبالغی که به دارنده بیمه نامه در زمان سررسید بابت جایزه یا سود تعلق می‌گیرد
- ✓ مبالغی که تحت عناوین جایزه یا سود به ذینفع در نتیجه مرگ بیمه‌گذار تعلق می‌گیرد
- ✓ پرداخت‌هایی که پیش از سررسید به دارنده بیمه نامه تعلق می‌گیرد

1 With-profit policy

خالص دارایی خانوارها از صندوق‌های بازنشستگی شامل ذخایری است که بابت پرداخت به بیمه‌شوندگان پس از بازنشستگی نگهداری می‌شود و همانند بیمه عمر، این ذخایر را باید دارایی خانوارها محسوب نمود که در نظام حساب‌های ملی باید در حساب مالی، پس از اعمال افزایش‌ها و کاهش‌ها ثبت گردد. دیدگاه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ این است که مطالبات استخدامی بازنشستگی، تعهدات قراردادی هستند که در صورت مطالبه لازم‌الاجرا بوده و باید آنها را به عنوان بدهی به خانوارها، فارغ از آن‌که دارایی‌های لازم در طرح‌های جداگانه موجود است یا خیر، به رسمیت شناخت.

اقلامی که باید اضافه گردند عبارتند از:

- ارزش کل پرداخت‌ها بابت سهم بیمه بازنشستگی که توسط کارکنان، کارفرمایان و یا سایر مؤسسات به نمایندگی کارکنان انجام می‌شود
 - ارزش کل سهم بیمه بازنشستگی مکمل پس از کسر کارمزد و اقلامی که باید کسر شوند عبارتند از:
 - ارزش کل مبالغ قابل پرداخت به بازنشستگان یا وابستگانشان به شکل مقرری
 - ارزش کل مبالغی که بصورت مقطوع به‌هنگام بازنشستگی افراد به آنها پرداخت می‌شود
- سطح مشارکت کارفرما باید برحسب ارزیابی افزایش در خالص ارزش حال مطالبات بازنشستگی کارکنان در دوره موردنظر، از طریق اضافه نمودن هرگونه هزینه ایجاد شده توسط صندوق بازنشستگی برای طرح عملیاتی و کسر نمودن مبلغ هرگونه سهمیه پرداختی کارکنان، تعیین گردد.
- یک بدهی صریح صندوق بازنشستگی به کارکنان باید در حساب مالی و ترازنامه نشان داده شود. بنابراین دارایی‌های صندوق به عنوان مایملک صندوق و نه آن گونه که در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ آمده است اموال کارکنان در نظر گرفته شود.

پیش‌پرداخت حق بیمه‌ها و ذخایر مطالبات معوق را باید نتیجه این واقعیت دانست که هزینه خدمات بیمه‌ای بصورت پیش‌پیش پرداخت می‌شوند. حق بیمه‌ها در آغاز دوره‌ای که قرار است پوشش بیمه‌ای ایجاد شود پرداخت می‌گردد، اما این دوره معمولاً با دوره حسابداری منطبق نیست. بنابراین در پایان دوره حسابداری که ترازنامه تهیه می‌گردد، بخشی از حق بیمه‌های قابل پرداخت در طول دوره حسابداری به پوشش ریسک دوره بعد اختصاص خواهد

داشت. پیش پرداخت حق بیمه‌ها را می‌توان دارایی بیمه‌گذاران محسوب نمود که بخشی از ذخایر فنی بیمه را تشکیل می‌دهد.

ذخایر مطالبات معوق، ذخایری هستند که شرکت بیمه به منظور پوشش پرداخت‌هایی که بعداً تحقق خواهد یافت نگهداری می‌کند. بنابراین، این ذخایر نیز به عنوان دارایی‌های اشخاص ذینفع و بدهی‌های شرکت‌های بیمه تلقی می‌شود.

حساب مالی در نظام حساب‌های ملی، تغییرات پیش پرداخت حق بیمه‌ها و ذخایر مطالبات معوق را که حاصل مبادلات بین بیمه‌گذاران و شرکت‌های بیمه است تحت عنوان ذخایر فنی بیمه ثبت می‌کند.

۹-۵-۷ مشتقات مالی و واگذاری سهام به کارکنان

ابزار مشتقه به قرارداد یا اوراقی گفته می‌شود که ارزش آن وابسته به ارزش اوراق بهادار، کالا، شمش یا ارز اصلی است و هیچ گونه ارزش مستقلی ندارد. پیمان آتی و اختیار معامله دو گونه از این ابزارها هستند که به طور معمول در بورس‌های معتبر جهان داد و ستد می‌شوند. مشتقات مالی در ترازنامه به ارزش بازار منظور می‌شوند.

واگذاری سهام به کارکنان ابزاری متداول است که توسط شرکت‌ها به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان مورد استفاده قرار می‌گیرد. واگذاری سهام، موافقت‌نامه‌ای است که در یک تاریخ مشخص (تاریخ اعطا) منعقد می‌گردد و براساس آن شخص مشغول به کار می‌تواند تعداد مشخصی سهم از سهام کارفرما را با قیمت تعیین شده (قیمت توافقی) در یک زمان تعیین شده (تاریخ واگذاری) یا در طی یک دوره زمانی (دوره اجرایی) بلافاصله پس از تاریخ واگذاری خریداری نماید. توصیه نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ این است که مبادلات مربوط به واگذاری سهام به کارکنان باید در حساب مالی به عنوان ثبت معادل جبران خدمات که برابر ارزش سهام اختیار شده می‌باشد، لحاظ گردد. در بهترین حالت، ارزش سهام واگذار شده باید در طول دوره بین تاریخ اعطا و تاریخ واگذاری توزیع شود؛ در صورت عدم امکان، می‌توان آنها را در تاریخ واگذاری ثبت نمود.

البته لازم به ذکر است که تاکنون اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی به دلیل ناچیز بودن ارقام اوراق مشتقه در مقابل سایر ابزارهای مالی موجود در کشور برآوردی از آمار آن انجام نداده است. با این حال محاسبه آن در دستور کار آینده این اداره قرار دارد.

۹-۵-۸ سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختنی

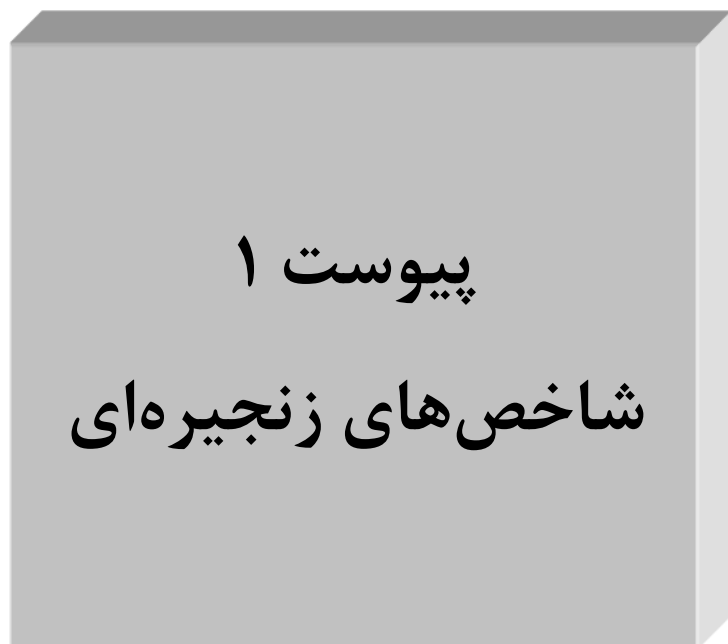
سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختنی شامل اعتبارات و پیش پرداخت‌های تجاری و نیز سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختنی به‌جز اعتبارات و پیش پرداخت‌های تجاری است. اعتبار تجاری، اعتبار خرید کالا و خدمات است که فروشندگان در اختیار خریداران قرار می‌دهند. پیش پرداخت‌های تجاری نیز بخشی از هزینه خرید کالا است که پیش از دریافت آن پرداخت می‌شود.

۹-۶ برآورد اجزاء حساب مالی

مأخذ اصلی برآورد اجزاء حساب مالی برای اقتصاد ایران، جداول جریان وجوه مالی بوده که توسط دایره جریان منابع مالی اداره حساب‌های اقتصادی تهیه می‌گردد. این ارقام با ارقام ترازنامه تلفیقی نظام بانکی مقایسه شده و حاصل در جدول مالی منعکس می‌شود. آمارهای مالی دولت یا آمارهایی که توسط دایره هزینه ملی این اداره تهیه می‌شود نیز به‌عنوان مأخذ مکمل، به‌ویژه برای تکمیل بلوک‌های بخش‌های نهادی دولت عمومی مورد استفاده قرار می‌گیرند. بنابراین با در دست داشتن آمار لازم برای ساختن بلوک‌های بخش‌های نهادی دولت عمومی، نفت و شرکت‌های مالی، مجموع بخش‌های نهادی خانوار و شرکت‌های غیرمالی، به‌عنوان پسماند از کل محاسبه می‌گردد. مانند حساب‌های دیگر، مشکل اصلی در تهیه حساب مالی تفکیک بخش نهادی خانوار از بخش نهادی شرکت‌های غیرمالی است. بدین منظور از اطلاعات کسب شده از بانک‌ها، تجربیات سایر کشورها و اطلاعات مکمل درباره ساختار مالی کشور استفاده شده است. لازم به یادآوری است که معضل تفکیک ارقام خانوار از شرکت‌های غیرمالی مختص اقتصاد ایران نبوده و علاوه بر کشورهای در حال توسعه، حتی کشورهای توسعه یافته نیز با این مشکل روبرو هستند که از روش‌های مشابهی برای حل آن استفاده می‌گردد.

از نکات مهمی که در تهیه حساب مالی باید مورد توجه قرار گیرد، کنترل سازگاری بیرونی جداول است. از این دیدگاه ضروری است که رقم تراز جاری خارجی که از حساب تراز پرداخت‌های خارجی کشور استخراج می‌گردد، با رقم تراز جاری مندرج در حساب‌های سرمایه و مالی، معادل گردد. حساب مالی را علاوه بر کنترل‌کننده حساب‌های خارجی، می‌توان به‌نوعی نمایانگر سازگاری درونی کل حساب‌های تهیه‌شده محسوب نمود.

پیوست‌ها

پیوست ۱

شاخص‌های زنجیره‌ای

پیوست ۱: شاخص‌های زنجیره‌ای

مقدمه

سیاست‌های اقتصادی در یک کشور به منظور تعیین اهداف کلان اقتصادی، در مقاطع مقتضی وضع گردیده و به مورد اجرا گذارده می‌شود. به منظور ارزیابی عملکرد بخش‌های مختلف اقتصادی تحت اعمال سیاست‌های اقتصادی، محاسبه نماگرهای اقتصادی استاندارد که روش شناسی محاسبه آن‌ها توسط نهادهای بین‌المللی آماری تدوین می‌گردد، توصیه شده است. این نماگرها ابزارهایی در اختیار کارشناسان اقتصادی قرار می‌دهند که نتایج بررسی آن‌ها می‌تواند در تحلیل سیاست‌های کلان مورد استفاده برنامه‌ریزان اقتصادی قرار گیرد. از جمله این ابزارها شاخص‌های قیمت است که روند تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها را در مراحل مختلف تولید، توزیع و مصرف یک قلم کالا یا خدمت اندازه‌گیری می‌نماید. شاخص‌های قیمت در نظام حساب‌های ملی جهت محاسبه ارزش افزوده و تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت (واقعی) به کار می‌روند. نظام حساب‌های ملی نسخه سال‌های ۱۹۹۳ و ۲۰۰۸ استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای را در حساب‌های ملی توصیه می‌کنند. نوشته حاضر به بررسی اثرات استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای در محاسبات ملی اختصاص دارد. در ادامه توضیحاتی در مورد انواع شاخص‌های حجم و قیمت بیان می‌شود. سپس مفاهیم شاخص‌های زنجیره‌ای و نحوه محاسبه آن توضیح داده می‌شود و در بخش آخر نتایج کاربرد شاخص‌های زنجیره‌ای در محاسبه ارزش افزوده از طریق روش تولید ملی بیان می‌شود.

نظریه شاخص‌های اعداد

تعداد کالاها و خدمات مختلفی که مجموعه‌ای از مصرف‌کنندگان خریداری می‌کنند به هزاران قلم می‌رسد. این کالاها و خدمات تنها شامل مصارف نهایی نیست بلکه شامل کالاها و خدمات واسطه‌ای است که توسط تولیدکنندگان نیز استفاده می‌شود. در دیدگاه وسیع‌تر و در یک اقتصاد پیشرفته این حجم از کالاها و خدمات ممکن است با در نظر گرفتن مکان‌های جغرافیایی، فصول و ماه‌های مختلف سال به میلیون‌ها مبادله برسد. لذا سؤال اصلی این است که چگونه می‌توان به طور دقیق حجم انبوهی از ارزش‌های پولی و اطلاعات اقتصادی را که شامل میلیون‌ها قیمت و حجم (مقدار و کیفیت) است تبدیل به تعداد محدودی متغیر از جنس قیمت و حجم (مقدار و کیفیت) نمود.

پس از تعیین مجموعه‌ای محدودتر از کالاها و خدمات (سبد منتخب) و بررسی تغییرات قیمت یا حجم آنها اعداد شاخص در حالت مقایسه‌پذیری، یک نسبت قیمتی و یا حجم نسبی را در دو موقعیت مختلف مقایسه می‌کنند. موقعیت‌های مقایسه‌ای ممکن است شامل دو دوره زمانی (دو سال)، دو موقعیت جغرافیایی (دو ناحیه در یک کشور) و یا دو گروه مجزا (خانوارهای یک نفره و دو نفره) باشند. چنانچه مقایسه تغییرات قیمت‌ها مورد بررسی باشد آن را شاخص قیمت و در مواردی که مقایسه تغییرات حجم (مقدار و کیفیت) کالاها و خدمات مورد نظر باشد، آن را شاخص حجم می‌نامند. رشد تولید ناخالص داخلی یا سایر اقلام حساب‌های ملی به دو بخش اثر قیمتی که ناشی از تغییرات سطح عمومی قیمت‌ها است و اثر حجمی که ناشی از تغییرات (مقدار و کیفیت) کالاها و خدمات است تقسیم‌بندی می‌شود. در حساب‌های ملی اثر حجمی از روش تورم زدایی^۱ بدست می‌آید. بدین صورت که اثر قیمتی از کلیه ارقام برآورد شده حذف می‌شود و سپس با جمع اقلام تعدیل شده، اثر حجمی کل بدست می‌آید.

انواع شاخص‌ها

شاخص حجم درصد تغییرات مقدار یا کیفیت نسبت به یک دوره خاص (سال پایه) را نشان می‌دهد. در تئوری شاخص‌های اقتصادی همواره به دنبال بهینه‌ترین مدلی هستیم که تغییرات حجم را در دو دوره زمانی مختلف به ما نشان دهد. ایده رایج چنین بوده است که بهینه‌ترین مدل برای محاسبه شاخص حجم، استخراج قیمت کالاها و خدمات مورد نظر در سال پایه و مقادیر آنها در سال پایه و سال مورد نظر است. شاخص حجم سبد ثابت به سادگی از تقسیم ارزش‌های پولی آن در دو دوره زمانی مذکور محاسبه می‌گردد. در این دیدگاه فرض بر این است که قیمت اقلام انتخاب شده ثابت مانده ولی مقادیر در حال تغییر می‌باشند. شاخص‌های لاسپیرز و پاشه سبد کالاها و خدمات را ثابت فرض می‌کنند. در مقابل ایده دیگری که در تئوری شاخص‌های اقتصادی مطرح می‌باشد بر این اصل استوار است که هر دو متغیر قیمت و مقدار در طول زمان به صورت پیوسته در حال تغییر می‌باشند که این دیدگاه به نوعی در ارتباط با شاخص‌های زنجیره‌ای مطرح می‌گردد.

شاخص‌های حجمی لاسپیرز و پاشه

فرض کنید یک قلم کالا با قیمت p_0 در دوره مبدا (پایه) و مقدار مصرف شده q_0 وجود داشته باشد بنابراین هزینه‌ای که مصرف کننده برای این قلم در دوره مبدا (پایه) پرداخت کرده است برابر است با p_0q_0 و به همین ترتیب

1 Deflation

این هزینه (با فرض ثابت بودن قیمت) در دوره زمانی $t-1$ و t برابر خواهد بود با p_0q_{t-1} و p_0q_t ، حال اگر در یک اقتصاد n کالا وجود داشته باشد، با توجه به تعریف شاخص لاسپیرز، اثر حجمی تولید کل اقتصاد نسبت به سال پایه از رابطه زیر محاسبه می‌شود.

$$LQ_{Qt/Q0} = \frac{\sum p_0 q_t}{\sum p_0 q_0}$$

برای محاسبه رشد اقتصادی سالانه به روش بالا می‌توان در مخرج کسر به جای مقادیر سال پایه مقادیر سال قبل ($t-1$) را قرار داد. در این شاخص سال صفر سال پایه و همچنین سال مرجع است.

برای محاسبه شاخص حجمی پاشه بجای قیمت سال پایه P_0 در رابطه بالا P_t قرار می‌گیرد. بنابراین اوزان قیمتی در روش پاشه برعکس روش لاسپیرز از قیمت‌های سال مورد نظر t بدست می‌آیند.

$$PQ_{Qt/Q0} = \frac{\sum p_t q_t}{\sum p_t q_0}$$

همانطور که مشخص است یکی از معایب شاخص پاشه نسبت به لاسپیرز این است که علاوه بر مقادیر هر سال قیمت‌ها نیز باید برای محاسبه شاخص هر سال استخراج شوند. شاخص‌های لاسپیرز و پاشه به دلیل ثابت فرض کردن قیمت‌ها برای محاسبه وزن‌های مقادیر اثر جانشینی را نادیده می‌گیرند. اثر جانشینی زمانی اتفاق می‌افتد که قیمت و مقدار با هم وابستگی معکوس دارند. یعنی کالا و خدماتی که به طور نسبی گران شده است با کالا و خدماتی که به طور نسبی کمتر گران شده است، جایگزین می‌شوند. در این شرایط شاخص لاسپیرز رشد اقتصادی را دچار زیاده‌گویی و شاخص پاشه آن را دچار کم‌گویی می‌کند.

شاخص‌های سال پایه ثابت همچنین در زمینه تغییرات ساختاری اقتصاد و پیشرفت‌های تکنولوژیک نیز محدودیت دارند. در شرایط تغییرات سریع فضای اقتصاد، هیچ تضمینی وجود ندارد که سبد کالاها و خدمات سال پایه برای سال‌های دورتر نیز مصداق داشته باشد، زیرا در این مدت بسیاری از کالاها و خدمات منسوخ شده و کالا و خدمات دیگری جایگزین آنها می‌شود. بنابر این در چنین شرایطی فاصله گرفتن از سال پایه باعث تورش بیشتر در نتایج می‌شود. یک روش برای کم کردن اثر تورش محاسباتی این است که سال پایه به فاصله‌های میان مدت پنج سال جابجا شود.

شاخص فیشر

شاخص‌های لاسپیرز و پاشه سبد منتخب را ثابت می‌گیرند. فرمول‌ها از این جهت تفاوت دارند که لاسپیرز سبد را در دوره مرجع و پاشه در دوره جاری ثابت می‌گیرد. اگر هدف فقط اندازه‌گیری تغییرات حجم بین دو دوره زمانی به طور جداگانه باشد، دلیلی وجود ندارد که سبد اولی به سبد دومی ترجیح داده شود (یا برعکس). هر دوی سبدها از نظر مفهومی به طور یکسان توجیه‌پذیر هستند. از این‌رو، هر چند این دو روش نتایج متفاوتی را به بار می‌آورند، هیچ یک از فرمول‌ها را نمی‌توان برتر از دیگری دانست. روش بهینه به کارگیری فرمولی است که در آن از اطلاعات مربوط به مقادیر دوره پایه و دوره جاری به طور متقارن استفاده شود. می‌توان نشان داد که شاخص فیشر در این رابطه معیار بهتری است. این شاخص به عنوان میانگین هندسی شاخص‌های لاسپیرز و پاشه تعریف می‌شود که به ترتیب برای شاخص‌های قیمت p و حجم (مقدار) q به شرح زیر است:

$$Fq = \sqrt[2]{Lq \cdot Pq} \quad \text{و} \quad Fp = \sqrt[2]{Lp \cdot Pp}$$

شاخص‌های زنجیره ای

طی سال‌های اخیر، به جهت حصول اطمینان از بیان دقیق‌تر تغییرات سطوح قیمت در طی زمان تهیه شاخص‌های زنجیره‌ای مورد توجه کشورها و سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفته است. در بازه زمانی بلندمدت به دلیل برخی از عوامل همچون افزایش درآمد و تغییر استانداردهای زندگی، ورود محصولات جدید به بازار و خروج محصولات قبلی، تغییر در ساختار جمعیت، تغییرات فناوری و تغییر ذائقه مردم شاهد تغییر الگوی تولید کننده و مصرف کننده خواهیم بود. بدیهی است در چنین مواردی استفاده از سبد ثابت موجب افزایش میزان اریب می‌گردد. از طرف دیگر، هنگامی که قیمت نسبی کالایی در طول زمان نسبت به کالای جانشین دیگر بیشتر افزایش یابد، مصرف کنندگان به استفاده از کالای جانشین تمایل پیدا می‌کنند. به عبارت دیگر رابطه‌ای معکوس بین قیمت و مقدار مصرف اقلام وجود دارد. در این صورت وزن‌های سبد سال پایه برای سال‌های دورتر کاربرد چندانی نخواهند داشت.

به دنبال کم شدن ارتباط قیمت‌های نسبی در سال پایه به واسطه گذر زمان، برآورد رشد در دوره‌های زمانی که از سال پایه دور هستند، تحت تاثیر قرار می‌گیرند. از همین رو ضروری است که انتخاب سال پایه در فواصل زمانی نزدیک به روز رسانی شود. در حال حاضر به روز رسانی در فواصل زمانی پنج سال مورد تاکید است. در زمان‌هایی که

قیمت‌های نسبی و مقادیر مرتبط، در حال تغییر می‌باشند، به‌روز رسانی سال پایه در انعکاس تغییر شرایط اقتصادی کافی نیست. در چنین شرایطی تهیه شاخص‌های زنجیره‌ای مورد توجه قرار می‌گیرد. یکی از توصیه‌های نظام حساب‌های ملی نیز استفاده حتی المقدور از شاخص‌های زنجیره‌ای برای محاسبه ارقام حساب‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت (واقعی) است.

ایده اصلی که زنجیره‌ای کردن شاخص‌ها بر آن استوار است. به روز رسانی متناوب سال پایه و پیوند حرکات کوتاه مدت می‌باشد. در برخی کشورها به روز رسانی به شکل سالیانه انجام می‌گردد. در برخی کشورهای دیگر دوره به دوره تغییرات مقادیر (پیوندهای در زنجیر) با استفاده از قیمت‌ها و در نتیجه وزن‌های سال پیش محاسبه می‌شود. قاعده کلی تهیه شاخص زنجیره‌ای برقراری پیوند بین شاخص‌ها می‌باشد. بدین صورت که با ضرب کردن، پیوندی بین سری‌های قدیمی و سری‌هایی که مجدداً موزون شده‌اند برقرار شود. فرآیند پیوند دادن سری قدیم به سری جدید از طریق یک پیوند، زنجیره‌ای کردن نامیده می‌شود. ملاحظه‌ای در مورد مقدار منابع موردنیاز برای اجرای روش زنجیره‌ای و ملاحظه‌ای دیگر در خصوص به‌روز رسانی سالانه وزن‌ها وجود دارد. در کشورهایی که ساختار اقتصادی آنها با سرعت بالایی در حال توسعه است، توصیه می‌شود که وزن‌های شاخص‌های قیمتی و مقداری به‌طور سالانه به‌روز رسانی گردد.

تکنیک‌ها و استانداردهای اجرای پیوندهای زنجیره‌ای

پیوندهای زنجیره‌ای به معنای ایجاد ارقام کمی بلندمدتی از قیمت و مقدار از طریق جمع تغییرات در شاخص‌های کوتاه مدت با دوره پایه متفاوت است. برای مثال یک شاخص زنجیره‌ای دوره به دوره که تغییرات را از دوره صفر تا دوره (t) اندازه‌گیری می‌کند را توسط ضرب یک سری از شاخص‌های کوتاه مدت می‌توان بدست آورد که تغییرات دوره‌ای را به‌صورت زیر اندازه‌گیری می‌کند:

$$CI_{0 \rightarrow t} = I_{0 \rightarrow 1} \times I_{1 \rightarrow 2} \times I_{2 \rightarrow 3} \times I_{3 \rightarrow 4} \times \dots \times I_{t-1 \rightarrow t} = \prod_{\tau=1}^t I_{\tau-1 \rightarrow \tau}$$

$I_{t-1} \rightarrow t$ بیانگر یک شاخص قیمتی یا حجمی است که تغییرات را از دوره $t-1$ تا دوره t اندازه‌گیری می‌کند. هر کدام از پیوندها همانند $I_{t-1} \rightarrow t$ دارای یک دوره پایه و دوره وزن است و این دوره از یک پیوند به پیوند دیگر تغییر می‌کند.

یک شاخص حجمی (مقداری) لاسپیرز زنجیره‌ای را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$I_{(t-1) \rightarrow t} = LQ_{(t-1) \rightarrow t} = \sum_i \frac{q_{i,t}}{q_{i,t-1}} \times w_{i,t-1} = \frac{\sum_i p_{i,t-1} \times q_{i,t}}{\sum_i p_{i,t-1} \times q_{i,t-1}} = \frac{\sum_i p_{i,t-1} \times q_{i,t}}{V_{t-1}}$$

که در آن $LQ_{t-1} \rightarrow t$ بیانگر یک شاخص حجمی لاسپیرز است که تغییرات حجم را از دوره $t-1$ تا دوره t اندازه‌گیری می‌کند.

$p_{i,t-1}$ قیمت قلم i در دوره $t-1$ است.

$q_{i,t}$ مقدار قلم i در دوره t است.

$w_{i,t-1}$ وزن سهمی دوره پایه است، یعنی سهم قلم i از کل ارزش دوره $t-1$

V_{t-1} کل ارزش به قیمت‌های دوره $t-1$ است.

به همین ترتیب یک شاخص قیمتی لاسپیرز زنجیره‌ای به قرار زیر خواهد بود:

$$I_{(t-1) \rightarrow t} = LP_{(t-1) \rightarrow t} = \sum_i \frac{p_{i,t}}{p_{i,t-1}} \times w_{i,t-1} = \frac{\sum_i q_{i,t-1} \times p_{i,t}}{\sum_i q_{i,t-1} \times p_{i,t-1}} = \frac{\sum_i q_{i,t-1} \times p_{i,t}}{V_{t-1}}$$

$LP_{t-1} \rightarrow t$ بیانگر یک شاخص قیمتی لاسپیرز است که تغییرات قیمت را از دوره $t-1$ تا t اندازه‌گیری می‌کند.

برای محاسبه سری زمانی شاخص حجمی زنجیره‌ای ارزش افزوده و تولید ناخالص داخلی ابتدا شاخص لاسپیرز حجمی هر سال با استفاده از قیمت‌های ثابت سال قبل محاسبه می‌شود. عدد شاخص سال مرجع ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود و سپس اعداد شاخص لاسپیرز زنجیره‌ای با استفاده از ضرب کردن متوالی شاخص‌های لاسپیرز سال‌های قبل محاسبه می‌شود. سطح ارزش افزوده سرگروه‌ها (تجمیع اقلام) را نیز می‌توان با استفاده از شاخص زنجیره‌ای محاسبه کرد. ولی اگر از جمع مقادیر اقلام ضرب در قیمت‌های سال قبل استفاده شود مقادیر بدست آمده به علت داشتن وزن‌های مختلف قابل قیاس نیستند. تفاوت متغیر سطح با استفاده از روش شاخص زنجیره‌ای با متغیر سطح در روش لاسپیرز سال پایه ثابت در این است که متغیرهای بدست آمده با استفاده از شاخص زنجیره‌ای قابلیت جمع‌پذیری

ندارند. یعنی مقادیر سطحی که با ضرب کردن مقدار سال پایه در شاخص‌های زنجیره‌ای محاسبه شده‌اند با جمع اجزایشان برابر نیستند.

برای تشریح نحوه محاسبه شاخص‌های زنجیره‌ای از یک مثال فرضی استفاده می‌کنیم. ابتدا محاسبه ارزش ستانده به قیمت‌های جاری و ثابت و همچنین شاخص لاسپیرز با سال پایه ثابت توضیح داده می‌شود و در مرحله آخر محاسبات شاخص زنجیره‌ای اعمال می‌شود.

یک اقتصاد فرضی را در نظر بگیرید که تنها سیب و پرتقال تولید می‌کند. برای بدست آوردن ارزش کل ستانده در این اقتصاد لازم است تا ارزش پولی مقادیر سیب و پرتقال تولید شده با هم جمع شود. جدول (۱) قیمت و حجم سیب و پرتقال تولیدی در سه دوره پیاپی را نشان می‌دهد. ارزش سیب و پرتقال تولید شده با استفاده از قیمت‌های جاری هر دوره توسط رابطه زیر محاسبه می‌شود.

$$\sum P_n Q_n$$

دوره دو		دوره یک		دوره صفر		جدول (۱)			
ارزش جاری	مقدار	قیمت	ارزش جاری	مقدار	قیمت	ارزش جاری	مقدار	قیمت	کالا
$P_2 Q_2$	Q_2	P_2	$P_1 Q_1$	Q_1	P_1	$P_0 Q_0$	Q_0	P_0	
۳۹	۱۳	۳	۱۶	۸	۲	۵	۵	۱	سیب
۵۰	۱۰	۵	۲۰	۵	۴	۹	۳	۳	پرتقال
۸۹			۳۶			۱۴			جمع

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود ارزش ستانده این اقتصاد به قیمت‌های جاری در دوره صفر ۱۴ دلار، دوره یک ۳۶ دلار و در دوره دوم ۸۹ دلار است. رشد ارزش جاری بین دوره صفر و یک و بین دوره دو و یک بدلیل تغییرات مقداری و قیمتی اتفاق افتاده است. برای محاسبه اثر حجمی این رشد ابتدا ارزش ستانده به قیمت ثابت با جایگزین کردن مقادیر در دوره یک و دو با قیمت‌های کالای متناظر در دوره صفر (سال پایه) محاسبه می‌شود. این فرایند با رابطه زیر نشان داده می‌شود. نتایج حاصل از این فرایند در جدول (۲) نمایش داده شده است.

$$\sum P_0 Q_n$$

دوره دو		دوره یک		دوره صفر		جدول (۲)			
ارزش ثابت	مقدار	قیمت	ارزش ثابت	مقدار	قیمت	ارزش جاری	مقدار	قیمت	کالا
$P_0 Q_2$	Q_2	P_2	$P_0 Q_1$	Q_1	P_1	$P_0 Q_0$	Q_0	P_0	
۱۳	۱۳	۳	۸	۸	۲	۵	۵	۱	سیب
۳۰	۱۰	۵	۱۵	۵	۴	۹	۳	۳	پرتقال
۴۳			۲۳			۱۴			جمع

روش دیگر نشان دادن برآوردها به قیمت ثابت استفاده از شاخص است. یک شاخص حجمی به قیمت ثابت که ارزش‌های مقادیر را در طول چند دوره به قیمت سال پایه اندازه‌گیری می‌کند، شاخص حجمی لاسپیرز با وزن‌های ثابت نامیده می‌شود. این شاخص درصد تغییرات ارزش ستانده را با ثابت نگه داشتن قیمت‌ها در سطح سال پایه اندازه‌گیری می‌کند. بنابراین شاخص لاسپیرز با وزن ثابت برای دوره صفر، یک و دو در مثال اقتصاد فرضی به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{\sum P_0 Q_n}{\sum P_0 Q_0} \times 100$$

دوره دو	دوره یک	دوره صفر	شرح
$\frac{1 \times 13 + 3 \times 10}{1 \times 5 + 3 \times 3} \times 100$	$\frac{1 \times 8 + 3 \times 5}{1 \times 5 + 3 \times 3} \times 100$	$\frac{1 \times 5 + 3 \times 3}{1 \times 5 + 3 \times 3} \times 100$	
۳۰۷/۱	۱۶۴/۳	۱۰۰	عدد شاخص

شاخص لاسپیرز فوق نشان می‌دهد که ارزش ستانده اقتصاد به قیمت ثابت بین دوره صفر و یک ۶۴/۳ درصد تغییر یافته و این رشد بین دوره دو و صفر ۲۰۷ درصد بوده است. در واقع این شاخص می‌تواند در محاسبه ارزش ستانده به قیمت ثابت نیز استفاده شود. برای این منظور عدد شاخص هر سال قبل از تقسیم به صد (برای مثال عدد

۱/۶۴ سال اول) در ارزش ستانده جاری در سال پایه (۱۴ دلار) ضرب می‌شود و ارزش ستانده به قیمت ثابت بدست می‌آید. (۲۳ دلار) در ادامه نوشتار نحوه محاسبه شاخص حجمی لاسپیرز زنجیره‌ای تشریح می‌گردد.

شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای یک روش جایگزین شاخص‌های حجمی سال پایه ثابت هستند. همانند شاخص‌های حجمی سال پایه ثابت این شاخص‌ها تنها به دلیل تغییرات در حجم کالاهای تولید یا فروخته شده تغییر می‌کنند اما برخلاف شاخص‌های سال پایه ثابت که مقادیر را بوسیله قیمت سال پایه‌ای که هر پنج سال به روز می‌شود ارزش‌گذاری می‌کند، شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای مقادیر را با قیمت‌های سال پایه‌ای که متناظر با سال قبل از آن است، ارزش‌گذاری می‌کند. سنجه‌هایی که با این روش بدست می‌آید در مرحله بعد پیوند داده می‌شوند تا سری زمانی شاخص حجمی زنجیره‌ای بدست آید.

در ادامه مثال اقتصاد فرضی، جداول ۳ و ۴ مراحل محاسبه شاخص‌های زنجیره‌ای را نشان می‌دهند. برای محاسبه شاخص زنجیره‌ای دو مرحله باید انجام شود.

مرحله اول: بدست آوردن برآوردی از شاخص حجمی زنجیره‌ای برای هر سال با استفاده از رابطه شاخص

حجمی لاسپیرز

رابطه مذکور به شکل زیر است که در آن n دوره جاری و $n-1$ دوره قبل از آن و دوره پایه است.

$$\frac{\sum P_{n-1} Q_n}{\sum P_{n-1} Q_{n-1}} \times 100$$

دوره دو	دوره یک	شرح
$\frac{2 \times 13 + 4 \times 10}{2 \times 8 + 4 \times 5} \times 100$	$\frac{1 \times 8 + 3 \times 5}{1 \times 5 + 3 \times 3} \times 100$	
۱۸۳/۳	۱۶۴/۳	عدد شاخص

از آنجا که وزن‌های یک شاخص حجمی زنجیره‌ای از سالی به سال بعد تغییر می‌کند، سری زمانی شاخص‌های زنجیره‌ای فاقد دوره پایه به شکلی است که در شاخص‌های سال پایه ثابت به صورت یکسان وجود داشت. با این حال شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای باید یک دوره مرجع داشته باشد که در آن عدد شاخص برابر با ۱۰۰ است. شایان ذکر است که متغیر سطح متناظر با شاخص زنجیره‌ای در دوره مرجع برابر با ارزش جاری آن متغیر است. در مثال ما اگر

شاخص دوره صفر به عنوان دوره مرجع و ۱۰۰ انتخاب شود، شاخص‌های حجمی که سال پایه شان بطور سالانه عوض می‌شود به شکل زیر محاسبه می‌شوند. نتایج حاصل از محاسبات در جدول زیر نمایش داده شده است:

دوره دو		دوره یک			دوره صفر		جدول (۳)		
ارزش ثابت	مقدار	قیمت	ارزش ثابت	مقدار	قیمت	ارزش جاری	مقدار	قیمت	کالا
$P_1 Q_2$	Q_2	P_2	$P_0 Q_1$	Q_1	P_1	$P_0 Q_0$	Q_0	P_0	
۲۶	۱۳	۳	۸	۸	۲	۵	۵	۱	سیب
۴۰	۱۰	۵	۱۵	۵	۴	۹	۳	۳	پرتقال
۶۶			۲۳			۱۴			جمع
۱۸۳/۳			۱۶۴/۳			۱۰۰/۰			عدد شاخص

اعداد شاخص در جدول ۳ شاخص‌های حجمی لاسپیرز هستند که بر اساس سال پایه قبل محاسبه شده اند. بنابراین نمی‌توان به‌طور مستقیم این اعداد را با هم مقایسه کرد، زیرا مبنای محاسبه آنها وزن‌ها و قیمت‌های نسبی متفاوتی می‌باشد. برای آنکه یک سری زمانی با اعداد قابل مقایسه تهیه کنیم، باید این اعداد به صورت زنجیره در هم ضرب شوند. تا یک شاخص حجمی زنجیره‌ای مقایسه پذیر بدست آید.

مرحله دوم: پیوند دادن شاخص‌های فردی برای تولید یک سری زمانی شاخص زنجیره‌ای پیوسته

این مرحله از طریق رابطه زیر حاصل می‌شود:

$$\frac{\sum P_0 Q_1}{\sum P_0 Q_0} \times \frac{\sum P_1 Q_2}{\sum P_1 Q_1} \times \dots \times \frac{\sum P_{n-1} Q_n}{\sum P_{n-1} Q_{n-1}} \times 100$$

در مثال بالا اگر دوره صفر بعنوان دوره مرجع انتخاب شود شاخص حجمی لاسپیرز زنجیره‌ای برای دوره یک و دوره دو به شکل زیر محاسبه می‌شود:

$$1/0 \times 1/643 \times 100 = 164/3$$

$$1/0 \times 1/643 \times 1/833 \times 100 = 301/2$$

شاخص لاسپیرز حجمی زنجیره‌ای نشان می‌دهد که رشد ارزش ستانده اقتصاد فرضی بر حسب متغیرهای سطح که از روش زنجیره ای بدست آمده اند بین دوره یک و صفر ۶۴/۳ درصد و بین دوره صفر و دو ۲۰/۱۲ درصد بوده است. همانند روش سال پایه ثابت، شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای نیز می‌توانند بر حسب ارزش‌های پولی بیان شوند. به این صورت که باید عدد شاخص در هر دوره را در ارزش ستانده جاری در دوره مرجع ضرب کرد. برای دوره یک ارزش ستانده پولی به این روش ۲۳ دلار است (۱۴×۱/۶۴۳) و برای دوره دو ۴۲/۱۷ دلار می‌شود. (۱۴×۳/۰۱۲)

جدول ۴ برآوردهای شاخص لاسپیرز سال پایه ثابت و شاخص لاسپیرز زنجیره‌ای را خلاصه کرده است:

شرح	دوره صفر	دوره یک	دوره دو
ارزش جاری	ارزش ثابت	ارزش زنجیره‌ای	ارزش ثابت
۵	۸	۸	۱۳
۹	۱۵	۱۵	۳۰
جمع (به قیمت ثابت)	۱۴	۲۳	۴۳
جمع (متغیر سطح زنجیره‌ای)	۱۴	۲۳	۴۲/۱۷
شاخص لاسپیرز سال پایه ثابت	۱۰۰/۰	۱۶۴/۳	۳۰۷/۱
شاخص لاسپیرز حجمی زنجیره ای	۱۰۰/۰	۱۶۴/۳	۳۰/۱۲

همانطور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود شاخص لاسپیرز به قیمت ثابت و شاخص زنجیره‌ای در سال مرجع و سال بعد از آن برابر هستند و تفاوت از سال سوم به دلیل اوزان متفاوت شروع می‌شود. همچنین محاسبات بالا نشان می‌دهد شاخص لاسپیرز زنجیره‌ای در سال آخر (۳۰/۱۲) کمتر از شاخص لاسپیرز ثابت (۳۰۷/۱) می‌باشد. این میزان تفاوت می‌تواند کاهش اریب ناشی از تغییرات قیمت‌های نسبی در محاسبه رشد اقتصادی در صورت جایگزینی روش زنجیره‌ای به جای روش سال پایه ثابت را توضیح دهد.

نکته دیگری که در جدول ۴ مشاهده می‌شود خاصیت عدم جمع پذیری در روش زنجیره‌ای است. با نگاه به برآوردهای روش زنجیره‌ای در دوره دوم مفهوم عدم جمع پذیری روشن می‌شود. ارقام برآوردی به روش زنجیره‌ای برای هر کدام از اقلام سیب و پرتقال که به صورت جداگانه محاسبه شده‌اند به ترتیب ۱۳ و ۳۰ دلار است. حاصل جمع

این ارقام عدد ۴۳ است اما برآورد واقعی که با ضرب عدد شاخص در ارزش جاری دوره مرجع بدست آمده ۴۲/۱۷ است. این خاصیت در دوره صفر و یک دیده نمی‌شود و ارقام این دو دوره جمع پذیر هستند.

هم افزودن به صورت حاصل جمع اجزای آن تعریف می‌شود. جمع پذیری در زمینه‌ی حساب‌های ملی مستلزم آن است که این ماهیت در سری‌های حجمی نیز حفظ شود. هر چند جمع پذیری از نظر حسابداری مطلوب است، ولی در واقع ویژگی بسیار محدود کننده‌ای است.

در یک شاخص زنجیره‌ای تنها یک پیوند کافی است تا جمع‌پذیری را مخدوش سازد، حتی هنگامی که شاخص - های جمع‌پذیر، نظیر شاخص‌های حجمی لاسپیرز، با یکدیگر پیوند داشته باشند. در نتیجه، اگر شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای با استفاده از روش برون یابی ارزش جاری دوره‌ی پایه را به سری‌های زمانی متغییر سطح تبدیل نمایند، ممکن است نتوان اجزاء را به هم‌افزوده‌های دوره‌های بعد اضافه کرد. ممکن است شکلی از عدم جمع‌پذیری هنگامی رخ دهد که شاخص زنجیره‌ای برای یک هم‌افزوده خارج از طیف اندازه‌گیری شده توسط شاخص‌های زنجیره‌ای برای اجزای آن قرار گیرد، نتیجه‌ای که می‌تواند از نظر کاربران به صورت ذاتی غیر قابل قبول تلقی شود. فارغ از اینکه این متغیرها بر حسب ارزش پولی یا به صورت شاخص منتشر شوند، توصیه می‌شود که از طریق یک زیرنویس یا دیگر فراداده‌ها اطلاع‌رسانی شود که سری‌های زنجیره‌ای حجمی جمع‌پذیر نیستند.

محاسبات به روش زنجیره‌ای در مثال اقتصاد فرضی فوق در وضعیت استوار است که برای همه دوره‌ها ارقام قیمت و مقدار کالاها و خدمات به تفکیک در دسترس باشند. اما در حالت عادی روش بالا به علت نداشتن اطلاعات مقداری و قیمتی در بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی قابل استفاده نیست و تنها سری‌های زمانی ارزش متغیرهای فعالیت‌ها (C) و شاخص‌های قیمت (قیمت‌های نسبی) در دسترس می‌باشند. بنابراین در چنین حالتی رابطه لاسپیرز زنجیره‌ای به شکل زیر خواهد بود:

$$\frac{\sum \frac{P_{n-1}}{P_n} C_n}{\sum C_{n-1}} \times 100$$

زمانی که باید برای تورم زدایی از شاخص قیمت استفاده شود، توصیه صاحب‌نظران استفاده از شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای هر فعالیت و تجزیه تفصیلی‌تر فعالیت‌ها برای رسیدن به کالاها و خدمات همگن‌تر است. مطابق توصیه

کتاب "دستورالعمل قیمت و حجم در حساب‌های ملی" که توسط اداره آمار اتحادیه اروپا (Eurostat) منتشر شده است، هرچه سطح تفصیلی فعالیت‌های اقتصادی بیشتر باشد، نتایج دقیق‌تر خواهند بود. با افزایش سطح تفصیل کالاها و خدمات، محاسبات همگن‌تر هستند و بنابراین وزن‌های اختصاص داده شده به کالاها جزئی‌تر خواهند بود. همچنین با سطح تفصیلی بیشتر فعالیت‌ها، تغییر در کیفیت که در حرکت از یک کالا به کالای دیگر مستتر است بهتر پوشش داده خواهد شد. از منظر دستورالعمل فوق، تقسیم بندی و سطح تفصیل بیشتر اجزای مولفه‌ها در تولید ناخالص داخلی کل یا تولید فعالیت‌های اقتصادی، منافع بیشتری نسبت به انتخاب اثرات سال پایه و فرمول شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای و یا قیمت ثابت سال پایه خواهد داشت.

توصیه دیگر صاحب‌نظران استفاده از روش تعدیل قیمت مضاعف در مقابل تعدیل قیمت واحد است. تعدیل قیمت مضاعف^۱ بدان معنی است که هزینه واسطه و ارزش تولید هر یک از فعالیت‌ها با شاخص‌های متناظر خود تعدیل قیمت شوند. برخلاف تعدیل قیمت واحد^۲ که در آن ارزش تولید و هزینه واسطه (یا تفاضل آنها که ارزش افزوده می‌باشد) هر دو با یک شاخص قیمت تورم زدایی می‌شوند. در حقیقت مفهوم ارزش افزوده یک قلم ترازکننده است و در آن هیچ جزء قیمت و مقداری وجود ندارد. بنابراین روش صحیح نظری برای محاسبه ارزش افزوده بر حسب حجم (مقدار و کیفیت)، تعدیل قیمت‌های ارزش تولید و هزینه هر یک از فعالیت‌های اقتصادی با شاخص‌های قیمت مناسب است.

با توجه به مطالب عنوان شده، اگر به دلیل فقدان شاخص‌های قیمتی مناسب و سطح فشرده فعالیت‌ها، روش زنجیره‌ای نتایج بهتری نسبت به سال پایه ثابت ایجاد نکند یا نتایج برآورد شده با واقعیت‌های درونی و بیرونی حساب‌های اقتصادی ناسازگار باشند، در این صورت استفاده از شاخص سال پایه ثابت با سطح تفصیل بیشتر فعالیت‌های اقتصادی و تعدیل قیمت‌های مضاعف ارزش تولید و هزینه واسطه رجحان بالاتری نسبت به ارائه نتایج به شیوه شاخص‌های زنجیره‌ای دارد. زیرا ممکن است استفاده صرف از روش زنجیره‌ای میزان اریب نتایج را نسبت به روش سال پایه ثابت بیشتر نماید. همچنین اگر قیمت‌ها و مقادیر هر محصول طوری نوسان داشته باشند که تغییرات ایجاد شده

1 Double deflation
2 Single deflation

در مقدار و قیمت‌های نسبی دوره‌های گذشته در دوره‌های بعدی وارونه شوند، زنجیره‌ای کردن نتایج نامطلوبی نسبت به شاخص‌های ثابت سال پایه ایجاد خواهد نمود.

مزایا و معایب استفاده از شاخص زنجیره‌ای

اگر شاخص‌های زنجیره‌ای جایگزین شاخص‌های سال پایه ثابت شوند، پراکندگی بین اعداد شاخص لاسپیرز و پاشه احتمالاً به مقدار زیادی کاهش خواهد یافت. از این رو شاخص‌های زنجیره‌ای نسبت به شاخص‌های سال پایه ثابت دارای مزیت هستند. رابطه بین شاخص سال پایه ثابت با شاخص زنجیره‌ای متناظر آن همیشه یکسان نیست زیرا بستگی به جهت تغییرات قیمت‌ها و حجم‌های هر محصول در طول زمان دارد.

اگر قیمت‌ها و مقادیر در طول زمان گرایش به افزایش یا کاهش منظم و مستمر داشته باشند، می‌توان انتظار داشت که زنجیره‌ای کردن، پراکندگی عدد شاخص را به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش داده و یا احتمالاً آن را حذف نماید.

ولی اگر قیمت‌ها و مقادیر هر محصول به گونه‌ای نوسان داشته باشند که تغییرات ایجاد شده در مقدار و قیمت‌های نسبی دوره‌های گذشته در دوره‌های زمانی بعد وارونه شوند، زنجیره‌ای کردن نتایج بدتری نسبت به شاخص‌های سال پایه ثابت ایجاد خواهد کرد.

بطور کلی به نظر می‌آید در یک دوره بلند مدت و در بسیاری از کشورها که دارای شرایط با ثبات اقتصادی و اجتماعی هستند، استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای (لاسپیرز، پاشه و فیشر) مناسب است. در چنین حالتی عوامل عمده اقتصادی و غیر اقتصادی که موجب تغییرات طولانی مدت در قیمت‌ها و مقدارهای نسبی هستند، نظیر پیشرفت‌های فنی، درآمد سرانه و رفاه ملی به طور تدریجی افزایش یافته و به سرعت تغییر جهت نمی‌دهند. از این رو در این شرایط غالباً توصیه می‌شود که شاخص‌های سالانه زنجیره‌ای شوند. در مقابل اجزای قیمت و حجم داده‌های فصلی و ماهانه به سبب بی‌نظمی‌های کوتاه‌مدت، نسبت به اجزای سالانه آن‌ها معمولاً با تغییرات بزرگتری مواجه هستند. بنابراین، زنجیره‌ای کردن در چنین وضعیتی که تغییرات شدیدی وجود دارد دارای مزایای کمتری است.

در دوره‌های زمانی بلند مدت، رویکرد شاخص قیمت سال پایه ثابت، درصد تغییرات اقلام (نرخ رشد) را بیش برآورد کرده و اریبی به سمت بالا ایجاد می‌کند. در مقابل روش شاخص‌های زنجیره‌ای از وزن‌های به روز شده‌تری استفاده می‌کند که موجب برطرف شدن چنین اریب‌هایی می‌شود. لذا در کشورهایی که شرایط اقتصادی و اجتماعی

آنها دارای ثبات است و ارزش محصولات تولیدی (قیمت و مقدار) متاثر از روندهای نظام‌مند می‌باشد، استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای نسبت به شاخص سال پایه ثابت رجحان دارد.

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نیز عنوان شده است که اگر قیمت‌ها و مقادیر محصولات در ابتدای امر به گونه‌ای نوسان داشته باشند که تغییرات نسبی قیمت‌ها و مقادیر در دوره‌های بعد معکوس شوند، شاخص زنجیره‌ای نتایج نامطلوب‌تری نسبت به شاخص سال پایه ثابت ایجاد خواهد کرد. اما به نظر می‌رسد که فواید و نقاط قوت استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای بیش از معایب آن است. عوامل عمده اقتصادی و غیر اقتصادی در شرایط باثبات که مسئول تغییرات بلندمدت مشاهده شده در قیمت‌ها و مقادیر نسبی هستند، همانند پیشرفت‌های فنی و افزایش درآمدهای سرانه و ملی، معمولاً در طول زمان معکوس نمی‌گردند. از این رو عموماً توصیه می‌گردد که شاخص‌های سالانه به صورت زنجیره‌ای اجرا شوند.

کاربرد شاخص‌های زنجیره‌ای در حساب‌های ملی ایران

به منظور بررسی اثر شاخص‌های زنجیره‌ای در حساب‌های ملی ایران مقایسه شاخص لاسپیرز حجمی زنجیره‌ای و شاخص سال پایه ثابت برای فعالیت‌های اقتصادی ایران طی دوره زمانی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ انجام شد که نتایج برخی از این فعالیت‌ها در ادامه این گزارش ملاحظه می‌شود. برای برخی فعالیت‌ها مانند کشاورزی، دامداری و جنگلداری، نفت و معدن تفکیک مقادیر و قیمت‌های هر سال موجود است. بنابراین شاخص حجمی زنجیره‌ای برای این فعالیت‌ها به سادگی از طریق ضرب مقادیر هر سال در قیمت سال قبل بدست می‌آید. اما برای سایر فعالیت‌ها، تورم زدایی ارزش تولید و هزینه واسطه از طریق شاخص‌های قیمتی متناظر هر فعالیت اقتصادی و یا شاخص ضمنی مرتبط انجام شده است. در گزارش حاضر به دلیل مهیا نبودن طرح‌های آماری شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای در ایران (CPI و PPI) از نسبت شاخص‌های قیمت متوالی سال پایه (با سبب ثابت) برای تعدیل قیمت اجزای هر فعالیت و تجمیع آنها برای بدست آوردن مقادیر کل استفاده شده است. نتایج این بررسی در قسمت نمودارها و جداول ملاحظه می‌شود. همانگونه که از نمودارها مشخص است، شاخص‌های زنجیره‌ای و غیر زنجیره‌ای در فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری و شکار، آب، برق و گاز بسیار همگرا بوده و تقریباً بر هم منطبق شده‌اند. در بخش نفت، گاز و معدن مختصری اختلاف وجود دارد. دلیل اختلاف شاخص را می‌توان در نوسانات زیاد مقدار و

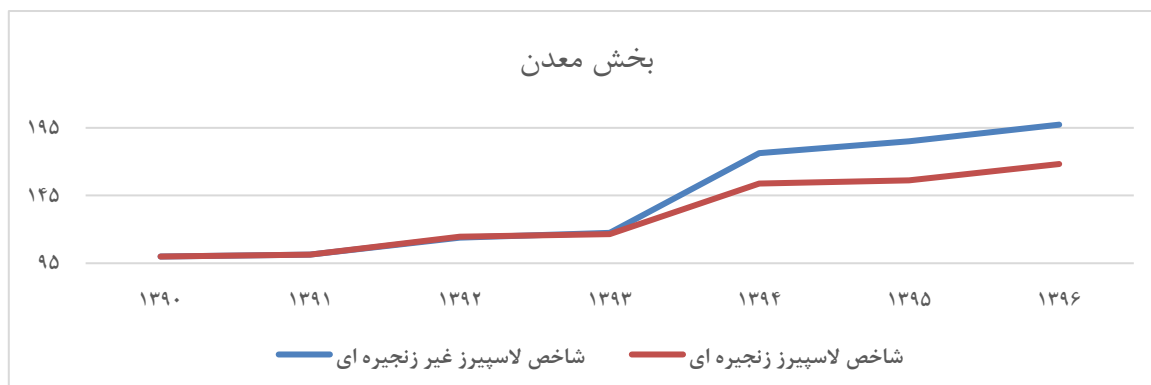
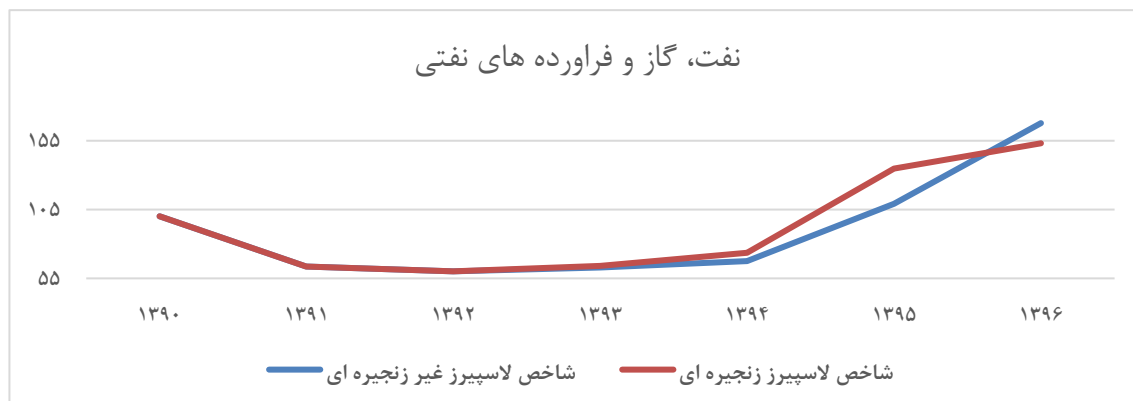
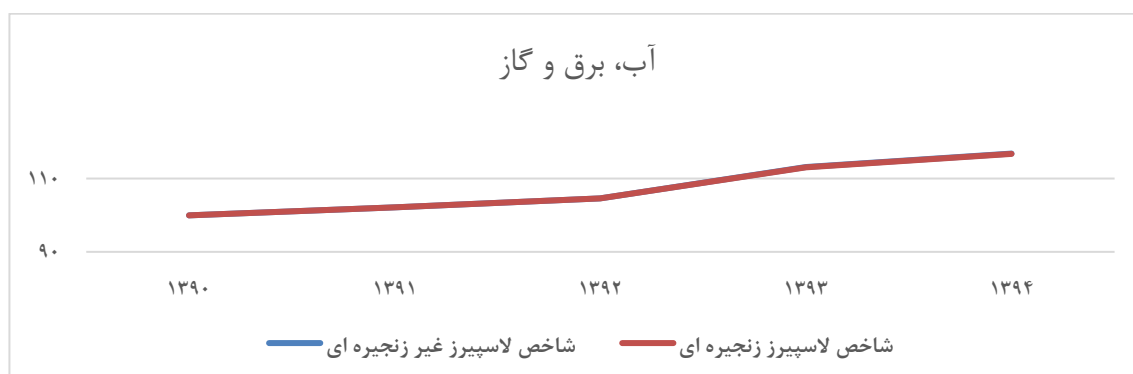
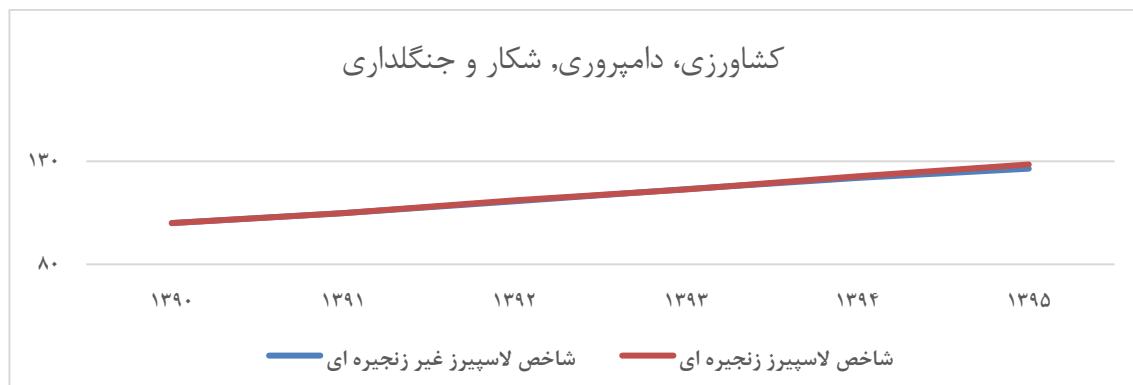
قیمت جست و جو کرد. برای مثال در گروه نفت از اوائل دهه نود شمسی و به خصوص طی سال‌های اخیر شاهد نوسانات شدید قیمت و مقدار نفت خام و فرآورده‌های نفتی می‌باشیم.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با توجه به بررسی اثرات استفاده از شاخص‌های زنجیره‌ای در حساب‌های ملی ایران نکات زیر در زمینه به‌کارگیری این شاخص‌ها قابل ارائه است:

- اجرای شاخص زنجیره‌ای برای اقتصادهایی توجیه پذیر است که واجد ثبات در شرایط اقتصادی بوده و با نوسانات اندکی در متغیرهای اقتصادی مواجه باشند. از آنجا که اقتصاد ایران، از اوائل دهه ۱۳۹۰ و به خصوص طی سال‌های اخیر درگیر نوسانات زیادی در قیمت و حجم فعالیت‌های اقتصادی بوده است، اجرای شاخص‌های زنجیره‌ای گزینه چندان مناسبی برای ارائه متغیرهای اندازه‌گیری شده در آمار حساب‌های ملی ایران نخواهد بود.
- برای تمامی فعالیت‌های اقتصادی به غیر از بخش کشاورزی، معدن و نفت ارقام قیمت و حجم محصولات به تفکیک موجود نمی‌باشند. بنابراین برای محاسبه شاخص‌های لاسپیرز حجمی زنجیره‌ای این فعالیت‌ها، ابتدا به شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای (CPI و PPI) متناظر با فعالیت‌های اقتصادی نیاز است تا ارزش‌های ستانده و هزینه واسطه هر فعالیت به قیمت‌های واقعی سال قبل محاسبه شوند. در حال حاضر طرح آماری شاخص-های قیمت زنجیره‌ای با تفصیل کافی و به روز (بدون تاخیر زمانی) توسط منابع آماری کشور ارائه نشده است. بدیهی است که برای تهیه طرح آماری شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای (CPI و PPI) تعداد و وزن کالاها و خدمات منتخب در سبد چارچوب آماری علیرغم وضعیت موجود در سبد سال پایه ثابت، نیاز به بازنگری و اصلاح سالانه دارد.
- در حال حاضر اولویت اداره حساب‌های اقتصادی این بانک استفاده از سطح تفصیل بیشتر در محاسبات مربوط به ارزش فعالیت‌های اقتصادی (قیمت و حجم) و بسط روش تعدیل قیمت مضاعف در تورم زدائی از ارقام حساب‌های ملی است. در مرحله بعد و پس از دست‌یابی به سطحی قابل قبولی از شرایط فوق و همچنین در صورت ثبات نسبی در شرایط اقتصادی و تهیه طرح‌های آماری شاخص‌های قیمت زنجیره‌ای (CPI و PPI) می‌توان نسبت به تهیه شاخص‌های حجمی زنجیره‌ای نیز اقدام نمود.

نمودارهای پیوست:

پیوست ۲
اقتصاد نامشهود

پیوست ۲: اقتصاد نامشهود در نظام حساب‌های ملی

۱- مقدمه

پوشش کامل تولید فعالیت‌های اقتصادی در یک کشور، جنبه مهم و ارزشمندی از تضمین سطح دقت و کیفیت نظام حساب‌های ملی و برآورد جامع تولید ناخالص داخلی (GDP) محسوب می‌شود. مسأله‌ی احتمال از قلم افتادن برخی داده‌های فعالیت‌های اقتصادی در محاسبه تولید ملی، توجه بسیاری را به‌ویژه در حوزه حسابداری ملی به خود معطوف ساخته است. به دلیل فراوانی تنوع در تعداد فعالیت‌های اقتصادی و لزوم تهیه حساب‌ها برای هر یک از آنها، دستیابی به سطح جامعیت در نظام حساب‌های ملی دشوار می‌گردد. در حقیقت، فعالیت‌های بسیاری به دلایلی مانند زیرزمینی بودن، غیر قانونی بودن، غیر رسمی بودن، تولید برای خودمصرفی نهایی خانوار و یا ضعف و کمبود در نظام گردآوری آمارهای پایه در محاسبات مربوط به تولید ناخالص داخلی اندازه‌گیری نمی‌شوند، که به آنها اقتصاد نامشهود اطلاق می‌شود.

علیرغم مشکلات موجود، هدف اکثر نظام‌های حسابداری ملی بدین صورت است که تا حد ممکن از اندازه‌گیری مناسب فعالیت‌های مشاهده نشده و شمول آنها در برآوردهای تولید ناخالص داخلی اطمینان حاصل گردد. با توجه به اهمیت اقتصاد نامشهود در حساب‌های ملی، این بخش به تعریف اقتصاد نامشهود و معرفی رویکردها و شیوه‌های ممکن در اندازه‌گیری اقتصاد نامشهود مبتنی بر اصول نظام حساب‌های ملی (SNA) اختصاص دارد. این مطالب، به طور عمده بر مبنای کتاب دستورالعمل استاندارد سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (۲۰۰۲) تحت عنوان «اندازه‌گیری اقتصاد نامشهود» تهیه و تنظیم شده است. در این پیوست به دنبال معرفی اقتصاد نامشهود و چگونگی اندازه‌گیری آن خواهیم بود. همچنین در این زمینه مطالعات کاربردی و تجربی در ایران و سایر کشورها به طور خلاصه مورد اشاره قرار خواهند گرفت.

۲- ضرورت محاسبه اقتصاد نامشهود

عدم پوشش کامل در آمار حساب‌های ملی، مشکلاتی را برای کاربران از دو جنبه سطح و روند ایجاد می‌کند. در حقیقت، سطوح تولید ناخالص داخلی (GDP) و سایر داده‌ها در چنین حالتی به سمت پایین اریب و کم‌گویی دارند، بنابراین درک صحیح از وضعیت اقتصاد موجود و مقایسه بین‌المللی با سایر کشورها غیر ممکن می‌گردد. این مسأله در

برخی شرایط اهمیت زیادی پیدا می‌کند، برای مثال، اندازه‌گیری فقر از طریق تولید ناخالص داخلی سرانه، وابستگی کمک‌های پولی متناسب با تولید ناخالص داخلی به یک کشور یا محاسبه استانداردهای زیست محیطی بر مبنای انتشار آلاینده‌ها در واحد تولید ناخالص داخلی، آمار و اطلاعات ناصحیحی در این زمینه ارائه می‌دهند. به همین ترتیب، اگر فعالیت‌های اقتصادی از قلم افتاده از محاسبه تولید ناخالص داخلی با نرخ‌های متفاوتی از گروه خود رشد کنند، انتظار می‌رود که برآوردهای روند نیز اریب داشته باشند. به‌عنوان مثال، اغلب گمان می‌رود که فعالیت‌های بخش‌های زیرزمینی و غیر رسمی دقیقاً در همان زمانی که اقتصاد رسمی در حال انقباض است، گسترش یابند.

۳- تعریف و انواع اقتصاد نامشهود

در اینجا بر اساس نظام حساب‌های ملی، اقتصاد نامشهود در قالب تولید زیرزمینی، تولید غیر قانونی، تولید بخش غیر رسمی و تولید خانوار برای خودمصرفی نهایی تعریف می‌شود. بدین ترتیب انواع اقتصاد نامشهود به شرح زیر عبارت است از:

۳-۱- اقتصاد زیرزمینی

تولید زیرزمینی، شامل فعالیت‌های تولیدی قانونی است که به طور عمد از مقامات دولتی پنهان می‌شود. بر مبنای دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ و ۲۰۰۸، فعالیت‌های مشخصی می‌توانند مفهوم اقتصادی داشته و همچنین کاملاً قانونی (به شرط رعایت استانداردها یا مقررات خاص) باشند، اما به طور عمد از مقامات دولتی به دلایل زیر پنهان بمانند:

الف) برای جلوگیری از پرداخت مالیات بر درآمد، مالیات ارزش افزوده یا سایر مالیات‌ها.

ب) برای اجتناب از پرداخت سهم تأمین اجتماعی کارکنان.

ج) برای اجتناب از رعایت معیارهای قانونی مشخص مانند حداقل دستمزد، حداکثر ساعت کار، استانداردهای

ایمنی و سلامت و غیره.

د) برای اجتناب از رعایت بعضی از مراحل اداری مانند تکمیل پرسشنامه‌های آماری یا سایر مراحل ثبت

اداری.

۳-۲- اقتصاد غیر قانونی

تولید غیرقانونی فعالیت‌هایی هستند که طبق قانون ممنوع می‌باشند. به‌عنوان مثال تولید و توزیع مواد مخدر یا فعالیت‌هایی که توسط افراد غیرمجاز انجام می‌شوند (مانند تولید بدون مجوز دارو)، غیر قانونی تلقی می‌گردند. بنابراین تولید غیرقانونی بر اساس نظام حساب‌های ملی در دو دسته طبقه بندی می‌شود:

- تولید کالاها و خدماتی که تولید، فروش و یا صرفاً مالکیت آنها از سوی قانون ممنوع است.
- فعالیت‌های تولیدی که معمولاً قانونی هستند، اما زمانی که توسط تولیدکنندگان غیر مجاز انجام شوند، غیرقانونی تلقی می‌شوند.

چنین فعالیت‌هایی با این شرط در محدوده تولید قرار می‌گیرند که هر دو نوع تولید ذکر شده فرایندهایی واقعی را تشکیل دهند که خروجی آنها کالاها و خدمات دارای تقاضای مؤثر در بازار باشند.

نظام حساب‌های ملی ضمن آنکه توصیه به ورود فعالیت‌های غیرقانونی در مرز تولید دارد، بین معاملات با توافق متقابل خریدار و فروشنده (مثلاً فروش مواد مخدر یا قاچاق کالاهای به سرقت رفته) که داخل مرز تولید قرار می‌گیرند و فعالیت‌های دیگر که در آن توافق متقابل وجود ندارد (به عنوان مثال، اخاذی و یا سرقت)، که خارج از مرز تولید قرار می‌گیرند، تمایز روشنی قائل می‌شود. بر اساس نظام حساب‌های ملی، اقدامات غیرقانونی که فاقد توافق متقابل هستند، به‌عنوان حالتی حدی از اثرات بیرونی تفسیر می‌شوند که به‌طور کلی هیچ ارزشی در حساب‌های ملی برای آن محاسبه نمی‌شود. بنابراین به جای مفهوم قانونی بودن، این فقدان رضایت طرفین است که در واقع معیار خروج از مرز تولید است. در این خصوص، به سرقت، به‌عنوان مثالی از یک فعالیت غیر قانونی که هیچ تأثیری بر ستانده و ارزش افزوده ندارد، به صراحت اشاره شده است (SNA ۲۰۰۸: ۹۷-۳ و ۴۷-۶).

۳-۳- تولید غیر رسمی

تولید بخش غیررسمی، شامل فعالیت‌های تولیدی انجام شده توسط بنگاه‌های غیر شرکتی در بخش خانگی است که ثبت نشده‌اند و یا بنگاه‌هایی که از نقطه نظر میزان اشتغال، کوچک‌تر از اندازه‌ای مشخص هستند و دارای

برخی از تولیدات بازاری می‌باشند. بند (۱-۵) قطعنامه پانزدهم ICLS^۱، مفهوم اساسی بخش غیررسمی را چنین توصیف می‌کند. «بخش غیررسمی ممکن است به‌طور گسترده به‌صورت بخشی متشکل از واحدهای درگیر در تولید کالاها یا خدمات با هدف اولیه‌ی تولید، اشتغال و درآمد برای افراد موردنظر باشند. این واحدها به‌طور معمول در سطح پایین سازمان، بدون تقسیم عوامل تولید کار و سرمایه و در مقیاس کوچک فعالیت می‌کنند. روابط کارگری، در صورت وجود، عمدتاً بر اشتغال موقت خود فامیلی یا روابط شخصی و اجتماعی به جای تعهدات قراردادی با تضمین‌های رسمی متکی است». بیشتر فعالیت‌های بخش غیررسمی به تولید کالاها و خدماتی می‌پردازد که تولید و توزیع آنها کاملاً قانونی است. این همان ویژگی‌ای است که این فعالیت‌ها را از تولید غیر قانونی متمایز می‌سازد. همچنین تمایز نسبتاً شفاف‌تری میان بخش غیررسمی و فعالیت‌های زیرزمینی وجود دارد. فعالیت‌های بخش غیر رسمی ضرورتاً و عامدانه با قصد فرار از پرداخت مالیات یا سهمیه تأمین اجتماعی یا رعایت قوانین کار و سایر مقررات انجام نمی‌شوند. با این حال، برخی بنگاه‌های بخش غیر رسمی ترجیح می‌دهند ثبت نشده و بدون مجوز باقی بمانند تا از تطبیق با ضوابط تعیین شده فرار کنند و بنابراین از هزینه‌های خود بکاهدند، البته ممکن است همپوشانی‌هایی با فعالیت‌های زیر زمینی نیز وجود داشته باشد. به علاوه، هدف قطعنامه پانزدهم ICLS تضمین همگنی فعالیت‌های در نظر گرفته شده در بخش غیر رسمی، در خصوص رفتار اقتصادی و داده‌های مورد نیاز و همچنین داده‌های قابل جمع است. بنابراین، باید معیارهای بیشتری معرفی شود. اول این که یک بنگاه باید دارای تولید بازاری باشد و دوم آن که بنگاه مورد نظر باید یک یا چند مورد از سه معیار زیر را داشته باشد:

- بنگاه کوچک‌تر از اندازه‌ای مشخص بر اساس تعداد افراد درگیر، استخدام شده یا کارگران استخدام شده بر مبنایی پیوسته باشد.
- عدم ثبت بنگاه به شکل‌های ویژه‌ی قوانین ملی نظیر قانون کسب و کار یا کارخانه‌ها، قوانین مالیاتی یا تأمین اجتماعی، ماده قانون‌های گروه‌های حرفه‌ای یا مواد قانونی مشابه و قوانین و مقررات وضع شده توسط بدنه قانون‌گذاری ملی باشد.

- عدم ثبت کارکنان بنگاه به دلیل فقدان قراردادهای استخدام یا کارآموزی که کارفرما را ملزم به پرداخت مالیات‌ها و سهمیه تأمین اجتماعی مربوطه از سوی کارکنان می‌کند یا روابط استخدامی را منوط به قوانین استاندارد کار می‌کند.

۳-۴- تولید خانوار برای خودمصرفی نهایی

تولید خانوار برای خود مصرفی نهایی شامل فعالیت‌های تولیدی مربوط به تولید کالاها یا خدمات مصرف شده یا سرمایه‌گذاری شده توسط خانوارهایی است که خود، آنها را تولید می‌کنند. تولید توسط بنگاه‌های غیر شرکتی خانوار صرفاً برای خودمصرفی نهایی خانوارهای مالک، قسمتی از اقتصاد غیر رسمی نیست و بنابراین باید به‌عنوان حوزه‌ای جداگانه از اقتصاد نامشهود در نظر گرفته شود. این حیطه شامل تولید غلات (crops) و دام، تولید سایر کالاها برای خود مصرفی نهایی، ساخت خانه‌های شخصی و سایر موارد تشکیل سرمایه به حساب خود، اجاره احتسابی مالک‌نشین و خدمات خدمتکاران مزدبگیر خانگی است.

بدیهی است که برخی فعالیت‌های تولیدی خانوار در مقیاسی بسیار کوچک حاصل می‌شود. بنابراین دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ در بند ۶-۳۳ معیاری از معنی‌دار بودن ثبت یا عدم ثبت تولید یک کالای مشخص را بیان می‌کند: «تنها اگر میزان تولید شده از نظر مقداری نسبت به کل عرضه آن کالا در کشور قابل توجه باشد، باید تولید آن برآورد شود.» دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ در بند ۶-۳۲ برخی از رایج‌ترین انواع تولیدات خانوار را جهت برآورد فهرست می‌کند.

۳-۵- تولید از قلم افتاده به دلیل نقص برنامه جمع‌آوری آمارهای پایه

این مبحث بخش مهمی در حوزه جامعیت آمار حساب‌های ملی است و شامل کلیه رشته فعالیت‌های تولیدی است که باید توسط برنامه اولیه جمع‌آوری آمارهای پایه در نظر گرفته شوند. اما در واقع بخشی از اطلاعات به‌دلیل کمبود منابع آماری از قلم افتاده است. گاهی به این حالت فعالیت‌های زیر زمینی آماری (در مقابل فعالیت‌های زیر زمینی اقتصادی) گفته می‌شود. با نگاه رویکرد تولید ملی به محاسبه تولید ناخالص داخلی، دلایل از قلم افتادگی برخی فعالیت‌ها از نظام جمع‌آوری آمارهای پایه در سه گروه زیر طبقه بندی می‌شود:

- عدم پوشش یا پوشش ناکافی بنگاه‌ها: بنگاه‌ها یا بخشی از آنها از برنامه جمع‌آوری آمارهای پایه حذف می‌شوند، در حالیکه باید شامل تمام شماری آماری می‌شدند. این امر می‌تواند بدین علت باشد که یک بنگاه تازه شروع به فعالیت کرده و هنوز در بررسی طرح آماری لحاظ نشده است یا اندازه آن بنگاه کوچک‌تر از میزان در نظر گرفته شده در طرح یا چارچوب آماری است و یا آنکه به طور نادرست بر مبنای نوع فعالیت یا منطقه طبقه‌بندی گردیده و بنابر این با شیوه نامناسب از چارچوب آماری حذف شده است.
- عدم پاسخگویی از سوی بنگاه‌ها: بنگاه‌هایی که در نمونه‌گیری طرح آماری قرار دارند اما به دلیل آدرس پستی نادرست، یا عدم ارسال پاسخ، داده‌ای از آنها گردآوری نمی‌شود و هیچ احتساب جایگزینی برای مشاهدات از دست رفته لحاظ نمی‌شود.
- کم اظهاری از سوی بنگاه‌ها: در این حالت، آمار و اطلاعات از بنگاه‌ها دریافت می‌شود، اما توسط پاسخ دهندگان به درستی گزارش نشده است، به‌نحویکه ارزش افزوده را کم گزارش می‌کنند یا آنکه داده‌های صحیح دریافت می‌شود اما به شیوه نادرست اصلاح آماری یا وزن‌دهی می‌شوند.

۴- روش‌های حساب‌های ملی برای دستیابی به جامعیت

در حالت ایده‌آل، اقتصاد نامشهود باید از طریق بهبود برنامه جمع‌آوری داده‌های پایه مورد توجه قرار گیرد. با این وجود، چنین تلاش‌هایی ممکن است به طول بیانجامد و حتی در صورت فقدان داده‌های پایه نیز انتظار نمی‌رود تمام تولید درون مرز نظام حساب‌های ملی پوشش داده شود. همیشه برخی فعالیت‌های تولیدی وجود دارند که قابل مشاهده مستقیم نیستند. بنابراین، در اینجا روش‌های غیر مستقیمی برای تهیه حساب‌های ملی ارائه می‌شود که در شرایط ناکافی بودن داده‌های پایه قابل استفاده‌اند و به این طریق تعدیل‌ها و اندازه اقتصاد نامشهود را می‌توان بر اساس سری شاخص‌ها یا برآوردهایی از بخش‌های دیگر به دست آورد.

در اینجا روش‌های اندازه‌گیری فعالیت‌های تولیدی نامشهود به جز فعالیت‌های غیرقانونی مورد بررسی قرار می‌گیرند، زیرا تولید غیر قانونی دارای چالش‌های مختلفی است. اگرچه برخی از روش‌های بیان شده ممکن است شامل فعالیت‌های تولیدی غیر قانونی نیز باشند. روش‌های اطمینان یافتن از جامعیت حساب‌های ملی در سه رویکرد تولید،

هزینه و چارچوب عرضه و مصرف جای می‌گیرند. این بخش به بیان روش‌های برآورد جامع تولید ناخالص داخلی در قالب سه رویکرد فوق می‌پردازد.

۱-۴- رویکرد تولید

روش‌های عمومی غیرمستقیم برای شمول اقتصاد نامشهود در تخمین‌های تولید ناخالص داخلی از رویکرد تولید به روش‌های مبتنی بر عرضه مانند روش نهاده نیروی کار، روش‌های مبتنی بر تقاضا، روش‌های مبتنی بر درآمد و روش‌های جریان کالا تقسیم می‌شوند. انتخاب روش مناسب به قابلیت دسترسی و کیفیت آمارهای پایه مورد استفاده برای تولید شاخص‌های تولید بستگی دارد. روش‌های مزبور در ادامه به شرح زیر ارائه می‌گردد.

۱-۱-۴- روش‌های مبتنی بر عرضه

روش‌های مبتنی بر عرضه، بر اطلاعات مربوط به عرضه نهاده‌های مورد استفاده در تولید کالاها و خدمات متکی می‌باشند. نهاده‌ها ممکن است شامل تعدادی از مواد خام اولیه، تنها یک ماده خام اصلی، نیروی کار، زمین، موجودی سرمایه ثابت و غیره باشند. اگر از داده‌های مربوط به عرضه، یک یا چند نهاده مورد استفاده در فعالیت تولیدی مشخص در دسترس باشند، تولید کل آن فعالیت که از این نهاده‌ها استفاده می‌کند قابل برآورد است.

نسبت نهاده به ستانده و نسبت نهاده به ارزش افزوده برای محاسبه برآورد ارزش ستانده و ارزش افزوده از نهاده مورد نیاز است. حصول این نسبت‌ها از طریق مطالعات موردی برای دوره جاری دارای ارجحیت است، زیرا بهره‌وری یا قیمت نسبی نهاده‌ها و ستانده‌ها ممکن است تغییر کند. اگر از نسبت گذشته استفاده گردد، توصیه می‌شود که ابتدا معیارهای حجمی (به قیمت ثابت) ارزش ستانده و ارزش افزوده محاسبه شود و سپس ارزش‌های جاری با استفاده از شاخص‌های قیمتی مناسب به دست آید. در صورت اعتبار فرض تکنولوژی ثابت، می‌توان از نسبت ثابت دوره‌های قبل استفاده کرد. اما اگر تغییراتی در قیمت‌های نسبی وجود داشته باشد، نباید نسبت ثابت گذشته برای مقادیر فعلی اعمال شود. در تعدیلات مبتنی بر عرضه موارد زیر شایان توجه است:

- تغییر در بهره‌وری.
- تغییر در استفاده از سرمایه.
- استفاده از نهاده‌های مشخص برای مقاصد غیر تولیدی.

- تفاوت ارزش‌گذاری بین عرضه (زمان و مکان) و مصرف (زمان و مکان).
- ایجاد و به روز رسانی برآورد معیار جامع^۱ و
- اطلاعات تکمیلی برای محاسبه برآورد ارزش ستانده و ارزش افزوده از شاخص‌های نهاد.

روش نهاد نیروی کار

مهم‌ترین روش مبتنی بر عرضه، روش نهاد نیروی کار است. این روش توسط اداره آمار ایتالیا در دهه ۱۹۸۰ پایه‌گذاری شد و به اندازه‌ای گسترده است که می‌توان بخشی جداگانه به آن اختصاص داد. در هسته‌ی این روش سه مرحله اساسی وجود دارد:

- به دست آوردن تخمینی از عرضه نهاد نیروی کار برای تولید ناخالص داخلی، به تفکیک فعالیت اقتصادی و اندازه بنگاه با استفاده از طرح‌های آماری نیروی کار خانوار و یا سایر منابع جمعیتی.
- به دست آوردن برآوردی از ارزش ستانده به‌ازای هر واحد از نیروی کار و ارزش افزوده به‌ازای هر واحد نیروی کار به تفکیک هر فعالیت اقتصادی و بر اساس اندازه‌های مختلف بنگاه، با استفاده از طرح‌های آماری منظم و یا با هدف خاص.
- ضرب برآوردهای نیروی کار در نسبت‌های مربوط به هر واحد نیروی کار برای به‌دست‌آوردن ارزش ستانده و ارزش افزوده برای گروه‌های فعالیتی و برحسب اندازه بنگاه.

در واقع، برآوردهای نیروی کار در هر گروه فعالیت اقتصادی بر حسب اندازه‌های مختلف بنگاه، عاملی وزنی ارائه می‌کنند تا به وسیله آن بتوان برآوردهای ارزش ستانده و ارزش افزوده‌ی مبتنی بر طرح‌های آماری را به ارزش کل تبدیل کرد. اگر داده‌های طرح‌های آماری خانوار، برای نسبت نهاد نیروی کار به تولید ناخالص داخلی پوشش کامل‌تری را نسبت به داده‌های طرح‌های آماری بنگاه‌ها ارائه کنند، انتظار می‌رود که این فرایند بتواند پوشش جامع‌تری را برای تولید ارائه دهد. به دو دلیل می‌توان فرض کرد که این احتمال وجود دارد.

- طرح‌های آماری خانوار، تعداد نیروی کاری را که در طرح‌های آماری بنگاه‌ها شرکت نمی‌کنند، شامل می‌شود. مثلاً به این دلیل که این شرکت‌ها بسیار کوچک هستند و در محاسبات مبنا برای ساخت چارچوب طرح آماری ثبت نمی‌شوند یا آنقدر کوچک هستند که در طرح‌های آماری لحاظ نمی‌شوند.

¹ comprehensive benchmark estimates

• کارکنان میزان نیروی کار خود را به مجریان طرح‌های آماری خانوار گزارش می‌دهند، در حالی که مالکان بنگاه‌ها با احتمال بیشتری برای فرار از مالیات یا مقررات اداری تعداد صحیح نیروی کار خود را پنهان می‌کنند.

این روش بستگی به برآوردهای قابل اعتماد در مورد نهاده نیروی کار و نسبت‌های مربوط به هر واحد نیروی کار در سطوح جزئی فعالیت‌های اقتصادی و تفکیک پذیری اندازه بنگاه‌ها دارد. این روش را می‌توان تنها برای شاخه‌هایی از اقتصاد که این اطلاعات در مورد آنها در دسترس است، استفاده نمود. به‌طور معمول سطح جزئیات قابل دسترس، بر اساس طرح‌های آماری نیروی کار محدود است. بنابراین کاربرد وسیع این روش نیازمند طرح‌های آماری قوی برای نیروی کار است. این روش را می‌توان برای برآورد تولید، به‌طور کلی در یک شاخه فعالیت اقتصادی، یا تنها برای بخشی از تولید که در طرح‌های آماری بنگاه‌ها نامشهود باقی می‌مانند، استفاده کرد.

۴-۱-۲- روش‌های مبتنی بر تقاضا

روش‌های مبتنی بر تقاضا به دنبال تعیین تولید با استفاده از داده‌های شاخص در مورد مصارف کالاها و خدمات خاص می‌باشند. هر گونه مصرفی از کالاها و خدمات که به اندازه کافی تولید خود را توصیف کند، شاخص مناسبی تلقی می‌گردد. مخارج مصرف نهایی خانوار از کالا یا خدمتی مشخص (به عنوان مثال خدمات بهداشتی و شخصی)، استفاده از محصولات اساسی به‌عنوان مواد خام (مانند فرآوری محصولات کشاورزی)، صادرات (به عنوان مثال کالاهای عمده صادراتی) یا آمارهای ثبتی نشان دهنده تقاضا برای یک محصول (به عنوان مثال ثبت نام وسایل نقلیه موتوری و مجوزهای ساختمانی) نمونه‌هایی از این داده‌های شاخص محسوب می‌شوند. پس از محاسبه اندازه‌ای برای ارزش ستانده، برآورد ارزش افزوده را می‌توان مانند روش‌های مبتنی بر عرضه، با استفاده از نسبت ستانده به ارزش افزوده به دست آورد. شاخص‌های تقاضا معمولاً ناقص هستند. در اغلب موارد، فقط داده‌های مربوط به یک یا تعداد محدودی از مصارف عمده در دسترس قرار دارند. به‌عنوان مثال، ارزش صادرات کالاهایی که عمدتاً صادر می‌شود، مصارف داخلی این کالاها را پوشش نمی‌دهد.

۴-۱-۳- روش‌های مبتنی بر درآمد

داده‌های مربوط به برخی از گروه‌های درآمدی از منابع ثبتی قابل دسترس بوده و می‌توان از آنها برای به دست آوردن شاخصی از ارزش تولید تحت پوشش نظام ثبتی استفاده کرد. اطلاعات مربوط به مالیات بر درآمد و یا سهم‌های

تأمین اجتماعی که توسط اشخاص خود اشتغال (یا کارفرمایان خصوصی) پرداخت می‌شوند، اغلب به راحتی در دسترس می‌باشند. با این حال، بطور غالب، برای احتساب فعالیت‌هایی که تحت قوانین مالیاتی قرار می‌گیرند و برای کم‌گویی گزارش‌های درآمدی برای مقاصد مالیاتی، تعدیلاتی لازم است.

در بسیاری از کشورها، برآورد ارزش ستانده برای برخی از خدمات حرفه‌ای کسب و کار مانند خدمات حسابداری و حقوقی و خدمات شخصی مانند خدمات پزشکان خصوصی، بر اساس درآمد متوسط برای هر حرفه و از سوابق مالیاتی، مطالعات بازاری، یا مشورت با تعدادی از صاحبان مشاغل و کسب و کارها به دست می‌آید.

۴-۱-۴- روش جریان کالا

روش جریان کالا به معنی متعادل کردن کل منابع و مصارف برای هر محصول است. این روش به منظور برآورد ستانده یک محصول از طریق متعادل کردن عرضه و مصرف آن با استفاده از معادله زیر به کار می‌رود:

ستانده = مجموع کل مصرف واسطه، مصرف نهایی، تغییر (مثبت یا منفی) در موجودی انبار، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، تحصیل منهای واگذاری اشیاء گرانبها و صادرات منهای واردات.

اگر محصولی در ابتدا برای یک یا تعداد محدودی از مصارف مورد استفاده قرار گیرد و اگر اطلاعات دقیق در مورد این مصارف در دسترس باشد، این روش کارآمد خواهد بود. همچنین، قیمت ستانده (به قیمت پایه یا قیمت تولید کننده) از قیمت پرداخت شده توسط خریداران متفاوت است، به طوری که هنگام استفاده از روش جریان کالا باید تفاوت قیمت‌ها مورد توجه قرار گیرد. این روش احتمالاً برای تجزیه و تحلیل قیمت‌های پرداخت شده توسط خریداران نهایی یک کالا و قیمت دریافت شده توسط تولید کنندگان و همچنین برای ارزیابی دقت و صحت حاشیه‌های توزیع^۱ مفید است.

یک کاربرد ویژه‌ی روش جریان کالا، به دست آوردن ستانده خرده فروشی از عرضه کالاها است. اغلب اطلاعات مربوط به عرضه کالاها در سطوح تفصیلی بالا (معمولاً به طور جداگانه برای محصولات کشاورزی، کالاهای تولیدی داخلی و کالاهای وارداتی) تهیه می‌شوند. اطلاعات مربوط به سهم جریان محصولات که وارد خرده فروشی می‌شوند و

1 distribution margins

نرخ‌های حاشیه از نتایج طرح‌های محک زنی^۱، بررسی‌های نقطه‌ای^۲ و مصاحبه‌ها به دست می‌آیند. سپس می‌توان این داده‌ها را با داده‌های مربوط به عرضه کالاها برای برآورد ستانده خرده‌فروشی ترکیب نمود.

۴-۲- رویکرد هزینه

برآوردهای تولید ناخالص داخلی بر اساس گروه‌های هزینه، تقاضای نهایی برای کالاها و خدمات را نشان می‌دهد. برآورد مخارج نهایی در تولید ناخالص داخلی، به طور خاص، برای اهداف سیاستی مفید است، اما در بسیاری از کشورها رویکرد هزینه کمتر از رویکرد تولید توسعه یافته است. علت اصلی این موضوع ممکن است تمرکز سنتی بر آمار تولید و مشکلات مربوط به در دسترس بودن داده‌های اولیه هزینه باشد. در بسیاری از موارد، برآوردهای مستقل تولید ناخالص داخلی از رویکرد هزینه، تهیه نشده است. در عوض، تولید ناخالص داخلی بر حسب انواع اقلام هزینه برای اجزای موجود مانند تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، مصرف نهایی دولت، صادرات و واردات محاسبه گردیده و اقلام دیگر (به عنوان مثال مصرف نهایی خانوار و یا تغییر در موجودی انبار) به صورت باقی مانده از کسر اجزای موجود از برآورد تولید ناخالص داخلی از روش تولید محاسبه می‌شود. چنین شیوه‌ای خطاهای مربوط به برآورد سایر ارقام را به اقلام به دست آمده به صورت باقی مانده منتقل می‌کند. علاوه بر این، این گونه برآورد هزینه‌ای نمی‌تواند بررسی مستقلی برای برآوردهای تولید فراهم کند. همچنین، اطلاعات پایه جامع در مورد هزینه‌ها معمولاً در دسترس نیست. بنابراین روش‌های غیر مستقیم مورد استفاده قرار می‌گیرند. این روش‌ها به قابل دسترس بودن منابع آماری بستگی دارند، که در میان کشورها و یا در طول زمان در داخل یک کشور متفاوت است.

با استفاده از منابع و روش‌های معمول، برآوردی جامع از گروه‌های هزینه‌ای تولید ناخالص داخلی ممکن خواهد بود. گروه‌های هزینه شامل هزینه‌های مصرف نهایی خانوار، هزینه مصرف نهایی دولت، هزینه مصرف نهایی مؤسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوار، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، تغییر در موجودی انبار، تحصیل و واگذاری اشیاء گرانبها و صادرات و واردات کالاها و خدمات می‌باشند. در ادامه بحث، منابع و روش‌های گردآوری داده‌ها برای مواردی که دارای کمبود داده هستند، توصیف می‌شود.

1 benchmark surveys
2 spot checks

۴-۳- چارچوب عرضه و مصرف

استفاده از چارچوب عرضه و مصرف به‌عنوان یک ابزار آماری در محاسبه تولید ناخالص داخلی طی سال‌های اخیر افزایش یافته است. این چارچوب مبنایی برای تعدیلات جامع، نظام‌مند و سازگار فراهم می‌کند تا برآوردی جامع از تولید ناخالص داخلی حاصل شود، حتی اگر فعالیت‌های نامشهود با استفاده از روش‌های بیان شده در بخش‌های قبلی تخمین زده شود. این چارچوب موارد زیر را به‌طور خاص تسهیل می‌کند:

- شناسایی شکاف‌ها و ناسازگاری‌ها در منابع آماری.
- پر کردن شکاف‌ها از طریق برآورد مقادیر از قلم افتاده برای عرضه یا مصرف به صورت باقی‌مانده.
- بررسی متقابل^۱ و هماهنگ^۲ و همچنین بهبود سازگاری، قابلیت اطمینان و کامل بودن برآوردهای عرضه-مصرف.
- برآورد برای دوره‌هایی که داده‌های با دقت و یا با قابلیت اطمینان کمتر دارند، با استفاده از ضرایب و سایر اطلاعات از جداول معیار.

چارچوب عرضه و مصرف مبنایی دقیق برای تجزیه و تحلیل صنایع و محصولات از طریق سطوح تفکیک شده تفصیلی و نظام‌مند فراهم می‌کند:

- حساب کالاها و خدمات، که کل عرضه کالاها و خدمات (ستانده و واردات) و مصرف آنها (مصرف واسطه، مصرف نهایی، تغییر در موجودی انبار، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، خالص تحصیل اشیاء گران‌بها و صادرات) را نشان می‌دهد.
- حساب تولید، که ستانده، مصرف واسطه‌ی کالاها و خدمات و ارزش افزوده را نشان می‌دهد. و
- حساب ایجاد درآمد، که ارزش افزوده و اجزای درآمد اولیه‌ی ایجاد شده در فرآیند تولید را نشان می‌دهد.

جداول عرضه و مصرف دو نوع تراز را که شامل تراز برای هر صنعت (ستانده برابر با مجموع مصرف واسطه و ارزش افزوده) و تراز برای هر محصول (عرضه کل برابر با تقاضای کل) است، نشان می‌دهد. جداول عرضه و مصرف را می‌توان به‌عنوان کاربردی جامع، نظام‌مند و در سطح اقتصاد از روش جریان کالا نگریست. اختلاف تراز عرضه با مصرف دلالت بر موارد از قلم افتاده یا سایر نواقص دارد. همچنین می‌توان از این عوامل تعدیل در تهیه حساب‌های ملی طی دوره به دنبال تهیه آخرین جداول عرضه و مصرف استفاده نمود. با این حال، اثربخشی چنین روش برآوردی بستگی

1 cross-checking
2 reconciling

به میزان اصلاحات انجام شده روی منابع آماری برای کم‌اظهاری، عدم پاسخ‌گویی و تورش دارد. علاوه بر این، روش‌های جریان کالا و جوهی از فعالیت‌های اقتصادی را که در عرضه یا مصرف ثبت نشده‌اند، شامل نمی‌شود.

۵- مطالعات تجربی

انواع روش‌های اندازه‌گیری اقتصاد نامشهود شامل روش‌های مستقیم آماری و روش‌های غیر مستقیم آماری مبتنی بر مدل‌سازی‌های کلان اقتصادی می‌باشند. آنچه در بخش (۴) ارائه شد، خلاصه‌ای از روش‌های آماری مبتنی بر حساب‌های ملی بود. برآوردهای اقتصاد نامشهود مبتنی بر مدل‌های کلان عمدتاً برای استفاده در حساب‌های ملی نامناسب و حتی در مواردی گمراه‌کننده نیز می‌باشند. دلایل عدم اتکاء به روش‌های مدل‌سازی کلان در برآورد اقتصاد نامشهود، فقدان تعریف دقیق از هدف مدل برای اندازه‌گیری؛ ساده‌سازی بیش از حد فرضیه‌ها؛ ناپایداری نتایج مدل‌ها با تغییر فرضیه‌ها؛ تعدد مدل‌ها و حصول نتایج متفاوت از آنها؛ ارائه نتایج مدل‌ها برای کل اقتصاد و نه به شکل تفکیک فعالیت‌های اقتصادی و صنایع؛ و عدم امکان ترکیب نتایج مدل‌ها با نتایج روش‌های دقیق مبتنی بر داده‌ها می‌باشند. در ادامه اهم مطالعات مربوط به برآورد اقتصاد نامشهود در ایران و سایر کشورها ارائه می‌شود.

۵-۱- مطالعات مربوط به ایران

مقالات و پژوهش‌های مرتبط با اقتصاد نامشهود و اندازه‌گیری آن در ایران، با عناوین مختلفی همچون اقتصاد سایه، اقتصاد زیرزمینی، قاچاق، اقتصاد غیررسمی، اقتصاد پنهان و اقتصاد سیاه و با روش‌های مختلف پدید آمده است. هر یک از این مطالعات تعریف خاصی از اقتصاد نامشهود ارائه نموده و یا به بخشی از اقتصاد نامشهود پرداخته‌اند. تخمین اندازه اقتصاد نامشهود در این مطالعات با استفاده از روش‌های اقتصاد سنجی و ریاضی صورت گرفته است. در این مطالعات از روش‌های مختلف مدل‌سازی نظیر منطق فازی، تابع تقاضای پول و شاخص چند گانه، علل چند گانه^۱ (MIMIC) استفاده شده است. اکثر مطالعات داخلی با استفاده از روش شاخص چند گانه، علل چند گانه، اندازه اقتصاد نامشهود را برآورد کرده‌اند. کامل‌ترین مطالعه صورت گرفته در پیشینه مطالعات طرح پژوهشی " اقتصاد غیررسمی در ایران، برآورد شاخص، بررسی علل و آثار آن بر اقتصاد " از سوی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش در مدیریت و برنامه ریزی انجام شده است. طرح مذکور با تکیه بر تعاریف مؤسسه آمار ملی ایتالیا و با انجام تعدیلاتی به

1 Multiple-Indicators Multiple Causes

منظور هماهنگ سازی آن با شرایط ایران و اهداف تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج این پژوهش در سال ۱۳۹۸ به شکل کتاب و با عنوان "اقتصاد غیررسمی در ایران، اندازه و بررسی علل و آثار آن، طرح جامع مطالعات اقتصاد ایران" ارائه شد.

این پژوهش بیشترین تناسب و همخوانی را در تعریف اقتصاد نامشهود یا غیر رسمی با تعاریف دستورالعمل نظام حساب‌های ملی دارد. وجه تمایز این پژوهش در استفاده از روش شاخص چند گانه، علل چند گانه، برآورد هر بخش از اقتصاد نامشهود یا غیر رسمی (بخش‌های غیر قانونی، غیر ثبتي، اقتصاد سایه در تولید، اقتصاد سایه در تجارت خارجی ایران (قاچاق)، اقتصاد سایه در بازار پول) با یک الگوی خاص و متغیرهای مرتبط با بخش مورد نظر است. در جدول شماره (۱) برخی مطالعات صورت گرفته مرتبط با اقتصاد نامشهود به همراه دوره مورد بررسی، متغیر مورد مطالعه و تعریف آن، روش مورد استفاده و نتیجه کمی برآورد (نسبت متغیر مورد بررسی به تولید ناخالص داخلی) ارائه شده است.

نتایج کمی برآورد شده در مطالعات با روش اقتصاد سنجی بسیار متنوع و متفاوت بوده و در برخی موارد غیر قابل قبول است. برای مثال، میانگین نسبت اقتصاد زیرزمینی به تولید ناخالص داخلی در یک مطالعه برابر ۷۳۵ درصد می باشد که به معنی آن است که اقتصاد زیر زمینی در ایران بیش از ۷ برابر تولید ناخالص داخلی رسمی است.

جدول (۱) : خلاصه مطالعات مربوط به اندازه گیری اقتصاد نامشهود در ایران

ردیف	محقق	سال انتشار	دوره مورد بررسی	متغیر مورد نظر	روش مورد استفاده	نسبت به GDP - درصد
۱	مطلبی، علیزاده و فرجی دیزجی	۱۳۹۸	۱۳۴۶-۹۴	اقتصاد سایه: به فعالیت‌های اقتصادی مولد اطلاق می‌شود که به طور معمول در حساب‌های ملی وارد می‌شود، اما به دلیل مالیات‌ها یا بارهای نظارتی گزارش نمی‌شوند.	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	میانگین اندازه نسبی اقتصاد سایه در دوره مورد بررسی برابر با ۳۴/۷ درصد است.
۲	کریمی، دل انگیزان و حیدریان	۱۳۹۶	۱۳۵۵-۸۹	اقتصاد زیر زمینی: فعالیتی که از نظر ماهیت قانونی است، ولی به علت عدم پرداخت مالیات و عدم رعایت برخی قوانین دولتی به مقامات رسمی گزارش نمی‌شود.	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	نتایج به صورت نسبت و درصد ارائه نشده و فقط همبستگی و معنادار بودن بررسی شده است.
۳	رستگار مقدم و دیگران	۱۳۹۶	۱۳۴۴-۸۴	بر اساس فروض مدل مورد استفاده، اقتصاد زیر زمینی توسط بار مالیاتی ایجاد می‌شود.	روش غیرمستقیم تقاضای پول نقد	۲۳/۸ درصد در دوره مورد بررسی است.
۴	خندان و نیلی	۱۳۹۵	۱۳۵۹-۹۳	مفهوم اقتصاد غیررسمی در پنج گروه اقتصاد غیرقانونی (فعالیت‌های غیرقانونی مانند تولید و توزیع مواد مخدر)، اقتصاد غیرثبتي (به دلیل توسعه نیافتگی فرآیندهای تولید یا کوچکی بیش از حد مقیاس آنها در آمار گنجانده نمی‌شوند)، اقتصاد سایه در تولید (به فعالیت‌های قانونی اطلاق می‌شود که با انگیزه اقتصادی از چشم دولت پنهان نگه داشته می‌شوند)، اقتصاد سایه در تجارت، اقتصاد سایه در بازار پول طبقه‌بندی شده است.	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	میانگین دوره ۱۳۵۹-۱۳۹۳ تقریباً برابر ۴۲ درصد است (نتایج آن به صورت نمودار ارائه شده است).

۵	امیدی پور و دیگران	۱۳۹۴	۱۳۵۲-۹۲	اقتصاد زیرزمینی: فعالیت‌هایی را شامل می‌شود که از نظر ماهیتی و منبع درآمد قانونی‌اند اما به علت عدم پرداخت مالیات و عدم رعایت برخی قوانین و مقررات دولتی ثبت و به مقامات گزارش نشده است.	تابع تقاضای پولی تانزی و الگوی تصحیح خطای برداری	۷۳۵/۲ درصد بدون احتساب سال ۱۳۸۸ برابر ۱۴۰/۲ درصد (قیمت‌های جاری)
۶	پیرایی و رجایی	۱۳۹۴	۱۳۵۳-۹۲	اقتصاد زیرزمینی: فعالیت‌هایی که به صورت قانونی و غیر قانونی از پرداخت مالیات معاف هستند. کلیه فعالیت‌های رایج اقتصادی ثبت نشده که در صورت مشاهده شدن در تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود.	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	سال ۱۳۵۳ : ۷ درصد و سال ۱۳۹۲ : ۳۸/۵ درصد
۷	شکیبایی و شادمانی	۱۳۹۳	۱۳۴۹-۸۶	تعریف کلی اقتصاد سایه: مشاهده و ثبت نشدن فعالیت‌های اقتصادی به هر دلیلی تقسیم به چهار بخش: خانوار، غیر رسمی، نامنظم و غیرقانونی	مدل‌سازی منطق فازی چند مرحله ای	۱۳ درصد
۸	زراءنژاد، ابراهیمی و کیانی	۱۳۹۲	۱۳۵۳-۸۸	قاچاق	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	۲۰/۸۸ درصد (قیمت ثابت سال ۱۳۷۶)
۹	محمد و مهدیه اخباری	۱۳۹۰	۱۳۵۰-۸۹	فعالیت‌های اقتصاد غیررسمی را می‌توان به بخش‌های خانوار، غیررسمی، غیرعادی و بخش غیرقانونی تقسیم نمود. در این پژوهش بخش خانوار در نظر گرفته نمی‌شود.	مدل سازی منطق فازی	۱۳/۵ درصد

۱۰	نصراللهی، فرزانگان و طالعی اردکانی	۱۳۹۰	۱۳۵۴-۸۶	اقتصاد سایه شامل تمامی فعالیت‌هایی است که هم از جنبه اقتصادی مولد و هم کاملاً قانونی باشند اما به دلایل فرار مالیاتی و اجتناب از رعایت معیارهای قانونی و روش‌های اداری عمداً از چشم مقامات عمومی پنهان نگه داشته می‌شوند.	حد اکثر بزرگنمایی مدل شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	طی سال‌های ۱۳۷۶ الی ۱۳۸۶ در حدود ۲۰ درصد و طی سال‌های ۵۴ الی ۷۶ با میانگین کمتر از ۱۰ درصد است.
۱۱	سامتی، سامتی و دلایی میلان	۱۳۸۸	۱۳۴۴-۸۴	اقتصاد زیر زمینی در این مطالعه شامل بخش غیر قانونی و بخش نامنظم (فعالیت‌های قانونی و مجاز که در نحوه کاری تولید و توزیع غیر قانونی) صورت گرفته است.	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	میانگین اندازه اقتصاد زیرزمینی در دوره مورد بررسی: ۱۷/۵۴ درصد
۱۲	مرکز پژوهش‌های مجلس	۱۳۸۲	۱۳۴۳-۷۹	در این پژوهش اقتصاد پنهان شامل فعالیت‌ها و مبادلاتی است که: ۱. به دلیل فرار از مالیات گزارش نمی‌شوند. ۲. به دلیل هزینه‌های بالای مبادله یا بوروکراسی یا درجه تنظیم کنندگی بالای دولت در اقتصاد تمایل به سمت پنهان کردن فعالیت‌ها دارند.	منطق فازی	۱۱ درصد
۱۳	علی عرب مازار یزدی	۱۳۸۰	۱۳۴۷-۷۷	ترکیب تولید غیرقانونی و تولید پنهان بر اساس تعاریف نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳	شاخص چند گانه، علل چند گانه (MIMIC)	کل دوره: ۱۱ درصد ۱۱ سال اول: ۱۰ درصد ده سال دوم: ۸ درصد ده سال سوم: ۱۶ درصد

۵-۲- مطالعات مربوط به سایر کشورها

در این قسمت، ابتدا به لحاظ اهمیتی که مطالعات مبتنی بر داده (مطالعات طرح‌های آماری) برای حساب‌های ملی دارد، به مطالعات تجربی کشورهای مختلف که به‌طور خاص، با استفاده از روش‌های مبتنی بر حساب‌های ملی اقدام به برآورد اقتصاد نامشهود (قانونی و غیر قانونی) کرده‌اند، اشاره می‌شود. نتایج این مطالعات در جدول شماره (۲) خلاصه شده است.

علاوه بر مطالعاتی که در جدول شماره (۲) ارائه شده اند، برخی از سازمان‌های بین‌المللی همانند سازمان ملل متحد^۱، بانک جهانی^۲، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۳ و صندوق بین‌المللی پول^۴ به‌طور مستقل و یا در قالب برنامه‌های مشترک اقدام به برآورد اندازه اقتصاد نامشهود (عمدتاً مبتنی بر روش‌های مدل‌سازی اقتصاد کلان) در کشورهای مختلف کرده‌اند. از جمله‌ی این مطالعات، می‌توان به برآورد اقتصاد جامع در کشورهای منتخب توسط سازمان همکاری و توسعه اقتصادی با همکاری آژانس آماری کشورهای بالکان غربی^۵ در سال ۲۰۰۳ اشاره نمود. در این گزارش ابتدا چارچوب جدول اداره آمار اتحادیه اروپا^۶ تشکیل گردیده و از رویکردهای تولید و هزینه جهت بهبود برآوردهای اقتصاد جامع استفاده شده است. نتایج برآوردهای به دست آمده در این گزارش، در جدول شماره (۳) خلاصه شده است.

1 United Nations (UN)

2 World Bank (WB)

3 Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)

4 International Monetary Fund (IMF)

5 Western Balkan Countries (WBC)

6 Eurostat's Tabular Approach

جدول (۲): خلاصه نتایج برآورد تجربی کشورهای مورد مطالعه

ردیف	کشور	دوره زمانی	روش	میزان تعدیل (درصد از GDP)
۱	روسیه (۲۰۰۰)	۱۹۹۸-۱۹۹۳	اقتصاد قانونی (زیرزمینی و غیررسمی) رویکرد تولید	۲۲-۲۵ میانگین تعدیلات سالانه
۲	اوکراین (۲۰۰۸)	۲۰۰۵	غیرقانونی روش تولید - روش هزینه	۲/۲ روش تولید ۳/۷ روش هزینه
۳	اروگوئه (۲۰۱۵)	۲۰۰۱-۲۰۱۰	اقتصاد قانونی (زیرزمینی) و اقتصاد غیر رسمی رویکرد آماری مبتنی بر متغیرهای اشتغال (طرح های آماری) و ضرایب سهم نیروی کار (حساب های ملی - حساب ایجاد درآمد)	۱۷/۷ ۵/۴ ۱۲/۳ زیرزمینی غیررسمی
۴	هلند (۲۰۱۷)	۲۰۱۰	۱- قانونی (زیرزمینی) ۲- غیرقانونی روش خاص هر فعالیت شناسایی فعالیت های پنهان - برآورد تولید و مصرف واسطه - تبدیل برآوردهای تولید و ارزش افزوده به نهاده های نیروی کار	۱/۴ ۰/۴ ۰/۴ زیرزمینی غیرقانونی وایت اسپات
۵	کانادا (۲۰۱۴)	۱۹۹۲-۲۰۱۱	اقتصاد زیرزمینی روش هزینه روش درآمد روش تولید	۲/۳
۶	استرالیا (۲۰۱۲)	۲۰۱۰-۲۰۱۱	اقتصاد زیرزمینی - اقتصاد غیرقانونی - اقتصاد غیررسمی روش هزینه - روش درآمد - روش تولید	۲/۱ ۱/۵ ۰/۴ زیرزمینی غیرقانونی خود مصرفی نهایی
۷	ایتالیا (۲۰۱۵)	۲۰۱۳	روش نهاده نیروی کار (اقتصاد زیرزمینی) رویکرد تقاضا (اقتصاد غیرقانونی)	۱۲/۹ ۱/۰ زیرزمینی غیرقانونی
۸	کره جنوبی (۲۰۱۳)	۲۰۱۰	تکنیک آماری برآورد تقاضای کل از طریق نمونه گیری تصادفی طبقه بندی شده	۱/۶۶ اقتصاد غیرقانونی (خدمات غیر قانونی)
۹	گرجستان (۲۰۰۸)	۲۰۰۶	تکنیک آماری برآورد با استفاده از طرح آماری خاص در سه بخش منتخب	۳۹/۰ ساختمان - رستوران و بارها - خدمات تعمیر و نگهداری
۱۰	ویتنام (۲۰۱۷)	۲۰۱۴	تکنیک آماری: ۱- طرح های آماری نیروی کار (LFS) ۲- طرح های آماری کسب و کار خانگی غیر کشاورزی (AHBS) ۳- طرح های آماری کسب و کار خانگی (رسمی و غیر رسمی) (HB) به همراه پوشش بخش نامشهود	۱۲/۰ اقتصاد غیر رسمی

جدول (۳) : سهم اقتصاد نامشهود از ارزش افزوده ناخالص بر طبق انواع فعالیت اقتصادی-درصد

فعالیت اقتصادی (NACE)	سال	آلبانی	بوسنی و هرزگوین	جمهوری صرب بوسنی	فدراسیون بوسنی و هرزگوین	کرواسی	مقدونیه شمالی	مونته نگرو	صربستان	کشورهای عضو جدید اتحادیه اروپا
A کشاورزی		۲/۸	۱	۲/۳	۰/۵	۰/۷	۰/۱	۲	۰/۵	***
B ماهی گیری		۰/۱				۰/۱				***
C معدن و غیره					۰/۱				۰/۱	***
D صنعت		۰/۶	۱	۱	۱	۲/۳	۳/۳	۰/۲	۱/۶	۱/۵
E برق و غیره			۰/۱		۰/۱		۰			***
F ساختمان		۷/۲	۱/۶	۱/۳	۱/۸	۱	۱/۷	۰/۷	۲/۲	۱/۵
G تجارت		۱۳/۲	۲/۵	۳	۲/۳	۲/۲	۵/۳	۲/۹	۴/۵	۳/۲
H هتل و غیره		۲/۲	۰/۷	۰/۹	۰/۶	۱	۰/۹	۰/۳	۰/۳	۰/۹
I حمل و نقل و غیره		۴/۷	۰/۶	۱/۲	۰/۴	۰/۶	۱/۱	۰/۹	۰/۴	۰/۹
J واسطه‌گری مالی			۰			۰/۲			۰/۶	***
K مستغلات و غیره		۰/۴	۰/۴	۰/۱	۰/۵	۱/۵	۱/۶	۰/۲	۱/۳	۱/۶
L اداره امور عمومی							۱/۵		۰/۲	***
M آموزش			۰/۱		۰/۱	۰/۱	۰/۳	۰/۲	۰/۴	***
N بهداشت و غیره			۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۷	۰/۳	۰/۱	***
O سایر فعالیت‌های عمومی		۰/۳	۰/۳	۰	۰/۴	۱/۳	۰/۵		۲/۵	۱
مشخص نشده										۱/۴
کل		۳۱/۴	۸/۵	۹/۹	۷/۹	۱۱/۲	۱۷/۲	۷/۸	۱۴/۶	۱۲/۰

منبع: سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (۲۰۰۳)

۶- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

گسترده‌گی دامنه اقتصاد نامشهود موجب دشواری تهیه نظام حساب‌های ملی جامع و آمارهای کلان اقتصادی و در نتیجه کاهش سطح دقت و جامعیت ارقام می‌شود. از طرفی، وجود بخش نامشهود در هر اقتصادی کاهش درآمدهای مالیاتی دولت را در پی خواهد داشت. میزان پوشش آمار حساب‌های ملی رسمی در کشورهای مختلف متفاوت است. برآوردهای غیررسمی از بخش محاسبه نشده‌ی اقتصاد، بسته به منابع آماری و روش‌های به کارگرفته شده از قابلیت اتکاء متفاوتی برخوردارند. برخی از این برآوردها ممکن است دارای زیربنای آماری منطقی باشند، اما بسیاری از آنها بر مبنای فرضیات غیر واقع بینانه و آمارهای پایه نامطمئن و بر اساس روش‌های غیر مستقیم (تخمین) و غیر آماری شکل گرفته‌اند. کارگروه بین دبیرخانه‌ی حساب‌های ملی سازمان ملل (ISWGNA)^۱ طی اعلامیه‌ای در سال ۲۰۰۶، در مورد صحت و قابلیت اطمینان این روش‌ها به کاربران هشدار داد و روش‌های مبتنی بر مدل‌های کلان را فاقد اعتبار رسمی برای برآورد اقتصاد نامشهود معرفی نمود.

تولید نامشهود در ایران، شامل اقتصاد زیرزمینی، اقتصاد پنهان و نیز اقتصاد غیر قانونی است که بخش قابل توجهی از آن به فعالیت‌های اقتصادی غیرقابل برآورد و ثبت نشده مربوط می‌گردد و ارزش فعالیت‌های تولیدی در منزل، معاملات نقدی ثبت نشده و غیره را پوشش می‌دهد. اما آنچه در میان پژوهش‌ها و برآوردهای مختلف آکادمیک در خصوص اقتصاد نامشهود در کشور قابل دسترس است، تنها به برآوردهای مبتنی بر روش‌های مدل‌های کلان محدود می‌شود. بر این اساس، اداره حساب‌های اقتصادی این بانک با هدف ارائه تصویری جامع از اندازه تولید ناخالص داخلی در کشور، در صدد برآمد تا با برآورد اندازه اقتصاد نامشهود در ایران، خلأ و شکاف‌های مورد اشاره را تا حد زیادی برطرف نماید. برای این منظور، نخست لازم است با توجه به امکانات و بضاعت آماری کشور، در میان روش‌های مختلف که در بخش (۴) این پیوست معرفی شدند، بهترین روش انتخاب گردد.

با توجه به ضعف نظام آمارهای پایه در ایران و گاه به گاه بودن برخی از طرح‌ها و منابع آماری و همچنین در نظر گرفتن روش‌های برآورد غیر مستقیم، برآورد اندازه اقتصاد نامشهود در ایران، بدون استفاده از مدل‌های کلان

1 The Inter-secretariat Working Group on National Accounts

اقتصادی امری دشوار خواهد بود. با این حال، پس از بررسی منابع آمارهای پایه مورد نیاز برای هر یک از روش‌ها و مقایسه آنها با منابع آماری موجود در کشور، روش نهاده نیروی کار برای محاسبه اقتصاد نامشهود در ایران برگزیده شد. بنابراین، بر مبنای بررسی‌های اولیه، به نظر می‌رسد با استفاده از نوع تعدیل یافته‌ی این روش، قادر به برآورد اندازه اقتصاد نامشهود ایران خواهیم بود. این محاسبات به صورت مقدماتی برای سال‌های پایه ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵، در اداره حساب‌های اقتصادی این بانک در حال تکمیل فرآیند پردازش است.

با توجه به محدودیت‌های موجود، به طور کلی روش تعدیل شده نهاده نیروی کار در قالب سه مرحله انجام می‌شود: (۱) اندازه‌گیری ارزش ریالی درآمد نیروی کار به‌عنوان تخمینی از عرضه نهاده نیروی کار برای تولید ناخالص داخلی، به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی؛ (۲) برآورد نسبت ارزش افزوده به نیروی کار به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی و (۳) ضرب ارزش تخمینی برای درآمد واقعی نیروی کار در نسبت ارزش افزوده به جبران خدمات کارکنان یا نسبت ارزش افزوده به مازاد عملیاتی و درآمد مختلط.

مهم‌ترین منابع آماری مورد استفاده در این محاسبات طرح آمارگیری از درآمد و هزینه خانوار، طرح آمارگیری از نیروی کار و جداول داده-ستانده است. در کنار منابع آماری ذکر شده، در برآورد هر یک از فعالیت‌های اقتصادی از دیگر منابع آماری مرتبط نیز استفاده شده است.

با توجه به تعدیل‌های صورت گرفته در این محاسبات به علت وجود کمبودها و ضعف‌های موجود در نظام آماری کشور، نتایج آن تنها به صورت اولیه و مقدماتی قابل ارائه خواهد بود. به طور کلی انتظار می‌رود با افزایش محدودیت‌های تحمیل شده از سوی کشورهای متخاصم خارجی و کاهش رشد اقتصادی، اندازه اقتصاد نامشهود بیشتر شود.

پیوست ۳
حساب سرمایه

پیوست ۳: حساب سرمایه

۱- مقدمه

حساب سرمایه اولین حساب از حساب‌های چهارگانه است که با تغییرات ارزش دارایی‌های در تملک واحدهای نهادی سروکار دارد. این حساب مبادلات دارایی‌های غیرمالی را ثبت می‌کند. هدف از حساب سرمایه، ثبت ارزش دارایی‌های غیرمالی است که واحدهای نهادی مقیم با انجام تراکنش آنها را تحصیل یا واگذار کرده‌اند و نیز نشان دادن تغییری است که در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای مربوط به باز توزیع ثروت در ارزش ویژه به وجود می‌آید. این مبادلات با سایر واحدهای نهادی مقیم و غیرمقیم انجام می‌شوند یا تراکنش‌های داخلی هستند که طی آن واحدهای نهادی محصولاتی را که تولید کرده‌اند به عنوان تشکیل سرمایه خود استفاده می‌کنند.

همانگونه که بیان شد هدف از حساب سرمایه ثبت ارزش دارایی‌های غیرمالی است. بنابراین ابتدا تعریف دارایی و سپس دارایی غیرمالی به اختصار بیان می‌شود. دارایی، ذخیره‌ای از ارزش است که به منفعت یا زنجیره‌ای از منافع متعلق به مالک اقتصادی در اثر نگهداری موجودیت مورد نظر یا استفاده از آن در طول یک دوره زمانی اشاره دارد. به عبارت دیگر دارایی‌ها وسیله‌ای برای انتقال ارزش از یک دوره حسابداری به دوره بعدی است.

دو بخش در دارایی‌های غیرمالی از هم متمایز شده‌اند: (الف) دارایی‌های تولید شده و (ب) دارایی‌های تولید نشده. دارایی‌های تولید شده، دارایی‌های غیرمالی هستند که به عنوان ستانده از فرآیند تولید بوجود آمده‌اند. دارایی‌های تولید نشده، دارایی‌های غیرمالی هستند که به شیوه‌ای غیر از فرآیند تولید بوجود آمده‌اند. سه نوع دارایی تولید شده شامل (۱) دارایی‌های ثابت؛ (۲) موجودی انبار؛ و (۳) اشیاء گرانبها می‌باشند. دارایی‌های تولید نشده نیز از سه بخش (۱) منابع طبیعی؛ (۲) قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها؛ و (۳) سرقتی و دارایی‌های بازاری خریداری شده تشکیل شده است. در ادامه بحث به شکل تفصیلی انواع دارایی‌ها توضیح داده خواهد شد. همچنین، مهمترین تغییرات صورت گرفته در بخش حساب سرمایه در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نسبت به نسخه نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ مورد بررسی قرار گرفته و در نهایت حساب سرمایه ایران مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

۲- ساختار حساب سرمایه

در تهیه ترازنامه‌ها مرسوم است که دارایی‌ها در سمت راست و بدهی‌ها و ارزش ویژه در سمت چپ ثبت می‌شوند. از همین شیوه در حساب سرمایه نیز استفاده می‌شود که در آن تغییرات در دارایی‌ها در سمت راست و سایر اقلام در سمت چپ ثبت می‌گردند. بنابراین در سمت چپ این حساب شامل پس‌انداز خالص، انتقالات سرمایه‌ای دریافتی و انتقالات سرمایه‌ای پرداختی (با علامت منفی) برای بدست آوردن آن قسمت از تغییرات در ارزش ویژه است که در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای ایجاد می‌شود. حساب سرمایه در سمت راست (یعنی) مصارف، شامل انواع مختلف سرمایه‌گذاری در دارایی‌های غیرمالی است. همچنین مصرف سرمایه ثابت تغییرات منفی در دارایی‌های ثابت است که با علامت منفی در سمت راست حساب ثبت می‌شود. بنابراین ثبت تشکیل سرمایه ثابت ناخالص منهای مصرف سرمایه ثابت (در همان سمت جدول) با ثبت تشکیل سرمایه ثابت خالص یکسان است.

قلم تراز کننده حساب سرمایه وقتی مثبت است، خالص وام‌دهی نامیده می‌شود و خالص مبلغی را که در نهایت واحد یا بخشی برای تامین مالی واحدها یا بخش‌های دیگر به طور مستقیم یا غیرمستقیم بصورت قلم مانده دارد اندازه‌گیری می‌کند. هنگامی که این قلم منفی است، خالص وام‌گیری نامیده می‌شود و مفهوم آن معادل مبلغی است که واحد یا بخش اقتصادی مجبور به وام‌گیری از دیگران است.

در جدول شماره (۱) شکل خلاصه شده حساب سرمایه ملاحظه می‌شود.

جدول شماره (۱) - شکل خلاصه شده حساب سرمایه (تغییرات در بدهی‌ها و ارزش ویژه)

تراکنش‌ها و اقلام ترازکننده	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی	دولت	خانوارها	HNPISH	کل اقتصاد	دنیای خارج	کالاها و خدمات	کل
پس‌انداز، خالص									
تراز جاری خارجی									
تشکیل سرمایه ناخالص									
تشکیل سرمایه خالص									
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص									
مصرف سرمایه ثابت									
تغییرات در موجودی انبار									
تحصیل منهای واگذاری اشیاء گرانبها									
تحصیل منهای واگذاری دارایی‌های تولید نشده									
انتقالات سرمایه‌ای، دریافتنی									
انتقالات سرمایه‌ای، پرداختنی									
تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای									
خالص وام‌دهی (+) / خالص وام‌گیری (-)									

۲-۱- پس‌انداز

همانگونه که بیان شد، سمت چپ حساب سرمایه تغییرات در بدهی‌ها و ارزش ویژه را نشان می‌دهد. اولین قلم ثبت شده در سمت چپ جدول، قلم ترازکننده منتقل شده از حساب مصرف درآمد قابل تصرف، یعنی «پس‌انداز» است. هنگامی که این رقم مثبت است، مفهوم پس‌انداز خالص نشان می‌دهد که آن قسمت از درآمد قابل تصرف که برای کالاها و خدمات مصرفی خرج نشده است باید برای تحصیل یک یا چند نوع از دارایی‌های مالی و غیرمالی از جمله وجه نقد، یا بازپرداخت بدهی‌ها استفاده شود. هنگامی که این رقم منفی است، پس‌انداز خالص، میزان اضافی مخارج نهایی نسبت به درآمد قابل تصرف را اندازه‌گیری می‌کند. به عبارت دیگر این کمبود باید با واگذاری دارایی‌ها یا تقبل بدهی‌های جدید تأمین شود.

۲-۲- انتقالات سرمایه‌ای

انتقالات سرمایه‌ای، انتقالات بلاعوض هستند اعم از این که طرف انجام دهنده آن وجوه مربوط به انتقالات را با واگذاری یک دارایی (غیر از وجه نقد یا موجودی انبار) یا با چشم‌پوشی از یک ادعای مالی (غیر از حساب‌های دریافتی) محقق سازد، یا طرف دریافت‌کننده انتقالات، ملزم به تحویل یک دارایی (غیر از پول نقد) باشد و یا هر دوی این شرایط وجود داشته باشد. انتقالات سرمایه‌ای دریافتی، افزایش را در ارزش ویژه نشان می‌دهد، بنابراین در سمت چپ حساب سرمایه دریافت‌کننده ثبت می‌شود. طبق قرارداد، مبلغ پرداختی متناظر با آن نیز در سمت چپ حساب پرداخت‌کننده ولی به صورت قلم ورودی منفی (به معنی کاهش ارزش ویژه) ثبت می‌شود. در بخش ششم، انتقالات سرمایه‌ای مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت.

۲-۳- تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای

جمع اقلام ورودی در سمت چپ حساب سرمایه به وضوح تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای را نشان می‌دهد و با همین عنوان نیز ثبت می‌گردد. لازم به توضیح است که این رقم یک قلم ترازکننده نیست؛ بلکه تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای، مبلغ مثبت یا منفی موجود واحدها یا بخش‌های نهادی برای تحویل دارایی‌های مالی و غیرمالی را نشان می‌دهد.

۲-۴- تحویل منهای واگذاری دارایی‌های غیرمالی

سمت راست حساب سرمایه نشان می‌دهد که چه میزان از تغییرات ارزش ویژه ناشی از پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای برای تحویل دارایی‌های غیرمالی است و چه میزان باقی می‌ماند که با تحویل دارایی‌های مالی یا بدهی‌ها در حساب مالی توضیح داده شود. منابعی که از واگذاری دارایی‌های موجود بدست می‌آید نیز به صورت اقلام ورودی منفی در سمت راست حساب نشان داده می‌شوند. سه سرفصل برای تغییر در ارزش خالص دارایی‌های غیرمالی در حساب سرمایه توضیح داده شده است:

الف) تشکیل سرمایه ناخالص؛ که تحویل منهای واگذاری دارایی‌های تولید شده برای مقاصد تشکیل سرمایه ثابت، موجودی انبار، یا اشیاء گرانبها را نشان می‌دهد.

ب) **مصرف سرمایه ثابت**؛ که عبارت است از کاهش ارزش جاری موجودی سرمایه ثابت متعلق به یک تولیدکننده و استفاده شده در اثر زوال فیزیکی، از مد افتادگی عادی یا خسارت اتفاقی عادی در طول دوره حسابداری است.

پ) **تحصیل منهای واگذاری دارایی‌های غیرمالی تولید نشده**؛ دارایی‌های غیرمالی تولید نشده قلمی است که در سمت راست حساب سرمایه واقع گردیده و می‌تواند مثبت یا منفی باشد.

در بخش‌های بعدی هر یک از این اقلام و نحوه برخورد با آنها به تفصیل توضیح داده خواهد شد.

۲-۵- خالص وام‌دهی / وام‌گیری

قلم ترازکننده حساب سرمایه یعنی خالص وام‌دهی، به عنوان تفاوت بین تغییرات ارزش ویژه در اثر پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌ای و خالص تحصیل دارایی‌های غیرمالی (تحصیل منهای واگذاری دارایی‌های غیرمالی)، منهای مصرف سرمایه ثابت تعریف می‌شود. اگر این عدد مثبت باشد به معنی خالص وام‌دهی و اگر منفی باشد نشان دهنده خالص وام‌گیری است. این قلم میزان منابع باقیمانده برای مقاصد وام‌دهی یا منابعی که نیاز به وام‌گیری دارند را نشان می‌دهد.

۳- تشکیل سرمایه ناخالص

تشکیل سرمایه ناخالص از جمع ارزش تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، تغییرات در موجودی انبار و تحصیل منهای واگذاری اشیاء گرانبها اندازه‌گیری می‌شود. در ادامه هر یک از این اجزا مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۳-۱- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص از طریق ارزش کل تحصیل، منهای واگذاری دارایی‌های ثابت یک تولیدکننده در طول یک دوره زمانی به‌علاوه برخی از مخارج خاص در خدماتی که به ارزش دارایی‌های تولیدنشده می‌افزاید، اندازه‌گیری می‌شود. قبل از توضیح اجزای تشکیل دهنده تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ابتدا باید حد و مرز دارایی^۱ را مشخص کنیم یعنی چه چیزی دارایی ثابت محسوب می‌شود و همچنین باید مشخص کنیم که چه فعالیت‌هایی به عنوان افزایشنده ارزش دارایی‌های تولید نشده تلقی می‌شوند.

همانگونه که می‌دانیم، باید تمامی کالاها و خدمات عرضه شده به اقتصاد از طریق تولید، واردات یا واگذاری دارایی‌های تولید شده برای مصرف، صادرات یا به عنوان قسمتی از تشکیل سرمایه استفاده شود. خط مرزی بین آن

محصولاتی که در اقتصاد مصرف می‌شوند و آن محصولات می‌شوند که برای تشکیل سرمایه استفاده می‌شوند به عنوان حد و مرز دارایی شناخته می‌شوند. حد و مرز دارایی برای دارایی‌های ثابت عبارت است از کالاها و خدماتی که برای مدت بیش از یک سال در تولید بکار می‌روند.

باید توجه نمود که تمامی کالاهایی که در محدوده دارایی قرار می‌گیرند لزوماً نباید به تازگی تولید شده باشند. از آنجایی که دارایی‌ها دارای عمر طولانی هستند، می‌توانند دست به دست بگردند و کارکردشان را به عنوان دارایی برای مالکین جدید ادامه دهند. بنابراین ضروری است تا مشخص شود «دارایی‌های ثابت موجود^۱» چه هستند و چگونه می‌توان آنها را به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص تلقی کرد. از طرفی تمام خدماتی که در محدوده دارایی قرار می‌گیرند به سرعت قابل شناسایی نیستند. طبقات مهمی از خدمات به دلیل تاثیری که در ارزش دارایی‌های جدید یا موجود دارند در محدوده دارایی قرار می‌گیرند. این خدمات عبارتند از «بهسازی دارایی‌های موجود^۲» و «هزینه انتقال مالکیت دارایی‌ها^۳»، که در ادامه توضیح داده خواهند شد.

دارایی‌های ثابت موجود، دارایی‌هایی هستند که ارزش آنها قبلاً، چه در دوره حسابداری جاری و چه در دوره‌های قبل، در موجودی سرمایه ثابت حداقل یک واحد تولیدکننده در اقتصاد داخلی منظور شده‌اند. از آنجایی که دارایی‌ها دارای طول عمر خدمتی هستند که می‌تواند برای برخی از دارایی‌ها نظیر واحدهای مسکونی یا سایر سازه‌ها تا ۵۰ سال هم به درازا بکشد، ممکن است مالکیت آنها به دفعات در طول عمر خدمتی تغییر کند. زمانی که بین دو تولیدکننده مقیم معامله فروش انجام می‌شود، ارقام مثبت، منفی ناشی از خرید و فروش دارایی برای تشکیل سرمایه ثابت در کل اقتصاد بجز هزینه‌های انتقال مالکیت با یکدیگر حذف می‌شوند.

همچنین تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ممکن است به شکل بهسازی دارایی‌های موجود نظیر بناها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای، صورت گیرد به طوری که ظرفیت تولید یا طول عمر خدمت آنها را گسترش دهد. طبق تعریف، این تشکیل سرمایه ثابت ناخالص منجر به ایجاد یک دارایی جدید نمی‌شود که بتوان آن را به صورت جداگانه ارزش گذاری کرد، ولی منجر به افزایش ارزش دارایی‌های بهسازی شده می‌شود. دقت شود در بهسازی زمین که در وضعیت طبیعی قرار

1 Existing Fixed Assets
2 Improvements to Existing Assets
3 Cost of Ownership Transfer of Assets

دارد، این بهسازی به عنوان ایجاد یک دارایی ثابت جدید تلقی می‌شود. همچنین ذکر این نکته ضروری است که بهسازی با تعمیر و نگهداری جزئی که به عنوان مصرف واسطه تلقی می‌شود تفاوت دارد. بهسازی دارایی ثابت موجود که تشکیل سرمایه ثابت ایجاد می‌کند باید فراتر از نیازهای تعمیر و نگهداری جزئی بوده و منجر به تغییرات قابل ملاحظه‌ای در ویژگی‌های دارایی‌های موجود نظیر اندازه، کارایی، ظرفیت یا طول عمر خدمت مورد انتظار شود.

خرید یا فروش یک دارایی ثابت معمولاً روند پیچیده‌ای دارد و تحصیل یا واگذاری یک دارایی ممکن است هزینه‌هایی را به همراه داشته باشد. تمامی هزینه‌های همراه با تحصیل و واگذاری دارایی‌ها را می‌توان به عنوان هزینه‌های انتقال مالکیت نامید. هزینه‌های انتقال مالکیت شامل: تمامی حق‌الزحمه‌ها یا کمیسیون‌های حرفه‌ای؛ تمامی هزینه‌های بازرگانی و حمل و نقل؛ مالیات‌های پرداختی توسط واحد تحصیل‌کننده یا واگذارکننده؛ هرگونه هزینه تحویل و نصب یا برچیدن که در قیمت دارایی منظور نشده باشد؛ و هر نوع هزینه‌های پایانی در انتهای عمر دارایی، نظیر هزینه‌های مورد نیاز برای ایمن‌سازی سازه یا بازیابی محیط زیست است.

پیش از توضیح اجزای تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ذکر دو نکته ضروری است. اول اینکه اصل کلی برای زمان ثبت تحصیل منهای واگذاری دارایی‌های ثابت زمانی است که مالکیت دارایی‌های ثابت به آن واحد نهادی که در نظر دارد از آن دارایی برای تولید استفاده کند منتقل شود. دوم اینکه مالک یک دارایی ثابت واحدی است که آن را برای استفاده در تولید تحصیل می‌کند.

به طور کلی می‌توان گفت تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در دسته مشخصی از دارایی‌های ثابت عبارت است از ارزش تحصیل محصولات جدید و موجود این نوع دارایی‌ها توسط تولیدکنندگان منهای ارزش واگذاری همان دارایی توسط آنها. در جدول شماره (۲) طبقه‌بندی دارایی‌ها به عنوان اقلام ورودی تراکنش‌های دارایی‌های ثابت ارائه شده است که در ادامه به تفصیل هر یک از آنها را توضیح خواهیم داد. لازم به ذکر است که در نظام حساب‌های ملی^۱ به طور رسمی بین دارایی‌های مشهود و نامشهود تقسیم‌بندی خاصی وجود ندارد. ولی می‌توان دسته‌های واحدهای مسکونی، سایر

بناها و سازه‌ها، ماشین‌آلات و تجهیزات، سیستم‌های تسلیحاتی و منابع زیستی پرورشی را به عنوان دارایی‌های مشهود^۱ و سایر دسته‌ها را به عنوان دارایی‌های نامشهود^۲ طبقه‌بندی کرد.

جدول شماره (۲) - طبقه‌بندی دارایی‌های ثابت

۱- واحدهای مسکونی	دارایی‌های مشهود
بناها غیر از واحدهای مسکونی	
۲- سایر بناها و سازه‌ها	
سایر سازه‌ها	
بهبودی زمین	
تجهیزات حمل و نقل	
۳- ماشین‌آلات و تجهیزات	
تجهیزات ICT	
سایر ماشین‌آلات و تجهیزات	
۴- سیستم‌های تسلیحاتی	
۵- منابع زیستی پرورشی	دارایی‌های نامشهود
منابع حیوانی با ثمردهی مکرر	
درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی با ثمردهی مکرر	
۶- هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی‌های تولید نشده	
تحقیق و توسعه	
اکتشاف و ارزیابی معادن	
۷- محصولات مالکیت فکری	
نرم‌افزارهای رایانه‌ای	
نرم‌افزارهای رایانه‌ای	
پایگاه‌های داده	
نسخه‌های اصلی کارهای سرگرمی، ادبی و هنری	
سایر محصولات مالکیت فکری	

۳-۱-۱- واحدهای مسکونی

واحدهای مسکونی^۳، بنا یا قسمتی از بنا است که به طور کامل یا به طور عمده به عنوان محل سکونت استفاده می‌شود. سازه‌های مرتبط با واحدهای مسکونی نظیر پارکینگ و همه لوازم جانبی دائمی که نصب آنها در محل سکونت

-
- 1 Tangible Assets
 - 2 Intangible Assets
 - 3 Dwellings

مرسوم است نیز در این دسته قرار می‌گیرند. خانه‌های قایقی، شناورهای سکونت، خانه‌های متحرک و کاروان‌ها که عمدتاً به عنوان محل سکونت اصلی خانوارها استفاده می‌شوند نیز در این دسته قرار می‌گیرند. بناهای تاریخی که قبلاً به عنوان واحد مسکونی استفاده می‌شدند نیز در اینجا منظور می‌شوند. همچنین واحدهای مسکونی تحصیل شده برای پرسنل نظامی نیز در این دسته منظور می‌شوند.

۳-۱-۲- سایر بناها و سازه‌ها

سایر بناها و سازه‌ها^۱ شامل بناهای غیرمسکونی، سایر سازه‌ها و بهسازی زمین می‌شود که در ادامه به ترتیب توضیح داده می‌شود.

۳-۱-۲-۱- بناهای غیرمسکونی

بناهای غیرمسکونی^۲ متشکل از کل بنا یا قسمتی از بنایی است که به واحد مسکونی اختصاص داده نشده است. لوازم جانبی، تسهیلات و تجهیزاتی که جزء جدایی‌ناپذیر سازه‌ها هستند نیز در این دسته قرار می‌گیرند. بناهای تاریخی که به عنوان بناهای غیرمسکونی شناخته شده‌اند نیز در اینجا منظور می‌شوند.

۳-۲-۱- سایر سازه‌ها

سایر سازه‌ها^۳ شامل سازه‌هایی غیر از بناها هستند که هزینه‌های خیابان‌ها، فاضلاب و غیره را در برمی‌گیرند. هزینه‌های پاکسازی و آماده‌سازی نیز در اینجا منظور می‌شوند. چاه‌ها، تونل‌ها و سایر سازه‌های معدن‌کاوی و انرژی و ساخت موج‌شکن‌ها، آب‌بندها، سیل بندها، زیرساخت‌های لازم برای آبی‌پروری و همچنین بناهای تاریخی که به عنوان واحدهای مسکونی یا بناهای غیرمسکونی وجود ندارد نیز در اینجا منظور می‌شوند.

۳-۲-۱-۳- بهسازی زمین

بهسازی زمین^۴ حاصل اقداماتی است که منجر به بهبود عمده در کمیت، کیفیت یا بازدهی زمین می‌شود یا از تخریب آن جلوگیری می‌کند. فعالیت‌هایی نظیر پاکسازی زمین، حصارکشی دور زمین، حفر چاه‌های آبیاری که جزئی از زمین مورد نظر هستند، به عنوان نتایج حاصل از بهسازی زمین به شمار می‌آیند.

-
- 1 Other Buildings and Structures
 - 2 Buildings Other Than Dwellings
 - 3 Other Structures
 - 4 Land Improvements

بهسازی زمین دسته‌ای از دارایی‌های ثابت را نشان می‌دهد که از دارایی تولیدنشده زمین به شکلی که قبل از بهسازی وجود داشت متفاوت است. زمین پیش از اینکه بهسازی روی آن اثر بگذارد دارایی تولیدنشده است و به این ترتیب مشمول سود یا زیان ناشی از نگهداری است و این از تغییرات قیمتی که در اثر بهسازی زمین بوجود می‌آید متمایز است. همچنین ذکر این نکته ضروری است که هزینه‌های انتقال مالکیت کل زمین باید در بهسازی زمین منظور شوند.

۳-۱-۳- ماشین‌آلات و تجهیزات

ماشین‌آلات و تجهیزات^۱ شامل تجهیزات حمل و نقل، ماشین‌آلات برای اطلاعات، تجهیزات ارتباطات و مخابرات (ICT) و سایر ماشین‌آلات و تجهیزات است. لازم به ذکر است که اولاً ماشین‌آلات و تجهیزات اجاره‌ی مالی به شکلی عمل می‌شوند که توسط اجاره‌کننده (نه اجاره‌دهنده) تحصیل شده‌اند؛ ثانیاً ابزارهای ارزان که نسبتاً به صورت یکنواخت خریداری می‌شوند در این دسته قرار نمی‌گیرند؛ ثالثاً ماشین‌آلات و تجهیزاتی مانند وسایل نقلیه موتوری، مبلمان، تجهیزات آشپزخانه، رایانه‌ها و غیره که توسط خانوارها برای مقاصد مصرف نهایی تحصیل می‌شوند دارایی ثابت نبوده و بنابراین تحصیل آنها به عنوان تشکیل سرمایه تلقی نمی‌شود.

۳-۱-۳-۱- تجهیزات حمل و نقل

تجهیزات حمل و نقل^۲ از تجهیزاتی تشکیل یافته‌اند که برای جابجا کردن مردم و اشیاء مورد استفاده قرار می‌گیرند. از جمله این تجهیزات می‌توان به وسایل نقلیه موتوری، تریلرها، کشتی‌ها، لوکوموتیوها، هواپیماها، موتورسیکلت‌ها، دوچرخه‌ها و غیره اشاره کرد.

۳-۱-۳-۲- تجهیزات ICT

تجهیزات ICT^۳ از دستگاه‌هایی که از کنترل‌های الکترونیکی استفاده می‌کنند و همچنین اجزای الکترونیکی تشکیل دهنده این دستگاه‌ها تشکیل شده‌اند که در عمل عمدتاً به سخت‌افزارهای رایانه‌ای و تجهیزات مخابراتی محدود می‌شوند.

1 Machinery and Equipment

2 Transport Equipment

3 Information, Communication and Telecommunications (ICT) Equipment

۳-۱-۳- سایر ماشین‌آلات و تجهیزات

سایر ماشین‌آلات و تجهیزات^۱ از ماشین‌آلات و تجهیزاتی که در جای دیگر طبقه‌بندی نشده‌اند تشکیل شده است. از جمله این ماشین‌آلات و تجهیزات می‌توان به تجهیزات دفتری و اداری، لوازم پزشکی، ابزارهای دقیق و اپتیکی، مبلمان، آلات موسیقی، کالاهای ورزشی و غیره اشاره کرد.

۳-۱-۴- سیستم‌های تسلیحاتی

سیستم‌های تسلیحاتی^۲ شامل وسایل نقلیه و تجهیزات دیگری نظیر کشتی‌های جنگی، زیردریایی، هواپیماهای نظامی، تانک‌ها، حامل‌های موشک و پرتاب‌کننده‌ی آنها و غیره هستند. بسیاری از سلاح‌های تک‌منظوره‌ای که توسط موارد فوق‌الذکر جابه‌جا می‌شوند مانند مهمات، موشک‌ها، راکت‌ها، بمب‌ها و غیره به عنوان موجودی انبار نظامی تلقی می‌شوند. اما برخی اقلام تک‌منظوره مانند موشک‌های بالستیک با قدرت تخریبی بالا که خدمات دفاعی در برابر متجاوزین ارائه می‌دهند به دلیل دارا بودن ویژگی‌هایی که با معیارهای کلی طبقه‌بندی به عنوان دارایی ثابت همخوانی دارند، در این دسته قرار می‌گیرند.

۳-۱-۵- منابع زیستی پرورشی

منابع زیستی پرورشی^۳ متشکل از منابع حیوانی با ثمردهی مکرر و درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی با محصول‌دهی مکرر هستند که رشد طبیعی و بازپروری آنها تحت کنترل مستقیم، مسئولیت و مدیریت واحدهای نهادی است.

۳-۱-۵-۱- منابع حیوانی با ثمردهی مکرر

منابع حیوانی با ثمردهی مکرر^۴ حیواناتی را پوشش می‌دهند که رشد طبیعی و بازپروری آنها تحت کنترل و مدیریت واحدهای نهادی است. این منابع شامل حیوانات برای تکثیر، دام‌های شیرده، حیوانات بارکش، گوسفندان یا سایر حیوانات مورد استفاده برای پشم آنها و همچنین حیوانات مورد استفاده برای حمل و نقل، مسابقه یا سرگرمی هستند. لازم به توضیح است که حیوانات پرورش داده شده برای کشتار از جمله ماکیان دارایی ثابت نبوده بلکه موجودی انبار

1 Other Machinery and Equipment

2 Weapons Systems

3 Cultivated Biological Resources

4 Animal Resources Yielding Repeat Products

تلقی می‌شوند. همچنین دارایی‌های پرورشی نابالغ مانند اسب‌های یکساله مسابقه که برای فروش در دوسالگی پرورش داده می‌شوند از این قاعده مستثنی هستند (و به عنوان کار در جریان ساخت تلقی می‌شوند) مگر اینکه برای خودمصرفی تولید شده باشند.

۳-۱-۵-۲- درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی با ثمردهی مکرر

درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی با ثمردهی مکرر^۱ شامل گیاهانی می‌شوند که رشد طبیعی و بازپروری آنها تحت کنترل و مدیریت واحدهای نهادی است. این گیاهان شامل درختان پرورشی برای میوه و میوه‌های آجیلی (خشکبار)، برای شیر و رزین، برای محصولات برگ و پوست درختان است. لازم به ذکر است که درختان پرورش داده شده برای چوب که فقط یکبار و در هنگام قطع محصول، تولیدات دارند و همچنین غلات و سبزیجاتی که فقط یکبار هنگام برداشت ثمر می‌دهند، دارایی ثابت تلقی نمی‌شوند.

۳-۱-۶- هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی‌های تولید نشده

هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی‌های تولید نشده^۲ به عنوان دارایی تولید شده در نظر گرفته می‌شوند ولی ارزش آنها را نمی‌توان با ارزش دارایی‌های تولید شده دیگر ادغام کرد. بدین ترتیب باید به صورت یک دسته جداگانه در تشکیل سرمایه ثابت در نظر گرفته شود. همانگونه که قبلاً در بخش ۳-۱-۲-۳ نیز بیان گردید یک مورد استثناء در خصوص هزینه‌های انتقال مالکیت وجود دارد و آن اینکه هزینه‌های انتقال مالکیت زمین طبق قرارداد به عنوان بهسازی زمین تلقی می‌شود.

۳-۱-۷- محصولات مالکیت فکری

محصولات مالکیت فکری^۳ شامل نتایج تحقیق و توسعه، اکتشاف و ارزیابی معادن، نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده، نسخه‌های اصلی کارهای سرگرمی، ادبی و هنری و سایر محصولات مالکیت فکری می‌شود. وجه مشخصه اصلی این محصولات این است که ارزش آنها ناشی از تلاش فکری است. به عبارت دیگر می‌توان گفت محصولات مالکیت فکری حاصل پژوهش، توسعه، تحقیق یا نوآوری هستند که منجر به دانشی می‌شوند که تولیدکنندگان می‌توانند آن

1 Tree, Crop and Plant Resources Yielding Repeat Products

2 Costs of Ownership Transfer on Non-Produced Assets

3 Intellectual Property Products

را در بازار عرضه کنند یا به نفع خود در تولید استفاده کننده زیرا استفاده از این دانش بوسیله قانون یا هر نوع ابزار حمایتی دیگری محدود شده است. این دانش می‌تواند به صورت یک محصول مستقل یا به همراه محصول دیگری ارائه شود. در حالت دوم محصولی که دانش مورد نظر در آن گنجانده شده است نسبت به محصول مشابه بدون این دانش یک افزایش قیمتی خواهد داشت. دانش بدست آمده تا زمانی که استفاده از آن بتواند شکلی از منافع انحصاری را برای مالک آن ایجاد کند به صورت دارایی باقی می‌ماند. زمانیکه این دانش دیگر مورد حمایت قرار نگیرد یا با پدید آمدن پژوهش دیگری تاریخ آن سپری شود، دارایی بودن آن نیز متوقف می‌شود.

۳-۱-۷-۱- تحقیق و توسعه

تحقیق و توسعه^۱ عبارت از ارزش مخارج کار خلاقانه انجام شده بر یک مبنای نظام‌مند که به منظور افزایش ذخیره‌ی دانش، از جمله دانش انسان، فرهنگ و جامعه و استفاده از این دانش برای اختراع کاربردهای جدید است. در نظام حساب‌های ملی، تحقیق و توسعه (R&D) تا حدی گسترش نیافته است که سرمایه انسانی را نیز در بر گیرد. ارزش تحقیق و توسعه بر حسب منافع اقتصادی که انتظار می‌رود در آینده فراهم کند، تعیین می‌شود. این اصل همچنین به ارائه خدمات عمومی در مورد تحقیق و توسعه تحصیل شده توسط دولت نیز اعمال می‌شود. در اصل، تحقیق و توسعه که برای صاحب آن منفعت اقتصادی ببار نیاورد، دارایی ثابت نبوده و باید به عنوان مصرف واسطه تلقی شود. غیر از مواردی که تحقیق و توسعه مستقیماً مشاهده می‌شود، طبق قرارداد، ارزش آن را می‌توان از حاصل جمع هزینه‌های تولید آن (که شامل هزینه تحقیق و توسعه ناموفق نیز می‌شود) بدست آورد.

۳-۱-۷-۲- اکتشاف و ارزیابی معادن

اکتشاف و ارزیابی معادن شامل ارزش مخارج انجام شده برای اکتشاف نفت خام و گاز طبیعی و ذخایر غیرنفتی و تجدید ارزیابی معادن کشف شده است. این مخارج شامل هزینه‌های پیش از پروانه، هزینه‌های پروانه، هزینه‌های ارزیابی، هزینه‌های آزمایش واقعی حفاری و چاه‌زنی، هزینه‌های نقشه‌برداری هوایی، هزینه‌های حمل و نقل و غیره است که برای امکان‌پذیر ساختن اجرای آزمایش انجام می‌شود. پس از اکتشاف تجاری ذخایر ممکن است ارزیابی مجدد انجام شود که هزینه‌های این ارزیابی مجدد نیز باید در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص منظور شود.

1 Research and Development (R&D)

همانگونه که بیان گردید مخارج منظور شده در تشکیل سرمایه ثابت ناخالص نه تنها هزینه‌های حفاری و چاه‌زنی واقعی، بلکه هزینه‌های انجام شده برای امکان‌پذیر ساختن آزمایش‌ها را نیز در بر می‌گیرد. بنابراین ارزش دارایی بدست آمده با ارزش ذخایر جدید کشف شده از طریق اکتشاف اندازه‌گیری نمی‌شود، بلکه به وسیله ارزش منابع تخصیص داده شده به اکتشاف در طول دوره حسابداری ارزش‌گذاری می‌شود.

۳-۱-۷-۳- نرم افزارهای رایانه‌ای

نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده در یک گروه قرار داده می‌شوند چراکه یک پایگاه داده نمی‌تواند مستقل از یک سیستم مدیریت پایگاه داده^۱ که خود نوعی نرم‌افزار رایانه‌ای است ایجاد شود. در ادامه به اختصار هر یک از این زیربخش‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

۳-۱-۷-۱- نرم افزارهای رایانه‌ای

نرم‌افزار رایانه‌ای^۲ از برنامه‌های رایانه‌ای، شرح برنامه‌ها و مواد پشتیبانی برای نرم‌افزارهای سیستمی و کاربردی تشکیل شده است. تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در نرم‌افزارهای رایانه‌ای مراحل ایجاد اولیه، گسترش‌های بعدی نرم‌افزار و همچنین تحصیل کپی‌هایی که به عنوان دارایی طبقه‌بندی می‌شوند را شامل می‌شود. گسترش یک نرم‌افزار رایانه‌ای زمانی به عنوان یک دارایی تلقی می‌شود که مالک آن در نظر داشته باشد آن را برای مدت بیش از یک سال در تولید استفاده نماید. یک نرم‌افزار ممکن است برای استفاده خود یا برای فروش از طریق کپی آن در نظر گرفته شده باشد. لازم به توضیح است که نرم‌افزارهای خریداری شده در بازار به قیمت‌های خریدار ارزش‌گذاری می‌شوند در حالی که نرم‌افزارهای تولید شده درون واحد به قیمت پایه برآورد شده و در صورت امکان‌پذیر نبودن ارزش‌گذاری به قیمت پایه، با هزینه‌های تولید آن ارزش‌گذاری می‌شوند.

۳-۱-۷-۲- پایگاه‌های داده

پایگاه‌های داده^۳ از فایل‌های داده‌ای سازمان یافته به شیوه‌ای که اجازه دسترسی به داده‌ها و استفاده کارآمد از منابع را می‌دهد، تشکیل شده است. یک پایگاه داده ممکن است منحصراً به منظور خودمصرفی یا برای فروش به

1 Database Management System
2 Computer Software
3 Databases

عنوان یک موجودیت غیروابسته یا برای فروش از طریق پروانه دسترسی به محتوای اطلاعات آن ایجاد شوند. دقت شود هزینه‌های سیستم مدیریت پایگاه داده نباید در هزینه‌های ایجاد پایگاه داده منظور شود، بلکه به عنوان دارایی نرم‌افزار رایانه‌ای تلقی می‌شود، مگر اینکه تحت اجاره عملیاتی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین پایگاه‌های داده برای فروش، به قیمت بازار آنها که ارزش محتوای اطلاعات آن را در بر می‌گیرد، ارزش‌گذاری می‌شود.

۳-۱-۷-۴- نسخه‌های اصلی سرگرمی، ادبی و هنری

نسخه‌های اصلی کارهای سرگرمی، ادبی و هنری^۱ عبارتند از حلقه‌های فیلم، نوارهای ضبط صوت، نسخه‌های دستی، نوارها، مدل‌ها و غیره که روی آنها اجرای نمایش تئاتر، برنامه‌های رادیو و تلویزیون، اجراهای موسیقی، رویدادهای ورزشی، محصولات هنری و ادبی و غیره ضبط یا گنجانده شده است. این نوع کارها معمولاً به حساب خود ایجاد و گسترش داده می‌شوند. این کارها ممکن است بعداً بدون محدودیت قانونی یا از طریق پروانه‌ها فروخته شوند. لازم به توضیح است که اگر یک نسخه اصلی به عنوان اشیاء گرانبها تحصیل شود، تولید آن به حساب خود به شمار نمی‌آید بلکه می‌تواند به عنوان کار در جریان ساخت طبقه‌بندی شود. همچنین نسخه‌های اصلی خریداری شده در بازار به قیمت خریدار ارزش‌گذاری می‌شوند. نسخه اصلی ایجاد شده درون واحد نیز به قیمت پایه برآورد شده و در صورت امکان پذیر نبودن برآورد قیمت پایه با هزینه‌های تولید ارزش‌گذاری می‌شود.

۳-۱-۷-۵- سایر محصولات مالکیت فکری

سایر محصولات مالکیت فکری شامل هر محصولی است که تشکیل یک دارایی ثابت را می‌دهد ولی در یکی از اقسام خاص که در بالا گفته شد منظور نمی‌شود.

۳-۲- تغییرات در موجودی انبار

تغییرات در موجودی انبار^۲ از طریق ارزش ارقام وارد شده به انبار منهای ارقام برداشت شده از انبار و منهای خسارت‌های مکرر کالاهای نگهداری شده در انبار در دوره حسابداری اندازه‌گیری می‌شود. پیش از بررسی اجزای تغییرات در موجودی انبار لازم است نحوه ارزش‌گذاری این تغییرات توضیح داده شود. یک بنگاه به عنوان تولیدکننده، ممکن است کالاها یا خدماتی را برای مصرف واسطه تحصیل کند، اعم از اینکه آنها را از بازار خریداری کند یا از طریق

1 Entertainment, literary and Artistic Originals

2 Changes in Inventories

انتقال داخلی از موجودی انبار برداشت کند. به منظور حصول اطمینان از اینکه تمامی کالاها و خدمات استفاده شده برای مصرف واسطه بطور سازگار به قیمت‌های جاری ارزش‌گذاری می‌شوند، کالاهای انتقال یافته از موجودی انبار به قیمت‌های جاری خریدار در زمان برداشت از موجودی انبار ارزش‌گذاری می‌شوند. بطور مشابه، ستانده تولید شده توسط تولیدکننده ممکن است فروخته شده یا به صورت محصولات تکمیل شده یا کار در جریان ساخت به انبار منتقل شود. در این صورت نیز به منظور حصول اطمینان از سازگاری ارزش‌گذاری ستانده‌ها، کالاهای تکمیل شده انتقال یافته به انبار به نحوی ارزش‌گذاری می‌شوند که گویی در آن زمان فروخته شده‌اند. در جدول شماره (۳) طبقه‌بندی تفصیلی تغییرات در موجودی انبار ارائه شده است که در ادامه هر یک از این دسته‌ها مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت.

جدول شماره (۳) - طبقه‌بندی تغییرات در موجودی انبار

۱- مواد و ملزومات	تغییرات در موجودی انبار
۲- کار در جریان ساخت	
کار در جریان ساخت دارایی‌های زیست پرورشی	
سایر کار در جریان ساخت	
۳- کالاهای تکمیل شده	
۴- موجودی انبار نظامی	
۵- کالاها برای فروش مجدد	

۳-۲-۱- مواد و ملزومات

مواد و ملزومات^۱ از تمام محصولاتی تشکیل شده‌اند که هر بنگاه، با این قصد آنها را در انبار نگهداری می‌کند که از آنها به عنوان نهاده‌های واسطه در تولید استفاده کند. بنگاه‌ها ممکن است انواع کاملاً متفاوتی از مواد و ملزومات را تحت این عنوان نگهداری کنند. از جمله متداول‌ترین نوع آنها می‌توان به سوخت‌ها، مواد خام صنعتی، مواد کشاورزی، کالاهای نیمه ساخته، مواد بسته‌بندی، مواد غذایی و ملزومات اداری اشاره کرد. لازم به توضیح است که مواد و ملزومات، کارهای هنری یا موجودی فلزات یا سنگ‌های قیمتی تحصیل شده توسط بنگاه‌ها (اشیاء گرانبها) را پوشش نمی‌دهد.

¹ Materials and Supplies

۳-۲-۲- کار در جریان ساخت

کار در جریان ساخت^۱ متشکل از ستانده‌ی تولید شده یک بنگاه است که هنوز به اندازه کافی پردازش نشده است تا در وضعیتی قرار گیرد که به طور عادی به واحدهای نهادی دیگر عرضه شود. کار در جریان ساخت در تمامی صنایع می‌تواند وجود داشته باشد. به عنوان مثال می‌توان فعالیت‌های کشاورزی، صنایع تولید کننده دارایی‌های ثابت پیچیده نظیر کشتی، واحدهای مسکونی، نرم‌افزار یا فیلم را نام برد. هرچند کار در جریان ساخت ستانده‌ای است که به وضعیتی نرسیده است که به‌طور عادی بتواند به واحدهای دیگر عرضه شود، ولی مالکیت آن در صورت نیاز انتقال‌پذیر است. طبق تعریف، هر ستانده‌ای که در انتهای دوره حسابداری تکمیل نشده باشد باید کار در جریان ساخت ثبت شود. تنها مورد استثناء که کار نیمه ساخت به عنوان کار در جریان ساخت ثبت نمی‌شود، در پروژه‌های نیمه ساخته‌ای است که تصور می‌شود استفاده‌کننده نهایی مالکیت آن را خواهد داشت، خواه به این دلیل که برای خودمصرفی انجام شده باشد، خواه به این دلیل که این موضوع به وسیله وجود قرارداد فروش یا خرید به اثبات رسیده باشد. همچنین کاهش کار در جریان ساخت زمانی اتفاق می‌افتد که فرآیند تولید تکمیل شود. در آن هنگام، تمامی کار در جریان ساخت به عنوان محصول تکمیل شده باز طبقه‌بندی شده و این طبقه‌بندی مجدد در حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها نشان داده می‌شود. از طرفی در صورتی که قیمت‌ها و هزینه‌ها افزایش یافته باشند، کار در جریان ساخت منتقل شده از دوره‌های قبل باید با استفاده از قیمت‌ها و هزینه‌های دوره‌ای که تولید در آن به پایان می‌رسد، ارزش‌گذاری مجدد شود. کار در جریان ساخت به دو دسته تقسیم می‌شود؛ کار در جریان ساخت برای دارایی‌های پرورشی و سایر کار در جریان ساخت که در ادامه به اختصار توضیح داده می‌شوند.

۳-۲-۲-۱- کار در جریان ساخت دارایی‌های زیست پرورشی

کار در جریان ساخت منابع زیست پرورشی^۲ شامل ستانده‌ای است که به اندازه کافی بالغ نشده است تا در وضعیتی قرار گیرد که به طور عادی به واحدهای نهادی دیگر عرضه شود. در این خصوص لازم است تا گیاهان یکبار مصرف، درختان و چارپایانی که تنها یکبار ستانده تولید می‌کنند، از درختان و چارپایانی که به طور مستمر برای بیش از یک سال برای تولید ستانده استفاده می‌شوند متمایز شوند. منابع یکبار مصرف باید به عنوان کار در جریان ساخت ثبت

1 Work-in-Progress

2 Work-in-Progress on Cultivated Biological Resources

شوند. همچنین هر نوع منابع پرورشی با ثمردهی مکرر بجز مواردی که برای خودمصرفی یا براساس یک قرارداد توافق شده با واحد دیگر پرورش داده می‌شوند، باید به عنوان کار در جریان ساخت منظور شوند. در صورتی که منابع پرورشی به منظور خود مصرفی یا طبق قرارداد با واحد دیگر پرورش داده شوند باید به عنوان تشکیل سرمایه ثابت تلقی گردند.

۳-۲-۲- سایر کار در جریان ساخت

سایر کارهای در جریان ساخت^۱ عبارت است از ستانده‌ای (به غیر از منابع زیست پرورشی) که هنوز به اندازه کافی پردازش نشده است تا در وضعیتی قرار گیرد که به طور عادی به نهادی دیگر عرضه شود.

۳-۲-۳- کالاهای تکمیل شده

کالاهای تکمیل شده^۲ عبارت است از کالاهای تولید شده به عنوان ستانده‌ای که تولیدکننده قصد ندارد قبل از عرضه کردن به سایر واحدهای نهادی، پردازش بیشتری روی آنها انجام دهد. یک کالا وقتی تکمیل شده است که تولیدکننده آن فرآیندی را که برای تولید آن در نظر گرفته است به پایان برساند، حتی اگر بعداً به عنوان نهاده واسطه در فرآیندهای دیگر تولید استفاده شود. لازم به ذکر است که کالاهای تکمیل شده و داخل شده به انبار به قیمت‌های پایه آن کالاها در زمان ورود به انبار ارزش‌گذاری می‌شوند. در مقابل کالاهای برداشت شده از انبار به قیمت‌های پایه زمانی که برداشت صورت می‌گیرد ارزش‌گذاری می‌شوند.

۳-۲-۴- موجودی انبار نظامی

موجودی انبار کالاهای نظامی^۳ از اقلام یکبار مصرفی مانند مهمات، موشک‌ها، راکت‌ها، بمب‌ها و غیره که به وسیله سلاح‌ها یا سیستم‌های تسلیحاتی حمل می‌شوند تشکیل شده است. همانگونه که در بخش ۳-۱-۴ اشاره شد، اکثر اقلام یکبار مصرف به عنوان موجودی انبار تلقی می‌شوند. ولی برخی از انواع موشک‌ها با قدرت تخریب بالا به دلیل قابلیت آنها در فراهم کردن خدمات دفاعی در مقابل متجاوزین می‌توانند به عنوان سرمایه ثابت در نظر گرفته شوند.

1 Other Work-in-Progress
2 Finished Goods
3 Military Inventories

۳-۲-۵- کالاها برای فروش مجدد

کالاها برای فروش مجدد^۱ کالاهایی هستند که توسط بنگاه‌هایی مانند عمده‌فروشان یا خرده‌فروشان به منظور فروش مجدد آنها به مشتریان خود تحصیل می‌شوند. کالاها برای فروش مجدد توسط بنگاه‌هایی که آنها را خریداری کرده‌اند، بیش از آن پردازش نمی‌شوند به جز اینکه آنها را به شیوه‌ای که برای مشتریان جذاب باشد ارائه کنند. از این رو، صاحبان کالاهایی که برای فروش مجدد خریداری می‌شوند می‌توانند آنها را حمل، ذخیره، درجه‌بندی، طبقه‌بندی و بسته‌بندی کنند ولی نمی‌توانند آنها را به نحو دیگری تغییر شکل دهند.

کالاهایی که برای فروش مجدد خریداری می‌شوند زمانی که وارد موجودی انبار بنگاه می‌شوند، به قیمت‌های خریدار واقعی ارزش‌گذاری می‌شوند. این قیمت‌ها، هزینه‌های حمل و نقلی را که به بنگاه‌هایی غیر از عرضه‌کنندگان کالا پرداخت می‌شوند نیز در بر می‌گیرند. در مقابل، کالاهایی که برای فروش مجدد از موجودی انبار برداشت می‌شوند به قیمت‌های خریدار کلایی که در زمان برداشت می‌توانند جایگزین آنها شوند، ارزش‌گذاری می‌شوند و این ارزش با قیمت‌های خریداری که در زمان تحصیل برای آنها ممکن است پرداخت شده باشد، متفاوت است. کاهش موجودی انبار خواه کالاهای برداشت شده با سود یا زیان فروخته شوند، خواه در اثر زوال فیزیکی، خسارت یا سرقت یا حتی اصلاً فروخته نشوند، به همین شیوه ارزش‌گذاری می‌شوند.

۳-۳- اشیاء گرانبها

اشیاء گرانبها^۲ شامل فلزات و سنگ‌های قیمتی، عتیقه‌جات و دیگر اشیاء هنر و سایر اشیاء گرانبهایی هستند که در ادامه به اختصار توضیح داده خواهند شد. اما پیش از آن، ذکر چند نکته ضروری است. اول اینکه، تمامی اقلامی که در بالا ذکر شد لزوماً نباید در ترازنامه صاحب آن به عنوان اشیاء گرانبها وارد شوند. هدف از این سرفصل پوشش اقلامی است که اغلب به عنوان جایگزین برای سرمایه‌گذاری در نظر گرفته می‌شوند. به عنوان مثال در زمان‌های مختلف سرمایه‌گذاران به جای دارایی مالی، خرید طلا را ترجیح می‌دهند. همچنین خانوارها نیز ممکن است ترجیح دهند اقلامی را تحصیل کنند که می‌دانند در صورت نیاز به افزایش وجوه خود، می‌توانند آنها را بفروشند. دوم آنکه، هزینه‌های

1 Goods for Resale
2 Valuables

انتقال مالکیت اشیاء گرانبها، همانند هزینه‌های انتقال سایر دارایی‌های غیرمالی، به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص تلقی شده و هنگام ثبت در ترازنامه در ارزش این اقلام منظور می‌شوند.

۳-۳-۱- فلزات و سنگ‌های قیمتی

فلزات و سنگ‌های قیمتی^۱ زمانی به عنوان اشیاء گرانبها تلقی می‌شوند که برای فروش یا استفاده به عنوان نهاده‌های فرآیند تولید توسط بنگاه‌ها نگهداری نشوند. همچنین به عنوان طلای پولی^۲ و یک دارایی مالی در قالب حساب فلزات تخصیص داده نشده^۳ نیز نگهداری نشوند.

۳-۳-۲- عتیقه‌جات و دیگر اشیاء هنری

نقاشی‌ها، مجسمه‌ها و غیره که به عنوان عتیقه‌جات و دیگر اشیاء هنری^۴ شناخته می‌شوند، هنگامی به عنوان اشیاء گرانبها تلقی می‌شوند که توسط بنگاه‌ها برای فروش نگهداری نشوند. در واقع، اشیاء به نمایش گذاشته شده در نمایشگاه‌ها و موزه‌ها جزو اشیاء گرانبها منظور می‌شوند.

۳-۳-۳- سایر اشیاء گرانبها

سایر اشیاء گرانبها^۵ اقلامی مانند کلکسیون تمبرها، سکه‌ها، ظروف چینی، کتابها و غیره که دارای ارزش بازاری شناخته شده‌ای هستند و همچنین جواهرات ذیقیمت، سنگ‌های قیمتی برای استفاده به عنوان مد و فلزات دارای ارزش قابل ملاحظه و نقدشدنی را شامل می‌شود.

۴- مصرف سرمایه ثابت

مصرف سرمایه ثابت^۶ تغییر منفی در ارزش دارایی‌های ثابت به کار رفته در تولید ایجاد می‌کند. مصرف سرمایه ثابت باید با مراجعه به مجموعه مشخصی از قیمت‌ها، که عبارت است از قیمت‌های متوسط از نوع دارایی با کیفیت ثابت در طول دوره حسابداری، اندازه‌گیری شود. در این صورت می‌توان آن را به عنوان کاهش ارزش دارایی ثابت متعلق به یک بنگاه بین ابتدا و انتهای دوره حسابداری در اثر زوال فیزیکی و نرخ‌های عادی از مدافتاگی و خسارت‌های

1 Precious Metals and Stones
2 Monetary Gold
3 Unallocated Metal Accounts
4 Antiques and Other Art Objects
5 Other Valuables
6 Consumption of Fixed Capital

اتفاقی تعریف کرد. مصرف سرمایه ثابت می‌تواند از تشکیل سرمایه ثابت ناخالص کسر شود تا تشکیل سرمایه ثابت خالص برای تراز شدن با قلم ترازکننده پس‌انداز ناخالص منتقل شده از حساب مصرف درآمد بدست آید.

مصرف سرمایه ثابت به تمام دارایی‌های ثابت و برای هر سال استفاده از آنها در تولید، اعمال می‌شود. فرض می‌شود، تمامی بناها و سازه‌ها حتی اگر به شکل مناسبی نگهداری شوند دارای عمر خدمتی محدودی هستند بنابراین برای تمامی این دارایی‌های ثابت، مصرف سرمایه ثابت محاسبه می‌شود. از آنجایی که هزینه‌های انتقال مالکیت از جمله هزینه‌های پایانی به عنوان دارایی ثابت تلقی می‌شود، این هزینه‌ها نیز مشمول مصرف سرمایه ثابت خواهند بود که در ادامه به اختصار توضیح داده می‌شود.

۴-۱- هزینه‌های انتقال مالکیت

همانگونه که قبلاً اشاره شد، هزینه‌های انتقال مالکیت در تحصیل و واگذاری یک دارایی ثابت به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص تلقی می‌شود. مصرف سرمایه ثابت در خصوص دارایی‌ها، بر اساس ارزش دارایی بدون هزینه‌های انتقال مالکیت برای تمام طول عمر آن محاسبه می‌شود. اما در مورد هزینه‌های انتقال مالکیت، مصرف سرمایه ثابت تنها برای طول دوره‌ای که مالک آن انتظار دارد دارایی مورد نظر را در اختیار داشته باشد محاسبه می‌شود. بدین ترتیب زمانی که یک دارایی به مالک جدید فروخته می‌شود، هیچگونه هزینه انتقال مالکیتی در ارزش دارایی باقی نخواهد ماند. بنابراین بجز هزینه‌های انتقال متقبل شده توسط مالک جدید، مبلغی که مالک قدیم دریافت می‌کند با مبلغی که مالک جدید پرداخت می‌کند برابر خواهد بود.

همانگونه که در بخش ۳-۱-۶ بیان شد، در مورد منابع طبیعی (به غیر از زمین)، هزینه‌های انتقال مالکیت در حساب سرمایه به عنوان یک تراکنش جدا از تحصیل و واگذاری منابع طبیعی در بخش تشکیل سرمایه نشان داده می‌شود. هزینه‌های انتقال مالکیت در اینجا هم با توجه به طول مدت زمانی که مالک انتظار دارد دارایی مورد نظر را نگهداری کند مستهلک می‌شود. اما در خصوص زمین، هزینه‌های انتقال مالکیت به عنوان بخشی از بهسازی زمین در نظر گرفته شده و به نوبه خود دارایی تولیدشده به حساب می‌آید. همانند قبل، ارزش بهسازی زمین بجز هزینه‌های انتقال مالکیت، در طول دوره مناسب بلندمدتی مستهلک خواهد شد، در حالیکه هزینه‌های انتقال مالکیت در طول دوره‌ای که مالک انتظار دارد زمین را در اختیار داشته باشد مستهلک می‌شود.

۴-۲- هزینه‌های پایانی

در واقع، ارزش مصرف سرمایه ثابت انباشته شده در طول عمر یک دارایی، زمانی که تغییر قیمت‌ها نیز در نظر گرفته شود، باید با تفاوت ارزش بین تحصیل و واگذاری آن برابر باشد. در خصوص دارایی‌هایی با هزینه‌های واقعی در زمان واگذاری، این بدان معنی است که مصرف سرمایه ثابت باید هزینه‌های پایانی^۱ پیش‌بینی شده را کاملاً پوشش دهد. بنابراین صرف نظر از تعداد مالکین در طول عمر دارایی، هزینه‌های پایانی باید در تمام طول عمر خدمت دارایی مستهلک شوند. یک دارایی بلافاصله قبل از واگذاری دارای ارزش منفی خواهد بود که با در نظر گرفتن هزینه‌های پایانی متحمل شده به عنوان تشکیل سرمایه ثابت، این ارزش صفر خواهد شد.

۵- دارایی‌های غیرمالی تولید نشده

سه دسته کلی دارایی‌های غیرمالی تولید نشده^۲ در SNA وجود دارد: (۱) منابع طبیعی؛ (۲) قراردادها، اجازه‌نامه‌ها و پروانه‌ها؛ و (۳) سرقتی و دارایی‌های بازاریابی. این سه نوع دارایی، به غیر از اینکه دارایی غیرمالی تولید نشده هستند، وجه مشترک کمی با یکدیگر دارند. در ادامه هر یک از این دارایی‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. در جدول شماره (۴) طبقه‌بندی دارایی‌های غیرمالی تولید نشده نشان داده شده است.

جدول شماره (۴) - طبقه‌بندی دارایی‌های غیرمالی تولید نشده

زمین	۱- منابع طبیعی	دارایی‌های غیرمالی تولید نشده
ذخایر معدنی و انرژی		
منابع زیستی غیرپرورشی		
منابع آبی		
سایر منابع طبیعی		
اجازه‌نامه‌های عملیاتی غیرقابل فروش	۲- قراردادها، اجازه‌نامه‌ها و پروانه‌ها	
مجوزهای استفاده از منابع طبیعی		
مجوزهای انجام فعالیت‌های خاص		
حق انحصاری بر کالاها و خدمات آینده		
۳- سرقتی و دارایی‌های بازاریابی		

1 Terminal Costs

2 Non-Produced Non-Financial Assets

۵-۱- منابع طبیعی

تمام منابع طبیعی^۱ زیست محیطی نمی‌توانند واجد شرایط دارایی‌های اقتصادی باشند. اولاً تنها آن دسته از منابع طبیعی که حقوق مالکیت بر آنها ایجاد شده و بطور موثری مورد استفاده قرار می‌گیرند می‌توانند به عنوان دارایی اقتصادی در نظر گرفته شوند. ثانیاً علاوه بر تحت مالکیت بودن باید با توجه به فناوری، دانش علمی، زیرساخت اقتصادی، منابع موجود و مجموعه قیمت‌های نسبی حاکم، قابلیت ایجاد منافع اقتصادی برای صاحبان آنها را نیز داشته باشند. همچنین ذکر این نکته ضروری است که فرض می‌شود که تمامی مالکان و خریداران زمین و منابع طبیعی غیرمتحرک^۲، در آن اقتصاد دارای یک مرکز منافع اقتصادی هستند. بنابراین اگر مالک یا خریدار غیرمقیم باشد، یک واحد مقیم فرضی برای این منظور ایجاد می‌شود. بطور مشابه فرض می‌شود که استخراج منابع زیرزمینی نیز فقط توسط واحدهای مقیم می‌تواند انجام شود. بدین ترتیب به محض اینکه یک بنگاه غیرمقیم مثلاً با اخذ پروانه‌های مورد نیاز برای استخراج آماده شود، فرض بر این است که در آن زمان مقیم شده است. در ادامه اجزای منابع طبیعی به اختصار مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۵-۱-۱- زمین

مفهوم زمین^۳ متشکل از سطح زمین، شامل پوشش خاک و آب‌های سطحی مربوط به آن است که حقوق مالکیت بر آن ایجاد می‌شود و با نگهداری یا استفاده از آن توسط مالکان می‌تواند منافع اقتصادی حاصل شود. ارزش زمین، بناها و سایر سازه‌های واقع در آن، منابع معدنی و منابع آبی زیرزمینی را در بر نمی‌گیرد. همچنین آب‌های سطحی که در ارزش زمین در نظر گرفته می‌شوند، آب‌های داخلی (مانند مخازن آب، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و غیره) را که می‌تواند حقوق مالکیت بر آنها ایجاد شود را در بر می‌گیرد. اما، بسترهای آب که از آنها در مقابل پرداختی، آب به طور مستمر برای استفاده در تولید برداشت می‌شود، در آب مربوط به زمین منظور نشده و جزو منابع آبی به حساب می‌آید. همچنین ذکر این نکته ضروری است که، همانگونه که قبلاً نیز اشاره شد، بهسازی زمین و هزینه‌های انتقال مالکیت زمین به عنوان دارایی ثابت تلقی شده و به صورت جداگانه نشان داده می‌شوند. در نتیجه، تحصیل و واگذاری زمین

1 Natural Resources

2 Immovable Natural Resources

3 Land

برای هر دوی خریدار و فروشنده با ارزش یکسان ثبت می‌شود. از آنجا که هر دو طرف تراکنش باید مقیم باشند، بنابراین برای کل اقتصاد ارزش کل خریدهای زمین باید با ارزش کل فروش‌ها برابر باشد. یعنی به عبارت دیگر، ارزش تحصیل منهای واگذاری زمین برای کل اقتصاد صفر خواهد بود.

از طرفی بناها یا سایر سازه‌ها معمولاً با زمینی که در آن واقع شده‌اند خرید و فروش می‌شوند، بدون اینکه برای این سازه‌ها و زمین ارزش جداگانه‌ای در نظر گرفته شود. حتی اگر ارزش‌گذاری جداگانه امکان‌پذیر نباشد، ممکن است بتوان تعیین کرد که کدام یک از این دو سهم بیشتری در ارزش ترکیبی آنها دارد و در نتیجه تراکنش انجام شده را بسته به اینکه کدام یک سهم بیشتری دارد، به عنوان خرید زمین یا خرید سازه طبقه‌بندی کرد. در صورتیکه این امکان وجود نداشته باشد، طبق قرارداد این تراکنش‌ها باید به عنوان خرید یک سازه که تشکیل سرمایه ثابت ناخالص است در نظر گرفته شود.

۵-۱-۲- ذخایر معدنی و انرژی

منابع معدنی و انرژی^۱ از ذخایر معدنی و انرژی واقع در زیر زمین تشکیل شده‌اند که با در نظر گرفتن فناوری موجود و قیمت‌های نسبی قابل بهره‌برداری اقتصادی هستند. منابع معدنی و انرژی متشکل از ذخایر شناخته شده ذغال، نفت، گاز یا سایر سوخت‌ها و سنگ‌های معدنی غیرفلزی و غیره هستند که در زیر زمین واقع شده‌اند و همچنین ذخایر زیر دریا را نیز در بر می‌گیرند. همانند قبل، حساب سرمایه فقط آن دسته از تراکنش‌های منابع معدنی و انرژی را در نظر می‌گیرد که بر آنها حق مالکیت ایجاد شده باشد. به عبارت دیگر، تراکنش‌های منابع معدنی و انرژی ثبت شده در حساب سرمایه اشاره به تحصیل یا واگذاری ذخایر معدنی و انرژی دارد که مالکیت آن از یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر منتقل شود. لازم به توضیح است که، کاهش ارزش ذخایر معدنی و انرژی شناخته شده که ناشی از کاهش آن‌ها بر اثر استخراج دارایی برای مقاصد تولیدی است، در حساب سرمایه ثبت نمی‌شود، بلکه در حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها ثبت می‌شود.

۵-۱-۳- منابع زیستی غیرپرورشی

منابع زیستی غیرپرورشی^۱ عبارتند از جانوران، پرندگان، ماهی‌ها و گیاهانی که فقط یکبار یا به صورت مستمر ثمر می‌دهند و بر آنها حقوق مالکیت اعمال می‌شود ولی رشد و بازپروری آنها تحت کنترل، مسئولیت و مدیریت مستقیم واحدهای نهادی نیست. همانگونه که قبلاً بیان شد، فقط منابعی که در حال حاضر برای مقاصد اقتصادی قابل بهره‌برداری هستند یا احتمالاً به زودی خواهند بود، باید در این دسته منظور شود. در نظام حسابداری اقتصاد محیط زیست^۲ (SEEA) این دسته به منابع جانوران یا گیاهان آبی، منابع حیوانی غیر از منابع آبزیان، درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی تفکیک شده است.

۵-۱-۴- منابع آبی

منابع آبی^۳ از آب‌های سطحی و زیرزمینی استفاده شده برای استخراج تشکیل شده است، به طوری که کمیابی آنها منجر به اعمال حق مالکیت یا حق استفاده، ارزش بازار و معیاری برای کنترل اقتصادی شود.

۵-۱-۵- سایر منابع طبیعی

سایر منابع طبیعی^۴ در حال حاضر شامل طیف رادیویی^۵ می‌شود. با توجه به حرکت روزافزون به سمت اجرای سیاست‌های محیط زیستی با استفاده از ابزار بازار، ممکن است منابع طبیعی دیگری نیز به عنوان دارایی اقتصادی شناسایی شوند. در این صورت، آن دارایی‌ها نیز در این دسته قرار خواهند گرفت.

۵-۲- قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها

قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها^۶ تنها زمانی دارایی تلقی می‌شوند که هر دو شرط زیر را داشته باشند:

الف. مفاد قرارداد، اجاره‌نامه یا پروانه، قیمتی را برای استفاده از یک دارایی یا یک خدمت مشخص ارائه کند که از قیمتی که در نبود آن حاکم است، متفاوت باشد.

ب. یک طرف قرارداد باید از نظر قانونی و عملی قادر باشد این تفاوت قیمت را تحقق بخشد.

1 Non-Cultivated Biological Resources

2 System of Environmental Economic Accounting (SEEA)

3 Water Resources

4 Other Natural Resources

5 Radio Spectra

6 Contracts, Leases And Licences

بر اساس شرط دوم، فرض بر این است که بازاری برای قرارداد وجود دارد. همانند منابع طبیعی، هزینه‌های انتقال مالکیت در تحصیل و واگذاری قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها باید به صورت جداگانه به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ثبت شود. طبق نظام حساب‌های ملی چهار نوع قرارداد، اجاره‌نامه و پروانه به عنوان دارایی مشخص شده است که در ادامه به اختصار هر یک از این دارایی‌ها بررسی می‌شود.

۵-۲-۱- اجاره‌نامه عملیاتی قابل فروش

اجاره‌نامه عملیاتی قابل فروش^۱ عبارت است از حق مالکیت شخص ثالث در رابطه با دارایی‌های ثابت. یک مثال در این خصوص موردی است که مستاجر یک بنا اجاره‌بهای ثابتی را می‌پردازد، ولی در شرایطی که این اجاره‌نامه وجود نداشته باشد، اجاره‌بهای بنا می‌تواند بالاتر از آن نیز برود. در این صورت اگر مستاجر از نظر قانونی و عملی قادر باشد بنا را به مستاجر دیگری اجاره فرعی دهد، در این صورت وی یک دارایی از نوع اجاره‌نامه عملیاتی قابل فروش در اختیار دارد.

۵-۲-۲- مجوز استفاده از منابع طبیعی

مجوز استفاده از منابع طبیعی^۲ عبارت است از حق مالکیت شخص ثالث در رابطه با منابع طبیعی. به عنوان مثال شخصی یک سهمیه ماهیگیری در اختیار دارد که از نظر قانونی و عملی قادر است آن را به شخص دیگری بفروشد.

۵-۲-۳- مجوز انجام فعالیت‌های خاص

مجوز انجام فعالیت‌های خاص^۳ مجوزی است که دارای شرایط زیر باشد:

- الف. مجوزها از نظر تعداد محدود باشند و بنابراین به دارنده آن امکان کسب منافع انحصاری را دهند.
 - ب. منافع انحصاری در نتیجه استفاده از یک دارایی متعلق به صادرکننده مجوز بدست نیامده باشد.
 - ج. دارنده مجوز از نظر قانونی و عملی قادر به فروش مجوز به شخص ثالث باشد.
- این مجوزها عمدتاً توسط دولت صادر می‌شوند هرچند ممکن است توسط واحدهای دیگری نیز صادر شوند. لازم به ذکر است که ارزش این نوع دارایی با جریان منافع انحصاری آتی آن تعیین می‌شود.

1 Marketable Operating Leases

2 Permits to Use Natural Resources

3 Permits to Undertake Specific Activities

۵-۲-۴- حق انحصاری برای کالاها و خدمات آینده

حق انحصاری بر کالاها و خدمات آینده^۱ به موردی مربوط می‌شود که طرفی که قرارداد بسته است، کالاها و خدمات را به قیمت ثابتی در زمانی در آینده خریداری کند، قادر باشد تعهدات طرف دوم را به شخص ثالثی منتقل کند. مثال‌هایی در این خصوص، قرارداد بازیکنان فوتبال، حق انحصاری ناشر برای انتشار کارهای جدید یک نویسنده یا انتشار آثار موسیقی‌دانان مشهور هستند.

۵-۳- سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی

خریداران بالقوه یک بنگاه اغلب حاضر به پرداخت مبلغی بیش از ارزش خالص دارایی‌ها و بدهی‌های بنگاه هستند که به صورت منفرد ارزش گذاری شده‌اند. این ارزش اضافی سرقفلی^۲ نامیده می‌شود. در واقع سرقفلی، ارزش ساختارهای شرکت و ارزش کارکرد ترکیب نیروی انسانی و مدیریت، فرهنگ سازمانی، شبکه توزیع و مشتریان دائمی شرکت را منعکس می‌کند. سرقفلی نمی‌تواند جدا از دارایی‌های دیگر دارای ارزش باشد، ولی ارزش دارایی‌های دیگر را افزایش می‌دهد.

ارزش سرقفلی ممکن است ارزش اقلامی که به عنوان دارایی‌های بازاریابی^۳ شناخته شده است را نیز در بر داشته باشد. دارایی‌های بازاریابی اقلامی مانند نام‌های تجاری، حق تابلو، علائم تجاری، آرم‌ها و نام‌های دامنه را در بر می‌گیرد. ارزش سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی به صورت تفاوت بین ارزش پرداخت شده برای یک بنگاه به عنوان بنگاه دایر با تمام منابع آن و جمع دارایی‌ها منهای بدهی‌های آن، که هر یک از این اقلام به صورت جداگانه تعیین و ارزش گذاری شده باشند، تعریف می‌شود. اگرچه سرقفلی احتمالاً در بیشتر شرکت‌ها وجود دارد، ولی به دلیل مشکلات مربوط به سنجش آن فقط زمانی ثبت می‌شود که ارزش آن با یک تراکنش بازاری (معمولاً با فروش کل شرکت) به اثبات برسد.

۶- انتقالات سرمایه‌ای

انتقالات سرمایه‌ای^۴ انتقالات بلاعوض هستند که خواه طرف فراهم کننده انتقالات منابع مالی را با واگذاری یک دارایی (بجز وجه نقد و موجودی انبار) یا با تسویه یک ادعای مالی (بجز حساب‌های دریافتنی) تحقق بخشد، خواه

1 Entitlement to Future Goods and Services on an Exclusive Basis

2 Goodwill

3 Marketing Assets

4 Capital Transfers

طرف دریافت‌کننده انتقالات مجبور به تحصیل یک دارایی (بجز وجه نقد یا موجودی انبار) باشد یا هر دو حالت وجود داشته باشد. انتقالات سرمایه‌ای اغلب بزرگ هستند و به صورت نامنظم ارائه می‌شوند.

ارزش یک دارایی غیرمالی انتقال داده شده، به قیمت برآورد شده‌ای است که دارایی بتواند به آن قیمت در بازار فروخته شود بعلاوه هزینه‌های حمل و نقل، نصب و سایر هزینه‌های انتقال مالکیت متقبل شده توسط اهداء کننده ولی بدون هزینه‌هایی از این دست که دریافت کننده متقبل شده است. انتقالات دارایی‌های مالی از جمله فسخ دیون نیز همانند سایر انواع تحصیل و واگذاری دارایی‌های مالی یا بدهی‌ها ارزش‌گذاری می‌شوند.

۶-۱- مالیات‌های سرمایه

مالیات‌های سرمایه^۱ از مالیات‌هایی تشکیل شده‌اند که به طور نامرتب و در فاصله‌های زمانی نامنظم بر ارزش دارایی‌ها یا ارزش ویژه متعلق به واحدهای نهادی یا بر ارزش دارایی‌های منتقل شده بین واحدهای نهادی در نتیجه ارث، هدیه یا سایر انتقالات وضع می‌شوند.

این نوع مالیات‌ها شامل مالیات بر سرمایه و مالیات بر انتقالات سرمایه هستند. مالیات بر سرمایه ممکن است توسط خانوارها یا توسط بنگاه‌ها پرداخت شود. مالیات بر سرمایه هم برای دولت و هم برای واحد نهادی مربوطه بسیار نادر است. مثالی از این نوع مالیات‌ها، مالیات‌های بهبود^۲ است؛ یعنی مالیاتی که بر افزایش ارزش زمین‌های کشاورزی در اثر صدور مجوز برای توسعه زمین برای مقاصد تجاری یا مسکونی توسط دولت اخذ می‌شود. مالیات بر انتقالات سرمایه‌ای عبارت است از مالیات بر ارزش دارایی‌های انتقال یافته بین واحدهای نهادی که عمدتاً مالیات بر ارث و مالیات بر هدایا را در بر می‌گیرد. لازم به توضیح است که مالیات بر انتقالات سرمایه‌ای، مالیات بر فروش دارایی‌ها را شامل نمی‌شود، زیرا فروش دارایی‌ها انتقالات به حساب نمی‌آید.

۶-۲- کمک‌های سرمایه‌گذاری

کمک‌های سرمایه‌گذاری^۳ شامل انتقالات سرمایه‌ای ارائه شده توسط واحدهای دولتی به سایر واحدهای نهادی مقیم یا غیرمقیم به منظور تامین مالی تمام یا بخشی از هزینه‌های تحصیل دارایی‌های ثابت آنها می‌باشد. بنابراین

1 Capital Taxes
2 Betterment Levies
3 Investment Grants

دریافت‌کنندگان کمک‌های سرمایه‌گذاری ملزم هستند این کمک‌ها را برای مقاصد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص استفاده کنند. کمک‌های سرمایه‌گذاری می‌تواند به صورت نقدی یا غیرنقدی (به شکل ماشین‌آلات و تجهیزات) باشد.

۶-۳- سایر انتقالات سرمایه‌ای

سایر انتقالات سرمایه‌ای^۱ شامل تمامی انتقالات سرمایه‌ای بجز مالیات سرمایه و کمک‌های سرمایه‌گذاری است. موضوع مهمی که در اینجا منظور می‌شود مربوط به فسخ دین با توافق دو طرف بین بستانکار و بدهکار است. این نوع فسخ بدهی، به عنوان انتقالات سرمایه‌ای از بستانکار به بدهکار تلقی می‌شود و برابر با ارزش بدهی به تاخیر افتاده، در زمان فسخ آن است. انتقالات سرمایه‌ای می‌تواند به شکل‌های دیگری از جمله پرداخت‌های عمده برای جبران خسارت‌های بزرگ؛ انتقالات دولت به بنگاه‌های دولتی یا خصوصی برای پوشش کسری‌های بزرگ عملیاتی؛ کمک‌های بزرگ خانوارها برای تشکیل سرمایه ثابت ناخالص مانند کمک به دانشگاه برای ساخت بنای جدید و غیره نیز وجود داشته باشد.

۷- تغییرات نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸

نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ چارچوب نظری بنیادین نظام قبلی یعنی نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ را حفظ کرده است. اما در این نظام، نحوه برخورد با جنبه‌های جدید اقتصاد که حائز اهمیت هستند، ارائه شده است. در ادامه این بخش، شانزده مورد از تغییرات اصلی صورت گرفته در حوزه مفاهیم دارایی‌ها، تشکیل سرمایه و مصرف سرمایه ثابت که در ارتباط با حساب سرمایه هستند، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱. معرفی مالکیت اقتصادی

از آنجایی که تغییر مالکیت یک اصل تعیین‌کننده در زمان ثبت تراکنش‌ها است، اصطلاح «مالکیت اقتصادی»^۲ معرفی شده است. در مالکیت اقتصادی موضوع ریسک‌ها و پاداش‌های مالکیت در نظر گرفته می‌شود. در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ توصیه شده است که دارایی‌ها، بجای ترازنامه مالک قانونی، در ترازنامه مالک اقتصادی ثبت

1 Other Capital Transfers
2 Economic Ownership

شوند. در حالی که در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ به روشنی مالکیت تعریف نشده بود و به نظر می‌رسید که مفهوم مالکیت دلالت بر مالکیت قانونی دارد.

۲. تحقیق و توسعه

بر اساس نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ فعالیت تحقیق و توسعه به عنوان فعالیت فرعی تلقی نمی‌شود. ستانده تحقیق و توسعه باید تحت عنوان «محصولات مالکیت فکری» و به عنوان سرمایه در نظر گرفته شود؛ بجز در مواردی که این فعالیت برای تولیدکننده آن منافع اقتصادی در پی نداشته باشد، که در این صورت باید به عنوان مصرف واسطه ثبت شود. با لحاظ کردن تحقیق و توسعه به عنوان دارایی، حق اختراع به عنوان شکلی از دارایی‌های تولید نشده در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ از بین رفته و تحقیق و توسعه در دارایی‌های ثابت جای آن را می‌گیرد.

۳. بازنگری طبقه‌بندی دارایی‌ها

در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ دارایی به عنوان ذخیره ارزش تعریف می‌شود که نشان دهنده منفعت یا دنباله منافی است که با نگهداری یا استفاده از آن در طول دوره‌ای از زمان به مالک اقتصادی تعلق می‌گیرد. در نخستین سطح طبقه‌بندی، دارایی‌های غیرمالی از دارایی‌های مالی و بدهی‌ها جدا شده است. در درون دارایی‌های غیرمالی، دارایی‌های تولیدشده از دارایی‌های تولیدنشده متمایز شده‌اند. در طبقه‌بندی ارائه شده در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ تغییرات متعددی در داخل رسته دارایی‌ها به شرح زیر به وجود آمده است.

الف. در رده بناها و سازه‌ها، یک رده برای «بهبودی زمین» اضافه شده است. این رده جایگزین اصطلاح «بهبودی عمده‌ی دارایی‌های غیرمالی تولید نشده» گردیده است. همچنین طبق تعریف، هزینه‌های انتقال مالکیت مربوط به زمین باید در بهبودی زمین ثبت شوند.

ب. «تجهیزات اطلاعات، رایانه و مخابرات» (ICT) به عنوان یک رده جدید در ماشین‌آلات و تجهیزات وارد شده است.

پ. «سیستم‌های تسلیحاتی» به عنوان دارایی‌های تولیدشده تعریف گردیده و به صورت جداگانه طبقه‌بندی شده است.

ت. اصطلاح «دارایی‌های ثابت نامشهود» تحت عنوان «محصولات مالکیت فکری» نامیده شده است.

ث. محصولات «تحقیق و توسعه» در داخل رده محصولات مالکیت فکری گنجانده شده است. بنابراین حق اختراع‌ها دیگر به عنوان دارایی‌های تولیدنشده ثبت نگردیده و در تحقیق و توسعه منظور می‌شوند.

ج. «نرم‌افزارهای رایانه‌ای» تغییر یافته است تا پایگاه‌های داده را نیز در برگیرد.

چ. اصطلاح «سایر محصولات مالکیت فکری» جایگزین «سایر دارایی‌های ثابت نامشهود» شده است.

ح. موجودی انبار نظامی در داخل موجودی انبار به صورت جداگانه نشان داده شده است.

خ. اصطلاح «دارایی‌های تولیدنشده مشهود» به عنوان «منابع طبیعی» نامیده شده است.

د. «سایر منابع طبیعی» مانند طیف رادیویی به سرفصل منابع طبیعی اضافه شده است.

ذ. سرفصل «دارایی‌های تولیدنشده نامشهود» به دو زیر رده «قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها» و «سرفصلی و دارایی‌های بازاریابی» تقسیم شده است.

۴. سیستم‌های تسلیحاتی

همانگونه که در بخش ۳-۱-۴ نیز بیان گردید، سیستم‌های تسلیحات متشکل از وسایل نقلیه و سایر تجهیزات نظامی مانند ناوهای جنگی، زیردریایی‌ها، هواپیماهای نظامی، تانک‌ها، پرتاب‌کننده‌های موشک و غیره هستند که به طور مستمر در تولید خدمات دفاعی بکار می‌روند. بنابراین در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ توصیه شده است که سیستم‌های تسلیحاتی باید به عنوان دارایی‌های ثابت طبقه‌بندی شوند. در حالی که در نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ تنها آن قسمت از مخارج مربوط به دارایی‌های ثابت که می‌توانستند برای اهداف غیرنظامی تولید بکار روند به عنوان تشکیل سرمایه ثابت تلقی می‌گردید. در مقابل، سلاح‌های نظامی و وسایل و تجهیزاتی که تنها هدف آنها پرتاب یا حمل این نوع سلاح‌ها بود، به عنوان تشکیل سرمایه ثابت تلقی نشده و به عنوان مصرف واسطه در نظر گرفته می‌شد. همچنین در SNA2008 بر خلاف SNA1993، موجودی انبار راهبردی^۱ از سایر موجودی‌های انبار از همان نوع محصولات جدا نمی‌شوند.

۵. نرم‌افزارهای رایانه‌ای

در SNA2008 رده دارایی «نرم‌افزارهای رایانه‌ای» SNA1993 به نحوی تغییر داده شده است تا پایگاه‌های داده‌ها ذیل رده «نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده‌ها» به تفکیک منظور شوند. در SNA2008 توصیه شده است تا تمام پایگاه‌های داده حاوی داده‌هایی با عمر مفید بیش از یک سال به عنوان دارایی ثابت تلقی شوند؛ در حالیکه در SNA1993 تنها پایگاه‌های داده بزرگ به عنوان دارایی شناخته می‌شدند.

همچنین در SNA2008 ارزش‌گذاری نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده به روشنی توضیح داده شده است. نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های داده خریداری شده در بازار باید به قیمت‌های خرید و آنهایی که به حساب خود تولید می‌شوند، باید به قیمت‌های پایه (یا در صورت عدم امکان برآورد قیمت پایه، بر اساس هزینه تولید) ارزش‌گذاری شوند.

۶. نسخه‌های اصلی و کپی آنها

در SNA2008 راهنمای مشخصی در مورد نحوه برخورد با نسخه‌های اصلی و کپی‌های محصولات مالکیت فکری به عنوان محصولاتی متمایز از یکدیگر ارائه شده است. بدین ترتیب که اگر کپی به بیرون فروخته شود و انتظار برود که برای بیش از یک سال در فرآیند تولید استفاده شود، باید به عنوان دارایی ثابت منظور شود. همچنین اگر دارنده پروانه کپی مجاز باشد از روی نسخه اصلی تکثیر کرده و در پی آن مسئولیت توزیع، حمایت و نگهداری این کپی‌ها را بر عهده بگیرد، در این صورت این پروانه به عنوان پروانه تکثیر نامیده شده و باید به عنوان فروش بخشی یا تمام نسخه اصلی به واحد دارنده پروانه تکثیر منظور شود. در SNA1993 راهنمایی در خصوص برخورد با نسخه‌های اصلی و کپی‌ها به صورت محصولات متمایز ارائه نشده بود.

۷. معرفی خدمات سرمایه

خدمات سرمایه برای دارایی‌های بکار رفته در تولید بازاری، به طور ضمنی در SNA1993 منظور شده است ولی به صورت جداگانه مشخص نگردیده بود. با فرض اهمیت تشخیص خدمات سرمایه برای اندازه‌گیری بهره‌وری و سایر تحلیل‌ها، فصل جدیدی در SNA2008 اضافه شده است (فصل ۲۰) که نقش خدمات سرمایه و نحوه نمایش آن را تشریح می‌کند.

۸. هزینه‌های انتقال مالکیت

در SNA2008 همانند SNA1993 هزینه‌های انتقال مالکیت به عنوان تشکیل سرمایه ثابت در نظر گرفته می‌شود. همانگونه که در SNA1993 توصیه شده بود، در SNA2008 نیز هزینه‌های انتقال مالکیت مربوط به تحصیل یک دارایی باید به جای تمام طول عمر دارایی، در طول دوره‌ای که انتظار می‌رود دارایی در اختیار خریدار باشد مستهلک شود.

همچنین در SNA2008 توصیه شده است که هزینه‌های پایانی باید در طی عمر دارایی صرف نظر از تعداد مالکان آنها مستهلک شود. در عمل ممکن است پیش‌بینی دقیق هزینه‌های پایانی مشکل باشد. در این صورت هر مبلغی که قبلاً به عنوان مصرف سرمایه ثابت در طول دوره عمر دارایی پوشش داده نشده باشد، هنگامی که هزینه‌ها به عنوان مصرف سرمایه ثابت رخ می‌دهند مستهلک خواهند شد. در SNA1993 در باره نحوه برخورد با هزینه‌های پایانی توضیح مشخص و معینی وجود نداشت.

۹. اکتشاف و ارزیابی معادن

اصطلاح «اکتشاف معادن» در SNA1993 به اصطلاح «اکتشاف و ارزیابی معادن» در SNA2008 تغییر نام یافته است تا با اصطلاح بکار برده شده در استانداردهای بین‌المللی حسابداری هماهنگ باشد. در SNA2008 در خصوص ارزش‌گذاری اکتشاف و ارزیابی معادن توصیه شده است که در صورتی که این قلم خریداری شود باید به قیمت بازار و در صورتی که به حساب خود انجام شود، باید از طریق جمع هزینه‌ها بعلاوه یک مارک آپ مناسب ارزش‌گذاری شود. همچنین در SNA2008 تصریح شده است که برای ذخایر معدنی قیمت بازار به ندرت موجود است، بنابراین ارزش‌گذاری پیش‌فرض به صورت ارزش حال دریافت‌های آتی بهره مالکانه معدن محاسبه می‌گردد.

بر اساس SNA2008 پرداخت‌هایی که استخراج‌کننده بابت بهره مالکانه ذخایر به مالک انجام می‌دهد، باید به عنوان درآمد دارایی نشان داده شود، حتی اگر این پرداخت‌ها در حساب‌های خود دولت مالیات نامیده شده و به عنوان مالیات تلقی شوند. در SNA1993 توصیه شده بود هنگامی که مالک قانونی ذخایر معدنی با واحد دیگری قرارداد می‌بندد تا استخراج ذخایر را به عهده بگیرد، از نظر عملی ذخایر می‌تواند در ترازنامه مالک قانونی نشان داده شود که بدین ترتیب پرداخت‌هایی به عنوان درآمد دارایی توسط استخراج‌کننده به مالک انجام می‌شود.

۱۰. بهسازی زمین

بهسازی زمین همانند SNA1993، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص تلقی می‌شود. در SNA2008 توصیه شده است که بهسازی زمین به عنوان یک رده دارایی‌های ثابت به صورت جدا از دارایی زمین تولیدنشده به شکلی که قبل از بهسازی وجود داشته است، در نظر گرفته شود. همچنین هزینه‌های انتقال مالکیت مربوط به تمام زمین باید در بهسازی زمین منظور شود. در SNA1993 بهسازی زمین به عنوان تشکیل سرمایه ثابت ناخالص ثبت می‌گردید، ولی در ترازنامه، این نوع بهسازی با خود زمین یکجا در نظر گرفته می‌شد.

۱۱. سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی

در SNA2008 «سرقفلی خریداری شده^۱» به «سرقفلی خریداری شده و دارایی‌های بازاریابی^۲» تغییر نام یافته است. سرقفلی خریداری شده و دارایی‌های بازاریابی همچنان در رده دارایی تولید نشده قرار می‌گیرد. در SNA1993 سرقفلی فقط در نتیجه فروش یک بنگاه ثبت می‌گردید. به همین دلیل سرقفلی خریداری شده نامیده می‌شد و در هیچ مورد دیگری شناخته نشده بود. در SNA2008 تاکید شده است که این تفاوت در واقع می‌تواند دارایی‌هایی نظیر تابلو، آرم‌ها، و غیره را که به طور کلی «دارایی‌های بازاریابی» نامیده می‌شوند در بر گیرد. در SNA2008 برای محاسبه ارزش سرقفلی خریداری شده و دارایی‌های بازاریابی توصیه شده است که از مازاد ارزش پرداخت شده برای یک بنگاه نسبت به جمع دارایی‌ها منهای بدهی‌های آن صرف نظر از اینکه موجودیت مورد نظر یک شرکت پذیرفته شده یا پذیرفته نشده در بورس، شبه‌شرکت یا غیرشرکت باشد، استفاده شود. در SNA1993 سرقفلی خریداری شده بسته به این که کسب و کار مورد نظر شرکت باشد یا یک بنگاه غیرشرکتی، متفاوت محاسبه می‌شد. برای یک بنگاه غیر شرکتی، سرقفلی خریداری شده به صورت مازاد قیمت خرید نسبت به دارایی‌ها منهای بدهی‌ها بدست می‌آمد. برای شرکت‌ها، سرقفلی خریداری شده به صورت تفاوت بین قیمت سهام قبل از فروش و قیمت واقعی فروش هر سهم ضربدر تعداد سهام محاسبه می‌شد و تفاوتی بین شرکت‌های پذیرفته شده و پذیرفته نشده در بورس وجود نداشت.

1 Purchased Goodwill

2 Purchased Goodwill And Marketing Assets

۱۲. منابع آبی

در SNA2008 تعریف منابع آبی گسترش یافته به طوری که رودخانه‌ها، دریاچه‌ها، مخازن مصنوعی و سایر مناطق جمع‌آوری آب‌های سطحی بعلاوه سفره‌های آب و دیگر منابع آب زیرزمینی را پوشش می‌دهد. منابع آبی متشکل از منابع سطحی و زیرزمینی بکار رفته برای استخراج در حدی است که کمیابی آن‌ها منجر به الزام قانونی مالکیت یا حق استفاده، ارزش‌گذاری بازار و برخی سنجه‌های کنترل اقتصادی شود.

۱۳. اندازه‌گیری مصرف سرمایه ثابت

در SNA2008 توصیه شده است که مصرف سرمایه ثابت به قیمت‌های متوسط دوره با در نظر گرفتن یک شاخص قیمت با کیفیت ثابت دارایی مربوطه اندازه‌گیری شود. در SNA1993، در این مورد که قیمت استفاده شده برای اندازه‌گیری مصرف سرمایه ثابت باید به سطح عمومی قیمت‌ها مربوط باشد یا دارایی خاص، هیچ راهنمایی مشخصی ارائه نشده بود.

۱۴. منابع زیستی پرورشی

در SNA2008 «دارایی‌های پرورشی» به عنوان «منابع زیستی پرورشی» تغییر نام یافته است. تعریف منابع زیستی پرورشی در SNA2008 با تعیین ملاکی برای آن‌ها روشن شده است به طوری که رشد طبیعی و تکثیر منابع زیستی پرورشی تنها در مواردی تولید محسوب می‌شود که تحت کنترل، مسئولیت و مدیریت واحدهای نهادی باشد.

۱۵. محصولات مالیکت فکری

«دارایی‌های تولید شده نامشهود»^۱ در SNA2008 به صورت «محصولات مالیکت فکری» نامیده شده است. نحوه برخورد حسابداری با این دارایی‌ها شفاف‌سازی شده و پوشش آن گسترش یافته است. این دارایی‌ها به تحقیق و توسعه، اکتشاف و ارزیابی معادن، نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه داده‌ها، سرگرمی، نسخه‌های ادبی یا هنر و دیگر محصولات مالیکت فکری تفکیک شده‌اند.

۱۶. اجاره منابع طبیعی

در SNA2008 مفهوم اجاره منابع طبیعی معرفی شده است تا وضعیتی که منابع طبیعی همچنان در ترازنامه مالک قانونی نشان داده می‌شوند را پوشش دهد، هرچند که واحد اجاره‌کننده منبع طبیعی را در تولید بکار برد و در نتیجه مالک اقتصادی آن به حساب آید. طبق مفاهیم نظام حساب‌های ملی، کاهش ارزش منابع طبیعی به صورت تراکنشی مشابه با مصرف سرمایه ثابت ثبت نمی‌شود. در SNA، منابع طبیعی در واقع به گونه‌ای تلقی می‌شوند که تا زمانی که درآمد ایجاد می‌کنند، دارای عمر بی‌پایانی هستند. اجاره منابع طبیعی می‌تواند برای هر نوع منبع طبیعی که در SNA به عنوان دارایی شناخته شده است بکار برده شود.

۸- حساب سرمایه در ایران

۸-۱- اجزای حساب سرمایه

در ابتدای بحث به منظور محاسبه حساب سرمایه در ایران بر مبنای نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، به بررسی منابع آماری موجود به تفکیک هر یک از بخش‌های قابل محاسبه می‌پردازیم.

◀ سیستم‌های تسلیحاتی: با توجه به اینکه تشکیل سرمایه در بخش سیستم‌های تسلیحاتی در ایران تنها توسط دولت انجام می‌شود، در حساب سرمایه این رسته تنها شامل بخش دولتی خواهد بود. منبع آماری مورد استفاده نیز عملکرد بودجه دولت است که از طریق خزانه‌داری کل کشور دریافت می‌گردد. در این خصوص با توجه به طبقه‌بندی (برنامه- فعالیت) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سالانه کل کشور، برنامه‌ها و فعالیت‌های مرتبط بر مبنای تعریف بیان شده در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ شناسایی شده و عملکرد آنها به عنوان تشکیل سرمایه تلقی می‌گردد.

◀ تحقیق و توسعه: تحقیق و توسعه از سه منظر قابل بررسی است. بخش اول مربوط به تحقیق و توسعه انجام شده توسط دولت است. به منظور محاسبه تحقیق و توسعه دولتی می‌توان از عملکرد بودجه دولت که توسط خزانه‌داری کل کشور تهیه می‌شود استفاده کرد. بدین منظور در مرحله نخست بر اساس طبقه‌بندی (امور- فصل- برنامه) انجام شده در قانون بودجه و عملکرد دولت در فصول مربوط به تحقیق و توسعه، ابتدا کل تشکیل سرمایه انجام شده در رسته تحقیق و توسعه شناسایی می‌گردد. در مرحله بعد، بر اساس تعاریف و

استانداردهای مرتبط با تحقیق و توسعه (از جمله دستورالعمل فراسکاتی^۱) و عملکرد برنامه‌های و فعالیتی بودجه دولت، برنامه‌ها و فعالیت‌های مرتبط با تحقیق و توسعه احصاء شده و به عنوان تحقیق و توسعه دولتی منظور می‌شود. به عبارت دیگر اعتبارات برنامه‌ای دولت در زمینه تحقیق و توسعه شناسایی می‌شوند. نکته‌ی حایز اهمیت این است که در چند سال اخیر اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه باید در قالب فعالیت‌های مشخصی توسط دستگاه‌های اجرایی هزینه شوند. از این رو برای شناسایی دقیق اعتبارات برنامه‌ای تحقیق و توسعه، باید به ماهیت برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل آنها توجه و فعالیت‌های مرتبط با هر برنامه که ماهیت تحقیق و توسعه داشته‌اند از سایر فعالیت‌ها متمایز شوند. بخش دوم مربوط به تحقیق و توسعه وارداتی است که می‌توان با در نظر گرفتن برخی از محدودیت‌ها آن را از طریق آمار موجود در جدول ترازپرداخت‌های خارجی کشور برآورد نمود.

در نهایت تحقیق و توسعه انجام شده در بخش خصوصی از طریق طرح‌های آماری مختلفی از جمله طرح آماری مربوط به کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه مرکز آمار ایران، محاسبه شده است. در این زمینه نیز توصیه‌های نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ کاملاً مدنظر قرار گرفته است.

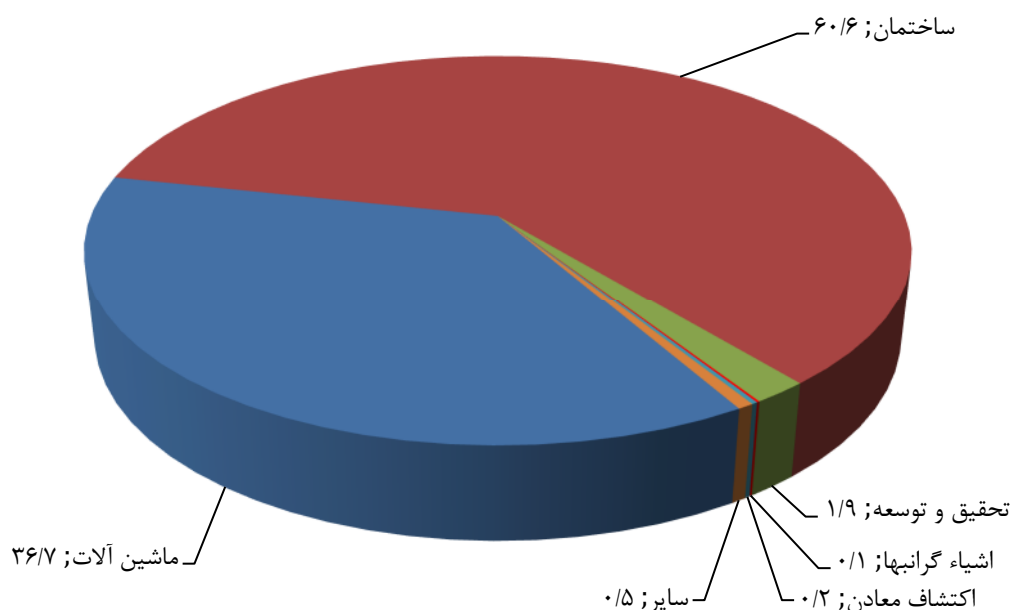
◀ اکتشاف و ارزیابی معادن: به منظور محاسبه تشکیل سرمایه رسته اکتشاف و ارزیابی معادن از طرح «آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور» که به صورت سالانه توسط مرکز آمار ایران انتشار می‌یابد، استفاده می‌گردد. این طرح شامل معادن متشکل و در حال بهره‌برداری کشور (بجز معادن نفت، گاز، مواد رادیواکتیو و خاک رس) می‌باشد. بر اساس طرح آماری فوق، اکتشاف و ارزیابی معادن در هر دو بخش دولتی و خصوصی قابل تفکیک است. به منظور محاسبه اکتشاف و ارزیابی معادن نفت و گاز نیز از اطلاعات بدست آمده از وزارت نفت که شامل کلیه سرمایه‌گذاری‌های انجام شده جهت توسعه و اکتشاف معادن نفت و گاز است استفاده می‌شود.

◀ اشیاء گرانبها: اشیاء گرانبها همانند تحقیق و توسعه در سه بخش دولتی، خصوصی و وارداتی قابل محاسبه است. به منظور محاسبه تشکیل سرمایه در رسته اشیاء گرانبهای دولتی از عملکرد بودجه سالانه کل کشور

که توسط خزانه‌داری کل کشور تهیه می‌شود، استفاده می‌گردد. همچنین برای محاسبه تشکیل سرمایه در اشیاء گرانبهای بخش خصوصی می‌توان از طرح بودجه خانوار بانک مرکزی و بر اساس بعد خانوار و جمعیت کل کشور بهره برد. در نهایت اشیاء گرانبهای وارداتی نیز از طریق کدهای HS و بر مبنای آمار واردات منتشره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران قابلیت شناسایی و محاسباتی دارد.

گفتنی است که سایر موارد مطرح شده در حساب سرمایه که در بخش‌های پیشین به آنها اشاره گردید به دلیل محدودیت‌ها و شکاف‌های آماری موجود و عدم دسترسی به منابع آماری مستند و دقیق، قابل محاسبه نیستند. بر مبنای محاسبات انجام شده درخصوص اجزای حساب سرمایه در ایران، بیشترین سهم از تشکیل سرمایه ناخالص (به غیر از موجودی انبار) طی سال‌های (۱۳۹۷-۱۳۹۰) به طور میانگین متعلق به بخش ساختمان با ۶۰/۶ درصد است. بعلاوه بخش ماشین‌آلات با سهمی معادل ۳۶/۷ درصد در رتبه دوم قرار دارد. لازم به ذکر است که بخش تحقیق و توسعه حدوداً ۱/۹ درصد از کل تشکیل سرمایه ناخالص را تشکیل می‌دهد. در نهایت بخش‌های توسعه و اکتشاف معادن، اشیاء گرانبها و همچنین سایر موارد در مجموع حدوداً ۰/۸ درصد از کل تشکیل سرمایه ناخالص کشور را به خود اختصاص داده‌اند. در نمودار زیر میانگین سهم هر یک از اجزای تشکیل سرمایه ناخالص (به غیر از موجودی انبار) را طی دوره زمانی (۱۳۹۷-۱۳۹۰) مشاهده می‌کنید.

میانگین سهم اجزای تشکیل سرمایه ناخالص (به غیر از موجودی انبار) طی دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۰ درصد

پیوست ۴

حساب ترازنامه

پیوست ۴: حساب ترازنامه ملی

مقدمه

در سال‌های اخیر و به‌دنبال بروز بحران مالی طی سال‌های (۲۰۰۸-۲۰۰۷)، توسعه حساب‌های مالی به عنوان بخش مهمی از چارچوب حساب‌های ملی که اطلاعاتی در خصوص روانه‌ها و انباره‌های مالی ارائه می‌دهند، مورد توجه جدی قرار گرفته است. لازم به ذکر است که گزارش بحران مالی و شکاف‌های اطلاعاتی که توسط صندوق بین‌المللی پول (IMF)^۱ و هیأت ثبات مالی (FSB)^۲، ارائه می‌شود؛ بیست توصیه را در خصوص مقابله با شکاف‌های اطلاعاتی در بر می‌گیرد. توصیه شماره پانزده این گزارش بر تقویت حساب‌های بخشی‌های نهادی و توسعه رویکرد ترازنامه‌ای و جریان وجوه منابع مالی تأکید دارد.

در ایران، برای نخستین بار در سال ۱۳۵۳ تهیه و تدوین حساب جریان وجوه منابع مالی در بانک مرکزی، بر مبنای دستورالعمل پیشنهادی سازمان ملل متحد (۱۹۶۸) مورد توجه قرار گرفت و پس از آن، حساب جریان وجوه در سال‌های مختلف تهیه و منتشر گردید. با این وجود، به دلایل متعددی از جمله کمبود آمار و اطلاعات مورد نیاز برای تدوین حساب‌های ترازنامه، تهیه این حساب به عنوان مکمل حساب جریان وجوه، تاکنون به انجام نرسیده است. در این راستا، تهیه و تدوین حساب ترازنامه ملی، طی سال‌های اخیر در دستور کار اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی قرار گرفته است.

در بخش اول این پیوست که گام نخست در تهیه و تدوین حساب ترازنامه ملی در ایران می‌باشد، خلاصه‌ای از مفاهیم اساسی در تهیه ترازنامه ملی و چگونگی ارتباط آن با سایر حساب‌های ملی، به‌خصوص حساب‌های مالی و سرمایه مورد توجه قرار گرفته است. در بخش دوم تجربه کشور های مختلف در تهیه و انتشار ترازنامه ملی ارائه شده است و در بخش سوم نیز وضعیت انتشار حساب ترازنامه ملی در ایران تشریح می‌گردد.

1 International Monetary Fund
2 Financial Stability Board

۱- مفاهیم اساسی در حساب ترازنامه ملی

۱-۱- حساب‌های کلان یکپارچه و جایگاه ترازنامه در این حساب‌ها

مدل حسابداری نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸^۱، تحولات تبدیل درآمد به ثروت را با استفاده از توالی حساب‌ها رصد می‌کند. اجزای نهادی تشکیل‌دهنده توالی حساب‌ها در این نظام پنج بخش مقیم شامل شرکت‌های غیرمالی، شرکت‌های مالی، دولت عمومی، خانوار، مؤسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوار و یک بخش غیر مقیم بنام دنیای خارج می‌باشد. در این توالی، کل فرایند اقتصادی تولید، درآمد، مصرف، پس‌انداز و انباشت دارایی‌ها تا موجودی ثروت خالص برای هر یک از بخش‌های نهادی مقیم و دنیای خارج ثبت و بررسی می‌شود. نمودار شماره یک ضمن ارائه تصویری کلی از حساب‌های کلان یکپارچه در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، ارتباط میان حساب‌های مختلف را از زوایای گوناگون نشان می‌دهد. به این صورت که مطابق با این سیستم، اولاً دو سری توالی حساب‌های عمودی و افقی مشهود است و از سوی دیگر باید میان روانه‌ها و انباره‌ها، مبادلات و سایر جریان‌ها و نیز میان حساب‌های جاری و انباشت در نظام حساب‌های ملی تفکیک قائل شد.

در نظام حساب‌های ملی، انباره‌ها ارزش‌های اقتصادی را در یک مقطع زمانی خاص و روانه‌ها یا جریان‌ها، تغییرات ارزش اقتصادی را در طول دوره‌ای از زمان اندازه‌گیری می‌کنند. در نظام حساب‌های کلان یکپارچه، انباره‌ها در ترازنامه و جریان‌ها در تمام حساب‌ها و جداول دیگر نظام حساب‌های ملی از جمله حساب‌های جاری و حساب‌های انباشت که تمام سطوح تغییرات بین دو ترازنامه را در بر می‌گیرند، نشان داده می‌شوند.

جریان‌ها خود به دو بخش تراکنش‌ها و سایر جریان‌ها تقسیم بندی می‌شود. تراکنش‌ها در حساب‌های جاری و دو حساب مالی و سرمایه ارائه می‌شوند. به طور کلی، در نظام حساب‌های ملی سنجش اندازه واقعی اقتصاد از طریق "حساب‌های جاری" صورت می‌گیرد. این اقلام، حساب تولید و حساب‌های مختلف درآمد را در بر می‌گیرند. با وجود اینکه این حساب‌ها عملیات مالی را پوشش نمی‌دهند اما دارای ارتباط نزدیکی با آن هستند چرا که بسیاری از عملیات‌های مالی منعکس کننده تصمیمات اتخاذ شده توسط عوامل اقتصادی برای وام‌گیری (وام دهی) از دیگران به

دلیل نیاز بیشتر (کمتر) به منابعی است که در اختیار دارند. حساب سرمایه، اکتساب و واگذاری دارایی‌های غیر مالی را در طی یک دوره زمانی (عموماً در نتیجه تراکنش با سایر واحدها) در بر می‌گیرد. حساب مالی اکتساب و واگذاری دارایی‌ها و بدهی‌های مالی را در نتیجه تراکنش‌های مالی هر بخش نهادی ثبت می‌کند. این جریان‌های مالی می‌توانند در نتیجه فعالیت‌های واقعی اقتصادی (مانند نیاز به تأمین مالی یک سرمایه‌گذاری) یا منعکس کننده تصمیمات عوامل اقتصادی برای وام‌گیری/ وام‌دهی دارایی‌های مالی میان خودشان (این نوع دوم در میان نهادهای مالی شایع‌تر است) باشد. سایر جریان‌های دارایی در قالب دو حساب تجدید ارزیابی و سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها قابل تفکیک است. حساب تجدید ارزیابی، تغییرات در ارزش دارایی‌ها را در طول زمان به علت تغییرات قیمت‌های داخلی یا نرخ ارز ثبت می‌کند. حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها، تغییرات در مقدار و کیفیت دارایی‌ها و بدهی‌ها را ثبت می‌کند. بنابراین حساب سایر جریان دارایی‌ها در نتیجه عواملی به غیر از مبادلات و تراکنش‌های اقتصادی ثبت می‌شوند.

همان‌گونه که در نمودار شماره یک مشاهده می‌شود، در حساب‌های کلان یکپارچه دو توالی عمودی و افقی برای حساب‌ها وجود دارد. توالی عمودی حساب‌ها بیانگر مبادلات و تراکنش‌ها است که حساب‌های جاری، حساب سرمایه و مالی را شامل می‌شود. در حقیقت این توالی حساب، در بخش واقعی اقتصاد ضمن محاسبه ارزش تولید، ارزش افزوده و چگونگی ایجاد، توزیع و مصرف درآمد، نشان می‌دهد که پس‌انداز صورت گرفته در کل اقتصاد و بخش‌های مختلف نهادی به چه صورت در حساب‌های مالی و سرمایه، در تشکیل سرمایه مورد استفاده قرار گرفته و (کمبود/مازاد) آن نیز از چه طریقی تأمین مالی (وام‌گیری/وام‌دهی) شده است. بنابراین توالی عمودی حساب‌ها چگونگی تخصیص پس‌اندازهای هر یک از بخش‌های نهادی در سرمایه‌گذاری‌های غیرمالی و مالی را نشان می‌دهد. توالی افقی حساب‌ها نیز شامل حساب‌های انباشت و ترازنامه‌ها می‌شود. در این سیستم، حساب‌های سرمایه، مالی، سایر تغییرات در دارایی‌ها (شامل حساب‌های تجدید ارزیابی و سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها) حساب‌های انباشت را تشکیل می‌دهند. این حساب‌ها، تغییرات در دارایی‌های مالی و غیر مالی و بدهی‌های مالی را در طول یک دوره زمانی به دلیل عوامل مختلف اقتصادی (تصمیمات وام‌دهی/وام‌گیری، جریان‌ات ارزش‌گذاری و ...) ارائه می‌دهند. از سوی دیگر جریان‌ات مالی ثبت شده در حساب‌های انباشت منعکس‌کننده شکل‌گیری موجودی دارایی‌ها (مالی و غیر مالی) و بدهی‌های

مالی عوامل اقتصادی هستند. این انبارها حساب‌های ترازنامه را تشکیل می‌دهند که موجودی دارایی‌ها (مالی و غیر مالی) و بدهی‌ها (مالی) را در ابتدا و انتهای هر دوره مالی ثبت می‌کنند.

نمودار ۱- حساب‌های کلان یکپارچه

	انبارها	جریان		انبارها				
		تراکنش‌ها	سایر جریان‌ها					
حساب‌های جاری		<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">حساب تولید</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">حساب توزیع اولیه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">حساب توزیع ثانویه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">حساب مصرف درآمد</div> <p>درآمد</p> <p>(-)</p> <p>پرداخت</p>						
حساب‌های انباشت	<p>ترازنامه ابتدایی</p> <p>T_1</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; width: 50%; text-align: center;"> بدهی‌های مالی + ثروت خالص </td> <td style="width: 50%; text-align: center;"> دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی </td> </tr> </table>	بدهی‌های مالی + ثروت خالص	دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی	<div style="font-size: 2em;">↕</div> <p>-/+</p> <p>پس‌انداز</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 2px;">حساب سرمایه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">حساب مالی</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> حساب سایر تغییرات در دارایی‌ها = </div> <p>حساب تجدید ارزیابی + حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها</p>	<p>ترازنامه پایانی</p> <p>T_2</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; width: 50%; text-align: center;"> بدهی‌های مالی + ثروت خالص </td> <td style="width: 50%; text-align: center;"> دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی </td> </tr> </table>	بدهی‌های مالی + ثروت خالص	دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی
بدهی‌های مالی + ثروت خالص	دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی							
بدهی‌های مالی + ثروت خالص	دارایی‌های مالی + دارایی‌های غیر مالی							
<p>ثروت خالص در T_2 (=) سایر جریان‌ها $(T_2 - T_1)$ (+) تراکنش‌های $(T_2 - T_1)$ (+) ثروت خالص در T_1</p>								

۱-۲- حساب ترازنامه

طبق تعریف، ترازنامه یک صورت مالی است که برای یک مقطع زمانی مشخص تهیه می‌شود و ارزش دارایی‌ها و بدهی‌های یک واحد نهادی یا گروهی از واحدهای نهادی را نشان می‌دهد. ترازنامه را می‌توان برای واحدهای نهادی، بخش‌های نهادی و کل اقتصاد تدوین کرد. منابع مالی و غیرمالی در اختیار یک واحد یا بخش نهادی که در ترازنامه نشان داده می‌شود نماگری از وضعیت اقتصادی ارائه می‌دهد. این منابع در قلم تراز کننده‌ی حساب ترازنامه یعنی ارزش ویژه خلاصه می‌شود. ارزش ویژه به صورت ارزش همه‌ی دارایی‌های متعلق به یک واحد نهادی یا بخش نهادی منهای ارزش همه بدهی‌های تسویه نشده‌ی آن نهاد تعریف می‌شود. برای کل اقتصاد، ارزش ویژه حاصل جمع دارایی‌های غیرمالی و خالص مطالبات در مقابل دنیای خارج است. این حاصل جمع بطور معمول ثروت ملی^۱ نامیده می‌شود.

۱-۳- ساختار ترازنامه

نمودار شماره دو ساختار کلی یک ترازنامه را نشان می‌دهد. در این صورت مالی، موجودی دارایی‌ها که خود شامل دارایی‌های مالی و غیرمالی است در سمت راست و بدهی‌ها و ثروت خالص یا ارزش ویژه در سمت چپ نشان داده می‌شوند.

نمودار ۲- ساختار ترازنامه

بدهی‌ها	دارایی‌ها
بدهی‌های مالی	دارایی‌های مالی
+	+
ارزش ویژه (ثروت خالص)	دارایی‌های غیرمالی

از آنجا که ترازنامه به ارزش دارایی‌ها و بدهی‌ها در یک نقطه زمانی خاص اشاره دارد، می‌توان ترازنامه را در ابتدای هر دوره حسابداری (یا انتهای دوره قبل) و در انتهای آن دوره تهیه کرد. از این رو امکان ثبت تغییرات ارزش اقلام مختلف بین ابتدا و انتهای دوره حسابداری مربوط به اقلام حساب‌های جریانی را فراهم می‌آورد.

از دید مفهومی ثبت‌های ترازنامه اختتامیه، برای هر دارایی و یا بدهی، با ثبت‌های ترازنامه افتتاحیه بعلاوه تغییرات ثبت شده در چهار حساب انباشت برابر است. رابطه میان انباشت‌ها و جریان‌ها برای دارایی‌ها و بدهی‌ها را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

$$flows_t = Stock_t - Stock_{t-1}$$

که در آن $Stock_t$ موجودی دارایی‌ها یا بدهی‌های یک واحد نهادی (یا اقتصاد، بخش یا زیر بخش) در انتهای دوره حسابداری t و $Stock_{t-1}$ نیز به معنی موجودی دارایی‌ها و بدهی‌ها در انتهای دوره حسابداری $t - 1$ است. در رابطه فوق $flows_t$ یا جریان‌های دوره t نیز بیانگر تغییرات در موجودی‌های ابتدا و انتهای دوره حسابداری t است. این عدد برابر است با جریان دارایی و بدهی‌ها در طی دوره حسابداری t که شامل مبادلات یا تراکنش‌ها؛ سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها و بدهی‌ها؛ و تجدید ارزیابی‌ها می‌شود.

$$flows_t = \text{تجدید ارزیابی‌ها} + t \text{ سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها و بدهی‌ها} + t \text{ تراکنش‌ها}$$

تراکنش‌ها بیانگر خالص اکتساب (اکتساب ناخالص منهای واگذاری) دارایی‌ها یا خالص پذیرش (پذیرش ناخالص منهای بازپرداخت) بدهی‌ها در طی دوره حسابداری t است.

تجدید ارزیابی‌ها نیز بیانگر تغییر در انباشت‌ها به واسطه تغییر در سطح قیمت دارایی‌ها و بدهی‌ها در طی دوره حسابداری t است. تجدید ارزیابی دارایی‌ها یا بدهی‌ها ناشی از تغییر در قیمت داخلی آن‌ها یا تغییر در نرخ ارز است. از این رو، در دستورالعمل ترازپرداخت‌های خارجی ویرایش ششم، تجدید ارزیابی‌ها به دو دسته تغییرات به واسطه نرخ ارز و تغییر در سطح سایر قیمت‌ها طبقه بندی می‌شود.

سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها و بدهی‌ها نیز بیانگر تغییرات در موقعیت‌های ابتدا و انتهای دوره حسابداری t است که به واسطه تراکنش‌ها (مبادلات) یا تجدید ارزیابی‌ها ایجاد نشده‌اند. جدول شماره یک ترازنامه افتتاحیه و

اختتامیه یک کشور فرضی را نشان می‌دهد. در این ترازنامه طبقات مختلف دارایی‌ها و بدهی‌ها در حالت کلی نشان داده شده است. هر چه سطح اطلاعات موجود و ظرفیت‌های آماری کشور برای تدوین ترازنامه ملی بیشتر باشد، می‌توان طبقات و سطح تفصیل دارایی‌ها و بدهی‌ها را با جزئیات بیشتری ارائه نمود.

جدول ۱: ترازنامه ابتدا و انتهای دوره با تغییرات در دارایی‌ها و بدهی‌ها و ارزش ویژه - ترازنامه نمونه

موجودی‌ها و تغییرات در دارایی‌ها و بدهی‌ها و ارزش ویژه		دارایی‌ها	بدهی‌ها و ارزش ویژه
ترازنامه ابتدای دوره	دارایی‌های غیرمالی	۴۶۲۱	
	دارایی‌های غیرمالی تولید شده	۲۸۱۸	
	دارایی‌های ثابت	۲۵۷۹	
	موجودی‌های انبار	۱۱۴	
	اشیاء گرانبها	۱۲۵	
	دارایی‌های غیرمالی تولید نشده	۱۸۰۳	
	منابع طبیعی	۱۷۸۱	
	قراردادها، اجاره نامه‌ها و پروانه‌ها	۲۲	
	سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی		
	دارایی‌های مالی / بدهی‌ها	۹۰۳۶	۹۰۳۶
	طلای پولی و SDR ها	۷۷۰	۷۷۰
	پول و سپرده‌ها	۱۵۸۷	۱۵۸۷
	اوراق بدهی	۱۳۸۸	۱۳۸۸
	وام‌ها	۱۴۵۴	۱۴۵۴
	حقوق سهامداران و سهام واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری	۲۹۵۹	۲۹۵۹
طرح‌های بیمه، بازنشتی و ضمانت استاندارد	۴۹۶	۴۹۶	
مشتقات مالی و اختیار معامله سهام برای کارکنان	۲۱	۲۱	
سایر حساب‌های دریافتی و پرداختی	۳۶۱	۳۶۱	
ارزش ویژه		۴۶۲۱	
کل تغییرات (دارایی‌ها) بدهی‌ها و ارزش ویژه	دارایی‌های غیرمالی	۴۸۲	
	دارایی‌های غیرمالی تولید شده	۲۹۴	
	دارایی‌های ثابت	۲۴۶	
	موجودی‌های انبار	۳۲	
	اشیاء گرانبها	۱۶	
	دارایی‌های غیرمالی تولید نشده	۱۸۸	
	منابع طبیعی	۱۸۰	
	قراردادها، اجاره نامه‌ها و پروانه‌ها	۸	
	سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی	۰	
	دارایی‌های مالی / بدهی‌ها	۵۷۷	۵۷۷
	طلای پولی و SDR ها	۱۲	۱۲
	پول و سپرده‌ها	۱۰۰	۱۰۰
	اوراق بدهی	۱۳۹	۱۳۹
	وام‌ها	۸۲	۸۲
	حقوق سهامداران و سهام واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری	۱۵۶	۱۵۶
طرح‌های بیمه، بازنشتی و ضمانت استاندارد	۴۹	۴۹	
مشتقات مالی و اختیار معامله سهام برای کارکنان	۱۴	۱۴	
سایر حساب‌های دریافتی و پرداختی	۲۵	۲۵	
تغییرات در ارزش ویژه، کل		۴۸۲	
پس‌انداز و انتقال سرمایه		۱۹۲	
سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها		۱۰	
منفعت / زیان اسمی ناشی از نگهداشتن		۲۸۰	
منفعت بی‌اثر ناشی از نگهداشتن		۱۹۸	
منفعت واقعی ناشی از نگهداشتن		۸۲	
ترازنامه انتهایی دوره	دارایی‌های غیرمالی	۵۱۰۳	
	دارایی‌های غیرمالی تولید شده	۳۱۱۲	
	دارایی‌های ثابت	۲۸۲۵	
	موجودی‌های انبار	۱۴۶	
	اشیاء گرانبها	۱۴۱	
	دارایی‌های غیرمالی تولید نشده	۱۹۹۱	
	منابع طبیعی	۱۹۶۱	
	قراردادها، اجاره نامه‌ها و پروانه‌ها	۳۰	
	سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی	۰	
	دارایی‌های مالی / بدهی‌ها	۹۶۱۳	۹۶۱۳
	طلای پولی و SDR ها	۷۸۲	۷۸۲
	پول و سپرده‌ها	۱۶۸۷	۱۶۸۷
	اوراق بدهی	۱۵۲۷	۱۵۲۷
	وام‌ها	۱۵۳۶	۱۵۳۶
	حقوق سهامداران و سهام واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری	۳۱۱۵	۳۱۱۵
طرح‌های بیمه، بازنشتی و ضمانت استاندارد	۵۴۵	۵۴۵	
مشتقات مالی و اختیار معامله سهام برای کارکنان	۳۵	۳۵	
سایر حساب‌های دریافتی و پرداختی	۳۸۶	۳۸۶	
ارزش ویژه		۵۱۰۳	

۱-۴- ترازنامه مالی

علاوه بر ترازنامه که کل دارایی‌ها اعم از دارایی‌های مالی و غیرمالی و بدهی‌ها را در بر می‌گیرد، می‌توان ترازنامه مالی^۱ که تنها دارایی‌ها و بدهی‌های مالی را شامل می‌شود، تهیه کرد. همان‌گونه که در نمودار شماره سه نشان داده شده است در ترازنامه مالی، دارایی‌های مالی در سمت راست و بدهی‌ها و خالص دارایی‌های مالی (NFA)^۲ در سمت چپ جدول نشان داده می‌شوند. خالص دارایی‌های مالی به صورت ارزش کلیه دارایی‌های مالی متعلق به یک واحد یا بخش نهادی منهای ارزش کلیه بدهی‌های تسویه نشده‌ی آن تعریف می‌شود.

نمودار ۳- ساختار یک ترازنامه مالی

بدهی‌ها	دارایی‌ها
بدهی‌های مالی	دارایی‌های مالی
+	
خالص دارایی‌های مالی	

۱-۵- ترازنامه تلفیقی

تلفیق یکی از مسائل مهم در خصوص تدوین حساب ترازنامه است. ابتدا لازم است میان تلفیق^۳ و خالص‌سازی^۴ تفاوت قائل شد. خالص‌سازی فرایندی است که به موجب آن اقلام ورودی در دو طرف حساب برای یک قلم تراکنش و یک واحد نهادی در مقابل یکدیگر خنثی می‌شوند. در نظام حساب‌های ملی اصل بر این است که در صورت امکان از خالص‌سازی اجتناب شود، با این وجود در برخی از موارد خالص‌سازی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

از سوی دیگر تلفیق به فرایند حذف منابع و مصارف تراکنش‌ها بین واحدهایی که با هم در یک گروه قرار می‌گیرند و حذف دارایی‌ها و بدهی‌های طرف مقابل اطلاق می‌شود. در حساب مالی، تلفیق به فرایند خنثی کردن تراکنش‌های دارایی‌ها برای گروه معینی از واحدهای نهادی در مقابل تراکنش‌های بدهی‌های طرف مقابل آن، برای

1 Financial Balance Sheet
2 Net Financial Assets
3 Consolidation
4 Netting

همان گروه از واحدهای نهادی است. تلفیق می‌تواند در سطح کل اقتصاد، بخش‌ها و زیر بخش‌های نهادی اقتصاد انجام شود.

از دیدگاه نظری می‌توان ترازنامه بخش‌های نهادی مختلف را به صورت تلفیقی یا غیرتلفیقی تهیه کرد. اما براساس یک اصل پذیرفته شده در نظام حساب‌های ملی، تراکنش‌های میان واحدهای نهادی در بخش‌ها و زیر بخش‌های مختلف تلفیق نمی‌شوند. نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ نیز بر ارائه غیرتلفیقی ورودی‌های حسابداری تأکید دارد، چرا که این رویکرد برای تحلیل‌های پولی و اقتصادی توصیه شده است. این نوع ارائه موجودی‌های ناخالص (انباره‌ها)، تراکنش‌ها، تجدید ارزیابی‌ها و سایر تغییرات در حجم دارایی‌های واحدهای نهادی متعلق به یک بخش یا زیر بخش و نیز تمام واحدهای نهادی متعلق به همان بخش یا زیر بخش را در بر می‌گیرد. با وجود تأکید نظام حساب‌های ملی بر ارائه غیرتلفیقی حساب‌های ملی، در دو حالت استثناء حساب‌های ملی به صورت تلفیقی ارائه می‌شود:

- ۱- محدودیت داده‌ها: به‌عنوان مثال تراکنش‌های بخش خانوار معمولاً به صورت باقیمانده برآورد می‌شود، لذا جریان‌ها و مطالبات درون بخشی را برای این واحد نهادی نمی‌توان به صورت ناخالص برآورد کرد. همچنین معمولاً شرکت‌ها، اطلاعات مالیاتی واحدهای زیر مجموعه خود را تلفیق می‌کنند. علاوه بر آن، در نتیجه جهانی شدن اقتصاد، تعداد شرکت‌های چند ملیتی افزایش یافته است. این بدان معنی است که بایستی اطمینان حاصل نمود که حساب‌های ملی و مالی این شرکت‌ها به صورت داخلی تلفیق شود.
- ۲- به منظور دستیابی به برخی اهداف مشخص: به‌عنوان مثال تلفیق حساب‌های مالی برای کل اقتصاد، بر میزان موجودی مالی با دنیای خارج تأکید دارد زیرا تمام میزان موجودی‌های مالی داخلی در تلفیق خالص‌سازی شده است. تلفیق در سطح بخش‌ها نیز امکان ردیابی و جابجایی مالی بین بخش‌های دارای خالص‌وام‌دهی مثبت با بخش‌های دارای خالص‌وام‌گیری مثبت و شناسایی واسطه‌گری مالی را می‌دهد. تلفیق در سطح زیر بخش‌ها می‌تواند برای شرکت‌های مالی جزئیات بیشتری را درباره واسطه‌گری فراهم کند و به‌عنوان مثال امکان تشخیص عملیات بانک مرکزی با سایر واسطه‌گری‌های مالی را فراهم آورد.

۱-۶- ارزش گذاری

برای سازگاری ترازنامه با حساب‌های انباشت در نظام حساب‌های ملی، هر قلم ترازنامه باید طوری ارزش گذاری شود که گویی در تاریخ ترازنامه تحصیل شده است. در حالت ایده‌آل برای ارزش گذاری تمامی دارایی‌ها و بدهی‌های ترازنامه باید قیمت‌های قابل مشاهده در بازار به کار برده شود. چرا که قیمت‌هایی که دارایی‌ها می‌توانند براساس آن‌ها در بازارها خرید و فروش شوند، مبنای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و سایر کارگزاران اقتصادی است. در صورت فقدان قیمت‌های قابل مشاهده در بازار، می‌توان از روش‌های جایگزین مانند ارزش مشاهده شده در بازارها، ارزش بدست آمده از طریق مبادلات انباشت و تجدید ارزیابی و ارزش حال بازده آتی استفاده کرد.

۱-۷- اقلام ورودی در ترازنامه

همان‌گونه که عنوان گردید، حساب ترازنامه، موجودی دارایی‌های غیرمالی، دارایی‌ها و بدهی‌های مالی و ارزش ویژه را ثبت می‌کند. از این رو، این حساب موجودی کلیه‌ی اقلام مندرج در حساب‌های مالی و سرمایه را شامل می‌شود. مهمترین اقلام مندرج در ترازنامه عبارتند از:

- ۱- دارایی‌های غیرمالی
- ۲- دارایی‌های تولید شده
- ۳- دارایی‌های ثابت
- ۴- موجودی انبار
- ۵- اشیاء گرانبها
- ۶- دارایی‌های تولید نشده
- ۷- منابع طبیعی
- ۸- زمین
- ۹- منابع معدنی و انرژی
- ۱۰- منابع زیستی غیر پرورشی، منابع آبی و سایر منابع طبیعی
- ۱۱- قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها
- ۱۲- سرقفلی و دارایی‌های بازاریابی خریداری شده
- ۱۳- دارایی‌ها و بدهی‌های مالی
- ۱۴- طلای پولی

- ۱۵- حق برداشت مخصوص
- ۱۶- پول در گردش و سپرده‌ها
- ۱۷- اوراق بدهی
- ۱۸- وام‌ها
- ۱۹- حقوق سهامداران و سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ۲۰- حقوق سهام‌داران^۱
- ۲۱- سهام واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ۲۲- طرح‌های بیمه بازنشستگی و ضمانت استاندارد
- ۲۳- ذخایر فنی بیمه‌های غیرزندگی
- ۲۴- حق برخورداری از بیمه زندگی و مستمری‌های سالیانه
- ۲۵- حق برخورداری از مزایای بازنشستگی
- ۲۶- ذخایر مطالبات در ضمانت یا ضمانت‌نامه استاندارد
- ۲۷- مشتقات مالی و واگذاری سهام به کارکنان
- ۲۸- سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختنی
- ۲۹- ارزش ویژه

۲- تجربه سایر کشورها در تهیه و انتشار حساب ترازنامه

با وجود تاکید نظام حساب‌های ملی بر تهیه و تدوین حساب ترازنامه ملی، تاکنون کشورهای اندکی اقدام به برآورد اقلام حساب ترازنامه ملی خود کرده‌اند. همچنین در شرایط حاضر، تهیه ترازنامه مالی در قالب حساب‌های جریان وجوه نسبت به تدوین ترازنامه کل (غیر مالی و مالی) رایج‌تر بوده و بیشتر انجام می‌شود.

در آسیا کشورهای ژاپن و کره جنوبی از معدود کشورهایی هستند که ترازنامه کل کشور را به صورت سالیانه ارائه می‌دهند. لازم به ذکر است که در قاره آسیا، کشورهایی چون هند، پاکستان و ترکیه فقط ترازنامه مالی خود را منتشر می‌کنند. در قاره اروپا، کشورهای انگلیس و فرانسه و در قاره امریکا، کشورهای کانادا و ایالات متحده از جمله

مناطقى هستند كه ترازنامه كل كشور را به صورت ساليانه ارائه مى دهند. در ادامه بحث، تجربه برخى از كشورها در تهيه و انتشار ترازنامه ملي مورد بررسى قرار مى گيرد.

۲-۱- انگلستان

به طور كلي حساب هاى ملي بریتانیا توسط دفتر آمارهاى ملي^۱ (ONS) تهيه شده و هر سال در قالب يك مجموعه تحت عنوان (كتاب آبی)^۲ منتشر مى شود. علاوه حساب جريان وجوه اين كشور به عنوان بخشى از حساب هاى ملي با تواتر سالانه و فصلى در مجموعه ياد شده انعكاس مى يابد. مطابق داده هاى انتشار يافته، اين اقلام شامل حساب مالي (داده هاى جريان) و ترازنامه مالي (داده هاى سطح حساب مالي) است. علاوه بر حساب جريان وجوه (شامل حساب مالي و ترازنامه مالي)، ترازنامه كل كشور كه شامل كليه اقلام حساب سرمايه و حساب مالي است، در بخشى منفك از حساب جريان وجوه، تحت عنوان ترازنامه منتشر مى شود. اين حساب شامل زير بخش دارايى هاى توليد شده و توليد نشده غيرمالي و كل دارايى ها و بدهى هاى مالي به منظور تخمين ثروت خالص است. لازم به ذكر است كه ترازنامه بریتانیا به صورت ساليانه و در قالبى دو بعدى منتشر مى شود. در تهيه و تدوين ترازنامه بریتانیا از حدود ۱۴۰ منبع آمارى از بخش هاى مختلف استفاده مى شود. اين منابع شامل ارقام ارائه شده توسط ديگر سازمان ها و ادارات دولتى مانند ارقام اخذ شده از گزارش هاى ساليانه شركت هاى دولتى و كسب و كارهاى بزرگ و نيز داده هاى دفتر آمارهاى ملي است. دارايى هاى مندرج در ترازنامه ملي بریتانیا را مى توان بر حسب روش محاسبه و منابع مورد استفاده به شكل زير تفكيك نمود.

جدول (۲) - دارايى و بدهى هاى ترازنامه انگلستان

روش و منبع محاسبه	دارايى ها و بدهى ها
خالص انباشت سرمايه	دارايى هاى ثابت
تشكيل سرمايه ناخالص	موجودى ها
روش باقىمانده	زمين
آمار حساب هاى ملي	دارايى ها و بدهى هاى مالي

1 Office for National Statistics
2 The Blue Book

طبقه‌بندی دارایی‌ها در ترازنامه ملی بریتانیا با نظام حساب‌های ملی^۱ (SNA) و نظام اروپایی حساب‌ها^۲ (ESA) سازگار است. در این چارچوب، ترازنامه ملی، دارایی‌های غیرمالی و دارایی‌ها و بدهی‌های مالی وجود دارد. دارایی‌ها و بدهی‌های ترازنامه ملی بریتانیا موارد زیر را شامل می‌شود:

- دارایی‌های غیرمالی
 - دارایی‌های غیرمالی تولید شده
 - دارایی‌های ثابت
 - مسکن
 - دیگر ساختمان‌ها و سازه‌ها (شامل ساختمان‌های غیرمسکونی و دیگر سازه‌ها)
 - ماشین‌آلات و تجهیزات و سیستم‌های نظامی (شامل تجهیزات حمل و نقل، تجهیزات مخابراتی و دیگر ماشین‌آلات، تجهیزات و سیستم‌های نظامی)
 - منابع زیستی پرورشی
 - محصولات مالکیت فکری
 - موجودی‌ها
 - دارایی‌های غیر مالی تولید نشده
 - زمین
 - مجوزهای انجام فعالیت‌های خاص
- دارایی‌ها و بدهی‌های مالی:
 - طلای پولی و حق برداشت مخصوص
 - پول نقد و سپرده‌ها
 - اوراق بدهی
 - وام‌ها
 - سهام و واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری
 - طرح‌های بیمه، بازنشستگی و ضمانت استاندارد شده
 - مشتقات مالی و ذخایر کارکنان
 - سایر حساب‌های دریافتنی / پرداختنی

بخش‌های نهادی در ترازنامه بریتانیا

طبقه‌بندی بخش‌های نهادی در ترازنامه مالی بریتانیا با نظام حساب‌های ملی (SNA) و نظام اروپایی حساب‌ها (ESA) سازگار است. بر این اساس کل اقتصاد بریتانیا شامل چهار نهاد شرکت‌های غیرمالی، شرکت‌های مالی، دولت عمومی، خانوار و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها است. نهاد شرکت‌های غیرمالی خود شامل دو زیر بخش شرکت‌های غیرمالی خصوصی و دولتی است و نهاد دولت عمومی شامل زیر بخش‌های دولت مرکزی و دولت‌های محلی است. نهاد خانوارها و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار نیز همان‌گونه که از نام آن هویدا است شامل دو زیر بخش خانوار و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار است.

جداول جریان وجوه و ترازنامه‌های سه بعدی در بریتانیا

با وجودی که حساب جریان وجوه بریتانیا، ابزارهای مالی و بخش‌ها و زیر بخش‌های نهادی را با تفکیک قابل قبولی ارائه داده است، ولی اطلاعاتی در خصوص طرف‌های مقابل تراکنش‌های مالی ارائه نکرده و لذا در رده حساب‌های جریان وجوه دو بعدی قرار می‌گیرد.

از اواخر سال ۲۰۱۴، بانک مرکزی انگلستان^۱ و دفتر آمارهای ملی (ONS) در قالب یک پروژه مشترک، تلاش برای تدوین آمارهای جریان وجوه بریتانیا را آغاز نموده‌اند. اولین گزارش این پروژه تحت عنوان "حساب‌های مالی بهبود یافته جریان وجوه بریتانیا"^۲ که در سال ۲۰۱۹ منتشر شد، جداول جریان وجوه و ترازنامه مالی (داده‌های سطح) را به صورت سه بعدی تجمیع شده برای کل اقتصاد و نیز به تفکیک هریک از ابزارهای مالی شامل (۱) پول نقد، (۲) سپرده‌ها، (۳) اوراق بدهی (به تفکیک کوتاه‌مدت و بلندمدت)، (۴) وام‌های کوتاه‌مدت، (۵) وام‌های بلندمدت، (۶) سهام، (۷) بیمه، بازنشستگی و طرح‌های ضمانت استاندارد و (۸) مشتقات مالی ارائه کرده است. در این چارچوب جدید، داده‌های انتشار یافته با تواتر سالانه و فصلی ارائه می‌شود.

1 Bank of England

2 Enhanced financial accounts (UK flow of funds)

جدول (۳) - ترازنامه ملی بریتانیا به تفکیک بخش‌ها و ابزارها برای انتهای سال ۲۰۱۸ - میلیون یورو

دارایی‌های غیرمالی	دارایی‌های مالی	بدهی‌ها	ثروت خالص مالی	ثروت خالص کل
۱۰۵۸۹۲۶۳	۳۱۲۷۶۹۲۲	۳۱۵۰۱۰۸۰	-۲۲۴۱۵۸	۱۰۳۶۵۱۰۵

۲-۲- کانادا

حساب‌های ملی کانادا توسط اداره آمار کانادا^۱ تهیه و منتشر می‌شود. این اداره علاوه بر انتشار حساب‌های ملی، در گزارش نظام حساب‌های کلان^۲ خود، با عنوان حساب‌های مالی و ثروت، بر حساب‌های انباشت (شامل ترازنامه‌های افتتاحیه و اختتامیه، حساب سرمایه، حساب مالی، حساب تجدید ارزیابی دارایی‌ها و حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها) متمرکز شده که در مجموع توضیح کاملی از تفاوت میان ترازنامه‌های ابتدای دوره حسابداری و ترازنامه‌های متناظر در انتهای دوره را نشان می‌دهند. تمام این حساب‌ها برای زیربخش‌های نهادی نیز تدوین شده و در مجموع نشان می‌دهند که چگونه خالص وام‌گیری برخی از بخش‌های نهادی توسط وام‌دهی سایر بخش‌ها تأمین مالی شده است.

ترازنامه ملی کانادا به صورت دو بعدی و با تواتر فصلی منتشر می‌شود و در تمامی مراحل آن از مفاهیم، روش‌ها، تعاریف و چارچوب حسابداری مندرج در نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸، استفاده می‌شود. در تهیه حساب‌های ترازنامه ملی کانادا از کامل‌ترین و با کیفیت‌ترین داده‌های در دسترس به منظور انجام تخمین‌های سالانه استفاده می‌شود. این اقلام شامل برآوردهای موجودی سرمایه، سرمایه‌گذاری و مصرف سرمایه ثابت، بررسی‌های فصلی وضعیت‌های مالی، اطلاعات نظارت بانکی، منابع اداری، بررسی‌های مربوط به صندوق‌های بازنشستگی، آمارهای مالی دولت و آمارهای تراز پرداخت‌های خارجی می‌باشند. عمده داده‌های مورد نیاز به صورت تجمیع شده و در برخی موارد، در سطح

1 Statistics Canada

2 User Guide: Canadian System of Macroeconomic Accounts

شرکت‌ها دریافت می‌شوند. حساب‌های ترازنامه، سرمایه، مالی و حساب سایر تغییرات به صورت هماهنگ منتشر می‌شوند. در کلیه این حساب‌ها تقسیم‌بندی ابزارهای مالی و بخش‌های نهادی یکسان است. در این حساب‌ها، بخش‌های نهادی شامل ۳۶ بخش است. ابزارها نیز خود شامل ۸۳ دسته می‌شوند.

جدول (۴) - ترازنامه ملی کانادا برای فصول سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ - میلیون دلار

ترازنامه فصلی کشور کانادا	فصل اول ۲۰۱۹	فصل دوم ۲۰۱۹	فصل سوم ۲۰۱۹	فصل چهارم ۲۰۱۹	فصل اول ۲۰۲۰
مجموع دارایی‌ها	۴۳۸۱۹۴۲۲	۴۴۶۹۱۱۵۷	۴۵۰۷۱۴۶۸	۴۵۸۰۵۶۴۴	۴۴۶۸۷۷۳۲
دارایی‌های غیرمالی	۱۱۵۳۷۳۵۵	۱۱۸۱۶۴۳۹	۱۱۷۶۹۶۳۸	۱۱۷۵۵۶۴۲	۱۱۷۰۶۰۴۰
دارایی‌های غیرمالی تولید شده	۶۳۵۵۲۳۳	۶۳۸۰۸۰۹	۶۴۲۰۳۰۰	۶۴۸۵۰۵۹	۶۵۴۶۱۷۸
دارایی‌های غیرمالی تولید نشده	۵۱۸۲۱۲۲	۵۴۳۵۶۳۰	۵۳۴۹۳۳۳	۵۲۷۰۵۸۳	۵۱۵۹۸۶۲
دارایی‌های مالی	۳۲۲۸۲۰۶۷	۳۲۸۷۴۷۱۸	۳۳۳۰۱۸۳۰	۳۴۰۵۰۰۰۲	۳۲۹۸۱۶۹۲
مجموع بدهی‌ها و ثروت خالص	۴۳۸۱۹۴۲۲	۴۴۶۹۱۱۵۷	۴۵۰۷۱۴۶۸	۴۵۸۰۵۶۴۴	۴۴۶۸۷۷۳۲
مجموع بدهی‌های مالی	۳۲۲۸۲۰۶۷	۳۲۸۷۴۷۱۸	۳۳۳۰۱۸۳۰	۳۴۰۵۰۰۰۲	۳۲۹۸۱۶۹۲
ثروت خالص کل	۱۱۵۳۷۳۵۵	۱۱۸۱۶۴۳۹	۱۱۷۶۹۶۳۸	۱۱۷۵۵۶۴۲	۱۱۷۰۶۰۴۰

چارچوب از چه کسی به چه کسی (حساب‌های سه‌بعدی)

با توجه به تأکید سازمان‌های معتبر بین‌المللی بر تهیه و انتشار آمار حساب‌های ملی سه‌بعدی در سال‌های پس از بحران مالی ۲۰۰۸، اداره آمار کانادا به دنبال برآورد ترازنامه ملی و حساب جریان‌های مالی این کشور، بر مبنای رویکرد از چه کسی به چه کسی است. با توجه به عدم دسترسی به اطلاعات لازم به منظور انتشار کامل این حساب‌ها به صورت سه‌بعدی، اولین دوره‌ی انتشار آن بر مبنای آمارهای بخش دولت و شش ابزار مالی مختص دولت صورت گرفته است. این ابزارها شامل اوراق قرضه دولت، اوراق کوتاه‌مدت دولت، اوراق قرضه دولت‌های استانی، اوراق قرضه دولت‌های محلی، مطالبات دولت شامل وام‌ها و پیش‌پرداخت‌ها و نیز مطالبات دولت شامل سهام است. این پروژه در

نهایت به دنبال انتشار داده‌های حساب مالی و ترازنامه برای کل بخش‌های نهادی کانادا و برای کلیه ابزارهای ملی در چارچوب رویکرد از چه کسی به چه کسی است.

۲-۳- ایالات متحده امریکا

در ایالات متحده امریکا حساب‌های ملی به صورت یکپارچه و توسط یک سازمان تهیه، تدوین و منتشر نمی‌شوند. در این کشور حساب‌های تولید و درآمد ملی^۱ (NIPA) و تراز پرداخت‌های خارجی توسط دفتر تحلیل‌های اقتصادی (BEA) وابسته به وزارت بازرگانی و حساب‌های مالی ایالات متحده شامل جریان وجوه، ترازنامه‌ها و حساب‌های کلان یکپارچه نیز توسط بانک مرکزی امریکا و در قالب گزارش (Z.1) انتشار می‌یابد. در این گزارش علاوه بر ترازنامه‌ها، جداول جریان وجوه شامل آمارهای جریان و انباشت، تجدید ارزیابی، جداول اضافات و حساب‌های یکپارچه نیز ارائه شده و حساب‌های مالی به صورت داده‌های جریان و سطح برای کلیه بخش‌ها و زیربخش‌های نهادی و نیز برای ابزارهای مختلف مالی منتشر می‌شود. در طبقه بندی صورت گرفته ۴۳ بخش و زیربخش مختلف مطابق جدول زیر تعریف شده است که برای هر کدام از این بخش‌ها یک جدول جریان و سطح جداگانه (یک جدول برای آمار جریان و یک جدول برای آمار انباشت) منتشر می‌شود. به‌عنوان نمونه حساب مالی، بخش کسب و کارهای مالی شامل ۳۴ زیر بخش مختلف است.

1 The national income and product accounts

جدول (۵) - تفکیک بخش‌ها و زیر بخش‌های نهادهای در حساب‌های مالی ایالات متحده امریکا

زیر بخش‌ها	بخش‌ها	ردیف
خانوارها و مؤسسات غیرانتفاعی کسب و کارهای شرکتی غیرمالی کسب و کارهای غیر شرکتی غیرمالی	غیرمالی	۱-۴
دولت فدرال دولت‌های ایالتی و محلی	دولت عمومی	۵-۷
نهاد مسئول امور پولی بخش‌های سپرده‌گذاری (۵) صندوق‌های بازنشستگی و بیمه (۱۴) سرمایه‌گذاری، رهنی - قرضه و ... (۱۴)	مالی	۸-۴۲
	دنیای خارج	۴۳

در ایالات متحده علاوه بر بخش‌ها و زیر بخش‌های نهادهای، جداول جریان و انباشت نیز براساس ابزارهای مالی به صورت جداگانه منتشر می‌شود. براساس طبقه‌بندی صورت گرفته، ۳۷ ابزار مختلف در حساب مالی این کشور در نظر گرفته شده است. در این خصوص می‌توان به ابزارهای مالی زیر اشاره نمود:

- دارایی‌های ذخیره رسمی ایالات متحده و تخصیص‌های حق برداشت مخصوص
- سپرده‌ها و وجوه فدرال و اوراق بهادار
- اوراق بدهی شامل: اوراق بازار باز، اوراق قرضه خزانه‌داری، اوراق قرضه آژانس‌ها یا شرکت‌های با پشتوانه دولتی، اوراق قرضه شهرداری‌ها، اوراق قرضه شرکت‌های خارجی
- وام‌ها: وام‌های رهنی
- سهام شرکت‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ذخیره‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی
- اعتبار تجاری، اعتبار تضمینی و مالیات قابل پرداخت
- حقوق صاحبان سهام در کسب و کارهای غیرشرکتی
- مطالبات (ادعاهای) مالی متفرقه

باید به این نکته توجه نمود که در ایالات متحده، حساب‌های ترازنامه و تغییرات آن تنها برای سه بخش خانوار و سازمان‌های غیرانتفاعی، کسب و کارهای شرکتی غیرمالی و کسب و کارهای غیرشرکتی غیرمالی تهیه و منتشر می‌شود. به‌علاوه ترازنامه‌های دو زیر بخش خانوار و سازمان‌های غیرانتفاعی نیز به صورت جداگانه منتشر می‌شود. در کنار این ترازنامه‌ها، در گزارش (Z.1) به منظور استخراج ثروت خالص کشور، در بخش "محاسبه ثروت خالص"، ترازنامه تلفیقی کل کشور نیز استخراج و منتشر می‌شود. در این بخش که در جدول زیر مشاهده می‌کنید، ثروت خالص کشور برابر است با مجموع خالص دارایی‌های غیرمالی افراد مقیم به‌علاوه خالص مطالبات مالی بخش‌های نهادی مقیم نسبت به دنیای خارج.

جدول (۶) - ثروت خالص مالی امریکا - میلیارد دلار

شرح	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
ثروت خالص امریکا	۸۵۳۴۷.۵	۹۵۳۹۱.۹	۹۳۸۵۲.۰	۱۰۵۰۸۲.۰
ارزش خالص ثروت خانوار و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۹۵۹۱۲.۲	۱۰۴۷۹۳.۴	۱۰۵۷۲۷.۴	۱۱۷۳۳۵.۴
مجموع دارایی‌های خانوار و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۱۱۰۸۶۵.۸	۱۲۰۳۲۶.۹	۱۲۱۷۵۲.۹	۱۳۳۸۸۴.۷
دارایی‌های مالی خانوار و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۷۷۲۰۳.۳	۸۴۳۷۷.۸	۸۳۸۹۰.۳	۹۳۹۴۲.۴
دارایی‌های غیرمالی خانوار و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۳۳۶۶۲.۴	۳۵۹۴۹.۱	۳۷۸۶۲.۶	۳۹۹۴۲.۳
مجموع بدهی‌های خانوار و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۱۴۹۵۲.۶	۱۵۵۳۳.۵	۱۶۰۲۵.۵	۱۶۵۴۹.۴

۲-۴- ترکیه

با وجودی که تاکنون در کشور ترکیه حساب ترازنامه ملی (مالی و غیر مالی) تهیه و منتشر نشده است، در حال حاضر صرفاً ترازنامه مالی این کشور در قالب حساب‌های ملی تهیه و منتشر می‌شود. حساب‌های مالی، آمارهای ثانویه‌ای هستند که مجموعه‌ای از اطلاعات مختلف مانند آمار مربوط به پول و بانکداری، تراز پرداخت‌های خارجی، تأمین اعتبار عمومی، بازارهای مالی، بیمه و داده‌های ترازنامه بانک مرکزی را در بر می‌گیرد. چارچوب قانونی حساب‌های مالی ترکیه توسط بانک مرکزی و برنامه رسمی آماری^۱ تعریف شده است. بانک مرکزی جمهوری ترکیه^۲ (CBRT) هماهنگ‌کننده تهیه حساب مالی است. گزارش حساب‌های مالی و آمارهای سری زمانی آن با فرمت مشخص در پایگاه رسمی بانک

1 Official Statistical Program

2 Central Bank of the Republic of Turkey

مرکزی ترکیه منتشر می‌شوند^۱. حساب‌های مالی ترکیه مطابق با دستورالعمل‌های استاندارد بین‌المللی تهیه می‌شود. گفتنی است که آمار حساب‌های مالی ترکیه از سال ۲۰۱۵ با نظام حساب‌های ملی (SNA 2008) و نظام حساب‌های اروپایی (ESA2010) سازگار می‌باشند^۲.

نظام حساب‌های ملی، واحدهای نهادی را مطابق با فعالیت‌های اقتصادی و نقشی که در اقتصاد ایفا می‌کنند، طبقه‌بندی می‌کند. این طبقه‌بندی مبتنی بر فعالیت اصلی واحدهای نهادی است. در این تقسیم‌بندی بخش‌های مقیم شامل بخش‌های مالی و غیرمالی است.

بخش مالی:

۱. بانک مرکزی
۲. سایر مؤسسات پولی مالی
۳. واسطه‌های مالی
۴. کمک‌دهندگان مالی (خدمات‌دهندگان مالی غیر از واسطه‌گران)
۵. شرکت‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی

بخش غیرمالی:

۱. شرکت‌های غیرمالی
۲. دولت عمومی
- ۱-۲. دولت مرکزی
- ۲-۲. دولت محلی
- ۲-۳. مؤسسات تأمین اجتماعی؛ شامل مؤسسه تأمین اجتماعی، صندوق بیمه بیکاری و آژانس اشتغال ترکیه
۳. خانوار
۴. مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار

بخش‌های غیرمقیم فقط دنیای خارج را در بر می‌گیرد. دنیای خارج شامل کلیه نهادهای حقیقی و حقوقی است که بیش از یک سال در خارج از کشور قرار دارند. کلیه شرکت‌های تأسیس شده توسط قانون جمهوری ترکیه حتی اگر دارای سرمایه خارجی باشند، به عنوان داخلی شناخته می‌شوند. در مقابل، شرکت‌های ترکیه‌ای که مشغول تجارت

۱ گردآوری داده‌ها به صورت سالیانه از سال ۲۰۰۶ آغاز شده است در حالی که داده‌های جمع‌آوری شده به صورت فصلی از سه ماهه اول سال ۲۰۱۵ انجام می‌پذیرد.

۲ داده‌های مربوط به سال‌های قبل از سال ۲۰۱۰ در چارچوب SNA 93 و ESA 1995 گردآوری شده است.

در خارج از کشور و مطابق قانون آن کشور هستند، به عنوان شرکت خارجی شناخته می‌شوند. طبقه‌بندی ابزارهای مورد استفاده در حساب‌های مالی کشور ترکیه نیز مطابق با نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ و نظام حساب‌های اروپایی ۲۰۱۰ است (جدول ۱). براساس این طبقه‌بندی، تعاریف دقیق ابزار مالی به شرح زیر است:

۱. طلای پولی و حق برداشت‌های مخصوص
۲. ارز و سپرده‌ها
۳. اوراق بهادار بدهی: مطابق با طبقه‌بندی نظام حساب‌های اروپایی ۲۰۱۰، اوراق بهادار مورد استفاده در کشور ترکیه عبارتند از: اوراق بهادار بدهی دولت، اوراق بهادار دارای سود منتشر شده توسط وزارت خزانه‌داری و دارایی، اسناد کنترل نقدینگی منتشر شده توسط بانک مرکزی ترکیه و اوراق بهادار بدهی منتشر شده توسط بانک‌ها.
۴. وام: این دسته شامل وام‌های نقدی و غیرنقدی، وام‌های رهنی، وام‌های معوق، توافق‌نامه‌های خرید مجدد، اعتبار تجاری و اعتبار مصرف‌کننده، توافق‌نامه‌های لیزینگ مالی و ابزارهای مشابه است.
۵. سهام و سایر حقوق صاحبان سهام: اوراق بهاداری که بیانگر حقوق مالکیت است یا به دارندگان آن حق تقسیم سود را می‌دهد، در این دسته طبقه‌بندی می‌شوند. این دسته شامل سهام سهمیه‌بندی نشده و نامشخص است. زیر مجموعه‌ی "سایر حقوق صاحبان سهام" شامل سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته توسط دولت عمومی در شرکت‌های دولتی است که سرمایه آنها به سهام تقسیم نمی‌شود و همچنین سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در سازمان‌های ملی و بین‌المللی به استثناء صندوق بین‌المللی پول.
- در ترکیه، دارایی‌های بخش پولی شامل مشارکت شرکت‌های اصلی و شرکت‌های تابعه است، در حالی که بدهی‌ها شامل سهام ثبت شده و ثبت نشده در بورس بانک‌های تجاری و سرمایه‌ی ناشی از سهام بانک‌های دولتی است.
۶. سهام صندوق‌های تعاونی: این دسته شامل ابزارهای مالی منتشر شده توسط یک نوع خاص از شرکت‌های مالی است که هدف انحصاری آن سرمایه‌گذاری در وجوه جمع‌آوری شده در بازار پول و سرمایه است. برای کشور ترکیه، این دسته شامل وجوه سرمایه‌گذاری (صندوق‌های تعاونی) غیر از وجوه بازار پول است.
۷. بیمه، بازنشستگی و طرح‌های ضمانت استاندارد شده
۸. ذخیره فنی بیمه
۹. سایر حساب‌های دریافتی / پرداختی: در مورد ترکیه، این دسته شامل حساب‌های دارایی و بدهی انتقالی، دریافتی و پرداختی‌های متفرقه، پیش پرداخت مالیات‌ها و غیره است.

مطابق آخرین گزارش حساب‌های مالی فصلی کشور ترکیه برای سه ماهه اول سال ۲۰۱۹، ثروت خالص مالی ناشی از اختلاف حساب دارایی مالی از حساب بدهی‌ها به شرح جدول زیر است که در آن دارایی‌های مالی، بدهی‌ها و ثروت خالص مالی به تفکیک کل اقتصاد و بخش‌های نهادی داخلی و دنیای خارج می‌باشد.

جدول (۷) - ثروت خالص مالی ترکیه به تفکیک نهادها، فصل اول سال ۲۰۱۹ - میلیارد لیره

شرح	کل اقتصاد	موسسات غیرمالی	موسسات مالی	دولت عمومی	خانوار	دنیای خارج
دارایی‌های مالی	۱۳۱۱۶	۵۲۸۵	۵۳۳۹	۷۹۰	۱۷۰۲	۱۲۷۹
بدهی‌ها	۱۵۰۴۱	۷۵۸۰	۵۳۰۰	۱۵۴۲	۶۱۸	۳۳۲۰
خالص ثروت مالی	-۱۹۲۵	-۲۲۹۵	۳۹	-۷۵۲	۱۰۸۳	۲۰۴۰

۲-۵- پاکستان

در کشور پاکستان تاکنون اقدامی در خصوص تهیه حساب ترازنامه ملی صورت نگرفته است و تنها ترازنامه مالی به عنوان بخشی از حساب جریان وجوه تهیه و منتشر می‌شود. حساب جریان وجوه پاکستان در حال حاضر از داده‌های جمع‌آوری شده از بخش‌های مختلف اقتصادی تهیه می‌شود. بانک مرکزی پاکستان با همکاری اداره آمار و کمیته برنامه‌ریزی پاکستان در سال ۱۹۸۲ تدوین حساب جریان وجوه خود را با توجه به دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۱۹۶۸ آغاز کرد. پاکستان از سال ۲۰۰۵ نیز در حال تهیه حساب جریان وجوه مطابق با دستورالعمل نظام حساب‌های ملی ۱۹۹۳ است. در تهیه حساب‌های مالی پاکستان، بخش‌ها و زیربخش‌های اقتصاد این کشور به صورت زیر طبقه‌بندی شده است:

۱. شرکت‌های غیرمالی
 - ۱-۱. شرکت‌های غیرمالی عمومی
 - ۱-۲. شرکت‌های غیرمالی خصوصی ملی
 - ۱-۳. شرکت‌های غیرمالی کنترل شده خارجی
۲. شرکت‌های مالی
 - ۲-۱. بانک مرکزی
 - ۲-۲. شرکت‌های سپرده‌پذیر غیر از بانک مرکزی

- ۲-۳. صندوق های بازار پول
- ۲-۴. صندوق های بازار غیرپولی
- ۲-۵. سایر واسطه‌های مالی به غیر از شرکت‌های بیمه و وجوه بازنشستگی
- ۲-۶. کمک دهندگان مالی (خدمات‌دهندگان مالی غیر از واسطه‌گران)
- ۲-۷. موسسات مالی وابسته و وام‌دهندگان پول
- ۲-۸. شرکت‌های بیمه
- ۲-۹. صندوق‌های بازنشستگی
۳. دولت عمومی
- ۳-۱. دولت فدرال شامل NPI ها به استثنای شرکت‌های دولتی
- ۳-۲. دولت‌های ایالتی و محلی شامل NPI ها به استثنای شرکت‌های عمومی
۴. خانوارها و موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار
۵. دنیای خارج
- همچنین در تهیه حساب های مالی پاکستان ابزارهای مالی زیر مورد نظر قرار گرفته است:

۱. طلای پولی و حق برداشت مخصوص
۲. ارز و سپرده ها
۳. اوراق بهادار غیر از سهام
۴. وام
۵. سهم و حقوق صاحبان سهام
۶. ذخایر فنی بیمه
۷. حساب های دریافتنی/ پرداختنی

جدول (۸) - ترازنامه مالی کشور پاکستان سال ۲۰۱۷ - میلیارد روپیه

کل اقتصاد	ثروت خالص مالی کل اقتصاد سال ۲۰۱۷
۶۵۶۴۳۹۹۶	دارایی‌های مالی
۹۱۴۶۲۱۱۹	بدهی‌ها
-۲۵۸۱۸۱۲۳	ثروت خالص مالی

۲-۶- ژاپن

حساب‌های ملی ژاپن از جمله تولید ناخالص، موجودی سرمایه، درآمد ملی و جداول داده ستانده به صورت سالانه و سه ماهه (فصلی) تهیه و منتشر می‌گردد، حساب‌های جریان وجوه (JFFA^۱) از سال ۱۹۵۸ به صورت فصلی و توسط بانک ژاپن (BOJ^۲) تهیه و منتشر شده است (داده‌های منتشر شده از سال ۱۹۵۴ به بعد را پوشش می‌دهد). داده‌های اولیه حدود سه ماه بعد از پایان هر فصل و داده‌های تجدید نظر شده شش ماه بعد منتشر می‌شوند. در نهایت، داده‌هایی که تحت عنوان حساب جریان وجوه در این کشور انتشار می‌یابد، علاوه بر تراکنش‌های مالی، میزان انباشت‌ها و تجدید ارزیابی‌ها را نیز شامل می‌شود که هر کدام از این سه مورد در جداولی با ساختار یکسان و در قالب مشخص منتشر می‌شوند.

حساب جریان وجوه، طبقه‌بندی بخش‌ها و ارقام مبادله را براساس نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ پایه‌گذاری می‌کند و مفهوم آن با حساب‌های ملی ژاپن سازگار است. در حقیقت، حساب جریان وجوه منبع اصلی آمارها در تهیه و تدوین حساب‌های ملی است و بین آنها سازگاری و ارتباط نزدیکی وجود دارد. از جمله شاخص‌های اصلی این دو آمار، "خالص وام دهی/ وام گیری" است که در حساب مالی و سرمایه، به‌طور مفهومی معادل^۳ مازاد یا کسری مالی جدول مبادلات مالی حساب جریان وجوه (یا حساب مالی نظام حساب‌های ملی) است. در ماتریس جریان وجوه کشور ژاپن، ستون‌ها بیانگر بخش‌ها هستند که موارد زیر را در بر می‌گیرند.

۱- شرکت‌های مالی

۱-۱- مؤسسات سپرده‌پذیر

۱-۲- مؤسسات سرمایه‌گذاری اوراق بهادار

۱-۳- بیمه و صندوق‌های بازنشستگی

۱-۴- سایر واسطه‌های مالی

۲- شرکت‌های غیرمالی

۲-۱- غیرمالی خصوصی

1 Japan's Flow of Funds Account

2 Bank of Japan

۳ با این حال، ارقام واقعی لزوماً یکسان نیستند. در حالی که حساب سرمایه، بر مبنای داده‌های آماری مبادلات غیرمالی استوار است، حساب جریان وجوه، از داده‌های مربوط به مبادلات مالی گردآوری می‌شود و بنابراین تفاوت در داده‌های مربوط و روند تلفیق وجود دارد.

- ۲-۲- غیرمالی عمومی
- ۳- دولت عمومی
- ۳-۱- دولت مرکزی
- ۳-۲- دولت محلی
- ۳-۳- صندوق‌های تأمین اجتماعی
- ۴- خانوارها
- ۵- مؤسسات غیرانتفاعی خصوصی
- ۶- دنیای خارج (برون مرزی)
- ۷- بخش غیرمالی داخلی

براساس استانداردهای بین‌المللی، واسطه‌گری‌های مالی به چهار زیربخش بانک مرکزی، شرکت‌های سپرده‌پذیر، بیمه و صندوق بازنشستگی و سایر واسطه‌گری‌های مالی تقسیم می‌شوند. در ژاپن، "مؤسسات مالی عمومی" در گروه "سایر واسطه‌گری‌های مالی" طبقه‌بندی می‌شوند. مؤسسات غیرانتفاعی خصوصی در خدمت خانوار به عنوان یک بخش مستقل ثبت می‌شوند. بنگاه‌های غیرشرکتی مطابق با نظام حساب‌های ملی خانوار محسوب می‌شوند. صندوق‌های تأمین اجتماعی به عنوان یک بخش مستقل از دولت عمومی نشان داده می‌شوند. شرکت‌های غیرمالی عمومی به شرکت‌هایی که بطور مستقیم در مالکیت دولت و تحت نظارت مستقیم دولت هستند، محدود می‌شوند. در ژاپن، تقسیم‌بندی شرکت‌های سرمایه‌گذاری و صندوق‌ها به صورت شرکت‌های سرمایه‌گذاری اوراق بهادار و صندوق‌های بازنشستگی می‌باشد و شرکت‌های سرمایه‌گذاری در بخش مسکن به عنوان شرکت‌های سرمایه‌گذاری منظور نمی‌شوند.

ابزارهای مالی مورد استفاده:

- ۱- اسکناس و مسکوک و سپرده‌ها
- ۲- وام‌ها
- ۳- اوراق بهادار غیر از سهام
- ۴- سهام و دارایی‌های مشابه
- ۵- مشتقات مالی
- ۶- پول سپرده
- ۷- اعتبارات تجاری و اعتبارات تجاری خارجی
- ۸- حساب‌های دریافتی و پرداختی
- ۹- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی
- ۱۰- سرمایه‌گذاری خارجی در اوراق بهادار

۱۱- سایر مطالبات و بدهی‌های خارجی

۱۲- سایر

- مازاد و کسری مالی

- تفاوت بین دارایی‌ها و بدهی‌های مالی

- تفاوت در مقادیر تطبیق

با وجود نزدیکی حساب ترازنامه ملی و حساب جریان وجوه که توسط بانک مرکزی ژاپن تهیه و منتشر می‌شود، جداول ترازنامه کلی و همچنین ترازنامه بخش‌های نهادی مختلف اقتصاد ژاپن توسط مؤسسه تحقیقات اقتصادی و اجتماعی هیات دولت در قالب مشخص منتشر می‌شود. جدول شماره (۹) حساب ترازنامه ملی ژاپن را طی سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۱۶ نشان می‌دهد. ترازنامه ملی ژاپن با استفاده از اطلاعات مربوط به حساب جریان وجوه و بر مبنای نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ با تفاوتی جزئی در ابزارهای مورد استفاده و زیر بخش‌های نهادی، برای بخش‌های مختلف اقتصادی استخراج می‌گردد. ترازنامه‌های بخشی برای نهادهای مختلف شامل موسسات غیرمالی، موسسات مالی، دولت عمومی، خانوار، موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار و دنیای خارج منتشر می‌گردد که در بین آنها، فقط ترازنامه بخش دولت عمومی به صورت تلفیقی است. در ترازنامه کشور ژاپن، پنج نهاد اصلی به شرح زیر وجود دارد:

۱- موسسات مالی

۱-۱- بانک مرکزی

۱-۲- سایر مؤسسات سپرده‌پذیر

۱-۳- صندوق‌های بازار پول

۱-۴- بیمه و صندوق‌های بازنشستگی

۱-۵- سایر مؤسسات مالی

۲- موسسات غیرمالی

۳- دولت عمومی

۴- خانوار و مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار

۵- دنیای خارج

به‌علاوه، ابزارهای مالی مورد استفاده در تهیه حساب ترازنامه ملی ژاپن به شرح زیر است:

۱- طلای پولی و حق برداشت مخصوص

۲- اسکناس و مسکوک و سپرده‌ها

- ۳- وام‌ها
 ۴- اوراق بهادار بدهی
 ۵- سهام و دارایی‌های مشابه
 ۶- بیمه، بازنشستگی و طرح‌های ضمانت استاندارد
 ۷- مشتقات مالی
 ۸- سایر حساب‌های دریافتی و پرداختی

جدول (۹) - ترازنامه پایان دوره سال‌های ۲۰۱۴ الی ۲۰۱۶ کشور ژاپن - صد میلیون ین

شرح	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
دارایی غیرمالی	۲۹۴۰۹۹۸.۶	۲۹۵۷۷۰۷.۴	۳۰۰۱۵۴۳.۵
دارایی‌های تولید شده	۱۷۹۱۸۳۱.۷	۱۸۰۰۳۴۷.۶	۱۸۱۲۵۹۳.۲
دارایی‌های ثابت	۱۷۲۴۰۱۰.۳	۱۷۳۶۹۶۰.۵	۱۷۴۷۰۸۲.۸
موجودی انبار	۶۷۸۲۱.۴	۶۳۳۸۷.۱	۶۵۵۱۰.۵
دارایی‌های تولید نشده (منابع طبیعی)	۱۱۴۹۱۶۶.۸	۱۱۵۷۳۵۹.۸	۱۱۸۸۹۵۰.۲
دارایی‌های مالی	۶۹۷۷۷۳۴.۶	۷۲۴۶۵۰۳.۸	۷۴۹۵۱۲۴
مجموع دارایی‌ها (مالی و غیرمالی)	۹۹۱۸۷۳۳.۲	۱۰۲۰۴۲۱۱.۲	۱۰۴۹۶۶۶۷.۵
بدهی‌ها	۶۶۱۴۳۲۵.۶	۶۹۰۷۲۸۶.۸	۷۱۴۶۰۱۲
ثروت خالص (ثروت ملی)	۳۳۰۴۴۰۷.۶	۳۲۹۶۹۲۴.۴	۳۳۵۰۶۵۵.۵
مجموع بدهی‌ها و ثروت خالص	۹۹۱۸۷۳۳.۲	۱۰۲۰۴۲۱۱.۲	۱۰۴۹۶۶۶۷.۵

۳- تهیه و تدوین حساب ترازنامه ملی در ایران

همان‌گونه که در بخش اول نیز اشاره گردید، می‌توان دو شکل توالی حساب‌های عمودی و افقی را در نظام حساب‌های ملی مشاهده نمود. نمودار شماره چهار توالی افقی نظام حساب‌های ملی را نشان می‌دهد. مجموعه حساب‌های انباشت (حساب‌های سرمایه، مالی و سایر تغییرات در دارایی‌ها) و ترازنامه‌ها در توالی افقی نظام حساب‌های ملی، مجموعه‌ای سازگار از حساب‌ها را تشکیل می‌دهند که از آن تحت عنوان "حساب‌های مالی" نیز یاد می‌شود. جریان‌های مالی ثبت شده در حساب‌های انباشت منعکس‌کننده شکل‌گیری موجودی دارایی‌های کل و بدهی‌های مالی عوامل اقتصادی است. این موجودی‌ها حساب‌های ترازنامه را تشکیل می‌دهند که موجودی دارایی‌ها (مالی و غیرمالی) و بدهی‌ها (مالی) را در ابتدا و انتهای هر دوره مالی ثبت می‌کنند. با وجود ارتباط نزدیک حساب‌های انباشت و ترازنامه‌ها و ضرورت وجود هر دو نوع حساب برای ارائه تحلیل‌های اقتصادی، در بسیاری از کشورها از جمله ایران به دلایل

متعددی از جمله فقدان آمار و اطلاعات مورد نیاز و محدودیت‌های موجود در نظام آماری کشور، حساب‌های ترازنامه ملی مورد توجه جدی قرار نگرفته است و تنها حساب‌های سرمایه و مالی در قالب حساب جریان وجوه منابع مالی کشور تهیه و انتشار یافته است.

نمودار (۴) - حساب‌های توالی افقی در نظام حساب‌های ملی

ترازنامه ابتدایی T_1		حساب سرمایه	حساب مالی	ترازنامه پایانی T_2	
بدهی‌های مالی +	دارایی‌های مالی +			بدهی‌های مالی +	دارایی‌های مالی +
		حساب سایر تغییرات در دارایی ها = حساب تجدید ارزیابی +		ثروت خالص دارایی‌های غیر مالی	

به منظور تهیه و تدوین حساب ترازنامه ملی ایران، مجموعه کاملی از آمار و اطلاعات در حوزه موجودی دارایی - های غیرمالی شامل دارایی‌های تولید شده، دارایی‌های تولید نشده و همچنین دارایی‌ها و بدهی‌های مالی برای کلیه بخش‌های نهادی و اقتصاد ملی مورد نیاز است. در خصوص دارایی‌های غیر مالی تولید نشده برآوردهایی در حوزه ارزش‌گذاری برخی از اقلام عمده دارایی‌های زیست محیطی و منابع طبیعی کشور صورت پذیرفته است. همچنین لازم به ذکر است که برآورد دارایی‌ها و بدهی‌های مالی نیز با استفاده از جداول جریان وجوه منابع مالی کشور قابل حصول خواهد بود.

در خاتمه خاطر نشان می‌سازد، با توجه به محدودیت‌های گسترده در خصوص تهیه و انتشار حساب‌های ترازنامه ملی ایران، تدوین سازگار این حساب‌ها طی سال‌های اخیر در دستور کار اداره حساب‌های اقتصادی این بانک قرار گرفته است. بدیهی است، انتظار می‌رود با توجه به میزان پیشرفت مناسب این طرح، محاسبه اقلام حساب ترازنامه ملی به شکلی سازگار با سایر ارقام نظام حساب‌های ملی تکمیل گردیده و ضمن تهیه مجموعه کاملی از حساب‌های کلان یکپارچه ملی، نتایج آن در آینده نزدیک در اختیار سیاست‌گذاران و پژوهشگران حوزه‌های مالی و اقتصادی کشور قرار گیرد.

منابع و مأخذ:

منابع فارسی:

۱. حساب‌های ملی ایران، حساب تولید تا حساب مالی به تفکیک بخش‌های نهادهای اقتصاد، به قیمت‌های جاری و ثابت سال ۱۳۷۶، اداره حساب‌های اقتصادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، خرداد ۱۳۸۵
۲. حساب‌های ملی ایران، حساب تولید تا حساب مالی به تفکیک بخش‌های نهادهای اقتصاد، به قیمت‌های جاری و ثابت سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۹۰، اداره حساب‌های اقتصادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، خرداد ۱۳۹۸
۳. ترجمه متن کتاب سیستم حساب‌های ملی ۲۰۰۸، مرکز آمار ایران، آذر ۱۳۹۴

منابع انگلیسی:

1. "System of National Accounts (SNA) 2008", European Commission, International Monetary Fund, Organization for Economic Co-operation and Development, United Nations and World Bank, New York, Dec. 2009
2. "System of National Accounts (SNA) 1993", United Nations, Eurostat, International Monetary Fund, Organization for Economic Cooperation and Development, and, The World Bank (1993), Series F, No. 2, Rev. 4, (New York, United Nations)
3. Essential SNA: Building the basics, Eurostat, European Union, 2014
4. The SNA 2008 – compilation and concepts in brief (A complement to the 2008 SNA), World Bank, 2013
5. "European system of accounts (ESA 2010)", Eurostat, European Union, 2013
6. "National Account Statistics": Main Aggregate & Details Tables, 2018. United Nations, New York 2019

واژه‌نامه

Accrual	تعهدی
Accumulation accounts	حساب‌های انباشت
Actual final consumption expenditure	هزینه مصرفی نهایی واقعی
Actual social contribution	سهیمیه بیمه اجتماعی واقعی
Adjusted disposable income	درآمد قابل تصرف تعدیل شده
Allocation of primary income account	حساب تخصیص درآمد اولیه
Animal Resources Yielding Repeat Products	منابع حیوانی با ثمردهی مکرر
Antiques and Other Art Objects	اشیاء هنری و عتیقه‌جات
Asset Boundary	مرز دارایی
Autonomous pension funds	صندوق‌های بازنشستگی خودگردان
Balance of Payments (BOP)	تراز پرداخت‌ها
Balance sheets	ترازنامه‌ها
Banker's acceptances	بروات بانکی
Base Period	دوره پایه
Basic price	قیمت پایه
Benchmark Surveys	طرح‌های محک‌زنی
Betterment Levies	مالیات‌های ترقی ارزش، مالیات‌های بهبود
Bills	بروات
Bonds	اوراق قرضه
Buildings Other Than Dwellings	بناهای غیرمسکونی
Capital account	حساب سرمایه
Capital taxes	مالیات‌های سرمایه‌ای
Capital Transfers	انتقالات سرمایه‌ای
Central Product Classification (CPC)	طبقه‌بندی مرکزی محصول
Certificate of deposit	گواهی سپرده
Changes in Inventories	تغییرات در موجودی انبار
Classification of Function of the Government (COFOG)	طبقه‌بندی وظایف دولت

Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP)	طبقه‌بندی هزینه مصرف فردی بر حسب هدف
Classification of Outlays of Producers by Purposes (COPP)	طبقه‌بندی هزینه‌های تولیدکنندگان بر حسب اهداف
Classification of the Purposes of the Non-profit Institutions Serving Households (COPNI)	طبقه‌بندی اهداف مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار
Collective	جمعی
Commercial papers	اسناد قرضه تجاری
Comprehensive Benchmark Estimate	برآورد جامع معیار
Computer Software	نرم‌افزار رایانه‌ای
Consolidation	تلفیق
Consumption of Fixed Capital	مصرف سرمایه ثابت
Contingent financial assets	دارایی‌های مالی مشروط
Contracts, Leases And Licences	قراردادها، اجاره‌نامه‌ها و پروانه‌ها
Corporations	شرکت‌ها
Cost of Ownership Transfer of Assets	هزینه انتقال مالکیت دارایی‌ها
Costs of Ownership Transfer on Non-Produced Assets	هزینه‌های انتقال مالکیت دارایی تولید نشده
Credit card debt	بدهی کارت اعتباری
Cross classification	طبقه‌بندی متقاطع
Cultivated Biological Resources	منابع زیستی پرورشی
Currency swaps	قراردادهای تعویضی پول
Current accounts	حساب‌های جاری
Current transfers	انتقالات جاری
Database Management System	نظام مدیریت پایگاه داده
Databases	پایگاه داده‌ها
Debentures	اوراق قرضه شرکتی
Deflation	تورم‌زدایی
Demonetization of gold	غیرپولی کردن طلا
Derivatives	ابزار مشتقه
Disposable income	درآمد قابل تصرف
Distribution Margins	حاشیه‌های توزیع

Dividends	سود سهام
Double deflation	تعدیل قیمت مضاعف
Dwellings	واحد‌های مسکونی
Economic Ownership	مالکیت اقتصادی
Entertainment, literary and Artistic Originals	نسخه‌های اصلی کارهای سرگرمی، ادبی و هنری
Entitlement to Future Goods and Services on an Exclusive Basis	حق انحصاری بر کالاها و خدمات آینده
Existing Fixed Assets	دارایی‌های ثابت موجود
Financial Intermediation Services Indirectly Measured (FISIM)	سنجش غیرمستقیم خدمات واسطه‌گری مالی
Financial leases	اجاره مالی
Financial Stability Board (FSB)	هیات ثبات مالی
Finished Goods	کالاها تکمیل شده
Flows	روانها
Frascati Manual 2002	دستورالعمل فراسکاتی ۲۰۰۲
Full sequence of accounts	توالی کامل حساب‌ها
Full-time equivalent (FTE)	معادل اشتغال تمام وقت
Functional	کارکردی
Generation of income account	حساب ایجاد درآمد
Goods and services account	حساب کالاها و خدمات
Goods for Resale	کالاها برای فروش مجدد
Goodwill	سرقفلی
Government Finance Statistics (GFS)	آمارهای مالی دولت
Holding gains/losses	منفعت یا زیان حاصل از نگهداری دارایی‌ها
Immovable Natural Resources	منابع طبیعی غیرمتحرک
Improvements to Existing Assets	بهبودی دارایی‌های موجود
Imputed social contribution	سهیمه احتسابی بیمه اجتماعی
Index linked securities	اوراق بهادار شاخص شده
Individual	فردی
Individual life insurance	بیمه عمر فردی

Information, Communication and Telecommunications (ICT) Equipment Input	تجهیزات ICT داده
Institutional	نهادی
Intangible Assets	دارایی‌های نامشهود
Intangible Produced Assets	دارایی‌های تولید شده نامشهود
Intellectual Property Products	محصولات مالکیت فکری
Interest rate swaps	قراردادهای تعویضی نرخ بهره
International Monetary Fund (IMF)	صندوق بین‌المللی پول
International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)	طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی تمامی فعالیت‌های اقتصادی
Investment grants	کمک‌های سرمایه‌گذاری
Land	زمین
Land Improvements	بهبودی زمین
Legacy	ارث
Machinery and Equipment	ماشین‌آلات و تجهیزات
Marketable Operating Leases	اجاره‌های عملیاتی قابل فروش
Marketing Assets	دارایی‌های بازاریابی
Materials and Supplies	مواد و ملزومات
Military Inventories	موجودی انبار نظامی
Mineral and Energy Resources	منابع معدنی و انرژی
Mixed income	درآمد مختلط
Monetary and Financial Statistics (MFS)	آمارهای پولی و مالی
Monetary Gold	طلای پولی
Monetization of gold	پولی کردن طلا
Mortgage Backed Securities	اوراق بهادار با پشتوانه دارایی
Mortgages	اوراق رهنی، وثائق
Multiple-Indicators Multiple Causes	شاخص چندگانه علل چندگانه
National Wealth	ثروت ملی
Natural Resources	منابع طبیعی
Negotiable certificate of deposit	گواهی سپرده قابل معامله

Net lending / borrowing	خالص وام‌دهی / وام‌گیری
Non – financial non – produced assets	دارایی‌های غیرمالی تولید نشده
Non – financial produced assets	دارایی‌های غیرمالی تولید شده
Non-Cultivated Biological Resources	منابع زیستی غیرپرورشی
Non-produced assets	دارایی‌های تولید نشده
Operating leases	اجاره‌های عملیاتی
Operating Surplus	مازاد عملیاتی
Other Buildings and Structures	سایر بناها و سازه‌ها
Other Capital Transfers	سایر انتقالات سرمایه‌ای
Other changes in assets account	حساب سایر تغییرات در دارایی‌ها
Other changes in the volume of assets account	حساب سایر تغییرات در حجم دارایی‌ها
Other Machinery and Equipment	سایر ماشین‌آلات و تجهیزات
Other Natural Resources	سایر منابع طبیعی
Other Structures	سایر سازه‌ها
Other Valuables	سایر اشیاء گرانبها
Other Work-in-Progress	سایر کارهای در جریان ساخت
Output	ستانده
Output produced for own final use	ستانده تولید شده به منظور خود مصرفی نهایی
Own account producer	تولید کننده به حساب خود
Permits to Undertake Specific Activities	مجوزهای انجام فعالیت‌های خاص
Permits to Use Natural Resources	مجوزهای استفاده از منابع طبیعی
Perpetual bonds	اوراق قرضه دائمی
Perpetual Inventory Method (PIM)	روش موجودی‌گیری مستمر
Precious Metals and Stones	فلزات و سنگ‌های قیمتی
Primary distribution of income account	حساب توزیع اولیه درآمد
Produced fixed assets	دارایی‌های ثابت تولید شده
Producers' price	قیمت تولیدکنندگان
Production Boundary	مرز تولید
Public goods	کالاها عمومی
Purchased Goodwill	سرقفلی خریداری شده
Purchased Goodwill And Marketing Assets	سرقفلی خریداری شده و دارایی‌های بازاریابی

Purchasers' price	قیمت خریداران
Quasi - corporations	شبه شرکت‌ها
Radio Spectra	طیف رادیویی
Redistribution of income in kind account	حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی
Reference Period	دوره مرجع
Reimbursements	بازپرداخت‌ها
Rent	اجاره
Rental	اجاری
Rents on subsoil assets	رانت دارایی‌های زیر زمینی
Research and Development (R&D)	تحقیق و توسعه
Revaluation account	حساب تجدید ارزیابی
Secondary distribution of income account	حساب توزیع ثانویه درآمد
Secondary market	بازار ثانویه
Securitization	تبدیل دارایی‌ها به اوراق بهادار
Single Deflation	تعدیل قیمت واحد
Social assistance	کمک اجتماعی
Social assistance benefits in kind	بهره‌مندی‌های غیرنقدی کمک اجتماعی
Social contributions and benefits	سهامیه‌ها و بهره‌مندی‌های تامین اجتماعی
Social insurance schemes	طرح‌های تامین اجتماعی
Social security benefits in kind	بهره‌مندی‌های غیرنقدی تامین اجتماعی
Special Drawing Rights (SDR)	حق برداشت مخصوص
Spot check	بررسی نقطه‌ای
Standard International Trade Classification (SITC)	طبقه‌بندی استاندارد تجارت بین‌المللی
Stocks	انباره‌ها
Strategic Inventories	موجودی انبار راهبردی
System of Environmental Economic Accounting (SEEA)	نظام حسابداری اقتصادی محیط زیست
System of National Accounts (SNA)	نظام حساب‌های ملی
Tangible Assets	دارایی‌های مشهود
Terminal Costs	هزینه‌های پایانی
Tradable financial derivatives	ابزارهای مشتقه مالی قابل تبادل

Trade credits	اعتبارات تجاری
Transfers of individual non-market goods and services	انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری
Transport Equipment	تجهیزات حمل و نقل
Treasury bills	اسناد خزانه
Tree, Crop and Plant Resources Yielding Repeat Products	درختان، محصولات زراعی و منابع گیاهی با ثمردهی مکرر
Unallocated Metal Accounts	حساب‌های فلزات تخصیص داده نشده
Unincorporated enterprises	بنگاه‌های غیرشرکتی
Unincorporated enterprises owned by households	بنگاه‌های غیرشرکتی متعلق به خانوارها
Use of income account	حساب مصرف درآمد
Valuables	اشیاء قیمتی (گران‌بها)
Value added tax (VAT)	مالیات بر ارزش افزوده
Water Resources	منابع آبی
Weapons Systems	نظام‌های تسلیحاتی
With- profit	حائز سود
Withdrawals from income of quasi - corporations	برداشت از درآمد شبه شرکتها
Work in progress	کار در جریان
Work-in-Progress on Cultivated Biological Resources	کار در جریان ساخت در منابع زیست پرورشی
Zero – coupon bonds	اوراق قرضه بدون بهره

جداول داده‌ها

برمبنای سال پایه ۱۳۹۵

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	فعالیت - میلیارد ریال
۴,۹۸۱,۸۵۰	۳,۶۴۶,۳۱۹	۲,۴۰۷,۸۲۶	۱,۶۴۴,۶۹۸	۱,۴۰۹,۸۲۶	۱,۲۲۱,۴۷۶	۱,۱۴۹,۲۹۸	۹۳۳,۲۱۱	۵۳۶,۶۶۴	۳۲۰,۱۲۰	کشاورزی
۱,۴۷۶,۵۶۸	۱,۶۵۸,۵۵۸	۲,۸۱۸,۳۲۹	۲,۳۴۲,۸۵۰	۱,۸۶۰,۹۲۳	۱,۰۷۴,۸۰۲	۱,۶۰۱,۵۶۴	۱,۷۱۶,۱۹۷	۱,۰۲۶,۱۱۵	۱,۴۱۳,۵۹۴	استخراج نفت، گاز و پالایش نفت
۱۳,۲۶۵,۶۶۳	۷,۴۵۲,۸۷۷	۵,۲۵۹,۹۸۴	۳,۷۲۰,۶۴۲	۳,۰۹۱,۰۵۳	۲,۸۱۹,۵۹۳	۳,۲۰۵,۷۴۱	۲,۸۳۳,۳۳۵	۲,۲۹۷,۵۰۴	۱,۷۷۴,۵۸۵	صنایع و معادن
۲۰,۰۶۷,۴۳۲	۱۳,۷۱۵,۷۶۷	۱۰,۴۳۹,۶۲۷	۸,۴۷۹,۱۱۵	۷,۵۶۷,۸۹۲	۶,۶۷۹,۱۶۳	۶,۰۴۸,۳۹۶	۵,۰۶۶,۷۱۶	۳,۹۸۱,۷۲۰	۳,۲۵۹,۹۸۵	خدمات
۳۹,۷۹۱,۵۱۳	۲۶,۴۷۳,۴۲۱	۲۰,۹۲۵,۷۶۵	۱۶,۱۸۷,۳۰۵	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۱,۷۹۵,۰۳۵	۱۲,۰۰۴,۹۹۹	۱۰,۵۴۹,۴۵۹	۷,۸۴۲,۰۰۳	۶,۸۶۸,۲۸۴	ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)
۹۹۹,۸۶۴	۸۹۰,۵۹۲	۷۰۱,۳۰۵	۵۴۹,۱۱۴	۴۷۹,۱۹۵	۳۰۸,۸۵۵	۲۴۹,۷۰۹	۸۵,۵۳۸	۵۳,۶۷۳	۲۷,۷۱۶	اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول
۱,۰۲۲,۱۷۴	۹۱۴,۶۱۳	۷۲۴,۷۰۰	۷۱۳,۰۶۰	۶۱۸,۲۱۱	۴۳۵,۸۳۸	۴۰۱,۴۷۲	۲۵۰,۰۹۸	۱۶۷,۷۵۵	۱۵۳,۲۴۹	مالیات بر محصول
۲۲,۳۱۰	۲۴,۰۲۱	۲۳,۳۹۵	۱۶۳,۹۴۶	۱۳۹,۰۱۵	۱۲۶,۹۸۲	۱۵۱,۷۶۳	۱۶۴,۵۶۰	۱۱۴,۰۸۲	۱۲۵,۵۲۳	یارانه به محصول
۴۰,۷۹۱,۳۷۷	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۷,۸۹۵,۶۷۷	۶,۸۹۶,۰۰۰	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
-۶۸,۶۰۲	۵,۰۷۲	۱۱۲,۷۴۲	۲۰,۴۹۴	۱۶,۶۲۳	۹,۰۲۳	۶۳,۰۷۹	۶۷,۸۳۳	۵۱,۶۰۲	۵,۱۱۹	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
۴۰,۷۲۲,۷۷۵	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۷,۹۴۷,۲۷۸	۶,۹۰۱,۱۱۹	درآمد ناخالص ملی
۱۱,۵۷۳,۹۰۳	۶,۴۸۳,۴۲۸	۴,۶۵۳,۷۶۰	۲,۷۵۸,۳۱۰	۲,۳۰۵,۳۴۹	۲,۱۲۵,۱۶۲	۱,۹۷۵,۹۷۶	۱,۶۷۳,۷۹۳	۱,۱۴۷,۵۵۹	۷۲۸,۶۹۴	مصرف سرمایه ثابت
۲۹,۱۴۸,۸۷۲	۲۰,۸۸۵,۶۵۷	۱۷,۰۸۶,۰۵۲	۱۳,۹۹۸,۷۰۳	۱۲,۱۲۰,۱۶۶	۹,۹۸۷,۷۵۱	۱۰,۳۴۱,۸۱۱	۹,۰۲۹,۰۳۸	۶,۷۹۹,۷۱۹	۶,۱۷۲,۴۲۵	درآمد خالص ملی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	فعالیت - میلیارد ریال
۱,۶۰۳,۰۴۲	۱,۵۵۳,۸۶۰	۱,۴۲۳,۹۴۸	۱,۴۵۷,۱۰۲	۱,۴۰۹,۸۲۶	۱,۳۴۳,۴۱۰	۱,۳۰۴,۷۴۱	۱,۲۰۴,۷۵۴	۱,۱۴۳,۷۳۲	۱,۰۸۹,۲۶۱	کشاورزی
۱,۰۵۰,۲۴۴	۹۵۸,۱۳۵	۱,۵۰۲,۳۸۵	۱,۸۴۰,۹۲۶	۱,۸۶۰,۹۲۳	۱,۲۰۵,۸۰۳	۱,۱۳۵,۱۷۸	۱,۱۰۸,۳۷۹	۱,۱۶۹,۲۱۵	۱,۷۴۵,۵۸۳	استخراج نفت، گاز و پالایش نفت
۳,۴۲۹,۹۴۸	۳,۱۹۷,۹۰۵	۳,۱۶۶,۴۵۸	۳,۲۲۵,۴۹۹	۳,۰۹۱,۰۵۳	۳,۰۱۷,۹۶۲	۳,۲۹۷,۷۱۱	۳,۱۵۶,۰۰۴	۳,۳۵۳,۸۴۸	۳,۴۷۸,۱۰۱	صنایع و معادن
۷,۸۷۷,۹۹۴	۷,۷۰۴,۸۴۸	۷,۷۲۹,۵۸۶	۷,۷۲۳,۵۹۸	۷,۵۶۷,۸۹۲	۷,۳۴۵,۳۷۸	۷,۳۰۹,۸۱۳	۷,۱۴۱,۹۲۶	۷,۱۵۵,۵۱۶	۷,۰۸۵,۳۸۳	خدمات
۱۳,۹۶۱,۲۲۹	۱۳,۴۱۴,۷۴۹	۱۳,۸۲۲,۳۷۷	۱۴,۲۴۷,۱۲۵	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۲,۸۱۲,۵۵۳	۱۳,۰۴۷,۴۴۳	۱۲,۶۱۱,۰۶۴	۱۲,۸۲۲,۳۱۲	۱۳,۳۹۸,۳۲۸	ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)
۵۹۵,۸۷۳	۶۷۳,۱۸۴	۷۱۱,۸۴۲	۵۵۹,۲۳۶	۴۷۹,۱۹۵	۴۲۹,۰۷۷	۳۸۵,۵۹۲	۱۸۴,۱۵۸	۱۷۰,۶۶۱	۱۰۰,۴۶۷	اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول
۶۰۹,۱۶۹	۶۹۱,۳۴۱	۷۳۵,۵۸۸	۷۲۶,۲۰۴	۶۱۸,۲۱۱	۶۰۵,۴۸۷	۶۱۹,۹۳۸	۵۳۸,۴۴۴	۵۳۳,۳۹۶	۵۵۵,۵۱۷	مالیات بر محصول
۱۳,۲۹۶	۱۸,۱۵۷	۲۳,۷۴۶	۱۶۶,۹۶۸	۱۳۹,۰۱۵	۱۷۶,۴۱۰	۲۳۴,۳۴۷	۳۵۴,۲۸۶	۳۶۲,۷۳۶	۴۵۵,۰۵۰	یارانه به محصول
۱۴,۵۵۷,۱۰۲	۱۴,۰۸۷,۹۳۳	۱۴,۵۳۴,۲۱۹	۱۴,۸۰۶,۳۶۱	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۳,۲۴۱,۶۳۰	۱۳,۴۳۳,۰۳۵	۱۲,۷۹۵,۲۲۲	۱۲,۹۹۲,۹۷۲	۱۳,۴۹۸,۷۹۵	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
-۱۰,۲۷۸	-۳,۱۹۴	۲۷,۹۸۹	۱۹,۵۰۵	۱۶,۶۲۳	۱۱,۸۴۶	۷۷,۰۷۶	۹۲,۵۸۹	۸۷,۲۱۸	۱۰,۷۵۰	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
-۱,۴۳۳,۹۶۹	-۱,۲۴۱,۵۲۹	-۵۷۲,۷۲۶	-۸,۰۲۴	۰	-۲۹,۱۳۸	۱,۲۰۲,۹۹۰	۱,۷۰۵,۸۷۴	۲,۱۴۶,۸۲۱	۴,۱۷۴,۷۵۰	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
۱۳,۱۱۲,۸۵۴	۱۲,۸۴۳,۲۰۹	۱۳,۹۸۹,۴۸۲	۱۴,۸۱۷,۸۴۲	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۳,۲۲۴,۳۳۷	۱۴,۷۱۳,۱۰۲	۱۴,۵۹۳,۶۸۵	۱۵,۲۲۷,۰۱۱	۱۷,۶۸۴,۲۹۵	درآمد ناخالص ملی
۲,۴۹۳,۲۵۹	۲,۴۷۷,۵۹۷	۲,۴۴۰,۵۰۸	۲,۳۷۷,۲۹۵	۲,۳۰۵,۳۴۹	۲,۲۳۴,۹۹۲	۲,۱۴۶,۷۸۶	۲,۰۵۸,۱۱۷	۱,۹۵۲,۵۴۹	۱,۷۹۷,۰۳۳	مصرف سرمایه ثابت
۱۰,۶۱۹,۵۹۶	۱۰,۳۶۵,۶۱۳	۱۱,۵۴۸,۹۷۴	۱۲,۴۴۰,۵۴۷	۱۲,۱۲۰,۱۶۶	۱۰,۹۸۹,۳۴۶	۱۲,۵۶۶,۳۱۵	۱۲,۵۳۵,۵۶۸	۱۳,۲۷۴,۴۶۲	۱۵,۸۸۷,۲۶۳	درآمد خالص ملی

جدول شماره ۳

سهم ارزش افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - درصد

فعالیت	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۴/۷	۶/۸	۸/۸	۹/۶	۱۰/۴	۱۰/۱	۱۰/۲	۱۱/۵	۱۳/۸	۱۲/۵
استخراج نفت، گاز و پالایش نفت	۲۰/۶	۱۳/۱	۱۶/۳	۱۳/۳	۹/۱	۱۳/۴	۱۴/۵	۱۳/۵	۶/۳	۳/۷
صنایع و معادن	۲۵/۸	۲۹/۳	۲۶/۹	۲۶/۷	۲۳/۹	۲۲/۲	۲۳/۰	۲۵/۱	۲۸/۲	۳۳/۳
خدمات	۴۸/۹	۵۰/۸	۴۸/۰	۵۰/۴	۵۶/۶	۵۴/۳	۵۲/۴	۴۹/۹	۵۱/۸	۵۰/۴
ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

جدول شماره ۴

رشد ارزش افزوده گروه‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - درصد

فعالیت	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۵/۰	۵/۳	۸/۳	۳/۰	۴/۹	۳/۴	-۲/۳	۹/۱	۳/۲
استخراج نفت، گاز و پالایش نفت	-۳۳/۰	-۵/۲	۲/۴	۶/۲	۵۴/۳	-۱/۱	-۱۸/۴	-۳۶/۲	۹/۶
صنایع و معادن	-۳/۶	-۵/۹	۴/۵	-۸/۵	۲/۴	۴/۳	-۱/۸	۱/۰	۷/۳
خدمات	۱/۰	-۰/۲	۲/۴	-۰/۹	۴/۵	۲/۱	۰/۱	-۰/۳	۲/۲
ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)	-۴/۳	-۱/۶	۳/۵	-۱/۸	۸/۷	۲/۳	-۳/۰	-۲/۹	۴/۱
تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	-۳/۷	-۱/۵	۵/۰	-۱/۴	۸/۸	۲/۸	-۱/۸	-۳/۱	۳/۳
درآمد ناخالص ملی	-۱۳/۹	-۴/۲	۰/۸	-۱۰/۱	۹/۱	۲/۷	-۵/۶	-۸/۲	۲/۱
مصرف سرمایه ثابت									
درآمد خالص ملی	-۱۶/۴	-۵/۶	-۰/۲	-۱۲/۵	۱۰/۳	۲/۶	-۷/۲	-۱۰/۲	۲/۵

جدول شماره ۵

تولید ناخالص داخلی به روش هزینه به قیمت‌های جاری

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
هزینه مصرفی نهایی	۳,۸۲۵,۴۷۲	۴,۸۲۶,۹۰۴	۶,۳۶۱,۹۱۸	۷,۳۷۳,۵۴۲	۸,۳۵۰,۵۲۴	۹,۶۲۷,۸۷۹	۱۰,۸۷۵,۰۶۵	۱۳,۷۹۱,۶۶۱	۱۷,۶۱۶,۰۸۸	۲۴,۷۶۰,۷۹۳
هزینه مصرفی نهایی خانوار	۲,۸۸۵,۷۱۲	۳,۷۴۳,۱۲۰	۴,۹۴۰,۵۸۱	۵,۷۴۵,۵۹۲	۶,۴۱۱,۵۶۱	۷,۳۰۵,۱۴۰	۸,۱۳۳,۹۰۱	۱۰,۳۳۲,۷۰۸	۱۳,۳۵۶,۱۱۹	۱۸,۷۸۸,۹۲۶
هزینه مصرفی نهایی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۲۹,۴۳۰	۳۱,۴۵۶	۴۱,۵۵۹	۵۶,۸۸۱	۵۴,۵۳۰	۴۸,۹۱۶	۵۲,۹۰۸	۶۳,۳۰۲	۷۳,۲۰۰	۸۴,۹۹۱
هزینه مصرفی نهایی دولتی	۹۱۰,۳۲۹	۱,۰۵۲,۳۲۸	۱,۳۷۹,۷۷۸	۱,۵۷۱,۰۶۹	۱,۸۸۴,۴۳۳	۲,۲۷۳,۸۳۳	۲,۶۸۸,۲۵۶	۳,۴۰۵,۶۵۱	۴,۱۸۶,۷۶۹	۵,۸۸۶,۸۷۶
هزینه مصرفی فردی	۴۶۷,۱۲۸	۵۲۹,۰۶۳	۶۹۵,۴۳۷	۷۷۱,۸۱۸	۹۵۰,۳۷۵	۱,۱۳۵,۸۵۲	۱,۴۱۸,۸۶۳	۱,۸۰۰,۰۴۵	۲,۳۰۷,۷۳۰	۳,۵۳۷,۳۷۴
هزینه مصرفی جمعی	۴۴۳,۲۰۲	۵۲۳,۲۶۵	۶۸۴,۳۴۱	۷۹۹,۲۵۱	۹۳۴,۰۵۸	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۲۶۹,۳۹۳	۱,۶۰۵,۶۰۶	۱,۸۷۹,۰۳۹	۲,۳۴۹,۵۰۲
تشکیل سرمایه ناخالص	۲,۴۸۳,۷۱۹	۲,۸۷۰,۱۵۴	۳,۷۱۶,۴۲۲	۴,۵۲۶,۸۴۷	۳,۸۷۱,۱۱۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۵,۳۲۱,۶۰۲	۷,۱۸۲,۱۶۰	۱۰,۲۰۶,۵۹۴	۱۷,۲۳۳,۹۲۴
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۲,۰۰۳,۵۴۵	۲,۳۷۲,۹۶۴	۲,۹۱۸,۸۴۰	۳,۵۰۱,۲۷۰	۳,۰۷۰,۱۵۳	۳,۱۸۷,۳۴۹	۳,۶۸۲,۹۸۳	۴,۸۹۴,۰۲۷	۶,۳۵۲,۴۸۱	۱۱,۶۱۴,۸۹۶
تغییر در موجودی انبار	۴۷۶,۵۱۶	۴۹۴,۹۲۵	۷۹۵,۷۰۷	۱,۰۲۴,۰۴۷	۷۹۶,۰۳۰	۱,۰۰۴,۷۶۱	۱,۶۳۵,۵۵۳	۲,۲۸۰,۳۳۷	۳,۸۵۲,۵۸۵	۵,۶۱۶,۸۰۵
خالص تحصیل اشیاء قیمتی	۳,۶۵۸	۲,۲۶۵	۱,۸۷۶	۱,۵۳۱	۴,۹۳۲	۲,۲۰۳	۳,۰۶۵	۷,۷۹۷	۱,۵۲۸	۲,۲۲۴
خالص صادرات کالا و خدمات	۵۹۶,۳۱۲	۶۸,۰۰۲	۳۴۸,۷۳۲	۳۷,۹۸۰	-۲۳۹,۷۶۸	۲۷۸,۸۹۴	۱۲۱,۵۹۱	۷۹۳,۲۱۰	-۱,۰۳۶,۱۶۶	-۲,۰۲۳,۶۳۸
صادرات کالا و خدمات	۱,۷۱۹,۴۰۱	۱,۷۷۴,۵۷۷	۲,۶۷۸,۲۰۲	۲,۷۹۷,۸۳۲	۲,۲۶۵,۹۴۹	۳,۰۴۹,۱۶۷	۳,۸۰۵,۱۴۰	۶,۷۲۹,۵۶۱	۶,۴۲۶,۱۲۹	۷,۹۲۳,۵۶۵
صادرات کالا	۱,۶۰۴,۸۶۰	۱,۵۵۳,۵۱۹	۲,۳۷۹,۷۴۳	۲,۴۵۱,۰۶۰	۱,۸۸۳,۵۰۶	۲,۶۷۰,۹۵۷	۳,۴۱۶,۹۱۳	۵,۶۶۵,۰۳۱	۵,۰۷۹,۰۰۰	۷,۰۱۱,۸۶۲
صادرات خدمات	۱۱۴,۵۴۱	۲۲۱,۰۵۸	۲۹۸,۴۵۹	۳۴۶,۷۷۲	۳۸۲,۴۴۴	۳۷۸,۲۱۱	۳۸۸,۲۲۷	۱,۰۶۴,۵۳۰	۱,۳۴۷,۱۲۸	۹۱۱,۷۰۴
واردات کالا و خدمات	۱,۱۲۳,۰۹۰	۱,۷۰۶,۵۷۵	۲,۳۲۹,۴۷۰	۲,۷۵۹,۸۵۲	۲,۵۰۵,۷۱۸	۲,۷۷۰,۲۷۳	۳,۶۸۳,۵۴۹	۵,۹۳۶,۳۵۲	۷,۴۶۲,۲۹۴	۹,۹۴۷,۲۰۴
واردات کالا	۹۱۰,۵۵۰	۱,۳۸۶,۸۹۹	۱,۸۵۶,۶۱۵	۲,۲۱۴,۸۴۶	۱,۹۶۴,۷۷۵	۲,۲۰۳,۲۲۴	۲,۹۵۲,۵۲۳	۴,۵۹۰,۱۸۰	۵,۸۴۹,۷۵۹	۸,۴۵۷,۲۳۰
واردات خدمات	۲۱۳,۵۴۰	۳۱۹,۶۷۶	۴۷۲,۸۵۵	۵۴۵,۰۰۶	۵۴۰,۹۴۲	۵۶۷,۰۴۹	۷۳۱,۰۲۶	۱,۳۴۶,۱۷۲	۱,۶۱۲,۵۳۵	۱,۴۸۹,۹۷۴
اضافه می‌شود: اشتباهات آماری	-۹,۵۰۲	۱۳۰,۶۱۷	۲۰۷,۹۲۵	۳۱۶,۳۳۸	۱۲۲,۰۱۹	۳۰۷,۸۰۵	۴۱۸,۱۶۱	-۱۳۹,۹۶۱	۵۷۷,۴۹۷	۸۲۰,۲۹۸
هزینه ناخالص داخلی به قیمت بازار	۶,۸۹۶,۰۰۰	۷,۸۹۵,۶۷۷	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۴۰,۷۹۱,۳۷۷

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
هزینه مصرفی نهایی	۵۵/۵	۶۱/۱	۵۹/۸	۶۰/۲	۶۹/۰	۶۶/۸	۶۵/۰	۶۳/۸	۶۴/۴	۶۰/۷
هزینه مصرفی نهایی خانوار	۴۱/۸	۴۷/۴	۴۶/۵	۴۶/۹	۵۳/۰	۵۰/۷	۴۸/۶	۴۷/۷	۴۸/۸	۴۶/۱
هزینه مصرفی نهایی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۲
هزینه مصرفی نهایی دولتی	۱۳/۲	۱۳/۳	۱۳/۰	۱۲/۸	۱۵/۶	۱۵/۸	۱۶/۱	۱۵/۷	۱۵/۳	۱۴/۴
هزینه مصرفی فردی	۶/۸	۶/۷	۶/۵	۶/۳	۷/۹	۷/۹	۸/۵	۸/۳	۸/۴	۸/۷
هزینه مصرفی جمعی	۶/۴	۶/۶	۶/۴	۶/۵	۷/۷	۷/۹	۷/۶	۷/۴	۶/۹	۵/۸
تشکیل سرمایه ناخالص	۳۶/۰	۳۶/۴	۳۴/۹	۳۶/۹	۳۲/۰	۲۹/۱	۳۱/۸	۳۳/۲	۳۷/۳	۴۲/۲
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۲۹/۱	۳۰/۱	۲۷/۴	۲۸/۶	۲۵/۴	۲۲/۱	۲۲/۰	۲۲/۶	۲۳/۲	۲۸/۵
تغییر در موجودی انبار	۶/۹	۶/۳	۷/۵	۸/۴	۶/۶	۷/۰	۹/۸	۱۰/۵	۱۴/۱	۱۳/۸
خالص تحصیل اشیاء قیمتی	۰/۱	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
خالص صادرات کالا و خدمات	۸/۶	۰/۹	۳/۳	۰/۳	-۲/۰	۱/۹	۰/۷	۳/۷	-۳/۸	-۵/۰
صادرات کالا و خدمات	۲۴/۹	۲۲/۵	۲۵/۲	۲۲/۸	۱۸/۷	۲۱/۲	۲۲/۷	۳۱/۱	۲۳/۵	۱۹/۴
صادرات کالا	۲۳/۳	۱۹/۷	۲۲/۴	۲۰/۰	۱۵/۶	۱۸/۵	۲۰/۴	۲۶/۲	۱۸/۶	۱۷/۲
صادرات خدمات	۱/۷	۲/۸	۲/۸	۲/۸	۳/۲	۲/۶	۲/۳	۴/۹	۴/۹	۲/۲
واردات کالا و خدمات	۱۶/۳	۲۱/۶	۲۱/۹	۲۲/۵	۲۰/۷	۱۹/۲	۲۲/۰	۲۷/۴	۲۷/۳	۲۴/۴
واردات کالا	۱۳/۲	۱۷/۶	۱۷/۵	۱۸/۱	۱۶/۲	۱۵/۳	۱۷/۶	۲۱/۲	۲۱/۴	۲۰/۷
واردات خدمات	۳/۱	۴/۰	۴/۴	۴/۴	۴/۵	۳/۹	۴/۴	۶/۲	۵/۹	۳/۷
اضافه می شود : اشتباهات آماری	-۰/۱	۱/۷	۲/۰	۲/۶	۱/۰	۲/۱	۲/۵	-۰/۶	۲/۱	۲/۰
هزینه ناخالص داخلی به قیمت بازار	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
هزینه مصرفی نهایی	۹,۱۵۷,۸۹۶	۹,۰۴۴,۴۶۵	۹,۰۱۷,۱۰۷	۹,۰۳۶,۴۱۶	۹,۱۸۷,۰۵۵	۹,۶۲۷,۸۷۹	۹,۷۲۳,۴۰۵	۹,۵۴۳,۸۳۶	۹,۰۷۳,۱۶۸	۹,۰۹۱,۵۷۳
هزینه مصرفی نهایی خانوار	۷,۱۴۷,۹۳۴	۷,۰۲۵,۰۳۶	۶,۹۷۱,۵۲۸	۷,۰۰۷,۳۲۶	۶,۹۹۰,۳۳۱	۷,۳۰۵,۱۴۰	۷,۴۲۰,۱۲۵	۷,۲۹۲,۹۹۹	۶,۹۵۲,۷۳۹	۶,۹۹۷,۳۴۲
هزینه مصرفی نهایی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار	۸۹,۲۷۳	۶۵,۹۱۳	۵۸,۷۰۷	۶۹,۳۶۹	۵۹,۷۶۳	۴۸,۹۱۶	۴۸,۰۹۹	۴۰,۲۱۳	۳۲,۵۱۳	۲۵,۸۳۱
هزینه مصرفی نهایی دولتی	۱,۹۲۰,۶۸۸	۱,۹۴۳,۵۱۶	۱,۹۸۶,۸۷۳	۱,۹۵۹,۷۲۰	۲,۱۳۶,۹۶۱	۲,۲۷۳,۸۲۳	۲,۲۵۵,۱۸۱	۲,۲۱۰,۶۲۴	۲,۰۸۷,۹۱۶	۲,۰۶۸,۳۹۹
هزینه مصرفی فردی	۹۸۵,۶۷۸	۹۷۵,۳۳۸	۹۹۹,۱۷۷	۹۶۰,۷۲۹	۱,۰۷۵,۸۴۴	۱,۱۳۵,۸۵۲	۱,۱۹۰,۹۱۷	۱,۱۶۷,۴۶۶	۱,۱۵۰,۳۹۴	۱,۲۴۳,۷۹۱
هزینه مصرفی جمعی	۹۳۵,۰۱۰	۹۶۸,۱۷۸	۹۸۷,۶۹۶	۹۹۸,۹۹۱	۱,۰۶۱,۱۱۷	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۰۶۴,۲۶۴	۱,۰۴۳,۱۵۸	۹۳۷,۵۲۲	۸۲۴,۶۰۹
تشکیل سرمایه ناخالص	۵,۸۸۶,۴۳۵	۵,۴۶۸,۳۵۲	۴,۹۷۳,۹۸۴	۵,۱۷۴,۲۰۰	۳,۱۵۷,۹۸۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۴,۴۷۳,۵۳۳	۴,۲۶۳,۹۰۱	۳,۹۱۰,۶۵۰	۴,۶۸۸,۵۵۲
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۵,۲۳۵,۷۵۰	۴,۹۸۲,۶۳۸	۳,۵۲۱,۹۹۳	۳,۷۷۴,۹۱۶	۳,۲۴۱,۸۳۹	۳,۱۸۷,۳۴۹	۳,۱۶۹,۹۳۵	۲,۶۶۷,۵۷۲	۲,۴۹۳,۲۴۴	۲,۵۷۳,۷۴۶
تغییر در موجودی انبار	۶۳۶,۴۵۱	۱,۴۸۰,۳۰۹	۱,۴۴۹,۰۳۷	۱,۳۹۷,۳۰۹	-۸۹,۶۷۷	۱,۰۰۴,۷۶۱	۱,۳۰۰,۹۷۱	۱,۵۹۳,۲۵۵	۱,۴۱۷,۰۰۷	۲,۱۱۴,۵۵۰
خالص تحصیل اشیاء قیمتی	۱۴,۲۳۴	۵,۴۰۶	۲,۹۵۴	۱,۹۷۵	۵,۸۲۳	۲,۲۰۳	۲,۶۲۷	۳,۰۷۴	۳۹۹	۲۵۶
خالص صادرات کالا و خدمات	-۲,۵۷۲,۸۸۶	-۲,۰۲۹,۰۴۷	-۱,۳۴۰,۷۴۹	-۱,۱۶۵,۳۱۳	-۲۲۲,۵۲۷	۲۷۸,۸۹۴	۱۰۵,۸۲۳	۸۹۸,۷۷۳	۹۵۰,۸۱۱	۱,۰۷۷,۴۸۳
صادرات کالا و خدمات	۲,۵۲۱,۴۳۰	۲,۰۰۰,۰۴۱	۱,۹۵۱,۱۶۱	۲,۱۷۴,۰۲۰	۲,۳۹۲,۹۵۰	۳,۰۴۹,۱۶۷	۳,۰۶۴,۵۶۸	۳,۰۵۲,۵۴۰	۲,۴۲۳,۷۵۲	۲,۱۱۲,۸۰۸
صادرات کالا	۲,۲۵۷,۰۶۴	۱,۵۸۲,۶۲۶	۱,۵۲۶,۱۱۴	۱,۷۶۱,۶۹۰	۱,۹۸۱,۴۲۰	۲,۶۷۰,۹۵۷	۲,۷۰۷,۱۳۳	۲,۳۱۹,۸۷۸	۱,۷۸۷,۴۹۹	۱,۸۴۶,۷۴۵
صادرات خدمات	۲۷۴,۳۶۶	۴۱۷,۴۱۴	۴۲۵,۰۴۶	۴۱۲,۳۲۹	۴۱۱,۵۳۱	۳۷۸,۲۱۱	۳۵۷,۴۳۵	۷۳۲,۶۶۱	۶۳۶,۲۵۳	۲۶۶,۰۶۲
واردات کالا و خدمات	۵,۱۰۴,۳۱۵	۴,۰۲۹,۰۸۷	۳,۲۹۱,۹۱۰	۳,۳۳۹,۳۳۳	۲,۶۱۵,۴۷۷	۲,۷۷۰,۲۷۳	۲,۹۵۸,۷۴۶	۲,۱۵۳,۷۶۶	۱,۴۷۲,۹۴۲	۱,۰۳۵,۳۲۴
واردات کالا	۴,۰۹۲,۹۵۶	۳,۲۶۰,۷۴۳	۲,۶۰۶,۰۰۰	۲,۶۷۰,۴۵۶	۲,۰۵۲,۲۲۳	۲,۲۰۳,۲۲۴	۲,۳۷۰,۵۴۵	۱,۶۶۸,۲۲۹	۱,۱۵۵,۴۲۸	۸۸۰,۲۴۶
واردات خدمات	۱,۰۱۱,۳۶۰	۷۶۸,۳۴۵	۶۸۵,۹۱۰	۶۶۸,۸۷۷	۵۶۳,۲۵۴	۵۶۷,۰۴۹	۵۸۸,۲۰۰	۴۸۵,۵۳۷	۳۱۷,۵۱۴	۱۵۵,۰۷۸
اضافه می‌شود: اشتباهات آماری	۱,۰۲۷,۳۵۱	۵۰۹,۲۰۱	۱۴۴,۸۸۰	۳۸۷,۷۳۲	۱,۱۱۹,۱۱۶	۳۰۷,۸۰۵	۵۰۳,۶۰۰	-۱۷۲,۲۹۲	۱۵۳,۳۰۴	-۳۰۰,۵۰۶
هزینه ناخالص داخلی به قیمت بازار	۱۳,۴۹۸,۷۹۵	۱۲,۹۹۲,۹۷۲	۱۲,۷۹۵,۲۲۲	۱۳,۴۳۳,۰۳۵	۱۳,۲۴۱,۶۳۰	۱۴,۰۴۸,۸۹۱	۱۴,۸۰۶,۳۶۱	۱۴,۵۳۴,۲۱۹	۱۴,۰۸۷,۹۳۳	۱۴,۵۵۷,۱۰۲

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	شرح - میلیارد ریال
۰/۲	-۴/۹	-۱/۸	۱/۰	۴/۸	۱/۷	۰/۲	-۰/۳	-۱/۲	هزینه مصرفی نهایی
۰/۶	-۴/۷	-۱/۷	۱/۶	۴/۵	-۰/۲	۰/۵	-۰/۹	-۱/۶	هزینه مصرفی نهایی خانوار
-۲۰/۶	-۱۹/۱	-۱۶/۴	-۱/۷	-۱۸/۱	-۱۳/۸	۱۸/۲	-۱۰/۹	-۲۶/۲	هزینه مصرفی نهایی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوار
-۰/۹	-۵/۶	-۲/۰	-۰/۸	۶/۴	۹/۰	-۱/۴	۲/۲	۱/۲	هزینه مصرفی نهایی دولتی
۸/۱	-۱/۵	-۲/۰	۴/۸	۵/۶	۱۲/۰	-۳/۸	۲/۴	-۱/۰	هزینه مصرفی فردی
-۱۲/۰	-۱۰/۱	-۲/۰	-۶/۵	۷/۲	۶/۲	۱/۱	۲/۰	۳/۵	هزینه مصرفی جمعی
۱۹/۹	-۸/۳	-۴/۷	۶/۷	۳۲/۸	-۳۹/۰	۴/۰	-۹/۰	-۷/۱	تشکیل سرمایه ناخالص
۳/۲	-۶/۵	-۱۵/۸	-۰/۵	-۱/۷	-۱۴/۱	۷/۲	-۱۱/۶	-۲۳/۹	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
									تغییر در موجودی انبار
									خالص تحویل اشیاء قیمتی
									خالص صادرات کالا و خدمات
-۱۲/۸	-۲۰/۶	-۰/۴	۰/۵	۲۷/۴	۱۰/۱	۱۱/۴	-۲/۴	-۲۱/۰	صادرات کالا و خدمات
۳/۳	-۲۲/۹	-۱۴/۳	۱/۴	۳۴/۸	۱۲/۵	۱۵/۴	-۳/۶	-۲۹/۹	صادرات کالا
-۵۸/۲	-۱۳/۲	۱۰۵/۰	-۵/۵	-۸/۱	-۰/۲	-۳/۰	۱/۸	۵۲/۱	صادرات خدمات
-۲۹/۷	-۳۱/۶	-۲۷/۲	۶/۸	۵/۹	-۲۱/۷	۱/۴	-۱۸/۳	-۲۱/۱	واردات کالا و خدمات
-۲۳/۸	-۳۰/۷	-۲۹/۶	۷/۶	۷/۴	-۲۳/۲	۲/۵	-۲۰/۱	-۲۰/۳	واردات کالا
-۵۱/۲	-۳۴/۶	-۱۷/۵	۳/۷	۰/۷	-۱۵/۸	-۲/۵	-۱۰/۷	-۲۴/۰	واردات خدمات
									اضافه می شود : اشتباهات آماری
۳/۳	-۳/۱	-۱/۸	۲/۸	۸/۸	-۱/۴	۵/۰	-۱/۵	-۳/۷	هزینه ناخالص داخلی به قیمت بازار

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۱۹,۳۲۲	۹۶۵,۴۳۹	۱,۵۰۰,۰۱۳	۱,۷۷۷,۸۴۲	۱,۹۱۰,۳۷۱	۲,۱۶۱,۵۴۵	۲,۴۵۵,۲۷۷	۳,۷۲۹,۷۴۶	۵,۴۴۴,۱۵۶	۷,۵۱۶,۵۴۳
۲ نفت و گاز	۱,۵۵۳,۰۴۳	۱,۱۷۲,۳۲۱	۱,۸۸۲,۷۱۰	۱,۸۰۴,۳۴۸	۱,۲۸۴,۰۸۸	۲,۰۹۰,۸۴۰	۲,۵۸۳,۲۷۹	۳,۰۷۰,۹۶۳	۱,۹۶۸,۱۹۱	۱,۸۴۹,۱۶۸
۳ استخراج معدن	۶۷,۳۴۹	۱۰۲,۹۶۹	۱۳۰,۲۳۸	۱۴۳,۶۵۲	۱۲۹,۰۷۲	۱۶۹,۴۶۶	۲۵۵,۳۹۳	۳۹۹,۲۶۴	۶۵۷,۶۴۴	۱,۵۱۱,۲۳۸
۴ صنعت (ساخت)	۲,۸۸۵,۶۲۶	۳,۶۸۸,۹۴۱	۴,۹۵۵,۴۹۹	۵,۴۹۶,۱۱۹	۴,۷۰۴,۷۷۰	۵,۴۶۱,۱۴۶	۶,۷۹۱,۷۷۳	۱۰,۰۳۳,۶۷۸	۱۴,۸۰۹,۳۷۳	۲۶,۱۴۵,۹۶۸
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۶۸,۴۸۰	۳۷۶,۴۵۳	۳۸۶,۹۵۹	۵۱۱,۹۰۵	۵۵۵,۸۴۸	۵۹۰,۱۹۷	۶۳۷,۵۱۷	۶۶۸,۱۳۷	۷۱۲,۲۴۱	۷۷۰,۹۶۸
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۴,۸۵۵	۲۸,۶۸۳	۳۵,۶۶۹	۴۱,۴۷۴	۴۸,۱۴۳	۵۶,۴۷۹	۵۹,۲۱۶	۷۸,۸۱۹	۸۳,۴۵۸	۱۰۰,۲۶۸
۷ ساختمان	۱,۲۵۷,۳۲۴	۱,۵۸۷,۵۴۸	۱,۹۱۷,۶۷۲	۲,۱۶۰,۷۵۸	۱,۸۷۸,۴۷۴	۱,۸۵۵,۲۹۰	۲,۰۴۱,۵۷۸	۲,۷۵۱,۳۰۸	۳,۷۸۰,۱۸۴	۷,۰۵۹,۳۶۳
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۹۸۷,۵۵۰	۱,۱۸۵,۶۱۷	۱,۵۵۸,۱۰۶	۱,۷۸۹,۰۳۸	۱,۸۳۵,۶۹۸	۲,۰۶۹,۸۴۷	۲,۳۶۰,۰۸۹	۳,۰۵۰,۶۱۶	۴,۱۱۷,۹۹۷	۶,۴۷۷,۶۵۰
۹ حمل و نقل و انبارداری	۷۶۱,۸۶۷	۹۳۳,۳۲۵	۱,۱۹۰,۳۳۵	۱,۴۴۹,۳۵۰	۱,۵۶۲,۸۴۴	۱,۶۵۵,۵۵۰	۱,۷۷۴,۳۰۹	۲,۳۲۴,۴۶۰	۳,۲۵۲,۱۲۱	۴,۷۸۴,۴۷۷
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۹۱,۴۴۲	۱۱۵,۶۰۴	۱۴۰,۳۳۸	۱۸۰,۴۷۰	۱۹۹,۴۳۰	۲۲۱,۷۹۹	۲۳۰,۹۶۱	۲۸۱,۴۵۴	۳۴۷,۸۸۵	۲۸۲,۲۷۸
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۱۳۵,۸۷۱	۱۵۹,۳۹۶	۱۹۰,۲۸۶	۲۲۰,۰۳۸	۲۴۰,۴۶۶	۲۸۲,۷۲۰	۳۲۱,۷۱۵	۳۹۹,۲۰۰	۵۰۷,۱۵۵	۷۳۲,۲۵۷
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۷۴,۴۱۳	۳۰۳,۷۱۳	۳۸۹,۸۸۳	۴۵۶,۰۱۸	۴۷۹,۸۸۷	۵۶۵,۳۷۶	۶۴۳,۳۲۸	۹۱۸,۴۷۷	۱,۳۴۹,۰۰۷	۲,۵۲۲,۶۸۰
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۷۹۶,۴۸۴	۹۶۷,۷۲۱	۱,۱۳۴,۰۱۷	۱,۳۹۶,۷۷۲	۱,۵۹۸,۹۸۷	۱,۸۵۶,۴۹۰	۲,۰۰۸,۳۶۵	۲,۳۷۶,۲۹۶	۳,۰۴۷,۰۴۹	۴,۱۴۶,۵۴۳
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۱۱۰,۳۹۳	۱۲۱,۲۳۳	۱۵۲,۷۱۱	۱۷۵,۲۷۴	۲۱۴,۷۷۹	۲۵۶,۶۹۵	۲۷۸,۲۹۷	۳۴۹,۹۰۰	۳۶۴,۸۶۱	۴۰۹,۸۴۳
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۸,۵۱۳	۹,۲۶۸	۱۱,۵۴۶	۱۴,۴۵۰	۱۷,۸۰۷	۲۰,۴۱۶	۲۳,۰۲۵	۲۵,۶۸۶	۲۸,۵۰۳	۳۷,۱۹۰
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۶۲۶,۴۶۶	۷۳۰,۸۸۲	۹۶۲,۱۸۱	۱,۰۹۷,۹۱۹	۱,۳۲۷,۷۶۱	۱,۵۴۶,۰۲۴	۱,۹۳۱,۸۲۸	۲,۱۹۷,۳۴۵	۲,۶۵۴,۰۸۶	۳,۶۵۸,۵۰۹
۱۷ آموزش	۲۴۶,۶۹۷	۲۸۴,۴۲۷	۳۶۰,۹۳۷	۴۱۸,۰۶۷	۴۸۹,۶۳۱	۶۱۵,۳۳۹	۶۵۰,۷۷۲	۹۰۵,۹۷۴	۱,۱۹۷,۹۸۰	۱,۵۴۴,۵۴۰
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۹۹,۳۱۹	۲۳۴,۴۹۴	۳۳۱,۸۷۱	۴۵۶,۶۱۴	۵۸۳,۱۰۴	۶۹۸,۵۷۳	۷۲۹,۷۴۴	۸۶۳,۵۰۳	۱,۰۰۳,۱۹۸	۱,۳۴۰,۰۸۵
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۸۶,۷۲۷	۱۰۵,۲۳۷	۱۳۱,۵۲۷	۱۶۲,۹۲۶	۱۷۶,۵۷۳	۱۹۳,۳۸۸	۲۰۷,۲۵۸	۲۸۷,۹۶۹	۳۲۴,۰۱۴	۴۴۵,۵۸۱
ارزش ستانده ناخالص به قیمت پایه	۱۱,۱۰۱,۶۴۰	۱۳,۰۷۳,۲۷۰	۱۷,۳۶۲,۴۹۸	۱۹,۷۵۲,۹۳۳	۱۹,۲۳۷,۷۳۱	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۵,۹۸۳,۸۲۶	۳۴,۷۱۲,۷۹۶	۴۵,۶۴۹,۱۰۵	۷۱,۳۳۵,۱۴۸

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱,۶۷۴,۳۸۲	۱,۷۶۴,۴۳۹	۱,۸۵۲,۹۰۵	۱,۹۶۱,۶۲۱	۲,۰۲۸,۷۲۳	۲,۱۶۱,۵۴۵	۲,۲۲۲,۳۷۴	۲,۲۳۸,۹۹۴	۲,۴۴۲,۱۱۰	۲,۴۹۱,۹۵۹
۲ نفت و گاز	۱,۹۷۰,۲۱۳	۱,۳۸۹,۰۵۶	۱,۳۲۲,۷۰۲	۱,۳۵۳,۴۵۶	۱,۴۱۹,۸۰۶	۲,۰۹۰,۸۴۰	۲,۰۷۹,۷۰۲	۱,۷۲۲,۸۷۶	۱,۱۷۲,۸۱۹	۱,۲۵۸,۵۶۳
۳ استخراج معدن	۱۱۱,۰۸۸	۱۱۶,۰۶۳	۱۳۰,۸۵۹	۱۳۲,۴۸۵	۱۷۰,۱۵۸	۱۶۹,۴۶۶	۱۸۶,۳۵۷	۱۷۹,۳۰۱	۱۹۳,۹۶۸	۲۲۱,۰۹۷
۴ صنعت (ساخت)	۵,۸۹۸,۶۸۰	۵,۳۳۱,۲۹۵	۵,۲۳۴,۶۲۸	۵,۴۳۴,۰۲۰	۴,۹۷۳,۱۴۲	۵,۴۶۱,۱۴۶	۵,۸۱۱,۲۷۰	۵,۶۴۵,۲۰۸	۵,۶۵۸,۰۶۵	۶,۱۱۴,۷۴۰
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۷۳,۶۵۶	۴۸۰,۸۲۶	۴۹۱,۰۴۴	۵۳۵,۹۱۳	۵۶۱,۸۵۹	۵۹۰,۱۹۷	۶۲۰,۵۹۰	۶۳۶,۵۶۱	۶۶۰,۹۶۵	۶۹۹,۲۹۶
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۷,۳۰۶	۴۸,۸۵۴	۵۲,۳۰۹	۵۴,۱۰۸	۵۵,۷۶۴	۵۶,۴۷۹	۵۸,۵۸۳	۵۸,۸۰۱	۶۱,۳۱۲	۶۲,۹۲۰
۷ ساختمان	۲,۵۷۰,۱۰۷	۲,۲۹۲,۴۷۹	۲,۱۱۰,۲۹۹	۲,۲۳۹,۳۳۱	۱,۹۹۳,۳۳۱	۱,۸۵۵,۲۹۰	۱,۸۰۶,۲۸۶	۱,۶۰۰,۳۱۴	۱,۵۶۵,۵۷۰	۱,۶۱۹,۸۲۰
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۲,۳۴۷,۴۱۹	۲,۱۵۳,۱۶۶	۲,۱۰۷,۶۲۷	۲,۰۸۴,۹۹۴	۱,۹۷۱,۱۵۲	۲,۰۶۹,۸۴۷	۲,۱۴۴,۵۶۰	۲,۰۳۶,۲۷۶	۱,۹۷۶,۷۹۷	۲,۰۶۵,۶۴۷
۹ حمل و نقل و انبارداری	۱,۶۱۸,۳۵۷	۱,۶۴۵,۲۳۱	۱,۶۱۸,۳۶۴	۱,۶۴۵,۵۴۹	۱,۵۵۲,۵۱۸	۱,۶۵۵,۵۵۰	۱,۷۶۳,۰۵۲	۱,۷۳۹,۸۷۴	۱,۷۹۱,۰۶۷	۱,۷۶۷,۳۹۱
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۶۶,۱۱۵	۲۴۴,۴۵۶	۲۱۴,۲۴۵	۲۳۱,۲۳۶	۲۱۸,۸۷۱	۲۲۱,۷۹۹	۲۰۷,۳۰۸	۲۰۰,۳۴۳	۱۶۷,۱۰۳	۱۰۱,۲۲۱
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۲۰۳,۸۰۲	۲۲۶,۷۸۸	۲۳۸,۳۲۷	۲۴۶,۷۰۳	۲۴۱,۲۰۰	۲۸۳,۷۲۰	۳۸۰,۷۵۶	۵۱۵,۵۹۶	۶۱۳,۶۱۰	۸۱۹,۰۹۰
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۵۴,۴۳۱	۲۷۸,۸۷۰	۳۱۶,۳۷۵	۳۲۶,۴۵۲	۳۸۶,۶۱۱	۵۶۵,۳۷۶	۶۶۶,۴۷۷	۶۲۹,۶۱۱	۶۴۸,۱۲۲	۶۶۹,۵۲۷
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱,۵۵۶,۱۱۵	۱,۶۸۱,۳۹۱	۱,۶۳۲,۰۰۹	۱,۷۳۲,۴۰۸	۱,۷۵۹,۸۴۷	۱,۸۵۶,۴۹۰	۱,۸۵۲,۰۲۴	۱,۹۲۹,۱۵۶	۱,۹۴۳,۲۹۶	۲,۰۰۸,۰۹۷
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۲۳۵,۱۲۲	۲۱۱,۲۲۲	۱۹۸,۲۷۵	۲۰۸,۳۸۳	۲۳۴,۱۱۸	۲۵۶,۶۹۵	۲۶۸,۷۷۹	۲۷۴,۹۸۰	۲۲۶,۵۱۴	۱۹۱,۷۲۳
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۹,۱۷۲	۱۵,۷۶۵	۱۴,۵۹۹	۱۵,۹۱۵	۱۸,۶۹۶	۲۰,۴۱۶	۲۰,۹۳۱	۱۸,۶۰۰	۱۶,۰۴۶	۱۵,۵۲۲
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۳۲۱,۷۲۱	۱,۳۵۰,۹۰۸	۱,۳۸۶,۸۶۱	۱,۳۷۰,۷۴۵	۱,۵۰۶,۷۸۵	۱,۵۴۶,۰۲۴	۱,۶۲۰,۲۸۵	۱,۴۲۶,۳۹۴	۱,۳۲۳,۳۶۲	۱,۲۶۴,۲۵۸
۱۷ آموزش	۵۱۰,۲۵۵	۵۱۴,۱۴۴	۵۲۶,۶۱۴	۵۳۲,۷۱۸	۵۵۷,۹۸۰	۶۱۵,۲۳۹	۵۵۵,۶۵۳	۶۰۷,۴۷۸	۶۲۳,۲۷۳	۵۶۹,۳۱۸
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۲۲,۵۸۹	۵۰۵,۵۵۸	۵۴۲,۷۹۵	۶۱۵,۷۷۹	۶۶۴,۹۴۶	۶۹۸,۵۷۳	۶۴۱,۹۲۷	۶۲۲,۶۵۶	۵۷۳,۹۱۳	۵۶۹,۱۳۹
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۳۲,۷۷۰	۲۴۶,۶۲۰	۲۱۱,۱۲۹	۲۱۴,۳۰۳	۱۹۹,۵۷۷	۱۹۳,۳۸۸	۱۸۳,۰۱۵	۲۰۵,۵۵۳	۱۷۵,۶۹۶	۱۷۶,۱۹۷
ارزش ستانده ناخالص به قیمت پایه	۲۱,۸۳۳,۳۱۱	۲۰,۴۷۷,۱۳۳	۲۰,۲۱۱,۹۶۷	۲۰,۹۳۶,۱۱۹	۲۰,۵۱۵,۰۸۲	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۳,۰۸۹,۹۲۸	۲۲,۲۸۸,۵۷۲	۲۱,۸۳۲,۶۰۸	۲۲,۶۸۵,۵۴۷

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲۹۹,۲۰۲	۴۲۸,۷۷۵	۵۶۶,۸۰۱	۶۲۸,۵۴۴	۶۸۸,۸۹۵	۷۵۱,۷۱۹	۸۱۰,۵۷۹	۱,۳۲۱,۹۲۱	۱,۷۹۷,۹۳۷	۲,۵۳۴,۶۹۳
۲ نفت و گاز	۱۳۹,۴۴۹	۱۴۶,۲۰۵	۱۶۶,۵۱۴	۲۰۲,۷۸۴	۲۰۹,۲۸۶	۲۲۹,۹۱۷	۲۴۰,۴۲۹	۲۵۲,۶۳۴	۲۰۹,۶۳۴	۳۷۲,۶۰۱
۳ استخراج معدن	۱۷,۱۹۷	۲۴,۳۱۱	۳۷,۲۳۶	۴۶,۳۶۹	۳۷,۷۹۱	۴۷,۳۱۹	۶۱,۷۳۳	۹۳,۸۱۴	۱۶۶,۶۲۹	۲۶۹,۷۷۰
۴ صنعت (ساخت)	۱,۹۳۴,۵۱۷	۲,۳۹۵,۸۵۰	۳,۲۸۲,۶۴۶	۳,۵۸۶,۲۵۳	۳,۰۷۶,۷۰۶	۳,۵۹۵,۹۱۶	۴,۴۹۰,۱۱۳	۶,۶۵۱,۸۲۸	۹,۸۷۱,۳۷۴	۱۷,۵۲۲,۸۸۰
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۸۳,۵۰۱	۸۶,۱۰۸	۸۸,۵۳۵	۱۱۷,۱۱۵	۱۲۹,۲۴۲	۱۳۷,۰۳۵	۱۴۸,۷۴۰	۱۵۷,۶۷۷	۱۷۲,۱۳۴	۱۸۷,۹۳۶
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۴,۵۱۷	۱۶,۷۳۲	۲۰,۷۴۶	۲۴,۲۰۰	۲۸,۱۶۱	۳۲,۹۹۹	۳۴,۴۷۷	۴۵,۹۸۰	۴۸,۷۵۹	۵۸,۵۲۳
۷ ساختمان	۷۷۹,۳۱۶	۹۶۴,۰۸۹	۱,۱۶۳,۵۴۰	۱,۳۷۴,۲۳۰	۱,۳۲۴,۸۱۴	۱,۲۲۸,۲۵۶	۱,۳۲۹,۷۷۳	۱,۷۲۱,۹۲۳	۲,۳۳۱,۱۲۷	۴,۲۸۳,۰۲۲
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۲۱۱,۵۶۷	۲۵۲,۶۶۸	۳۳۲,۹۸۸	۳۸۳,۶۱۳	۳۹۳,۰۳۱	۴۴۴,۴۴۷	۵۰۴,۲۷۲	۶۶۳,۱۴۰	۹۰۳,۱۰۶	۱,۴۳۲,۴۲۸
۹ حمل و نقل و انبارداری	۲۷۲,۷۱۴	۳۴۶,۸۳۷	۴۳۲,۱۵۶	۵۲۷,۷۹۱	۵۶۷,۱۳۱	۵۷۳,۹۶۰	۶۱۶,۳۱۲	۸۲۵,۳۲۱	۱,۱۴۱,۱۹۷	۱,۶۲۷,۸۸۵
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۴۶,۹۹۰	۵۹,۳۱۵	۷۲,۱۲۶	۹۱,۷۳۹	۱۰۴,۱۹۳	۱۱۲,۱۸۷	۱۱۶,۵۳۷	۱۳۴,۵۲۰	۱۷۰,۶۱۵	۱۴۰,۹۶۰
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۴۳,۹۴۸	۵۳,۶۷۷	۶۸,۶۶۷	۷۷,۸۲۰	۸۱,۶۰۹	۹۳,۹۴۸	۱۰۷,۶۸۳	۱۴۴,۰۸۸	۱۸۰,۸۵۱	۲۹۳,۵۲۰
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۰,۱۲۵	۸۴,۲۰۸	۱۱۹,۳۱۳	۱۳۵,۹۵۶	۱۳۹,۶۷۳	۲۱۴,۹۳۰	۲۵۵,۶۱۳	۳۴۴,۲۶۷	۴۳۳,۲۱۸	۶۲۰,۵۲۷
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۳۴,۵۹۴	۳۹,۴۲۲	۴۶,۴۰۵	۵۹,۸۴۸	۶۶,۸۷۵	۸۷,۵۸۷	۹۰,۵۹۷	۱۲۷,۵۹۰	۱۵۷,۸۶۱	۲۳۸,۲۹۲
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۲۶,۱۶۹	۲۸,۵۱۲	۳۴,۱۴۱	۴۳,۰۵۷	۵۲,۷۵۱	۵۸,۸۵۵	۶۶,۸۵۲	۹۸,۲۸۹	۱۰۸,۷۷۴	۱۲۶,۰۶۵
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲,۱۹۰	۲,۳۷۳	۲,۹۶۰	۳,۷۱۵	۴,۵۷۱	۵,۶۶۵	۶,۷۲۴	۷,۷۶۲	۸,۶۵۸	۱۱,۳۷۰
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱۳۴,۶۷۶	۱۴۹,۸۸۱	۱۸۵,۵۴۷	۲۰۴,۵۱۴	۳۱۷,۶۲۷	۴۲۰,۱۳۶	۴۹۹,۳۵۸	۶۲۹,۹۷۶	۷۰۵,۳۹۹	۹۵۲,۰۲۳
۱۷ آموزش	۵۸,۰۶۷	۶۴,۷۱۱	۷۸,۵۶۵	۸۹,۸۷۶	۱۲۷,۱۵۲	۱۶۹,۸۱۹	۱۷۳,۷۵۶	۲۶۳,۲۳۵	۳۲۴,۵۳۹	۴۰۶,۰۹۲
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۱,۰۷۷	۴۶,۸۰۱	۶۴,۰۵۲	۸۷,۴۴۵	۱۲۴,۲۶۰	۱۵۸,۲۱۲	۱۶۳,۴۳۰	۱۹۶,۹۹۴	۲۲۳,۲۴۶	۳۰۰,۷۹۹
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۳۳,۵۴۰	۴۰,۸۹۰	۵۰,۱۰۲	۶۳,۰۶۶	۶۸,۸۲۹	۷۵,۴۷۹	۷۹,۴۴۴	۱۰۶,۰۷۳	۱۲۰,۶۲۶	۱۶۴,۲۲۸
مصارف واسطه به قیمت خریداران	۴,۲۳۳,۳۵۶	۵,۲۳۱,۲۶۷	۶,۸۱۳,۰۳۹	۷,۷۴۷,۹۳۵	۷,۴۴۲,۶۹۶	۸,۴۳۸,۳۸۴	۹,۷۹۶,۵۲۱	۱۳,۷۸۷,۰۳۱	۱۹,۱۷۵,۶۸۴	۳۱,۵۴۳,۶۳۵

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵۸۵,۱۲۱	۶۲۰,۷۰۷	۶۴۸,۱۵۱	۶۵۶,۸۸۰	۶۸۵,۳۱۲	۷۵۱,۷۱۹	۷۶۵,۲۷۲	۸۱۵,۰۴۶	۸۸۸,۳۵۰	۸۸۸,۹۱۷
۲ نفت و گاز	۲۲۴,۶۳۰	۲۱۹,۸۴۱	۲۲۴,۳۲۳	۲۱۸,۲۷۸	۲۱۴,۰۰۳	۲۲۹,۹۱۷	۲۳۸,۷۷۵	۲۲۰,۴۹۱	۲۱۴,۶۸۴	۲۰۸,۳۱۹
۳ استخراج معدن	۳۱,۰۵۲	۳۴,۰۰۷	۳۸,۲۸۶	۳۹,۵۸۱	۴۵,۶۵۳	۴۷,۳۱۹	۵۳,۰۳۶	۵۳,۳۸۹	۵۷,۹۱۹	۶۵,۵۰۱
۴ صنعت (ساخت)	۳,۹۵۵,۱۵۲	۳,۴۷۱,۱۹۹	۳,۴۷۶,۶۲۵	۳,۵۵۳,۲۷۱	۳,۲۴۵,۶۸۷	۳,۵۹۵,۹۱۶	۳,۸۵۰,۹۰۵	۳,۷۴۸,۴۷۷	۳,۷۵۴,۱۹۶	۴,۰۷۲,۸۸۲
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۰۸,۵۴۳	۱۱۱,۹۵۵	۱۱۵,۰۷۳	۱۲۴,۱۸۹	۱۳۰,۲۰۹	۱۳۷,۰۳۵	۱۴۵,۰۵۳	۱۴۷,۹۶۰	۱۵۵,۳۲۰	۱۶۳,۹۹۷
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۷,۴۱۹	۲۸,۳۶۵	۳۰,۳۹۸	۳۱,۴۵۳	۳۲,۴۹۵	۳۲,۹۹۹	۳۴,۲۵۷	۳۴,۲۸۳	۳۵,۹۳۷	۳۶,۸۹۱
۷ ساختمان	۱,۵۰۰,۵۷۱	۱,۲۷۰,۱۴۴	۱,۲۰۲,۷۵۳	۱,۳۴۹,۶۵۱	۱,۲۸۲,۲۴۸	۱,۲۲۸,۲۵۶	۱,۱۷۴,۳۳۴	۹۶۹,۵۱۸	۹۳۸,۶۰۲	۹۴۷,۶۵۴
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۴۸۱,۵۲۴	۴۴۳,۲۲۷	۴۳۸,۵۰۳	۴۳۳,۶۲۳	۴۱۵,۷۲۷	۴۴۴,۴۴۷	۴۶۶,۱۳۳	۴۴۱,۲۷۶	۴۳۲,۰۹۹	۴۵۴,۶۵۶
۹ حمل و نقل و انبارداری	۵۴۳,۴۴۴	۵۵۱,۷۵۱	۵۵۱,۱۰۳	۵۶۳,۵۶۴	۵۳۶,۲۲۳	۵۷۳,۹۶۰	۶۱۵,۶۹۸	۶۰۸,۰۷۳	۶۲۴,۷۳۴	۶۲۰,۷۹۵
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۴,۶۲۲	۱۲۲,۶۵۶	۱۰۷,۷۰۵	۱۱۵,۱۶۳	۱۱۰,۸۱۵	۱۱۲,۱۸۷	۱۰۷,۶۹۶	۱۰۱,۹۸۲	۸۶,۸۳۱	۵۳,۴۳۰
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۶۷,۷۶۰	۷۴,۷۱۵	۸۲,۳۸۸	۸۴,۱۶۷	۸۲,۶۵۵	۹۳,۹۴۸	۱۲۶,۴۶۲	۱۷۱,۸۳۷	۲۰۳,۲۱۶	۲۶۹,۹۴۰
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۷۴,۲۹۹	۹۲,۲۹۰	۱۰۱,۵۷۳	۱۰۹,۱۴۷	۱۲۳,۱۵۴	۲۱۴,۹۳۰	۲۷۰,۶۰۶	۲۲۵,۱۶۱	۲۱۲,۱۵۲	۱۹۷,۵۶۶
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۸,۸۰۶	۶۲,۴۳۱	۵۷,۷۴۷	۶۲,۲۳۳	۶۷,۲۰۵	۸۷,۵۸۷	۹۰,۷۸۸	۹۷,۸۷۴	۹۰,۵۰۶	۹۵,۱۲۱
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۴۹,۰۰۳	۴۴,۸۴۸	۴۲,۷۱۸	۴۵,۵۸۷	۵۲,۲۰۰	۵۸,۸۵۵	۶۲,۹۸۹	۷۲,۱۷۲	۵۹,۹۸۴	۵۱,۲۸۷
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴,۷۴۹	۳,۹۱۴	۳,۶۵۲	۳,۹۸۵	۴,۷۳۶	۵,۶۶۵	۶,۱۹۰	۵,۶۰۶	۴,۸۵۹	۴,۷۲۳
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۶۹,۹۳۴	۲۲۳,۵۲۲	۲۰۸,۳۹۰	۲۰۷,۵۰۷	۲۳۶,۷۴۹	۴۲۰,۱۳۶	۴۵۵,۶۱۲	۳۷۷,۸۰۸	۳۱۷,۱۴۴	۲۷۸,۵۵۴
۱۷ آموزش	۱۱۴,۵۴۹	۱۰۰,۰۳۴	۹۶,۹۵۶	۱۰۰,۱۵۹	۱۳۴,۸۱۳	۱۶۹,۸۱۹	۱۵۸,۴۳۱	۱۶۵,۳۰۱	۱۵۵,۵۹۴	۱۳۱,۰۵۹
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۰۰,۷۹۴	۹۰,۷۷۷	۹۴,۸۰۲	۱۰۸,۸۷۸	۱۳۶,۲۳۶	۱۵۸,۲۱۲	۱۴۸,۴۵۹	۱۳۴,۹۱۹	۱۲۰,۵۶۵	۱۱۶,۷۴۷
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۹۳,۰۱۱	۸۸,۴۳۰	۷۹,۷۵۸	۸۱,۳۵۹	۷۶,۲۰۸	۷۵,۴۷۹	۷۲,۱۰۷	۷۴,۹۲۱	۶۵,۲۶۶	۶۵,۲۷۹
مصارف واسطه به قیمت خریداران	۸,۴۳۴,۹۸۳	۷,۶۵۴,۸۲۲	۷,۶۰۰,۹۰۳	۷,۸۸۸,۶۷۶	۷,۷۰۲,۵۳۰	۸,۴۳۸,۳۸۴	۸,۸۴۲,۸۰۳	۸,۴۶۶,۱۹۵	۸,۴۱۷,۸۵۹	۸,۷۲۴,۳۱۸

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۳۲۰,۱۲۰	۵۳۶,۶۶۴	۹۳۳,۲۱۱	۱,۱۴۹,۲۹۸	۱,۲۲۱,۴۷۶	۱,۴۰۹,۸۲۶	۱,۶۴۴,۶۹۸	۲,۴۰۷,۸۲۶	۳,۶۴۶,۲۱۹	۴,۹۸۱,۸۵۰
۲ نفت و گاز	۱,۴۱۳,۵۹۴	۱,۰۲۶,۱۱۵	۱,۷۱۶,۱۹۷	۱,۶۰۱,۵۶۴	۱,۰۷۴,۸۰۲	۱,۸۶۰,۹۲۳	۲,۳۴۲,۸۵۰	۲,۸۱۸,۳۲۹	۱,۶۵۸,۵۵۸	۱,۴۷۶,۵۶۸
۳ استخراج معدن	۵۰,۱۵۲	۷۸,۶۵۸	۹۳,۰۰۲	۹۷,۲۸۳	۹۱,۲۸۱	۱۲۲,۱۴۷	۱۹۳,۶۶۰	۳۰۵,۴۵۰	۴۹۱,۰۱۵	۱,۲۴۱,۴۶۸
۴ صنعت (ساخت)	۹۵۱,۱۰۹	۱,۲۹۳,۰۹۱	۱,۶۷۲,۸۵۳	۱,۹۰۹,۸۶۶	۱,۶۲۸,۰۶۳	۱,۸۶۵,۲۳۰	۲,۳۰۱,۶۶۰	۲,۳۸۱,۸۵۰	۴,۹۳۷,۹۹۹	۸,۶۲۳,۰۸۸
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۲۸۴,۹۷۸	۲۹۰,۳۴۵	۲۹۸,۴۲۵	۳۹۴,۷۹۰	۴۲۶,۶۰۶	۴۵۳,۱۶۲	۴۸۸,۷۷۷	۵۱۰,۴۶۰	۵۴۰,۱۰۸	۵۸۳,۰۳۲
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۰,۳۳۸	۱۱,۹۵۱	۱۴,۹۲۳	۱۷,۲۷۴	۱۹,۹۸۲	۲۳,۴۸۰	۲۴,۷۳۹	۳۲,۸۳۸	۳۴,۶۹۹	۴۱,۷۳۵
۷ ساختمان	۴۷۸,۰۰۸	۶۲۳,۴۵۹	۷۵۴,۱۳۳	۷۸۶,۵۲۸	۶۵۳,۶۶۱	۶۲۷,۰۳۴	۷۱۱,۸۰۶	۱,۰۲۹,۳۸۵	۱,۴۴۹,۰۵۷	۲,۷۷۶,۳۴۰
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۷۷۵,۹۸۴	۹۳۲,۹۴۹	۱,۲۲۵,۱۱۸	۱,۴۰۵,۴۲۵	۱,۴۴۲,۶۶۷	۱,۶۲۵,۴۰۰	۱,۸۵۵,۷۱۷	۲,۳۸۷,۴۷۶	۳,۲۱۴,۸۹۲	۵,۰۴۵,۲۱۲
۹ حمل و نقل و انبارداری	۴۸۹,۱۵۳	۵۸۶,۴۸۹	۷۵۸,۱۷۹	۹۲۱,۴۵۹	۹۹۵,۷۱۳	۱,۰۸۱,۵۹۰	۱,۱۵۷,۹۹۸	۱,۴۹۹,۱۴۰	۲,۱۱۰,۹۲۴	۳,۱۵۶,۵۹۲
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۴۴,۴۵۱	۵۶,۳۸۹	۶۸,۲۱۲	۸۸,۷۳۱	۹۵,۳۳۷	۱۰۹,۶۱۲	۱۱۴,۴۲۴	۱۴۶,۹۳۴	۱۷۷,۲۷۰	۱۴۱,۳۱۸
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۹۱,۹۲۳	۱۰۵,۷۱۸	۱۲۱,۶۱۹	۱۴۲,۲۱۸	۱۵۸,۸۵۷	۱۸۹,۷۷۲	۲۱۴,۰۳۳	۲۵۵,۱۱۲	۳۲۶,۳۰۳	۴۳۸,۷۳۶
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۴,۲۸۸	۲۱۹,۵۰۵	۲۷۰,۵۷۰	۳۲۰,۰۶۱	۳۴۰,۲۱۴	۳۵۰,۴۴۶	۳۸۷,۷۱۴	۵۷۴,۲۱۰	۹۱۵,۷۸۹	۱,۹۰۲,۱۵۳
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۷۶۱,۸۸۹	۹۲۸,۲۹۹	۱,۰۸۷,۶۱۲	۱,۳۳۶,۹۲۴	۱,۵۳۲,۱۱۲	۱,۷۶۸,۹۰۳	۱,۹۱۷,۷۶۸	۲,۲۴۸,۷۰۶	۲,۸۸۹,۱۸۹	۳,۹۰۸,۲۵۰
۱۴ فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۸۴,۲۲۴	۹۲,۷۲۱	۱۱۸,۵۷۰	۱۳۲,۲۱۸	۱۶۲,۰۲۷	۱۹۷,۸۴۰	۲۱۱,۵۴۵	۲۵۱,۶۱۲	۲۵۶,۰۸۷	۲۸۳,۷۷۷
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶,۳۲۳	۶,۸۹۶	۸,۵۸۶	۱۰,۷۳۵	۱۳,۲۳۷	۱۴,۷۵۱	۱۶,۳۰۱	۱۷,۹۲۴	۱۹,۸۴۵	۲۵,۸۲۰
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۹۱,۷۹۰	۵۸۱,۰۰۰	۷۷۶,۶۳۳	۸۹۳,۴۰۵	۱,۰۱۰,۱۳۳	۱,۱۲۵,۸۸۸	۱,۴۳۲,۴۷۰	۱,۵۶۷,۳۶۹	۱,۹۴۸,۶۸۷	۲,۷۰۶,۴۸۶
۱۷ آموزش	۱۸۸,۶۳۰	۲۱۹,۷۱۵	۲۸۲,۳۷۳	۳۲۸,۱۹۱	۳۶۲,۴۷۹	۴۴۵,۴۲۰	۴۷۷,۰۱۷	۶۴۲,۷۳۹	۸۷۳,۴۴۱	۱,۱۳۸,۴۴۸
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۵۸,۱۴۲	۱۸۷,۶۹۳	۲۶۷,۸۱۹	۳۶۹,۱۶۸	۴۵۸,۷۴۳	۵۴۰,۳۶۱	۵۶۶,۳۱۵	۶۶۶,۵۰۹	۷۷۹,۹۵۲	۱,۰۳۹,۲۸۶
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۵۳,۱۸۷	۶۴,۳۴۷	۸۱,۴۲۵	۹۹,۸۶۰	۱۰۷,۷۴۴	۱۱۷,۹۱۰	۱۲۷,۸۱۴	۱۸۱,۸۹۵	۲۰۳,۳۸۸	۲۸۱,۳۵۳

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۳۹,۷۹۱,۵۱۳	۲۶,۴۷۳,۴۲۱	۲۰,۹۲۵,۷۶۵	۱۶,۱۸۷,۳۰۵	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۱,۷۹۵,۰۳۵	۱۲,۰۰۴,۹۹۹	۱۰,۵۴۹,۴۵۹	۷,۸۴۲,۰۰۳	۶,۸۶۸,۲۸۴	ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)
۹۹۹,۸۶۴	۸۹۰,۵۹۲	۷۰۱,۳۰۵	۵۴۹,۱۱۴	۴۷۹,۱۹۵	۳۰۸,۸۵۵	۲۴۹,۷۰۹	۸۵,۵۳۸	۵۳,۶۷۳	۲۷,۷۱۶	اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول
۱,۰۲۲,۱۷۴	۹۱۴,۶۱۳	۷۲۴,۷۰۰	۷۱۳,۰۶۰	۶۱۸,۲۱۱	۴۳۵,۸۳۸	۴۰۱,۴۷۲	۲۵۰,۰۹۸	۱۶۷,۷۵۵	۱۵۳,۲۴۹	مالیات بر محصول
۲۲,۳۱۰	۲۴,۰۲۱	۲۳,۳۹۵	۱۶۳,۹۴۶	۱۳۹,۰۱۵	۱۲۶,۹۸۲	۱۵۱,۷۶۳	۱۶۴,۵۶۰	۱۱۴,۰۸۲	۱۲۵,۵۳۳	یارانه بر محصول
۴۰,۷۹۱,۳۷۷	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۷,۸۹۵,۶۷۷	۶,۸۹۶,۰۰۰	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
-۶۸,۶۰۲	۵,۰۷۲	۱۱۲,۷۴۲	۲۰,۴۹۴	۱۶,۶۲۳	۹,۰۲۳	۶۳,۰۷۹	۶۷,۸۳۳	۵۱,۶۰۲	۵,۱۱۹	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
۴۰,۷۲۲,۷۷۵	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۷,۹۴۷,۲۷۸	۶,۹۰۱,۱۱۹	درآمد ناخالص ملی

شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۴/۷	۶/۸	۸/۸	۹/۶	۱۰/۴	۱۰/۱	۱۰/۲	۱۱/۵	۱۳/۸	۱۲/۵
۲ نفت و گاز	۲۰/۶	۱۳/۱	۱۶/۳	۱۳/۳	۹/۱	۱۳/۴	۱۴/۵	۱۳/۵	۶/۳	۳/۷
۳ استخراج معادن	۰/۷	۱/۰	۰/۹	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۱/۲	۱/۵	۱/۹	۳/۱
۴ صنعت (ساخت)	۱۳/۸	۱۶/۵	۱۵/۹	۱۵/۹	۱۳/۸	۱۳/۴	۱۴/۲	۱۶/۲	۱۸/۷	۲۱/۷
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴/۱	۳/۷	۲/۸	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۰	۲/۴	۲/۰	۱/۵
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱
۷ ساختمان	۷/۰	۸/۰	۷/۱	۶/۶	۵/۵	۴/۵	۴/۴	۴/۹	۵/۵	۷/۰
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و...	۱۱/۳	۱۱/۹	۱۱/۶	۱۱/۷	۱۲/۲	۱۱/۷	۱۱/۵	۱۱/۴	۱۲/۱	۱۲/۷
۹ حمل و نقل و انبارداری	۷/۱	۷/۵	۷/۲	۷/۷	۸/۴	۷/۸	۷/۲	۷/۲	۸/۰	۷/۹
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۰/۶	۰/۷	۰/۶	۰/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۴
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۱/۳	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۳	۱/۴	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۱
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۳/۱	۲/۸	۲/۶	۲/۷	۲/۹	۲/۵	۲/۴	۲/۷	۳/۵	۴/۸
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱۱/۱	۱۱/۸	۱۰/۳	۱۱/۱	۱۳/۰	۱۲/۷	۱۱/۸	۱۰/۷	۱۰/۹	۹/۸
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۱/۲	۱/۲	۱/۱	۱/۱	۱/۴	۱/۴	۱/۳	۱/۲	۱/۰	۰/۷
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۷/۲	۷/۴	۷/۴	۷/۴	۸/۶	۸/۱	۸/۸	۷/۵	۷/۴	۶/۸
۱۷ آموزش	۲/۷	۲/۸	۲/۷	۲/۷	۳/۱	۳/۲	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۲/۹
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲/۳	۲/۴	۲/۵	۳/۱	۳/۹	۳/۹	۳/۵	۳/۲	۲/۹	۲/۶
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۰/۸	۰/۷
ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱,۰۸۹,۲۶۱	۱,۱۴۳,۷۳۲	۱,۲۰۴,۷۵۴	۱,۳۰۴,۷۴۱	۱,۳۴۳,۴۱۰	۱,۴۰۹,۸۲۶	۱,۴۵۷,۱۰۲	۱,۴۲۳,۹۴۸	۱,۵۵۳,۸۶۰	۱,۶۰۳,۰۴۲
۲ نفت و گاز	۱,۷۴۵,۵۸۳	۱,۱۶۹,۳۱۵	۱,۱۰۸,۳۷۹	۱,۱۳۵,۱۷۸	۱,۲۰۵,۸۰۳	۱,۸۶۰,۹۲۳	۱,۸۴۰,۹۲۶	۱,۵۰۲,۳۸۵	۹۵۸,۱۳۵	۱,۰۵۰,۲۴۴
۳ استخراج معدن	۸۰,۰۳۶	۸۲,۰۵۶	۹۲,۵۷۳	۹۲,۹۰۴	۱۲۴,۵۰۴	۱۲۲,۱۴۷	۱۳۳,۳۲۱	۱۲۵,۹۱۲	۱۳۶,۰۴۹	۱۵۵,۵۹۶
۴ صنعت (ساخت)	۱,۹۴۳,۵۲۸	۱,۸۶۰,۰۹۷	۱,۷۵۸,۰۰۳	۱,۸۸۰,۷۴۹	۱,۷۲۷,۴۵۵	۱,۸۶۵,۲۳۰	۱,۹۶۰,۳۶۵	۱,۸۹۶,۷۳۱	۱,۹۰۳,۸۶۹	۲,۰۴۰,۸۵۸
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۶۵,۱۱۳	۳۶۸,۸۷۱	۳۷۵,۹۷۱	۴۱۱,۷۲۴	۴۳۱,۶۵۰	۴۵۳,۱۶۲	۴۷۵,۵۳۶	۴۸۸,۶۰۱	۵۰۵,۶۴۵	۵۳۵,۲۹۹
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۹,۸۸۷	۲۰,۴۸۹	۲۱,۹۱۱	۲۲,۶۵۴	۲۳,۲۶۹	۲۳,۴۸۰	۲۴,۳۲۶	۲۴,۴۱۸	۲۵,۳۷۵	۲۶,۰۲۹
۷ ساختمان	۱,۰۶۹,۵۳۶	۱,۰۲۲,۳۳۵	۹۰۷,۵۴۶	۸۸۹,۶۸۰	۷۱۱,۰۸۴	۶۲۷,۰۳۴	۶۳۱,۹۵۱	۶۳۰,۷۹۶	۶۲۶,۹۶۸	۶۷۲,۱۶۶
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و....	۱,۸۶۵,۸۹۵	۱,۷۰۹,۹۲۹	۱,۶۶۹,۱۲۴	۱,۶۵۱,۳۷۱	۱,۵۵۵,۴۲۵	۱,۶۲۵,۴۰۰	۱,۶۷۸,۴۲۸	۱,۵۹۵,۰۰۰	۱,۵۴۴,۶۹۷	۱,۶۱۰,۹۹۱
۹ حمل و نقل و انبارداری	۱,۰۷۴,۹۱۳	۱,۰۹۳,۴۸۰	۱,۰۶۷,۲۶۱	۱,۰۸۱,۹۸۴	۱,۰۱۶,۲۹۴	۱,۰۸۱,۵۹۰	۱,۱۴۷,۳۵۴	۱,۱۳۱,۸۰۱	۱,۱۶۶,۳۳۳	۱,۱۴۶,۵۹۶
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۱,۴۹۳	۱۲۱,۷۹۹	۱۰۶,۵۴۰	۱۱۶,۰۷۲	۱۰۸,۰۵۶	۱۰۹,۶۱۲	۹۹,۶۱۲	۹۸,۳۶۱	۸۰,۳۷۱	۴۷,۷۹۱
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۱۳۶,۰۴۲	۱۵۲,۰۷۳	۱۵۵,۹۳۸	۱۶۲,۵۳۶	۱۵۸,۵۴۴	۱۸۹,۷۷۲	۲۵۴,۲۹۵	۳۴۳,۷۵۸	۴۰۹,۳۹۴	۵۴۹,۱۵۰
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۸۰,۱۳۲	۱۸۶,۵۸۰	۲۱۴,۸۰۲	۲۱۷,۳۰۵	۲۶۳,۴۵۸	۳۵۰,۴۴۶	۳۹۵,۸۷۱	۴۰۴,۴۵۰	۴۳۵,۹۷۰	۴۷۱,۹۷۲
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱,۴۸۷,۳۰۹	۱,۶۱۸,۹۶۰	۱,۵۷۴,۲۶۲	۱,۶۷۰,۱۷۵	۱,۶۹۲,۵۴۲	۱,۷۶۸,۹۰۳	۱,۷۶۱,۲۳۵	۱,۸۳۱,۲۸۲	۱,۸۵۲,۷۹۰	۱,۹۱۲,۹۷۵
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۱۸۶,۱۲۹	۱۶۶,۳۷۴	۱۵۵,۵۵۷	۱۶۲,۷۹۶	۱۸۱,۹۱۸	۱۹۷,۸۴۰	۲۰۵,۷۸۹	۲۰۲,۸۰۸	۱۶۶,۵۳۰	۱۴۰,۴۴۶
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴,۴۲۳	۱۱,۸۵۱	۱۰,۹۴۸	۱۱,۹۳۱	۱۳,۹۵۹	۱۴,۷۵۱	۱۴,۷۴۱	۱۲,۹۹۴	۱۱,۱۸۷	۱۰,۷۹۹
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۰۵۱,۷۸۷	۱,۱۲۷,۳۸۷	۱,۱۷۸,۴۷۱	۱,۱۶۳,۳۳۸	۱,۱۸۰,۰۳۶	۱,۱۲۵,۸۸۸	۱,۱۶۴,۶۷۳	۱,۰۴۸,۵۸۶	۱,۰۰۶,۲۱۸	۹۸۵,۷۰۴
۱۷ آموزش	۳۹۵,۷۰۶	۴۱۴,۱۱۰	۴۲۹,۶۵۸	۴۳۲,۵۵۹	۴۲۳,۱۶۶	۴۴۵,۴۲۰	۳۹۷,۲۲۲	۴۴۲,۱۷۶	۴۶۷,۶۷۹	۴۳۸,۲۶۰
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۲۱,۷۹۵	۴۱۴,۷۸۱	۴۴۷,۹۹۳	۵۰۶,۹۰۱	۵۲۸,۷۱۰	۵۴۰,۳۶۱	۴۹۳,۴۶۸	۴۸۷,۷۳۷	۴۵۳,۳۴۸	۴۵۲,۳۹۲
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۹,۷۵۹	۱۳۸,۱۹۰	۱۳۱,۳۷۱	۱۳۲,۹۴۳	۱۲۳,۲۶۹	۱۱۷,۹۱۰	۱۱۰,۹۰۸	۱۳۰,۶۳۱	۱۱۰,۴۳۱	۱۱۰,۹۱۸

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱۳,۹۶۱,۲۲۹	۱۳,۴۱۴,۷۴۹	۱۳,۸۲۲,۳۷۷	۱۴,۲۴۷,۱۲۵	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۲,۸۱۲,۵۵۳	۱۳,۰۴۷,۴۴۲	۱۲,۶۱۱,۰۶۴	۱۲,۸۲۲,۳۱۲	۱۳,۳۹۸,۳۲۸	ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)
۵۹۵,۸۷۳	۶۷۳,۱۸۴	۷۱۱,۸۴۲	۵۵۹,۲۳۶	۴۷۹,۱۹۵	۴۲۹,۰۷۷	۳۸۵,۵۹۲	۱۸۴,۱۵۸	۱۷۰,۶۶۱	۱۰۰,۴۶۷	اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول
۶۰۹,۱۶۹	۶۹۱,۳۴۱	۷۳۵,۵۸۸	۷۲۶,۲۰۴	۶۱۸,۲۱۱	۶۰۵,۴۸۷	۶۱۹,۹۳۸	۵۳۸,۴۴۴	۵۳۳,۳۹۶	۵۵۵,۵۱۷	مالیات بر محصول
۱۳,۲۹۶	۱۸,۱۵۷	۲۳,۷۴۶	۱۶۶,۹۶۸	۱۳۹,۰۱۵	۱۷۶,۴۱۰	۲۳۴,۳۴۷	۳۵۴,۲۸۶	۳۶۲,۷۳۶	۴۵۵,۰۵۰	یارانه بر محصول
۱۴,۵۵۷,۱۰۲	۱۴,۰۸۷,۹۳۳	۱۴,۵۳۴,۲۱۹	۱۴,۸۰۶,۳۶۱	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۳,۲۴۱,۶۳۰	۱۳,۴۳۳,۰۳۵	۱۲,۷۹۵,۲۲۲	۱۲,۹۹۲,۹۷۲	۱۳,۴۹۸,۷۹۵	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
-۱۰,۲۷۸	-۳,۱۹۴	۲۷,۹۸۹	۱۹,۵۰۵	۱۶,۶۲۳	۱۱,۸۴۶	۷۷,۰۷۶	۹۲,۵۸۹	۸۷,۲۱۸	۱۰,۷۵۰	خالص درآمد عوامل تولید از خارج
-۱,۴۳۳,۹۶۹	-۱,۲۴۱,۵۲۹	-۵۷۲,۷۲۶	-۸,۰۲۴	۰	-۲۹,۱۳۸	۱,۲۰۲,۹۹۰	۱,۷۰۵,۸۷۴	۲,۱۴۶,۸۲۱	۴,۱۷۴,۷۵۰	نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
۱۳,۱۱۲,۸۵۴	۱۲,۸۴۳,۲۰۹	۱۳,۹۸۹,۴۸۲	۱۴,۸۱۷,۸۴۲	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۳,۲۲۴,۳۳۷	۱۴,۷۱۳,۱۰۲	۱۴,۵۹۳,۶۸۵	۱۵,۲۲۷,۰۱۱	۱۷,۶۸۴,۲۹۵	درآمد ناخالص ملی

شرح	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵/۰	۵/۳	۸/۳	۳/۰	۴/۹	۳/۴	-۲/۳	۹/۱	۳/۲
۲ نفت و گاز	-۲۳/۰	-۵/۲	۲/۴	۶/۲	۵۴/۳	-۱/۱	-۱۸/۴	-۳۶/۲	۹/۶
۳ استخراج معدن	۲/۵	۱۲/۸	۰/۴	۳۴/۰	-۱/۹	۹/۱	-۵/۶	۸/۱	۱۴/۴
۴ صنعت(ساخت)	-۴/۳	-۵/۵	۷/۰	-۸/۲	۸/۰	۵/۱	-۳/۲	۰/۴	۷/۲
۵ تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱/۰	۱/۹	۹/۵	۴/۸	۵/۰	۴/۹	۲/۷	۳/۵	۵/۹
۶ آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳/۰	۶/۹	۳/۴	۲/۷	۰/۹	۳/۶	۰/۴	۳/۹	۲/۶
۷ ساختمان	-۴/۴	-۱۱/۲	-۲/۰	-۲۰/۱	-۱۱/۸	۰/۸	-۰/۲	-۰/۶	۷/۲
۸ عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و...	-۸/۴	-۲/۴	-۱/۱	-۵/۸	۴/۵	۳/۳	-۵/۰	-۳/۲	۴/۳
۹ حمل و نقل و انبارداری	۱/۷	-۲/۴	۱/۴	-۶/۱	۶/۴	۶/۱	-۱/۴	۳/۱	-۱/۷
۱۰ فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	-۷/۴	-۱۲/۵	۸/۹	-۶/۹	۱/۴	-۹/۱	-۱/۳	-۱۸/۴	-۴۰/۵
۱۱ اطلاعات و ارتباطات	۱۱/۸	۲/۵	۴/۲	-۲/۵	۱۹/۷	۳۴/۰	۳۵/۲	۱۹/۱	۳۴/۱
۱۲ فعالیت‌های مالی و بیمه	۳/۶	۱۵/۱	۱/۲	۲۱/۲	۳۳/۰	۱۳/۰	۲/۲	۷/۸	۸/۳
۱۳ فعالیت‌های املاک و مستغلات	۸/۹	-۲/۸	۶/۱	۱/۳	۴/۵	-۰/۴	۴/۰	۱/۲	۳/۲
۱۴ فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	-۱۰/۶	-۶/۵	۴/۷	۱۱/۷	۸/۸	۴/۰	-۱/۴	-۱۷/۹	-۱۵/۷
۱۵ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	-۱۷/۸	-۷/۶	۹/۰	۱۷/۰	۵/۷	-۰/۱	-۱۱/۹	-۱۳/۹	-۳/۵
۱۶ اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۷/۲	۴/۵	-۱/۳	۱/۴	-۴/۶	۳/۴	-۱۰/۰	-۴/۰	-۲/۰
۱۷ آموزش	۴/۷	۳/۸	۰/۷	-۲/۲	۵/۳	-۱۰/۸	۱۱/۳	۵/۸	-۶/۳
۱۸ بهداشت و مددکاری اجتماعی	-۱/۷	۸/۰	۱۳/۱	۴/۳	۲/۲	-۸/۷	-۱/۲	-۷/۱	-۰/۲
۱۹ هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	-۱/۱	-۴/۹	۱/۲	-۷/۳	-۴/۳	-۵/۹	۱۷/۸	-۱۵/۵	۰/۴

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	شرح
۴/۱	-۲/۹	-۳/۰	۲/۳	۸/۷	-۱/۸	۳/۵	-۱/۶	-۴/۳	ارزش افزوده ناخالص (تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه)
									اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول
									مالیات بر محصول
									یارانه بر محصول
۳/۳	-۳/۱	-۱/۸	۲/۸	۸/۸	-۱/۴	۵/۰	-۱/۵	-۳/۷	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
									خالص درآمد عوامل تولید از خارج
									نتیجه رابطه مبادله بازرگانی
۲/۱	-۸/۲	-۵/۶	۲/۷	۹/۱	-۱۰/۱	۰/۸	-۴/۲	-۱۳/۹	درآمد ناخالص ملی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۴,۷۰۴,۵۳۴	۳,۴۴۸,۳۹۱	۲,۲۶۹,۳۰۴	۱,۴۶۹,۳۴۷	۱,۳۲۳,۸۵۶	۱,۱۶۹,۵۵۸	۱,۰۶۵,۸۳۵	۸۹۲,۷۰۰	۵۲۲,۶۹۰	۳۵۱,۱۴۶	۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته
۲,۳۶۹,۵۰۲	۱,۶۶۲,۷۷۰	۱,۲۲۹,۱۵۱	۸۵۳,۶۳۵	۷۲۰,۱۱۵	۶۳۷,۷۹۴	۶۱۴,۶۳۰	۵۲۹,۹۳۴	۳۹۰,۲۳۳	۲۳۸,۳۶۰	۲ دامپروری و شکار
۸,۶۹۷	۵,۸۷۴	۴,۹۵۱	۷,۶۹۷	۶,۴۷۱	۷,۰۰۹	۸,۳۹۹	۵,۶۹۳	۴,۴۸۰	۳,۱۹۳	۳ جنگلداری
۴۳۳,۸۱۰	۳۲۷,۱۲۲	۲۲۶,۳۴۱	۱۳۴,۷۹۸	۱۱۱,۱۰۳	۹۶,۰۱۰	۸۹,۰۷۸	۷۱,۶۸۶	۴۸,۰۳۷	۲۶,۶۲۳	۴ ماهیگیری
۸۲۹,۷۶۲	۹۷۵,۷۸۴	۲,۰۵۲,۲۲۱	۱,۷۳۱,۵۱۹	۱,۳۰۶,۵۸۶	۷۶۲,۲۰۷	۱,۱۵۹,۰۱۳	۱,۲۲۴,۱۷۶	۷۴۲,۰۷۸	۱,۱۴۴,۱۳۷	۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی
۱,۰۱۹,۴۰۶	۹۹۲,۴۰۷	۱,۰۱۸,۷۴۲	۸۵۱,۷۶۰	۷۸۴,۲۵۵	۵۲۱,۸۸۱	۶۴۵,۳۳۵	۶۵۸,۵۳۴	۴۳۰,۲۴۳	۴۰۸,۹۰۶	۶ فرآورد های نفتی
۳۵,۶۳۱	۲۱,۵۲۵	۹,۵۲۹	۸,۶۰۴	۶,۳۷۰	۵,۷۶۸	۴,۸۹۵	۴,۴۸۳	۴,۲۱۵	۲,۳۲۸	۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای
۱,۳۵۶,۰۳۱	۵۶۸,۳۰۱	۳۴۵,۸۶۷	۲۱۱,۴۴۸	۱۳۰,۰۲۵	۹۴,۱۹۳	۱۰۹,۸۶۹	۱۰۰,۰۲۷	۷۸,۹۶۲	۴۶,۴۴۱	۸ استخراج کانه های فلزی
۱۱۹,۵۷۶	۶۷,۸۱۸	۴۳,۸۶۸	۳۵,۳۴۰	۳۳,۱۷۱	۲۹,۱۱۱	۲۸,۸۸۸	۲۵,۷۲۸	۱۹,۷۹۲	۱۸,۵۷۹	۹ استخراج سایر معادن
۳,۵۹۶,۸۷۲	۲,۳۱۴,۶۴۰	۱,۶۶۳,۱۳۲	۱,۱۳۹,۸۸۱	۹۹۳,۶۹۹	۸۴۷,۵۹۵	۹۳۳,۴۸۵	۷۹۶,۵۲۵	۵۷۱,۰۷۸	۴۳۴,۱۱۳	۱۰ تولید محصولات غذایی
۱۵۷,۷۹۴	۹۱,۰۸۲	۶۷,۰۳۰	۵۲,۶۲۹	۴۴,۴۱۴	۴۱,۱۷۷	۳۸,۲۰۴	۳۲,۳۹۲	۲۲,۴۵۶	۱۲,۴۲۶	۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها
۲۶,۷۲۱	۲۱,۴۱۵	۱۶,۱۰۰	۷,۳۲۶	۶,۰۵۶	۵,۳۲۱	۵,۴۲۹	۹,۷۷۳	۶,۴۱۰	۳,۵۴۵	۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو
۵۴۵,۳۷۱	۳۶۶,۲۶۳	۲۴۲,۱۹۴	۱۷۵,۹۶۹	۱۲۴,۰۵۳	۱۰۸,۰۸۴	۱۳۶,۷۱۷	۱۴۳,۳۸۲	۱۰۸,۸۶۷	۸۸,۱۰۳	۱۳ تولید منسوجات
۴۲,۶۴۳	۳۲,۱۷۰	۲۹,۳۱۲	۱۵,۱۷۶	۱۶,۲۵۶	۱۶,۲۵۶	۱۸,۹۴۰	۳۵,۸۶۰	۲۰,۱۵۱	۱۵,۳۲۱	۱۴ تولید پوشاک
۷۷,۱۳۰	۴۹,۵۵۸	۴۲,۱۰۶	۲۴,۳۷۱	۲۷,۴۶۲	۳۰,۹۸۱	۳۸,۰۸۱	۴۵,۲۳۴	۳۶,۳۱۲	۲۱,۰۳۱	۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته
۱۴۷,۰۴۴	۸۳,۳۳۷	۵۲,۴۲۷	۳۵,۴۵۵	۳۶,۸۹۹	۳۶,۰۶۲	۴۱,۲۳۰	۴۳,۶۹۲	۴۱,۴۶۶	۲۷,۱۹۵	۱۶ تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر(غیر از مبلمان)
۴۵۱,۸۱۸	۲۵۵,۴۸۹	۲۰۳,۴۲۶	۱۳۱,۶۱۳	۸۲,۱۳۷	۷۹,۲۱۰	۸۰,۶۲۷	۸۰,۷۵۷	۶۱,۷۳۵	۴۴,۰۸۹	۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی
۱۲۲,۲۵۱	۸۶,۸۹۹	۷۰,۵۰۵	۴۲,۲۰۵	۳۵,۹۷۰	۳۳,۲۰۷	۴۰,۷۷۶	۳۲,۲۵۹	۲۳,۴۵۸	۳۲,۳۷۶	۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
۴۶۹,۲۱۷	۳۲۲,۰۵۱	۲۰۵,۰۳۴	۱۲۷,۷۶۶	۱۰۳,۷۸۷	۱۰۵,۲۵۱	۱۴۶,۰۹۶	۱۳۸,۳۴۵	۷۶,۳۰۵	۵۰,۶۲۱	۱۹ تولید فرآورده های نفتی (غیر از پالایشگاهها)
۵,۵۱۳,۴۶۴	۳,۲۴۰,۲۴۲	۲,۱۷۲,۳۱۲	۱,۲۵۶,۶۷۷	۹۸۹,۷۹۰	۸۵۴,۱۴۰	۹۸۰,۳۰۳	۹۲۰,۹۷۴	۶۵۴,۰۳۵	۴۲۴,۶۹۱	۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۳۹۹,۸۹۰	۲۶۳,۲۳۲	۱۹۵,۵۴۱	۱۳۴,۸۶۵	۱۲۷,۴۶۰	۱۰۷,۰۹۶	۱۲۵,۲۶۰	۱۱۰,۲۷۸	۷۸,۱۱۵	۴۶,۳۸۱	تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی
۱,۵۶۷,۸۲۷	۸۸۳,۶۸۰	۷۶۳,۴۲۷	۳۶۹,۷۷۹	۳۴۸,۳۱۱	۲۸۱,۹۰۸	۳۳۴,۲۷۸	۳۲۵,۷۳۴	۲۰۰,۷۷۲	۱۵۵,۵۴۵	تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۱,۳۴۳,۴۹۷	۸۲۳,۹۴۸	۵۷۲,۰۵۰	۴۲۳,۸۴۷	۳۷۳,۴۱۳	۳۷۶,۸۸۰	۴۳۷,۶۵۳	۴۳۰,۰۳۶	۳۰۱,۱۹۷	۲۴۸,۶۰۵	تولید سایر فرآورده های معدنی غیرفلزی
۶,۲۷۹,۷۹۸	۲,۹۴۷,۳۰۳	۱,۸۳۲,۳۱۲	۱,۰۸۷,۹۹۸	۷۵۰,۶۵۳	۶۶۳,۳۲۳	۸۵۰,۴۵۵	۸۰۳,۹۹۰	۶۱۶,۰۵۹	۴۱۲,۹۶۳	تولید فلزات پایه
۱,۰۰۳,۶۵۲	۵۴۵,۹۹۴	۳۷۵,۸۷۰	۲۴۳,۶۴۷	۱۹۵,۵۹۸	۱۹۱,۶۸۱	۲۳۱,۰۷۶	۲۲۴,۳۷۲	۱۷۸,۴۱۹	۱۶۸,۱۷۵	تولید محصولات فلزی ساخته شده (غیر از ماشین آلات و تجهیزات)
۱۸۴,۲۹۲	۱۰۴,۹۲۳	۴۶,۰۲۰	۳۰,۳۴۵	۲۵,۶۴۹	۲۶,۲۳۸	۳۵,۴۲۶	۳۰,۱۴۱	۱۱۲,۱۴۹	۶۳,۰۹۰	تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری
۱,۱۷۱,۴۳۶	۶۷۵,۷۷۴	۳۶۹,۶۱۳	۲۳۸,۳۵۵	۱۷۸,۴۰۹	۱۵۹,۹۹۲	۲۱۶,۱۴۱	۱۹۰,۱۷۱	۱۰۹,۷۴۲	۷۹,۴۶۱	تولید تجهیزات برقی
۶۰۵,۶۷۹	۳۷۱,۹۶۴	۲۱۷,۷۲۱	۱۹۵,۲۶۲	۱۵۳,۹۰۵	۱۳۶,۰۳۰	۱۳۵,۴۴۰	۱۳۰,۸۹۳	۸۸,۸۷۴	۸۳,۹۷۱	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر
۲,۰۴۱,۴۴۷	۱,۰۷۳,۹۴۸	۷۴۰,۵۳۰	۹۳۴,۹۶۱	۷۰۶,۹۰۵	۴۷۹,۷۴۸	۵۱۹,۳۵۴	۳۱۷,۰۴۷	۲۷۱,۹۵۷	۳۶۹,۷۵۷	تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر
۱۶۱,۸۶۶	۱۰۳,۲۱۵	۶۲,۳۹۴	۶۶,۳۱۱	۶۷,۱۱۴	۴۹,۲۷۴	۷۳,۴۰۱	۵۰,۶۸۳	۵۹,۵۷۱	۴۶,۲۸۸	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل
۶۵,۲۷۳	۴۰,۱۰۳	۱۸,۰۶۴	۱۲,۷۳۳	۲۰,۹۴۵	۲۰,۸۴۹	۱۸,۵۶۵	۱۵,۰۷۱	۱۵,۲۳۷	۱۴,۷۹۳	تولید مبلمان
۱۱۵,۶۹۹	۷۲,۲۱۱	۴۶,۸۴۶	۲۹,۰۴۲	۳۰,۴۵۸	۳۳,۷۳۲	۳۶,۶۷۷	۳۱,۲۶۱	۲۲,۴۲۸	۱۷,۷۹۶	تولید سایر مصنوعات
۵۵,۲۷۵	۳۹,۹۳۲	۲۹,۸۱۲	۲۵,۶۷۷	۲۱,۸۰۲	۲۰,۶۳۷	۲۲,۵۰۲	۱۶,۶۲۹	۱۲,۱۳۸	۲۵,۳۸۹	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات
۲۷۳,۹۹۱	۲۴۴,۴۱۰	۲۱۴,۲۲۶	۱۹۹,۲۲۱	۱۷۵,۴۰۵	۱۶۴,۶۵۴	۱۴۶,۱۹۸	۱۱۳,۲۱۲	۱۰۷,۳۷۸	۱۰۰,۴۹۸	تولید، انتقال و توزیع برق
۴۹۶,۹۷۷	۴۶۷,۸۳۱	۴۵۳,۹۱۱	۴۳۸,۲۹۷	۴۱۴,۷۹۱	۳۹۱,۱۹۵	۳۶۵,۷۰۶	۳۷۳,۷۴۷	۲۶۹,۰۷۵	۲۶۷,۹۸۲	تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله
۸۸,۵۴۳	۷۳,۵۱۱	۶۹,۷۴۵	۵۲,۳۱۲	۵۰,۰۹۲	۴۴,۸۵۰	۳۹,۹۰۳	۳۴,۵۰۰	۲۷,۶۶۳	۲۳,۸۳۳	جمع آوری، تصفیه و تامین آب
۱۱,۷۲۴	۹,۹۴۷	۹,۰۷۴	۶,۹۰۴	۶,۳۸۷	۳,۲۹۳	۱,۵۷۰	۱,۱۶۹	۱,۰۲۱	۱,۰۲۲	فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد
۵,۴۰۲,۳۶۱	۲,۵۶۰,۱۹۳	۱,۷۷۳,۰۶۰	۱,۱۶۷,۶۳۳	۱,۰۴۰,۸۹۸	۱,۱۸۴,۵۴۵	۱,۳۹۸,۴۱۱	۱,۳۴۵,۹۳۵	۱,۱۱۸,۷۴۷	۷۹۱,۰۷۶	ساختمان خصوصی شهری
۳۶۱,۳۲۳	۳۰۳,۰۲۱	۱۵۴,۶۲۲	۱۲۳,۹۱۳	۱۳۱,۴۰۹	۱۱۳,۴۹۱	۱۱۵,۰۰۸	۱۰۹,۰۲۷	۱۰۰,۷۹۸	۸۰,۹۰۶	ساختمان خصوصی روستایی
۱,۲۹۵,۷۷۹	۹۱۶,۹۷۰	۸۲۳,۶۲۶	۷۵۰,۰۳۲	۶۹۲,۹۸۳	۵۸۰,۴۳۸	۶۴۷,۳۳۹	۴۶۲,۷۱۰	۳۶۸,۰۰۳	۳۸۵,۳۴۲	ساختمان دولتی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۶,۱۳۷,۹۴۵	۳,۸۸۶,۱۸۳	۲,۹۰۸,۱۳۴	۲,۲۵۸,۳۸۱	۱,۹۷۵,۳۸۳	۱,۷۴۲,۱۳۴	۱,۷۰۲,۵۴۵	۱,۴۸۲,۳۵۱	۱,۱۳۵,۴۷۹	۹۴۸,۲۴۲	۴۱ (عمده فروشی و خریده فروشی) خدمات بازرگانی
۳۳۹,۷۰۵	۲۳۱,۸۱۴	۱۴۲,۴۹۳	۱۰۱,۷۰۸	۹۴,۴۶۴	۹۳,۵۶۴	۸۶,۴۹۳	۷۵,۷۵۵	۵۰,۱۳۸	۳۹,۳۰۸	۴۲ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت
۶,۷۸۶	۱۰,۵۴۹	۸,۲۹۰	۶,۵۲۴	۶,۳۱۳	۶,۱۳۰	۵,۷۶۷	۴,۲۷۷	۳,۴۲۳	۳,۱۵۸	۴۳ حمل و نقل ریلی مسافر
۱۲۱,۰۹۵	۷۶,۹۸۹	۶۲,۱۵۱	۵۴,۹۸۳	۴۶,۶۲۴	۴۴,۱۹۶	۳۹,۳۸۴	۲۶,۳۸۵	۱۸,۸۹۳	۱۵,۹۷۹	۴۴ حمل و نقل ریلی بار
۵۵۴,۶۷۰	۴۵۰,۸۰۸	۳۵۴,۲۳۸	۲۹۷,۳۰۷	۲۷۸,۷۴۱	۲۵۸,۵۶۵	۲۴۳,۰۶۳	۱۹۴,۳۶۷	۱۶۰,۹۵۵	۱۴۳,۱۱۰	۴۵ حمل و نقل مسافر از طریق جاده
۳,۲۶۳,۱۵۳	۲,۰۶۶,۷۹۵	۱,۳۸۳,۵۷۹	۱,۰۳۳,۷۳۶	۹۹۲,۸۶۰	۹۵۰,۳۷۸	۸۸۵,۳۲۶	۷۵۳,۵۲۶	۶۰۹,۰۱۲	۴۸۴,۳۶۲	۴۶ حمل و نقل بار از طریق جاده
۹,۸۰۴	۹,۸۹۳	۱۴,۱۳۳	۱۴,۴۷۷	۱۲,۹۵۵	۱۱,۸۰۰	۱۱,۰۸۲	۸,۶۲۸	۶,۵۱۱	۵,۵۱۳	۴۷ حمل و نقل از طریق خط لوله
۱۴۹,۶۸۷	۱۱۶,۲۳۸	۹۵,۹۰۸	۶۶,۲۱۷	۶۵,۹۴۸	۷۶,۰۲۷	۷۶,۵۵۳	۵۴,۱۳۹	۲۸,۵۳۲	۲۰,۸۹۶	۴۸ حمل و نقل آبی
۱۳۱,۲۱۸	۱۵۷,۷۶۷	۱۲۰,۳۰۷	۸۴,۸۷۷	۷۳,۵۹۱	۶۲,۱۶۶	۴۶,۸۰۷	۳۸,۵۶۷	۲۴,۷۱۵	۲۶,۰۴۰	۴۹ حمل و نقل هوایی
۴۹۳,۰۵۰	۳۱۹,۹۲۶	۲۵۱,۷۲۱	۱۸۶,۵۹۲	۱۵۳,۸۸۶	۱۳۳,۱۰۷	۱۲۳,۸۳۷	۹۷,۱۴۶	۷۱,۸۲۱	۵۴,۷۶۳	۵۰ خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل
۴۵,۷۷۴	۳۴,۰۱۷	۲۶,۲۳۴	۲۲,۱۴۵	۱۸,۲۱۵	۱۵,۴۷۵	۱۲,۸۲۴	۹,۳۲۸	۶,۹۲۷	۵,۹۲۸	۵۱ فعالیت های پست و پیک
۹,۲۴۰	۹,۱۲۹	۷,۹۰۰	۷,۴۵۲	۶,۴۱۷	۴,۹۹۹	۴,۶۰۷	۳,۹۷۲	۲,۵۳۹	۲,۱۱۹	۵۲ انبارداری و ذخیره سازی
۱۶,۲۶۵	۲۸,۷۲۶	۳۴,۱۶۸	۲۳,۲۳۱	۲۹,۴۷۳	۲۲,۴۱۱	۲۲,۲۷۲	۱۵,۰۹۲	۱۳,۰۴۹	۱۰,۱۶۸	۵۳ (هتل) فعالیت های خدماتی مربوط به تامین جا
۲۶۶,۰۱۳	۳۱۹,۱۵۸	۲۴۷,۲۸۶	۲۰۷,۷۳۰	۱۹۲,۲۳۶	۱۷۷,۰۱۹	۱۵۸,۱۹۷	۱۲۵,۲۴۶	۱۰۲,۵۵۴	۸۱,۲۷۴	۵۴ (رستوران) فعالیت های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی ها
۶۰۲,۳۹۸	۴۳۸,۷۱۷	۳۵۸,۲۶۴	۳۰۱,۱۳۸	۲۶۴,۱۵۴	۲۲۴,۷۰۵	۲۰۵,۰۵۷	۱۷۵,۶۰۰	۱۴۸,۲۷۹	۱۲۳,۴۹۰	۵۵ مخابرات
۱۲۹,۸۵۸	۶۸,۴۳۸	۴۰,۹۳۶	۲۰,۵۷۸	۱۹,۵۶۶	۱۵,۷۶۱	۱۴,۹۸۱	۱۴,۶۸۵	۱۱,۱۱۶	۱۲,۳۸۱	۵۶ سایر فعالیت های اطلاعات و ارتباطات
۱,۵۷۷,۱۰۱	۱,۰۲۱,۰۵۶	۷۵۱,۵۹۶	۵۱۹,۳۸۹	۴۷۲,۴۲۰	۳۹۴,۶۹۵	۳۷۹,۸۵۱	۳۳۲,۹۴۲	۲۵۱,۵۴۵	۲۳۵,۹۷۲	۵۷ فعالیت های خدمات مالی، بجز تامین وجه بیمه و بازنشستگی و...
۲۹۴,۹۱۷	۱۴۲,۸۶۰	۷۸,۱۳۳	۶۹,۹۴۰	۴۷,۰۷۳	۵۰,۰۵۶	۴۱,۶۴۶	۲۱,۱۸۱	۳۲,۵۳۵	۲۵,۴۶۹	۵۸ بیمه (بجز تامین اجتماعی اجباری)
۶۵۰,۶۶۳	۱۸۵,۰۹۱	۸۸,۷۴۹	۵۳,۹۹۹	۴۵,۸۸۲	۳۵,۱۳۶	۳۴,۵۲۰	۳۵,۷۶۰	۱۹,۶۳۳	۱۲,۹۷۲	۵۹ فعالیت های جنبی خدمات مالی و فعالیت های بیمه
۸۷۱,۱۸۷	۶۴۵,۳۱۰	۵۰۲,۸۰۸	۴۳۶,۷۶۰	۴۰۳,۹۴۲	۳۴۹,۶۸۹	۳۰۴,۲۱۲	۲۴۵,۳۳۱	۲۱۰,۴۲۹	۱۷۴,۵۴۹	۶۰ خدمات مستغلات اجاره ای شهری (واقعی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۲,۵۰۳,۰۳۵	۱,۸۵۲,۲۵۱	۱,۴۶۰,۱۲۱	۱,۲۵۲,۹۴۳	۱,۱۵۵,۵۰۴	۹۹۸,۶۷۸	۸۶۷,۶۲۵	۶۹۹,۴۸۷	۵۹۹,۶۱۲	۴۹۶,۵۴۶	خدمات مستغلات شخصی شهری (احتسابی)
۲۸۶,۶۹۱	۲۰۱,۱۴۱	۱۴۹,۰۶۰	۱۱۶,۹۸۱	۱۰۶,۷۴۸	۹۵,۲۱۵	۸۳,۶۳۰	۷۲,۴۳۶	۵۸,۱۹۸	۴۵,۰۴۴	خدمات مسکونی روستایی
۳۷۱,۸۱۱	۲۸۰,۴۴۵	۲۰۴,۸۷۸	۱۶۷,۱۹۹	۱۵۲,۶۴۱	۱۲۵,۹۰۲	۱۱۴,۸۶۶	۹۵,۳۲۸	۷۷,۶۹۸	۶۳,۶۵۷	خدمات مستغلات غیر مسکونی
۱۱۳,۸۱۹	۶۷,۹۰۲	۵۹,۴۲۰	۳۴,۴۸۲	۳۷,۶۵۵	۲۹,۵۰۳	۲۶,۴۴۰	۲۱,۴۳۶	۲۱,۷۸۳	۱۶,۶۸۹	خدمات دلان مستغلات
۱۷۶,۵۸۹	۱۳۰,۳۴۰	۱۰۷,۵۱۴	۸۴,۲۱۸	۸۷,۸۳۶	۷۱,۲۴۱	۴۹,۶۵۴	۴۰,۶۸۰	۲۹,۹۴۷	۲۷,۸۴۲	تحقیق و توسعه
۲۳۳,۲۵۴	۲۳۴,۵۲۱	۲۴۲,۲۸۷	۱۹۴,۱۷۹	۱۶۸,۸۵۸	۱۴۳,۵۳۸	۱۲۵,۶۲۰	۱۱۲,۰۳۱	۹۱,۲۸۶	۸۲,۵۵۱	سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
۳۷,۱۹۰	۲۸,۵۰۳	۲۵,۶۸۶	۲۳,۰۲۵	۲۰,۴۱۶	۱۷,۸۰۷	۱۴,۴۵۰	۱۱,۵۴۶	۹,۲۶۸	۸,۵۱۳	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۲,۶۳۷,۰۲۳	۱,۸۷۸,۱۲۶	۱,۳۱۶,۱۷۶	۱,۲۶۵,۶۰۳	۹۴۳,۲۴۹	۸۶۱,۹۶۲	۷۰۴,۱۰۰	۶۲۲,۶۹۹	۴۷۰,۹۹۲	۴۰۲,۹۰۸	خدمات امور عمومی
۶۴۹,۷۵۰	۵۴۵,۶۵۸	۴۶۸,۸۶۰	۳۲۵,۴۳۷	۲۸۲,۲۹۶	۲۲۶,۷۱۰	۱۸۷,۸۷۰	۱۶۷,۳۹۵	۱۳۷,۹۶۵	۱۱۲,۳۴۷	خدمات امور دفاعی
۱۸۳,۶۱۲	۹۶,۶۲۶	۳۰۴,۳۹۶	۱۹۹,۸۷۵	۲۱۲,۶۲۷	۱۵۵,۱۴۴	۱۳۵,۰۶۴	۱۱۷,۴۵۵	۹۰,۸۹۴	۷۹,۳۱۶	خدمات امور انتظامی
۱۸۸,۱۲۳	۱۳۳,۶۷۶	۱۰۸,۰۱۳	۱۴۰,۹۱۲	۱۰۷,۸۵۲	۸۳,۹۴۴	۷۰,۸۸۵	۵۴,۶۳۱	۴۱,۰۳۰	۳۱,۸۹۶	تامین اجتماعی اجباری
۱۸۱,۴۲۸	۱۸۵,۷۰۶	۱۶۷,۴۲۷	۱۵۹,۴۳۲	۱۵۱,۶۵۱	۱۳۲,۱۹۹	۱۱۵,۶۸۰	۹۴,۲۵۸	۷۹,۵۱۰	۶۷,۲۵۳	آموزش خصوصی
۱,۳۶۳,۱۰۲	۱,۰۱۲,۲۷۵	۷۳۸,۵۴۷	۴۹۱,۳۴۱	۴۶۳,۵۸۸	۳۵۷,۴۳۲	۳۰۲,۳۸۷	۲۶۶,۶۷۹	۲۰۴,۹۱۷	۱۷۹,۴۴۴	آموزش دولتی
۷۰۱,۵۶۳	۵۷۶,۴۲۶	۵۰۳,۳۷۴	۴۶۶,۱۲۳	۴۳۹,۳۵۹	۳۷۹,۶۵۴	۳۸۸,۴۳۱	۱۹۲,۰۶۱	۱۲۹,۳۵۵	۱۰۷,۷۶۷	بهداشت خصوصی
۶۳۸,۵۲۲	۴۲۶,۷۷۲	۳۶۰,۱۲۹	۲۶۳,۶۲۱	۲۵۹,۲۱۴	۲۰۳,۴۴۹	۱۶۸,۱۸۳	۱۳۹,۸۱۱	۱۰۵,۱۳۹	۹۱,۴۵۲	بهداشت دولتی
۱۳۸,۷۱۸	۱۰۵,۷۰۹	۱۲۱,۵۷۱	۸۱,۵۹۶	۷۲,۳۳۹	۵۹,۹۳۶	۴۹,۲۴۶	۴۱,۰۲۰	۳۱,۰۸۳	۲۷,۹۸۵	فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی
۳۰۶,۸۶۳	۲۱۸,۳۰۶	۱۶۶,۳۹۸	۱۲۵,۶۶۲	۱۳۱,۱۴۹	۱۱۶,۶۳۶	۱۱۳,۶۸۰	۹۰,۵۰۷	۷۴,۱۵۳	۵۸,۷۴۲	سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی
۷۱,۳۳۵,۱۴۸	۴۵,۶۴۹,۱۰۵	۳۴,۷۱۲,۷۹۶	۲۵,۹۸۳,۸۲۶	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۱۹,۲۳۷,۷۳۱	۱۹,۷۵۲,۹۳۳	۱۷,۳۶۲,۴۹۸	۱۳,۰۷۳,۳۷۰	۱۱,۱۰۱,۶۴۰	ارزش ستانده ناخالص به قیمت پایه

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۵۱۱,۱۵۳	۱,۴۷۶,۱۹۰	۱,۳۳۱,۳۰۶	۱,۳۳۲,۴۶۲	۱,۳۲۳,۸۵۶	۱,۲۱۳,۲۴۸	۱,۱۴۲,۸۸۱	۱,۰۹۸,۰۰۲	۱,۰۳۷,۱۹۹	۹۸۶,۴۱۴	۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته
۸۴۹,۶۶۷	۸۳۳,۵۸۳	۷۷۷,۵۰۵	۷۶۱,۶۰۲	۷۲۰,۱۱۵	۷۰۸,۱۰۱	۷۱۳,۶۹۸	۶۵۷,۶۲۷	۶۴۳,۸۰۸	۶۱۳,۵۶۵	۲ دامپروری و شکار
۲,۳۶۰	۲,۰۶۲	۱,۹۴۵	۶,۱۹۹	۶,۴۷۱	۷,۴۲۷	۸,۹۰۶	۷,۳۸۰	۷,۸۸۵	۸,۱۶۶	۳ جنگلداری
۱۲۸,۸۸۰	۱۳۰,۳۷۵	۱۲۸,۲۳۸	۱۲۲,۱۱۱	۱۱۱,۱۰۳	۹۹,۹۴۷	۹۶,۱۳۷	۸۹,۸۹۶	۷۵,۵۴۸	۶۶,۲۳۷	۴ ماهیگیری
۶۲۶,۹۱۸	۵۲۷,۹۰۳	۱,۰۵۵,۰۱۰	۱,۳۵۰,۳۷۱	۱,۳۰۶,۵۸۶	۸۰۹,۲۰۵	۷۸۵,۲۹۹	۷۵۸,۷۲۸	۸۰۷,۰۴۵	۱,۳۶۶,۷۸۸	۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی
۶۳۱,۶۶۶	۶۴۴,۹۱۷	۶۶۷,۸۶۶	۷۲۹,۴۳۱	۷۸۴,۲۵۵	۶۱۰,۶۰۱	۵۶۸,۱۵۷	۵۷۳,۹۷۵	۵۸۲,۰۱۱	۶۰۳,۴۲۵	۶ فرآورد های نفتی
۸,۹۱۰	۷,۰۶۹	۷,۵۳۴	۶,۶۵۶	۶,۳۷۰	۵,۹۷۹	۵,۱۴۳	۵,۱۳۴	۵,۶۳۷	۴,۵۸۸	۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای
۱۷۰,۹۱۸	۱۵۳,۹۹۵	۱۳۹,۷۲۶	۱۴۷,۹۰۸	۱۳۰,۰۲۵	۱۳۲,۴۶۸	۹۱,۲۰۳	۸۸,۷۳۰	۷۵,۲۳۷	۶۹,۲۲۸	۸ استخراج کانه های فلزی
۴۱,۳۶۹	۳۲,۹۰۳	۳۲,۰۴۲	۳۱,۷۹۳	۳۳,۱۷۱	۳۱,۷۱۰	۳۶,۱۳۹	۳۶,۹۹۵	۳۵,۱۹۹	۳۷,۲۷۲	۹ استخراج سایر معادن
۱,۳۰۷,۰۱۶	۱,۱۴۹,۳۰۴	۱,۱۴۴,۹۲۵	۱,۰۶۹,۸۴۱	۹۹۳,۶۹۹	۸۷۶,۱۳۲	۹۷۱,۶۸۶	۹۱۰,۹۱۶	۸۷۷,۰۷۳	۹۱۵,۴۴۵	۱۰ تولید محصولات غذایی
۵۰,۴۴۷	۳۹,۱۸۲	۴۳,۷۵۱	۵۰,۸۷۵	۴۴,۴۱۴	۳۹,۰۲۰	۴۰,۲۴۸	۳۶,۳۸۶	۳۵,۵۴۶	۲۵,۹۸۱	۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها
۸,۳۴۲	۷,۸۴۸	۷,۲۰۶	۶,۹۸۹	۶,۰۵۶	۵,۴۶۹	۵,۴۰۹	۱۰,۱۶۹	۱۰,۶۴۴	۹,۶۰۳	۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو
۱۵۷,۶۳۹	۱۶۲,۴۴۸	۱۴۵,۰۶۷	۱۶۴,۰۵۹	۱۲۴,۰۵۳	۱۱۱,۱۳۹	۱۴۰,۳۶۱	۱۵۶,۰۹۳	۱۵۲,۸۹۶	۱۵۹,۶۸۶	۱۳ تولید منسوجات
۱۶,۱۵۳	۱۸,۰۰۸	۲۰,۴۸۷	۱۴,۷۲۴	۱۶,۲۵۶	۱۶,۷۷۶	۲۳,۶۴۹	۵۶,۶۵۳	۵۸,۰۵۶	۶۷,۲۸۴	۱۴ تولید پوشاک
۲۱,۱۱۵	۲۰,۴۷۶	۲۷,۳۰۲	۲۲,۶۸۹	۲۷,۶۶۲	۳۱,۸۶۵	۳۹,۳۷۷	۵۲,۰۳۳	۷۴,۴۱۶	۵۹,۳۱۴	۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته
۴۰,۸۴۲	۳۹,۷۴۴	۳۴,۳۴۳	۳۵,۵۶۲	۳۶,۸۹۹	۳۳,۲۰۲	۳۸,۴۹۶	۴۲,۹۷۹	۵۷,۳۸۴	۴۹,۶۴۷	۱۶ (غیر از مبلمان) تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر
۹۷,۶۱۱	۸۴,۰۹۲	۱۰۶,۷۵۵	۱۱۷,۸۸۹	۸۲,۱۳۷	۷۷,۵۳۴	۸۲,۱۳۷	۸۲,۶۳۸	۱۰۳,۵۶۹	۹۵,۹۵۷	۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی
۵۳,۹۷۷	۵۱,۹۳۰	۵۴,۰۲۰	۳۸,۵۷۸	۳۵,۹۷۰	۷۹,۰۵۳	۱۲۳,۶۴۷	۱۳۸,۲۸۴	۱۴۴,۱۵۹	۲۲۰,۷۲۴	۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
۸۹,۳۹۶	۸۰,۷۵۵	۸۰,۳۱۰	۹۸,۵۷۴	۱۰۳,۷۸۷	۹۰,۱۵۱	۸۷,۰۵۹	۸۵,۱۷۵	۸۳,۶۸۹	۷۸,۹۳۸	۱۹ (غیر از پالایشگاهها) تولید فرآورده های نفتی
۱,۱۳۸,۴۶۵	۱,۰۴۰,۸۹۸	۱,۰۰۱,۹۲۷	۱,۰۰۲,۴۰۶	۹۸۹,۷۹۰	۸۷۴,۲۲۷	۸۰۹,۱۱۱	۷۷۹,۱۷۲	۸۰۸,۵۳۴	۷۹۰,۷۵۴	۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱۳۰,۸۴۴	۱۲۹,۱۶۴	۱۳۳,۷۵۳	۱۲۱,۲۱۶	۱۲۷,۴۶۰	۱۴۰,۷۷۴	۱۶۸,۲۱۴	۱۶۸,۳۵۶	۱۸۱,۷۱۳	۱۲۶,۶۵۷	تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی
۳۸۹,۲۵۰	۳۶۰,۲۳۸	۴۶۷,۱۰۸	۳۳۳,۳۴۳	۳۴۸,۳۱۱	۲۸۵,۰۶۵	۳۱۶,۳۵۴	۳۳۶,۴۴۷	۲۸۸,۲۶۹	۲۹۷,۳۸۶	تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۴۳۵,۸۷۷	۴۰۵,۲۴۴	۳۸۹,۲۱۲	۳۹۰,۹۹۶	۳۷۳,۴۱۳	۳۸۰,۲۳۳	۴۱۵,۴۲۶	۴۵۵,۸۳۵	۴۱۴,۶۴۱	۴۰۸,۱۹۰	تولید سایر فرآورده های معدنی غیرفلزی
۹۳۸,۳۰۹	۸۶۷,۱۶۵	۷۹۱,۲۶۳	۷۸۸,۷۲۳	۷۵۰,۶۵۳	۶۹۸,۵۷۲	۷۲۸,۳۸۴	۶۷۴,۱۰۶	۶۵۰,۱۰۶	۶۲۶,۶۴۲	تولید فلزات پایه
۲۳۲,۸۵۱	۲۲۱,۳۰۴	۲۲۷,۶۹۲	۲۲۰,۲۰۳	۱۹۵,۵۹۸	۲۰۰,۷۰۵	۲۴۶,۴۰۹	۲۵۱,۱۲۶	۲۴۸,۵۵۹	۳۱۴,۶۲۷	(غیر از ماشین آلات و تجهیزات) تولید محصولات فلزی ساخته شده
۴۵,۲۴۸	۴۲,۲۲۲	۳۰,۱۶۸	۳۱,۲۶۱	۲۵,۶۴۹	۲۵,۸۷۹	۳۳,۸۸۶	۳۰,۶۶۸	۱۳۴,۲۶۷	۱۰۲,۲۷۲	تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری
۲۵۵,۸۹۹	۲۳۲,۴۶۶	۲۰۸,۲۳۰	۲۱۵,۴۹۲	۱۷۸,۴۰۹	۱۶۰,۶۲۸	۲۱۵,۹۱۲	۲۰۵,۱۱۸	۱۵۷,۸۰۷	۱۶۰,۳۴۷	تولید تجهیزات برقی
۱۶۰,۸۶۹	۱۵۱,۰۶۹	۱۴۱,۳۶۶	۱۷۸,۵۰۱	۱۵۳,۹۰۵	۱۳۳,۰۳۶	۱۳۲,۶۰۷	۱۴۷,۹۹۴	۱۳۶,۹۴۹	۱۶۷,۹۶۶	تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر
۵۳۵,۱۳۶	۴۴۳,۹۱۱	۴۹۴,۸۹۶	۷۹۰,۳۸۸	۷۰۶,۹۰۵	۴۹۰,۹۴۰	۵۶۸,۲۷۰	۳۸۷,۳۵۷	۴۸۲,۷۸۲	۸۱۵,۷۲۱	تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر
۳۶,۳۸۸	۴۲,۱۹۰	۳۴,۵۷۳	۶۰,۴۴۷	۶۷,۱۱۴	۴۸,۸۶۴	۶۰,۷۶۵	۵۳,۲۰۲	۶۲,۵۴۴	۶۳,۶۲۲	تولید سایر تجهیزات حمل و نقل
۱۹,۵۴۴	۲۰,۵۹۴	۱۰,۱۴۶	۱۱,۳۹۶	۲۰,۹۴۵	۲۱,۴۴۴	۲۰,۵۹۰	۲۰,۰۳۱	۲۹,۶۳۴	۳۶,۳۱۶	تولید مبلمان
۳۳,۷۳۱	۲۷,۸۲۱	۲۸,۰۴۰	۲۴,۶۷۱	۳۰,۴۵۸	۳۴,۰۹۳	۳۵,۱۵۵	۳۶,۲۱۳	۳۳,۰۹۴	۳۳,۴۲۲	تولید سایر مصنوعات
۱۹,۸۸۹	۱۹,۹۷۹	۲۲,۷۷۰	۲۲,۴۴۴	۲۱,۸۰۲	۱۱۸,۲۳۹	۱۳۰,۸۶۸	۱۱۷,۶۷۶	۱۰۴,۹۶۵	۲۷۲,۱۷۹	تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات
۲۰۷,۷۲۶	۱۹۸,۲۲۴	۱۸۷,۵۸۹	۱۸۷,۰۶۲	۱۷۵,۴۰۵	۱۷۰,۲۷۳	۱۶۶,۵۱۳	۱۵۹,۲۳۰	۱۵۴,۲۷۹	۱۴۵,۶۴۹	تولید، انتقال و توزیع برق
۴۹۱,۵۷۰	۴۶۲,۷۴۱	۴۴۸,۹۷۲	۴۳۳,۵۲۸	۴۱۴,۷۹۱	۳۹۱,۵۸۶	۳۶۹,۴۰۰	۳۳۱,۸۱۵	۳۲۶,۵۴۸	۳۲۸,۰۰۷	تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله
۵۴,۶۹۷	۵۳,۱۴۷	۵۱,۲۳۳	۵۱,۵۵۱	۵۰,۰۹۲	۴۹,۶۶۵	۴۸,۵۷۶	۴۷,۲۸۹	۴۴,۸۲۷	۴۳,۱۹۰	جمع آوری، تصفیه و تامین آب
۸,۲۲۳	۸,۱۶۵	۷,۵۶۸	۷,۰۳۲	۶,۳۸۷	۶,۰۹۹	۵,۵۳۱	۵,۰۲۰	۴,۰۱۸	۴,۱۱۶	فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد
۱,۲۰۷,۹۰۵	۱,۰۲۸,۷۶۸	۱,۰۰۶,۹۸۴	۱,۰۲۴,۶۵۲	۱,۰۴۰,۸۹۸	۱,۲۵۵,۸۶۴	۱,۴۲۹,۲۷۰	۱,۴۳۱,۳۴۰	۱,۵۵۱,۴۹۵	۱,۵۲۴,۵۸۲	ساختمان خصوصی شهری
۹۴,۷۵۸	۱۳۴,۴۷۷	۹۶,۳۶۱	۱۱۰,۵۶۸	۱۳۱,۴۰۹	۱۲۰,۷۱۶	۱۲۲,۱۲۷	۱۲۶,۹۸۲	۱۵۳,۳۲۸	۱۷۴,۷۶۴	ساختمان خصوصی روستایی
۳۱۷,۱۵۷	۴۰۲,۳۲۵	۴۹۶,۹۶۹	۶۷۱,۰۶۷	۶۹۲,۹۸۳	۶۱۶,۷۵۲	۶۸۷,۹۳۴	۵۵۱,۹۷۸	۵۸۷,۶۵۶	۸۷۰,۷۶۱	ساختمان دولتی

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۹۳۴,۹۲۷	۱,۸۵۲,۴۶۶	۱,۹۳۳,۷۹۱	۲,۰۵۵,۶۷۳	۱,۹۷۵,۳۸۳	۱,۸۶۳,۵۸۵	۱,۹۶۹,۰۵۸	۱,۹۷۱,۰۳۶	۲,۰۳۲,۸۵۴	۲,۲۲۷,۳۱۵	۴۱ (عمده فروشی و خرده فروشی) خدمات بازرگانی
۱۲۰,۷۲۰	۱۲۴,۳۳۰	۱۰۲,۴۸۵	۸۸,۸۸۸	۹۴,۴۶۴	۱۰۷,۵۶۷	۱۱۵,۹۳۶	۱۲۶,۵۹۰	۱۲۰,۳۱۲	۱۲۰,۱۰۴	۴۲ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت
۲,۳۸۷	۷,۰۸۱	۷,۲۳۶	۶,۳۸۷	۶,۳۱۳	۷,۵۲۰	۸,۲۸۹	۸,۸۳۳	۸,۶۷۴	۹,۱۶۶	۴۳ حمل و نقل ریلی مسافر
۵۷,۱۱۱	۵۱,۰۱۵	۵۹,۷۶۷	۵۰,۵۳۳	۴۶,۶۲۴	۳۷,۹۷۵	۳۵,۰۵۶	۴۴,۱۶۳	۶۶,۳۴۱	۵۴,۱۵۳	۴۴ حمل و نقل ریلی بار
۲۲۴,۶۶۴	۲۸۲,۸۲۰	۲۸۵,۴۴۹	۲۷۲,۹۰۵	۲۷۸,۷۴۱	۲۸۸,۸۲۱	۳۰۷,۵۴۵	۳۲۹,۶۲۸	۳۴۴,۴۲۶	۳۷۰,۰۴۸	۴۵ حمل و نقل مسافر از طریق جاده
۱,۲۲۸,۱۴۱	۱,۱۴۰,۷۹۲	۱,۰۷۶,۲۱۹	۱,۰۸۵,۰۴۶	۹۹۲,۸۶۰	۸۹۹,۶۳۱	۹۷۰,۱۰۴	۹۲۵,۹۲۹	۹۱۳,۷۹۸	۸۶۲,۹۹۳	۴۶ حمل و نقل بار از طریق جاده
۱۲,۸۰۹	۱۴,۳۴۷	۱۳,۶۷۷	۱۴,۲۱۵	۱۲,۹۵۵	۱۲,۸۱۴	۱۳,۳۷۶	۱۳,۹۰۶	۱۳,۶۴۲	۱۲,۸۲۹	۴۷ حمل و نقل از طریق خط لوله
۳۰,۶۷۸	۳۴,۶۱۶	۴۹,۶۱۶	۵۸,۹۰۹	۶۵,۹۴۸	۷۵,۴۳۱	۷۲,۸۴۱	۶۲,۹۷۶	۵۳,۷۹۳	۵۶,۲۷۳	۴۸ حمل و نقل آبی
۴۰,۵۳۴	۶۶,۶۹۴	۷۰,۶۸۸	۸۰,۴۴۶	۷۳,۵۹۱	۶۵,۶۵۷	۶۱,۵۱۲	۶۳,۸۲۱	۵۹,۴۲۵	۸۳,۴۶۲	۴۹ حمل و نقل هوایی
۱۴۴,۶۶۴	۱۶۶,۱۰۹	۱۴۹,۱۵۶	۱۶۷,۱۷۶	۱۵۳,۸۸۶	۱۳۹,۴۷۸	۱۵۱,۶۴۸	۱۴۵,۰۵۶	۱۴۳,۱۴۲	۱۴۲,۱۲۴	۵۰ خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل
۱۹,۳۷۹	۲۰,۲۸۹	۲۱,۶۱۳	۲۰,۶۳۲	۱۸,۲۱۵	۱۹,۸۱۱	۱۹,۸۴۷	۱۹,۳۲۰	۳۷,۱۷۳	۲۲,۸۷۷	۵۱ فعالیت‌های پست و پیک
۷,۰۲۵	۷,۳۰۴	۶,۴۵۳	۶,۸۰۴	۶,۴۱۷	۵,۳۷۸	۵,۳۳۰	۴,۷۳۲	۴,۸۱۷	۴,۴۲۲	۵۲ انبارداری و ذخیره سازی
۸,۲۰۹	۱۶,۹۸۱	۲۵,۹۵۳	۲۰,۵۰۱	۲۹,۴۷۳	۲۵,۶۰۹	۳۱,۲۱۷	۲۶,۵۳۶	۲۹,۷۳۸	۲۸,۲۲۷	۵۳ (هتل) فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا
۹۳,۰۱۲	۱۵۰,۱۲۱	۱۷۴,۳۹۱	۱۸۶,۸۰۷	۱۹۲,۲۳۶	۱۹۳,۲۶۲	۲۰۰,۰۱۹	۱۸۷,۷۰۹	۲۱۴,۷۱۸	۲۳۷,۸۸۸	۵۴ (رستوران) فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی ها
۷۹۱,۱۲۵	۵۸۵,۵۴۸	۴۹۲,۶۷۰	۳۶۳,۴۶۰	۲۶۴,۱۵۴	۲۲۲,۲۸۵	۲۲۸,۱۳۳	۲۱۶,۹۳۶	۲۰۵,۴۵۴	۱۷۴,۸۱۴	۵۵ مخابرات
۲۷,۹۶۵	۲۷,۰۶۱	۲۲,۹۲۵	۱۷,۲۹۶	۱۹,۵۶۶	۱۸,۹۱۴	۱۸,۵۷۰	۲۱,۳۹۱	۲۱,۳۳۴	۲۸,۹۸۸	۵۶ سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات
۵۴۹,۶۸۷	۵۳۰,۸۲۸	۵۲۱,۸۷۰	۵۶۸,۱۸۲	۴۷۲,۴۲۰	۳۰۲,۱۶۹	۲۴۴,۲۴۸	۲۳۳,۱۷۰	۱۹۸,۵۸۳	۱۸۵,۴۲۱	۵۷ فعالیت‌های خدمات مالی، بجز تامین وجه بیمه و بازنشستگی و...
۴۸,۳۰۵	۴۸,۱۲۴	۴۹,۰۶۹	۵۰,۳۷۹	۴۷,۰۷۳	۴۲,۴۸۸	۴۱,۰۱۴	۴۰,۶۰۲	۴۰,۹۱۲	۳۷,۶۰۰	۵۸ (بجز تامین اجتماعی اجباری) بیمه
۷۱,۵۴۶	۶۹,۱۷۰	۵۸,۶۷۱	۴۷,۹۱۶	۴۵,۸۸۲	۴۱,۹۵۴	۴۱,۱۹۱	۴۲,۶۰۴	۳۹,۳۷۵	۳۱,۴۱۰	۵۹ فعالیت‌های جنبی خدمات مالی و فعالیت‌های بیمه
۴۲۲,۰۸۷	۴۱۲,۰۷۵	۴۰۹,۴۵۳	۴۰۳,۲۸۷	۴۰۳,۹۴۲	۳۸۳,۸۵۲	۳۷۵,۵۷۱	۳۵۰,۴۷۳	۳۶۲,۸۰۹	۳۳۸,۹۲۹	۶۰ (واقعی) خدمات مستغلات اجاره ای شهری

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۲۱۹,۲۰۸	۱,۱۸۳,۵۴۷	۱,۱۸۶,۱۲۶	۱,۱۵۵,۸۵۲	۱,۱۵۵,۵۰۴	۱,۰۹۹,۸۶۵	۱,۰۷۶,۴۵۸	۱,۰۰۵,۰۱۰	۱,۰۳۹,۱۸۹	۹۶۶,۰۴۲	۶۱ (احتسابی) خدمات مستغلات شخصی شهری
۱۳۰,۲۵۵	۱۲۵,۰۸۸	۱۱۸,۸۶۸	۱۰۶,۸۳۲	۱۰۶,۷۴۸	۱۰۴,۹۷۸	۱۰۵,۰۶۲	۱۰۸,۷۶۳	۱۰۶,۹۸۲	۹۴,۸۲۹	۶۲ خدمات مسکونی روستایی
۱۸۱,۱۰۶	۱۷۹,۱۹۸	۱۶۶,۴۳۲	۱۵۴,۲۴۲	۱۵۲,۶۴۱	۱۳۸,۶۵۹	۱۴۲,۵۱۲	۱۳۶,۹۶۵	۱۳۴,۶۵۸	۱۲۳,۸۴۶	۶۳ خدمات مستغلات غیر مسکونی
۵۵,۴۴۰	۴۳,۳۸۸	۴۸,۲۷۸	۳۱,۸۱۰	۳۷,۶۵۵	۳۲,۴۹۲	۳۲,۸۰۲	۳۰,۷۹۹	۳۷,۷۵۳	۳۲,۴۶۹	۶۴ خدمات دلالان مستغلات
۱۱۶,۵۶۳	۱۰۶,۶۷۷	۹۹,۴۶۵	۹۲,۲۵۲	۸۷,۸۳۶	۸۳,۴۲۰	۷۰,۰۱۹	۵۶,۶۱۷	۵۵,۹۵۴	۴۹,۲۲۶	۶۵ تحقیق و توسعه
۷۵,۱۷۱	۱۱۹,۸۳۷	۱۷۵,۵۱۵	۱۷۶,۵۲۶	۱۶۸,۸۵۸	۱۵۰,۶۹۸	۱۳۸,۳۶۴	۱۴۱,۶۵۸	۱۵۵,۲۶۸	۱۸۵,۹۰۶	۶۶ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
۱۵,۵۲۲	۱۶,۰۴۶	۱۸,۶۰۰	۲۰,۹۳۱	۲۰,۴۱۶	۱۸,۶۹۶	۱۵,۹۱۵	۱۴,۵۹۹	۱۵,۷۶۵	۱۹,۱۷۲	۶۷ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۹۰۹,۶۷۰	۹۳۵,۴۶۱	۸۵۳,۸۵۵	۱,۰۶۲,۸۳۴	۹۴۳,۲۴۹	۹۷۷,۸۸۳	۸۷۹,۱۲۰	۸۹۷,۵۳۵	۸۷۰,۴۸۷	۸۵۰,۰۰۲	۶۸ خدمات امور عمومی
۲۲۴,۴۲۵	۲۷۱,۸۸۳	۳۰۳,۹۵۴	۲۷۳,۱۵۶	۲۸۲,۲۹۶	۲۵۶,۶۳۸	۲۳۳,۸۵۰	۲۴۰,۵۰۱	۲۳۵,۹۰۳	۲۳۷,۰۶۳	۶۹ خدمات امور دفاعی
۶۳,۴۲۰	۴۸,۱۴۵	۱۹۷,۲۷۰	۱۶۷,۷۶۵	۲۱۲,۶۲۷	۱۷۵,۶۲۵	۱۶۸,۱۲۰	۱۶۸,۷۵۲	۱۶۷,۵۶۴	۱۶۷,۳۶۴	۷۰ خدمات امور انتظامی
۶۶,۷۴۳	۶۷,۸۷۳	۷۱,۳۱۶	۱۱۶,۵۴۰	۱۰۷,۸۵۲	۹۶,۶۴۰	۸۹,۶۵۵	۸۰,۰۷۳	۷۶,۹۵۴	۶۷,۲۹۲	۷۱ تامین اجتماعی اجباری
۹۸,۵۰۰	۱۱۸,۸۹۰	۱۲۸,۶۹۱	۱۴۳,۲۴۵	۱۵۱,۶۵۱	۱۵۳,۳۶۳	۱۵۶,۳۲۴	۱۴۳,۴۶۷	۱۳۶,۳۸۱	۱۳۱,۶۱۰	۷۲ آموزش خصوصی
۴۷۰,۸۱۸	۵۰۴,۳۸۳	۴۷۸,۷۸۷	۴۱۲,۴۰۷	۴۶۳,۵۸۸	۴۰۴,۶۱۷	۳۷۶,۳۹۴	۳۸۳,۱۴۷	۳۷۷,۷۶۳	۳۷۸,۶۴۵	۷۳ آموزش دولتی
۳۴۶,۲۸۰	۳۵۹,۵۹۲	۳۸۷,۵۰۹	۴۲۲,۲۱۳	۴۳۹,۳۵۹	۴۳۲,۹۰۱	۴۰۴,۵۳۱	۳۳۹,۹۳۱	۳۱۰,۲۰۴	۳۲۹,۵۶۱	۷۴ بهداشت خصوصی
۲۲۲,۸۵۹	۲۱۴,۳۲۱	۲۳۵,۱۴۷	۲۱۹,۷۱۴	۲۵۹,۲۱۴	۲۳۲,۰۴۵	۲۱۱,۲۴۸	۲۰۲,۸۶۵	۱۹۵,۳۵۵	۱۹۳,۰۲۸	۷۵ بهداشت دولتی
۴۸,۰۳۵	۵۲,۶۸۵	۷۹,۶۵۱	۶۹,۲۶۵	۷۲,۳۳۹	۶۸,۳۵۶	۶۲,۹۲۲	۶۰,۶۲۷	۵۸,۸۲۰	۶۳,۲۳۵	۷۶ فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی
۱۲۸,۱۶۲	۱۲۳,۰۱۱	۱۲۵,۹۰۲	۱۱۳,۷۵۰	۱۳۱,۱۴۹	۱۳۱,۲۲۱	۱۵۱,۳۸۱	۱۵۰,۵۰۲	۱۶۷,۸۰۰	۱۶۹,۵۳۵	۷۷ سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی
۲۲,۶۸۵,۵۴۷	۲۱,۸۳۲,۶۰۸	۲۲,۲۸۸,۵۷۲	۲۳,۰۸۹,۹۲۸	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۰,۵۱۵,۰۸۲	۲۰,۹۳۶,۱۱۹	۲۰,۲۱۱,۹۶۷	۲۰,۴۷۷,۱۲۳	۲۱,۸۳۳,۳۱۱	ارزش ستانده ناخالص به قیمت پایه

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۲۷۸,۰۷۵	۹۳۲,۰۵۷	۶۱۴,۱۹۳	۴۱۱,۳۵۱	۳۸۹,۷۰۱	۳۴۵,۱۱۰	۲۸۸,۹۹۸	۲۵۴,۳۲۶	۱۶۶,۱۰۱	۱۲۵,۷۶۰	۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته
۱,۰۸۷,۲۹۲	۷۳۸,۶۵۶	۶۱۹,۰۸۲	۳۴۹,۹۰۵	۳۱۸,۱۳۰	۳۰۵,۷۲۵	۳۰۴,۰۳۰	۲۸۳,۶۰۶	۲۴۲,۲۵۱	۱۶۲,۳۶۰	۲ دامپروری و شکار
۲,۵۹۱	۱,۹۴۷	۱,۸۸۱	۱,۴۸۸	۱,۰۹۸	۱,۱۳۷	۱,۳۳۸	۱,۲۱۱	۷۶۰	۵۶۷	۳ جنگلداری
۱۶۶,۷۳۵	۱۲۵,۲۷۷	۸۶,۷۶۴	۴۷,۸۳۵	۴۲,۷۸۹	۳۶,۹۲۳	۳۴,۱۷۷	۲۷,۶۵۸	۱۸,۶۶۲	۱۰,۵۱۵	۴ ماهیگیری
۴۴,۸۰۶	۳۹,۰۶۷	۵۰,۶۹۸	۴۷,۹۸۴	۴۵,۵۵۳	۳۹,۸۷۸	۳۰,۴۳۲	۲۶,۶۰۵	۲۰,۸۹۰	۲۵,۹۵۴	۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی
۳۲۷,۷۹۵	۲۷۰,۵۶۷	۲۰۱,۹۳۶	۱۹۲,۴۴۵	۱۸۴,۳۶۵	۱۷۹,۴۰۸	۱۷۲,۳۵۲	۱۳۹,۹۰۸	۱۲۵,۳۱۶	۱۱۳,۴۹۵	۶ فرآورد های نفتی
۸,۰۲۶	۲,۹۷۰	۹۸۸	۱,۰۴۰	۷۶۷	۷۴۹	۱,۵۴۴	۱,۶۴۶	۷۱۴	۷۶۰	۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای
۲۳۰,۳۸۲	۱۴۶,۱۳۵	۸۱,۱۸۵	۵۱,۱۳۵	۳۷,۴۴۳	۲۸,۴۴۳	۳۶,۰۵۱	۲۸,۰۷۹	۱۷,۵۸۵	۱۱,۱۴۰	۸ استخراج کانه های فلزی
۳۱,۳۶۲	۱۷,۵۳۳	۱۱,۶۴۲	۹,۵۵۸	۹,۱۰۹	۸,۵۹۹	۸,۷۷۴	۷,۵۱۱	۶,۰۱۳	۵,۲۹۷	۹ استخراج سایر معادن
۲,۳۵۱,۹۵۲	۱,۵۱۴,۶۹۰	۱,۱۲۷,۸۵۶	۷۹۴,۴۴۰	۶۹۴,۹۷۲	۵۹۲,۶۰۷	۶۴۱,۶۷۶	۵۵۸,۴۲۹	۳۹۳,۷۲۷	۳۰۵,۷۷۰	۱۰ تولید محصولات غذایی
۱۰۸,۹۲۳	۶۲,۹۱۹	۴۳,۱۷۵	۳۷,۰۴۰	۳۱,۸۳۷	۲۹,۰۷۵	۲۵,۸۷۳	۲۲,۰۳۹	۱۵,۲۸۱	۸,۹۳۳	۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها
۹,۷۱۶	۷,۷۹۸	۸,۱۱۰	۳,۴۱۶	۲,۶۹۹	۲,۳۷۲	۳,۴۶۹	۵,۶۷۶	۲,۷۷۹	۱,۸۵۶	۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو
۳۵۳,۵۱۳	۲۳۷,۶۰۰	۱۵۵,۶۲۴	۱۰۴,۱۰۷	۷۳,۵۱۹	۶۴,۰۴۴	۸۴,۶۱۴	۹۲,۳۰۶	۶۹,۵۴۳	۵۴,۹۶۷	۱۳ تولید منسوجات
۲۳,۵۲۶	۱۷,۷۶۴	۱۳,۱۳۸	۷,۳۳۷	۷,۷۵۰	۷,۷۵۰	۸,۸۴۶	۱۴,۲۷۸	۹,۸۸۳	۸,۶۵۷	۱۴ تولید پوشاک
۴۶,۹۹۹	۳۰,۲۲۳	۲۴,۷۶۸	۱۳,۹۶۵	۱۵,۲۷۷	۱۷,۲۳۳	۲۰,۲۰۴	۲۵,۵۵۲	۲۱,۰۶۴	۱۱,۹۶۳	۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته
۹۴,۲۸۶	۵۳,۴۷۹	۳۳,۵۱۲	۲۲,۵۵۶	۲۳,۳۷۹	۲۲,۸۴۴	۳۲,۶۲۶	۳۲,۹۹۴	۳۲,۵۹۴	۲۱,۲۷۷	۱۶ (غیر از مبلمان) تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر
۳۰۷,۷۵۴	۱۷۴,۱۵۵	۱۳۳,۹۵۸	۷۸,۷۰۱	۵۴,۳۹۵	۵۲,۳۴۷	۵۴,۵۳۴	۵۸,۲۲۳	۴۱,۶۰۵	۲۹,۹۷۶	۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی
۶۴,۰۴۳	۴۵,۵۶۷	۳۷,۱۸۵	۲۱,۱۵۷	۱۹,۰۲۷	۱۷,۲۶۳	۲۲,۱۴۶	۱۸,۵۳۷	۱۱,۲۳۳	۱۵,۷۲۰	۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده
۳۱۶,۷۸۴	۲۱۷,۵۹۱	۱۳۷,۶۴۴	۸۳,۲۱۴	۶۹,۲۰۴	۷۰,۱۶۱	۹۹,۹۴۰	۹۴,۸۷۳	۵۱,۱۷۸	۳۵,۶۴۰	۱۹ (غیر از پالایشگاهها) تولید فرآورده های نفتی
۳,۷۲۲,۳۲۶	۲,۱۸۹,۲۴۱	۱,۴۵۸,۳۲۵	۸۱۸,۴۶۷	۶۵۹,۹۸۲	۵۶۹,۳۷۹	۶۷۰,۵۹۶	۶۳۱,۵۷۵	۴۳۸,۶۶۵	۲۹۹,۰۰۸	۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۲۱ تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۲۷,۴۲۰	۴۴,۱۳۹	۶۱,۱۶۹	۷۰,۷۲۵	۶۰,۷۲۴	۷۱,۹۸۳	۷۳,۵۷۴	۱۰۰,۸۰۳	۱۳۵,۴۵۵	۲۰۵,۵۷۴
۲۲ تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی	۱۰۶,۲۴۸	۱۳۵,۴۵۱	۲۲۵,۷۴۸	۲۲۲,۵۸۰	۱۸۱,۸۳۸	۲۲۴,۷۲۳	۲۴۹,۱۶۶	۴۶۹,۳۵۸	۵۸۴,۵۶۷	۱,۰۳۶,۳۵۱
۲۳ تولید سایر فرآورده های معدنی غیرفلزی	۱۲۶,۵۴۷	۱۵۱,۰۲۶	۲۱۱,۷۵۲	۲۱۴,۵۶۷	۱۹۰,۲۲۲	۱۸۸,۴۷۳	۱۹۹,۲۵۴	۲۸۰,۴۰۷	۴۰۵,۴۴۷	۶۶۰,۴۲۴
۲۴ تولید فلزات پایه	۲۹۳,۴۳۵	۴۱۰,۷۱۵	۵۶۹,۱۰۸	۵۶۹,۸۳۱	۴۵۳,۵۰۵	۵۱۳,۳۶۰	۷۲۳,۰۷۸	۱,۲۲۳,۱۷۱	۲,۰۲۸,۳۷۱	۴,۳۱۸,۶۵۱
۲۵ (غیر از ماشین آلات و تجهیزات) تولید محصولات فلزی ساخته شده	۱۰۷,۶۵۶	۱۰۳,۴۸۷	۱۴۰,۱۲۲	۱۴۴,۶۴۴	۱۱۷,۱۶۷	۱۱۹,۵۸۵	۱۴۷,۶۵۳	۲۵۴,۳۳۹	۳۶۸,۶۶۶	۶۷۷,۱۷۸
۲۶ تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۳۱,۵۱۰	۵۸,۵۶۸	۱۶,۷۵۳	۲۱,۰۲۳	۱۵,۱۵۲	۱۴,۸۱۴	۲۰,۱۲۶	۲۹,۲۳۲	۶۴,۳۲۸	۱۱۲,۸۹۷
۲۷ تولید تجهیزات برقی	۵۳,۱۳۲	۷۴,۹۷۷	۱۲۹,۰۳۵	۱۴۳,۸۶۲	۱۰۹,۰۷۲	۱۲۱,۶۶۳	۱۵۷,۱۱۳	۲۴۷,۲۰۲	۴۴۹,۹۹۷	۷۷۹,۴۶۳
۲۸ تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۶,۲۳۲	۵۷,۵۳۰	۸۳,۹۱۵	۸۸,۰۷۲	۸۷,۴۱۹	۹۸,۹۳۰	۱۱۷,۱۸۴	۱۳۱,۲۸۳	۲۱۷,۴۰۱	۳۵۳,۶۹۳
۲۹ تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۲۷۴,۴۰۵	۲۰۸,۴۱۸	۲۲۵,۰۹۱	۳۵۶,۹۳۰	۳۵۰,۶۱۶	۵۱۶,۸۰۶	۷۴۶,۱۶۷	۶۵۲,۱۹۷	۹۲۸,۷۲۶	۱,۷۶۴,۳۶۲
۳۰ تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۲۸,۰۷۶	۳۱,۴۶۴	۲۳,۷۳۹	۳۸,۷۴۰	۲۵,۴۹۲	۳۴,۷۲۳	۴۰,۲۹۹	۳۷,۳۷۳	۶۰,۵۳۸	۹۴,۸۵۶
۳۱ تولید مبلمان	۸,۳۱۰	۸,۰۹۲	۸,۱۵۱	۱۰,۳۴۰	۱۱,۰۴۰	۱۱,۰۹۲	۶,۴۶۷	۸,۷۵۹	۲۰,۸۳۰	۳۳,۸۷۰
۳۲ تولید سایر مصنوعات	۱۶,۹۹۱	۱۸,۹۵۴	۲۶,۳۸۵	۳۰,۷۴۷	۲۰,۲۹۹	۱۸,۳۳۲	۱۶,۴۷۳	۲۸,۶۴۲	۳۷,۹۸۵	۶۰,۸۰۲
۳۳ تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۱۰,۷۸۹	۵,۴۷۵	۷,۱۹۶	۹,۶۶۹	۹,۰۸۶	۹,۴۹۱	۱۰,۱۶۰	۱۵,۷۶۸	۱۸,۰۲۶	۲۴,۹۳۸
۳۴ تولید، انتقال و توزیع برق	۳۸,۲۸۴	۴۰,۸۴۸	۴۲,۸۹۸	۵۵,۶۱۲	۶۲,۸۷۵	۶۶,۸۸۷	۷۵,۵۴۶	۸۱,۴۴۱	۹۳,۱۳۷	۱۰۴,۳۷۰
۳۵ تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله	۴۵,۲۱۸	۴۵,۲۶۰	۴۵,۶۳۶	۶۱,۵۰۳	۶۶,۳۶۷	۷۰,۱۴۸	۷۳,۱۹۴	۷۶,۲۳۶	۷۸,۹۹۷	۸۳,۶۶۶
۳۶ جمع آوری، تصفیه و تامین آب	۱۳,۹۴۲	۱۶,۱۵۸	۲۰,۰۹۰	۲۳,۳۱۶	۲۶,۳۰۳	۲۹,۳۹۹	۳۰,۶۰۰	۴۰,۸۷۶	۴۳,۱۵۵	۵۱,۹۲۳
۳۷ فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد	۵۷۶	۵۷۴	۶۵۶	۸۸۴	۱,۸۵۸	۳,۶۰۰	۳,۸۷۷	۵,۱۰۴	۵,۶۰۴	۶,۶۰۰
۳۸ ساختمان خصوصی شهری	۴۴۳,۵۴۱	۶۲۹,۸۹۹	۷۵۶,۶۵۶	۸۳۱,۱۱۶	۷۲۹,۹۹۴	۶۴۷,۲۳۱	۷۰۸,۴۴۳	۱,۰۱۵,۳۵۲	۱,۴۴۹,۰۱۶	۳,۰۹۰,۹۱۴
۳۹ ساختمان خصوصی روستایی	۵۷,۹۹۲	۷۱,۵۸۳	۷۷,۲۳۳	۸۱,۴۲۱	۸۰,۵۲۶	۸۵,۸۷۰	۸۷,۰۴۴	۱۱۰,۵۹۵	۲۱۸,۰۹۶	۲۵۸,۵۵۸
۴۰ ساختمان دولتی	۲۷۷,۷۸۳	۲۶۲,۶۰۸	۳۲۹,۶۵۰	۴۶۱,۶۹۳	۴۱۴,۲۹۳	۴۹۵,۱۵۵	۵۳۴,۲۸۶	۵۹۵,۹۷۶	۶۶۴,۰۱۵	۹۳۳,۵۵۱

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال	
۱,۳۴۵,۴۴۳	۸۴۴,۱۹۷	۶۲۷,۱۵۵	۴۷۹,۰۴۶	۴۲۰,۸۳۸	۳۶۹,۷۲۳	۳۶۲,۰۳۰	۳۱۴,۱۴۰	۲۴۰,۲۱۲	۲۰۱,۷۵۳	(عمده فروشی و خرده فروشی) خدمات بازرگانی	۴۱
۸۶,۹۹۵	۵۸,۹۰۹	۳۵,۹۸۶	۲۵,۳۲۶	۲۳,۶۰۹	۲۳,۲۰۸	۲۱,۵۸۲	۱۸,۸۴۸	۱۲,۴۵۶	۹,۸۱۳	تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت	۴۲
۵,۱۳۹	۷,۴۵۲	۵,۴۹۷	۵,۰۶۸	۴,۷۷۷	۵,۱۴۴	۴,۴۵۹	۳,۲۹۵	۲,۷۶۷	۲,۴۱۷	حمل و نقل ریلی مسافر	۴۳
۶۰,۸۷۹	۳۸,۴۹۸	۲۸,۷۶۲	۲۵,۱۳۶	۲۵,۱۴۵	۲۸,۶۱۴	۲۴,۳۶۲	۱۵,۶۸۶	۱۰,۹۲۳	۹,۳۳۴	حمل و نقل ریلی بار	۴۴
۱۸۲,۶۰۸	۱۴۵,۹۳۵	۱۱۴,۱۹۴	۹۲,۱۵۸	۸۹,۸۶۶	۸۵,۰۹۶	۷۹,۸۵۲	۶۴,۳۵۹	۵۶,۷۴۷	۴۹,۱۲۵	حمل و نقل مسافر از طریق جاده	۴۵
۱,۱۲۱,۱۵۲	۷۳۴,۰۷۶	۵۰۳,۲۸۵	۳۶۳,۱۶۲	۳۴۸,۱۴۳	۳۴۴,۲۶۱	۳۲۱,۰۱۷	۲۷۰,۱۳۹	۲۲۲,۴۸۷	۱۶۵,۳۵۸	حمل و نقل بار از طریق جاده	۴۶
۴,۲۵۶	۴,۲۷۵	۶,۰۸۵	۵,۵۰۷	۵,۳۷۵	۴,۰۳۱	۳,۹۵۳	۲,۸۹۷	۲,۳۴۳	۱,۹۳۶	حمل و نقل از طریق خط لوله	۴۷
۹۲,۴۹۹	۷۵,۴۴۳	۶۹,۸۵۳	۴۶,۰۲۱	۳۴,۴۴۷	۳۹,۱۷۵	۴۴,۰۶۲	۳۲,۷۱۴	۲۱,۱۱۱	۱۷,۲۲۰	حمل و نقل آبی	۴۸
۴۰,۰۸۰	۵۰,۲۷۸	۳۹,۸۵۷	۳۳,۰۶۹	۲۸,۸۸۷	۲۵,۵۴۳	۲۰,۵۲۰	۱۸,۳۲۹	۱۲,۳۸۳	۱۱,۴۶۷	حمل و نقل هوایی	۴۹
۱۰۴,۵۲۷	۷۳,۵۶۶	۴۸,۹۵۲	۳۸,۸۷۶	۳۱,۳۳۴	۳۰,۱۸۲	۲۵,۶۱۳	۲۱,۴۸۵	۱۵,۶۶۳	۱۳,۸۹۱	خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل	۵۰
۱۴,۸۰۶	۹,۷۷۶	۷,۲۰۷	۵,۸۱۴	۴,۶۷۸	۴,۰۷۱	۳,۰۱۵	۲,۴۴۸	۱,۹۰۰	۱,۵۳۳	فعالیت‌های پست و پیک	۵۱
۱,۹۲۸	۱,۸۹۷	۱,۶۲۹	۱,۵۱۱	۱,۳۰۷	۱,۰۱۴	۹۳۶	۸۰۴	۵۱۳	۴۳۱	انبارداری و ذخیره سازی	۵۲
۳,۸۹۷	۶,۷۸۳	۷,۹۹۳	۵,۳۵۶	۶,۷۹۳	۵,۱۲۵	۵,۰۹۹	۳,۵۴۸	۳,۰۸۱	۲,۴۰۹	(هتل) فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا	۵۳
۱۳۷,۰۶۳	۱۶۳,۸۳۲	۱۲۶,۵۲۷	۱۱۱,۱۸۱	۱۰۵,۳۹۳	۹۹,۰۶۸	۸۶,۶۴۰	۶۸,۵۷۸	۵۶,۱۳۴	۴۴,۵۸۲	(رستوران) فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی ها	۵۴
۲۳۴,۲۶۴	۱۵۱,۷۴۷	۱۲۶,۴۰۰	۱۰۱,۴۱۷	۸۸,۱۱۷	۷۷,۳۴۰	۷۴,۲۳۲	۶۵,۱۴۲	۵۰,۹۵۸	۴۰,۸۹۳	مخابرات	۵۵
۵۹,۲۵۷	۲۹,۱۰۵	۱۷,۶۸۸	۶,۲۶۵	۵,۸۳۱	۴,۲۷۰	۳,۵۸۸	۳,۵۲۴	۲,۷۲۰	۳,۰۵۵	سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات	۵۶
۴۲۸,۹۶۵	۳۱۲,۵۳۴	۲۵۰,۹۴۳	۲۰۱,۹۱۰	۱۶۷,۵۴۰	۱۰۳,۴۳۵	۱۰۲,۱۷۳	۸۷,۱۶۳	۶۵,۰۲۷	۴۶,۹۲۷	فعالیت‌های خدمات مالی، بجز تامین وجه بیمه و بازنشستگی و...	۵۷
۱۲۲,۵۲۵	۷۸,۲۸۸	۵۷,۱۲۱	۳۴,۴۲۷	۲۹,۰۹۰	۲۴,۱۱۱	۲۱,۳۶۵	۱۷,۵۷۵	۱۳,۳۵۱	۹,۵۹۴	(بجز تامین اجتماعی اجباری) بیمه	۵۸
۶۹,۰۲۸	۴۲,۳۹۶	۳۶,۲۰۳	۱۹,۲۷۶	۱۸,۲۹۹	۱۲,۱۲۷	۱۲,۴۱۹	۱۴,۵۷۴	۵,۸۳۱	۳,۵۹۴	فعالیت‌های جنبی خدمات مالی و فعالیت‌های بیمه	۵۹
۴۳,۷۷۶	۲۹,۴۹۳	۲۳,۵۳۱	۱۷,۲۸۳	۱۶,۶۲۵	۱۲,۷۲۳	۱۱,۲۳۴	۸,۵۷۲	۷,۱۰۲	۶,۴۳۱	(واقعی) خدمات مستغلات اجاره ای شهری	۶۰

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱۲۵,۷۷۳	۸۴,۶۵۵	۶۸,۳۳۴	۴۹,۵۷۹	۴۷,۵۵۷	۳۶,۳۳۶	۳۲,۰۴۱	۲۴,۴۴۲	۲۰,۲۳۷	۱۸,۲۹۳	۶۱ (احتسابی) خدمات مستغلات شخصی شهری
۱۶,۸۰۹	۱۱,۱۳۵	۸,۹۲۴	۷,۱۳۲	۶,۲۶۳	۴,۷۷۲	۴,۶۹۱	۳,۸۷۴	۳,۱۹۹	۲,۷۰۰	۶۲ خدمات مسکونی روستایی
۱۸,۹۲۷	۱۳,۰۱۹	۹,۷۷۷	۶,۸۴۸	۶,۴۵۴	۴,۶۹۵	۴,۳۸۸	۳,۴۵۷	۲,۷۳۳	۲,۴۳۸	۶۳ خدمات مستغلات غیر مسکونی
۳۳,۰۰۸	۱۹,۵۵۸	۱۷,۰۲۴	۹,۷۵۶	۱۰,۶۸۸	۸,۳۵۰	۷,۴۹۴	۶,۰۶۰	۶,۱۵۱	۴,۷۳۲	۶۴ خدمات دلالان مستغلات
۶۴,۵۵۴	۴۷,۳۹۱	۳۵,۲۲۹	۲۵,۵۷۳	۲۳,۳۷۶	۲۳,۳۶۹	۱۷,۲۹۰	۱۱,۲۴۲	۹,۸۸۸	۹,۲۲۶	۶۵ تحقیق و توسعه
۶۱,۵۱۱	۶۱,۳۸۳	۶۳,۰۶۰	۴۱,۲۷۹	۳۵,۴۷۹	۲۹,۳۸۲	۲۵,۷۶۷	۲۲,۸۹۹	۱۸,۶۲۵	۱۶,۹۴۳	۶۶ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
۱۱,۳۷۰	۸,۶۵۸	۷,۷۶۲	۶,۷۲۴	۵,۶۶۵	۴,۵۷۱	۳,۷۱۵	۲,۹۶۰	۲,۳۷۳	۲,۱۹۰	۶۷ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۷۱۰,۰۷۳	۵۱۵,۷۸۱	۳۸۸,۹۴۰	۳۴۲,۰۳۰	۲۶۸,۹۲۱	۲۰۸,۸۰۷	۱۳۱,۶۲۹	۱۲۰,۵۸۲	۹۷,۰۷۸	۸۵,۱۸۶	۶۸ خدمات امور عمومی
۱۷۰,۱۹۰	۱۴۷,۲۴۲	۱۳۸,۰۰۹	۸۶,۲۶۳	۷۸,۶۹۲	۵۹,۰۳۹	۳۷,۳۳۲	۳۴,۱۰۴	۲۷,۶۴۴	۲۵,۴۸۶	۶۹ خدمات امور دفاعی
۴۸,۰۹۴	۲۶,۰۷۴	۸۹,۵۶۹	۵۲,۹۸۰	۵۹,۲۷۱	۴۰,۴۰۲	۲۶,۸۳۹	۲۳,۹۳۰	۱۹,۶۳۵	۱۷,۹۹۳	۷۰ خدمات امور انتظامی
۲۳,۶۶۵	۱۶,۳۰۲	۱۳,۴۵۷	۱۸,۰۸۵	۱۳,۲۵۲	۹,۳۷۹	۸,۷۱۲	۶,۹۳۲	۵,۵۲۴	۶,۰۱۱	۷۱ تامین اجتماعی اجباری
۴۹,۰۵۲	۵۱,۳۸۳	۴۵,۸۴۵	۴۳,۵۱۸	۴۰,۵۹۱	۳۴,۰۷۰	۲۹,۷۸۷	۲۴,۲۳۳	۲۰,۴۴۴	۱۷,۳۶۰	۷۲ آموزش خصوصی
۳۵۷,۰۴۰	۲۷۳,۱۵۶	۲۱۷,۳۹۱	۱۳۰,۲۳۸	۱۲۹,۲۲۸	۹۳,۰۸۱	۶۰,۰۸۹	۵۴,۳۳۲	۴۴,۲۶۷	۴۰,۷۰۷	۷۳ آموزش دولتی
۱۳۳,۵۲۸	۱۰۸,۰۸۷	۹۰,۹۹۴	۹۳,۵۵۲	۸۵,۹۵۴	۷۱,۳۷۸	۵۴,۰۲۵	۳۵,۵۶۸	۲۴,۰۸۸	۲۰,۳۳۰	۷۴ بهداشت خصوصی
۱۶۷,۲۶۲	۱۱۵,۱۵۹	۱۰۶,۰۰۰	۶۹,۸۷۷	۷۲,۲۵۸	۵۲,۹۸۲	۳۳,۴۲۰	۲۸,۴۸۴	۲۲,۷۱۳	۲۰,۷۴۶	۷۵ بهداشت دولتی
۳۶,۵۱۰	۲۹,۸۵۰	۳۶,۷۸۱	۲۳,۳۴۵	۲۱,۶۰۷	۱۷,۳۹۷	۱۲,۰۷۵	۹,۸۷۳	۷,۷۴۰	۷,۲۸۶	۷۶ فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی
۱۳۷,۷۱۸	۹۰,۷۷۶	۶۹,۲۹۳	۵۶,۰۹۹	۵۳,۸۷۱	۵۱,۴۳۲	۵۰,۹۹۱	۴۰,۲۲۹	۳۳,۱۵۰	۲۶,۲۵۳	۷۷ سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی
۳۱,۵۴۳,۶۳۵	۱۹,۱۷۵,۶۸۴	۱۳,۷۸۷,۰۳۱	۹,۷۹۶,۵۲۱	۸,۴۲۸,۳۸۴	۷,۴۴۲,۶۹۶	۷,۷۴۷,۹۳۵	۶,۸۱۳,۰۳۹	۵,۲۳۱,۲۶۷	۴,۲۳۳,۳۵۶	مصارف واسطه به قیمت خریداران

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته	۲۹۶,۲۶۱	۳۱۲,۸۴۰	۳۲۴,۹۰۰	۳۱۹,۲۷۰	۳۳۴,۳۵۲	۳۸۹,۷۰۱	۳۸۴,۰۰۳	۴۲۲,۲۰۴	۴۶۴,۱۵۸	۴۶۱,۵۱۸
۲ دامپروری و شکار	۲۶۲,۳۹۵	۲۷۸,۱۷۴	۲۸۷,۷۸۸	۲۹۹,۸۳۷	۳۱۱,۶۱۲	۳۱۸,۱۳۰	۳۳۲,۸۹۴	۳۴۲,۷۸۹	۳۷۲,۳۶۸	۳۷۷,۲۰۲
۳ جنگلداری	۱,۲۵۴	۹۳۷	۱,۱۳۸	۱,۲۴۴	۱,۱۳۱	۱,۰۹۸	۱,۲۶۸	۶۸۳	۶۰۹	۵۲۱
۴ ماهیگیری	۲۵,۲۱۰	۲۸,۷۵۷	۳۴,۳۲۵	۳۶,۵۳۰	۳۸,۲۱۷	۴۲,۷۸۹	۴۷,۱۰۷	۴۹,۳۶۹	۵۰,۱۱۵	۴۹,۶۷۶
۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی	۴۰,۳۷۶	۲۹,۵۸۰	۲۹,۳۳۷	۲۹,۷۰۲	۳۱,۱۱۳	۴۵,۵۵۳	۴۷,۸۷۵	۳۹,۴۰۳	۲۶,۰۰۷	۲۸,۳۸۳
۶ فرآورد های نفتی	۱۸۴,۲۵۴	۱۹۰,۲۶۱	۱۹۴,۹۸۶	۱۸۸,۵۷۶	۱۸۲,۸۹۰	۱۸۴,۳۶۵	۱۹۰,۹۰۱	۱۸۱,۰۸۸	۱۸۸,۶۷۷	۱۷۹,۹۳۶
۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای	۵۲۶	۶۴۳	۵۹۱	۵۹۸	۷۰۳	۷۶۷	۸۱۶	۹۳۴	۸۷۹	۱,۰۹۵
۸ استخراج کانه های فلزی	۲۰,۰۹۱	۲۲,۴۳۴	۲۶,۵۹۴	۲۷,۱۴۲	۳۴,۵۹۰	۳۷,۴۴۳	۴۳,۱۵۷	۴۲,۳۶۸	۴۷,۵۵۴	۵۳,۱۰۵
۹ استخراج سایر معادن	۱۰,۴۳۵	۱۰,۹۳۰	۱۱,۱۰۰	۱۱,۸۴۱	۱۰,۳۶۱	۹,۱۰۹	۹,۰۶۳	۹,۰۸۷	۹,۴۸۷	۱۱,۳۰۲
۱۰ تولید محصولات غذایی	۶۵۷,۸۰۹	۶۱۲,۴۶۲	۶۵۰,۳۷۱	۶۷۷,۲۸۱	۶۱۶,۸۱۲	۶۹۴,۹۷۲	۷۴۸,۵۹۱	۷۷۸,۶۶۲	۷۵۴,۹۶۲	۷۹۳,۰۲۳
۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها	۱۹,۰۵۸	۲۴,۴۹۷	۲۵,۲۱۱	۲۷,۶۳۶	۲۷,۷۴۴	۳۱,۸۳۷	۳۵,۹۴۶	۲۸,۲۶۶	۲۷,۱۶۵	۳۴,۹۸۱
۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو	۵,۱۱۶	۴,۶۶۰	۶,۰۱۲	۳,۵۰۴	۲,۴۵۰	۲,۶۹۹	۳,۲۷۸	۳,۶۴۴	۲,۸۷۷	۳,۰۶۰
۱۳ تولید منسوجات	۱۰۱,۵۴۴	۹۸,۸۸۲	۱۰۲,۳۱۹	۸۸,۰۵۰	۶۶,۲۷۲	۷۳,۵۱۹	۹۷,۵۱۵	۹۳,۴۹۷	۱۰۵,۷۸۷	۱۰۲,۶۷۶
۱۴ تولید پوشاک	۳۸,۹۷۴	۲۸,۷۷۹	۲۲,۹۳۸	۱۱,۱۸۰	۸,۰۴۱	۷,۷۵۰	۷,۱۵۹	۹,۲۲۲	۹,۹۸۸	۸,۹۶۲
۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته	۳۴,۳۶۱	۴۳,۶۷۹	۲۹,۹۲۰	۲۱,۱۶۰	۱۷,۸۳۳	۱۵,۲۷۷	۱۳,۰۶۴	۱۶,۱۱۳	۱۲,۵۳۹	۱۲,۹۳۲
۱۶ (غیر از مبلمان) تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر	۳۹,۶۵۶	۴۵,۷۱۴	۳۳,۰۵۷	۳۰,۹۰۴	۲۱,۲۳۴	۲۳,۳۷۹	۲۲,۷۲۳	۲۲,۰۱۹	۲۵,۶۰۴	۲۶,۳۱۶
۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی	۶۶,۵۴۰	۷۰,۶۸۷	۶۰,۶۷۹	۵۶,۳۳۰	۵۱,۵۸۵	۵۴,۲۹۵	۷۶,۶۱۸	۷۰,۵۰۷	۵۷,۵۳۱	۶۶,۷۹۳
۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۱۰۸,۹۸۲	۶۹,۷۶۲	۸۰,۸۹۰	۶۸,۰۲۷	۴۱,۲۱۱	۱۹,۰۲۷	۱۹,۴۴۶	۲۸,۵۹۵	۲۷,۳۶۰	۲۸,۴۴۶
۱۹ (غیر از پالایشگاهها) تولید فرآورده های نفتی	۵۶,۶۹۸	۵۶,۸۴۳	۵۹,۴۸۲	۶۰,۳۸۷	۶۰,۵۰۳	۶۹,۲۰۴	۶۴,۴۷۴	۵۴,۰۰۳	۵۴,۷۶۳	۶۰,۶۳۴
۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی	۵۶۷,۹۷۱	۵۴۹,۱۷۴	۵۴۴,۱۳۵	۵۶۱,۲۲۳	۵۸۶,۷۱۹	۶۵۹,۹۸۲	۶۵۵,۶۴۰	۶۷۴,۵۶۸	۷۰۵,۸۶۶	۷۷۲,۱۸۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۲۱ تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۷۶,۲۸۴	۱۰۳,۸۷۷	۹۵,۰۵۵	۹۶,۲۳۰	۸۰,۳۱۱	۷۱,۹۸۳	۶۶,۴۶۴	۶۹,۳۱۱	۶۶,۷۸۷	۶۷,۶۷۳
۲۲ تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی	۲۰۷,۱۸۹	۱۹۶,۹۵۶	۲۳۷,۴۵۶	۲۱۳,۵۶۸	۱۸۵,۰۹۹	۲۲۴,۷۲۳	۲۲۵,۵۳۸	۲۸۸,۰۸۹	۲۳۹,۳۰۰	۲۵۸,۵۱۶
۲۳ تولید سایر فرآورده های معدنی غیرفلزی	۲۱۱,۳۹۵	۲۱۰,۱۶۹	۲۲۸,۴۰۱	۲۰۶,۲۱۶	۱۹۳,۰۰۱	۱۸۸,۴۷۳	۱۸۴,۸۹۴	۱۹۱,۵۴۱	۲۰۰,۴۲۱	۲۱۵,۶۲۹
۲۴ تولید فلزات پایه	۴۵۴,۲۸۰	۴۳۸,۹۰۳	۴۸۵,۹۵۳	۴۹۴,۸۲۲	۴۸۰,۸۸۳	۵۱۳,۳۶۰	۵۲۵,۶۴۲	۵۲۹,۷۵۳	۵۹۸,۹۵۴	۶۴۸,۱۴۹
۲۵ (غیر از ماشین آلات و تجهیزات) تولید محصولات فلزی ساخته شده	۲۰۵,۳۲۵	۱۴۵,۸۷۸	۱۵۹,۶۷۷	۱۵۶,۳۴۴	۱۲۳,۴۷۶	۱۱۹,۵۸۵	۱۳۴,۰۵۶	۱۵۴,۵۱۵	۱۴۹,۹۸۰	۱۵۷,۸۳۷
۲۶ تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۵۱,۹۵۹	۷۰,۹۰۲	۱۷,۳۵۱	۲۰,۳۷۸	۱۵,۰۳۸	۱۴,۸۱۴	۲۰,۸۲۰	۱۹,۲۲۱	۲۵,۹۹۸	۲۷,۸۶۱
۲۷ تولید تجهیزات برقی	۱۰۹,۳۳۹	۱۰۹,۱۹۶	۱۴۱,۷۲۷	۱۴۵,۷۰۳	۱۱۰,۲۵۷	۱۲۱,۶۶۳	۱۴۲,۶۶۰	۱۳۹,۶۷۲	۱۵۵,۳۷۸	۱۷۱,۰۷۴
۲۸ تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۱۱۴,۷۰۷	۸۹,۷۵۸	۹۶,۶۰۶	۸۷,۴۱۸	۸۶,۰۶۳	۹۸,۹۳۰	۱۰۷,۶۲۰	۸۵,۵۱۷	۸۸,۶۷۱	۹۴,۴۴۵
۲۹ تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۶۱۷,۸۰۵	۳۷۴,۹۳۴	۲۸۰,۰۷۲	۳۹۶,۰۱۲	۳۶۱,۳۳۸	۵۱۶,۸۰۶	۶۳۲,۹۹۲	۴۳۶,۸۲۷	۳۸۴,۹۸۹	۴۶۴,۱۷۸
۳۰ تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۳۹,۳۲۳	۳۳,۴۰۶	۲۵,۳۵۴	۳۲,۴۸۴	۲۵,۴۲۶	۳۴,۷۲۳	۳۶,۹۵۸	۲۰,۸۰۹	۲۴,۸۵۱	۲۱,۴۲۸
۳۱ تولید مبلمان	۲۰,۷۷۴	۱۵,۹۱۵	۱۱,۰۲۷	۱۱,۶۱۸	۱۱,۴۲۳	۱۱,۰۹۲	۵,۸۲۰	۴,۹۳۹	۱۰,۷۴۸	۱۰,۲۰۳
۳۲ تولید سایر مصنوعات	۳۲,۶۱۵	۲۸,۳۴۲	۳۱,۱۳۶	۲۹,۹۰۳	۲۰,۶۴۸	۱۸,۳۳۲	۱۴,۰۶۲	۱۷,۱۹۸	۱۴,۷۰۴	۱۷,۸۳۲
۳۳ تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۱۱۷,۴۴۸	۴۷,۸۲۵	۵۱,۷۹۵	۵۶,۸۹۳	۵۲,۳۲۰	۹,۴۹۱	۸,۹۴۳	۱۲,۰۸۸	۹,۰۷۴	۹,۰۳۶
۳۴ تولید، انتقال و توزیع برق	۵۴,۷۸۱	۵۸,۱۵۷	۶۰,۱۴۸	۶۲,۹۴۲	۶۴,۶۴۳	۶۶,۸۸۷	۷۱,۴۵۴	۷۱,۶۷۹	۷۶,۰۳۰	۷۹,۷۰۳
۳۵ تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله	۵۳,۷۶۲	۵۳,۷۹۸	۵۴,۹۲۶	۶۱,۳۴۶	۶۵,۵۶۶	۷۰,۱۴۸	۷۳,۶۰۰	۷۶,۲۸۰	۷۹,۲۹۰	۸۴,۲۹۵
۳۶ جمع آوری، تصفیه و تامین آب	۲۵,۱۲۰	۲۶,۱۱۸	۲۷,۵۸۷	۲۸,۳۵۴	۲۹,۰۶۷	۲۹,۲۹۹	۳۰,۲۸۹	۳۰,۱۱۲	۳۱,۳۱۶	۳۲,۲۳۶
۳۷ فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد	۲,۲۹۹	۲,۲۴۷	۲,۸۱۲	۳,۱۰۰	۳,۴۲۸	۳,۶۰۰	۳,۹۶۸	۴,۲۷۲	۴,۶۲۱	۴,۶۵۵
۳۸ ساختمان خصوصی شهری	۸۳۵,۰۸۹	۸۱۴,۰۷۷	۷۷۳,۵۷۰	۸۱۴,۶۱۵	۷۶۴,۲۲۷	۶۴۷,۲۳۱	۶۲۴,۴۷۵	۵۷۶,۴۸۳	۵۸۴,۴۵۱	۶۹۰,۹۰۶
۳۹ ساختمان خصوصی روستایی	۱۰۹,۸۶۶	۹۲,۷۹۲	۷۹,۱۴۲	۷۹,۹۳۱	۸۴,۳۵۴	۸۵,۸۷۰	۷۶,۶۹۶	۶۲,۹۱۰	۸۸,۱۲۵	۵۷,۹۸۹
۴۰ ساختمان دولتی	۵۵۵,۶۱۶	۳۶۳,۲۷۵	۳۵۰,۰۴۱	۴۵۵,۱۰۶	۴۳۳,۶۶۶	۴۹۵,۱۵۵	۴۷۳,۱۶۴	۳۳۰,۱۲۵	۲۶۶,۰۲۶	۱۹۸,۷۵۸

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال	
۴۲۱,۳۶۷	۴۰۰,۶۲۴	۴۱۵,۴۷۶	۴۴۳,۶۶۹	۴۲۰,۸۳۸	۳۸۹,۲۸۹	۴۰۵,۴۷۲	۴۰۵,۳۷۲	۴۱۴,۲۸۰	۴۵۲,۶۸۳	(عمده فروشی و خرده فروشی) خدمات بازرگانی	۴۱
۳۳,۲۸۹	۳۱,۴۷۵	۲۵,۸۰۰	۲۲,۴۶۳	۲۳,۶۰۹	۲۶,۴۳۸	۲۸,۱۵۱	۳۳,۱۳۱	۲۸,۹۵۷	۲۸,۸۴۱	تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت	۴۲
۱,۸۰۱	۵,۳۶۲	۵,۴۶۸	۴,۸۴۳	۴,۷۷۷	۵,۶۹۰	۶,۲۵۹	۶,۶۶۳	۶,۵۲۳	۶,۹۰۳	حمل و نقل ریلی مسافر	۴۳
۳۲,۲۶۴	۲۹,۴۴۳	۳۲,۳۱۳	۲۷,۷۵۰	۲۵,۱۴۵	۲۱,۶۲۳	۲۰,۴۸۶	۲۱,۹۲۶	۲۷,۷۲۳	۲۳,۷۸۴	حمل و نقل ریلی بار	۴۴
۷۴,۲۵۲	۹۲,۲۷۳	۹۲,۸۶۰	۸۸,۸۴۷	۸۹,۸۶۶	۹۱,۶۴۰	۹۶,۴۰۷	۱۰۲,۹۹۲	۱۰۷,۴۳۸	۱۱۶,۰۸۳	حمل و نقل مسافر از طریق جاده	۴۵
۴۳۵,۷۹۵	۴۰۲,۵۵۵	۳۷۸,۷۷۷	۳۸۳,۵۳۳	۳۴۸,۱۴۳	۳۱۰,۷۲۸	۳۳۲,۸۸۷	۳۱۷,۲۲۶	۳۱۱,۶۳۶	۲۹۲,۵۸۷	حمل و نقل بار از طریق جاده	۴۶
۵,۳۷۵	۵,۹۹۹	۵,۶۹۹	۵,۹۳۷	۵,۳۷۵	۵,۲۶۳	۵,۴۵۵	۵,۶۶۷	۵,۵۳۴	۵,۱۹۷	حمل و نقل از طریق خط لوله	۴۷
۱۸,۳۱۶	۲۱,۴۱۵	۲۸,۱۴۶	۳۲,۷۰۷	۳۴,۴۴۷	۳۹,۴۱۳	۳۸,۹۴۴	۳۳,۴۷۳	۲۸,۵۲۳	۳۰,۳۲۰	حمل و نقل آبی	۴۸
۱۵,۳۴۰	۲۶,۲۱۳	۲۶,۹۴۲	۳۱,۵۷۴	۲۸,۸۸۷	۲۶,۶۳۹	۲۵,۹۸۴	۲۷,۵۱۵	۲۶,۱۲۵	۳۵,۲۸۵	حمل و نقل هوایی	۴۹
۳۰,۹۶۴	۳۴,۵۶۳	۳۰,۸۶۳	۳۳,۷۰۸	۳۱,۳۳۴	۲۹,۱۸۶	۳۱,۱۹۷	۲۹,۹۴۳	۲۸,۱۹۲	۲۶,۸۶۳	خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل	۵۰
۵,۲۲۳	۵,۴۰۰	۵,۶۷۷	۵,۳۹۵	۴,۶۷۸	۴,۹۶۷	۴,۸۹۷	۴,۷۶۹	۹,۱۰۰	۵,۵۶۳	فعالیت‌های پست و پیک	۵۱
۱,۴۶۴	۱,۵۱۱	۱,۳۲۶	۱,۴۰۵	۱,۳۰۷	۱,۰۷۳	۱,۰۴۷	۹۲۹	۹۳۶	۸۵۹	انبارداری و ذخیره سازی	۵۲
۱,۹۹۸	۴,۰۴۰	۶,۰۷۰	۴,۷۹۷	۶,۷۹۳	۵,۷۸۸	۶,۹۶۳	۶,۱۰۰	۶,۷۹۵	۶,۳۹۷	(هتل) فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا	۵۳
۵۱,۴۳۲	۸۲,۷۹۱	۹۵,۹۱۲	۱۰۲,۸۹۹	۱۰۵,۳۹۳	۱۰۵,۰۲۷	۱۰۸,۲۰۰	۱۰۱,۶۰۴	۱۱۵,۸۶۲	۱۲۸,۲۲۵	(رستوران) فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی ها	۵۴
۲۶۱,۷۹۲	۱۹۵,۳۳۴	۱۶۵,۰۴۳	۱۳۱,۱۳۷	۸۸,۱۱۷	۷۷,۴۶۳	۷۹,۸۳۹	۷۷,۵۱۰	۶۹,۶۸۷	۶۰,۲۹۲	مخابرات	۵۵
۸,۱۴۷	۷,۹۸۲	۶,۷۹۴	۵,۳۳۴	۵,۸۳۱	۵,۱۹۲	۴,۳۲۸	۴,۸۷۸	۵,۰۲۸	۷,۴۶۸	سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات	۵۶
۱۴۹,۰۹۷	۱۶۲,۰۵۳	۱۷۳,۶۶۸	۲۱۹,۳۰۲	۱۶۷,۵۴۰	۸۰,۸۵۳	۶۷,۸۹۹	۶۳,۰۸۹	۵۳,۹۵۰	۴۰,۲۶۶	فعالیت‌های خدمات مالی، بجز تامین وجوه بیمه و بازنشستگی و...	۵۷
۳۰,۰۸۰	۲۹,۸۹۵	۳۰,۴۱۲	۳۱,۲۷۳	۲۹,۰۹۰	۲۶,۰۸۰	۲۵,۰۵۴	۲۴,۷۹۲	۲۴,۹۰۴	۲۲,۸۶۸	(بجز تامین اجتماعی اجباری) بیمه	۵۸
۱۸,۳۸۸	۲۰,۲۰۴	۲۱,۰۸۰	۲۰,۰۳۱	۱۸,۲۹۹	۱۶,۲۲۰	۱۶,۱۹۵	۱۳,۶۹۳	۱۳,۴۳۶	۱۱,۱۶۶	فعالیت‌های جنبی خدمات مالی و فعالیت‌های بیمه	۵۹
۱۷,۶۴۸	۱۶,۹۶۴	۱۸,۰۶۵	۱۷,۴۹۸	۱۶,۶۲۵	۱۲,۶۴۴	۱۱,۳۳۶	۱۰,۳۹۸	۱۰,۶۰۲	۱۲,۰۰۶	(واقعی) خدمات مستغلات اجاره ای شهری	۶۰

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۵۰,۸۴۴	۴۸,۷۰۸	۵۲,۴۰۶	۵۰,۱۷۷	۴۷,۵۵۷	۳۶,۱۵۳	۳۲,۳۸۲	۲۹,۴۱۵	۳۰,۲۴۸	۳۴,۱۶۷	۶۱ (احتماسی) خدمات مستغلات شخصی شهری
۶,۸۰۳	۶,۵۵۲	۶,۹۵۹	۷,۰۳۷	۶,۲۶۳	۴,۸۱۴	۵,۰۲۴	۵,۰۸۱	۵,۴۰۰	۵,۷۲۶	۶۲ خدمات مسکونی روستایی
۷,۶۴۱	۷,۴۸۵	۷,۴۹۷	۶,۹۱۱	۶,۴۵۴	۴,۶۸۲	۴,۴۶۸	۴,۱۹۵	۴,۱۴۳	۴,۶۳۰	۶۳ خدمات مستغلات غیر مسکونی
۱۲,۱۸۵	۱۰,۷۹۷	۱۲,۹۴۸	۹,۱۶۵	۱۰,۶۸۸	۹,۰۱۲	۹,۰۲۳	۸,۷۵۸	۱۲,۰۳۹	۱۲,۲۷۷	۶۴ خدمات دلالان مستغلات
۳۱,۵۷۲	۲۸,۷۳۴	۲۶,۶۵۱	۲۴,۸۰۸	۲۳,۳۷۶	۲۱,۸۵۵	۱۸,۱۳۶	۱۴,۶۵۰	۱۴,۳۷۴	۱۲,۶۱۸	۶۵ تحقیق و توسعه
۱۹,۷۱۵	۲۱,۲۵۰	۴۵,۵۲۱	۳۸,۱۸۱	۳۵,۴۷۹	۳۰,۳۴۶	۲۷,۴۵۱	۲۸,۰۶۸	۳۰,۴۷۴	۳۶,۳۸۵	۶۶ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی
۴,۷۲۳	۴,۸۵۹	۵,۶۰۶	۶,۱۹۰	۵,۶۶۵	۴,۷۳۶	۳,۹۸۵	۳,۶۵۲	۳,۹۱۴	۴,۷۴۹	۶۷ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی
۲۰۷,۸۱۹	۲۳۱,۹۸۸	۲۳۳,۴۹۷	۳۱۱,۹۸۸	۲۶۸,۹۲۱	۲۱۴,۸۴۸	۱۳۳,۷۲۹	۱۳۵,۵۹۸	۱۴۴,۹۱۹	۱۷۰,۵۲۹	۶۸ خدمات امور عمومی
۴۹,۸۴۵	۶۶,۳۰۱	۸۲,۶۳۵	۷۸,۶۸۷	۷۸,۶۹۲	۶۰,۷۶۳	۳۷,۸۷۱	۳۸,۳۷۰	۴۱,۲۳۰	۵۱,۲۳۳	۶۹ خدمات امور دفاعی
۱۴,۰۸۶	۱۱,۷۲۳	۵۳,۶۳۱	۴۸,۳۲۷	۵۹,۳۷۱	۴۱,۵۸۲	۲۷,۳۲۷	۲۶,۸۵۳	۲۹,۲۸۶	۳۶,۱۷۰	۷۰ خدمات امور انتظامی
۶,۸۰۴	۷,۳۳۲	۸,۰۴۴	۱۶,۶۱۰	۱۳,۲۵۲	۹,۵۵۶	۸,۶۸۰	۷,۶۶۸	۸,۰۸۵	۱۱,۹۹۳	۷۱ تامین اجتماعی اجباری
۲۶,۴۸۹	۳۲,۷۸۱	۳۵,۱۳۴	۳۹,۶۳۱	۴۰,۵۹۱	۳۹,۰۱۴	۳۹,۲۰۳	۳۵,۹۸۶	۳۴,۰۰۹	۳۲,۷۱۸	۷۲ آموزش خصوصی
۱۰۴,۵۷۰	۱۲۲,۸۱۲	۱۳۰,۱۶۷	۱۱۸,۸۰۰	۱۲۹,۲۲۸	۹۵,۸۰۰	۶۰,۹۵۶	۶۰,۹۶۹	۶۶,۰۲۴	۸۱,۸۳۱	۷۳ آموزش دولتی
۶۵,۴۱۶	۶۷,۰۸۱	۶۹,۷۳۷	۸۶,۳۰۵	۸۵,۹۵۴	۷۹,۹۴۷	۷۳,۰۵۴	۶۰,۸۲۵	۵۵,۳۵۹	۵۹,۰۳۴	۷۴ بهداشت خصوصی
۵۱,۳۳۰	۵۳,۴۸۴	۶۵,۱۸۲	۶۲,۱۵۴	۷۲,۲۵۸	۵۶,۲۸۹	۳۵,۸۲۴	۳۳,۹۷۷	۳۵,۴۱۸	۴۱,۷۶۰	۷۵ بهداشت دولتی
۱۰,۷۷۳	۱۳,۷۳۷	۲۲,۶۸۸	۲۱,۱۱۱	۲۱,۶۰۷	۱۸,۶۶۸	۱۳,۸۷۴	۱۲,۶۸۳	۱۲,۸۷۴	۱۶,۲۴۴	۷۶ فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی
۵۴,۵۰۶	۵۱,۵۲۹	۵۲,۲۳۳	۵۰,۹۹۶	۵۳,۸۷۱	۵۷,۶۳۹	۶۷,۴۸۵	۶۷,۰۷۵	۷۵,۵۵۶	۷۶,۷۶۷	۷۷ سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی
۸,۷۲۴,۳۱۸	۸,۴۱۷,۸۵۹	۸,۴۶۶,۱۹۵	۸,۸۴۲,۸۰۳	۸,۴۲۸,۳۸۴	۷,۷۰۲,۵۳۰	۷,۸۸۸,۶۷۶	۷,۶۰۰,۹۰۳	۷,۶۵۴,۸۲۲	۸,۴۳۴,۹۸۳	مصارف واسطه به قیمت خریداران

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته	۲۲۵,۳۸۶	۳۵۶,۵۸۹	۶۳۸,۳۷۴	۷۷۶,۸۳۸	۸۲۴,۴۴۸	۹۳۴,۱۵۵	۱,۰۵۷,۹۹۶	۱,۶۵۵,۱۱۱	۲,۵۱۶,۳۳۴	۳,۴۲۶,۴۶۰
۲ دامپروری و شکار	۷۶,۰۰۰	۱۴۶,۹۸۱	۲۴۶,۳۲۸	۳۱۰,۶۰۰	۳۳۲,۰۶۹	۴۰۱,۹۸۵	۵۰۳,۵۳۰	۶۱۰,۰۶۹	۹۲۴,۱۱۴	۱,۲۸۲,۲۰۹
۳ جنگلداری	۲,۶۲۶	۳,۷۲۰	۴,۴۸۲	۶,۹۶۰	۵,۸۷۲	۵,۳۷۲	۶,۲۰۹	۳,۰۶۹	۳,۹۲۷	۶,۱۰۶
۴ ماهیگیری	۱۶,۱۰۸	۲۹,۳۷۵	۴۴,۰۲۷	۵۴,۹۰۱	۵۹,۰۸۷	۶۸,۳۱۴	۷۶,۹۶۳	۱۳۹,۵۷۷	۲۰۱,۸۴۴	۲۶۷,۰۷۵
۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی	۱,۱۱۸,۱۸۴	۷۲۱,۱۸۸	۱,۱۹۷,۵۷۱	۱,۱۲۸,۵۸۱	۷۳۲,۳۲۹	۱,۲۶۱,۰۳۳	۱,۶۸۳,۵۳۵	۲,۰۰۱,۵۲۳	۹۳۶,۷۱۸	۷۸۴,۹۵۷
۶ فرآورد های نفتی	۲۹۵,۴۱۰	۳۰۴,۹۲۷	۵۱۸,۶۲۶	۴۷۲,۹۸۳	۳۴۲,۴۷۳	۵۹۹,۸۹۰	۶۵۹,۳۱۵	۸۱۶,۸۰۵	۷۲۱,۸۴۰	۶۹۱,۶۱۱
۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای	۱,۵۶۸	۳,۵۰۲	۲,۸۳۷	۳,۳۵۰	۵,۰۱۹	۵,۵۰۲	۷,۵۶۴	۸,۵۴۱	۱۸,۵۵۴	۲۷,۶۰۵
۸ استخراج کانه های فلزی	۳۵,۳۰۱	۶۱,۳۷۸	۷۱,۹۴۹	۷۳,۸۱۸	۶۵,۷۵۰	۹۲,۵۸۲	۱۶۰,۳۱۳	۲۶۴,۶۸۲	۴۲۲,۱۶۶	۱,۱۲۵,۶۴۸
۹ استخراج سایر معادن	۱۳,۲۸۲	۱۳,۷۷۸	۱۸,۲۱۶	۲۰,۱۱۴	۲۰,۵۱۲	۲۴,۰۶۲	۲۵,۷۸۳	۳۲,۲۲۷	۵۰,۲۹۵	۸۸,۲۱۴
۱۰ تولید محصولات غذایی	۱۲۸,۳۴۴	۱۷۷,۳۵۰	۲۳۸,۰۹۶	۲۹۱,۸۰۹	۲۵۴,۹۸۷	۲۹۸,۷۲۷	۳۴۵,۴۴۱	۵۳۵,۲۷۵	۷۹۹,۹۵۰	۱,۲۴۴,۹۲۰
۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها	۳,۴۹۳	۷,۱۷۵	۱۰,۳۵۳	۱۲,۳۳۱	۱۲,۱۰۲	۱۲,۵۷۷	۱۵,۵۹۰	۲۳,۸۵۵	۲۸,۱۶۳	۴۸,۸۷۱
۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو	۱,۶۸۹	۳,۶۳۱	۴,۰۹۷	۱,۹۶۰	۲,۹۴۹	۳,۳۵۷	۳,۹۱۰	۷,۹۹۰	۱۳,۶۱۷	۱۷,۰۰۵
۱۳ تولید منسوجات	۳۳,۱۲۶	۳۹,۳۲۴	۵۱,۰۷۶	۵۲,۱۰۳	۴۴,۰۴۰	۵۰,۵۳۴	۷۱,۸۶۲	۸۶,۵۶۹	۱۲۸,۶۶۳	۱۹۱,۸۵۸
۱۴ تولید پوشاک	۶,۵۶۴	۱۰,۲۶۸	۲۱,۵۸۲	۱۰,۰۹۵	۸,۵۰۶	۸,۵۰۶	۷,۸۳۹	۱۶,۱۷۴	۱۴,۴۰۶	۱۹,۱۱۸
۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته	۹,۰۶۹	۱۵,۲۴۸	۱۹,۶۸۲	۱۷,۸۷۸	۱۳,۷۴۸	۱۲,۱۸۵	۱۰,۴۰۷	۱۷,۳۳۹	۱۹,۳۳۵	۳۰,۱۳۱
۱۶ (غیر از میلمان) تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر	۵,۹۱۷	۸,۸۷۳	۱۰,۶۹۸	۸,۶۰۴	۱۳,۲۱۸	۱۳,۵۲۰	۱۲,۸۹۹	۱۸,۹۱۵	۲۹,۸۵۸	۵۲,۷۵۸
۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی	۱۴,۱۱۳	۲۰,۱۳۰	۲۲,۵۳۳	۲۶,۰۹۳	۲۶,۸۶۴	۲۷,۸۴۲	۴۲,۹۱۲	۶۹,۴۶۸	۸۱,۳۳۴	۱۴۴,۰۶۴
۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۱۶,۶۵۶	۱۲,۲۲۴	۱۳,۷۲۲	۱۸,۶۳۰	۱۶,۰۴۳	۱۶,۹۴۴	۲۱,۰۴۷	۳۳,۳۲۰	۴۱,۳۳۱	۵۸,۲۰۸
۱۹ (غیر از پالایشگاهها) تولید فرآورده های نفتی	۱۴,۹۸۱	۲۵,۱۲۷	۴۳,۴۷۲	۴۶,۱۵۶	۳۵,۰۸۹	۳۴,۵۸۳	۴۴,۵۵۳	۶۷,۳۹۰	۱۰۴,۴۶۰	۱۵۲,۴۳۳
۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی	۱۲۵,۶۸۳	۲۱۵,۳۷۰	۲۸۹,۳۹۸	۳۰۹,۷۰۷	۲۸۴,۷۶۱	۳۲۹,۸۰۸	۴۳۸,۲۱۰	۷۱۳,۹۸۷	۱,۰۵۱,۰۰۱	۱,۷۹۱,۱۳۸
۲۱ تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۱۸,۹۶۲	۳۳,۹۷۶	۴۹,۱۰۸	۵۴,۵۳۵	۴۶,۳۷۳	۵۵,۴۷۷	۶۱,۲۹۱	۹۴,۷۳۹	۱۲۷,۷۷۷	۱۹۴,۳۱۷

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۲۲ تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی	۴۹,۲۹۷	۶۵,۳۲۱	۹۹,۹۸۶	۱۱۱,۶۹۸	۱۰۰,۰۷۱	۱۲۳,۵۸۸	۱۲۰,۶۱۴	۲۹۴,۰۶۹	۲۹۹,۱۱۳	۵۳۱,۴۸۶
۲۳ تولید سایر فرآورده های معدنی غیر فلزی	۱۲۲,۰۵۹	۱۵۰,۱۷۱	۲۱۸,۲۸۴	۲۲۳,۰۸۷	۱۸۶,۶۵۸	۱۸۴,۹۴۰	۲۲۴,۵۹۳	۲۹۱,۶۴۳	۴۱۸,۵۰۱	۶۸۳,۰۷۳
۲۴ تولید فلزات پایه	۱۱۹,۵۲۸	۲۰۵,۳۴۴	۲۳۴,۸۸۲	۲۸۰,۶۲۴	۲۰۹,۸۱۸	۲۳۷,۲۹۳	۳۶۵,۹۲۰	۶۰۹,۱۴۱	۹۱۸,۹۳۲	۱,۹۶۱,۱۴۷
۲۵ (غیر از ماشین آلات و تجهیزات) تولید محصولات فلزی ساخته شده	۶۰,۵۱۸	۷۴,۹۳۲	۸۴,۲۵۰	۸۶,۴۳۲	۷۴,۵۱۴	۷۶,۰۱۳	۹۵,۹۹۴	۱۲۱,۵۳۱	۱۷۷,۳۲۷	۳۲۶,۴۷۵
۲۶ تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۳۱,۵۷۹	۵۳,۵۸۱	۱۳,۳۸۸	۱۴,۴۰۴	۱۱,۰۸۶	۱۰,۸۳۵	۱۰,۲۱۹	۱۶,۷۸۸	۴۰,۵۹۴	۷۱,۳۹۵
۲۷ تولید تجهیزات برقی	۲۶,۳۲۹	۳۴,۷۶۵	۶۱,۱۳۶	۷۲,۳۷۹	۵۰,۹۱۹	۵۶,۷۴۶	۸۱,۲۴۲	۱۲۲,۴۱۱	۲۲۵,۷۷۷	۳۹۱,۹۷۳
۲۸ تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۷,۷۳۹	۳۱,۳۴۴	۴۶,۹۷۸	۴۷,۳۶۷	۴۸,۶۱۱	۵۴,۹۷۶	۷۸,۰۷۸	۸۶,۴۳۸	۱۵۴,۵۶۳	۲۵۱,۹۸۷
۲۹ تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۹۵,۳۵۲	۶۳,۵۳۹	۹۱,۹۵۶	۱۶۲,۴۲۴	۱۲۹,۱۳۲	۱۹۰,۰۹۸	۱۸۸,۷۷۴	۸۸,۳۳۳	۱۴۵,۲۲۲	۲۷۷,۰۸۶
۳۰ تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۱۸,۲۱۲	۲۸,۱۰۷	۲۶,۹۴۴	۲۴,۶۶۱	۲۳,۷۸۲	۲۲,۳۹۲	۲۵,۹۱۳	۲۴,۹۲۲	۴۲,۶۷۷	۶۷,۰۱۰
۳۱ تولید مبلمان	۶,۴۸۳	۷,۱۴۵	۶,۹۲۰	۸,۲۲۵	۹,۸۰۸	۹,۸۵۳	۶,۳۶۶	۹,۳۰۵	۱۹,۲۷۳	۳۱,۴۰۲
۳۲ تولید سایر مصنوعات	۸۰۵	۳,۴۸۳	۴,۸۷۶	۵,۹۳۰	۱۳,۴۳۳	۱۲,۱۳۶	۱۲,۵۶۹	۱۸,۲۰۴	۳۴,۲۲۶	۵۴,۸۹۷
۳۳ تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۱۴,۶۰۰	۶,۶۶۳	۹,۴۳۴	۱۲,۸۳۴	۱۱,۵۵۱	۱۲,۳۱۱	۱۵,۵۱۷	۱۴,۰۴۴	۲۱,۸۹۶	۳۰,۳۳۷
۳۴ تولید، انتقال و توزیع برق	۶۲,۲۱۴	۶۶,۵۳۰	۷۰,۳۱۴	۹۰,۵۸۷	۱۰۱,۷۷۹	۱۰۸,۵۱۹	۱۲۳,۶۷۵	۱۳۲,۷۸۵	۱۵۱,۲۷۳	۱۶۹,۷۲۱
۳۵ تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله	۲۲۲,۷۶۵	۲۲۳,۸۱۵	۲۲۸,۱۱۱	۳۰۴,۳۰۳	۳۲۴,۸۲۸	۳۴۴,۶۴۳	۳۶۵,۱۰۲	۳۷۷,۶۷۵	۳۸۸,۸۳۴	۴۱۳,۳۱۱
۳۶ جمع آوری، تصفیه و تامین آب	۹,۸۹۲	۱۱,۵۰۵	۱۴,۴۱۰	۱۶,۵۸۷	۱۸,۵۴۷	۲۰,۶۹۳	۲۱,۷۱۲	۲۸,۸۶۹	۳۰,۳۵۶	۳۶,۶۱۰
۳۷ فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد	۴۴۶	۴۴۶	۵۱۳	۶۸۷	۱,۴۳۵	۲,۷۸۷	۳,۰۲۷	۳,۹۷۰	۴,۳۴۳	۵,۱۲۴
۳۸ ساختمان خصوصی شهری	۳۴۷,۵۳۵	۴۸۸,۸۴۸	۵۸۹,۲۸۰	۵۶۷,۳۹۵	۴۵۴,۵۵۱	۳۹۳,۶۶۶	۴۵۹,۱۹۱	۷۵۷,۷۰۹	۱,۱۱۱,۱۷۷	۲,۳۱۱,۳۴۷
۳۹ ساختمان خصوصی روستایی	۲۲,۹۱۳	۲۹,۲۱۶	۳۱,۷۹۳	۳۳,۵۸۷	۳۲,۹۶۵	۳۵,۵۳۹	۳۶,۸۷۰	۴۴,۰۲۷	۸۴,۹۲۵	۱۰۲,۷۶۶
۴۰ ساختمان دولتی	۱۰۷,۵۵۹	۱۰۵,۳۹۵	۱۳۳,۰۶۰	۱۸۵,۶۴۷	۱۶۶,۱۴۴	۱۹۷,۸۲۹	۲۱۵,۷۴۵	۲۲۷,۶۵۰	۲۵۲,۹۵۵	۳۶۲,۲۲۸
۴۱ (عمده فروشی و خرده فروشی) خدمات بازرگانی	۷۴۶,۴۸۹	۸۹۵,۲۶۷	۱,۱۶۸,۲۱۱	۱,۳۴۰,۵۱۵	۱,۳۷۲,۴۱۱	۱,۵۵۴,۵۴۵	۱,۷۷۹,۳۳۵	۲,۲۸۰,۹۶۹	۳,۰۴۱,۹۸۶	۴,۷۹۲,۵۰۲
۴۲ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت	۲۹,۴۹۴	۳۷,۶۸۲	۵۶,۹۰۶	۶۴,۹۱۰	۷۰,۲۵۶	۷۰,۸۵۵	۷۶,۳۸۲	۱۰۶,۵۰۷	۱۷۲,۹۰۶	۲۵۲,۷۱۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۴۳ حمل و نقل ریلی مسافر	۷۴۱	۶۵۶	۹۸۲	۱,۳۰۸	۹۸۶	۱,۵۳۶	۱,۴۵۶	۲,۷۹۴	۳,۰۹۸	۱,۶۴۷
۴۴ حمل و نقل ریلی بار	۶,۶۴۵	۷,۹۷۰	۱۰,۶۹۹	۱۵,۰۲۱	۱۵,۵۸۲	۲۱,۴۷۸	۲۹,۸۵۷	۳۲,۳۸۸	۳۸,۴۹۱	۶۰,۳۱۵
۴۵ حمل و نقل مسافر از طریق جاده	۹۳,۹۸۴	۱۰۴,۳۰۷	۱۳۰,۰۰۸	۱۶۳,۳۱۱	۱۷۳,۴۷۰	۱۸۸,۸۷۵	۲۰۵,۱۴۹	۲۴۰,۰۴۴	۳۰۴,۸۷۲	۳۷۲,۰۶۳
۴۶ حمل و نقل بار از طریق جاده	۳۱۹,۰۰۴	۳۸۶,۵۲۵	۴۸۳,۳۸۷	۵۶۴,۳۰۹	۶۰۶,۱۱۷	۶۴۴,۷۱۶	۶۷۰,۵۷۵	۸۸۰,۳۹۴	۱,۳۳۲,۷۱۹	۲,۱۴۲,۰۰۰
۴۷ حمل و نقل از طریق خط لوله	۳,۵۷۶	۴,۱۶۷	۵,۷۳۱	۷,۱۲۹	۷,۷۶۹	۷,۵۸۰	۸,۹۷۰	۸,۰۴۸	۵,۶۱۸	۵,۵۴۸
۴۸ حمل و نقل آبی	۳,۶۷۵	۷,۴۲۱	۲۱,۴۲۵	۳۲,۴۹۱	۳۶,۸۵۳	۳۱,۵۰۱	۲۰,۱۹۵	۲۶,۰۵۵	۴۰,۷۹۵	۵۷,۱۸۹
۴۹ حمل و نقل هوایی	۱۴,۵۷۳	۱۲,۳۳۱	۲۰,۲۳۸	۲۶,۲۸۷	۳۶,۶۲۳	۴۴,۷۰۴	۵۱,۸۰۸	۸۰,۴۵۰	۱۰۷,۴۸۹	۹۱,۱۳۹
۵۰ خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل	۴۰,۸۷۱	۵۶,۱۵۹	۷۵,۶۶۱	۹۸,۳۲۳	۱۰۲,۹۲۵	۱۲۲,۵۵۲	۱۴۷,۷۱۶	۲۰۲,۷۶۹	۲۴۶,۳۷۰	۳۸۸,۵۲۳
۵۱ فعالیت‌های پست و پیک	۴,۳۹۵	۵,۰۲۷	۶,۸۸۰	۹,۸۱۰	۱۱,۴۰۴	۱۳,۵۳۶	۱۶,۳۳۱	۱۹,۰۲۷	۲۴,۳۴۱	۳۰,۹۶۷
۵۲ انبارداری و ذخیره سازی	۱,۶۸۸	۲,۰۲۵	۳,۱۶۷	۳,۶۷۱	۳,۹۸۵	۵,۱۱۰	۵,۹۴۲	۶,۳۷۰	۷,۳۳۲	۷,۳۰۱
۵۳ (هتل) فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا	۷,۷۶۰	۹,۹۶۸	۱۱,۵۴۴	۱۷,۱۷۳	۱۷,۲۸۶	۲۲,۶۸۰	۱۷,۸۷۵	۲۶,۱۷۴	۲۱,۹۴۳	۱۲,۳۶۸
۵۴ (رستوران) فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی‌ها	۳۶,۶۹۲	۴۶,۴۲۰	۵۶,۶۶۹	۷۱,۵۵۸	۷۷,۹۵۱	۸۶,۹۳۲	۹۶,۵۴۹	۱۲۰,۷۵۹	۱۵۵,۳۲۶	۱۲۸,۹۵۰
۵۵ مخابرات	۸۲,۵۹۷	۹۷,۳۲۲	۱۱۰,۴۵۸	۱۳۰,۸۲۶	۱۴۷,۳۶۶	۱۷۶,۰۳۷	۱۹۹,۷۲۰	۲۳۱,۸۶۴	۲۸۶,۹۷۰	۳۶۸,۱۳۵
۵۶ سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات	۹,۳۲۶	۸,۳۹۷	۱۱,۱۶۱	۱۱,۳۹۲	۱۱,۴۹۱	۱۳,۷۳۶	۱۴,۳۱۲	۲۳,۲۴۸	۳۹,۳۳۳	۷۰,۶۰۲
۵۷ فعالیت‌های خدمات مالی، بجز تامین وجوه بیمه و بازنشستگی و...	۱۸۹,۰۳۵	۱۸۶,۵۱۸	۲۴۵,۷۷۸	۳۷۷,۶۷۸	۳۹۱,۲۶۱	۳۰۴,۸۸۱	۳۱۷,۴۷۸	۵۰۰,۶۵۳	۷۰۸,۵۲۳	۱,۱۴۸,۱۳۶
۵۸ (بجز تامین اجتماعی اجباری) بیمه	۱۵,۸۷۵	۱۹,۱۸۴	۳,۶۰۶	۲۰,۲۸۱	۲۵,۹۴۵	۱۷,۹۸۳	۳۵,۵۱۳	۲۱,۰۱۲	۶۴,۵۷۲	۱۷۲,۳۹۲
۵۹ فعالیت‌های جنبی خدمات مالی و فعالیت‌های بیمه	۹,۳۷۸	۱۳,۸۰۳	۲۱,۱۸۶	۲۲,۱۰۱	۲۳,۰۰۹	۲۷,۵۸۲	۳۴,۷۲۳	۵۲,۵۴۶	۱۴۲,۶۹۵	۵۸۱,۶۲۵
۶۰ (واقعی) خدمات مستغلات اجاره ای شهری	۱۶۸,۱۱۸	۲۰۳,۳۲۷	۲۳۶,۷۵۸	۲۹۲,۹۷۸	۳۳۶,۹۶۶	۳۸۷,۳۱۷	۴۱۹,۴۷۷	۴۷۹,۲۷۷	۶۱۵,۸۱۶	۸۲۷,۴۱۱
۶۱ (احتمالی) خدمات مستغلات شخصی شهری	۴۷۸,۲۵۲	۵۷۹,۳۷۵	۶۷۵,۰۴۵	۸۳۵,۵۸۵	۹۶۲,۳۴۲	۱,۱۰۷,۹۴۷	۱,۲۰۳,۳۶۴	۱,۳۹۱,۷۸۷	۱,۷۶۷,۵۹۶	۲,۳۷۷,۳۶۲
۶۲ خدمات مسکونی روستایی	۴۲,۳۴۴	۵۴,۹۹۹	۶۸,۵۶۲	۷۸,۹۴۰	۹۰,۴۴۴	۱۰۰,۴۸۴	۱۰۹,۸۴۹	۱۴۰,۱۳۶	۱۹۰,۰۰۶	۲۶۹,۸۸۱
۶۳ خدمات مستغلات غیر مسکونی	۶۱,۳۱۹	۷۴,۹۶۵	۹۱,۸۷۱	۱۱۰,۴۷۷	۱۲۱,۲۰۸	۱۴۶,۱۸۷	۱۶۰,۳۵۱	۱۹۵,۱۰۱	۲۶۷,۴۲۶	۳۵۲,۸۸۴

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۶۴ خدمات دلالتان مستغلات	۱۱,۹۵۷	۱۵,۶۳۳	۱۵,۳۷۵	۱۸,۹۴۵	۲۱,۱۵۳	۲۶,۹۶۷	۲۴,۷۲۷	۴۲,۴۰۶	۴۸,۳۴۴	۸۰,۸۱۲
۶۵ تحقیق و توسعه	۱۸,۶۱۶	۲۰,۰۶۰	۲۹,۴۳۸	۳۲,۳۶۴	۴۷,۸۷۲	۶۴,۶۶۰	۵۸,۶۴۶	۷۲,۲۸۵	۸۲,۹۴۹	۱۱۲,۰۳۴
۶۶ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۶۵,۶۰۸	۷۲,۶۶۱	۸۹,۱۳۲	۹۹,۸۵۴	۱۱۴,۱۵۶	۱۳۳,۳۷۹	۱۵۲,۸۹۹	۱۷۹,۳۲۷	۱۷۳,۱۳۸	۱۷۱,۷۴۳
۶۷ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶,۳۲۳	۶,۸۹۶	۸,۵۸۶	۱۰,۷۳۵	۱۳,۲۳۷	۱۴,۷۵۱	۱۶,۳۰۱	۱۷,۹۲۴	۱۹,۸۴۵	۲۵,۸۲۰
۶۸ خدمات امور عمومی	۳۱۷,۷۲۲	۳۷۳,۹۱۴	۵۰۲,۱۱۸	۵۷۲,۴۷۱	۶۵۳,۱۵۵	۶۷۴,۳۲۸	۹۲۳,۵۷۴	۹۲۷,۲۳۵	۱,۳۶۲,۳۴۵	۱,۹۲۶,۹۵۰
۶۹ خدمات امور دفاعی	۸۶,۸۶۱	۱۰۰,۳۲۲	۱۳۳,۲۹۱	۱۵۰,۵۳۷	۱۶۷,۶۷۱	۲۰۳,۶۰۴	۲۳۹,۱۷۵	۳۳۰,۸۵۲	۳۹۸,۴۱۶	۴۷۹,۵۶۰
۷۰ خدمات امور انتظامی	۶۱,۳۳۳	۷۱,۲۵۹	۹۳,۵۲۶	۱۰۸,۲۲۵	۱۱۴,۷۴۲	۱۵۳,۳۵۶	۱۴۶,۸۹۵	۲۱۴,۷۲۷	۷۰,۵۵۲	۱۳۵,۵۱۸
۷۱ تامین اجتماعی اجباری	۲۵,۸۸۵	۳۵,۵۰۵	۴۷,۶۹۹	۶۲,۱۷۲	۷۴,۵۶۵	۹۴,۶۰۰	۱۲۲,۸۲۷	۹۴,۵۵۶	۱۱۷,۳۷۴	۱۶۴,۴۵۸
۷۲ آموزش خصوصی	۴۹,۸۹۳	۵۹,۰۶۶	۷۰,۰۲۵	۸۵,۸۹۳	۹۸,۱۲۸	۱۱۱,۰۶۰	۱۱۵,۹۱۴	۱۲۱,۵۸۳	۱۳۴,۳۲۲	۱۳۲,۳۸۵
۷۳ آموزش دولتی	۱۳۸,۷۳۷	۱۶۰,۶۵۰	۲۱۲,۳۴۸	۲۴۲,۲۹۸	۲۶۴,۳۵۱	۳۳۴,۳۶۰	۳۶۱,۱۰۲	۵۲۱,۱۵۶	۷۳۹,۱۱۹	۱,۰۰۶,۰۶۳
۷۴ بهداشت خصوصی	۸۷,۴۳۶	۱۰۵,۲۶۷	۱۵۶,۴۹۳	۲۳۴,۴۰۶	۳۰۸,۲۷۶	۳۵۳,۴۰۴	۳۷۲,۵۷۱	۴۱۲,۳۸۰	۴۶۸,۳۳۹	۵۶۸,۰۲۵
۷۵ بهداشت دولتی	۷۰,۷۰۶	۸۲,۴۲۶	۱۱۱,۳۲۶	۱۳۴,۷۶۲	۱۵۰,۴۶۸	۱۸۶,۹۵۷	۱۹۳,۷۴۴	۲۵۴,۱۲۹	۳۱۱,۶۱۳	۴۷۱,۳۶۰
۷۶ فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی	۲۰,۶۹۹	۲۳,۳۴۳	۳۱,۱۴۷	۳۷,۱۷۱	۴۲,۵۴۰	۵۰,۶۳۲	۵۸,۲۵۱	۸۴,۷۹۰	۷۵,۸۵۹	۱۰۲,۲۰۸
۷۷ سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی	۳۲,۴۸۸	۴۱,۰۰۳	۵۰,۲۷۸	۶۲,۶۸۹	۶۵,۲۰۴	۶۷,۲۷۸	۶۹,۵۶۳	۹۷,۱۰۶	۱۲۷,۵۲۹	۱۷۹,۱۴۵
ارزش افزوده ناخالص به قیمت پایه	۶,۸۶۸,۲۸۴	۷,۸۴۲,۰۰۳	۱۰,۵۴۹,۴۵۹	۱۲,۰۰۴,۹۹۹	۱۱,۷۹۵,۰۳۵	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۶,۱۸۷,۳۰۵	۲۰,۹۲۵,۷۶۵	۲۶,۴۷۳,۴۲۱	۳۹,۷۹۱,۵۱۳
اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول	۲۷,۷۱۶	۵۳,۶۷۳	۸۵,۵۳۸	۲۴۹,۷۰۹	۳۰۸,۸۵۵	۴۷۹,۱۹۵	۵۴۹,۱۱۴	۷۰۱,۳۰۵	۸۹۰,۵۹۲	۹۹۹,۸۶۴
مالیات بر محصول	۱۵۳,۳۴۹	۱۶۷,۷۵۵	۲۵۰,۰۹۸	۴۰۱,۴۷۲	۴۳۵,۸۳۸	۶۱۸,۲۱۱	۷۱۳,۰۶۰	۷۲۴,۷۰۰	۹۱۴,۶۱۳	۱,۰۲۲,۱۷۴
یارانه بر محصول	۱۲۵,۵۳۳	۱۱۴,۰۸۲	۱۶۴,۵۶۰	۱۵۱,۷۶۳	۱۲۶,۹۸۲	۱۳۹,۰۱۵	۱۶۳,۹۴۶	۲۳,۳۹۵	۲۴,۰۲۱	۲۲,۳۱۰
تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	۶,۸۹۶,۰۰۰	۷,۸۹۵,۶۷۷	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۴۰,۷۹۱,۳۷۷
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	۵,۱۱۹	۵۱,۶۰۲	۶۷,۸۳۳	۶۳,۰۷۹	۹۰,۲۲۳	۱۶,۶۲۳	۲۰,۴۹۴	۱۱۲,۷۴۲	۵۰,۷۲۲	-۶۸,۶۰۲
درآمد ناخالص ملی	۶,۹۰۱,۱۱۹	۷,۹۴۷,۲۷۸	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۴۰,۷۲۲,۷۷۵

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۱ زراعت و خدمات کشاورزی وابسته	۶۹۰،۱۵۳	۷۲۴،۳۵۹	۷۷۳،۱۰۲	۸۲۳،۶۱۱	۸۷۸،۸۹۶	۹۳۴،۱۵۵	۹۴۸،۴۵۹	۹۰۹،۱۰۱	۱،۰۱۲،۰۳۱	۱،۰۴۹،۶۳۵
۲ دامپروری و شکار	۳۵۱،۱۷۰	۳۶۵،۶۳۴	۳۶۹،۸۳۹	۴۱۳،۸۶۱	۳۹۶،۴۸۸	۴۰۱،۹۸۵	۴۲۸،۷۰۸	۴۳۴،۷۱۶	۴۶۰،۲۱۶	۴۷۲،۴۶۵
۳ جنگلداری	۶،۹۱۲	۶،۹۴۹	۶،۳۴۲	۷،۶۶۲	۶،۲۹۶	۵،۳۷۲	۴،۹۳۱	۱،۲۶۲	۱،۴۵۳	۱،۷۳۹
۴ ماهیگیری	۴۱،۰۲۷	۴۶،۷۹۱	۵۵،۵۷۱	۵۹،۶۰۷	۶۱،۷۳۰	۶۸،۳۱۴	۷۵،۰۰۴	۷۸،۸۶۹	۸۰،۱۶۱	۷۹،۳۰۴
۵ استخراج نفت خام و گاز طبیعی	۱،۳۲۶،۴۱۲	۷۷۷،۴۶۶	۷۲۹،۳۹۱	۷۵۵،۵۹۷	۷۷۸،۰۹۲	۱،۲۶۱،۰۳۳	۱،۳۰۲،۳۹۶	۱،۰۱۵،۶۰۷	۵۰۱،۸۹۶	۵۹۸،۵۳۴
۶ فرآورد های نفتی	۴۱۹،۱۷۱	۳۹۱،۷۵۰	۳۷۸،۹۸۹	۳۷۹،۵۸۱	۴۲۷،۷۱۰	۵۹۹،۸۹۰	۵۳۸،۵۳۱	۴۸۶،۷۷۸	۴۵۶،۲۳۹	۴۵۱،۷۱۰
۷ استخراج زغال سنگ و زغال قهوه ای	۴،۰۶۱	۴،۹۹۴	۴،۵۴۲	۴،۵۴۵	۵،۲۷۶	۵،۵۰۲	۵،۸۴۰	۶،۶۰۱	۶،۱۹۰	۷،۸۱۵
۸ استخراج کانه های فلزی	۴۹،۱۳۷	۵۲،۷۹۳	۶۲،۱۳۶	۶۴،۰۶۱	۹۷،۸۷۸	۹۲،۵۸۲	۱۰۴،۷۵۱	۹۶،۳۵۷	۱۰۶،۴۴۲	۱۱۷،۸۱۴
۹ استخراج سایر معادن	۲۶،۸۳۷	۲۴،۲۶۸	۲۵،۸۹۵	۲۴،۲۹۹	۲۱،۳۵۰	۲۴،۰۶۲	۲۲،۷۲۰	۲۲،۹۵۴	۲۳،۴۱۷	۲۹،۹۶۸
۱۰ تولید محصولات غذایی	۲۵۷،۶۳۵	۲۶۴،۶۱۱	۲۶۰،۵۴۶	۲۹۴،۴۰۵	۲۵۹،۳۲۰	۲۹۸،۷۲۷	۳۲۱،۲۵۰	۳۶۶،۲۶۳	۳۹۴،۳۴۲	۴۱۳،۹۸۴
۱۱ تولید محصولات انواع آشامیدنیها	۶،۹۲۳	۱۱،۰۴۹	۱۱،۱۷۵	۱۲،۶۱۱	۱۱،۲۷۶	۱۲،۵۷۷	۱۴،۹۲۹	۱۵،۴۸۵	۱۲،۰۱۸	۱۵،۴۶۶
۱۲ تولید محصولات از توتون و تنباکو	۴،۴۸۷	۵،۹۸۴	۴،۱۵۶	۱،۹۰۵	۳،۰۱۹	۳،۳۵۷	۳،۷۱۱	۳،۵۶۲	۴،۹۷۱	۵،۲۸۳
۱۳ تولید منسوجات	۵۸،۱۴۲	۵۴،۰۱۴	۵۳،۷۷۳	۵۲،۳۱۱	۴۴،۸۶۷	۵۰،۵۳۴	۶۶،۵۴۴	۵۱،۵۷۰	۵۶،۶۶۱	۵۴،۹۶۳
۱۴ تولید پوشاک	۲۸،۳۱۰	۲۹،۲۷۸	۳۳،۷۱۴	۱۲،۴۶۹	۸،۷۳۵	۸،۵۰۶	۷،۵۶۵	۱۱،۲۶۵	۸،۰۱۹	۷،۱۹۱
۱۵ تولید چرم و فرآورده های وابسته	۲۴،۹۵۴	۳۰،۷۳۷	۲۲،۱۱۳	۱۸،۲۱۶	۱۴،۰۳۳	۱۲،۱۸۵	۹،۶۲۵	۱۱،۱۸۹	۷،۹۳۸	۸،۱۸۲
۱۶ (غیر از میلمان) تولید چوب و فرآورده های چوب و چوب پنبه و حصیر	۹،۹۹۱	۱۱،۶۷۰	۹،۹۲۲	۷،۵۹۳	۱۲،۰۶۸	۱۳،۵۲۰	۱۲،۸۳۹	۱۲،۲۲۳	۱۴،۱۴۱	۱۴،۵۲۶
۱۷ تولید کاغذ و فرآورده های کاغذی	۲۹،۴۱۷	۳۲،۸۸۲	۲۱،۹۵۹	۲۵،۸۰۷	۲۵،۹۵۰	۲۷،۸۴۲	۴۱،۲۷۱	۳۶،۲۴۸	۲۶،۵۶۱	۳۰،۸۱۸
۱۸ چاپ و تکثیر رسانه های ضبط شده	۱۱۱،۷۴۲	۷۴،۳۹۷	۵۷،۳۹۳	۵۵،۶۱۹	۳۷،۸۴۲	۱۶،۹۴۴	۱۹،۱۳۲	۲۵،۴۴۴	۲۴،۵۷۰	۲۵،۵۳۱
۱۹ (غیر از پالایشگاهها) تولید فرآورده های نفتی	۲۲،۲۳۹	۲۶،۸۴۶	۲۵،۶۹۳	۲۶،۶۷۲	۲۹،۶۴۸	۳۴،۵۸۳	۳۴،۱۰۰	۲۶،۲۰۷	۲۵،۹۹۳	۲۸،۷۶۲
۲۰ تولید مواد شیمیایی و فرآورده های شیمیایی	۲۲۲،۷۸۳	۲۵۹،۳۶۰	۲۳۵،۰۳۶	۲۴۷،۸۸۸	۲۸۷،۵۰۷	۳۲۹،۸۰۸	۳۴۶،۷۶۶	۳۲۷،۳۵۹	۳۳۵،۰۳۲	۳۶۶،۲۸۵
۲۱ تولید دارو و فرآورده های دارویی شیمیایی و گیاهی	۵۰،۳۷۳	۷۷،۸۳۶	۷۳،۳۰۲	۷۱،۹۸۴	۶۰،۴۶۳	۵۵،۴۷۷	۵۴،۷۵۲	۶۴،۵۴۲	۶۲،۳۷۷	۶۳،۱۷۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۲۲ تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی	۹۰,۱۹۷	۹۱,۳۱۲	۹۸,۹۹۲	۱۰۲,۷۸۶	۹۹,۹۶۶	۱۲۳,۵۸۸	۱۰۷,۸۰۵	۱۷۹,۰۱۹	۱۲۱,۰۳۸	۱۳۰,۷۳۴
۲۳ تولید سایر فرآورده های معدنی غیر فلزی	۱۹۶,۷۹۶	۲۰۴,۴۷۲	۲۲۷,۴۳۴	۲۰۹,۳۱۰	۱۸۷,۲۳۳	۱۸۴,۹۴۰	۲۰۶,۱۰۱	۱۹۷,۶۷۱	۲۰۴,۸۲۳	۲۲۰,۲۴۸
۲۴ تولید فلزات پایه	۱۷۲,۳۶۲	۲۱۱,۲۰۳	۱۸۸,۱۵۳	۲۳۳,۵۶۳	۲۱۷,۶۸۸	۲۳۷,۲۹۳	۲۶۳,۰۸۰	۲۶۱,۵۱۰	۲۶۸,۳۱۱	۲۹۰,۰۶۰
۲۵ (غیر از ماشین آلات و تجهیزات) تولید محصولات فلزی ساخته شده	۱۰۹,۳۰۲	۱۰۲,۶۸۱	۹۱,۴۴۸	۹۰,۰۶۵	۷۷,۲۲۹	۷۶,۰۱۳	۸۶,۱۴۷	۷۳,۱۷۷	۷۱,۳۲۴	۷۵,۰۱۴
۲۶ تولید محصولات رایانه ای، الکترونیکی و نوری	۵۰,۳۱۲	۶۳,۳۶۵	۱۳,۳۱۸	۱۳,۵۰۸	۱۰,۸۴۱	۱۰,۸۳۵	۱۰,۴۴۱	۱۰,۹۴۶	۱۶,۲۳۴	۱۷,۳۸۸
۲۷ تولید تجهیزات برقی	۵۱,۰۰۹	۴۸,۶۱۲	۶۳,۳۹۱	۷۰,۳۱۰	۵۰,۳۷۱	۵۶,۷۴۶	۷۲,۸۵۲	۶۸,۵۵۸	۷۷,۰۸۸	۸۴,۸۲۵
۲۸ تولید ماشین آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۳,۲۵۹	۴۷,۱۹۱	۵۱,۳۸۸	۴۵,۱۸۸	۴۶,۹۷۳	۵۴,۹۷۶	۷۰,۸۸۱	۵۵,۸۴۹	۶۲,۳۹۸	۶۶,۴۲۴
۲۹ تولید وسائل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر	۱۹۷,۹۱۶	۱۰۷,۸۴۸	۱۰۷,۲۸۵	۱۷۲,۲۵۸	۱۲۹,۶۰۲	۱۹۰,۰۹۸	۱۵۷,۳۹۶	۵۸,۰۶۹	۵۸,۹۲۱	۷۰,۹۵۹
۳۰ تولید سایر تجهیزات حمل و نقل	۲۴,۲۹۹	۲۹,۱۳۸	۲۷,۸۴۸	۲۸,۲۸۱	۲۳,۴۳۹	۲۲,۳۹۲	۲۳,۴۸۹	۱۳,۷۶۴	۱۷,۳۴۰	۱۴,۹۵۰
۳۱ تولید مبلمان	۱۵,۵۴۲	۱۳,۷۱۹	۹,۰۰۴	۸,۹۷۱	۱۰,۰۲۲	۹,۸۵۳	۵,۵۷۷	۵,۲۰۶	۹,۸۴۶	۹,۳۴۱
۳۲ تولید سایر مصنوعات	۸۰۸	۴,۷۵۲	۵,۰۷۷	۵,۲۵۱	۱۳,۴۴۶	۱۲,۱۳۶	۱۰,۶۰۹	۱۰,۸۴۲	۱۳,۱۱۷	۱۵,۸۹۹
۳۳ تعمیر و نصب ماشین آلات و تجهیزات	۱۵۴,۷۳۱	۵۷,۱۳۹	۶۵,۸۸۱	۷۳,۹۷۵	۶۵,۹۲۰	۱۲,۳۱۱	۱۳,۵۰۱	۱۰,۶۸۲	۱۰,۹۰۵	۱۰,۸۵۴
۳۴ تولید، انتقال و توزیع برق	۹۰,۸۶۸	۹۶,۱۲۲	۹۹,۰۸۲	۱۰۳,۵۷۰	۱۰۵,۶۳۹	۱۰۸,۵۱۹	۱۱۵,۶۰۸	۱۱۵,۹۰۹	۱۲۲,۱۹۴	۱۲۸,۰۲۴
۳۵ تولید گاز؛ توزیع سوخت های گازی از طریق شاه لوله	۲۷۴,۲۴۵	۲۷۲,۷۴۹	۲۷۶,۸۸۹	۳۰۸,۱۵۴	۳۲۶,۰۲۰	۳۴۴,۶۴۳	۳۵۹,۹۲۸	۳۷۲,۶۹۲	۳۸۳,۴۵۱	۴۰۷,۲۷۵
۳۶ جمع آوری، تصفیه و تامین آب	۱۸,۰۷۰	۱۸,۷۱۹	۱۹,۷۰۳	۲۰,۲۲۲	۲۰,۵۹۷	۲۰,۶۹۳	۲۱,۲۶۲	۲۱,۱۲۲	۲۱,۸۳۰	۲۲,۴۶۱
۳۷ فاضلاب، تصفیه و دفع پسماند و بازیافت مواد	۱,۸۱۷	۱,۷۷۰	۲,۲۰۸	۲,۴۳۲	۲,۶۷۱	۲,۷۸۷	۳,۰۶۳	۳,۲۹۶	۳,۵۴۴	۳,۵۶۸
۳۸ ساختمان خصوصی شهری	۶۸۹,۴۹۴	۷۳۷,۴۱۹	۶۵۷,۷۶۹	۶۱۴,۶۵۵	۴۹۱,۶۳۶	۳۹۳,۶۶۶	۴۰۰,۱۷۷	۴۲۰,۵۰۱	۴۴۴,۳۱۷	۵۱۶,۹۹۹
۳۹ ساختمان خصوصی روستایی	۶۴,۸۹۷	۶۰,۵۳۷	۴۷,۸۴۰	۴۲,۱۹۶	۳۶,۳۶۲	۳۵,۵۳۹	۳۳,۸۷۲	۳۳,۴۵۰	۴۶,۳۵۲	۳۶,۷۶۸
۴۰ ساختمان دولتی	۳۱۵,۱۴۵	۲۲۴,۳۸۰	۲۰۱,۹۳۷	۲۳۲,۸۲۸	۱۸۳,۰۸۶	۱۹۷,۸۲۹	۱۹۷,۹۰۳	۱۶۶,۸۴۴	۱۳۶,۲۹۹	۱۱۸,۳۹۹
۴۱ (عمده فروشی و خرده فروشی) خدمات بازرگانی	۱,۷۷۴,۶۳۲	۱,۶۱۸,۵۷۴	۱,۵۶۳,۶۶۴	۱,۵۶۳,۵۸۵	۱,۴۷۴,۳۹۶	۱,۵۵۴,۵۴۵	۱,۶۱۲,۰۰۳	۱,۵۱۸,۳۱۵	۱,۴۵۱,۸۴۲	۱,۵۱۳,۵۶۰
۴۲ تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت	۹۱,۲۶۳	۹۱,۳۵۵	۱۰۳,۴۶۰	۸۷,۷۸۵	۸۱,۱۲۹	۷۰,۸۵۵	۶۶,۴۲۴	۷۶,۶۸۵	۹۲,۸۵۶	۹۷,۴۳۱

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۴۳ حمل و نقل ریلی مسافر	۲,۲۶۳	۲,۱۵۲	۲,۱۷۰	۲,۰۳۰	۱,۸۳۰	۱,۵۳۶	۱,۵۴۴	۱,۷۶۸	۱,۷۱۹	۵۸۵
۴۴ حمل و نقل ریلی بار	۳۰,۳۶۹	۳۸,۶۰۸	۲۲,۲۳۷	۱۴,۵۶۹	۱۶,۳۵۲	۲۱,۴۷۸	۲۲,۷۸۳	۲۷,۴۵۴	۲۱,۵۷۲	۲۴,۸۴۷
۴۵ حمل و نقل مسافر از طریق جاده	۲۵۳,۹۶۵	۲۳۶,۹۸۷	۲۲۶,۶۳۶	۲۱۱,۱۳۸	۱۹۷,۱۸۱	۱۸۸,۸۷۵	۱۸۴,۰۵۸	۱۹۲,۵۸۹	۱۹۰,۵۴۷	۱۵۰,۴۱۳
۴۶ حمل و نقل بار از طریق جاده	۵۷۰,۴۰۶	۶۰۲,۱۶۳	۶۰۸,۷۰۳	۶۳۷,۲۱۷	۵۸۸,۹۰۳	۶۴۴,۷۱۶	۷۰۱,۵۱۳	۶۹۷,۴۴۲	۷۳۸,۲۳۸	۷۹۲,۳۴۶
۴۷ حمل و نقل از طریق خط لوله	۷,۶۳۲	۸,۱۰۸	۸,۲۳۹	۷,۹۲۲	۷,۵۵۰	۷,۵۸۰	۸,۲۷۷	۷,۹۷۸	۸,۳۴۸	۷,۴۳۴
۴۸ حمل و نقل آبی	۲۵,۹۵۳	۲۵,۲۶۰	۲۹,۵۰۳	۳۳,۸۹۷	۳۶,۰۱۸	۳۱,۵۰۱	۲۶,۲۰۲	۲۱,۴۷۰	۱۳,۲۰۱	۱۲,۳۶۲
۴۹ حمل و نقل هوایی	۴۸,۱۷۷	۳۳,۲۹۹	۳۶,۳۰۶	۳۵,۵۲۸	۳۹,۰۱۸	۴۴,۷۰۴	۴۸,۸۷۳	۴۲,۷۴۶	۴۰,۴۸۱	۲۵,۱۹۳
۵۰ خدمات پشتیبانی و کمکی حمل و نقل	۱۱۵,۲۶۱	۱۱۴,۹۵۰	۱۱۵,۱۱۳	۱۲۰,۴۵۱	۱۱۰,۲۹۳	۱۲۲,۵۵۲	۱۳۲,۴۶۷	۱۱۸,۲۹۳	۱۳۱,۵۴۶	۱۱۳,۶۹۹
۵۱ فعالیت‌های پست و پیک	۱۷,۳۱۴	۲۸,۰۷۳	۱۴,۵۵۱	۱۴,۹۵۰	۱۴,۸۴۴	۱۳,۵۳۶	۱۵,۲۳۷	۱۵,۹۳۵	۱۴,۸۸۹	۱۴,۱۵۶
۵۲ انبارداری و ذخیره سازی	۳,۵۷۳	۳,۸۸۱	۳,۸۰۳	۴,۲۸۲	۴,۳۰۵	۵,۱۱۰	۵,۴۰۰	۵,۱۲۷	۵,۷۹۳	۵,۵۶۱
۵۳ (هتل) فعالیت‌های خدماتی مربوط به تامین جا	۲۱,۸۳۰	۲۲,۹۴۳	۲۰,۴۳۶	۲۴,۲۵۴	۱۹,۸۲۲	۲۲,۶۸۰	۱۵,۷۰۴	۱۹,۸۸۲	۱۲,۹۴۱	۶,۲۱۲
۵۴ (رستوران) فعالیت‌های خدماتی مربوط به غذا و آشامیدنی‌ها	۱۰۹,۶۶۲	۹۸,۸۵۶	۸۶,۱۰۵	۹۱,۸۱۹	۸۸,۲۳۴	۸۶,۹۳۲	۸۳,۹۰۸	۷۸,۴۷۹	۶۷,۳۳۱	۴۱,۵۷۹
۵۵ مخابرات	۱۱۴,۵۲۲	۱۳۵,۷۶۷	۱۳۹,۴۲۶	۱۴۸,۲۹۴	۱۴۴,۸۲۲	۱۷۶,۰۳۷	۲۴۲,۳۳۳	۳۲۷,۶۲۸	۳۹۰,۳۱۵	۵۲۹,۳۲۳
۵۶ سایر فعالیت‌های اطلاعات و ارتباطات	۲۱,۵۲۰	۱۶,۳۰۶	۱۶,۵۱۳	۱۴,۲۴۳	۱۳,۷۲۲	۱۳,۷۳۶	۱۱,۹۶۲	۱۶,۱۳۱	۱۹,۰۷۹	۱۹,۸۱۷
۵۷ فعالیت‌های خدمات مالی، بجز تامین وجوه بیمه و بازنشستگی و...	۱۴۵,۱۵۵	۱۴۴,۶۳۳	۱۷۰,۰۸۱	۱۷۶,۳۴۹	۲۲۱,۳۱۶	۳۰۴,۸۸۱	۳۴۸,۸۸۰	۳۴۸,۲۰۲	۳۶۸,۷۷۴	۴۰۰,۵۸۹
۵۸ (بجز تامین اجتماعی اجباری) بیمه	۱۴,۷۳۳	۱۶,۰۰۸	۱۵,۸۱۰	۱۵,۹۶۰	۱۶,۴۰۸	۱۷,۹۸۳	۱۹,۱۰۶	۱۸,۶۵۷	۱۸,۲۲۹	۱۸,۲۲۵
۵۹ فعالیت‌های جنبی خدمات مالی و فعالیت‌های بیمه	۲۰,۲۴۴	۲۵,۹۳۹	۲۸,۹۱۱	۲۴,۹۹۵	۲۵,۷۳۴	۲۷,۵۸۲	۲۷,۸۸۵	۳۷,۵۹۲	۴۸,۹۶۶	۵۳,۱۵۷
۶۰ (واقعی) خدمات مستغلات اجاره ای شهری	۳۲۶,۹۲۳	۳۵۲,۲۰۸	۳۴۰,۱۷۴	۳۶۴,۲۳۴	۳۷۱,۲۰۸	۳۸۷,۳۱۷	۳۸۵,۷۸۹	۳۹۱,۳۸۸	۳۹۵,۱۱۱	۴۰۴,۴۳۸
۶۱ (احتسابی) خدمات مستغلات شخصی شهری	۹۳۱,۸۷۵	۱,۰۰۸,۹۴۱	۹۷۵,۵۹۶	۱,۰۴۴,۰۷۶	۱,۰۶۳,۷۱۲	۱,۱۰۷,۹۴۷	۱,۱۰۵,۶۷۴	۱,۱۳۳,۷۲۰	۱,۱۳۴,۸۳۹	۱,۱۶۸,۳۶۵
۶۲ خدمات مسکونی روستایی	۸۹,۱۰۳	۱۰۱,۵۸۳	۱۰۳,۶۸۲	۱۰۰,۰۳۹	۱۰۰,۱۶۴	۱۰۰,۴۸۴	۹۹,۷۹۵	۱۱۱,۹۰۸	۱۱۸,۵۳۶	۱۲۳,۴۵۱
۶۳ خدمات مستغلات غیر مسکونی	۱۱۹,۲۱۵	۱۳۰,۵۱۵	۱۳۲,۷۷۰	۱۳۸,۰۴۵	۱۳۳,۹۷۷	۱۴۶,۱۸۷	۱۴۷,۲۳۲	۱۵۸,۹۳۵	۱۷۱,۷۱۳	۱۷۳,۴۶۶

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
۶۴ خدمات دلالتان مستغلات	۲۰,۱۹۲	۲۵,۷۱۴	۲۲,۰۴۰	۲۲,۷۸۰	۲۲,۴۸۰	۲۶,۹۶۷	۲۲,۶۴۵	۳۵,۳۳۰	۳۲,۵۹۱	۴۳,۲۵۶
۶۵ تحقیق و توسعه	۳۶,۶۰۸	۴۱,۵۸۰	۴۱,۹۶۷	۵۱,۸۸۳	۶۱,۵۶۶	۶۴,۶۶۰	۶۷,۴۴۴	۷۲,۸۱۴	۷۷,۹۴۳	۸۴,۹۹۱
۶۶ سایر فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۱۴۹,۵۲۱	۱۲۴,۷۹۴	۱۱۳,۵۹۰	۱۱۰,۹۱۳	۱۲۰,۳۵۲	۱۳۳,۳۷۹	۱۳۸,۳۴۵	۱۲۹,۹۹۴	۸۸,۵۸۷	۵۵,۴۵۵
۶۷ فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴,۴۲۳	۱۱,۸۵۱	۱۰,۹۴۸	۱۱,۹۳۱	۱۳,۹۵۹	۱۴,۷۵۱	۱۴,۷۴۱	۱۲,۹۹۴	۱۱,۱۸۷	۱۰,۷۹۹
۶۸ خدمات امور عمومی	۶۷۹,۴۶۴	۷۲۵,۵۶۸	۷۶۱,۹۳۷	۷۴۵,۳۹۱	۷۶۳,۰۳۵	۶۷۴,۳۲۸	۷۵۰,۸۳۶	۶۲۰,۳۵۷	۷۰۳,۴۷۳	۷۰۱,۸۵۱
۶۹ خدمات امور دفاعی	۱۸۵,۸۳۰	۱۹۴,۶۷۳	۲۰۲,۲۳۱	۱۹۵,۹۷۸	۱۹۵,۸۷۵	۲۰۳,۶۰۴	۱۹۴,۴۷۰	۲۲۱,۳۱۸	۲۰۵,۶۸۲	۱۷۴,۵۸۰
۷۰ خدمات امور انتظامی	۱۳۱,۱۹۴	۱۳۸,۲۷۷	۱۴۱,۸۹۹	۱۴۰,۸۹۴	۱۳۴,۰۴۳	۱۵۳,۳۵۶	۱۱۹,۴۳۸	۱۴۳,۶۳۸	۳۶,۴۲۲	۴۹,۳۳۴
۷۱ تامین اجتماعی اجباری	۵۵,۳۹۹	۶۸,۸۶۹	۷۲,۴۰۵	۸۰,۹۷۵	۸۷,۰۸۴	۹۴,۶۰۰	۹۹,۹۳۰	۶۳,۲۷۲	۶۰,۶۴۰	۵۹,۹۳۹
۷۲ آموزش خصوصی	۹۸,۸۹۲	۱۰۲,۳۷۲	۱۰۷,۴۸۰	۱۱۷,۱۲۲	۱۱۴,۳۴۹	۱۱۱,۰۶۰	۱۰۳,۶۱۵	۹۳,۵۵۷	۸۶,۱۰۹	۷۲,۰۱۱
۷۳ آموزش دولتی	۲۹۶,۸۱۴	۳۱۱,۷۳۸	۳۲۲,۱۷۸	۳۱۵,۴۳۸	۳۰۸,۸۱۷	۳۳۴,۳۶۰	۲۹۳,۶۰۷	۳۴۸,۶۲۰	۳۸۱,۵۷۰	۳۶۶,۲۴۸
۷۴ بهداشت خصوصی	۲۷۰,۵۲۷	۲۵۴,۸۴۵	۲۷۹,۱۰۵	۳۳۱,۴۷۸	۳۵۲,۹۵۴	۳۵۳,۶۰۴	۳۳۵,۹۰۸	۳۱۷,۷۷۲	۲۹۲,۵۱۱	۲۸۰,۸۶۴
۷۵ بهداشت دولتی	۱۵۱,۲۶۸	۱۵۹,۹۳۶	۱۶۸,۸۸۸	۱۷۵,۴۲۴	۱۷۵,۷۵۶	۱۸۶,۹۵۷	۱۵۷,۵۶۰	۱۶۹,۹۶۵	۱۶۰,۸۳۷	۱۷۱,۵۲۸
۷۶ فعالیت‌های تفریحی، هنری، فرهنگی و ورزشی	۴۶,۹۹۱	۴۵,۹۴۶	۴۷,۹۴۴	۴۹,۰۴۸	۴۹,۶۸۸	۵۰,۶۳۲	۴۸,۱۵۴	۵۶,۹۶۳	۳۸,۹۴۹	۳۷,۲۶۲
۷۷ سایر فعالیت‌های خدماتی و شخصی خانگی	۹۲,۷۶۹	۹۲,۲۴۴	۸۳,۴۲۶	۸۳,۸۹۵	۷۳,۵۸۱	۶۷,۲۷۸	۶۲,۷۵۵	۷۳,۶۶۹	۷۱,۴۸۲	۷۳,۶۵۷
ارزش افزوده ناخالص به قیمت پایه	۱۳,۳۹۸,۳۲۸	۱۲,۸۲۲,۳۱۲	۱۲,۶۱۱,۰۶۴	۱۳,۰۴۷,۴۴۲	۱۲,۸۱۲,۵۵۳	۱۳,۹۲۹,۶۹۵	۱۴,۲۴۷,۱۲۵	۱۳,۸۲۲,۳۷۷	۱۳,۴۱۴,۷۴۹	۱۳,۹۶۱,۲۲۹
اضافه می‌شود: خالص مالیات بر محصول	۱۰۰,۴۶۷	۱۷۰,۶۶۱	۱۸۴,۱۵۸	۳۸۵,۵۹۲	۴۲۹,۰۷۷	۴۷۹,۱۹۵	۵۵۹,۲۳۶	۷۱۱,۸۴۲	۶۷۳,۱۸۴	۵۹۵,۸۷۳
مالیات بر محصول	۵۵۵,۵۱۷	۵۳۳,۳۹۶	۵۳۸,۴۴۴	۶۱۹,۹۳۸	۶۰۵,۴۸۷	۶۱۸,۲۱۱	۷۲۶,۲۰۴	۷۳۵,۵۸۸	۶۹۱,۳۴۱	۶۰۹,۱۶۹
یارانه بر محصول	۴۵۵,۰۵۰	۳۶۲,۷۳۶	۳۵۴,۲۸۶	۲۳۴,۳۴۷	۱۷۶,۴۱۰	۱۳۹,۰۱۵	۱۶۶,۹۶۸	۲۳,۷۴۶	۱۸,۱۵۷	۱۳,۲۹۶
تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	۱۳,۴۹۸,۷۹۵	۱۲,۹۹۲,۹۷۲	۱۲,۷۹۵,۲۲۲	۱۳,۴۳۳,۰۳۵	۱۳,۲۴۱,۶۳۰	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۴,۸۰۶,۳۶۱	۱۴,۵۳۴,۲۱۹	۱۴,۰۸۷,۹۳۳	۱۴,۵۵۷,۱۰۲
خالص درآمد عوامل تولید از خارج	۱۰,۷۵۰	۸۷,۲۱۸	۹۲,۵۸۹	۷۷,۰۷۶	۱۱,۸۴۶	۱۶,۶۳۳	۱۹,۵۰۵	۲۷,۹۸۹	-۳,۱۹۴	-۱۰,۳۷۸
نتیجه رابطه مبادله بازرگانی	۴,۱۷۴,۷۵۰	۲,۱۴۶,۸۲۱	۱,۷۰۵,۸۷۴	۱,۲۰۲,۹۹۰	-۲۹,۱۳۸	۰	-۸,۰۲۴	-۵۷۲,۷۲۶	-۱,۲۴۱,۵۲۹	-۱,۴۳۳,۹۶۹
درآمد ناخالص ملی	۱۷,۶۸۴,۲۹۵	۱۵,۲۲۷,۰۱۱	۱۴,۵۹۳,۶۸۵	۱۴,۷۱۳,۱۰۲	۱۳,۲۲۴,۳۳۷	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۴,۸۱۷,۸۴۲	۱۳,۹۸۹,۶۸۲	۱۲,۸۴۳,۲۰۹	۱۳,۱۱۲,۸۵۴

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۱۱,۱۰۱,۶۴۰	۱۳,۰۷۳,۲۷۰	۱۷,۳۶۲,۴۹۸	۱۹,۷۵۲,۹۳۲	۱۹,۲۳۷,۷۳۱	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۵,۹۸۳,۸۲۶	۳۴,۷۱۲,۷۹۶	۴۵,۶۴۹,۱۰۵	۷۱,۳۳۵,۱۴۸
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۴,۲۳۳,۳۵۶	۵,۲۳۱,۲۶۷	۶,۸۱۳,۰۳۹	۷,۷۴۷,۹۳۵	۷,۴۴۲,۶۹۶	۸,۴۲۸,۳۸۴	۹,۷۹۶,۵۲۱	۱۳,۷۸۷,۰۳۱	۱۹,۱۷۵,۶۸۴	۳۱,۵۴۳,۶۳۵
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۶,۸۶۸,۲۸۴	۷,۸۴۲,۰۰۳	۱۰,۵۴۹,۴۵۹	۱۲,۰۰۴,۹۹۹	۱۱,۷۹۵,۰۳۵	۱۳,۹۳۹,۶۹۵	۱۶,۱۸۷,۳۰۵	۲۰,۹۲۵,۷۶۵	۲۶,۴۷۳,۴۲۱	۳۹,۷۹۱,۵۱۳
جبران خدمات کارکنان	۱,۷۹۲,۶۵۸	۲,۱۳۶,۲۹۲	۲,۷۳۳,۶۹۱	۳,۲۵۹,۳۹۶	۳,۵۸۰,۸۸۶	۴,۰۶۴,۴۹۱	۴,۷۲۲,۶۳۶	۵,۶۸۲,۰۲۰	۷,۴۰۶,۰۵۵	۱۰,۶۱۳,۸۲۶
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۶۰,۶۷۱	۸۸,۴۲۴	۱۱۰,۰۴۶	۱۳۹,۵۸۵	۱۲۸,۷۶۱	۲۰۲,۰۳۳	۱۶۸,۳۰۳	۱۸۵,۷۱۶	۲۰۱,۶۵۸	۳۱۷,۶۷۳
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۱۱	۱۵	۱۸	۲۲	۲۸	۳۲	۳۳	۳۴	۴۵	۴۱
مازاد عملیاتی - ناخالص	۳,۴۹۹,۷۳۳	۳,۶۰۵,۷۲۲	۴,۸۳۸,۹۹۵	۵,۲۹۵,۵۶۳	۴,۷۵۸,۰۸۴	۵,۸۴۱,۰۳۹	۶,۹۱۹,۷۴۶	۸,۹۰۸,۵۳۰	۱۰,۳۲۶,۶۲۴	۱۶,۰۸۷,۷۷۴
درآمد مختلط - ناخالص	۱,۵۱۵,۲۳۳	۲,۰۱۱,۵۷۹	۲,۸۶۶,۷۴۵	۳,۳۱۰,۴۷۷	۳,۳۲۷,۲۳۰	۳,۸۲۲,۱۶۵	۴,۳۷۶,۶۵۳	۶,۱۴۹,۵۲۳	۸,۵۳۹,۱۲۸	۱۲,۷۷۲,۲۸۲

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۶۱۹,۳۲۲	۹۶۵,۴۳۹	۱,۵۰۰,۰۱۳	۱,۷۷۷,۸۴۲	۱,۹۱۰,۳۷۱	۲,۱۶۱,۵۴۵	۲,۴۵۵,۲۷۷	۳,۷۲۹,۷۴۶	۵,۴۴۴,۱۵۶	۷,۵۱۶,۵۴۳
کسر می شود : مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۲۹۹,۲۰۲	۴۲۸,۷۷۵	۵۶۶,۸۰۱	۶۲۸,۵۴۴	۶۸۸,۸۹۵	۷۵۱,۷۱۹	۸۱۰,۵۷۹	۱,۳۲۱,۹۲۱	۱,۷۹۷,۹۳۷	۲,۵۳۴,۶۹۳
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۳۲۰,۱۲۰	۵۳۶,۶۶۴	۹۳۳,۲۱۱	۱,۱۴۹,۲۹۸	۱,۲۲۱,۴۷۶	۱,۴۰۹,۸۲۶	۱,۶۴۴,۶۹۸	۲,۴۰۷,۸۲۶	۳,۶۴۶,۲۱۹	۴,۹۸۱,۸۵۰
جبران خدمات کارکنان	۳۸,۷۳۶	۶۷,۶۱۹	۱۱۳,۵۵۱	۱۴۱,۴۹۶	۱۵۰,۱۸۱	۱۷۴,۹۳۵	۲۰۷,۲۲۲	۲۹۴,۲۲۴	۴۴۲,۴۱۵	۶۰۴,۴۳۴
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات ها بر تولید	۵۲	۵۹	۱۷۳	۵۰۱	۵۱۵	۵۹۴	۷۴۲	۸۰۷	۱,۳۳۱	۱,۸۸۳
یارانه ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه ها به تولید	۱	۱	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۵	۴
مازاد عملیاتی - ناخالص	۲۹,۷۲۹	۴۶,۱۱۸	۸۳,۳۵۸	۱۱۹,۳۷۷	۱۲۵,۶۰۷	۱۳۲,۰۶۰	۱۶۰,۴۴۷	۲۴۷,۰۹۱	۴۶۵,۶۵۳	۶۵۰,۸۰۲
درآمد مختلط - ناخالص	۲۵۱,۵۹۳	۴۲۲,۸۶۹	۷۳۶,۱۳۲	۸۸۸,۰۲۷	۹۴۵,۱۷۶	۱,۱۰۲,۲۴۱	۱,۲۷۶,۲۹۰	۱,۸۶۵,۷۰۶	۲,۷۳۶,۹۲۵	۳,۷۲۴,۷۳۵

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۱,۵۵۳,۰۴۳	۱,۱۷۲,۳۲۱	۱,۸۸۲,۷۱۰	۱,۸۰۴,۳۴۸	۱,۲۸۴,۰۸۸	۲,۰۹۰,۸۴۰	۲,۵۸۳,۲۷۹	۳,۰۷۰,۹۶۳	۱,۹۶۸,۱۹۱	۱,۸۴۹,۱۶۸
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۱۳۹,۴۴۹	۱۴۶,۲۰۵	۱۶۶,۵۱۴	۲۰۲,۷۸۴	۲۰۹,۲۸۶	۲۲۹,۹۱۷	۲۴۰,۴۲۹	۲۵۲,۶۳۴	۲۰۹,۶۳۴	۳۷۲,۶۰۱
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۱,۴۱۳,۵۹۴	۱,۰۲۶,۱۱۵	۱,۷۱۶,۱۹۷	۱,۶۰۱,۵۶۴	۱,۰۷۴,۸۰۲	۱,۸۶۰,۹۲۳	۲,۳۴۲,۸۵۰	۲,۸۱۸,۳۲۹	۱,۶۵۸,۵۵۸	۱,۴۷۶,۵۶۸
جبران خدمات کارکنان	۲۸,۵۲۵	۳۳,۶۵۲	۴۲,۰۷۳	۵۶,۱۲۷	۶۶,۹۸۲	۸۰,۷۶۴	۹۳,۵۷۰	۱۲۱,۸۹۸	۱۶۲,۳۶۱	۲۴۴,۷۶۳
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۸۶	۴۶	۶۵	۴۵۰	۲۵۹	۴۵۹	۶۱۶	۶۹۰	۲۸۳	۳۴۴
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۲	۱	۲	۲	۲	۳	۳	۲	۲	۱
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱,۳۸۴,۹۸۴	۹۹۲,۴۱۸	۱,۶۷۴,۰۶۰	۱,۵۴۴,۹۸۹	۱,۰۰۷,۵۶۴	۱,۷۷۹,۷۰۳	۲,۲۴۸,۶۶۸	۲,۶۹۵,۷۴۳	۱,۴۹۵,۸۱۶	۱,۲۳۱,۴۶۲
درآمد مختلط - ناخالص										

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۵۱۱,۲۳۸	۶۵۷,۶۴۴	۳۹۹,۲۶۴	۲۵۵,۳۹۳	۱۶۹,۴۶۶	۱۲۹,۰۷۲	۱۴۳,۶۵۲	۱۳۰,۲۳۸	۱۰۲,۹۶۹	۶۷,۳۴۹	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۲۶۹,۷۷۰	۱۶۶,۶۲۹	۹۳,۸۱۴	۶۱,۷۳۳	۴۷,۳۱۹	۳۷,۷۹۱	۴۶,۳۶۹	۳۷,۲۳۶	۲۴,۳۱۱	۱۷,۱۹۷	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۱,۲۴۱,۴۶۸	۴۹۱,۰۱۵	۳۰۵,۴۵۰	۱۹۳,۶۶۰	۱۲۲,۱۴۷	۹۱,۲۸۱	۹۷,۲۸۳	۹۳,۰۰۲	۷۸,۶۵۸	۵۰,۱۵۲	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۱۰۲,۹۱۹	۶۳,۰۰۷	۴۱,۱۴۷	۲۹,۸۵۷	۲۳,۹۱۲	۲۰,۷۲۳	۱۵,۷۹۷	۱۲,۰۶۴	۸,۸۵۸	۷,۳۱۷	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۲۴۳	۱۲۴	۸۹	۶۰	۴۱	۱,۰۴۶	۴,۱۸۱	۲,۸۶۴	۱,۸۳۰	۸۱۹	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۱,۱۲۵,۱۹۵	۴۱۷,۶۱۹	۲۵۵,۱۳۱	۱۵۹,۵۱۱	۹۵,۸۵۹	۶۸,۲۰۲	۷۴,۶۹۸	۷۶,۴۴۳	۶۷,۳۹۸	۴۰,۸۲۱	مازاد عملیاتی - ناخالص
۱۳,۱۱۲	۱۰,۲۶۶	۹,۰۸۴	۴,۲۳۲	۲,۳۳۵	۱,۲۱۰	۲,۶۰۷	۱,۶۳۲	۵۷۲	۱,۱۹۵	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۲۶,۱۴۵,۹۶۸	۱۴,۸۰۹,۳۷۳	۱۰,۰۳۳,۶۷۸	۶,۷۹۱,۷۷۳	۵,۴۶۱,۱۴۶	۴,۷۰۴,۷۷۰	۵,۴۹۶,۱۱۹	۴,۹۵۵,۴۹۹	۳,۶۸۸,۹۴۱	۲,۸۸۵,۶۲۶	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱۷,۵۲۲,۸۸۰	۹,۸۷۱,۳۷۴	۶,۶۵۱,۸۲۸	۴,۴۹۰,۱۱۳	۳,۵۹۵,۹۱۶	۳,۰۷۶,۷۰۶	۳,۵۸۶,۲۵۲	۳,۲۸۲,۶۴۶	۲,۳۹۵,۸۵۰	۱,۹۳۴,۵۱۷	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۸,۶۲۳,۰۸۸	۴,۹۳۷,۹۹۹	۳,۳۸۱,۸۵۰	۲,۳۰۱,۶۶۰	۱,۸۶۵,۲۳۰	۱,۶۲۸,۰۶۳	۱,۹۰۹,۸۶۶	۱,۶۷۲,۸۵۳	۱,۲۹۳,۰۹۱	۹۵۱,۱۰۹	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۱,۸۲۴,۵۶۷	۱,۲۴۳,۰۷۶	۹۱۸,۵۲۰	۷۵۲,۹۲۵	۶۴۳,۳۱۹	۵۵۷,۲۴۹	۴۷۶,۶۰۱	۳۸۰,۷۷۱	۳۱۹,۲۵۲	۲۶۱,۱۹۸	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۹,۹۶۶	۵,۲۸۶	۴,۲۷۸	۳,۲۴۳	۲,۷۵۸	۲,۶۷۷	۳,۸۹۶	۴۰۵	۷۸۱	۵۹۶	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۱۵	۱۴	۷	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	سایر یارانه‌ها به تولید
۴,۳۷۰,۰۹۲	۲,۱۹۱,۶۲۴	۱,۳۶۵,۱۶۹	۸۱۷,۸۰۸	۶۲۶,۰۵۹	۶۰۳,۹۷۴	۸۸۵,۳۱۹	۷۸۱,۰۱۲	۵۹۰,۸۷۱	۴۲۴,۹۲۱	مازاد عملیاتی - ناخالص
۲,۴۱۸,۴۷۷	۱,۴۹۸,۰۲۷	۱,۰۹۳,۸۸۹	۷۲۷,۵۹۲	۵۹۳,۱۰۲	۴۶۴,۱۷۱	۵۴۴,۰۵۶	۵۱۰,۶۷۰	۳۸۲,۱۹۱	۲۶۴,۳۹۸	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۷۷۰,۹۶۸	۷۱۲,۲۴۱	۶۶۸,۱۳۷	۶۳۷,۵۱۷	۵۹۰,۱۹۷	۵۵۵,۸۴۸	۵۱۱,۹۰۵	۳۸۶,۹۵۹	۳۷۶,۴۵۳	۳۶۸,۴۸۰	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱۸۷,۹۳۶	۱۷۲,۱۳۴	۱۵۷,۶۷۷	۱۴۸,۷۴۰	۱۳۷,۰۳۵	۱۲۹,۲۴۲	۱۱۷,۱۱۵	۸۸,۵۳۵	۸۶,۱۰۸	۸۳,۵۰۱	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۵۸۳,۰۳۲	۵۴۰,۱۰۸	۵۱۰,۴۶۰	۴۸۸,۷۷۷	۴۵۳,۱۶۲	۴۲۶,۶۰۶	۳۹۴,۷۹۰	۲۹۸,۴۲۵	۲۹۰,۳۴۵	۲۸۴,۹۷۸	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۹۹,۳۲۸	۹۰,۸۵۵	۸۲,۸۸۱	۷۹,۶۴۲	۷۲,۶۴۰	۶۸,۳۰۹	۶۲,۵۱۲	۴۷,۶۱۲	۴۵,۹۵۶	۴۴,۵۰۵	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۱۲۴	۱۳۴	۱۴۸	۱۵۰	۱۲۲	۱۰۹	۱۲۱	۱۲	۱۳	۱۸	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۴۷۸,۳۵۲	۴۴۳,۷۱۲	۴۲۴,۸۶۹	۴۰۶,۷۳۵	۳۷۸,۱۷۷	۳۵۵,۴۱۲	۳۲۹,۳۵۸	۲۴۸,۶۱۹	۲۴۳,۶۱۹	۲۳۹,۴۹۷	مازاد عملیاتی - ناخالص
۵,۲۲۸	۵,۴۰۸	۱,۵۶۲	۲,۲۵۲	۲,۲۲۴	۲,۷۷۸	۲,۷۹۹	۲,۱۸۲	۷۵۷	۹۵۹	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱۰۰,۲۶۸	۸۳,۴۵۸	۷۸,۸۱۹	۵۹,۲۱۶	۵۶,۴۷۹	۴۸,۱۴۳	۴۱,۴۷۴	۳۵,۶۶۹	۲۸,۶۸۳	۲۴,۸۵۵	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۵۸,۵۲۳	۴۸,۷۵۹	۴۵,۹۸۰	۳۴,۴۷۷	۳۲,۹۹۹	۲۸,۱۶۱	۲۴,۲۰۰	۲۰,۷۴۶	۱۶,۷۳۲	۱۴,۵۱۷	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۴۱,۷۳۵	۳۴,۶۹۹	۳۲,۸۳۸	۲۴,۷۳۹	۲۳,۴۸۰	۱۹,۹۸۲	۱۷,۲۷۴	۱۴,۹۲۳	۱۱,۹۵۱	۱۰,۳۳۸	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۲۲,۸۲۳	۱۸,۹۲۴	۱۷,۹۹۷	۱۳,۵۳۵	۱۲,۹۰۰	۱۱,۵۶۲	۱۰,۳۴۱	۸,۹۸۳	۷,۱۷۲	۶,۱۶۶	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۱۶	۱۶	۱۷	۱۴	۱۲	۹	۱۰	۱	۱	۱	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۵,۵۷۹	۶,۶۵۱	۷,۵۶۳	۶,۲۸۹	۸,۳۲۹	۶,۱۳۹	۴,۹۱۸	۳,۷۳۲	۴,۶۷۳	۴,۰۵۳	مزاد عملیاتی - ناخالص
۱۳,۳۱۶	۹,۱۰۸	۷,۲۶۱	۴,۹۰۱	۲,۲۳۹	۲,۲۷۱	۲,۰۰۵	۲,۲۰۶	۱۰۵	۱۱۷	درآمد مختلط - ناخالص

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۱,۲۵۷,۳۲۴	۱,۵۸۷,۵۴۸	۱,۹۱۷,۶۷۲	۲,۱۶۰,۷۵۸	۱,۸۷۸,۴۷۴	۱,۸۵۵,۲۹۰	۲,۰۴۱,۵۷۸	۲,۷۵۱,۳۰۸	۳,۷۸۰,۱۸۴	۷,۰۵۹,۳۶۳
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۷۷۹,۳۱۶	۹۶۴,۰۸۹	۱,۱۶۳,۵۴۰	۱,۳۷۴,۲۳۰	۱,۲۲۴,۸۱۴	۱,۲۲۸,۲۵۶	۱,۳۲۹,۷۷۳	۱,۷۲۱,۹۲۳	۲,۳۲۱,۱۲۷	۴,۲۸۳,۰۲۲
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۴۷۸,۰۰۸	۶۲۳,۴۵۹	۷۵۴,۱۳۲	۷۸۶,۵۲۸	۶۵۳,۶۶۱	۶۲۷,۰۳۴	۷۱۱,۸۰۶	۱,۰۲۹,۳۸۵	۱,۴۴۹,۰۵۷	۲,۷۷۶,۳۴۰
جبران خدمات کارکنان	۳۲۳,۲۱۷	۴۰۴,۴۲۲	۴۸۹,۰۷۱	۵۷۷,۵۸۱	۵۱۴,۵۲۸	۵۱۶,۱۰۳	۵۶۰,۸۴۷	۷۱۱,۹۸۱	۹۶۱,۸۵۰	۱,۷۰۷,۱۶۴
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۵	۷	۳	۴۱۴	۲۷۸	۳۰۵	۳۹۴	۲۶۶	۴۰۵	۱,۰۹۳
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۱	۲	۲	۲	۳	۳	۳	۲	۴	۴
مازاد عملیاتی - ناخالص	۶۵,۴۱۰	۱۰۰,۷۲۵	۸۱,۱۶۹	۱۴,۹۴۵	-۱۶,۷۴۳	-۵۴,۲۹۵	-۴۶,۶۲۵	۸,۳۱۰	۶۹,۲۶۸	۲۹۳,۸۴۶
درآمد مختلط - ناخالص	۸۹,۳۷۷	۱۱۸,۳۰۶	۱۸۳,۸۹۲	۱۹۳,۵۹۱	۱۵۵,۶۰۰	۱۶۴,۹۲۵	۱۹۷,۱۹۲	۳۰۸,۸۳۰	۴۱۷,۵۳۷	۷۷۴,۲۴۲

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۶,۴۷۷,۶۵۰	۴,۱۱۷,۹۹۷	۳,۰۵۰,۶۱۶	۲,۳۶۰,۰۸۹	۲,۰۶۹,۸۴۷	۱,۸۳۵,۶۹۸	۱,۷۸۹,۰۳۸	۱,۵۵۸,۱۰۶	۱,۱۸۵,۶۱۷	۹۸۷,۵۵۰	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱,۴۳۲,۴۲۸	۹۰۳,۱۰۶	۶۶۳,۱۴۰	۵۰۴,۲۷۲	۴۴۴,۴۴۷	۳۹۳,۰۳۱	۳۸۳,۶۱۳	۳۳۲,۹۸۸	۲۵۲,۶۶۸	۲۱۱,۵۶۷	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۵,۰۴۵,۲۱۲	۳,۲۱۴,۸۹۲	۲,۳۸۷,۴۷۶	۱,۸۵۵,۷۱۷	۱,۶۲۵,۴۰۰	۱,۴۴۲,۶۶۷	۱,۴۰۵,۴۲۵	۱,۲۲۵,۱۱۸	۹۳۲,۹۴۹	۷۷۵,۹۸۴	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۹۹۳,۵۶۴	۶۳۲,۱۴۱	۴۶۷,۳۵۳	۳۶۱,۳۹۰	۳۱۷,۰۲۸	۲۸۱,۴۷۹	۲۷۴,۱۷۳	۲۳۸,۷۹۶	۱۸۱,۴۶۷	۱۵۱,۰۷۳	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۱,۰۰۳	۴۴۱	۴۰۶	۴۵۵	۳۴۰	۲۷۲	۳۴۳	۲	۵	۴	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۴	۴	۲	۳	۳	۳	۲	۲	۱	۱	سایر یارانه‌ها به تولید
۱,۱۰۴,۰۴۵	۷۰۶,۸۷۶	۴۹۶,۹۵۶	۴۰۵,۵۹۶	۳۴۱,۳۷۵	۲۹۳,۲۵۸	۲۷۹,۶۲۲	۲۲۸,۰۲۸	۱۷۹,۵۳۲	۱۴۹,۴۴۶	مازاد عملیاتی - ناخالص
۲,۹۴۶,۶۰۴	۱,۸۷۵,۴۳۷	۱,۴۲۲,۷۶۳	۱,۰۸۸,۳۷۹	۹۶۶,۶۶۰	۸۶۷,۶۶۱	۸۵۱,۲۸۹	۷۵۸,۲۹۲	۵۷۱,۹۴۶	۴۷۵,۴۶۲	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۴,۷۸۴,۴۷۷	۳,۲۵۲,۱۲۱	۲,۳۲۴,۴۶۰	۱,۷۷۴,۳۰۹	۱,۶۵۵,۵۵۰	۱,۵۶۲,۸۴۴	۱,۴۴۹,۳۵۰	۱,۱۹۰,۳۳۵	۹۳۳,۳۲۵	۷۶۱,۸۶۷	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱,۶۲۷,۸۸۵	۱,۱۴۱,۱۹۷	۸۲۵,۳۲۱	۶۱۶,۳۱۲	۵۷۳,۹۶۰	۵۶۷,۱۳۱	۵۲۷,۷۹۱	۴۳۲,۱۵۶	۳۴۶,۸۲۷	۲۷۲,۷۱۴	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۳,۱۵۶,۵۹۲	۲,۱۱۰,۹۲۴	۱,۴۹۹,۱۴۰	۱,۱۵۷,۹۹۸	۱,۰۸۱,۵۹۰	۹۹۵,۷۱۳	۹۲۱,۴۵۹	۷۵۸,۱۷۹	۵۸۶,۴۸۹	۴۸۹,۱۵۳	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۴۲۲,۲۲۵	۳۲۲,۸۹۳	۲۳۳,۴۱۲	۱۹۳,۳۹۶	۱۶۹,۶۸۵	۱۵۷,۸۸۲	۱۴۵,۰۳۲	۱۲۶,۳۹۳	۹۹,۰۴۰	۷۴,۸۵۷	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۷۶۹	۶۱۲	۵۱۶	۴۱۷	۳۴۲	۴۳۲	۴۲۰	۹۰	۸۲	۷۲	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۳	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۱	۱	۱	سایر یارانه‌ها به تولید
۵۵۴,۲۹۷	۳۲۴,۲۰۳	۲۳۹,۸۶۸	۱۸۶,۷۸۹	۱۹۶,۳۳۶	۱۷۱,۵۲۲	۱۶۱,۷۶۴	۱۳۵,۵۹۹	۱۰۴,۸۴۵	۹۹,۶۷۳	مازاد عملیاتی - ناخالص
۲,۱۷۹,۳۰۴	۱,۴۶۳,۲۱۹	۱,۰۲۵,۳۴۵	۷۷۷,۳۹۹	۷۱۵,۲۲۹	۶۶۵,۸۸۱	۶۱۴,۲۴۴	۴۹۶,۰۹۹	۳۸۲,۵۲۳	۳۱۴,۵۵۱	درآمد مختلط - ناخالص

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۹۱,۴۴۲	۱۱۵,۶۰۴	۱۴۰,۳۳۸	۱۸۰,۴۷۰	۱۹۹,۴۳۰	۲۲۱,۷۹۹	۲۳۰,۹۶۱	۲۸۱,۴۵۴	۳۴۷,۸۸۵	۲۸۲,۲۷۸
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۴۶,۹۹۰	۵۹,۳۱۵	۷۲,۱۲۶	۹۱,۷۳۹	۱۰۴,۱۹۳	۱۱۲,۱۸۷	۱۱۶,۵۳۷	۱۳۴,۵۲۰	۱۷۰,۶۱۵	۱۴۰,۹۶۰
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۴۴,۴۵۱	۵۶,۳۸۹	۶۸,۲۱۲	۸۸,۷۳۱	۹۵,۲۳۷	۱۰۹,۶۱۲	۱۱۴,۴۲۴	۱۴۶,۹۳۴	۱۷۷,۲۷۰	۱۴۱,۳۱۸
جبران خدمات کارکنان	۱۴,۷۸۵	۱۸,۷۷۰	۲۲,۶۴۸	۲۹,۷۰۰	۳۱,۷۵۱	۳۶,۸۵۳	۳۷,۸۲۷	۴۸,۹۳۱	۵۷,۹۶۵	۴۵,۶۴۰
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۰	۰	۰	۳۵	۳۰	۳۶	۴۵	۳۷	۳۷	۴۴
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱۷,۰۶۵	۲۳,۵۵۵	۲۸,۱۵۰	۳۶,۱۴۲	۴۰,۲۷۶	۴۷,۰۸۰	۵۰,۲۲۱	۵۷,۵۸۵	۷۰,۷۸۱	۵۲,۷۰۰
درآمد مختلط - ناخالص	۱۲,۶۰۱	۱۴,۰۶۴	۱۷,۴۱۴	۲۲,۸۵۴	۲۳,۱۸۰	۲۵,۶۴۴	۲۶,۲۳۲	۴۰,۳۸۰	۴۸,۴۸۷	۴۲,۹۳۴

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۷۳۲,۲۵۷	۵۰۷,۱۵۵	۳۹۹,۲۰۰	۳۲۱,۷۱۵	۲۸۳,۷۲۰	۲۴۰,۴۶۶	۲۲۰,۰۳۸	۱۹۰,۲۸۶	۱۵۹,۳۹۶	۱۳۵,۸۷۱	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۲۹۳,۵۲۰	۱۸۰,۸۵۱	۱۴۴,۰۸۸	۱۰۷,۶۸۳	۹۳,۹۴۸	۸۱,۶۰۹	۷۷,۸۲۰	۶۸,۶۶۷	۵۳,۶۷۷	۴۳,۹۴۸	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۴۳۸,۷۳۶	۳۲۶,۳۰۳	۲۵۵,۱۱۲	۲۱۴,۰۳۳	۱۸۹,۷۷۲	۱۵۸,۸۵۷	۱۴۲,۲۱۸	۱۲۱,۶۱۹	۱۰۵,۷۱۸	۹۱,۹۲۳	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۸۷,۳۶۵	۵۵,۶۹۰	۴۵,۵۶۴	۳۵,۵۹۷	۲۹,۴۶۶	۲۷,۶۳۱	۲۲,۷۷۵	۱۹,۳۷۱	۱۵,۸۲۴	۱۲,۶۵۴	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۱۱۸	۹۵	۸۹	۷۶	۵۹	۴۷	۵۲	۶	۶	۶	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
.	سایر یارانه‌ها به تولید
۲۹۱,۷۴۰	۲۲۹,۸۶۵	۱۸۱,۰۵۹	۱۵۲,۳۹۲	۱۴۶,۵۹۵	۱۱۵,۹۸۸	۱۰۱,۷۰۰	۸۸,۴۴۸	۷۰,۵۶۲	۶۲,۸۱۶	مازاد عملیاتی - ناخالص
۵۹,۵۱۴	۴۰,۶۵۴	۲۸,۴۰۱	۲۵,۹۶۹	۱۳,۶۵۳	۱۵,۱۹۱	۱۷,۶۹۲	۱۳,۷۹۴	۱۹,۳۲۶	۱۶,۴۴۷	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۲,۵۲۲,۶۸۰	۱,۳۴۹,۰۰۷	۹۱۸,۴۷۷	۶۴۲,۲۲۸	۵۶۵,۳۷۶	۴۷۹,۸۸۷	۴۵۶,۰۱۸	۳۸۹,۸۸۳	۳۰۳,۷۱۳	۲۷۴,۴۱۳	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۶۲۰,۵۲۷	۴۳۳,۲۱۸	۳۴۴,۲۶۷	۲۵۵,۶۱۳	۲۱۴,۹۳۰	۱۳۹,۶۷۳	۱۳۵,۹۵۶	۱۱۹,۳۱۳	۸۴,۲۰۸	۶۰,۱۲۵	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۱,۹۰۲,۱۵۳	۹۱۵,۷۸۹	۵۷۴,۲۱۰	۳۸۷,۷۱۴	۳۵۰,۴۴۶	۳۴۰,۲۱۴	۳۲۰,۰۶۱	۲۷۰,۵۷۰	۲۱۹,۵۰۵	۲۱۴,۲۸۸	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۷۴۲,۹۸۶	۵۱۴,۲۹۴	۳۷۸,۳۸۴	۳۲۴,۴۰۸	۲۷۳,۸۲۴	۲۳۳,۰۷۶	۱۷۲,۸۶۰	۱۳۴,۰۰۶	۹۷,۰۲۳	۸۷,۶۸۵	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۴۰۵	۲۵۴	۲۰۴	۱۵۱	۱۱۷	۹۴	۱۰۸	۱۲	۱۱	۱۳	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۱,۱۵۸,۷۶۳	۴۰۱,۲۴۲	۱۹۵,۶۲۳	۶۳,۱۵۶	۷۶,۵۰۶	۱۰۷,۰۴۵	۱۴۷,۰۹۵	۱۳۶,۵۵۳	۱۲۲,۴۶۲	۱۲۶,۵۸۹	مازاد عملیاتی - ناخالص
										درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۴,۱۴۶,۵۴۳	۳,۰۴۷,۰۴۹	۲,۳۷۶,۲۹۶	۲,۰۰۸,۳۶۵	۱,۸۵۶,۴۹۰	۱,۵۹۸,۹۸۷	۱,۳۹۶,۷۷۲	۱,۱۳۴,۰۱۷	۹۶۷,۷۲۱	۷۹۶,۴۸۴	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۲۳۸,۲۹۲	۱۵۷,۸۶۱	۱۲۷,۵۹۰	۹۰,۵۹۷	۸۷,۵۸۷	۶۶,۸۷۵	۵۹,۸۴۸	۴۶,۴۰۵	۳۹,۴۲۲	۳۴,۵۹۴	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۳,۹۰۸,۲۵۰	۲,۸۸۹,۱۸۹	۲,۲۴۸,۷۰۶	۱,۹۱۷,۷۶۸	۱,۷۶۸,۹۰۳	۱,۵۳۲,۱۱۲	۱,۳۳۶,۹۲۴	۱,۰۸۷,۶۱۲	۹۲۸,۲۹۹	۷۶۱,۸۸۹	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۱۵,۴۳۳	۹,۲۰۷	۸,۰۵۸	۴,۶۷۵	۵,۱۰۶	۴,۰۰۰	۳,۵۸۵	۲,۹۰۶	۲,۹۵۴	۲,۲۶۳	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۳۰۰,۴۷۱	۱۹۱,۶۲۴	۱۷۷,۰۱۳	۱۶۰,۹۰۴	۱۹۶,۱۳۶	۱۲۲,۴۱۸	۱۲۸,۴۸۰	۱۰۶,۳۲۸	۸۵,۵۲۶	۵۸,۹۴۳	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۲	۳	۲	۳	۳	۲	۲	۱	۱	۱	سایر یارانه‌ها به تولید
۳,۳۰۹,۸۵۷	۲,۴۹۰,۳۸۵	۱,۹۲۱,۳۸۵	۱,۶۴۲,۵۸۸	۱,۴۶۶,۶۹۸	۱,۳۳۱,۵۹۹	۱,۱۳۳,۴۲۳	۹۱۹,۴۶۵	۷۹۳,۱۷۰	۶۶۰,۷۶۷	مازاد عملیاتی - ناخالص
۲۸۲,۴۹۲	۱۹۷,۹۷۶	۱۴۲,۲۵۲	۱۰۹,۶۰۴	۱۰۰,۹۶۶	۷۴,۰۹۷	۷۱,۴۳۸	۵۸,۹۱۴	۴۶,۶۴۱	۳۹,۹۱۸	درآمد مختلط - ناخالص

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۴۰۹,۸۴۳	۳۶۴,۸۶۱	۳۴۹,۹۰۰	۲۷۸,۳۹۷	۲۵۶,۶۹۵	۲۱۴,۷۷۹	۱۷۵,۲۷۴	۱۵۲,۷۱۱	۱۳۱,۲۳۳	۱۱۰,۳۹۳	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱۲۶,۰۶۵	۱۰۸,۷۷۴	۹۸,۲۸۹	۶۶,۸۵۲	۵۸,۸۵۵	۵۲,۷۵۱	۴۳,۰۵۷	۳۴,۱۴۱	۲۸,۵۱۲	۲۶,۱۶۹	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۲۸۳,۷۷۷	۲۵۶,۰۸۷	۲۵۱,۶۱۲	۲۱۱,۵۴۵	۱۹۷,۸۴۰	۱۶۲,۰۲۷	۱۳۲,۲۱۸	۱۱۸,۵۷۰	۹۲,۷۲۱	۸۴,۲۲۴	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۱۴۶,۰۸۵	۱۱۹,۳۵۱	۱۰۷,۴۹۵	۸۵,۰۰۰	۸۲,۴۳۰	۶۸,۰۷۲	۵۲,۱۷۳	۴۴,۴۲۹	۳۴,۳۳۶	۳۱,۴۹۳	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۶۳	۳۹	۴۷	۵۴	۴۲	۳۲	۳۴	۰	۱	۰	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۴۴,۱۵۷	۵۶,۱۶۸	۷۲,۱۵۰	۷۲,۹۹۴	۶۴,۸۸۱	۵۴,۳۸۰	۴۴,۹۱۴	۴۳,۸۶۷	۳۹,۱۵۹	۳۴,۵۰۷	مازاد عملیاتی - ناخالص
۹۳,۴۷۲	۸۰,۵۲۹	۷۱,۹۲۰	۵۳,۴۹۸	۵۰,۴۸۸	۳۹,۵۴۳	۳۵,۰۹۷	۳۰,۲۷۵	۱۹,۲۲۶	۱۸,۲۲۴	درآمد مختلط - ناخالص

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۸,۵۱۳	۹,۲۶۸	۱۱,۵۴۶	۱۴,۴۵۰	۱۷,۸۰۷	۲۰,۴۱۶	۲۳,۰۲۵	۲۵,۶۸۶	۲۸,۵۰۳	۳۷,۱۹۰
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۲,۱۹۰	۲,۳۷۳	۲,۹۶۰	۳,۷۱۵	۴,۵۷۱	۵,۶۶۵	۶,۷۲۴	۷,۷۶۲	۸,۶۵۸	۱۱,۳۷۰
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۶,۳۲۳	۶,۸۹۶	۸,۵۸۶	۱۰,۷۳۵	۱۳,۲۳۷	۱۴,۷۵۱	۱۶,۳۰۱	۱۷,۹۲۴	۱۹,۸۴۵	۲۵,۸۲۰
جبران خدمات کارکنان	۱,۰۷۱	۱,۱۶۶	۱,۴۵۳	۱,۸۱۸	۲,۲۴۰	۲,۵۶۹	۲,۸۹۷	۳,۲۳۲	۳,۵۸۶	۴,۶۷۹
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۰	۰	۰	۲	۲	۳	۴	۳	۳	۶
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مازاد عملیاتی - ناخالص	۴,۱۲۶	۴,۵۶۱	۵,۹۶۰	۷,۷۶۰	۹,۶۳۲	۱۰,۳۱۷	۱۱,۳۴۰	۱۲,۶۷۸	۱۳,۸۳۳	۱۸,۰۵۶
درآمد مختلط - ناخالص	۱,۱۱۶	۱,۱۶۸	۱,۱۷۳	۱,۱۵۴	۱,۳۶۲	۱,۸۶۲	۲,۰۶۰	۲,۰۱۲	۲,۴۲۳	۳,۰۸۰

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۶۲۶,۴۶۶	۷۳۰,۸۸۲	۹۶۲,۱۸۱	۱,۰۹۷,۹۱۹	۱,۳۲۷,۷۶۱	۱,۵۴۶,۰۲۴	۱,۹۳۱,۸۲۸	۲,۱۹۷,۳۴۵	۲,۶۵۴,۰۸۶	۳,۶۵۸,۵۰۹
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۱۳۴,۶۷۶	۱۴۹,۸۸۱	۱۸۵,۵۴۷	۲۰۴,۵۱۴	۳۱۷,۶۲۷	۴۲۰,۱۳۶	۴۹۹,۳۵۸	۶۲۹,۹۷۶	۷۰۵,۳۹۹	۹۵۲,۰۲۳
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۴۹۱,۷۹۰	۵۸۱,۰۰۰	۷۷۶,۶۳۳	۸۹۳,۴۰۵	۱,۰۱۰,۱۳۳	۱,۱۲۵,۸۸۸	۱,۴۳۲,۴۷۰	۱,۵۶۷,۳۶۹	۱,۹۴۸,۶۸۷	۲,۷۰۶,۴۸۶
جبران خدمات کارکنان	۴۴۶,۸۰۷	۵۰۴,۶۲۱	۶۶۷,۰۰۳	۷۶۲,۰۶۵	۸۷۱,۲۵۲	۹۸۵,۴۴۹	۱,۲۶۲,۵۴۸	۱,۳۲۲,۱۷۹	۱,۶۰۴,۶۴۵	۲,۱۱۵,۳۲۸
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۳۰	۲۵	۲۹	۲۵۹	۲۶۰	۳۱۹	۴۵۴	۴۸۸	۴۹۹	۵۸۸
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۱	۱	۱	۱	۲	۲	۲	۲	۳	۲
مزاد عملیاتی - ناخالص	۴۴,۹۵۴	۷۶,۳۵۴	۱۰۹,۶۰۲	۱۳۱,۰۸۳	۱۳۸,۶۳۴	۱۴۰,۱۲۱	۱۶۹,۴۷۰	۲۴۴,۷۰۴	۳۴۳,۵۴۶	۵۹۰,۵۷۳
درآمد مختلط - ناخالص										

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۱,۵۴۴,۵۴۰	۱,۱۹۷,۹۸۰	۹۰۵,۹۷۴	۶۵۰,۷۷۲	۶۱۵,۲۳۹	۴۸۹,۶۳۱	۴۱۸,۰۶۷	۳۶۰,۹۳۷	۲۸۴,۴۲۷	۲۴۶,۶۹۷	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۴۰۶,۰۹۲	۳۲۴,۵۲۹	۲۶۳,۲۳۵	۱۷۲,۷۵۶	۱۶۹,۸۱۹	۱۲۷,۱۵۲	۸۹,۸۷۶	۷۸,۵۶۵	۶۴,۷۱۱	۵۸,۰۶۷	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۱,۱۳۸,۴۴۸	۸۷۳,۴۴۱	۶۴۲,۷۳۹	۴۷۷,۰۱۷	۴۴۵,۴۲۰	۳۶۲,۴۷۹	۳۲۸,۱۹۱	۲۸۲,۳۷۲	۲۱۹,۷۱۵	۱۸۸,۶۳۰	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۸۸۰,۳۵۳	۷۰۵,۱۳۶	۵۲۷,۱۵۵	۴۰۱,۷۸۳	۳۷۲,۶۶۴	۲۹۸,۶۹۶	۲۶۸,۴۶۰	۲۳۲,۷۴۸	۱۸۲,۱۰۴	۱۶۲,۰۷۱	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۲۴۸	۲۲۵	۲۶۲	۲۰۵	۱۶۵	۱۳۳	۱۳۴	۴۲	۱۰	۱۲	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	سایر یارانه‌ها به تولید
۲۳۱,۳۲۴	۱۴۴,۲۶۱	۹۷,۱۰۰	۶۴,۹۸۳	۶۳,۷۲۹	۵۶,۶۵۴	۵۴,۱۷۲	۴۴,۳۳۹	۳۴,۹۵۸	۲۴,۰۸۰	مازاد عملیاتی - ناخالص
۲۶,۵۲۴	۲۳,۸۲۱	۱۸,۲۲۲	۱۰,۰۴۶	۸,۸۶۳	۶,۹۹۷	۵,۴۲۴	۵,۲۴۴	۲,۶۴۴	۲,۴۶۸	درآمد مختلط - ناخالص

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۱۹۹,۲۱۹	۲۳۴,۴۹۴	۳۳۱,۸۷۱	۴۵۶,۶۱۴	۵۸۳,۱۰۴	۶۹۸,۵۷۳	۷۲۹,۷۴۴	۸۶۳,۵۰۳	۱,۰۰۳,۱۹۸	۱,۳۴۰,۰۸۵
کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۴۱,۰۷۷	۴۶,۸۰۱	۶۴,۰۵۲	۸۷,۴۴۵	۱۳۴,۳۶۰	۱۵۸,۲۱۲	۱۶۳,۴۳۰	۱۹۶,۹۹۴	۲۲۳,۲۴۶	۳۰۰,۷۹۹
ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)	۱۵۸,۱۴۲	۱۸۷,۶۹۳	۲۶۷,۸۱۹	۳۶۹,۱۶۸	۴۵۸,۷۴۳	۵۴۰,۳۶۱	۵۶۶,۳۱۵	۶۶۶,۵۰۹	۷۷۹,۹۵۲	۱,۰۳۹,۲۸۶
جبران خدمات کارکنان	۷۳,۱۸۴	۸۳,۱۶۱	۱۱۲,۷۵۹	۱۴۲,۳۲۰	۱۶۶,۸۱۹	۲۰۹,۲۶۳	۲۱۲,۸۲۳	۲۶۰,۹۷۹	۳۰۸,۳۷۱	۴۲۷,۵۹۴
خالص مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید	۱۰	۸	۱۰	۱۰۸	۱۱۴	۱۴۴	۱۷۱	۱۹۲	۱۸۹	۲۱۵
یارانه‌ها										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
مازاد عملیاتی - ناخالص	۷۹,۲۲۵	۹۷,۴۷۷	۱۴۷,۰۷۹	۲۱۵,۸۷۱	۲۷۸,۱۶۴	۳۱۱,۸۶۲	۳۴۰,۹۹۶	۳۸۰,۹۳۶	۴۳۸,۶۳۷	۵۶۴,۱۷۲
درآمد مختلط - ناخالص	۵,۷۲۴	۷,۰۴۷	۷,۹۷۲	۱۰,۸۷۰	۱۳,۶۴۷	۱۹,۰۹۲	۱۲,۳۲۵	۲۴,۴۰۴	۳۲,۷۵۶	۴۷,۳۰۵

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
۴۴۵,۵۸۱	۳۲۴,۰۱۴	۲۸۷,۹۶۹	۲۰۷,۲۵۸	۱۹۳,۳۸۸	۱۷۶,۵۷۳	۱۶۲,۹۲۶	۱۳۱,۵۲۷	۱۰۵,۲۳۷	۸۶,۷۲۷	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
۱۶۴,۳۲۸	۱۲۰,۶۲۶	۱۰۶,۰۷۳	۷۹,۴۴۴	۷۵,۴۷۹	۶۸,۸۲۹	۶۳,۰۶۶	۵۰,۱۰۲	۴۰,۸۹۰	۳۳,۵۴۰	کسر می‌شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۲۸۱,۳۵۳	۲۰۳,۳۸۸	۱۸۱,۸۹۵	۱۲۷,۸۱۴	۱۱۷,۹۱۰	۱۰۷,۷۴۴	۹۹,۸۶۰	۸۱,۴۲۵	۶۴,۳۴۷	۵۳,۱۸۷	ارزش افزوده ناخالص (به قیمت پایه)
۱۲۶,۵۷۶	۹۰,۲۸۸	۸۹,۶۳۰	۶۲,۷۹۳	۵۵,۵۸۰	۴۸,۴۵۵	۴۳,۹۸۰	۳۷,۰۵۲	۲۸,۸۸۳	۲۵,۰۴۹	جبران خدمات کارکنان
										خالص مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر تولید و واردات
										مالیات بر محصول
۷۲	۶۱	۶۴	۴۹	۴۰	۳۵	۳۸	۴	۴	۴	سایر مالیات‌ها بر تولید
										یارانه‌ها
										یارانه به محصول
.	سایر یارانه‌ها به تولید
۱۲,۷۶۲	۱۶,۴۸۳	۴,۷۱۱	۶,۳۹۰	۹,۶۴۹	۱۰,۶۸۹	۸,۵۱۰	۳,۵۱۴	۱۳,۲۶۴	۷,۰۴۹	مازاد عملیاتی - ناخالص
۱۴۱,۹۴۴	۹۶,۵۵۶	۸۷,۴۹۱	۵۸,۵۸۲	۵۲,۶۴۱	۴۸,۵۶۵	۴۷,۳۳۲	۴۰,۸۵۴	۲۲,۱۹۵	۲۱,۰۸۵	درآمد مختلط - ناخالص

جدول شماره ۴۳

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۱۹.۳۲۲	۴۸۶.۸۲۴			۱۳۲.۴۹۸	
نفت و گاز	۱.۵۵۳.۰۴۳			۱.۵۵۳.۰۴۳		
استخراج معدن	۶۷.۳۴۹	۱.۶۰۵			۶۵.۷۴۴	
صنعت(ساخت)	۲.۸۸۵.۶۲۶	۸۰۲.۶۷۳			۲.۰۸۲.۹۵۳	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۶۸.۴۸۰	۱.۲۴۰			۳۶۷.۲۴۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۴.۸۵۵	۲۸۱			۲۴.۵۷۴	
ساختمان	۱.۲۵۷.۳۲۴	۲۳۵.۰۹۴			۱.۰۲۲.۲۲۹	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۹۸۷.۵۵۰	۶۰۵.۰۹۵			۳۸۲.۴۵۵	
حمل و نقل و انبارداری	۷۶۱.۸۶۷	۴۸۹.۹۹۱			۲۷۱.۸۷۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۹۱.۴۴۲	۲۵.۹۲۱			۶۵.۵۲۱	
اطلاعات و ارتباطات	۱۳۵.۸۷۱	۲۴.۳۱۲			۱۱۱.۵۵۹	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۷۴.۴۱۳					۲۷۴.۴۱۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۷۹۶.۴۸۴	۷۶۳.۶۳۴			۳۲.۸۵۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۱۰.۳۹۳	۲۳.۸۸۶			۸۶.۵۰۷	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۸.۵۱۳	۱.۵۰۳			۷.۰۱۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۶۲۶.۴۶۶		۶۲۶.۴۶۶			
آموزش	۲۴۶.۶۹۷	۳.۲۲۷	۱۷۹.۴۴۴		۶۴.۰۲۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۹۹.۲۱۹	۷.۲۱۱	۷۴.۵۱۳		۱۱۷.۴۹۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۸۶.۷۲۷	۳۴.۳۸۳	۲۱.۱۸۰		۳۱.۱۶۴	
جمع	۱۱.۱۰۱.۶۴۰	۳.۵۰۶.۸۸۲	۹۰۱.۶۰۳	۱.۵۵۳.۰۴۳	۴.۸۶۵.۷۰۰	۲۷۴.۴۱۳

جدول شماره ۴۴

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲۹۹.۲۰۲	۲۳۵.۱۹۱			۶۴.۰۱۱	
نفت و گاز	۱۳۹.۴۴۹		۱۳۹.۴۴۹			
استخراج معدن	۱۷.۱۹۷	۴۱۰			۱۶.۷۸۷	
صنعت (ساخت)	۱.۹۳۴.۵۱۷	۵۳۸.۱۱۰			۱.۳۹۶.۴۰۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۸۳.۵۰۱	۲۸۱			۸۳.۲۲۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۴.۵۱۷	۱۶۴			۱۴.۳۵۳	
ساختمان	۷۷۹.۳۱۶	۱۴۵.۷۱۷			۶۳۳.۶۰۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲۱۱.۵۶۷	۱۲۹.۶۳۲			۸۱.۹۳۵	
حمل و نقل و انبارداری	۲۷۲.۷۱۴	۱۷۵.۳۹۵			۹۷.۳۱۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۴۶.۹۹۰	۱۳.۳۲۰			۳۳.۶۷۰	
اطلاعات و ارتباطات	۴۳.۹۴۸	۷.۸۶۴			۳۶.۰۸۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۰.۱۲۵					۶۰.۱۲۵
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۳۴.۵۹۴	۳۱.۶۶۳			۲.۹۳۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۶.۱۶۹	۵.۶۶۲			۲۰.۵۰۷	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲.۱۹۰	۲۸۷			۱.۸۰۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱۳۴.۶۷۶		۱۳۴.۶۷۶			
آموزش	۵۸.۰۶۷	۷۶۰	۳۷.۸۰۸		۱۹.۴۹۹	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۱.۰۷۷	۱.۴۸۷	۱۵.۷۰۰		۲۳.۸۹۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۳۳.۵۴۰	۱۳.۲۹۷	۴.۴۶۲		۱۵.۷۸۰	
جمع	۴.۲۳۳.۳۵۶	۱.۲۹۹.۳۳۸	۱۹۲.۶۴۶	۱۳۹.۴۴۹	۲.۵۴۱.۷۹۸	۶۰.۱۲۵

جدول شماره ۴۵

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۳۲۰،۱۲۰	۲۵۱،۶۳۴			۶۸،۴۸۷	
نفت و گاز	۱،۴۱۳،۵۹۴			۱،۴۱۳،۵۹۴		
استخراج معدن	۵۰،۱۵۲	۱،۱۹۵			۴۸،۹۵۷	
صنعت (ساخت)	۹۵۱،۱۰۹	۲۶۴،۵۶۳			۶۸۶،۵۴۶	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۲۸۴،۹۷۸	۹۵۹			۲۸۴،۰۱۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۰،۳۳۸	۱۱۷			۱۰،۲۲۱	
ساختمان	۴۷۸،۰۰۸	۸۹،۳۷۸			۳۸۸،۶۳۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۷۷۵،۹۸۴	۴۷۵،۴۶۴			۳۰۰،۵۲۰	
حمل و نقل و انبارداری	۴۸۹،۱۵۳	۳۱۴،۵۹۷			۱۷۴،۵۵۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۴۴،۴۵۱	۱۲،۶۰۱			۳۱،۸۵۱	
اطلاعات و ارتباطات	۹۱،۹۲۳	۱۶،۴۴۸			۷۵،۴۷۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۴،۲۸۸					۲۱۴،۲۸۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۷۶۱،۸۸۹	۷۳۱،۹۷۱			۲۹،۹۱۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۸۴،۲۲۴	۱۸،۲۲۴			۶۶،۰۰۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶،۳۲۳	۱،۱۱۶			۵،۲۰۷	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۹۱،۷۹۰		۴۹۱،۷۹۰			
آموزش	۱۸۸،۶۳۰	۲،۴۶۸	۱۴۱،۶۳۶		۴۴،۵۲۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۵۸،۱۴۲	۵،۷۲۵	۵۸،۸۱۳		۹۳،۶۰۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۵۳،۱۸۷	۲۱،۰۸۶	۱۶،۷۱۷		۱۵،۳۸۴	
جمع	۶،۸۶۸،۲۸۴	۲،۲۰۷،۵۴۴	۷۰۸،۹۵۷	۱،۴۱۳،۵۹۴	۲،۳۲۳،۹۰۲	۲۱۴،۲۸۸

جدول شماره ۴۶

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۹۶۵.۴۳۹	۷۶۰.۸۰۷			۲۰۴.۶۳۲	
نفت و گاز	۱.۱۷۲.۳۲۱			۱.۱۷۲.۳۲۱		
استخراج معدن	۱۰۲.۹۶۹	۷۴۹			۱۰۲.۲۲۰	
صنعت(ساخت)	۳.۶۸۸.۹۴۱	۱.۰۹۰.۹۷۳			۲.۵۹۷.۹۶۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۷۶.۴۵۳	۹۸۱			۳۷۵.۴۷۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۸.۶۸۳	۲۵۱			۲۸.۴۳۲	
ساختمان	۱.۵۸۷.۵۴۸	۳۰۱.۲۵۲			۱.۲۸۶.۲۹۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۱۸۵.۶۱۷	۷۲۶.۸۴۷			۴۵۸.۷۷۰	
حمل و نقل و انبارداری	۹۳۳.۳۲۵	۶۰۸.۸۲۳			۳۲۴.۵۰۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۵.۶۰۴	۲۸.۸۳۲			۸۶.۷۷۱	
اطلاعات و ارتباطات	۱۵۹.۳۹۶	۲۹.۱۴۱			۱۳۰.۲۵۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۰۳.۷۱۳					۳۰۳.۷۱۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۶۷.۷۲۱	۹۲۴.۶۳۸			۴۳.۰۸۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۲۱.۲۳۳	۲۵.۱۳۸			۹۶.۰۹۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۹.۲۶۸	۱.۵۷۰			۷.۶۹۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۷۳۰.۸۸۲		۷۳۰.۸۸۲			
آموزش	۲۸۴.۴۲۷	۳.۴۲۳	۲۰۴.۹۱۷		۷۶.۰۸۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲۳۴.۴۹۴	۸.۸۰۵	۸۵.۳۲۲		۱۴۰.۳۶۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۰۵.۲۳۷	۳۶.۳۰۲	۲۴.۱۳۰		۴۴.۸۰۶	
جمع	۱۳.۰۷۳.۲۷۰	۴.۵۴۸.۵۳۲	۱.۰۴۵.۲۴۹	۱.۱۷۲.۳۲۱	۶.۰۰۲.۴۵۴	۳۰۳.۷۱۳

جدول شماره ۴۷

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۴۲۸.۷۷۵	۳۳۷.۸۹۳			۹۰.۸۸۲	
نفت و گاز	۱۴۶.۲۰۵			۱۴۶.۲۰۵		
استخراج معدن	۲۴.۳۱۱	۱۷۷			۲۴.۱۳۵	
صنعت (ساخت)	۲.۳۹۵.۸۵۰	۷۰۸.۵۵۲			۱.۶۸۷.۲۹۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۸۶.۱۰۸	۲۲۴			۸۵.۸۸۴	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۶.۷۳۲	۱۴۷			۱۶.۵۸۶	
ساختمان	۹۶۴.۰۸۹	۱۸۲.۹۴۵			۷۸۱.۱۴۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲۵۲.۶۶۸	۱۵۴.۸۹۹			۹۷.۷۶۹	
حمل و نقل و انبارداری	۳۴۶.۸۳۷	۲۲۶.۲۴۷			۱۲۰.۵۹۰	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۵۹.۲۱۵	۱۴.۷۶۹			۴۴.۴۴۶	
اطلاعات و ارتباطات	۵۳.۶۷۷	۹.۸۱۳			۴۳.۸۶۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۸۴.۲۰۸					۸۴.۲۰۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۳۹.۴۲۲	۳۵.۵۷۵			۳.۸۴۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۸.۵۱۲	۵.۹۱۲			۲۲.۶۰۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲.۳۷۳	۴۰۲			۱.۹۷۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱۴۹.۸۸۱		۱۴۹.۸۸۱			
آموزش	۶۴.۷۱۱	۷۷۹	۴۱.۲۰۵		۲۲.۷۲۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۶.۸۰۱	۱.۷۵۷	۱۷.۱۵۷		۲۷.۸۸۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۴۰.۸۹۰	۱۴.۱۰۵	۴.۸۵۲		۲۱.۹۳۳	
جمع	۵.۲۳۱.۲۶۷	۱.۶۹۴.۱۹۶	۲۱۳.۰۹۵	۱۴۶.۲۰۵	۳.۰۹۳.۵۶۳	۸۴.۲۰۸

جدول شماره ۴۸

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵۳۶.۶۶۴	۴۲۲.۹۱۴			۱۱۳.۷۵۰	
نفت و گاز	۱.۰۲۶.۱۱۵			۱.۰۲۶.۱۱۵		
استخراج معدن	۷۸.۶۵۸	۵۷۲			۷۸.۰۸۶	
صنعت(ساخت)	۱.۲۹۳.۰۹۱	۳۸۲.۴۲۰			۹۱۰.۶۷۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۲۹۰.۳۴۵	۷۵۷			۲۸۹.۵۸۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۱.۹۵۱	۱۰۵			۱۱.۸۴۶	
ساختمان	۶۲۳.۴۵۹	۱۱۸.۳۰۷			۵۰۵.۱۵۲	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۹۳۲.۹۴۹	۵۷۱.۹۴۸			۳۶۱.۰۰۱	
حمل و نقل و انبارداری	۵۸۶.۴۸۹	۳۸۲.۵۷۶			۲۰۳.۹۱۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۵۶.۳۸۹	۱۴.۰۶۴			۴۲.۳۲۵	
اطلاعات و ارتباطات	۱۰۵.۷۱۸	۱۹.۳۲۷			۸۶.۳۹۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۹.۵۰۵					۲۱۹.۵۰۵
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۲۸.۲۹۹	۸۸۹.۰۶۴			۳۹.۲۳۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۹۲.۷۲۱	۱۹.۲۲۶			۷۳.۴۹۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶.۸۹۶	۱.۱۶۸			۵.۷۲۷	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۵۸۱.۰۰۰		۵۸۱.۰۰۰			
آموزش	۲۱۹.۷۱۵	۲.۶۴۴	۱۶۳.۷۱۲		۵۳.۳۶۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۸۷.۶۹۳	۷.۰۴۷	۶۸.۱۶۵		۱۱۲.۴۸۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۶۴.۳۴۷	۲۲.۱۹۷	۱۹.۲۷۸		۲۲.۸۷۳	
جمع	۷.۸۴۲.۰۰۳	۲.۸۵۴.۳۳۷	۸۳۲.۱۵۵	۱.۰۲۶.۱۱۵	۲.۹۰۹.۸۹۱	۲۱۹.۵۰۵

جدول شماره ۴۹

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱،۵۰۰،۰۱۳	۱،۱۸۳،۴۵۱			۳۱۶،۵۶۲	
نفت و گاز	۱،۸۸۲،۷۱۰			۱،۸۸۲،۷۱۰		
استخراج معدن	۱۳۰،۲۳۸	۲،۲۸۵			۱۲۷،۹۵۳	
صنعت(ساخت)	۴،۹۵۵،۴۹۹	۱،۵۱۳،۱۲۰			۳،۴۴۲،۳۷۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۸۶،۹۵۹	۲،۸۳۰			۳۸۴،۱۲۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۵،۶۶۹	۵،۲۷۴			۳۰،۳۹۵	
ساختمان	۱،۹۱۷،۶۷۲	۴۶۷،۶۱۷			۱،۴۵۰،۰۵۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱،۵۵۸،۱۰۶	۹۶۴،۳۹۸			۵۹۳،۷۰۸	
حمل و نقل و انبارداری	۱،۱۹۰،۳۳۵	۷۷۸،۹۶۲			۴۱۱،۳۷۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۴۰،۳۳۸	۳۵،۸۲۷			۱۰۴،۵۱۱	
اطلاعات و ارتباطات	۱۹۰،۲۸۶	۲۱،۵۸۳			۱۶۸،۷۰۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۸۹،۸۸۳					۳۸۹،۸۸۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱،۱۳۴،۰۱۷	۱،۰۸۸،۳۳۲			۴۵،۶۸۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۵۲،۷۱۱	۳۸،۹۹۳			۱۱۳،۷۱۸	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۱،۵۴۶	۱،۵۷۷			۹،۹۶۹	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۹۶۲،۱۸۱		۹۶۲،۱۸۱			
آموزش	۳۶۰،۹۳۷	۶،۷۰۴	۲۶۶،۶۷۹		۸۷،۵۵۴	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۳۳۱،۸۷۱	۹،۸۷۸	۱۱۰،۴۳۳		۲۱۱،۵۶۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۱،۵۲۷	۶۵،۹۹۶	۳۱،۵۵۰		۳۳،۹۸۱	
جمع	۱۷،۳۶۲،۴۹۸	۶،۱۸۶،۸۲۸	۱،۳۷۰،۸۴۳	۱،۸۸۲،۷۱۰	۷،۵۳۲،۲۳۵	۳۸۹،۸۸۳

جدول شماره ۵۰

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵۶۶،۸۰۱	۴۴۷،۱۸۴			۱۱۹،۶۱۸	
نفت و گاز	۱۶۶،۵۱۴			۱۶۶،۵۱۴		
استخراج معدن	۳۷،۲۳۶	۶۵۳			۳۶،۵۸۳	
صنعت(ساخت)	۳،۲۸۲،۶۴۶	۱،۰۰۲،۳۲۹			۲،۲۸۰،۳۱۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۸۸،۵۳۵	۶۴۷			۸۷،۸۸۷	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۰،۷۴۶	۳،۰۶۸			۱۷،۶۷۸	
ساختمان	۱،۱۶۳،۵۴۰	۲۸۳،۷۲۵			۸۷۹،۸۱۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۳۳۲،۹۸۸	۲۰۶،۱۰۵			۱۲۶،۸۸۳	
حمل و نقل و انبارداری	۴۳۲،۱۵۶	۲۸۲،۸۰۶			۱۴۹،۳۵۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۷۲،۱۲۶	۱۸،۴۱۳			۵۳،۷۱۳	
اطلاعات و ارتباطات	۶۸،۶۶۷	۷،۷۸۹			۶۰،۸۷۸	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۱۹،۳۱۳					۱۱۹،۳۱۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۴۶،۴۰۵	۴۲،۶۸۲			۳،۷۲۴	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۳۴،۱۴۱	۸،۷۱۷			۲۵،۴۲۳	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲،۹۶۰	۴۰۴			۲،۵۵۶	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱۸۵،۵۴۷		۱۸۵،۵۴۷			
آموزش	۷۸،۵۶۵	۱،۴۵۹	۵۰،۲۴۹		۲۶،۸۵۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۴،۰۵۲	۱،۹۰۷	۲۰،۸۰۸		۴۱،۳۳۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۵۰،۱۰۲	۲۵،۱۴۰	۵،۹۴۵		۱۹،۰۱۸	
جمع	۶،۸۱۳،۰۳۹	۲،۳۳۳،۰۲۶	۲۶۲،۵۴۹	۱۶۶،۵۱۴	۳،۹۳۱،۶۳۸	۱۱۹،۳۱۳

جدول شماره ۵۱

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۹۳۳.۳۱۱	۷۳۶.۲۶۷			۱۹۶.۹۴۵	
نفت و گاز	۱.۷۱۶.۱۹۷			۱.۷۱۶.۱۹۷		
استخراج معدن	۹۳.۰۰۲	۱.۶۳۲			۹۱.۳۷۰	
صنعت (ساخت)	۱.۶۷۲.۸۵۳	۵۱۰.۷۹۲			۱.۱۶۲.۰۶۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۲۹۸.۴۲۵	۲.۱۸۳			۲۹۶.۲۴۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۴.۹۲۳	۲.۲۰۷			۱۲.۷۱۷	
ساختمان	۷۵۴.۱۳۳	۱۸۳.۸۹۲			۵۷۰.۲۴۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۲۲۵.۱۱۸	۷۵۸.۲۹۳			۴۶۶.۸۲۵	
حمل و نقل و انبارداری	۷۵۸.۱۷۹	۴۹۶.۱۵۷			۲۶۲.۰۲۲	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۶۸.۲۱۲	۱۷.۴۱۴			۵۰.۷۹۸	
اطلاعات و ارتباطات	۱۲۱.۶۱۹	۱۳.۷۹۵			۱۰۷.۸۲۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۷۰.۵۷۰					۲۷۰.۵۷۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۰۸۷.۶۱۲	۱.۰۴۵.۶۵۱			۴۱.۹۶۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۱۸.۵۷۰	۳۰.۲۷۵			۸۸.۲۹۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۸.۵۸۶	۱.۱۷۳			۷.۴۱۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۷۷۶.۶۳۳		۷۷۶.۶۳۳			
آموزش	۲۸۲.۳۷۳	۵.۲۴۴	۲۱۶.۴۳۱		۶۰.۶۹۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲۶۷.۸۱۹	۷.۹۷۲	۸۹.۶۲۵		۱۷۰.۲۲۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۸۱.۴۲۵	۴۰.۸۵۶	۲۵.۶۰۶		۱۴.۹۶۳	
جمع	۱۰.۵۴۹.۴۵۹	۳.۸۵۳.۸۰۱	۱.۱۰۸.۲۹۴	۱.۷۱۶.۱۹۷	۳.۶۰۰.۵۹۷	۲۷۰.۵۷۰

جدول شماره ۵۲

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۷۷۷.۸۴۲	۱.۲۷۴.۲۸۰			۴۰۳.۵۶۲	
نفت و گاز	۱.۸۰۴.۳۴۸			۱.۸۰۴.۳۴۸		
استخراج معدن	۱۴۳.۶۵۲	۳.۸۴۹			۱۳۹.۸۰۳	
صنعت(ساخت)	۵.۴۹۶.۱۱۹	۱.۵۶۸.۸۵۲			۳.۹۲۷.۲۶۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۱۱.۹۰۵	۳.۶۳۰			۵۰۸.۲۷۴	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۱.۴۷۴	۴.۸۱۸			۳۶.۶۵۶	
ساختمان	۲.۱۶۰.۷۵۸	۵۳۲.۱۱۴			۱.۶۲۸.۶۴۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۷۸۹.۰۳۸	۱.۰۸۳.۹۱۲			۷۰۵.۱۲۶	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۴۴۹.۲۵۰	۹۶۶.۵۰۸			۴۸۲.۷۴۲	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۸۰.۴۷۰	۴۶.۵۰۰			۱۳۳.۹۷۰	
اطلاعات و ارتباطات	۲۲۰.۰۳۸	۲۷.۳۸۳			۱۹۲.۶۵۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۵۶.۰۱۸					۴۵۶.۰۱۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۳۹۶.۷۷۲	۱.۳۴۱.۷۴۰			۵۵.۰۳۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۷۵.۲۷۴	۴۶.۵۳۸			۱۲۸.۷۳۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴.۴۵۰	۱.۵۵۴			۱۲.۸۹۶	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۰۹۷.۹۱۹		۱.۰۹۷.۹۱۹			
آموزش	۴۱۸.۰۶۷	۶.۹۱۲	۳۰۲.۳۸۷		۱۰۸.۷۶۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۵۶.۶۱۴	۱۳.۴۴۸	۱۳۶.۵۸۴		۳۱۶.۵۸۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۶۲.۹۲۶	۷۷.۲۵۳	۳۵.۴۴۱		۵۰.۲۳۱	
جمع	۱۹.۷۵۲.۹۳۳	۷.۰۹۹.۲۹۱	۱.۵۶۲.۳۳۱	۱.۸۰۴.۳۴۸	۸.۸۳۰.۹۴۵	۴۵۶.۰۱۸

جدول شماره ۵۳

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۲۸.۵۴۴	۴۸۵.۸۶۷			۱۴۲.۶۷۷	
نفت و گاز	۲۰۲.۷۸۴			۲۰۲.۷۸۴		
استخراج معدن	۴۶.۳۶۹	۱.۲۴۲			۴۵.۱۲۷	
صنعت(ساخت)	۳.۵۸۶.۲۵۳	۱.۰۲۳.۶۸۶			۲.۵۶۲.۵۶۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۱۷.۱۱۵	۸۳۱			۱۱۶.۲۸۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۴.۲۰۰	۲.۸۱۱			۲۱.۳۸۹	
ساختمان	۱.۳۷۴.۲۳۰	۳۳۸.۴۲۲			۱.۰۳۵.۸۰۸	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۳۸۳.۶۱۳	۲۳۲.۴۱۷			۱۵۱.۱۹۶	
حمل و نقل و انبارداری	۵۲۷.۷۹۱	۳۵۱.۹۸۵			۱۷۵.۸۰۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۹۱.۷۳۹	۲۳.۶۳۸			۶۸.۱۰۱	
اطلاعات و ارتباطات	۷۷.۸۲۰	۹.۶۸۴			۶۸.۱۳۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۳۵.۹۵۶					۱۳۵.۹۵۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۵۹.۸۴۸	۵۵.۲۲۰			۴.۶۲۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۳.۰۵۷	۱۱.۴۳۲			۳۱.۶۲۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲.۷۱۵	۳۹۹			۲.۳۱۵	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۰۴.۵۱۴		۲۰۴.۵۱۴			
آموزش	۸۹.۸۷۶	۱.۴۸۶	۵۵.۲۴۱		۳۳.۱۴۹	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۸۷.۴۴۵	۲.۵۷۵	۲۳.۱۲۵		۶۱.۷۴۵	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۶۳.۰۶۶	۲۹.۹۰۳	۶.۴۷۴		۲۶.۶۸۸	
جمع	۷.۷۴۷.۹۳۵	۲.۵۷۱.۵۹۹	۲۸۹.۳۵۳	۲۰۲.۷۸۴	۴.۵۴۸.۲۴۱	۱۳۵.۹۵۶

جدول شماره ۵۴

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۱۴۹.۲۹۸	۸۸۸.۴۱۳			۲۶۰.۸۸۶	
نفت و گاز	۱.۶۰۱.۵۶۴			۱.۶۰۱.۵۶۴		
استخراج معدن	۹۷.۲۸۳	۲.۶۰۷			۹۴.۶۷۶	
صنعت(ساخت)	۱.۹۰۹.۸۶۶	۵۴۵.۱۶۶			۱.۳۶۴.۷۰۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۹۴.۷۹۰	۲.۸۰۰			۳۹۱.۹۹۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۷.۲۷۴	۲.۰۰۷			۱۵.۲۶۸	
ساختمان	۷۸۶.۵۲۸	۱۹۳.۶۹۳			۵۹۲.۸۳۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۴۰۵.۴۲۵	۸۵۱.۴۹۵			۵۵۳.۹۳۰	
حمل و نقل و انبارداری	۹۲۱.۴۵۹	۶۱۴.۵۲۳			۳۰۶.۹۳۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۸۸.۷۳۱	۲۲.۸۶۲			۶۵.۸۶۸	
اطلاعات و ارتباطات	۱۴۲.۲۱۸	۱۷.۶۹۸			۱۲۴.۵۲۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۲۰.۰۶۱					۳۲۰.۰۶۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۳۳۶.۹۲۴	۱.۲۸۶.۵۲۰			۵۰.۴۰۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۳۲.۲۱۸	۳۵.۱۰۶			۹۷.۱۱۲	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۰.۷۳۵	۱.۱۵۴			۹.۵۸۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۸۹۳.۴۰۵		۸۹۳.۴۰۵			
آموزش	۳۲۸.۱۹۱	۵.۴۲۶	۲۴۷.۱۴۶		۷۵.۶۱۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۳۶۹.۱۶۸	۱۰.۸۷۳	۱۰۳.۴۵۹		۲۵۴.۸۳۶	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۹۹.۸۶۰	۴۷.۳۵۰	۲۸.۹۶۷		۲۳.۵۴۳	
جمع	۱۲.۰۰۴.۹۹۹	۴.۵۲۷.۶۹۲	۱.۲۷۲.۹۷۸	۱.۶۰۱.۵۶۴	۴.۲۸۲.۷۰۴	۳۲۰.۰۶۱

جدول شماره ۵۵

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۹۱۰.۳۷۱	۱.۴۷۸.۸۶۱			۴۳۱.۵۱۰	
نفت و گاز	۱.۲۸۴.۰۸۸			۱.۲۸۴.۰۸۸		
استخراج معدن	۱۲۹.۰۷۲	۱.۷۱۲			۱۲۷.۳۶۱	
صنعت(ساخت)	۴.۷۰۴.۷۷۰	۱.۳۴۳.۵۶۲			۳.۳۶۱.۲۰۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۵۵.۸۴۸	۳.۶۲۰			۵۵۲.۲۲۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۸.۱۴۳	۵.۴۷۴			۴۲.۶۶۸	
ساختمان	۱.۸۷۸.۴۷۴	۴۴۷.۳۴۸			۱.۴۳۱.۱۲۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۸۳۵.۶۹۸	۱.۱۰۴.۲۴۷			۷۳۱.۴۵۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۵۶۲.۸۴۴	۱.۰۴۵.۵۹۸			۵۱۷.۲۴۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۹۹.۴۳۰	۴۸.۵۵۶			۱۵۰.۸۷۴	
اطلاعات و ارتباطات	۲۴۰.۴۶۶	۲۳.۰۰۲			۲۱۷.۴۶۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۷۹.۸۸۷					۴۷۹.۸۸۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۵۹۸.۹۸۷	۱.۵۳۱.۴۷۸			۶۷.۵۰۹	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۱۴.۷۷۹	۵۲.۴۲۷			۱۶۲.۳۵۱	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۷.۸۰۷	۱.۸۳۳			۱۵.۹۷۵	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۲۷.۷۶۱		۱.۳۲۷.۷۶۱			
آموزش	۴۸۹.۶۳۱	۹.۴۵۵	۳۵۷.۴۳۲		۱۲۲.۷۴۴	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۸۳.۱۰۴	۱۷.۳۵۱	۱۴۶.۳۵۹		۴۱۹.۳۹۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۷۶.۵۷۳	۷۹.۶۱۵	۴۲.۶۹۲		۵۴.۲۶۶	
جمع	۱۹.۲۳۷.۷۳۱	۷.۱۹۴.۱۴۰	۱.۸۷۴.۲۴۴	۱.۲۸۴.۰۸۸	۸.۴۰۵.۳۷۲	۴۷۹.۸۸۷

جدول شماره ۵۶

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۸۸.۸۹۵	۵۳۳.۲۸۹			۱۵۵.۶۰۶	
نفت و گاز	۲۰۹.۲۸۶		۲۰۹.۲۸۶			
استخراج معدن	۳۷.۷۹۱	۵۰۱			۳۷.۲۹۰	
صنعت (ساخت)	۳۰۰۷۶.۷۰۶	۸۷۸.۶۲۹			۲.۱۹۸.۰۷۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۲۹.۲۴۲	۸۴۲			۱۲۸.۴۰۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۸.۱۶۱	۳.۲۰۲			۲۴.۹۵۹	
ساختمان	۱.۲۲۴.۸۱۴	۲۹۱.۶۸۳			۹۳۳.۱۳۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۳۹۳.۰۳۱	۲۳۶.۴۲۴			۱۵۶.۶۰۷	
حمل و نقل و انبارداری	۵۶۷.۱۳۱	۳۷۹.۴۳۱			۱۸۷.۷۰۰	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۴.۱۹۳	۲۵.۳۶۸			۷۸.۸۲۵	
اطلاعات و ارتباطات	۸۱.۶۰۹	۷.۸۰۶			۷۳.۸۰۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۳۹.۶۷۳					۱۳۹.۶۷۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۶.۸۷۵	۶۱.۳۰۸			۵.۶۶۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۲.۷۵۱	۱۲.۸۷۷			۳۹.۸۷۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴.۵۷۱	۴۷۰			۴.۱۰۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳۱۷.۶۲۷		۳۱۷.۶۲۷			
آموزش	۱۳۷.۱۵۲	۲.۴۵۵	۸۷.۵۰۰		۳۷.۱۹۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۲۴.۳۶۰	۳.۷۰۱	۳۵.۸۲۹		۸۴.۸۳۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۶۸.۸۲۹	۳۱.۰۳۴	۱۰.۴۵۱		۲۷.۳۴۴	
جمع	۷.۴۴۲.۶۹۶	۲.۴۶۸.۹۲۰	۴۵۱.۴۰۷	۲۰۹.۲۸۶	۴.۱۷۳.۴۱۱	۱۳۹.۶۷۳

جدول شماره ۵۷

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۲۲۱.۴۷۶	۹۴۵.۵۷۲			۲۷۵.۹۰۴	
نفت و گاز	۱.۰۷۴.۸۰۲			۱.۰۷۴.۸۰۲		
استخراج معدن	۹۱.۲۸۱	۱.۲۱۰			۹۰.۰۷۱	
صنعت(ساخت)	۱.۶۲۸.۰۶۳	۴۶۴.۹۳۳			۱.۱۶۳.۱۳۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۲۶.۶۰۶	۲.۷۷۸			۴۲۳.۸۲۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۹.۹۸۲	۲.۲۷۲			۱۷.۷۱۰	
ساختمان	۶۵۳.۶۶۱	۱۵۵.۶۶۶			۴۹۷.۹۹۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۴۴۲.۶۶۷	۸۶۷.۸۲۳			۵۷۴.۸۴۴	
حمل و نقل و انبارداری	۹۹۵.۷۱۳	۶۶۶.۱۶۸			۳۲۹.۵۴۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۹۵.۲۳۷	۲۳.۱۸۸			۷۲.۰۴۹	
اطلاعات و ارتباطات	۱۵۸.۸۵۷	۱۵.۱۹۶			۱۴۳.۶۶۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۴۰.۲۱۴					۳۴۰.۲۱۴
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۵۳۲.۱۱۲	۱.۴۷۰.۳۷۰			۶۱.۸۴۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۶۲.۰۲۷	۳۹.۵۵۱			۱۲۲.۴۷۷	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۳.۲۳۷	۱.۳۶۲			۱۱.۸۷۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۰۱۰.۱۳۳		۱.۰۱۰.۱۳۳			
آموزش	۳۶۲.۴۷۹	۶.۹۹۹	۲۶۹.۹۳۳		۸۵.۵۴۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۵۸.۷۴۳	۱۳.۶۵۱	۱۱۰.۵۳۰		۳۳۴.۵۶۲	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۰۷.۷۴۴	۴۸.۵۸۱	۳۲.۲۴۱		۲۶.۹۲۲	
جمع	۱۱.۷۹۵.۰۳۵	۴.۷۲۵.۲۲۰	۱.۴۲۲.۸۳۷	۱.۰۷۴.۸۰۲	۴.۲۳۱.۹۶۲	۳۴۰.۲۱۴

جدول شماره ۵۸

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲,۱۶۱,۵۴۵	۱,۶۹۰,۶۶۴			۴۷۰,۸۸۱	
نفت و گاز	۲,۰۹۰,۸۴۰			۲,۰۹۰,۸۴۰		
استخراج معدن	۱۶۹,۴۶۶	۳,۲۴۰			۱۶۶,۲۲۵	
صنعت(ساخت)	۵,۴۶۱,۱۴۶	۱,۷۳۹,۰۸۹			۳,۷۲۲,۰۵۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۹۰,۱۹۷	۲,۸۹۷			۵۸۷,۳۰۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۶,۴۷۹	۵,۳۸۹			۵۱,۰۹۱	
ساختمان	۱,۸۵۵,۲۹۰	۴۸۸,۲۲۰			۱,۳۶۷,۰۷۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲,۰۶۹,۸۴۷	۱,۲۳۱,۲۳۷			۸۳۸,۶۱۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱,۶۵۵,۵۵۰	۱,۰۹۵,۱۱۸			۵۶۰,۴۳۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۳۱,۷۹۹	۵۱,۹۰۷			۱۶۹,۸۹۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۸۳,۷۲۰	۲۰,۴۱۸			۲۶۳,۳۰۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۵۶۵,۳۷۶					۵۶۵,۳۷۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱,۸۵۶,۴۹۰	۱,۷۹۰,۹۶۸			۶۵,۵۲۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۵۶,۶۹۵	۶۵,۵۲۱			۱۹۱,۱۷۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۰,۴۱۶	۲,۵۷۸			۱۷,۸۳۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۵۴۶,۰۲۴		۱,۵۴۶,۰۲۴			
آموزش	۶۱۵,۲۳۹	۱۲,۲۴۷	۴۶۳,۵۸۸		۱۳۹,۴۰۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۹۸,۵۷۳	۲۴,۶۸۸	۱۹۸,۰۹۷		۴۷۵,۷۸۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۹۳,۳۸۸	۸۶,۳۶۸	۵۳,۳۴۹		۵۳,۶۷۱	
جمع	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۸,۳۱۰,۵۵۰	۲,۲۶۱,۰۵۸	۲,۰۹۰,۸۴۰	۹,۱۴۰,۲۵۶	۵۶۵,۳۷۶

جدول شماره ۵۹

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷۵۱.۷۱۹	۵۸۷.۹۶۱			۱۶۳.۷۵۸	
نفت و گاز	۲۲۹.۹۱۷			۲۲۹.۹۱۷		
استخراج معدن	۴۷.۳۱۹	۹۰۵			۴۶.۴۱۴	
صنعت(ساخت)	۳.۵۹۵.۹۱۶	۱.۱۴۵.۱۱۱			۲.۴۵۰.۸۰۵	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۳۷.۰۳۵	۶۷۳			۱۳۶.۳۶۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۲.۹۹۹	۳.۱۴۸			۲۹.۸۵۱	
ساختمان	۱.۲۲۸.۲۵۶	۳۲۳.۲۱۶			۹۰۵.۰۴۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۴۴.۴۴۷	۲۶۴.۳۷۷			۱۸۰.۰۷۰	
حمل و نقل و انبارداری	۵۷۳.۹۶۰	۳۷۹.۶۶۵			۱۹۴.۲۹۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۲.۱۸۷	۲۶.۲۵۵			۸۵.۹۳۲	
اطلاعات و ارتباطات	۹۳.۹۴۸	۶.۷۶۱			۸۷.۱۸۷	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۴.۹۳۰					۲۱۴.۹۳۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۸۷.۵۸۷	۸۱.۶۸۵			۵.۹۰۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۸.۸۵۵	۱۵.۰۲۳			۴۳.۸۳۲	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۵.۶۶۵	۷۱۵			۴.۹۵۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۲۰.۱۳۶		۴۲۰.۱۳۶			
آموزش	۱۶۹.۸۱۹	۳.۳۸۰	۱۳۱.۶۱۰		۴۴.۸۲۹	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۵۸.۲۱۲	۵.۵۹۱	۵۱.۹۶۶		۱۰۰.۶۵۵	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۵.۴۷۹	۳۳.۷۰۹	۱۳.۹۹۵		۲۷.۷۷۵	
جمع	۸.۴۳۸.۳۸۴	۲.۸۷۸.۱۷۵	۶۰۷.۷۰۶	۲۲۹.۹۱۷	۴.۵۰۷.۶۵۶	۲۱۴.۹۳۰

جدول شماره ۶۰

ارزش افزوده بخش های نهادی به تفکیک فعالیت های اقتصادی به قیمت های جاری - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت های غیرمالی	شرکت های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۴۰۹.۸۲۶	۱.۱۰۲.۷۰۳			۳۰۷.۱۲۳	
نفت و گاز	۱.۸۶۰.۹۲۳			۱.۸۶۰.۹۲۳		
استخراج معدن	۱۲۲.۱۴۷	۲.۳۳۵			۱۱۹.۸۱۱	
صنعت (ساخت)	۱.۸۶۵.۲۳۰	۵۹۳.۹۷۸			۱.۲۷۱.۲۵۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۵۳.۱۶۲	۲.۲۲۵			۴۵۰.۹۳۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه	۲۳.۴۸۰	۲.۲۴۰			۲۱.۲۴۰	
ساختمان	۶۲۷.۰۳۴	۱۶۵.۰۰۴			۴۶۲.۰۳۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۶۲۵.۴۰۰	۹۶۶.۸۶۰			۶۵۸.۵۴۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۸۱.۵۹۰	۷۱۵.۴۵۴			۳۶۶.۱۳۶	
فعالیت های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۹.۶۱۲	۲۵.۶۵۲			۸۳.۹۶۰	
اطلاعات و ارتباطات	۱۸۹.۷۷۲	۱۳.۶۵۷			۱۷۶.۱۱۶	
فعالیت های مالی و بیمه	۳۵۰.۴۴۶					۳۵۰.۴۴۶
فعالیت های املاک و مستغلات	۱.۷۶۸.۹۰۳	۱.۷۰۹.۲۸۳			۵۹.۶۲۰	
فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی	۱۹۷.۸۴۰	۵۰.۴۹۸			۱۴۷.۳۴۱	
فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴.۷۵۱	۱.۸۶۳			۱۲.۸۸۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۲۵.۸۸۸		۱.۱۲۵.۸۸۸			
آموزش	۴۴۵.۴۲۰	۸.۸۶۶	۳۴۱.۹۷۸		۹۴.۵۷۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۴۰.۳۶۱	۱۹.۰۹۷	۱۴۶.۱۳۲		۳۷۵.۱۳۲	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت های خدماتی	۱۱۷.۹۱۰	۵۲.۶۵۹	۳۹.۳۵۴		۲۵.۸۹۶	
جمع	۱۳.۹۲۹.۶۹۵	۵.۴۳۲.۳۷۵	۱.۶۵۳.۳۵۲	۱.۸۶۰.۹۲۳	۴.۶۳۲.۵۹۹	۳۵۰.۴۴۶

جدول شماره ۶۱

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۴۵۵.۲۷۷	۱.۹۰۶.۱۵۸			۵۴۹.۱۱۹	
نفت و گاز	۲.۵۸۳.۲۷۹			۲.۵۸۳.۲۷۹		
استخراج معدن	۲۵۵.۳۹۳	۵.۵۸۱			۲۴۹.۸۱۲	
صنعت(ساخت)	۶.۷۹۱.۷۷۳	۲.۱۵۰.۱۰۵			۴.۶۴۱.۶۶۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۳۷.۵۱۷	۲.۹۳۸			۶۳۴.۵۷۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۹.۲۱۶	۱۱.۷۳۸			۴۷.۴۷۸	
ساختمان	۲.۰۴۱.۵۷۸	۵۶۵.۸۹۲			۱.۴۷۵.۶۸۷	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۳۶۰.۰۸۹	۱.۳۸۴.۵۳۱			۹۷۵.۵۵۹	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۷۷۴.۳۰۹	۱.۱۹۱.۵۷۴			۵۸۲.۷۳۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۳۰.۹۶۱	۵۳.۱۷۱			۱۷۷.۷۹۰	
اطلاعات و ارتباطات	۳۲۱.۷۱۵	۳۹.۰۴۸			۲۸۲.۶۶۸	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۴۳.۳۲۸					۶۴۳.۳۲۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲.۰۰۸.۳۶۵	۱.۹۳۷.۰۴۲			۷۱.۳۲۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۷۸.۳۹۷	۷۰.۴۲۲			۲۰۷.۹۷۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۳.۰۲۵	۲.۹۱۰			۲۰.۱۱۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۹۳۱.۸۲۸		۱.۹۳۱.۸۲۸			
آموزش	۶۵۰.۷۷۲	۱۳.۷۱۱	۴۹۱.۳۴۱		۱۴۵.۷۲۱	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۷۲۹.۷۴۴	۱۵.۸۸۷	۱۹۱.۴۸۰		۵۲۲.۳۷۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۰۷.۲۵۸	۹۵.۰۳۱	۶۱.۰۶۰		۵۱.۱۶۷	
جمع	۲۵.۹۸۳.۸۲۶	۹.۴۴۵.۷۳۸	۲.۶۷۵.۷۰۹	۲.۵۸۳.۲۷۹	۱۰.۶۳۵.۷۷۳	۶۴۳.۳۲۸

جدول شماره ۶۲

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۸۱۰.۵۷۹	۶۲۹.۲۹۵			۱۸۱.۲۸۵	
نفت و گاز	۲۴۰.۴۲۹		۲۴۰.۴۲۹			
استخراج معدن	۶۱.۷۳۳	۱.۳۴۹			۶۰.۳۸۴	
صنعت(ساخت)	۴.۴۹۰.۱۱۳	۱.۴۲۱.۴۵۷			۳.۰۶۸.۶۵۶	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۴۸.۷۴۰	۶۸۵			۱۴۸.۰۵۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۴.۴۷۷	۶.۸۳۴			۲۷.۶۴۳	
ساختمان	۱.۳۲۹.۷۷۳	۳۶۸.۵۹۱			۹۶۱.۱۸۲	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۵۰۴.۳۷۲	۲۹۵.۸۸۷			۲۰۸.۴۸۶	
حمل و نقل و انبارداری	۶۱۶.۳۱۲	۴۱۳.۸۹۷			۲۰۲.۴۱۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۶.۵۳۷	۲۶.۸۲۹			۸۹.۷۰۸	
اطلاعات و ارتباطات	۱۰۷.۶۸۳	۱۳.۰۷۰			۹۴.۶۱۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۵۵.۶۱۳					۲۵۵.۶۱۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۰.۵۹۷	۸۴.۷۲۵			۵.۸۷۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۶۶.۸۵۲	۱۶.۹۱۰			۴۹.۹۴۱	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶.۷۲۴	۸۵۰			۵.۸۷۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۹۹.۳۵۸		۴۹۹.۳۵۸			
آموزش	۱۷۳.۷۵۶	۳.۶۶۱	۱۲۲.۶۱۷		۴۷.۴۷۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۶۳.۴۳۰	۳.۵۵۸	۴۷.۷۸۵		۱۱۲.۰۸۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۹.۴۴۴	۳۶.۴۲۶	۱۵.۲۳۸		۲۷.۷۸۰	
جمع	۹.۷۹۶.۵۲۱	۳.۳۳۴.۰۲۴	۶۸۴.۹۹۸	۲۴۰.۴۲۹	۵.۲۹۱.۴۵۷	۲۵۵.۶۱۳

جدول شماره ۶۳

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۶۴۴.۶۹۸	۱.۲۷۶.۸۶۴			۳۶۷.۸۳۴	
نفت و گاز	۲.۳۴۲.۸۵۰			۲.۳۴۲.۸۵۰		
استخراج معدن	۱۹۳.۶۶۰	۴.۲۳۲			۱۸۹.۴۲۸	
صنعت(ساخت)	۲.۳۰۱.۶۶۰	۷۲۸.۶۴۸			۱.۵۷۳.۰۱۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۸۸.۷۷۷	۲.۲۵۲			۴۸۶.۵۲۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۴.۷۳۹	۴.۹۰۴			۱۹.۸۳۵	
ساختمان	۷۱۱.۸۰۶	۱۹۷.۳۰۱			۵۱۴.۵۰۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۸۵۵.۷۱۷	۱.۰۸۸.۶۴۴			۷۶۷.۰۷۳	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۱۵۷.۹۹۸	۷۷۷.۶۷۷			۳۸۰.۳۲۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۴.۴۲۴	۲۶.۳۴۲			۸۸.۰۸۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۱۴.۰۳۳	۲۵.۹۷۸			۱۸۸.۰۵۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۸۷.۷۱۴					۳۸۷.۷۱۴
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۹۱۷.۷۶۸	۱.۸۵۲.۳۱۷			۶۵.۴۵۱	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۱۱.۵۴۵	۵۳.۵۱۱			۱۵۸.۰۳۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۶.۳۰۱	۲.۰۶۰			۱۴.۲۴۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۴۳۲.۴۷۰		۱.۴۳۲.۴۷۰			
آموزش	۴۷۷.۰۱۷	۱۰۰.۵۰	۳۶۸.۷۲۴		۹۸.۲۴۳	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۶۶.۳۱۵	۱۲.۳۲۹	۱۴۳.۶۹۵		۴۱۰.۲۹۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۲۷.۸۱۴	۵۸.۶۰۵	۴۵.۸۲۲		۲۳.۳۸۷	
جمع	۱۶.۱۸۷.۳۰۵	۶.۱۲۱.۷۱۴	۱.۹۹۰.۷۱۰	۲.۳۴۲.۸۵۰	۵.۳۴۴.۳۱۶	۳۸۷.۷۱۴

جدول شماره ۶۴

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۳.۷۲۹.۷۴۶	۲.۸۹۰.۹۶۳			۸۳۸.۷۸۳	
نفت و گاز	۳.۰۷۰.۹۶۳			۳.۰۷۰.۹۶۳		
استخراج معدن	۳۹۹.۲۶۴	۱۱.۸۷۴			۳۸۷.۳۹۰	
صنعت(ساخت)	۱۰.۰۳۲.۶۷۸	۳.۲۴۹.۵۸۶			۶.۷۸۴.۰۹۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۶۸.۱۳۷	۲۰۴۵			۶۶۶.۰۹۱	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۷۸.۸۱۹	۱۷.۴۳۸			۶۱.۳۸۱	
ساختمان	۲.۷۵۱.۳۰۸	۸۲۵.۷۲۴			۱.۹۲۵.۵۸۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۳.۰۵۰.۶۱۶	۱.۸۱۸.۲۵۵			۱.۲۳۲.۳۶۱	
حمل و نقل و انبارداری	۲.۳۲۴.۴۶۰	۱.۵۹۰.۳۷۴			۷۳۴.۰۸۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۸۱.۴۵۴	۷۷.۳۶۸			۲۰۴.۰۸۵	
اطلاعات و ارتباطات	۳۹۹.۳۰۰	۴۴.۴۵۸			۳۵۴.۷۴۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۹۱۸.۴۷۷					۹۱۸.۴۷۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲.۳۷۶.۲۹۶	۲.۲۸۳.۷۸۹			۹۲.۵۰۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۳۴۹.۹۰۰	۱۰۰.۰۳۴			۲۴۹.۸۶۷	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۵.۶۸۶	۲.۸۸۳			۲۲.۸۰۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲.۱۹۷.۳۴۵		۲.۱۹۷.۳۴۵			
آموزش	۹۰۵.۹۷۴	۲۵.۶۹۵	۷۳۸.۵۴۷		۱۴۱.۷۳۲	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۸۶۳.۵۰۳	۳۱.۶۲۶	۲۷۳.۳۴۹		۵۵۸.۵۲۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۸۷.۹۶۹	۱۳۸.۵۶۰	۹۷.۷۷۱		۵۱.۶۳۸	
جمع	۳۴.۷۱۲.۷۹۶	۱۳.۱۱۰.۶۷۱	۳.۳۰۷.۰۱۲	۳.۰۷۰.۹۶۳	۱۴.۳۰۵.۶۷۲	۹۱۸.۴۷۷

جدول شماره ۶۵

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۳۲۱.۹۲۱	۱.۰۲۴.۶۳۴			۲۹۷.۲۸۷	
نفت و گاز	۲۵۲.۶۳۴			۲۵۲.۶۳۴		
استخراج معدن	۹۳.۸۱۴	۲.۷۹۰			۹۱.۰۲۴	
صنعت(ساخت)	۶.۶۵۱.۸۲۸	۲.۱۵۴.۳۱۴			۴.۴۹۷.۵۱۴	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۵۷.۶۷۷	۴۸۳			۱۵۷.۱۹۴	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۵.۹۸۰	۱۰.۱۷۳			۳۵.۸۰۷	
ساختمان	۱.۷۲۱.۹۲۳	۵۱۶.۷۸۴			۱.۲۰۵.۱۳۹	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۶۶۳.۱۴۰	۳۹۵.۲۵۱			۲۶۷.۸۹۰	
حمل و نقل و انبارداری	۸۲۵.۳۲۱	۵۶۴.۶۷۷			۲۶۰.۶۴۴	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۴.۵۲۰	۳۶.۹۷۸			۹۷.۵۴۲	
اطلاعات و ارتباطات	۱۴۴.۰۸۸	۱۶.۰۴۷			۱۲۸.۰۴۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۴۴.۲۶۷				۳۴۴.۲۶۷	
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱۳۷.۵۹۰	۱۱۸.۲۰۹			۹.۳۸۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۹۸.۲۸۹	۲۸.۱۰۰			۷۰.۱۸۹	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۷.۷۶۲	۸۷۱			۶.۸۹۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۶۲۹.۹۷۶		۶۲۹.۹۷۶			
آموزش	۲۶۳.۲۳۵	۷.۴۶۶	۲۰۳.۳۲۳		۵۲.۴۴۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۹۶.۹۹۴	۷.۲۱۵	۷۵.۲۵۴		۱۱۴.۵۲۵	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۰۶.۰۷۳	۵۱.۰۳۹	۲۶.۹۱۶		۲۸.۱۱۸	
جمع	۱۳.۷۸۷.۰۳۱	۴.۹۳۵.۰۲۹	۹۳۵.۴۶۹	۲۵۲.۶۳۴	۷.۳۱۹.۶۳۲	۳۴۴.۲۶۷

جدول شماره ۶۶

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۴۰۷.۸۲۶	۱.۸۶۶.۳۲۹			۵۴۱.۴۹۶	
نفت و گاز	۲.۸۱۸.۳۲۹			۲.۸۱۸.۳۲۹		
استخراج معدن	۳۰۵.۴۵۰	۹۰.۸۴			۲۹۶.۳۶۶	
صنعت (ساخت)	۳.۳۸۱.۸۵۰	۱.۰۹۵.۲۷۳			۲.۲۸۶.۵۷۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۱۰.۴۶۰	۱.۵۶۳			۵۰۸.۸۹۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۲.۸۳۸	۷.۲۶۵			۲۵.۵۷۳	
ساختمان	۱.۰۲۹.۳۸۵	۳۰۸.۹۴۰			۷۲۰.۴۴۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۳۸۷.۴۷۶	۱.۴۲۳.۰۰۴			۹۶۴.۴۷۲	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۴۹۹.۱۴۰	۱.۰۲۵.۶۹۷			۴۷۳.۴۴۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۴۶.۹۳۴	۴۰.۳۹۰			۱۰۶.۵۴۳	
اطلاعات و ارتباطات	۲۵۵.۱۱۲	۲۸.۴۱۱			۲۲۶.۷۰۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۵۷۴.۲۱۰					۵۷۴.۲۱۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲.۲۴۸.۷۰۶	۲.۱۶۵.۵۷۹			۸۳.۱۲۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۵۱.۶۱۲	۷۱.۹۳۴			۱۷۹.۶۷۸	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۷.۹۲۴	۲۰۱۲			۱۵.۹۱۲	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۵۶۷.۳۶۹		۱.۵۶۷.۳۶۹			
آموزش	۶۴۲.۷۳۹	۱۸.۲۲۹	۵۳۵.۲۲۴		۸۹.۲۸۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۶۶.۵۰۹	۲۴.۴۱۱	۱۹۸.۰۹۶		۴۴۴.۰۰۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۸۱.۸۹۵	۸۷.۵۲۲	۷۰.۸۵۴		۲۳.۵۲۰	
جمع	۲۰.۹۲۵.۷۶۵	۸.۱۷۵.۶۴۳	۲.۳۷۱.۵۴۳	۲.۸۱۸.۳۲۹	۶.۹۸۶.۰۴۰	۵۷۴.۲۱۰

جدول شماره ۶۷

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵.۴۴۴.۱۵۶	۴.۰۸۷.۸۶۷			۱.۳۵۶.۲۸۹	
نفت و گاز	۱.۹۶۸.۱۹۱			۱.۹۶۸.۱۹۱		
استخراج معدن	۶۵۷.۶۴۴	۱۳.۷۵۰			۶۴۳.۸۹۴	
صنعت (ساخت)	۱۴.۸۰۹.۳۷۳	۴.۴۹۷.۴۸۰			۱۰.۳۱۱.۸۹۳	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۷۱۲.۲۴۱	۷.۱۳۳			۷۰۵.۱۰۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۸۳.۴۵۸	۲۱.۹۱۶			۶۱.۵۴۲	
ساختمان	۳.۷۸۰.۱۸۴	۱.۰۸۹.۵۳۹			۲.۶۹۰.۶۴۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴.۱۱۷.۹۹۷	۲.۴۰۲.۵۹۸			۱.۷۱۵.۳۹۹	
حمل و نقل و انبارداری	۳.۲۵۲.۱۲۱	۲.۲۵۴.۹۰۶			۹۹۷.۲۱۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۳۴۷.۸۸۵	۹۵.۱۷۵			۲۵۲.۷۱۰	
اطلاعات و ارتباطات	۵۰۷.۱۵۵	۶۳.۳۰۵			۴۴۳.۹۵۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱.۳۴۹.۰۰۷					۱.۳۴۹.۰۰۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۳.۰۴۷.۰۴۹	۲.۹۳۲.۵۸۸			۱۱۴.۴۶۱	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۳۶۴.۸۶۱	۱۱۴.۷۵۲			۲۵۰.۱۰۹	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۸.۵۰۳	۳.۴۸۰			۲۵.۰۲۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲.۶۵۴.۰۸۶		۲.۶۵۴.۰۸۶			
آموزش	۱.۱۹۷.۹۸۰	۳۲.۶۸۰	۱.۰۱۳.۳۷۵		۱۵۳.۰۲۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱.۰۰۳.۱۹۸	۴۲.۱۴۱	۳۲۷.۳۳۶		۶۳۳.۷۲۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۳۲۴.۰۱۴	۱۵۳.۸۶۸	۸۶.۲۱۱		۸۳.۹۳۶	
جمع	۴۵.۶۴۹.۱۰۵	۱۷.۸۱۳.۰۷۸	۴.۰۷۹.۹۰۸	۱.۹۶۸.۱۹۱	۲۰.۴۳۸.۹۲۰	۱.۳۴۹.۰۰۷

جدول شماره ۶۸

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۷۹۷.۹۳۷	۱.۳۵۰.۰۲۲			۴۴۷.۹۱۶	
نفت و گاز	۳۰۹.۶۳۴			۳۰۹.۶۳۴		
استخراج معدن	۱۶۶.۶۲۹	۲.۴۸۴			۱۶۳.۱۴۵	
صنعت(ساخت)	۹.۸۷۱.۳۷۴	۲.۹۹۷.۸۵۲			۶.۸۷۳.۵۲۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۷۲.۱۳۴	۱.۷۲۴			۱۷۰.۴۱۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۸.۷۵۹	۱۲.۸۰۴			۳۵.۹۵۵	
ساختمان	۲.۲۳۱.۱۲۷	۶۷۱.۸۸۷			۱.۶۵۹.۲۴۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۹۰۳.۱۰۶	۵۲۶.۹۰۷			۳۷۶.۱۹۹	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۱۴۱.۱۹۷	۷۹۱.۲۶۶			۳۴۹.۹۳۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۷۰.۶۱۵	۴۶.۶۷۷			۱۲۳.۹۳۸	
اطلاعات و ارتباطات	۱۸۰.۸۵۱	۲۲.۵۳۹			۱۵۸.۳۱۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۳۳.۲۱۸					۴۳۳.۲۱۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱۵۷.۸۶۱	۱۴۷.۱۵۷			۱۰.۷۰۴	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۰۸.۷۷۴	۳۴.۲۱۰			۷۴.۵۶۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۸.۶۵۸	۱.۰۵۷			۷.۶۰۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۷۰۵.۳۹۹		۷۰۵.۳۹۹			
آموزش	۳۲۴.۵۲۹	۸.۸۵۳	۲۵۲.۲۸۰		۶۳.۴۰۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۲۲۳.۲۴۶	۹.۳۷۸	۸۱.۵۷۹		۱۳۲.۲۸۹	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۲۰.۶۲۶	۵۷.۲۸۳	۲۱.۴۸۶		۴۱.۸۵۸	
جمع	۱۹.۱۷۵.۶۸۴	۶.۶۸۳.۰۹۸	۱.۰۶۰.۷۴۵	۳۰۹.۶۳۴	۱۰.۶۸۸.۹۹۰	۴۳۳.۲۱۸

جدول شماره ۶۹

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۳,۶۴۶,۲۱۹	۲,۷۳۷,۸۴۵			۹۰۸,۳۷۴	
نفت و گاز	۱,۶۵۸,۵۵۸			۱,۶۵۸,۵۵۸		
استخراج معدن	۴۹۱,۰۱۵	۱۰,۲۶۶			۴۸۰,۷۴۹	
صنعت(ساخت)	۴,۹۳۷,۹۹۹	۱,۴۹۹,۶۲۸			۳,۴۳۸,۳۷۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۴۰,۱۰۸	۵,۴۰۹			۵۳۴,۶۹۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۴,۶۹۹	۹,۱۱۲			۲۵,۵۸۷	
ساختمان	۱,۴۴۹,۰۵۷	۴۱۷,۶۵۳			۱,۰۳۱,۴۰۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۳,۲۱۴,۸۹۲	۱,۸۷۵,۶۹۲			۱,۳۳۹,۲۰۰	
حمل و نقل و انبارداری	۲,۱۱۰,۹۲۴	۱,۴۶۳,۶۴۰			۶۴۷,۲۸۴	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۷۷,۲۷۰	۴۸,۴۹۸			۱۲۸,۷۷۲	
اطلاعات و ارتباطات	۳۲۶,۳۰۳	۴۰,۶۶۶			۲۸۵,۶۳۸	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۹۱۵,۷۸۹					۹۱۵,۷۸۹
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲,۸۸۹,۱۸۹	۲,۷۸۵,۴۳۱			۱۰۳,۷۵۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۵۶,۰۸۷	۸۰,۵۴۱			۱۷۵,۵۴۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۹,۸۴۵	۲,۴۲۳			۱۷,۴۲۲	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۹۴۸,۶۸۷		۱,۹۴۸,۶۸۷			
آموزش	۸۷۳,۴۴۱	۲۳,۸۲۷	۷۵۹,۹۹۴		۸۹,۶۲۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۷۷۹,۹۵۲	۳۲,۷۶۴	۲۴۵,۷۵۷		۵۰۱,۴۳۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۰۳,۳۸۸	۹۶,۵۸۵	۶۴,۷۲۵		۴۲,۰۷۸	
جمع	۲۶,۴۷۳,۴۲۱	۱۱,۱۲۹,۹۸۰	۳,۰۱۹,۱۶۴	۱,۶۵۸,۵۵۸	۹,۷۴۹,۹۳۰	۹۱۵,۷۸۹

جدول شماره ۷۰

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷.۵۱۶.۵۴۳	۵.۶۲۱.۹۴۶			۱.۸۹۴.۵۹۷	
نفت و گاز	۱.۸۴۹.۱۶۸			۱.۸۴۹.۱۶۸		
استخراج معدن	۱.۵۱۱.۲۳۸	۱۵.۹۶۱			۱.۴۹۵.۲۷۷	
صنعت(ساخت)	۲۶.۱۴۵.۹۶۸	۷.۳۴۱.۵۱۱			۱۸.۸۰۴.۴۵۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۷۷۰.۹۶۸	۶.۹۱۵			۷۶۴.۰۵۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۰۰.۲۶۸	۳۲.۰۰۵			۶۸.۲۶۳	
ساختمان	۷.۰۵۹.۳۶۳	۱.۹۶۹.۴۲۶			۵.۰۸۹.۹۳۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۶.۴۷۷.۶۵۰	۳.۷۸۳.۹۵۴			۲.۶۹۳.۶۹۶	
حمل و نقل و انبارداری	۴.۷۸۴.۴۷۷	۳.۳۰۳.۹۹۴			۱.۴۸۰.۴۸۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۸۲.۲۷۸	۸۵.۷۸۶			۱۹۶.۴۹۳	
اطلاعات و ارتباطات	۷۳۲.۲۵۷	۹۹.۳۵۶			۶۳۲.۹۰۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲.۵۲۲.۶۸۰					۲.۵۲۲.۶۸۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۴.۱۴۶.۵۴۳	۴.۰۰۳.۵۲۳			۱۴۳.۰۲۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۰۹.۸۴۳	۱۳۵.۰۲۷			۲۷۴.۸۱۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳۷.۱۹۰	۴.۴۳۷			۳۲.۷۵۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳.۶۵۸.۵۰۹		۳.۶۵۸.۵۰۹			
آموزش	۱.۵۴۴.۵۴۰	۳۵.۹۹۳	۱.۳۶۳.۱۰۲		۱۴۵.۴۴۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱.۳۴۰.۰۸۵	۶۱.۰۰۹	۵۰۷.۳۵۹		۷۷۱.۷۱۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۴۴۵.۵۸۱	۲۲۴.۸۵۵	۱۳۶.۴۶۰		۸۴.۲۶۷	
جمع	۷۱.۳۳۵.۱۴۸	۲۶.۷۲۵.۶۹۶	۵.۶۶۵.۴۳۰	۱.۸۴۹.۱۶۸	۳۴.۵۷۲.۱۷۴	۲.۵۲۲.۶۸۰

جدول شماره ۷۱

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۵۳۴.۶۹۳	۱.۸۹۵.۸۰۶			۶۳۸.۸۸۷	
نفت و گاز	۳۷۲.۶۰۱		۳۷۲.۶۰۱			
استخراج معدن	۲۶۹.۷۷۰	۲.۸۴۹			۲۶۶.۹۲۱	
صنعت(ساخت)	۱۷.۵۲۲.۸۸۰	۴.۹۲۰.۲۳۹			۱۲.۶۰۲.۶۴۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۸۷.۹۳۶	۱.۶۸۶			۱۸۶.۲۵۱	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۸.۵۳۳	۱۸.۶۸۳			۳۹.۸۴۹	
ساختمان	۴.۲۸۳.۰۲۲	۱.۱۹۴.۸۸۱			۳.۰۸۸.۱۴۲	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۴۳۲.۴۳۸	۸۳۶.۷۶۶			۵۹۵.۶۷۲	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۶۲۷.۸۸۵	۱.۱۲۴.۱۶۱			۵۰۳.۷۲۴	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۴۰.۹۶۰	۴۲.۸۳۸			۹۸.۱۲۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۹۳.۵۲۰	۳۹.۸۲۶			۲۵۳.۶۹۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۲۰.۵۲۷					۶۲۰.۵۲۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲۳۸.۲۹۲	۲۲۲.۹۹۸			۱۵.۲۹۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۲۶.۰۶۵	۴۱.۵۳۴			۸۴.۵۳۲	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۱.۳۷۰	۱.۳۵۶			۱۰.۰۱۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۹۵۲.۰۲۳		۹۵۲.۰۲۳			
آموزش	۴۰۶.۰۹۲	۹.۴۶۳	۳۲۶.۲۴۲		۷۰.۳۸۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۳۰۰.۷۹۹	۱۳.۶۹۴	۱۲۱.۴۳۱		۱۶۵.۶۷۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۶۴.۲۲۸	۸۲.۸۷۵	۳۲.۶۶۰		۴۸.۶۹۳	
جمع	۳۱.۵۴۳.۶۳۵	۱۰.۴۴۹.۶۵۵	۱.۴۳۲.۳۵۷	۳۷۲.۶۰۱	۱۸.۶۶۸.۴۹۵	۶۲۰.۵۲۷

جدول شماره ۷۲

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های جاری - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۴.۹۸۱.۸۵۰	۳.۷۲۶.۱۴۰			۱.۲۵۵.۷۱۰	
نفت و گاز	۱.۴۷۶.۵۶۸			۱.۴۷۶.۵۶۸		
استخراج معدن	۱.۲۴۱.۴۶۸	۱۳.۱۱۲			۱.۲۲۸.۳۵۶	
صنعت (ساخت)	۸.۶۲۳.۰۸۸	۲.۴۲۱.۲۷۲			۶.۲۰۱.۸۱۶	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۸۳.۰۳۲	۵.۲۳۹			۵۷۷.۸۰۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۱.۷۳۵	۱۳.۳۲۲			۲۸.۴۱۳	
ساختمان	۲.۷۷۶.۳۴۰	۷۷۴.۵۴۶			۲.۰۰۱.۷۹۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۵.۰۴۵.۲۱۲	۲.۹۴۷.۱۸۸			۲.۰۹۸.۰۲۵	
حمل و نقل و انبارداری	۳.۱۵۶.۵۹۲	۲.۱۷۹.۸۳۳			۹۷۶.۷۵۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۴۱.۳۱۸	۴۲.۹۴۷			۹۸.۳۷۱	
اطلاعات و ارتباطات	۴۳۸.۷۳۶	۵۹.۵۳۰			۳۷۹.۲۰۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱.۹۰۲.۱۵۳					۱.۹۰۲.۱۵۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۳.۹۰۸.۲۵۰	۳.۷۸۰.۵۲۶			۱۲۷.۷۲۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۸۳.۷۷۷	۹۳.۴۹۳			۱۹۰.۲۸۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۵.۸۲۰	۳.۰۸۰			۲۲.۷۴۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲.۷۰۶.۴۸۶		۲.۷۰۶.۴۸۶			
آموزش	۱.۱۳۸.۴۴۸	۲۶.۵۳۰	۱.۰۳۶.۸۵۹		۷۵.۰۶۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱.۰۳۹.۲۸۶	۴۷.۳۱۵	۳۸۵.۹۲۸		۶۰۶.۰۴۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۸۱.۳۵۳	۱۴۱.۹۸۰	۱۰۳.۸۰۰		۳۵.۵۷۴	
جمع	۳۹.۷۹۱.۵۱۳	۱۶.۲۷۶.۰۴۱	۴.۲۳۳.۰۷۳	۱.۴۷۶.۵۶۸	۱۵.۹۰۳.۶۷۹	۱.۹۰۲.۱۵۳

جدول شماره ۷۳

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۶۷۴.۳۸۲	۱.۳۱۶.۱۶۵			۳۵۸.۲۱۷	
نفت و گاز	۱.۹۷۰.۲۱۳			۱.۹۷۰.۲۱۳		
استخراج معدن	۱۱۱.۰۸۸	۲.۶۴۷			۱۰۸.۴۴۱	
صنعت(ساخت)	۵.۸۹۸.۶۸۰	۱.۶۴۰.۷۹۲			۴.۲۵۷.۸۸۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۷۳.۶۵۶	۱.۵۹۴			۴۷۲.۰۶۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۷.۳۰۶	۵۳۴			۴۶.۷۷۲	
ساختمان	۲.۵۷۰.۱۰۷	۴۸۰.۵۵۹			۲.۰۸۹.۵۴۹	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۳۴۷.۴۱۹	۱.۴۳۸.۳۱۹			۹۰۹.۱۰۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۶۱۸.۳۵۷	۱.۰۴۰.۸۳۹			۵۷۷.۵۱۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۶۶.۱۱۵	۷۵.۴۳۵			۱۹۰.۶۷۹	
اطلاعات و ارتباطات	۲۰۳.۸۰۲	۳۶.۴۶۷			۱۶۷.۳۳۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۵۴.۴۳۱					۲۵۴.۴۳۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۵۵۶.۱۱۵	۱.۴۹۲.۲۰۵			۶۳.۹۱۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۳۵.۱۳۲	۵۰.۸۷۶			۱۸۴.۲۵۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۹.۱۷۲	۳.۳۸۴			۱۵.۷۸۷	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۳۱.۷۲۱		۱.۳۳۱.۷۲۱			
آموزش	۵۱۰.۲۵۵	۶.۶۷۵	۳۷۸.۶۴۵		۱۲۴.۹۳۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۲۲.۵۸۹	۱۸.۹۱۷	۱۵۷.۲۲۹		۳۴۶.۴۴۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۳۲.۷۷۰	۹۲.۲۸۳	۴۴.۶۹۱		۹۵.۷۹۶	
جمع	۲۱.۸۳۳.۳۱۱	۷.۶۹۷.۶۹۲	۱.۹۰۲.۲۸۶	۱.۹۷۰.۲۱۳	۱۰.۰۰۸.۶۸۸	۲۵۴.۴۳۱

جدول شماره ۷۴

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۵۸۵،۱۲۱	۴۵۹،۹۴۰			۱۲۵،۱۸۱	
نفت و گاز	۲۲۴،۶۳۰		۲۲۴،۶۳۰			
استخراج معدن	۳۱،۰۵۲	۷۴۰			۳۰،۳۱۲	
صنعت(ساخت)	۳،۹۵۵،۱۵۲	۱،۱۰۰،۱۷۵			۲،۸۵۴،۹۷۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۰۸،۵۴۳	۳۶۵			۱۰۸،۱۷۷	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۷،۴۱۹	۳۱۰			۲۷،۱۰۹	
ساختمان	۱،۵۰۰،۵۷۱	۲۸۰،۵۷۷			۱،۲۱۹،۹۹۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۸۱،۵۲۴	۲۹۵،۰۴۱			۱۸۶،۴۸۳	
حمل و نقل و انبارداری	۵۴۳،۴۴۴	۳۴۹،۵۱۴			۱۹۳،۹۳۰	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۴،۶۲۲	۳۸،۱۶۱			۹۶،۴۶۱	
اطلاعات و ارتباطات	۶۷،۷۶۰	۱۲،۱۲۵			۵۵،۶۳۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۷۴،۲۹۹					۷۴،۲۹۹
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۸،۸۰۶	۶۱،۸۹۳			۶،۹۱۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۹،۰۰۳	۱۰،۶۰۳			۳۸،۴۰۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴،۷۴۹	۸۳۸			۳،۹۱۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۶۹،۹۳۴		۲۶۹،۹۳۴			
آموزش	۱۱۴،۵۴۹	۱،۴۹۹	۷۹،۳۱۹		۳۳،۷۳۲	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۰۰،۷۹۴	۳،۶۴۹	۳۲،۹۳۷		۶۴،۲۰۹	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۹۳،۰۱۱	۳۶،۸۷۵	۹،۳۶۲		۴۶،۷۷۴	
جمع	۸،۴۳۴،۹۸۳	۲،۶۵۲،۳۰۴	۳۹۱،۵۵۲	۲۲۴،۶۳۰	۵،۰۹۲،۱۹۸	۷۴،۲۹۹

جدول شماره ۷۵

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۰ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱۰۸۹۰۲۶۱	۸۵۶۰۲۲۵			۲۳۳۰۰۳۷	
نفت و گاز	۱۰۷۴۵۰۵۸۳			۱۰۷۴۵۰۵۸۳		
استخراج معدن	۸۰۰۰۳۶	۱۰۹۰۷			۷۸۰۱۲۹	
صنعت(ساخت)	۱۰۹۴۳۰۵۲۸	۵۴۰۰۶۱۷			۱۰۴۰۲۰۹۱۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۶۵۰۱۱۳	۱۰۲۲۸			۳۶۳۰۸۸۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۹۰۸۸۷	۲۲۵			۱۹۰۶۶۳	
ساختمان	۱۰۶۹۰۵۳۶	۱۹۹۰۹۸۲			۸۶۹۰۵۵۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱۰۸۶۵۰۸۹۵	۱۰۱۴۳۰۲۷۸			۷۲۲۰۶۱۷	
حمل و نقل و انبارداری	۱۰۰۷۴۰۹۱۳	۶۹۱۰۳۲۶			۳۸۳۰۵۸۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۱۰۴۹۳	۳۷۰۲۷۴			۹۴۰۲۱۹	
اطلاعات و ارتباطات	۱۳۶۰۰۴۲	۲۴۰۳۴۲			۱۱۱۰۷۰۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۸۰۰۱۳۲					۱۸۰۰۱۳۲
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱۰۴۸۷۰۳۰۹	۱۰۴۳۰۰۳۱۲			۵۶۰۹۹۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۸۶۰۱۲۹	۴۰۰۲۷۳			۱۴۵۰۸۵۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴۰۴۲۳	۲۰۵۴۶			۱۱۰۸۷۷	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱۰۵۱۰۷۸۷		۱۰۵۱۰۷۸۷			
آموزش	۳۹۵۰۷۰۶	۵۰۱۷۷	۲۹۹۰۳۲۶		۹۱۰۲۰۴	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۲۱۰۷۹۵	۱۵۰۲۶۸	۱۲۴۰۲۹۲		۲۸۲۰۲۳۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۹۰۷۵۹	۵۵۰۴۰۸	۳۵۰۳۲۹		۴۹۰۰۲۲	
جمع	۱۳۰۳۹۸۰۳۲۸	۵۰۴۵۰۳۸۹	۱۰۵۱۰۷۳۴	۱۰۷۴۵۰۵۸۳	۴۰۹۱۶۰۴۹۱	۱۸۰۰۱۳۲

جدول شماره ۷۶

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۷۶۴.۴۳۹	۱.۳۹۰.۴۵۴			۳۷۳.۹۸۶	
نفت و گاز	۱.۳۸۹.۰۵۶			۱.۳۸۹.۰۵۶		
استخراج معدن	۱۱۶.۰۶۳	۸۴۴			۱۱۵.۲۱۹	
صنعت(ساخت)	۵.۳۳۱.۲۹۵	۱.۵۷۶.۶۸۵			۳.۷۵۴.۶۱۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۸۰.۸۲۶	۱.۲۵۴			۴۷۹.۵۷۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۴۸.۸۵۴	۴۲۸			۴۸.۴۲۶	
ساختمان	۲.۲۹۲.۴۷۹	۴۳۵.۰۱۹			۱.۸۵۷.۴۶۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۱۵۳.۱۶۶	۱.۳۲۰.۰۰۷			۸۳۳.۱۵۹	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۶۴۵.۲۳۱	۱.۰۷۳.۲۱۰			۵۷۲.۰۲۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۴۴.۴۵۶	۶۰.۹۶۹			۱۸۳.۴۸۷	
اطلاعات و ارتباطات	۲۲۶.۷۸۸	۴۱.۴۶۱			۱۸۵.۳۲۷	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۷۸.۸۷۰					۲۷۸.۸۷۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۶۸۱.۳۹۱	۱.۶۰۶.۷۲۵			۷۴.۶۶۶	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۱۱.۲۲۲	۴۳.۷۹۸			۱۶۷.۴۲۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۵.۷۶۵	۲.۶۷۱			۱۳.۰۹۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۵۰.۹۰۸		۱.۳۵۰.۹۰۸			
آموزش	۵۱۴.۱۴۴	۶.۱۸۷	۳۷۷.۷۶۳		۱۳۰.۱۹۴	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۰۵.۵۵۸	۱۸.۹۸۲	۱۵۷.۲۹۰		۳۲۹.۲۸۶	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۲۶.۶۲۰	۷۸.۱۷۳	۴۴.۴۸۳		۱۰۳.۹۶۴	
جمع	۲۰.۴۷۷.۱۳۳	۷.۶۵۶.۸۶۷	۱.۹۳۰.۴۴۴	۱.۳۸۹.۰۵۶	۹.۲۲۱.۸۹۵	۲۷۸.۸۷۰

جدول شماره ۷۷

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۲۰.۷۰۷	۴۸۹.۱۴۴			۱۳۱.۵۶۳	
نفت و گاز	۲۱۹.۸۴۱		۲۱۹.۸۴۱			
استخراج معدن	۳۴.۰۰۷	۲۴۷			۳۳.۷۶۰	
صنعت(ساخت)	۳.۴۷۱.۱۹۹	۱.۰۲۶.۵۷۷			۲.۴۴۴.۶۲۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۱۱.۹۵۵	۲۹۲			۱۱۱.۶۶۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۸.۳۶۵	۲۴۹			۲۸.۱۱۶	
ساختمان	۱.۲۷۰.۱۴۴	۲۴۱.۰۲۱			۱.۰۲۹.۱۲۲	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۴۳.۲۳۷	۲۷۱.۷۲۸			۱۷۱.۵۰۹	
حمل و نقل و انبارداری	۵۵۱.۷۵۱	۳۵۹.۹۱۶			۱۹۱.۸۳۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۲۲.۶۵۶	۳۰.۵۹۱			۹۲.۰۶۵	
اطلاعات و ارتباطات	۷۴.۷۱۵	۱۳.۶۵۹			۶۱.۰۵۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۹۲.۲۹۰					۹۲.۲۹۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۲.۴۳۱	۵۵.۴۲۳			۷.۰۰۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۴.۸۴۸	۹.۲۹۹			۳۵.۵۴۸	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳.۹۱۴	۶۶۳			۳.۲۵۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۲۳.۵۲۲		۲۲۳.۵۲۲			
آموزش	۱۰۰.۰۳۴	۱.۲۰۴	۶۳.۳۱۰		۳۵.۵۲۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۹۰.۷۷۷	۳.۴۰۸	۲۶.۳۶۱		۶۱.۰۰۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۸۸.۴۳۰	۳۰.۵۰۴	۷.۴۵۵		۵۰.۴۷۱	
جمع	۷.۶۵۴.۸۲۲	۲.۵۳۳.۹۲۷	۳۲۰.۶۴۸	۲۱۹.۸۴۱	۴.۴۸۸.۱۱۶	۹۲.۲۹۰

جدول شماره ۷۸

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۱ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۱۴۳.۷۳۲	۹۰۱.۳۱۰			۲۴۲.۴۲۲	
نفت و گاز	۱.۱۶۹.۲۱۵			۱.۱۶۹.۲۱۵		
استخراج معدن	۸۲.۰۵۶	۵۹۷			۸۱.۴۵۹	
صنعت (ساخت)	۱.۸۶۰.۰۹۷	۵۵۰.۱۰۸			۱.۳۰۹.۹۸۹	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۶۸.۸۷۱	۹۶۲			۳۶۷.۹۱۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۰.۴۸۹	۱۸۰			۲۰.۳۱۰	
ساختمان	۱.۰۲۲.۳۳۵	۱۹۳.۹۹۸			۸۲۸.۳۳۸	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۷۰۹.۹۲۹	۱.۰۴۸.۲۷۹			۶۶۱.۶۵۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۹۳.۴۸۰	۷۱۳.۲۹۴			۳۸۰.۱۸۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۳۱.۷۹۹	۳۰.۳۷۸			۹۱.۴۲۲	
اطلاعات و ارتباطات	۱۵۲.۰۷۳	۲۷.۸۰۲			۱۲۴.۲۷۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۸۶.۵۸۰					۱۸۶.۵۸۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۶۱۸.۹۶۰	۱.۵۵۱.۳۰۲			۶۷.۶۵۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۶۶.۳۷۴	۳۴.۴۹۹			۱۳۱.۸۷۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۱.۸۵۱	۲.۰۰۸			۹.۸۴۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۲۷.۲۸۷		۱.۱۲۷.۲۸۷			
آموزش	۴۱۴.۱۱۰	۴.۹۸۳	۳۱۴.۴۵۲		۹۴.۶۷۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۱۴.۷۸۱	۱۵.۵۷۴	۱۳۰.۹۳۰		۲۶۸.۲۷۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۸.۱۹۰	۴۷.۶۶۹	۳۷.۰۲۸		۵۳.۴۹۴	
جمع	۱۲.۸۲۲.۳۱۲	۵.۱۲۲.۹۴۰	۱.۶۰۹.۷۹۷	۱.۱۶۹.۲۱۵	۴.۷۳۳.۷۷۹	۱۸۶.۵۸۰

جدول شماره ۷۹

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۸۵۲.۹۰۵	۱.۴۶۱.۸۶۹			۳۹۱.۰۳۷	
نفت و گاز	۱.۳۳۲.۷۰۲			۱.۳۳۲.۷۰۲		
استخراج معدن	۱۳۰.۸۵۹	۲.۲۹۶			۱۲۸.۵۶۳	
صنعت(ساخت)	۵.۲۳۴.۶۲۸	۱.۵۹۸.۳۵۰			۳.۶۳۶.۲۷۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۹۱.۰۴۴	۳.۵۹۱			۴۸۷.۴۵۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۲.۳۰۹	۷.۷۳۵			۴۴.۵۷۵	
ساختمان	۲.۱۱۰.۲۹۹	۵۱۴.۵۸۹			۱.۵۹۵.۷۱۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۱۰۷.۶۲۷	۱.۳۰۴.۵۲۶			۸۰۳.۱۰۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۶۱۸.۳۶۴	۱.۰۵۹.۰۶۷			۵۵۹.۲۹۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۱۴.۲۴۵	۵۴.۶۹۵			۱۵۹.۵۵۰	
اطلاعات و ارتباطات	۲۳۸.۳۲۷	۲۷.۰۳۲			۲۱۱.۲۹۴	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۱۶.۳۷۵					۳۱۶.۳۷۵
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۶۳۲.۰۰۹	۱.۵۶۶.۳۷۰			۶۵.۶۴۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۹۸.۲۷۵	۵۰.۶۳۷			۱۴۷.۶۴۹	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴.۵۹۹	۱.۹۹۵			۱۲.۶۰۵	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۸۶.۸۶۱		۱.۳۸۶.۸۶۱			
آموزش	۵۲۶.۶۱۴	۹.۷۸۱	۳۸۳.۱۴۷		۱۳۳.۶۸۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۴۲.۷۹۵	۱۶.۱۵۷	۱۵۸.۶۶۲		۳۶۷.۹۷۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۱۱.۱۲۹	۱۰۵.۹۳۸	۴۵.۳۲۹		۵۹.۸۶۲	
جمع	۲۰.۲۱۱.۹۶۷	۷.۷۸۴.۶۱۶	۱.۹۷۳.۹۹۹	۱.۳۳۲.۷۰۲	۸.۸۰۴.۲۷۵	۳۱۶.۳۷۵

جدول شماره ۸۰

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۴۸.۱۵۱	۵۱۱.۳۶۵			۱۳۶.۷۸۶	
نفت و گاز	۲۲۴.۳۲۳			۲۲۴.۳۲۳		
استخراج معدن	۳۸.۲۸۶	۶۷۲			۳۷.۶۱۴	
صنعت(ساخت)	۳.۴۷۶.۶۲۵	۱.۰۶۱.۵۵۸			۲.۴۱۵.۰۶۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۱۵.۰۷۳	۸۴۲			۱۱۴.۲۳۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۰.۳۹۸	۴.۴۹۵			۲۵.۹۰۴	
ساختمان	۱.۲۰۲.۷۵۳	۲۹۳.۲۸۷			۹۰۹.۴۶۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۳۸.۵۰۳	۲۷۱.۴۱۴			۱۶۷.۰۸۹	
حمل و نقل و انبارداری	۵۵۱.۱۰۳	۳۶۰.۶۴۵			۱۹۰.۴۵۸	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۷.۷۰۵	۲۷.۴۹۶			۸۰.۲۰۹	
اطلاعات و ارتباطات	۸۲.۳۸۸	۹.۳۴۵			۷۳.۰۴۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۰۱.۵۷۳					۱۰۱.۵۷۳
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۵۷.۷۴۷	۵۲.۶۷۹			۵.۰۶۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۲.۷۱۸	۱۰.۹۰۷			۳۱.۸۱۱	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳.۶۵۲	۴۹۹			۳.۱۵۳	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۰۸.۳۹۰		۲۰۸.۳۹۰			
آموزش	۹۶.۹۵۶	۱.۸۰۱	۵۷.۴۹۹		۳۷.۶۵۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۹۴.۸۰۲	۲.۸۲۲	۲۳.۸۱۱		۶۸.۱۶۹	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۹.۷۵۸	۴۰.۰۲۰	۶.۸۰۳		۳۲.۹۳۵	
جمع	۷.۶۰۰.۹۰۳	۲.۶۴۹.۸۴۶	۲۹۶.۵۰۲	۲۲۴.۳۲۳	۴.۳۲۸.۶۵۸	۱۰۱.۵۷۳

جدول شماره ۸۱

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۲ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۲۰۴.۷۵۴	۹۵۰.۵۰۳			۲۵۴.۲۵۱	
نفت و گاز	۱.۱۰۸.۳۷۹			۱.۱۰۸.۳۷۹		
استخراج معدن	۹۲.۵۷۳	۱.۶۲۴			۹۰.۹۴۹	
صنعت (ساخت)	۱.۷۵۸.۰۰۳	۵۳۶.۷۹۱			۱.۲۲۱.۲۱۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۳۷۵.۹۷۱	۲.۷۵۰			۳۷۳.۲۲۱	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۱.۹۱۱	۳.۲۴۰			۱۸.۶۷۱	
ساختمان	۹۰۷.۵۴۶	۲۲۱.۳۰۲			۶۸۶.۲۴۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۶۶۹.۱۲۴	۱.۰۳۳.۱۱۳			۶۳۶.۰۱۱	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۶۷.۲۶۱	۶۹۸.۴۲۲			۳۶۸.۸۳۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۶.۵۴۰	۲۷.۱۹۹			۷۹.۳۴۲	
اطلاعات و ارتباطات	۱۵۵.۹۳۸	۱۷.۶۸۷			۱۳۸.۲۵۱	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۴.۸۰۲					۲۱۴.۸۰۲
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۵۷۴.۲۶۲	۱.۵۱۳.۶۹۰			۶۰.۵۷۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۵۵.۵۵۷	۳۹.۷۱۹			۱۱۵.۸۳۸	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۰.۹۴۸	۱.۴۹۶			۹.۴۵۲	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۷۸.۴۷۱		۱.۱۷۸.۴۷۱			
آموزش	۴۲۹.۶۵۸	۷.۹۸۰	۳۲۵.۶۴۷		۹۶.۰۳۱	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۴۷.۹۹۳	۱۳.۳۳۵	۱۳۴.۸۵۲		۲۹۹.۸۰۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۱.۳۷۱	۶۵.۹۱۸	۳۸.۵۲۷		۲۶.۹۲۶	
جمع	۱۲.۶۱۱.۰۶۴	۵.۱۳۴.۷۶۹	۱.۶۷۷.۴۹۷	۱.۱۰۸.۳۷۹	۴.۴۷۵.۶۱۶	۲۱۴.۸۰۲

جدول شماره ۸۲

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۹۶۱.۶۲۱	۱.۵۱۶.۳۴۲			۴۴۵.۲۸۰	
نفت و گاز	۱.۳۵۳.۴۵۶			۱.۳۵۳.۴۵۶		
استخراج معدن	۱۳۲.۴۸۵	۳.۵۵۰			۱۲۸.۹۳۵	
صنعت(ساخت)	۵.۴۳۴.۰۲۰	۱.۵۵۱.۱۲۶			۳.۸۸۲.۸۹۴	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۳۵.۹۱۳	۳.۸۰۱			۵۳۲.۱۱۳	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۴.۱۰۸	۶.۲۸۵			۴۷.۸۲۳	
ساختمان	۲.۳۳۹.۳۳۱	۵۵۱.۴۶۴			۱.۶۸۷.۸۶۷	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۰۸۴.۹۹۴	۱.۲۶۳.۲۲۱			۸۲۱.۷۷۳	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۶۴۵.۵۴۹	۱.۰۹۷.۴۲۰			۵۴۸.۱۲۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۳۱.۲۳۶	۵۹.۵۸۱			۱۷۱.۶۵۵	
اطلاعات و ارتباطات	۲۴۶.۷۰۳	۳۰.۷۰۱			۲۱۶.۰۰۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۲۶.۴۵۲					۳۲۶.۴۵۲
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۷۳۲.۴۰۸	۱.۶۶۴.۱۳۰			۶۸.۲۷۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۰۸.۲۸۳	۵۵.۳۲۹			۱۵۳.۰۵۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۵.۹۱۵	۱.۷۱۱			۱۴.۲۰۴	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۷۰.۷۴۵		۱.۳۷۰.۷۴۵			
آموزش	۵۳۲.۷۱۸	۸.۸۰۸	۳۷۶.۳۹۴		۱۴۷.۵۱۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۱۵.۷۷۹	۱۸.۱۳۶	۱۵۷.۵۶۴		۴۴۰.۰۷۹	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۱۴.۳۰۳	۱۰.۶۱۴	۴۴.۱۱۵		۶۸.۵۷۳	
جمع	۲۰.۹۳۶.۱۱۹	۷.۹۳۳.۲۱۷	۱.۹۴۸.۸۱۸	۱.۳۵۳.۴۵۶	۹.۳۷۴.۱۷۵	۳۲۶.۴۵۲

جدول شماره ۸۳

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۵۶.۸۸۰	۵۰۷.۷۷۱			۱۴۹.۱۰۹	
نفت و گاز	۲۱۸.۲۷۸			۲۱۸.۲۷۸		
استخراج معدن	۳۹.۵۸۱	۱۰۶۱			۳۸.۵۲۰	
صنعت(ساخت)	۳.۵۵۳.۲۷۱	۱.۰۱۴.۲۷۲			۲.۵۳۹.۰۰۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۲۴.۱۸۹	۸۸۱			۱۲۳.۳۰۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۱.۴۵۳	۳.۶۵۴			۲۷.۸۰۰	
ساختمان	۱.۳۴۹.۶۵۱	۳۳۲.۳۶۹			۱.۰۱۷.۲۸۳	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۳۳.۶۲۳	۲۶۲.۷۱۶			۱۷۰.۹۰۷	
حمل و نقل و انبارداری	۵۶۳.۵۶۴	۳۷۵.۸۴۲			۱۸۷.۷۲۲	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۵.۱۶۳	۲۹.۶۷۳			۸۵.۴۹۰	
اطلاعات و ارتباطات	۸۴.۱۶۷	۱۰.۴۷۴			۷۳.۶۹۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۰۹.۱۴۷					۱۰۹.۱۴۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۲.۲۳۳	۵۶.۹۷۹			۵.۲۵۴	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۵.۵۸۷	۱۲.۱۰۴			۳۳.۴۸۳	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳.۹۸۵	۴۲۸			۳.۵۵۶	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۰۷.۵۰۷		۲۰۷.۵۰۷			
آموزش	۱۰۰.۱۵۹	۱.۶۵۶	۵۷.۴۵۰		۴۱.۰۵۲	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۰۸.۸۷۸	۳.۲۰۷	۲۴.۰۵۰		۸۱.۶۲۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۸۱.۳۵۹	۳۸.۵۷۷	۶.۷۳۳		۳۶.۰۴۸	
جمع	۷.۸۸۸.۶۷۶	۲.۶۵۱.۶۶۴	۲۹۵.۷۴۰	۲۱۸.۲۷۸	۴.۶۱۳.۸۴۷	۱۰۹.۱۴۷

جدول شماره ۸۴

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۳ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۲۰۴.۷۴۱	۱.۰۰۸.۵۷۰			۲۹۶.۱۷۱	
نفت و گاز	۱.۱۳۵.۱۷۸			۱.۱۳۵.۱۷۸		
استخراج معدن	۹۲.۹۰۴	۲.۴۸۹			۹۰.۴۱۵	
صنعت(ساخت)	۱.۸۸۰.۷۴۹	۵۳۶.۸۵۵			۱.۳۴۳.۸۹۵	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۱۱.۷۲۴	۲.۹۲۰			۴۰۸.۸۰۴	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۲.۶۵۴	۲.۶۳۲			۲۰.۰۲۳	
ساختمان	۸۸۹.۶۸۰	۲۱۹.۰۹۵			۶۷۰.۵۸۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۶۵۱.۳۷۱	۱.۰۰۰.۵۰۵			۶۵۰.۸۶۶	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۸۱.۹۸۴	۷۲۱.۵۷۸			۳۶۰.۴۰۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۶.۰۷۲	۲۹.۹۰۷			۸۶.۱۶۵	
اطلاعات و ارتباطات	۱۶۲.۵۲۶	۲۰.۲۲۷			۱۴۲.۳۱۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۷.۳۰۵				۲۱۷.۳۰۵	
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۶۷۰.۱۷۵	۱.۶۰۷.۱۵۱			۶۳.۰۲۴	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۶۲.۷۹۶	۴۳.۲۲۵			۱۱۹.۵۷۱	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۱.۹۳۱	۱.۲۸۳			۱۰.۶۴۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۶۳.۲۳۸		۱.۱۶۳.۲۳۸			
آموزش	۴۳۲.۵۵۹	۷.۱۵۲	۳۱۸.۹۴۳		۱۰۶.۴۶۴	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۰۶.۹۰۱	۱۴.۹۲۹	۱۳۳.۵۱۵		۳۵۸.۴۵۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۲.۹۴۳	۶۳.۰۳۷	۳۷.۳۸۲		۳۲.۵۲۵	
جمع	۱۳.۰۴۷.۴۴۳	۵.۲۸۱.۵۵۴	۱.۶۵۳.۰۷۸	۱.۱۳۵.۱۷۸	۴.۷۶۰.۳۲۸	۲۱۷.۳۰۵

جدول شماره ۸۵

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲۰۲۸.۷۲۳	۱.۵۷۰.۴۸۰			۴۵۸.۲۴۳	
نفت و گاز	۱.۴۱۹.۸۰۶			۱.۴۱۹.۸۰۶		
استخراج معدن	۱۷۰.۱۵۸	۲.۲۵۶			۱۶۷.۹۰۱	
صنعت (ساخت)	۴.۹۷۳.۱۴۲	۱.۴۲۰.۲۰۲			۳.۵۵۲.۹۴۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۶۱.۸۵۹	۳.۶۵۹			۵۵۸.۲۰۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۵.۷۶۴	۶.۳۴۱			۴۹.۴۲۳	
ساختمان	۱.۹۹۳.۳۳۱	۴۷۴.۷۰۱			۱.۵۱۸.۶۳۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۹۷۱.۱۵۲	۱.۱۸۵.۷۲۸			۷۸۵.۴۲۳	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۵۵۲.۵۱۸	۱۰۳۸.۶۹۰			۵۱۳.۸۲۸	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۱۸.۸۷۱	۵۳.۲۸۹			۱۶۵.۵۸۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۴۱.۳۰۰	۲۳.۰۷۲			۲۱۸.۱۲۷	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۸۶.۶۱۱					۳۸۶.۶۱۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۷۵۹.۸۴۷	۱.۶۸۵.۴۹۷			۷۴.۳۵۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۳۴.۱۱۸	۵۷.۱۴۸			۱۷۶.۹۷۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۸.۶۹۶	۱.۹۲۴			۱۶.۷۷۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۵۰۶.۷۸۵		۱.۵۰۶.۷۸۵			
آموزش	۵۵۷.۹۸۰	۱۰.۷۷۴	۴۰۴.۶۱۷		۱۴۲.۵۸۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۶۴.۹۴۶	۱۹.۷۸۷	۱۶۵.۶۸۰		۴۷۹.۴۸۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۹۹.۵۷۷	۸۹.۹۸۷	۴۸.۳۲۷		۶۱.۲۶۲	
جمع	۲۰.۵۱۵.۰۸۲	۷.۶۴۳.۵۳۷	۲.۱۲۵.۴۱۰	۱.۴۱۹.۸۰۶	۸.۹۳۹.۷۱۸	۳۸۶.۶۱۱

جدول شماره ۸۶

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۶۸۵.۳۱۲	۵۲۰.۵۱۶			۱۵۴.۷۹۷	
نفت و گاز	۲۱۴.۰۰۳		۲۱۴.۰۰۳			
استخراج معدن	۴۵.۶۵۳	۶۰۵			۴۵.۰۴۸	
صنعت(ساخت)	۳.۲۴۵.۶۸۷	۹۲۶.۸۸۵			۲.۳۱۸.۸۰۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۳۰.۲۰۹	۸۴۸			۱۲۹.۳۶۱	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۲.۴۹۵	۳.۶۹۵			۲۸.۸۰۰	
ساختمان	۱.۲۸۲.۲۴۸	۳۰۵.۳۶۰			۹۷۶.۸۸۷	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۱۵.۷۲۷	۲۵۰.۰۷۷			۱۶۵.۶۵۰	
حمل و نقل و انبارداری	۵۳۶.۲۲۳	۳۵۸.۷۵۳			۱۷۷.۴۷۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۰.۸۱۵	۲۶.۹۸۰			۸۳.۸۳۴	
اطلاعات و ارتباطات	۸۲.۶۵۵	۷.۹۰۷			۷۴.۷۴۹	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۲۳.۱۵۴					۱۲۳.۱۵۴
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۶۷.۳۰۵	۶۱.۳۵۶			۵.۹۴۹	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۲.۲۰۰	۱۲.۷۴۲			۳۹.۴۵۸	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴.۷۳۶	۴۸۷			۴.۲۴۹	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳۲۶.۷۴۹		۳۲۶.۷۴۹			
آموزش	۱۳۴.۸۱۳	۲.۶۰۳	۹۰.۸۲۹		۴۱.۳۸۱	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۳۶.۲۳۶	۴.۰۵۴	۳۷.۱۹۲		۹۴.۹۹۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۶.۳۰۸	۳۴.۴۰۶	۱۰.۸۴۹		۳۱.۰۵۳	
جمع	۷.۷۰۲.۵۳۰	۲.۵۲۷.۲۷۵	۴۶۵.۶۱۹	۲۱۴.۰۰۳	۴.۳۷۲.۴۷۹	۱۲۳.۱۵۴

جدول شماره ۸۷

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۴ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۳۴۳.۴۱۰	۱.۰۳۹.۹۶۴			۳۰۳.۴۴۶	
نفت و گاز	۱.۲۰۵.۸۰۳			۱.۲۰۵.۸۰۳		
استخراج معدن	۱۲۴.۵۰۴	۱.۶۵۱			۱۲۲.۸۵۳	
صنعت(ساخت)	۱.۷۲۷.۴۵۵	۴۹۳.۳۱۷			۱.۲۳۴.۱۳۸	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۳۱.۶۵۰	۲.۸۱۱			۴۲۸.۸۳۹	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۳.۲۶۹	۲.۶۴۶			۲۰.۶۲۳	
ساختمان	۷۱۱.۰۸۴	۱۶۹.۳۴۱			۵۴۱.۷۴۳	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۵۵۵.۴۲۵	۹۳۵.۶۵۲			۶۱۹.۷۷۳	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۱۶.۲۹۴	۶۷۹.۹۳۸			۳۳۶.۳۵۷	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۸.۰۵۶	۲۶.۳۰۹			۸۱.۷۴۷	
اطلاعات و ارتباطات	۱۵۸.۵۴۴	۱۵.۱۶۶			۱۴۳.۳۷۹	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۶۳.۴۵۸					۲۶۳.۴۵۸
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۶۹۲.۵۴۲	۱.۶۲۴.۱۴۱			۶۸.۴۰۱	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۸۱.۹۱۸	۴۴.۴۰۶			۱۳۷.۵۱۲	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۳.۹۵۹	۱.۴۳۷			۱۲.۵۲۲	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۸۰.۰۳۶		۱.۱۸۰.۰۳۶			
آموزش	۴۲۳.۱۶۶	۸.۱۷۱	۳۱۳.۷۸۸		۱۰۱.۲۰۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۲۸.۷۱۰	۱۵.۷۳۳	۱۲۸.۴۸۸		۳۸۴.۴۹۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۲۳.۲۶۹	۵۵.۵۸۱	۳۷.۴۷۹		۳۰.۲۰۹	
جمع	۱۲.۸۱۲.۵۵۳	۵.۱۱۶.۲۶۲	۱.۶۵۹.۷۹۱	۱.۲۰۵.۸۰۳	۴.۵۶۷.۲۳۹	۲۶۳.۴۵۸

جدول شماره ۸۸

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲,۱۶۱,۵۴۵	۱,۶۹۰,۶۶۴			۴۷۰,۸۸۱	
نفت و گاز	۲,۰۹۰,۸۴۰			۲,۰۹۰,۸۴۰		
استخراج معدن	۱۶۹,۴۶۶	۳,۲۴۰			۱۶۶,۲۲۵	
صنعت(ساخت)	۵,۴۶۱,۱۴۶	۱,۷۳۹,۰۸۹			۳,۷۲۲,۰۵۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۹۰,۱۹۷	۲,۸۹۷			۵۸۷,۳۰۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۶,۴۷۹	۵,۳۸۹			۵۱,۰۹۱	
ساختمان	۱,۸۵۵,۲۹۰	۴۸۸,۲۲۰			۱,۳۶۷,۰۷۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲,۰۶۹,۸۴۷	۱,۲۳۱,۲۳۷			۸۳۸,۶۱۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱,۶۵۵,۵۵۰	۱,۰۹۵,۱۱۸			۵۶۰,۴۳۱	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۳۱,۷۹۹	۵۱,۹۰۷			۱۶۹,۸۹۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۸۳,۷۲۰	۲۰,۴۱۸			۲۶۳,۳۰۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۵۶۵,۳۷۶					۵۶۵,۳۷۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱,۸۵۶,۴۹۰	۱,۷۹۰,۹۶۸			۶۵,۵۲۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۵۶,۶۹۵	۶۵,۵۲۱			۱۹۱,۱۷۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۰,۴۱۶	۲,۵۷۸			۱۷,۸۳۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۵۴۶,۰۲۴		۱,۵۴۶,۰۲۴			
آموزش	۶۱۵,۲۳۹	۱۲,۲۴۷	۴۶۳,۵۸۸		۱۳۹,۴۰۵	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۹۸,۵۷۳	۲۴,۶۸۸	۱۹۸,۰۹۷		۴۷۵,۷۸۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۹۳,۳۸۸	۸۶,۳۶۸	۵۳,۳۴۹		۵۳,۶۷۱	
جمع	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۸,۳۱۰,۵۵۰	۲,۲۶۱,۰۵۸	۲,۰۹۰,۸۴۰	۹,۱۴۰,۲۵۶	۵۶۵,۳۷۶

جدول شماره ۸۹

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷۵۱.۷۱۹	۵۸۷.۹۶۱			۱۶۳.۷۵۸	
نفت و گاز	۲۲۹.۹۱۷		۲۲۹.۹۱۷			
استخراج معدن	۴۷.۳۱۹	۹۰۵			۴۶.۴۱۴	
صنعت(ساخت)	۳.۵۹۵.۹۱۶	۱.۱۴۵.۱۱۱			۲.۴۵۰.۸۰۵	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۳۷.۰۳۵	۶۷۳			۱۳۶.۳۶۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۲.۹۹۹	۳.۱۴۸			۲۹.۸۵۱	
ساختمان	۱.۲۲۸.۲۵۶	۳۲۳.۲۱۶			۹۰۵.۰۴۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۴۴.۴۴۷	۲۶۴.۳۷۷			۱۸۰.۰۷۰	
حمل و نقل و انبارداری	۵۷۳.۹۶۰	۳۷۹.۶۶۵			۱۹۴.۲۹۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۱۲.۱۸۷	۲۶.۲۵۵			۸۵.۹۳۲	
اطلاعات و ارتباطات	۹۳.۹۴۸	۶.۷۶۱			۸۷.۱۸۷	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۴.۹۳۰					۲۱۴.۹۳۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۸۷.۵۸۷	۸۱.۶۸۵			۵.۹۰۲	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۸.۸۵۵	۱۵.۰۲۳			۴۳.۸۳۲	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۵.۶۶۵	۷۱۵			۴.۹۵۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۲۰.۱۳۶		۴۲۰.۱۳۶			
آموزش	۱۶۹.۸۱۹	۳.۳۸۰	۱۳۱.۶۱۰		۴۴.۸۲۹	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۵۸.۲۱۲	۵.۵۹۱	۵۱.۹۶۶		۱۰۰.۶۵۵	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۵.۴۷۹	۳۳.۷۰۹	۱۳.۹۹۵		۲۷.۷۷۵	
جمع	۸.۴۳۸.۳۸۴	۲.۸۷۸.۱۷۵	۶۰۷.۷۰۶	۲۲۹.۹۱۷	۴.۵۰۷.۶۵۶	۲۱۴.۹۳۰

جدول شماره ۹۰

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۵ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۴۰۹.۸۲۶	۱.۱۰۲.۷۰۳			۲۰۷.۱۲۳	
نفت و گاز	۱.۸۶۰.۹۲۳			۱.۸۶۰.۹۲۳		
استخراج معدن	۱۲۲.۱۴۷	۲.۳۳۵			۱۱۹.۸۱۱	
صنعت(ساخت)	۱.۸۶۵.۲۳۰	۵۹۳.۹۷۸			۱.۲۷۱.۲۵۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۵۳.۱۶۲	۲.۲۲۵			۴۵۰.۹۳۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۳.۴۸۰	۲.۲۴۰			۲۱.۲۴۰	
ساختمان	۶۲۷.۰۳۴	۱۶۵.۰۰۴			۴۶۲.۰۳۰	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۶۲۵.۴۰۰	۹۶۶.۸۶۰			۶۵۸.۵۴۰	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۰۸۱.۵۹۰	۷۱۵.۴۵۴			۳۶۶.۱۳۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۹.۶۱۲	۲۵.۶۵۲			۸۳.۹۶۰	
اطلاعات و ارتباطات	۱۸۹.۷۷۲	۱۳.۶۵۷			۱۷۶.۱۱۶	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۵۰.۴۴۶					۳۵۰.۴۴۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۷۶۸.۹۰۳	۱.۷۰۹.۲۸۳			۵۹.۶۲۰	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۹۷.۸۴۰	۵۰.۴۹۸			۱۴۷.۳۴۱	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴.۷۵۱	۱.۸۶۳			۱۲.۸۸۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۲۵.۸۸۸		۱.۱۲۵.۸۸۸			
آموزش	۴۴۵.۴۲۰	۸.۸۶۶	۳۴۱.۹۷۸		۹۴.۵۷۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۴۰.۳۶۱	۱۹.۰۹۷	۱۴۶.۱۳۲		۳۷۵.۱۳۲	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۱۷.۹۱۰	۵۲.۶۵۹	۳۹.۳۵۴		۲۵.۸۹۶	
جمع	۱۳.۹۲۹.۶۹۵	۵.۴۳۲.۳۷۵	۱.۶۵۳.۳۵۲	۱.۸۶۰.۹۲۳	۴.۶۳۲.۵۹۹	۳۵۰.۴۴۶

جدول شماره ۹۱

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۲۲۲.۳۷۴	۱.۷۲۵.۳۴۳			۴۹۷.۰۳۱	
نفت و گاز	۲.۰۷۹.۷۰۲			۲.۰۷۹.۷۰۲		
استخراج معدن	۱۸۶.۳۵۷	۴۰۷۲			۱۸۲.۲۸۴	
صنعت (ساخت)	۵.۸۱۱.۲۷۰	۱.۸۳۹.۷۰۲			۳.۹۷۱.۵۶۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۲۰.۵۹۰	۲.۸۶۰			۶۱۷.۷۳۰	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۸.۵۸۳	۱۱.۶۱۳			۴۶.۹۷۰	
ساختمان	۱.۸۰۶.۲۸۶	۵۰۰.۶۷۲			۱.۳۰۵.۶۱۳	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۱۴۴.۵۶۰	۱.۲۵۸.۰۹۲			۸۸۶.۴۶۸	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۷۶۳.۰۵۲	۱.۱۸۴.۰۱۳			۵۷۹.۰۳۸	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۰۷.۳۰۸	۴۷.۷۲۶			۱۵۹.۵۸۳	
اطلاعات و ارتباطات	۳۸۰.۷۵۶	۴۶.۲۱۴			۳۳۴.۵۴۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۶۶.۴۷۷					۶۶۶.۴۷۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۸۵۲.۰۲۴	۱.۷۸۶.۲۲۷			۶۵.۷۹۶	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۶۸.۷۷۹	۶۷.۹۸۹			۲۰۰.۷۹۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۲۰.۹۳۱	۲.۶۴۶			۱۸.۲۸۶	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۶۲۰.۲۸۵		۱.۶۲۰.۲۸۵			
آموزش	۵۵۵.۶۵۳	۱۱.۷۰۷	۴۱۲.۴۰۷		۱۳۱.۵۳۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۴۱.۹۲۷	۱۳.۹۷۵	۱۶۰.۷۱۹		۴۶۷.۲۳۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۸۳.۰۱۵	۸۳.۹۱۵	۵۱.۲۵۱		۴۷.۸۴۹	
جمع	۲۳.۰۸۹.۹۲۸	۸.۵۸۶.۷۶۷	۲.۲۴۴.۶۶۳	۲.۰۷۹.۷۰۲	۹.۵۱۲.۳۲۰	۶۶۶.۴۷۷

جدول شماره ۹۲

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۷۶۵.۲۷۲	۵۹۴.۱۲۰			۱۷۱.۱۵۲	
نفت و گاز	۲۳۸.۷۷۵			۲۳۸.۷۷۵		
استخراج معدن	۵۳.۰۳۶	۱.۱۵۹			۵۱.۸۷۷	
صنعت (ساخت)	۳.۸۵۰.۹۰۵	۱.۲۱۹.۱۰۰			۲.۶۳۱.۸۰۵	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۴۵.۰۵۳	۶۶۸			۱۴۴.۳۸۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۴.۲۵۷	۶.۷۹۱			۲۷.۴۶۶	
ساختمان	۱.۱۷۴.۳۳۴	۳۲۵.۵۰۶			۸۴۸.۸۲۸	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۶۶.۱۳۳	۲۷۳.۴۵۴			۱۹۲.۶۷۹	
حمل و نقل و انبارداری	۶۱۵.۶۹۸	۴۱۳.۴۸۴			۲۰۲.۲۱۳	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۷.۶۹۶	۲۴.۷۹۳			۸۲.۹۰۳	
اطلاعات و ارتباطات	۱۲۶.۴۶۲	۱۵.۳۴۹			۱۱۱.۱۱۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۷۰.۶۰۶					۲۷۰.۶۰۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۰.۷۸۸	۸۵.۱۰۳			۵.۶۸۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۶۲.۹۸۹	۱۵.۹۳۳			۴۷.۰۵۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۶.۱۹۰	۷۸۲			۵.۴۰۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۴۵۵.۶۱۲		۴۵۵.۶۱۲			
آموزش	۱۵۸.۴۳۱	۳.۳۳۸	۱۱۰.۸۷۴		۴۴.۲۱۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۴۸.۴۵۹	۳.۲۳۲	۴۳.۲۰۹		۱۰۲.۰۱۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۲.۱۰۷	۳۳.۰۶۲	۱۳.۷۷۹		۲۵.۲۶۶	
جمع	۸.۸۴۲.۸۰۳	۳.۰۱۵.۸۷۵	۶۲۳.۴۷۴	۲۳۸.۷۷۵	۴.۶۹۴.۰۷۲	۲۷۰.۶۰۶

جدول شماره ۹۳

ارزش افزوده بخش های نهادی به تفکیک فعالیت های اقتصادی به قیمت های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۶ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت های غیرمالی	شرکت های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۴۵۷.۱۰۲	۱.۱۳۱.۲۲۳			۳۲۵.۸۷۹	
نفت و گاز	۱.۸۴۰.۹۲۶			۱.۸۴۰.۹۲۶		
استخراج معدن	۱۳۳.۳۲۱	۲.۹۱۳			۱۳۰.۴۰۷	
صنعت (ساخت)	۱.۹۶۰.۳۶۵	۶۲۰.۶۰۲			۱.۳۳۹.۷۶۲	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۷۵.۵۳۶	۲.۱۹۱			۴۷۳.۳۴۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه	۲۴.۳۲۶	۴.۸۲۲			۱۹.۵۰۴	
ساختمان	۶۳۱.۹۵۱	۱۷۵.۱۶۶			۴۵۶.۷۸۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۶۷۸.۴۲۸	۹۸۴.۶۳۸			۶۹۳.۷۸۹	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۱۴۷.۳۵۴	۷۷۰.۵۲۹			۳۷۶.۸۲۵	
فعالیت های مربوط به تامین جا و غذا	۹۹.۶۱۳	۲۲.۹۳۲			۷۶.۶۸۰	
اطلاعات و ارتباطات	۲۵۴.۳۹۵	۳۰.۸۶۵			۲۲۳.۴۳۰	
فعالیت های مالی و بیمه	۳۹۵.۸۷۱					۳۹۵.۸۷۱
فعالیت های املاک و مستغلات	۱.۷۶۱.۲۳۵	۱.۷۰۱.۱۲۴			۶۰.۱۱۱	
فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی	۲۰۵.۷۸۹	۵۲.۰۵۵			۱۵۳.۷۳۴	
فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۴.۷۴۱	۱.۸۶۳			۱۲.۸۷۸	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۱۶۴.۶۷۳		۱.۱۶۴.۶۷۳			
آموزش	۳۹۷.۲۲۲	۸.۳۶۹	۳۰۱.۵۳۳		۸۷.۳۲۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۹۳.۴۶۸	۱۰.۷۴۳	۱۱۷.۵۱۰		۳۶۵.۲۱۶	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت های خدماتی	۱۱۰.۹۰۸	۵۰.۸۵۳	۳۷.۴۷۲		۲۲.۵۸۳	
جمع	۱۴.۲۴۷.۱۲۵	۵.۵۷۰.۸۹۱	۱.۶۲۱.۱۸۹	۱.۸۴۰.۹۲۶	۴.۸۱۸.۲۴۸	۳۹۵.۸۷۱

جدول شماره ۹۴

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۲۳۸.۹۹۴	۱.۷۳۵.۴۶۶			۵۰۲.۵۲۸	
نفت و گاز	۱.۷۲۲.۸۷۶			۱.۷۲۲.۸۷۶		
استخراج معدن	۱۷۹.۳۰۱	۵.۳۳۲			۱۷۳.۹۶۹	
صنعت(ساخت)	۵.۶۴۵.۲۰۸	۱.۸۲۸.۳۰۲			۳.۸۱۶.۹۰۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۳۶.۵۶۱	۱.۹۴۹			۶۳۴.۶۱۲	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۵۸.۸۰۱	۱۳.۰۰۹			۴۵.۷۹۲	
ساختمان	۱.۶۰۰.۳۱۴	۴۸۰.۲۸۷			۱.۱۲۰.۰۲۷	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲.۰۳۶.۲۷۶	۱.۲۱۳.۶۷۹			۸۲۲.۵۹۷	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۷۳۹.۸۷۴	۱.۱۹۰.۴۰۵			۵۴۹.۴۶۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۲۰۰.۳۴۳	۵۵.۰۷۲			۱۴۵.۲۷۲	
اطلاعات و ارتباطات	۵۱۵.۵۹۶	۵۷.۴۲۰			۴۵۸.۱۷۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۲۹.۶۱۱					۶۲۹.۶۱۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۹۲۹.۱۵۶	۱.۸۵۴.۰۰۷			۷۵.۱۴۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۷۴.۹۸۰	۷۸.۶۱۵			۱۹۶.۳۶۶	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۸.۶۰۰	۲۰۸۸			۱۶.۵۱۲	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۴۲۶.۳۹۴		۱.۴۲۶.۳۹۴			
آموزش	۶۰۷.۴۷۸	۱۷.۲۳۹	۴۷۸.۷۸۷		۱۱۱.۴۶۲	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۲۲.۶۵۶	۲۲.۸۰۵	۱۷۷.۲۰۷		۴۲۲.۶۴۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۲۰۵.۵۵۳	۹۸.۹۰۵	۶۳.۳۸۳		۴۳.۲۶۵	
جمع	۲۲.۲۸۸.۵۷۲	۸.۶۵۴.۵۷۰	۲.۱۴۵.۷۷۱	۱.۷۲۲.۸۷۶	۹.۱۳۵.۷۴۴	۶۲۹.۶۱۱

جدول شماره ۹۵

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۸۱۵.۰۴۶	۶۳۱.۷۵۰			۱۸۳.۳۹۶	
نفت و گاز	۲۲۰.۴۹۱		۲۲۰.۴۹۱			
استخراج معدن	۵۳.۳۸۹	۱.۵۸۸			۵۱.۸۰۲	
صنعت(ساخت)	۳.۷۴۸.۴۷۷	۱.۲۱۴.۰۱۲			۲.۵۳۴.۴۶۶	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۴۷.۹۶۰	۴۵۳			۱۴۷.۵۰۷	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۴.۳۸۳	۷.۶۰۷			۲۶.۷۷۶	
ساختمان	۹۶۹.۵۱۸	۲۹۰.۹۷۲			۶۷۸.۵۴۶	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۴۱.۲۷۶	۲۶۳.۰۱۳			۱۷۸.۲۶۳	
حمل و نقل و انبارداری	۶۰۸.۰۷۳	۴۱۶.۰۳۸			۱۹۲.۰۳۵	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۱.۹۸۲	۲۸.۰۳۴			۷۳.۹۴۹	
اطلاعات و ارتباطات	۱۷۱.۸۳۷	۱۹.۱۳۷			۱۵۲.۷۰۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۲۵.۱۶۱					۲۲۵.۱۶۱
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۷.۸۷۴	۹۰.۷۱۸			۷.۱۵۶	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۷۲.۱۷۲	۲۰.۶۳۳			۵۱.۵۳۹	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۵.۶۰۶	۶۲۹			۴.۹۷۶	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳۷۷.۸۰۸		۳۷۷.۸۰۸			
آموزش	۱۶۵.۳۰۱	۴.۶۸۸	۱۲۱.۴۳۳		۳۹.۱۸۰	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۳۴.۹۱۹	۴.۹۴۱	۴۴.۹۴۴		۸۵.۰۳۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۷۴.۹۲۱	۳۶.۰۴۹	۱۶.۰۷۶		۲۲.۷۹۶	
جمع	۸.۴۶۶.۱۹۵	۳.۰۳۰.۲۶۳	۵۶۰.۲۶۱	۲۲۰.۴۹۱	۴.۴۳۰.۰۲۰	۲۲۵.۱۶۱

جدول شماره ۹۶

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۷ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۴۲۳.۹۴۸	۱.۱۰۳.۷۱۶			۳۲۰.۲۳۲	
نفت و گاز	۱.۵۰۲.۳۸۵			۱.۵۰۲.۳۸۵		
استخراج معدن	۱۲۵.۹۱۲	۳.۷۴۵			۱۲۲.۱۶۸	
صنعت (ساخت)	۱.۸۹۶.۷۳۱	۶۱۴.۲۹۰			۱.۲۸۲.۴۴۱	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۴۸۸.۶۰۱	۱.۴۹۶			۴۸۷.۱۰۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۴.۴۱۸	۵.۴۰۲			۱۹.۰۱۵	
ساختمان	۶۳۰.۷۹۶	۱۸۹.۳۱۵			۴۴۱.۴۸۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۵۹۵.۰۰۰	۹۵۰.۶۶۶			۶۴۴.۳۳۴	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۱۳۱.۸۰۱	۷۷۴.۳۶۸			۳۵۷.۴۳۴	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۹۸.۳۶۱	۲۷.۰۳۸			۷۱.۳۲۳	
اطلاعات و ارتباطات	۳۴۳.۷۵۸	۳۸.۲۸۳			۳۰۵.۴۷۵	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۰۴.۴۵۰					۴۰۴.۴۵۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۸۳۱.۲۸۲	۱.۷۶۳.۲۸۹			۶۷.۹۹۳	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۰۲.۸۰۸	۵۷.۹۸۱			۱۴۴.۸۲۷	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۲.۹۹۴	۱.۴۵۹			۱۱.۵۳۵	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۰۴۸.۵۸۶		۱.۰۴۸.۵۸۶			
آموزش	۴۴۲.۱۷۶	۱۲.۵۴۱	۳۵۷.۳۵۴		۷۲.۲۸۲	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۸۷.۷۳۷	۱۷.۸۶۳	۱۳۲.۲۶۳		۳۳۷.۶۱۰	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۳۰.۶۳۱	۶۲.۸۵۵	۴۷.۳۰۷		۲۰.۴۶۹	
جمع	۱۳.۸۲۲.۳۷۷	۵.۶۲۴.۳۰۷	۱.۵۸۵.۵۱۰	۱.۵۰۲.۳۸۵	۴.۷۰۵.۷۲۴	۴۰۴.۴۵۰

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲.۴۴۲.۱۱۰	۱.۸۳۳.۷۱۳			۶۰۸.۳۹۷	
نفت و گاز	۱.۱۷۲.۸۱۹			۱.۱۷۲.۸۱۹		
استخراج معدن	۱۹۳.۹۶۸	۴۰.۵۵			۱۸۹.۹۱۲	
صنعت(ساخت)	۵.۶۵۸.۰۶۵	۱.۷۱۸.۳۰۶			۳.۹۳۹.۷۵۹	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۶۰.۹۶۵	۶.۶۱۹			۶۵۴.۳۴۶	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۶۱.۳۱۲	۱۶.۱۰۰			۴۵.۲۱۲	
ساختمان	۱.۵۶۵.۵۷۰	۴۵۱.۲۳۵			۱.۱۱۴.۳۳۵	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۹۷۶.۷۹۷	۱.۱۵۳.۳۳۹			۸۲۳.۴۵۷	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۷۹۱.۰۶۷	۱.۲۴۱.۸۶۳			۵۴۹.۲۰۴	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۶۷.۱۰۳	۴۵.۷۱۶			۱۲۱.۳۸۷	
اطلاعات و ارتباطات	۶۱۳.۶۱۰	۷۶.۳۴۷			۵۳۶.۲۶۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۴۸.۱۲۲					۶۴۸.۱۲۲
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۹۴۳.۲۹۶	۱.۸۷۰.۱۵۸			۷۳.۱۳۸	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۲۲۶.۵۱۴	۷۱.۲۴۰			۱۵۵.۲۷۴	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۶.۰۴۶	۱.۹۵۹			۱۴.۰۸۷	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۳۲۳.۳۶۲		۱.۳۲۳.۳۶۲			
آموزش	۶۲۳.۲۷۳	۱۷.۰۰۲	۵۰۴.۳۸۳		۱۰۱.۸۸۷	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۷۳.۹۱۳	۲۴.۱۰۸	۱۶۳.۱۰۱		۳۸۶.۷۰۴	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۷۵.۶۹۶	۸۳.۴۳۵	۴۲.۹۵۶		۴۹.۳۰۶	
جمع	۲۱.۸۳۲.۶۰۸	۸.۶۱۵.۱۹۸	۲.۰۳۳.۸۰۲	۱.۱۷۲.۸۱۹	۹.۳۶۲.۶۶۷	۶۴۸.۱۲۲

جدول شماره ۹۸

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۸۸۸.۲۵۰	۶۶۶.۹۶۳			۲۲۱.۲۸۸	
نفت و گاز	۲۱۴.۶۸۴			۲۱۴.۶۸۴		
استخراج معدن	۵۷.۹۱۹	۱.۲۱۱			۵۶.۷۰۸	
صنعت(ساخت)	۳.۷۵۴.۱۹۶	۱.۱۴۰.۱۱۷			۲.۶۱۴.۰۷۹	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۵۵.۳۲۰	۱.۵۵۵			۱۵۳.۷۶۵	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۵.۹۳۷	۹.۴۳۷			۲۶.۵۰۰	
ساختمان	۹۳۸.۶۰۲	۲۷۰.۵۲۸			۶۶۸.۰۷۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۳۲.۰۹۹	۲۵۲.۱۰۳			۱۷۹.۹۹۶	
حمل و نقل و انبارداری	۶۲۴.۷۳۴	۴۳۳.۱۶۹			۱۹۱.۵۶۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۸۶.۸۳۱	۲۳.۷۵۵			۶۳.۰۷۶	
اطلاعات و ارتباطات	۲۰۳.۲۱۶	۲۵.۳۲۶			۱۷۷.۸۹۰	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۲۱۲.۱۵۲					۲۱۲.۱۵۲
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۰.۵۰۶	۸۴.۴۹۹			۶.۰۰۷	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۹.۹۸۴	۱۸.۸۶۶			۴۱.۱۱۹	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴.۸۵۹	۵۹۳			۴.۲۶۵	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۳۱۷.۱۴۴		۳۱۷.۱۴۴			
آموزش	۱۵۵.۵۹۴	۴.۲۴۴	۱۱۲.۸۹۸		۳۸.۴۵۱	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۲۰.۵۶۵	۵.۰۶۵	۳۶.۵۰۷		۷۸.۹۹۳	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۶۵.۲۶۶	۳۰.۹۹۳	۹.۶۱۵		۲۴.۶۵۷	
جمع	۸.۴۱۷.۸۵۹	۲.۹۶۸.۴۲۴	۴۷۶.۱۶۴	۲۱۴.۶۸۴	۴.۵۴۶.۴۳۴	۲۱۲.۱۵۲

جدول شماره ۹۹

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۸ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱.۵۵۳.۸۶۰	۱.۱۶۶.۷۵۱			۳۸۷.۱۰۹	
نفت و گاز	۹۵۸.۱۳۵			۹۵۸.۱۳۵		
استخراج معدن	۱۳۶.۰۴۹	۲.۸۴۵			۱۳۳.۲۰۴	
صنعت(ساخت)	۱.۹۰۳.۸۶۹	۵۷۸.۱۸۹			۱.۳۲۵.۶۸۰	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۰۵.۶۴۵	۵۰.۶۴			۵۰۰.۵۸۱	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۵.۳۷۵	۶.۶۶۳			۱۸.۷۱۱	
ساختمان	۶۲۶.۹۶۸	۱۸۰.۷۰۷			۴۴۶.۲۶۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱.۵۴۴.۶۹۷	۹۰۱.۲۳۶			۶۴۳.۴۶۱	
حمل و نقل و انبارداری	۱.۱۶۶.۳۳۳	۸۰۸.۶۹۴			۳۵۷.۶۳۹	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۸۰.۲۷۱	۲۱.۹۶۱			۵۸.۳۱۱	
اطلاعات و ارتباطات	۴۰۹.۳۹۴	۵۱.۰۲۱			۳۵۸.۳۷۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۳۵.۹۷۰					۴۳۵.۹۷۰
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱.۸۵۲.۷۹۰	۱.۷۸۵.۶۵۹			۶۷.۱۳۱	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۶۶.۵۳۰	۵۲.۳۷۵			۱۱۴.۱۵۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۱.۱۸۷	۱.۳۶۶			۹.۸۲۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱.۰۰۶.۲۱۸		۱.۰۰۶.۲۱۸			
آموزش	۴۶۷.۶۷۹	۱۲.۷۵۸	۳۹۱.۴۸۵		۶۳.۴۳۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۵۳.۳۴۸	۱۹.۰۴۴	۱۳۶.۵۹۳		۳۰۷.۷۱۱	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۱۰.۴۳۱	۵۲.۴۴۱	۳۳.۳۴۱		۲۴.۶۴۸	
جمع	۱۳.۴۱۴.۷۴۹	۵.۶۴۶.۷۷۴	۱.۵۵۷.۶۳۸	۹۵۸.۱۳۵	۴.۸۱۶.۲۳۳	۴۳۵.۹۷۰

ارزش ستانده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۲,۴۹۱,۹۵۹	۱,۸۶۳,۸۴۴			۶۲۸,۱۱۶	
نفت و گاز	۱,۲۵۸,۵۶۳			۱,۲۵۸,۵۶۳		
استخراج معدن	۲۲۱,۰۹۷	۲,۳۳۵			۲۱۸,۷۶۲	
صنعت(ساخت)	۶,۱۱۴,۷۴۰	۱,۷۱۶,۹۵۴			۴,۳۹۷,۷۸۶	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۶۹۹,۲۹۶	۶,۲۷۲			۶۹۳,۰۲۴	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۶۲,۹۲۰	۲۰,۰۸۴			۴۲,۸۳۷	
ساختمان	۱,۶۱۹,۸۲۰	۴۵۱,۸۹۹			۱,۱۶۷,۹۲۱	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۲,۰۶۵,۶۴۷	۱,۲۰۶,۶۵۹			۸۵۸,۹۸۸	
حمل و نقل و انبارداری	۱,۷۶۷,۳۹۱	۱,۲۲۰,۴۹۹			۵۴۶,۸۹۲	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۱۰۱,۲۲۱	۳۰,۷۶۲			۷۰,۴۵۹	
اطلاعات و ارتباطات	۸۱۹,۰۹۰	۱۱۱,۱۳۸			۷۰۷,۹۵۲	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۶۶۹,۵۳۷					۶۶۹,۵۳۷
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۲,۰۰۸,۰۹۷	۱,۹۳۸,۴۳۳			۶۹,۶۶۴	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۹۱,۷۳۳	۶۳,۱۶۸			۱۲۸,۵۶۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۵,۵۲۲	۱,۸۵۲			۱۳,۶۷۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۱,۲۶۴,۲۵۸		۱,۲۶۴,۲۵۸			
آموزش	۵۶۹,۳۱۸	۱۳,۲۶۷	۴۷۰,۸۱۸		۸۵,۲۳۳	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۵۶۹,۱۳۹	۲۵,۹۱۱	۱۷۵,۲۴۳		۳۶۷,۹۸۵	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۷۶,۱۹۷	۸۸,۹۱۵	۴۷,۱۳۲		۴۰,۱۴۹	
جمع	۲۲,۶۸۵,۵۴۷	۸,۷۶۱,۹۹۰	۱,۹۵۷,۴۵۳	۱,۲۵۸,۵۶۳	۱۰,۰۳۸,۰۰۴	۶۶۹,۵۳۷

جدول شماره ۱۰۱

مصرف واسطه بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۸۸۸.۹۱۷	۶۶۴.۸۵۹			۲۲۴.۰۵۸	
نفت و گاز	۲۰۸.۳۱۹			۲۰۸.۳۱۹		
استخراج معدن	۶۵.۵۰۱	۶۹۲			۶۴.۸۰۹	
صنعت(ساخت)	۴,۰۷۳,۸۸۲	۱,۱۴۳,۹۰۳			۲,۹۲۹,۹۷۹	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۱۶۳,۹۹۷	۱,۴۷۱			۱۶۲,۵۲۷	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۳۶,۸۹۱	۱۱,۷۷۵			۲۵,۱۱۶	
ساختمان	۹۴۷,۶۵۴	۲۶۴,۳۷۷			۶۸۳,۲۷۷	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۴۵۴,۶۵۶	۲۶۵,۵۹۰			۱۸۹,۰۶۶	
حمل و نقل و انبارداری	۶۲۰,۷۹۵	۴۲۸,۷۰۰			۱۹۲,۰۹۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۵۳,۴۳۰	۱۶,۲۳۸			۳۷,۱۹۲	
اطلاعات و ارتباطات	۲۶۹,۹۴۰	۳۶,۶۲۷			۲۳۳,۳۱۳	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۱۹۷,۵۶۶					۱۹۷,۵۶۶
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۹۵,۱۲۱	۸۹,۲۸۳			۵,۸۳۹	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۵۱,۲۸۷	۱۶,۸۹۷			۳۴,۳۹۰	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۴,۷۲۳	۵۶۳			۴,۱۶۰	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۲۷۸,۵۵۴		۲۷۸,۵۵۴			
آموزش	۱۳۱,۰۵۹	۳,۰۵۴	۹۴,۶۰۷		۳۳,۳۹۸	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۱۶,۷۴۷	۵,۳۱۵	۳۵,۲۱۴		۷۶,۲۱۸	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۶۵,۲۷۹	۳۲,۹۴۲	۹,۴۷۱		۲۲,۸۶۶	
جمع	۸,۷۲۴,۳۱۸	۲,۹۸۲,۲۸۵	۴۱۷,۸۴۶	۲۰۸,۳۱۹	۴,۹۱۸,۳۰۲	۱۹۷,۵۶۶

جدول شماره ۱۰۲

ارزش افزوده بخش‌های نهادی به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - سال ۱۳۹۹ (میلیارد ریال)

فعالیت / نهاد	کل اقتصاد	خانوارها	دولت عمومی	نفت	شرکت‌های غیرمالی	شرکت‌های مالی
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۱,۶۰۳,۰۴۲	۱,۱۹۸,۹۸۴			۴۰۴,۰۵۸	
نفت و گاز	۱,۰۵۰,۲۴۴			۱,۰۵۰,۲۴۴		
استخراج معدن	۱۵۵,۵۹۶	۱,۶۴۳			۱۵۳,۹۵۲	
صنعت(ساخت)	۲,۰۴۰,۸۵۸	۵۷۳,۰۵۱			۱,۴۶۷,۸۰۷	
تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۵۳۵,۲۹۹	۴,۸۰۱			۵۳۰,۴۹۸	
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۲۶,۰۲۹	۸,۳۰۸			۱۷,۷۲۱	
ساختمان	۶۷۲,۱۶۶	۱۸۷,۵۲۱			۴۸۴,۶۴۴	
عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری	۱,۶۱۰,۹۹۱	۹۴۱,۰۶۹			۶۶۹,۹۲۲	
حمل و نقل و انبارداری	۱,۱۴۶,۵۹۶	۷۹۱,۷۹۹			۳۵۴,۷۹۶	
فعالیت‌های مربوط به تامین جا و غذا	۴۷,۷۹۱	۱۴,۵۲۴			۳۳,۲۶۷	
اطلاعات و ارتباطات	۵۴۹,۱۵۰	۷۴,۵۱۱			۴۷۴,۶۳۹	
فعالیت‌های مالی و بیمه	۴۷۱,۹۷۲				۴۷۱,۹۷۲	
فعالیت‌های املاک و مستغلات	۱,۹۱۲,۹۷۵	۱,۸۴۹,۱۵۰			۶۳,۸۲۵	
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۱۴۰,۴۴۶	۴۶,۲۷۱			۹۴,۱۷۵	
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۱۰,۷۹۹	۱,۲۸۸			۹,۵۱۱	
اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی	۹۸۵,۷۰۴		۹۸۵,۷۰۴			
آموزش	۴۳۸,۲۶۰	۱۰,۲۱۳	۳۷۶,۲۱۱		۵۱,۸۳۶	
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۴۵۲,۳۹۲	۲۰,۵۹۶	۱۴۰,۰۲۹		۲۹۱,۷۶۷	
هنر، سرگرمی، تفریح، ورزش و سایر فعالیت‌های خدماتی	۱۱۰,۹۱۸	۵۵,۹۷۳	۳۷,۶۶۲		۱۷,۲۸۳	
جمع	۱۳,۹۶۱,۲۲۹	۵,۷۷۹,۷۰۵	۱,۵۳۹,۶۰۷	۱,۰۵۰,۲۴۴	۵,۱۱۹,۷۰۱	۴۷۱,۹۷۲

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	۶,۸۹۶,۰۰۰	۷,۸۹۵,۶۷۷	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۴۰,۷۹۱,۳۷۷
اضافه میشود: خالص جبران خدمات دریافتنی از دنیای خارج	-۱,۱۸۳	-۷۵	۲,۷۰۸	۳,۴۷۶	-۳,۳۹۸	-۱,۶۴۶	۱,۹۵۸	۱۶,۶۴۱	-۱۵,۱۳۷	-۲۲,۰۵۱
جبران خدمات دریافتنی از دنیای خارج	۴,۸۰۳	۸,۳۳۹	۱۱,۱۷۵	۱۲,۵۹۶	۱۲,۲۱۳	۱۵,۰۵۰	۱۸,۶۰۸	۳۲,۶۷۲	۴۰,۹۷	۹,۵۱۹
جبران خدمات پرداختنی به دنیای خارج	۵,۹۸۷	۸,۴۱۴	۸,۴۶۸	۹,۱۳۰	۱۵,۶۱۱	۱۶,۶۹۵	۱۶,۶۵۱	۱۶,۰۳۱	۱۹,۳۳۴	۳۱,۵۷۰
اضافه میشود: خالص درآمد مالکیت دریافتنی از دنیای خارج	۶,۳۰۲	۵۱,۶۷۷	۶۵,۱۲۵	۵۹,۶۰۴	۱۲,۴۲۱	۱۸,۲۶۹	۱۸,۵۳۷	۹۶,۱۰۱	۲۰,۲۰۹	-۴۶,۵۵۱
درآمد مالکیت دریافتنی از دنیای خارج	۲۴,۱۱۰	۷۲,۷۸۳	۹۰,۹۹۶	۱۰۱,۴۸۶	۵۴,۹۲۶	۷۰,۵۱۱	۸۲,۷۷۸	۲۳۰,۱۴۰	۲۱۱,۷۴۳	۲۳۸,۸۵۲
درآمد مالکیت پرداختنی به دنیای خارج	۱۷,۸۰۸	۲۱,۱۰۶	۲۵,۸۷۱	۴۱,۸۸۳	۴۲,۵۰۵	۵۲,۲۴۲	۶۵,۲۴۲	۱۳۴,۰۳۸	۱۹۱,۵۳۵	۲۸۵,۴۰۳
خالص جبران خدمات و درآمد مالکیت دریافتنی از دنیای خارج	۵,۱۱۹	۵۱,۶۰۲	۶۷,۸۳۳	۶۳,۰۷۹	۹,۰۲۳	۱۶,۶۲۳	۲۰,۴۹۴	۱۱۲,۷۴۲	۵,۰۷۲	-۶۸,۶۰۲
جبران خدمات و درآمد مالکیت دریافتنی از دنیای خارج	۲۸,۹۱۳	۸۱,۱۲۲	۱۰۲,۱۷۱	۱۱۴,۰۸۲	۶۷,۱۳۹	۸۵,۵۶۱	۱۰۲,۳۸۷	۲۶۲,۸۱۱	۲۱۵,۸۴۰	۲۴۸,۳۷۱
جبران خدمات و درآمد مالکیت پرداختنی به دنیای خارج	۲۳,۷۹۴	۲۹,۵۲۰	۳۴,۳۳۸	۵۱,۰۰۳	۵۸,۱۱۶	۶۸,۹۳۸	۸۱,۸۹۲	۱۵۰,۰۶۹	۲۱۰,۷۶۹	۳۱۶,۹۷۳
درآمد ناخالص ملی به قیمت بازار	۶,۹۰۱,۱۱۹	۷,۹۴۷,۲۷۸	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۴۰,۷۲۲,۷۷۵
اضافه میشود: خالص انتقالات جاری دریافتنی از دنیای خارج	۹,۶۸۲	۱۸,۹۵۵	۲۱,۰۸۴	۲۱,۹۸۶	۲۴,۲۴۷	۲۰,۸۵۸	۲۹,۰۰۲	۷۷,۰۰۳	۱۱۲,۴۳۹	۱۵۵,۵۱۰
انتقالات جاری دریافتنی از دنیای خارج	۱۲,۷۳۶	۲۴,۵۵۹	۲۹,۷۵۳	۳۰,۸۰۰	۳۲,۹۰۸	۳۳,۱۸۲	۳۸,۵۳۵	۸۹,۶۰۴	۱۲۴,۳۹۳	۱۹۴,۸۳۸
انتقالات جاری پرداختنی به دنیای خارج	۳,۰۵۴	۵,۶۰۴	۸,۶۶۹	۸,۸۱۴	۸,۶۶۱	۱۲,۳۲۵	۹,۵۳۳	۱۲,۶۰۱	۱۱,۹۵۴	۳۹,۳۲۸
درآمد قابل تصرف ملی - ناخالص	۶,۹۱۰,۸۰۱	۷,۹۶۶,۲۳۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۴۰,۸۷۸,۲۸۵

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کسر میشود: هزینه مصرفی نهایی / مصرفی نهایی واقعی	۳,۸۲۵,۴۷۲	۴,۸۲۶,۹۰۴	۶,۳۶۱,۹۱۸	۷,۳۷۳,۵۴۲	۸,۳۵۰,۵۲۴	۹,۶۲۷,۸۷۹	۱۰,۸۷۵,۰۶۵	۱۳,۷۹۱,۶۶۱	۱۷,۶۱۶,۰۸۸	۲۴,۷۶۰,۷۹۳
پس انداز ملی - ناخالص	۳,۰۸۵,۳۲۹	۳,۱۳۹,۳۳۰	۴,۳۶۱,۹۹۶	۴,۹۶۶,۲۳۲	۳,۷۸۶,۶۳۶	۴,۸۱۸,۴۹۳	۵,۹۱۰,۸۵۱	۸,۰۲۵,۱۵۴	۹,۸۶۵,۴۳۶	۱۶,۱۱۷,۴۹۱
اضافه میشود: خالص انتقالات سرمایه ای دریافتی از دنیای خارج	-۴۷,۲۶۲	-۱۶,۴۴۵	-۱۵,۷۹۷	-۲۰,۷۳۸	-۱۴,۷۵۹	-۱۷۲,۹۶۹	-۲۵۱,۹۶۴	-۴۱۱,۲۸۳	-۶۰۷,۰۰۱	
انتقالات سرمایه ای دریافتی از دنیای خارج
انتقالات سرمایه ای پرداختی به دنیای خارج	۴۷,۲۶۲	۱۶,۴۴۵	۱۵,۷۹۷	۲۰,۷۳۸	۱۴,۷۵۹	۱۷۲,۹۶۹	۲۵۱,۹۶۴	۴۱۱,۲۸۳	۶۰۷,۰۰۱	
کسر میشود: تشکیل سرمایه ناخالص	۲,۴۸۳,۷۱۹	۲,۸۷۰,۱۵۴	۳,۷۱۶,۴۲۲	۴,۵۲۶,۸۴۷	۳,۸۷۱,۱۱۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۵,۳۲۱,۶۰۲	۷,۱۸۲,۱۶۰	۱۰,۲۰۶,۵۹۴	
کسر میشود: خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیر مالی										
کسر می‌شود: اشتباهات آماری	-۹,۵۰۲	۱۳۰,۶۱۷	۲۰۷,۹۲۵	۳۱۶,۳۳۸	۱۲۲,۰۱۹	۳۰۷,۸۰۵	۴۱۸,۱۶۱	-۱۳۹,۹۶۱	۵۷۷,۴۹۷	
خالص وام‌دهی / وام‌گیری	۵۶۳,۸۵۰	۱۲۲,۱۱۴	۴۲۱,۸۵۲	۱۰۲,۳۰۸	-۲۲۱,۲۵۸	۱۴۳,۴۰۶	-۸۰,۸۷۷	۵۷۱,۶۷۲	-۱,۵۲۵,۶۵۶	
کسر میشود: مصرف سرمایه های ثابت	۷۲۸,۶۹۴	۱,۱۴۷,۵۵۹	۱,۶۷۳,۷۹۳	۱,۹۷۵,۹۷۶	۲,۱۲۵,۱۶۲	۲,۳۰۵,۳۴۹	۲,۷۵۸,۳۱۰	۴,۶۵۳,۷۶۰	۶,۴۸۳,۴۲۸	۱۱,۵۷۳,۹۰۳
درآمد ملی به قیمت بازار - خالص	۶,۱۷۲,۴۲۵	۶,۷۹۹,۷۱۹	۹,۰۲۹,۰۳۸	۱۰,۳۴۱,۸۱۱	۹,۹۸۷,۷۵۱	۱۲,۱۲۰,۱۶۶	۱۳,۹۹۸,۷۰۳	۱۷,۰۸۶,۰۵۲	۲۰,۸۸۵,۶۵۷	۲۹,۱۴۸,۸۷۲
درآمد قابل تصرف ملی - خالص	۶,۱۸۲,۱۰۷	۶,۸۱۸,۶۷۴	۹,۰۵۰,۱۲۲	۱۰,۳۶۳,۷۹۷	۱۰,۰۱۱,۹۹۷	۱۲,۱۴۱,۰۲۳	۱۴,۰۲۷,۷۰۵	۱۷,۱۶۳,۰۵۶	۲۰,۹۹۸,۰۹۵	۲۹,۳۰۴,۳۸۲
پس انداز ملی - خالص	۲,۳۵۶,۶۳۵	۱,۹۹۱,۷۷۱	۲,۶۸۸,۲۰۳	۲,۹۹۰,۲۵۵	۱,۶۶۱,۴۷۳	۲,۵۱۳,۱۴۴	۳,۱۵۲,۶۴۰	۳,۳۷۱,۳۹۵	۳,۳۸۲,۰۰۸	۴,۵۴۳,۵۸۸

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
عرضه کل - منابع	۱۲,۲۵۲,۴۴۵	۱۴,۸۳۳,۵۱۹	۱۹,۷۷۷,۵۰۷	۲۲,۷۶۲,۴۹۴	۲۲,۰۵۲,۳۰۴	۲۵,۶۱۷,۵۴۸	۳۰,۲۱۶,۴۸۹	۴۱,۳۵۰,۴۵۳	۵۴,۰۰۱,۹۹۱	۸۲,۲۸۲,۲۱۶
ستانده کل	۱۱,۱۰۱,۶۴۰	۱۳,۰۷۳,۲۷۰	۱۷,۳۶۲,۴۹۸	۱۹,۷۵۲,۹۳۳	۱۹,۲۳۷,۷۳۱	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۵,۹۸۳,۸۲۶	۳۴,۷۱۲,۷۹۶	۴۵,۶۴۹,۱۰۵	۷۱,۳۳۵,۱۴۸
خالص مالیات بر محصولات	۲۷,۷۱۶	۵۳,۶۷۳	۸۵,۵۳۸	۲۴۹,۷۰۹	۳۰۸,۸۵۵	۴۷۹,۱۹۵	۵۴۹,۱۱۴	۷۰۱,۳۰۵	۸۹۰,۵۹۲	۹۹۹,۸۶۴
واردات کالاها و خدمات	۱,۱۲۳,۰۹۰	۱,۷۰۶,۵۷۵	۲,۳۲۹,۴۷۰	۲,۷۵۹,۸۵۲	۲,۵۰۵,۷۱۸	۲,۷۷۰,۲۷۳	۳,۶۸۳,۵۴۹	۵,۹۳۶,۳۵۲	۷,۴۶۲,۲۹۴	۹,۹۴۷,۲۰۴
تقاضای کل - مصارف	۱۲,۲۵۲,۴۴۵	۱۴,۸۳۳,۵۱۹	۱۹,۷۷۷,۵۰۷	۲۲,۷۶۲,۴۹۴	۲۲,۰۵۲,۳۰۴	۲۵,۶۱۷,۵۴۸	۳۰,۲۱۶,۴۸۹	۴۱,۳۵۰,۴۵۳	۵۴,۰۰۱,۹۹۱	۸۲,۲۸۲,۲۱۶
هزینه های مصرفی	۳,۸۲۵,۴۷۲	۴,۸۲۶,۹۰۴	۶,۳۶۱,۹۱۸	۷,۳۷۳,۵۴۲	۸,۳۵۰,۵۲۴	۹,۶۲۷,۸۷۹	۱۰,۸۷۵,۰۶۵	۱۳,۷۹۱,۶۶۱	۱۷,۶۱۶,۰۸۸	۲۴,۷۶۰,۷۹۳
تشکیل سرمایه ناخالص	۲,۴۸۳,۷۱۹	۲,۸۷۰,۱۵۴	۳,۷۱۶,۴۲۲	۴,۵۲۶,۸۴۷	۳,۸۷۱,۱۱۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۵,۳۲۱,۶۰۲	۷,۱۸۲,۱۶۰	۱۰,۲۰۶,۵۹۴	۱۷,۲۳۳,۹۲۴
اشتباهات آماری	-۹,۵۰۲	۱۳۰,۶۱۷	۲۰۷,۹۲۵	۳۱۶,۳۳۸	۱۲۲,۰۱۹	۳۰۷,۸۰۵	۴۱۸,۱۶۱	-۱۳۹,۹۶۱	۵۷۷,۴۹۷	۸۲۰,۲۹۸
صادرات کالاها و خدمات	۱,۷۱۹,۴۰۱	۱,۷۷۴,۵۷۷	۲,۶۷۸,۲۰۲	۲,۷۹۷,۸۳۲	۲,۲۶۵,۹۴۹	۳,۰۴۹,۱۶۷	۳,۸۰۵,۱۴۰	۶,۷۲۹,۵۶۱	۶,۴۲۶,۱۲۹	۷,۹۲۳,۵۶۵
ارزش کالاهای واسطه ای (داده کل)	۴,۲۳۳,۳۵۶	۵,۲۳۱,۲۶۷	۶,۸۱۳,۰۳۹	۷,۷۴۷,۹۳۵	۷,۴۴۲,۶۹۶	۸,۴۳۸,۲۸۴	۹,۷۹۶,۵۲۱	۱۳,۷۸۷,۰۳۱	۱۹,۱۷۵,۶۸۴	۳۱,۵۴۳,۶۳۵

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
عرضه کل - منابع	۲۷,۰۳۸,۰۹۳	۲۴,۶۷۶,۸۸۱	۲۳,۶۸۸,۰۳۵	۲۴,۶۶۱,۰۴۲	۲۳,۵۵۹,۶۳۶	۲۵,۶۱۷,۵۴۸	۲۶,۶۰۷,۹۰۹	۲۵,۱۵۴,۱۸۰	۲۳,۹۷۸,۷۳۴	۲۴,۳۱۶,۷۴۴
ستانده کل	۲۱,۸۳۳,۳۱۱	۲۰,۴۷۷,۱۳۳	۲۰,۲۱۱,۹۶۷	۲۰,۹۳۶,۱۱۹	۲۰,۵۱۵,۰۸۲	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۲۳,۰۸۹,۹۲۸	۲۲,۲۸۸,۵۷۲	۲۱,۸۳۲,۶۰۸	۲۲,۶۸۵,۵۴۷
خالص مالیات بر محصولات	۱۰۰,۴۶۷	۱۷۰,۶۶۱	۱۸۴,۱۵۸	۳۸۵,۵۹۲	۴۲۹,۰۷۷	۴۷۹,۱۹۵	۵۵۹,۲۳۶	۷۱۱,۸۴۲	۶۷۳,۱۸۴	۵۹۵,۸۷۳
واردات کالاها و خدمات	۵,۱۰۴,۳۱۵	۴,۰۲۹,۰۸۷	۳,۲۹۱,۹۱۰	۳,۳۳۹,۳۳۳	۲,۶۱۵,۴۷۷	۲,۷۷۰,۲۷۳	۲,۹۵۸,۷۴۶	۲,۱۵۲,۷۶۶	۱,۴۷۲,۹۴۲	۱,۰۳۵,۳۳۴
تقاضای کل - مصارف	۲۷,۰۳۸,۰۹۳	۲۴,۶۷۶,۸۸۱	۲۳,۶۸۸,۰۳۵	۲۴,۶۶۱,۰۴۲	۲۳,۵۵۹,۶۳۶	۲۵,۶۱۷,۵۴۸	۲۶,۶۰۷,۹۰۹	۲۵,۱۵۴,۱۸۰	۲۳,۹۷۸,۷۳۴	۲۴,۳۱۶,۷۴۴
هزینه های مصرفی	۹,۱۵۷,۸۹۶	۹,۰۴۴,۴۶۵	۹,۰۱۷,۱۰۷	۹,۰۳۶,۴۱۶	۹,۱۸۷,۰۵۵	۹,۶۲۷,۸۷۹	۹,۷۲۳,۴۰۵	۹,۵۴۳,۸۳۶	۹,۰۷۳,۱۶۸	۹,۰۹۱,۵۷۳
تشکیل سرمایه ناخالص	۵,۸۸۶,۴۳۵	۵,۴۶۸,۳۵۲	۴,۹۷۳,۹۸۴	۵,۱۷۴,۲۰۰	۳,۱۵۷,۹۸۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۴,۴۷۳,۵۳۳	۴,۲۶۳,۹۰۱	۳,۹۱۰,۶۵۰	۴,۶۸۸,۵۵۲
اشتباهات آماری	۱,۰۲۷,۳۵۱	۵۰۹,۲۰۱	۱۴۴,۸۸۰	۳۸۷,۷۳۲	۱,۱۱۹,۱۱۶	۳۰۷,۸۰۵	۵۰۳,۶۰۰	-۱۷۲,۲۹۲	۱۵۳,۳۰۴	-۳۰۰,۵۰۶
صادرات کالاها و خدمات	۲,۵۳۱,۴۳۰	۲,۰۰۰,۰۴۱	۱,۹۵۱,۱۶۱	۲,۱۷۴,۰۲۰	۲,۳۹۲,۹۵۰	۳,۰۴۹,۱۶۷	۳,۰۶۴,۵۶۸	۳,۰۵۲,۵۴۰	۲,۴۲۳,۷۵۲	۲,۱۱۲,۸۰۸
ارزش کالاهای واسطه ای (داده کل)	۸,۴۳۴,۹۸۳	۷,۶۵۴,۸۲۲	۷,۶۰۰,۹۰۳	۷,۸۸۸,۶۷۶	۷,۷۰۲,۵۳۰	۸,۴۳۸,۲۸۴	۸,۸۴۲,۸۰۳	۸,۴۶۶,۱۹۵	۸,۴۱۷,۸۵۹	۸,۷۲۴,۳۱۸

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب تولید - منابع

۷۱,۳۳۵,۱۴۸	۴۵,۶۴۹,۱۰۵	۳۴,۷۱۲,۷۹۶	۲۵,۹۸۳,۸۲۶	۲۲,۳۶۸,۰۷۹	۱۹,۲۳۷,۷۳۱	۱۹,۷۵۲,۹۳۳	۱۷,۳۶۲,۴۹۸	۱۳,۰۷۳,۲۷۰	۱۱,۱۰۱,۶۴۰	ارزش ستانده (به قیمت پایه)
										کسر میشود: کارمزد احتسابی (در صورت عدم اعمال قبلی بر بخش ها)
۹۹۹,۸۶۴	۸۹۰,۵۹۲	۷۰۱,۳۰۵	۵۴۹,۱۱۴	۴۷۹,۱۹۵	۳۰۸,۸۵۵	۲۴۹,۷۰۹	۸۵,۵۳۸	۵۳,۶۷۳	۲۷,۷۱۶	اضافه میشود: خالص مالیات‌ها بر محصول
۱,۰۲۲,۱۷۴	۹۱۴,۶۱۳	۷۲۴,۷۰۰	۷۱۳,۰۶۰	۶۱۸,۲۱۱	۴۳۵,۸۳۸	۴۰۱,۴۷۲	۲۵۰,۰۹۸	۱۶۷,۷۵۵	۱۵۳,۲۴۹	مالیات‌ها بر محصول
۲۲,۲۱۰	۲۴,۰۲۱	۲۳,۳۹۵	۱۶۳,۹۴۶	۱۳۹,۰۱۵	۱۲۶,۹۸۲	۱۵۱,۷۶۳	۱۶۴,۵۶۰	۱۱۴,۰۸۲	۱۲۵,۵۲۳	یارانه ها به محصول

حساب تولید - مصارف

۳۱,۵۴۳,۶۳۵	۱۹,۱۷۵,۶۸۴	۱۳,۷۸۷,۰۳۱	۹,۷۹۶,۵۲۱	۸,۴۳۸,۲۸۴	۷,۴۴۲,۶۹۶	۷,۷۴۷,۹۳۵	۶,۸۱۳,۰۳۹	۵,۲۳۱,۲۶۷	۴,۲۳۳,۳۵۶	کسر میشود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)
۴۰,۷۹۱,۳۷۷	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۷,۸۹۵,۶۷۷	۶,۸۹۶,۰۰۰	تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار
۱۱,۵۷۳,۹۰۳	۶,۴۸۳,۴۲۸	۴,۶۵۳,۷۶۰	۲,۷۵۸,۲۱۰	۲,۳۰۵,۳۴۹	۲,۱۲۵,۱۶۲	۱,۹۷۵,۹۷۶	۱,۶۷۳,۷۹۳	۱,۱۴۷,۵۵۹	۷۲۸,۶۹۴	کسر میشود: مصرف سرمایه های ثابت
۲۹,۲۱۷,۴۷۴	۲۰,۸۸۰,۵۸۵	۱۶,۹۷۳,۳۱۰	۱۳,۹۷۸,۲۰۹	۱۲,۱۰۳,۵۴۲	۹,۹۷۸,۷۲۸	۱۰,۲۷۸,۷۳۱	۸,۹۶۱,۲۰۵	۶,۷۴۸,۱۱۸	۶,۱۶۷,۳۰۶	تولید خالص داخلی

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب ایجاد درآمد - منابع										
تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار	۶,۸۹۶,۰۰۰	۷,۸۹۵,۶۷۷	۱۰,۶۳۴,۹۹۸	۱۲,۲۵۴,۷۰۸	۱۲,۱۰۳,۸۹۰	۱۴,۴۰۸,۸۹۱	۱۶,۷۳۶,۴۱۹	۲۱,۶۲۷,۰۷۰	۲۷,۳۶۴,۰۱۳	۴۰,۷۹۱,۳۷۷
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختنی کارکنان	۱,۷۹۲,۶۵۸	۲,۱۳۶,۲۹۲	۲,۷۳۳,۶۹۱	۳,۲۵۹,۳۹۶	۳,۵۸۰,۸۸۶	۴,۰۶۴,۴۹۱	۴,۷۲۲,۶۳۶	۵,۶۸۲,۰۲۰	۷,۴۰۶,۰۵۵	۱۰,۶۱۳,۸۲۶
خالص مالیات پرداختنی بر تولید و واردات	۸۸,۳۷۶	۱۴۲,۰۸۲	۱۹۵,۵۶۶	۳۸۹,۲۷۲	۴۳۷,۵۸۹	۶۸۱,۱۹۶	۷۱۷,۳۸۳	۸۸۶,۹۹۸	۱,۰۹۲,۲۰۶	۱,۳۱۷,۴۹۵
مالیات بر تولید و واردات	۲۱۳,۹۲۰	۲۵۶,۱۸۰	۳۶۰,۱۴۵	۵۴۱,۰۵۶	۵۶۴,۵۹۹	۸۲۰,۲۴۳	۸۸۱,۳۶۲	۹۱۰,۴۱۶	۱,۱۱۶,۲۷۱	۱,۳۳۹,۸۴۷
مالیات بر محصول	۱۵۳,۲۴۹	۱۶۷,۷۵۵	۲۵۰,۰۹۸	۴۰۱,۴۷۲	۴۳۵,۸۳۸	۶۱۸,۲۱۱	۷۱۳,۰۶۰	۷۲۴,۷۰۰	۹۱۴,۶۱۳	۱,۰۲۲,۱۷۴
سایر مالیات‌ها بر تولید	۶۰,۶۷۱	۸۸,۴۲۴	۱۱۰,۰۴۶	۱۳۹,۵۸۵	۱۲۸,۷۶۱	۲۰۲,۰۳۳	۱۶۸,۳۰۳	۱۸۵,۷۱۶	۲۰۱,۶۵۸	۳۱۷,۶۷۳
یارانه به تولید و واردات	۱۲۵,۵۴۵	۱۱۴,۰۹۷	۱۶۴,۵۷۸	۱۵۱,۷۸۵	۱۲۷,۰۱۰	۱۳۹,۰۴۷	۱۶۳,۹۷۹	۲۳,۴۱۹	۲۴,۰۶۶	۲۲,۳۵۱
یارانه به محصول	۱۲۵,۵۲۳	۱۱۴,۰۸۲	۱۶۴,۵۶۰	۱۵۱,۷۶۳	۱۲۶,۹۸۲	۱۳۹,۰۱۵	۱۶۳,۹۴۶	۲۳,۳۹۵	۲۴,۰۲۱	۲۲,۲۱۰
سایر یارانه‌ها به تولید	۱۱	۱۵	۱۸	۲۲	۲۸	۳۲	۳۳	۲۴	۴۵	۴۱
مازاد عملیاتی و درآمد مختلط: ناخالص										
مازاد عملیاتی - ناخالص	۳,۴۹۹,۷۳۳	۳,۶۰۵,۷۲۲	۴,۸۳۸,۹۹۵	۵,۲۹۵,۵۶۳	۴,۷۵۸,۰۸۴	۵,۸۴۱,۰۳۹	۶,۹۱۹,۷۴۶	۸,۹۰۸,۵۳۰	۱۰,۳۳۶,۶۲۴	۱۶,۰۸۷,۷۷۴
درآمد مختلط - ناخالص	۱,۵۱۵,۲۲۳	۲,۰۱۱,۵۷۹	۲,۸۶۶,۷۴۵	۳,۳۱۰,۴۷۷	۳,۳۲۷,۳۳۰	۳,۸۲۲,۱۶۵	۴,۳۷۶,۶۵۳	۶,۱۴۹,۵۲۳	۸,۵۲۹,۱۲۸	۱۲,۷۷۲,۲۸۲

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد
(حساب تولید تا حساب مالی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع

۱۶,۰۸۷,۷۷۴	۱۰,۳۲۶,۶۲۴	۸,۹۰۸,۵۳۰	۶,۹۱۹,۷۴۶	۵,۸۴۱,۰۳۹	۴,۷۵۸,۰۸۴	۵,۲۹۵,۵۶۳	۴,۸۲۸,۹۹۵	۳,۶۰۵,۷۲۲	۳,۴۹۹,۷۳۳	مازاد عملیاتی - ناخالص
۱۲,۷۷۲,۲۸۲	۸,۵۳۹,۱۲۸	۶,۱۴۹,۵۲۳	۴,۳۷۶,۶۵۳	۳,۸۲۲,۱۶۵	۳,۳۲۷,۳۳۰	۳,۳۱۰,۴۷۷	۲,۸۶۶,۷۴۵	۲,۰۱۱,۵۷۹	۱,۵۱۵,۲۳۳	درآمد مختلط - ناخالص
۱۰,۵۹۱,۷۷۵	۷,۳۹۰,۹۱۸	۵,۶۹۸,۶۶۰	۴,۷۲۴,۵۹۴	۴,۰۶۲,۸۴۵	۳,۵۷۷,۴۸۸	۳,۲۶۲,۸۷۱	۲,۷۲۶,۳۹۹	۲,۱۳۶,۲۱۷	۱,۷۹۱,۴۷۴	جبران خدمات دریافتنی کارکنان
۱,۳۱۷,۴۹۵	۱,۰۹۲,۲۰۶	۸۸۶,۹۹۸	۷۱۷,۳۸۳	۶۸۱,۱۹۶	۴۳۷,۵۸۹	۳۸۹,۲۷۲	۱۹۵,۵۶۶	۱۴۲,۰۸۲	۸۸,۳۷۶	خالص مالیات دریافتنی بر تولید و واردات
۱,۳۳۹,۸۴۷	۱,۱۱۶,۳۷۱	۹۱۰,۴۱۶	۸۸۱,۳۶۲	۸۲۰,۲۴۳	۵۶۴,۵۹۹	۵۴۱,۰۵۶	۳۶۰,۱۴۵	۲۵۶,۱۸۰	۲۱۳,۹۲۰	مالیات بر تولید و واردات
۱,۰۲۲,۱۷۴	۹۱۴,۶۱۳	۷۲۴,۷۰۰	۷۱۳,۰۶۰	۶۱۸,۲۱۱	۴۳۵,۸۳۸	۴۰۱,۴۷۲	۲۵۰,۰۹۸	۱۶۷,۷۵۵	۱۵۳,۲۴۹	مالیات بر محصول
۳۱۷,۶۷۳	۲۰۱,۶۵۸	۱۸۵,۷۱۶	۱۶۸,۳۰۳	۲۰۲,۰۳۳	۱۲۸,۷۶۱	۱۳۹,۵۸۵	۱۱۰,۰۴۶	۸۸,۴۲۴	۶۰,۶۷۱	سایر مالیات‌ها بر تولید
۲۲,۳۵۱	۲۴,۰۶۶	۲۳,۴۱۹	۱۶۳,۹۷۹	۱۳۹,۰۴۷	۱۲۷,۰۱۰	۱۵۱,۷۸۵	۱۶۴,۵۷۸	۱۱۴,۰۹۷	۱۲۵,۵۴۵	یارانه به تولید و واردات
۲۲,۳۱۰	۲۴,۰۲۱	۲۳,۳۹۵	۱۶۳,۹۴۶	۱۳۹,۰۱۵	۱۲۶,۹۸۲	۱۵۱,۷۶۳	۱۶۴,۵۶۰	۱۱۴,۰۸۲	۱۲۵,۵۳۳	یارانه به محصول
۴۱	۴۵	۲۴	۳۳	۳۲	۲۸	۲۲	۱۸	۱۵	۱۱	سایر یارانه‌ها به تولید
۹,۷۲۵,۵۹۲	۷,۶۵۴,۲۱۲	۷,۳۱۴,۲۹۴	۶,۲۹۸,۵۱۳	۵,۶۳۱,۷۲۰	۴,۴۸۴,۹۰۸	۴,۵۳۶,۹۸۴	۳,۷۸۴,۰۳۱	۲,۶۹۶,۹۶۸	۲,۵۱۱,۸۵۰	درآمد مالکیت دریافتنی

حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف

۹,۷۷۲,۱۴۳	۷,۶۳۴,۰۰۳	۷,۲۱۸,۱۹۲	۶,۲۷۹,۹۷۷	۵,۶۱۳,۴۵۱	۴,۴۷۲,۴۸۷	۴,۴۷۷,۳۸۰	۳,۷۱۸,۹۰۶	۲,۶۴۵,۲۹۱	۲,۵۰۵,۵۴۸	درآمد مالکیت پرداختنی
۴۰,۷۲۲,۷۷۵	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۷,۹۴۷,۲۷۸	۶,۹۰۱,۱۱۹	درآمد ملی - ناخالص

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع

۴۰,۷۲۲,۷۷۵	۲۷,۳۶۹,۰۸۵	۲۱,۷۳۹,۸۱۲	۱۶,۷۵۶,۹۱۳	۱۴,۴۲۵,۵۱۴	۱۲,۱۱۲,۹۱۳	۱۲,۳۱۷,۷۸۷	۱۰,۷۰۲,۸۳۱	۷,۹۴۷,۲۷۸	۶,۹۰۱,۱۱۹	درآمد ملی - ناخالص
۹۶۲,۱۹۶	۷۶۵,۵۷۴	۶۲۰,۳۷۳	۵۱۷,۸۷۱	۴۸۷,۷۷۰	۴۲۷,۰۷۰	۳۵۳,۳۳۱	۲۷۰,۳۳۲	۲۴۰,۹۷۸	۲۱۳,۱۲۷	مالیات های جاری دریافتنی بر درآمد و ثروت
۳,۰۱۰,۶۰۵	۱,۸۱۷,۴۶۴	۱,۸۷۵,۸۴۰	۱,۲۸۵,۲۰۲	۱,۱۳۴,۰۰۸	۱,۰۰۱,۵۵۵	۷۵۱,۳۲۸	۵۴۰,۸۵۰	۴۳۷,۳۰۹	۳۳۹,۷۳۹	سهمیه های دریافتنی تامین اجتماعی
۲,۱۹۹,۹۰۸	۱,۶۸۰,۹۶۸	۱,۲۳۳,۶۶۷	۱,۰۰۵,۲۵۲	۸۱۶,۴۱۱	۶۵۳,۱۵۸	۵۳۲,۶۶۲	۴۱۵,۶۲۲	۳۰۷,۳۰۳	۲۴۶,۲۰۷	بهره مندی های دریافتنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی
۱,۲۸۹,۱۹۴	۹۲۸,۹۰۷	۷۲۶,۶۴۸	۵۳۶,۴۷۴	۴۶۹,۴۴۹	۴۰۷,۱۰۲	۳۸۵,۷۹۳	۳۲۱,۱۲۸	۲۵۱,۶۰۵	۱۸۳,۳۳۲	سایر انتقالات دریافتنی جاری

حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف

۹۶۲,۱۹۶	۷۶۵,۵۷۴	۶۲۰,۳۷۳	۵۱۷,۸۷۱	۴۸۷,۷۷۰	۴۲۷,۰۷۰	۳۵۳,۳۳۱	۲۷۰,۳۳۲	۲۴۰,۹۷۸	۲۱۳,۱۲۷	مالیات های جاری پرداختنی بر درآمد و ثروت
۳,۰۱۰,۶۰۵	۱,۸۱۷,۴۶۴	۱,۸۷۵,۸۴۰	۱,۲۸۵,۲۰۲	۱,۱۳۴,۰۰۸	۱,۰۰۱,۵۵۵	۷۵۱,۳۲۸	۵۴۰,۸۵۰	۴۳۷,۳۰۹	۳۳۹,۷۳۹	سهمیه های پرداختنی تامین اجتماعی
۲,۱۹۹,۹۰۸	۱,۶۸۰,۹۶۸	۱,۲۳۳,۶۶۷	۱,۰۰۵,۲۵۲	۸۱۶,۴۱۱	۶۵۳,۱۵۸	۵۳۲,۶۶۲	۴۱۵,۶۲۲	۳۰۷,۳۰۳	۲۴۶,۲۰۷	بهره مندی های پرداختنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی
۱,۱۳۳,۶۸۴	۸۱۶,۴۶۸	۶۴۹,۶۴۴	۵۰۷,۴۷۲	۴۴۸,۵۹۲	۳۸۲,۸۵۵	۳۶۳,۸۰۷	۳۰۰,۰۴۴	۲۳۲,۶۵۰	۱۷۳,۶۵۰	سایر انتقالات پرداختنی جاری
۴۰,۸۷۸,۲۸۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۷,۹۶۶,۲۳۳	۶,۹۱۰,۸۰۱	درآمد قابل تصرف - ناخالص

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۶,۹۱۰,۸۰۱	۷,۹۶۶,۲۳۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۴۰,۸۷۸,۲۸۵
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف										
هزینه‌های مصرفی نهایی	۳,۸۲۵,۴۷۲	۴,۸۲۶,۹۰۴	۶,۳۶۱,۹۱۸	۷,۳۷۳,۵۴۲	۸,۳۵۰,۵۲۴	۹,۶۲۷,۸۷۹	۱۰,۸۷۵,۰۶۵	۱۳,۷۹۱,۶۶۱	۱۷,۶۱۶,۰۸۸	۲۴,۷۶۰,۷۹۳
هزینه‌های مصرفی فردی	۳,۳۸۲,۲۷۰	۴,۳۰۳,۶۳۹	۵,۶۷۷,۵۷۷	۶,۵۷۴,۲۹۱	۷,۴۱۶,۴۶۶	۸,۴۸۹,۹۰۸	۹,۶۰۵,۶۷۲	۱۲,۱۸۶,۰۵۴	۱۵,۷۳۷,۰۴۹	۲۲,۴۱۱,۲۹۱
هزینه‌های مصرفی جمعی	۴۴۳,۲۰۲	۵۲۳,۲۶۵	۶۸۴,۳۴۱	۷۹۹,۲۵۱	۹۳۴,۰۵۸	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۲۶۹,۳۹۳	۱,۶۰۵,۶۰۶	۱,۸۷۹,۰۳۹	۲,۳۴۹,۵۰۲
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۳,۰۸۵,۳۲۹	۳,۱۳۹,۳۳۰	۴,۳۶۱,۹۹۶	۴,۹۶۶,۲۳۲	۳,۷۸۶,۶۳۶	۴,۸۱۸,۴۹۳	۵,۹۱۰,۸۵۱	۸,۰۲۵,۱۵۴	۹,۸۶۵,۴۳۶	۱۶,۱۱۷,۴۹۱

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۶,۹۱۰,۸۰۱	۷,۹۶۶,۲۳۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۴۰,۸۷۸,۲۸۵
بهره مندی‌های تامین اجتماعی غیرنقدی	۳۱,۲۸۷	۳۸,۴۶۲	۵۱,۰۳۴	۹۵,۴۳۷	۱۳۲,۲۲۳	۱۶۰,۶۹۹	۱۷۰,۵۵۴	۱۶۰,۰۲۱	۱۸۰,۳۴۷	۱۹۶,۲۸۰
بهره مندی‌های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری	۴۳۵,۸۴۱	۴۹۰,۶۰۱	۶۴۴,۴۰۳	۶۷۶,۳۸۱	۸۱۷,۱۵۲	۹۷۵,۱۵۳	۱,۲۴۸,۳۰۹	۱,۶۴۰,۰۲۴	۲,۱۲۷,۳۸۳	۳,۳۴۱,۰۹۴
حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - مصارف										
بهره مندی‌های تامین اجتماعی غیرنقدی	۳۱,۲۸۷	۳۸,۴۶۲	۵۱,۰۳۴	۹۵,۴۳۷	۱۳۲,۲۲۳	۱۶۰,۶۹۹	۱۷۰,۵۵۴	۱۶۰,۰۲۱	۱۸۰,۳۴۷	۱۹۶,۲۸۰
بهره مندی‌های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری	۴۳۵,۸۴۱	۴۹۰,۶۰۱	۶۴۴,۴۰۳	۶۷۶,۳۸۱	۸۱۷,۱۵۲	۹۷۵,۱۵۳	۱,۲۴۸,۳۰۹	۱,۶۴۰,۰۲۴	۲,۱۲۷,۳۸۳	۳,۳۴۱,۰۹۴
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۶,۹۱۰,۸۰۱	۷,۹۶۶,۲۳۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۴۰,۸۷۸,۲۸۵
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - منابع										
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۶,۹۱۰,۸۰۱	۷,۹۶۶,۲۳۳	۱۰,۷۲۳,۹۱۵	۱۲,۳۳۹,۷۷۳	۱۲,۱۳۷,۱۵۹	۱۴,۴۴۶,۳۷۲	۱۶,۷۸۵,۹۱۵	۲۱,۸۱۶,۸۱۵	۲۷,۴۸۱,۵۲۴	۴۰,۸۷۸,۲۸۵
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - مصارف										
مصرف نهایی واقعی	۳,۸۲۵,۴۷۲	۴,۸۲۶,۹۰۴	۶,۳۶۱,۹۱۸	۷,۳۷۳,۵۴۲	۸,۳۵۰,۵۲۴	۹,۶۲۷,۸۷۹	۱۰,۸۷۵,۰۶۵	۱۳,۷۹۱,۶۶۱	۱۷,۶۱۶,۰۸۸	۲۴,۷۶۰,۷۹۳
مصرف نهایی فردی واقعی	۳,۳۸۲,۲۷۰	۴,۳۰۳,۶۳۹	۵,۶۷۷,۵۷۷	۶,۵۷۴,۲۹۱	۷,۴۱۶,۴۶۶	۸,۴۸۹,۹۰۸	۹,۶۰۵,۶۷۲	۱۲,۱۸۶,۰۵۴	۱۵,۷۳۷,۰۴۹	۲۲,۴۱۱,۲۹۱
مصرف نهایی جمعی واقعی	۴۴۳,۲۰۲	۵۲۳,۲۶۵	۶۸۴,۳۴۱	۷۹۹,۲۵۱	۹۳۴,۰۵۸	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۲۶۹,۳۹۳	۱,۶۰۵,۶۰۶	۱,۸۷۹,۰۳۹	۲,۳۴۹,۵۰۲
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										
پس‌انداز - ناخالص	۳,۰۸۵,۳۲۹	۳,۱۳۹,۳۳۰	۴,۳۶۱,۹۹۶	۴,۹۶۶,۲۳۲	۳,۷۸۶,۶۳۶	۴,۸۱۸,۴۹۳	۵,۹۱۰,۸۵۱	۸,۰۲۵,۱۵۴	۹,۸۶۵,۴۳۶	۱۶,۱۱۷,۴۹۱

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب سرمایه - تغییر در بدهی‌ها و ارزش ویژه

پس‌انداز - ناخالص	۲,۰۸۵,۳۲۹	۳,۱۳۹,۳۳۰	۴,۳۶۱,۹۹۶	۴,۹۶۶,۲۳۲	۳,۷۸۶,۶۳۶	۴,۸۱۸,۴۹۳	۵,۹۱۰,۸۵۱	۸,۰۲۵,۱۵۴	۹,۸۶۵,۴۳۶	۱۶,۱۱۷,۴۹۱
خالص انتقالات سرمایه‌های دریافتی	-۴۷,۲۶۲	-۱۶,۴۴۵	-۱۵,۷۹۷	-۲۰,۷۳۸	-۱۴,۷۵۹	-۱۷۲,۹۶۹	-۲۵۱,۹۶۴	-۴۱۱,۲۸۳	-۶۰۷,۰۰۱	
انتقالات سرمایه‌های دریافتی	۲۵۱,۱۴۴	۱۳۵,۶۵۸	۱۹۴,۲۳۵	۲۷۲,۷۱۰	۲۵۰,۴۶۰	۳۴۹,۳۹۸	۳۷۰,۵۵۰	۴۵۴,۳۹۹	۴۳۵,۵۱۵	
انتقالات سرمایه‌های پرداختی	۲۹۸,۴۰۶	۱۵۲,۱۰۲	۲۱۰,۰۳۲	۲۹۳,۴۴۸	۲۶۵,۲۱۹	۵۲۲,۳۶۷	۶۲۲,۵۱۵	۸۶۵,۶۸۲	۱,۰۴۲,۵۱۶	
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌های	۳,۰۳۸,۰۶۷	۳,۱۳۲,۸۸۵	۴,۳۴۶,۱۹۹	۴,۹۴۵,۴۹۳	۳,۷۷۱,۸۷۶	۴,۶۴۵,۵۲۴	۵,۶۵۸,۸۸۶	۷,۶۱۳,۸۷۱	۹,۲۵۸,۴۳۵	۱۶,۱۱۷,۴۹۱

حساب سرمایه - تغییر در دارایی‌ها

تشکیل سرمایه ناخالص	۲,۴۸۳,۷۱۹	۲,۸۷۰,۱۵۴	۳,۷۱۶,۴۲۲	۴,۵۲۶,۸۴۷	۳,۸۷۱,۱۱۶	۴,۱۹۴,۳۱۳	۵,۳۲۱,۶۰۲	۷,۱۸۲,۱۶۰	۱۰,۲۰۶,۵۹۴	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۲,۰۰۳,۵۴۵	۲,۳۷۲,۹۶۴	۲,۹۱۸,۸۴۰	۳,۵۰۱,۲۷۰	۳,۰۷۰,۱۵۳	۳,۱۸۷,۳۴۹	۳,۶۸۲,۹۸۳	۴,۸۹۴,۰۲۷	۶,۳۵۲,۴۸۱	
تغییر در موجودی انبار	۴۷۶,۵۱۶	۴۹۴,۹۲۵	۷۹۵,۷۰۷	۱,۰۲۴,۰۴۷	۷۹۶,۰۳۰	۱,۰۰۴,۷۶۱	۱,۶۳۵,۵۵۳	۲,۲۸۰,۳۲۷	۳,۸۵۲,۵۸۵	
خالص تحصیل اشیاء قیمتی	۳,۶۵۸	۲,۲۶۵	۱,۸۷۶	۱,۵۳۱	۴,۹۳۲	۲,۲۰۳	۳,۰۶۵	۷,۷۹۷	۱,۵۲۸	
خالص تحصیل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
اشتباهات و ازقلم افتادگی‌ها	-۹,۵۰۲	۱۳۰,۶۱۷	۲۰۷,۹۲۵	۳۱۶,۳۳۸	۱۳۲,۰۱۹	۳۰۷,۸۰۵	۴۱۸,۱۶۱	-۱۳۹,۹۶۱	۵۷۷,۴۹۷	
خالص وام‌دهی / وام‌گیری	۵۶۳,۸۵۰	۱۲۲,۱۱۴	۴۲۱,۸۵۲	۱۰۲,۳۰۸	-۲۲۱,۲۵۸	۱۴۳,۴۰۶	-۸۰,۸۷۷	۵۷۱,۶۷۲	-۱,۵۲۵,۶۵۶	

توالی حساب‌ها برای کل اقتصاد

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مالی - تغییر در بدهی‌ها و ارزش ویژه

خالص تغییر در بدهی‌های مالی	۲,۷۱۴,۴۹۳	۷,۲۱۴,۹۳۶	۷,۷۵۴,۰۰۱	۶,۱۰۳,۲۰۲	۸,۸۲۰,۴۶۶	۷,۶۹۰,۱۴۰	۱۳,۳۸۰,۸۴۳	۲۴,۷۰۳,۳۲۴	۲۰,۸۶۲,۲۹۰	
پول رایج و سپرده	۱,۰۵۰,۶۵۵	۱,۸۹۵,۵۵۹	۲,۵۳۲,۷۸۶	۱,۸۸۲,۲۱۵	۲,۶۴۹,۲۶۵	۲,۳۰۲,۱۰۳	۳,۹۶۲,۳۶۶	۶,۳۷۶,۰۴۷	۶,۳۸۳,۹۴۶	
اوراق بدهی	۳۳,۳۹۱	۱۳۸,۹۲۰	-۷۸,۳۳۰	-۸۱,۳۹۶	۵۸,۷۸۴	۲۳۳,۳۶۲	۵۰۴,۰۶۰	۲۴۷,۵۱۹	۶۹۳,۹۶۸	
وام‌ها	۸۶۷,۱۴۲	۱,۶۶۵,۱۵۰	۱,۵۶۲,۱۶۴	۱,۹۶۸,۵۷۴	۲,۰۳۳,۱۱۴	۲,۲۷۸,۹۹۱	۳,۱۶۶,۰۶۳	۷,۸۷۹,۲۰۱	۴,۰۹۶,۰۸۹	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۶۰۲,۲۶۷	۶۷۵,۱۷۷	۱,۵۶۱,۵۹۰	۹۱۴,۷۴۵	۲,۱۰۵,۴۱۴	۱,۴۳۲,۵۹۵	۲,۵۳۲,۴۳۴	۱,۸۴۴,۳۹۷	۱,۴۸۵,۱۱۱	
طرح‌های بیمه و بازنشستگی	۱۹,۶۴۶	۳۶,۱۰۹	۵۴,۴۳۴	۷۴,۰۹۹	۴۹,۸۹۶	۸۹,۶۲۱	۱۰۱,۳۷۷	۲۰۱,۹۴۴	۲۷۱,۸۰۱	
سایر حساب‌های دریافتی/پرداختی	۱,۱۴۱,۳۹۲	۲,۸۰۴,۰۲۱	۲,۱۲۱,۳۵۶	۱,۳۴۵,۰۶۵	۱,۹۲۳,۹۹۴	۱,۳۵۳,۴۶۹	۳,۱۱۴,۵۴۳	۸,۱۵۴,۲۱۶	۷,۹۳۱,۳۷۵	
خالص وام‌دهی / وام‌گیری	۵۶۳,۸۵۰	۱۲۲,۱۱۴	۴۲۱,۸۵۲	۱۰۲,۲۰۸	-۲۲۱,۲۵۸	۱۴۳,۴۰۶	-۸۰,۸۷۷	۵۷۱,۶۷۲	-۱,۵۲۵,۶۵۶	

حساب مالی - تغییر در دارایی‌ها

خالص تغییر در دارایی‌های مالی	۴,۲۷۸,۳۴۳	۷,۳۳۷,۰۴۹	۸,۱۷۵,۸۵۳	۶,۲۰۵,۶۱۰	۸,۵۹۹,۲۰۸	۷,۸۳۳,۵۴۶	۱۳,۲۹۹,۹۶۶	۲۵,۲۷۴,۹۹۵	۱۹,۲۳۶,۶۳۴	
طلای پولی و حق برداشت مخصوص	۹,۷۴۷	۱,۴۱۵	۶۹,۴۸۷	۹,۹۴۱	۱۱,۶۲۱	۹,۰۵۱	۵۹,۹۹۱	۲۶,۷۳۰	۲۳,۳۱۶	
پول رایج و سپرده	۱,۳۷۵,۵۸۵	۲,۱۰۳,۸۲۰	۳,۹۰۵,۹۲۲	۱,۳۰۴,۶۱۷	۲,۹۱۴,۴۵۹	۲,۲۰۹,۷۸۱	۴,۳۷۵,۷۲۷	۶,۲۱۳,۴۶۸	۸,۶۸۷,۳۲۲	
اوراق بدهی	۴۶,۷۷۵	۸۲,۲۶۵	-۸۱,۹۴۵	-۱۲۴,۴۶۶	۴۲,۲۹۷	۲۲۷,۰۸۷	۴۸۵,۱۵۴	۲۵۲,۴۲۰	۶۸۸,۲۷۰	
وام‌ها	۸۵۷,۸۴۷	۱,۶۴۰,۷۸۷	۱,۵۲۶,۵۹۵	۱,۸۰۶,۹۴۰	۱,۹۵۷,۲۸۳	۲,۵۷۵,۸۹۵	۳,۱۸۵,۲۵۷	۷,۵۶۹,۲۱۹	۳,۸۴۱,۲۸۳	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۶۰۷,۰۴۱	۶۷۷,۴۱۱	۱,۵۶۷,۰۲۷	۹۳۳,۵۵۵	۲,۱۲۵,۵۷۶	۱,۴۴۴,۳۱۵	۲,۵۵۷,۶۷۸	۲,۰۱۹,۵۴۶	۱,۶۴۳,۹۴۵	
طرح‌های بیمه و بازنشستگی	۱۹,۶۴۶	۳۶,۱۰۹	۵۴,۴۳۴	۷۴,۰۹۹	۴۹,۸۹۶	۸۹,۶۲۱	۱۰۱,۳۷۷	۲۰۱,۹۴۴	۲۷۱,۸۰۱	
سایر حساب‌های دریافتی/پرداختی	۱,۳۶۱,۷۰۳	۲,۷۹۵,۲۴۲	۱,۱۳۴,۳۳۳	۲,۲۰۰,۹۲۵	۱,۴۹۸,۰۷۶	۱,۱۷۷,۷۹۵	۲,۵۳۴,۷۸۴	۸,۹۹۱,۶۶۸	۴,۱۸۰,۶۹۷	

توالی حساب ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تولید - منابع										
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۳,۵۰۶,۸۸۲	۴,۵۴۸,۵۳۲	۶,۱۸۶,۸۲۸	۷,۰۹۹,۲۹۱	۷,۱۹۴,۱۴۰	۸,۳۱۰,۵۵۰	۹,۴۴۵,۷۳۸	۱۳,۱۱۰,۶۷۱	۱۷,۸۱۳,۰۷۸	۲۶,۷۲۵,۶۹۶
حساب تولید - مصارف										
کسر می شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۱,۲۹۹,۳۲۸	۱,۶۹۴,۱۹۶	۲,۳۳۲,۰۲۶	۲,۵۷۱,۵۹۹	۲,۴۶۸,۹۲۰	۲,۸۷۸,۱۷۵	۳,۳۲۴,۰۲۴	۴,۹۳۵,۰۲۹	۶,۶۸۳,۰۹۸	۱۰,۴۴۹,۶۵۵
ارزش افزوده ناخالص - به قیمت پایه	۲,۲۰۷,۵۴۴	۲,۸۵۴,۳۳۷	۳,۸۵۳,۸۰۱	۴,۵۲۷,۶۹۲	۴,۷۲۵,۲۲۰	۵,۴۳۲,۳۷۵	۶,۱۲۱,۷۱۴	۸,۱۷۵,۶۴۳	۱۱,۱۲۹,۹۸۰	۱۶,۲۷۶,۰۴۱
کسر می شود: مصرف سرمایه های ثابت	۴۲۴,۲۱۱	۶۴۶,۰۳۴	۹۰۹,۰۰۶	۱,۰۱۷,۴۵۶	۱,۰۴۶,۹۴۷	۱,۱۴۲,۶۵۳	۱,۳۸۵,۸۴۸	۲,۲۰۱,۴۲۸	۳,۱۷۸,۴۶۸	۵,۷۱۰,۲۸۸
ارزش افزوده - خالص (به قیمت پایه)	۱,۷۸۳,۳۳۳	۲,۲۰۸,۳۰۳	۲,۹۴۴,۷۹۵	۳,۵۱۰,۲۳۶	۳,۶۷۸,۲۷۳	۴,۲۸۸,۷۲۲	۴,۷۳۵,۸۶۶	۵,۹۷۴,۲۱۵	۷,۹۵۱,۵۱۲	۱۰,۵۶۵,۷۵۲
حساب ایجاد درآمد - منابع										
ارزش افزوده - ناخالص (به قیمت پایه)	۲,۲۰۷,۵۴۴	۲,۸۵۴,۳۳۷	۳,۸۵۳,۸۰۱	۴,۵۲۷,۶۹۲	۴,۷۲۵,۲۲۰	۵,۴۳۲,۳۷۵	۶,۱۲۱,۷۱۴	۸,۱۷۵,۶۴۳	۱۱,۱۲۹,۹۸۰	۱۶,۲۷۶,۰۴۱
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان										
خالص سایر مالیات های پرداختی بر تولید	۵۶,۷۶۸	۸۲,۰۶۱	۱۰۲,۳۶۳	۱۲۵,۵۴۹	۱۱۸,۹۶۴	۱۹۱,۱۰۵	۱۵۷,۵۳۵	۱۷۲,۹۱۳	۱۸۷,۸۲۰	۲۹۵,۸۳۰
سایر مالیات ها بر تولید	۵۶,۷۷۲	۸۲,۰۶۶	۱۰۲,۳۷۰	۱۲۵,۵۵۷	۱۱۸,۹۷۴	۱۹۱,۱۱۶	۱۵۷,۵۴۷	۱۷۲,۹۲۲	۱۸۷,۸۳۷	۲۹۵,۸۴۵
سایر یارانه ها به تولید	۴	۵	۷	۸	۱۰	۱۲	۱۲	۹	۱۷	۱۵
مازاد عملیاتی - ناخالص	۶۳۵,۵۴۳	۷۶۰,۶۹۶	۸۸۴,۶۹۳	۱,۰۹۱,۶۶۶	۱,۲۷۸,۹۲۵	۱,۴۱۹,۱۰۶	۱,۵۸۷,۵۲۶	۱,۸۵۳,۲۰۷	۲,۰۴۳,۰۳۳	۳,۲۰۷,۹۲۸
درآمد مختلط - ناخالص	۱,۵۱۵,۲۳۳	۲,۰۱۱,۵۷۹	۲,۸۶۶,۷۴۵	۳,۳۱۰,۴۷۷	۳,۳۲۷,۳۳۰	۳,۸۲۲,۱۶۵	۴,۳۷۶,۶۵۳	۵,۱۴۹,۵۲۳	۵,۵۲۹,۱۲۸	۱۲,۷۷۲,۲۸۲

توالی حساب ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع

مازاد عملیاتی - ناخالص	۶۳۵,۵۴۳	۷۶۰,۶۹۶	۸۸۴,۶۹۳	۱,۰۹۱,۶۶۶	۱,۲۷۸,۹۲۵	۱,۴۱۹,۱۰۶	۱,۵۸۷,۵۲۶	۱,۸۵۳,۲۰۷	۲,۴۰۳,۰۲۳	۳,۲۰۷,۹۲۸
درآمد مختلط - ناخالص	۱,۵۱۵,۲۳۳	۲,۰۱۱,۵۷۹	۲,۸۶۶,۷۴۵	۳,۳۱۰,۴۷۷	۳,۳۲۷,۳۳۰	۳,۸۲۲,۱۶۵	۴,۳۷۶,۶۵۳	۶,۱۴۹,۵۲۳	۸,۵۳۹,۱۲۸	۱۲,۷۷۲,۲۸۲
جبران خدمات دریافتنی کارکنان	۱,۷۹۱,۴۷۴	۲,۱۳۶,۲۱۷	۲,۷۳۶,۳۹۹	۳,۲۶۲,۸۷۱	۳,۵۷۷,۴۸۸	۴,۰۶۲,۸۴۵	۴,۷۲۴,۵۹۴	۵,۶۹۸,۶۶۰	۷,۳۹۰,۹۱۸	۱۰,۵۹۱,۷۷۵
درآمد مالکیت دریافتنی	۳۷۵,۸۰۴	۴۹۲,۰۶۳	۶۶۷,۳۸۷	۸۶۰,۵۳۵	۹۷۸,۲۰۳	۱,۱۹۱,۲۴۳	۱,۳۸۷,۵۴۵	۱,۶۰۳,۶۷۴	۲,۰۷۷,۶۸۸	۲,۷۲۷,۴۰۷

حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف

درآمد مالکیت پرداختنی	۶۹,۸۰۱	۱۰۸,۵۳۴	۱۴۷,۰۶۵	۲۲۶,۸۹۶	۳۰۹,۸۰۴	۳۴۹,۸۸۴	۳۷۸,۶۱۷	۳۸۸,۹۲۱	۴۰۶,۴۷۰	۴۶۶,۵۳۰
تراز درآمد اولیه	۴,۲۴۸,۲۵۴	۵,۲۹۲,۰۲۱	۷,۰۰۸,۱۶۰	۸,۲۹۸,۶۵۳	۸,۸۵۲,۱۴۳	۱۰,۱۴۵,۴۷۵	۱۱,۶۹۷,۷۰۱	۱۴,۹۱۶,۱۴۴	۲۰,۰۰۴,۲۹۷	۲۸,۸۳۲,۸۶۲

حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع

تراز درآمد اولیه	۴,۲۴۸,۲۵۴	۵,۲۹۲,۰۲۱	۷,۰۰۸,۱۶۰	۸,۲۹۸,۶۵۳	۸,۸۵۲,۱۴۳	۱۰,۱۴۵,۴۷۵	۱۱,۶۹۷,۷۰۱	۱۴,۹۱۶,۱۴۴	۲۰,۰۰۴,۲۹۷	۲۸,۸۳۲,۸۶۲
سهمیه های دریافتنی تامین اجتماعی										
بهره مندی های دریافتنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی	۲۴۶,۲۰۷	۳۰۷,۳۰۳	۴۱۵,۶۲۲	۵۳۲,۶۶۲	۶۵۳,۱۵۸	۸۱۶,۴۱۱	۱,۰۰۵,۲۵۲	۱,۲۳۳,۶۶۷	۱,۶۸۰,۹۶۸	۲,۱۹۹,۹۰۸
سایر انتقالات دریافتنی جاری	۹۷,۷۲۲	۱۲۷,۲۰۲	۱۶۲,۹۷۹	۱۸۷,۲۱۶	۱۹۶,۷۱۲	۲۱۰,۹۸۸	۲۲۹,۶۴۵	۳۳۸,۵۴۷	۳۹۶,۸۷۷	۴۸۹,۷۱۹

حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف

مالیات های پرداختنی جاری بر درآمد و ثروت	۵۴,۶۷۰	۷۰,۴۹۶	۸۹,۴۱۲	۱۱۲,۰۸۳	۱۳۷,۹۰۱	۱۶۸,۳۰۴	۱۶۵,۰۶۵	۲۰۸,۸۵۴	۳۲۲,۰۴۹	۳۹۶,۴۱۷
سهمیه های پرداختنی تامین اجتماعی	۳۳۹,۷۳۹	۴۳۷,۳۰۹	۵۴۰,۸۵۰	۷۵۱,۳۲۸	۱,۰۰۱,۵۵۵	۱,۱۳۴,۰۰۸	۱,۲۸۵,۲۰۲	۱,۸۷۵,۸۴۰	۱,۸۱۷,۴۶۴	۳,۰۱۰,۶۰۵
بهره مندی های پرداختنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات پرداختنی جاری	۸۲,۴۳۴	۱۰۸,۸۵۳	۱۴۵,۵۱۵	۱۷۴,۸۹۸	۱۷۴,۷۶۸	۱۹۴,۰۲۲	۲۱۶,۳۹۵	۲۸۳,۰۳۴	۳۵۸,۸۲۲	۵۳۳,۶۴۹
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۴,۱۱۵,۳۴۱	۵,۱۰۹,۸۶۸	۶,۸۱۰,۹۸۳	۷,۹۸۰,۲۲۲	۸,۳۸۷,۷۸۸	۹,۶۷۶,۵۳۹	۱۱,۲۶۶,۰۳۶	۱۴,۱۲۰,۶۳۱	۱۹,۵۸۳,۸۰۷	۲۷,۵۸۱,۸۱۷

توالی حساب ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع

درآمد قابل تصرف - ناخالص	۴,۱۱۵,۳۴۱	۵,۱۰۹,۸۶۸	۶,۸۱۰,۹۸۳	۷,۹۸۰,۲۲۲	۸,۳۸۷,۷۸۸	۹,۶۷۶,۵۳۹	۱۱,۲۶۶,۰۳۶	۱۴,۱۲۰,۶۳۱	۱۹,۵۸۳,۸۰۷	۲۷,۵۸۱,۸۱۷
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق های بازنشستگی										

حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف

هزینه های مصرفی نهایی	۲,۹۱۵,۱۴۲	۳,۷۷۴,۵۷۶	۴,۹۸۲,۱۴۰	۵,۸۰۲,۴۷۳	۶,۴۶۶,۰۹۱	۷,۳۵۴,۰۵۶	۸,۱۸۶,۸۰۹	۱۰,۳۸۶,۰۱۰	۱۳,۴۲۹,۳۱۸	۱۸,۸۷۳,۹۱۷
هزینه های مصرفی فردی	۲,۹۱۵,۱۴۲	۳,۷۷۴,۵۷۶	۴,۹۸۲,۱۴۰	۵,۸۰۲,۴۷۳	۶,۴۶۶,۰۹۱	۷,۳۵۴,۰۵۶	۸,۱۸۶,۸۰۹	۱۰,۳۸۶,۰۱۰	۱۳,۴۲۹,۳۱۸	۱۸,۸۷۳,۹۱۷
پس انداز - ناخالص	۱,۲۰۰,۱۹۸	۱,۳۳۵,۲۹۲	۱,۸۲۸,۸۴۳	۲,۱۷۷,۷۴۹	۱,۹۲۱,۶۹۷	۲,۳۲۲,۴۸۳	۳,۰۷۹,۲۲۷	۳,۷۳۴,۶۲۱	۶,۱۵۴,۴۸۸	۸,۷۰۷,۹۰۰

حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - منابع

درآمد قابل تصرف - ناخالص	۴,۱۱۵,۳۴۱	۵,۱۰۹,۸۶۸	۶,۸۱۰,۹۸۳	۷,۹۸۰,۲۲۲	۸,۳۸۷,۷۸۸	۹,۶۷۶,۵۳۹	۱۱,۲۶۶,۰۳۶	۱۴,۱۲۰,۶۳۱	۱۹,۵۸۳,۸۰۷	۲۷,۵۸۱,۸۱۷
بهره مندی های تامین اجتماعی غیرنقدی	۳۱,۲۸۷	۳۸,۴۶۲	۵۱,۰۳۴	۹۵,۴۳۷	۱۳۳,۲۲۳	۱۶۰,۶۹۹	۱۷۰,۵۵۴	۱۶۰,۰۲۱	۱۸۰,۳۴۷	۱۹۶,۲۸۰
بهره مندی های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری	۴۳۵,۸۴۱	۴۹۰,۶۰۱	۶۴۴,۴۰۳	۶۷۶,۳۸۱	۸۱۷,۱۵۲	۹۷۵,۱۵۳	۱,۲۴۸,۳۰۹	۱,۶۴۰,۰۲۴	۲,۱۲۷,۳۸۳	۳,۳۴۱,۰۹۴

حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - مصارف

بهره مندی های تامین اجتماعی غیرنقدی										
بهره مندی های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری										
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۴,۵۸۲,۴۶۸	۵,۶۳۸,۹۳۱	۷,۵۰۶,۴۲۰	۸,۷۵۲,۰۳۹	۹,۳۳۸,۱۶۳	۱۰,۸۱۲,۳۹۱	۱۲,۶۸۴,۸۹۹	۱۵,۹۲۰,۶۷۵	۲۱,۸۹۱,۵۳۷	۳۱,۱۱۹,۱۹۲

توالی حساب ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - منابع										
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۴,۵۸۲,۴۶۸	۵,۶۳۸,۹۳۱	۷,۵۰۶,۴۲۰	۸,۷۵۲,۰۳۹	۹,۳۳۸,۱۶۳	۱۰,۸۱۲,۳۹۱	۱۲,۶۸۴,۸۹۹	۱۵,۹۲۰,۶۷۵	۲۱,۸۹۱,۵۲۷	۳۱,۱۱۹,۱۹۲
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - مصارف										
مصرف نهایی فردی واقعی	۳,۳۸۲,۲۷۰	۴,۳۰۳,۶۳۹	۵,۶۷۷,۵۷۷	۶,۵۷۴,۲۹۱	۷,۴۱۶,۴۶۶	۸,۴۸۹,۹۰۸	۹,۶۰۵,۶۷۲	۱۲,۱۸۶,۰۵۴	۱۵,۷۳۷,۰۴۹	۲۲,۴۱۱,۲۹۱
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۱,۲۰۰,۱۹۸	۱,۳۳۵,۲۹۲	۱,۸۲۸,۸۴۳	۲,۱۷۷,۷۴۹	۱,۹۲۱,۶۹۷	۲,۳۲۲,۴۸۳	۳,۰۷۹,۲۲۷	۳,۷۳۴,۶۲۱	۶,۱۵۴,۴۸۸	۸,۷۰۷,۹۰۰
حساب سرمایه - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه										
پس انداز - ناخالص	۱,۲۰۰,۱۹۸	۱,۳۳۵,۲۹۲	۱,۸۲۸,۸۴۳	۲,۱۷۷,۷۴۹	۱,۹۲۱,۶۹۷	۲,۳۲۲,۴۸۳	۳,۰۷۹,۲۲۷	۳,۷۳۴,۶۲۱	۶,۱۵۴,۴۸۸	
خالص انتقالات سرمایه ای دریافتی	-۴۸,۱۹۵	-۱۷,۴۹۵	-۱۶,۴۶۷	-۲۱,۶۸۰	-۱۵,۷۳۹	-۱۷۰,۲۷۷	-۲۴۷,۹۲۳	-۴۰۴,۶۸۳	-۶۰۲,۵۱۶	
انتقالات سرمایه ای دریافتی										
انتقالات سرمایه ای پرداختی	۴۸,۱۹۵	۱۷,۴۹۵	۱۶,۴۶۷	۲۱,۶۸۰	۱۵,۷۳۹	۱۷۰,۲۷۷	۲۴۷,۹۲۳	۴۰۴,۶۸۳	۶۰۲,۵۱۶	
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس انداز و انتقالات سرمایه ای	۱,۱۵۲,۰۰۴	۱,۳۱۷,۷۹۸	۱,۸۱۲,۳۷۶	۲,۱۵۶,۰۶۹	۱,۹۰۵,۹۵۸	۲,۱۵۲,۲۰۶	۲,۸۳۱,۳۰۴	۳,۳۲۹,۹۳۷	۵,۵۵۱,۹۷۲	
حساب سرمایه - تغییر در دارایی ها										
تشکیل سرمایه ناخالص	۱,۱۸۵,۵۸۵	۱,۳۵۴,۹۱۳	۱,۶۱۴,۷۱۹	۱,۸۴۰,۳۵۷	۱,۵۴۳,۴۶۴	۱,۶۱۸,۳۲۲	۱,۹۱۰,۶۸۱	۲,۴۰۰,۵۲۸	۳,۲۵۳,۱۶۲	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۱,۱۶۶,۶۸۱	۱,۳۳۶,۰۳۵	۱,۵۸۵,۲۶۸	۱,۸۰۲,۸۷۴	۱,۵۱۲,۴۵۷	۱,۵۸۱,۲۲۳	۱,۸۵۰,۷۰۹	۲,۳۱۴,۸۸۳	۳,۱۱۴,۲۷۱	
تغییر در موجودی انبار	۱۷,۰۸۶	۱۷,۷۴۶	۲۸,۵۳۱	۳۶,۷۱۹	۲۸,۵۴۳	۳۶,۰۲۷	۵۸,۶۴۶	۸۱,۷۶۵	۱۳۸,۱۴۱	
خالص تحویل اشیاء قیمتی	۱,۸۱۸	۱,۱۳۲	۹۲۰	۷۶۴	۲,۴۶۴	۱,۰۷۱	۱,۳۲۷	۳,۸۸۹	۷۵۰	
خالص تحویل دارایی های تولید نشده غیرمالی	۱۵,۶۶۲	۲۱,۶۶۱	۳۱,۱۲۴	۴۴,۰۵۳	۶۱,۸۱۰	۸۹,۲۱۰	۱۳۶,۷۸۵	۱۹۰,۹۷۸	۲۶۷,۷۰۱	
اشتیاقات و ازقلم افتادگی ها	-۹,۵۰۲	۱۳۰,۶۱۷	۲۰۷,۹۲۵	۳۱۶,۳۳۸	۱۲۲,۰۱۹	۳۰۷,۸۰۵	۴۱۸,۱۶۱	-۱۳۹,۹۶۱	۵۷۷,۴۹۷	
خالص وام دهی / وام گیری	-۳۹,۷۴۲	-۱۸۹,۳۹۳	-۴۱,۳۹۱	-۴۴,۶۷۹	۱۷۸,۶۶۶	۱۳۶,۸۶۹	۳۶۵,۶۷۷	۸۷۸,۳۸۳	۱,۴۵۳,۶۱۲	

توالی حساب ها برای بخش نهادی خانوارها (شامل موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها)

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مالی - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

خالص تغییر در بدهی های مالی	۵۲۷,۸۱۱	۱,۳۴۵,۰۴۲	۱,۱۴۴,۷۳۱	۱,۱۹۴,۸۵۵	۲,۱۰۱,۸۶۲	۱,۶۵۲,۹۳۴	۲,۰۶۳,۱۳۱	۲,۱۰۸,۸۸۸	۲,۲۱۴,۶۲۳	
پول رایج و سپرده
اوراق بدهی										
وام ها	۷۲۴,۶۰۲	۴۵۲,۲۶۲	۳۷۲,۲۹۷	۱۱۳,۶۷۴	۵۱۵,۱۱۳	۳۷۸,۳۶۸	۴۳۰,۵۶۳	۹۹۸,۳۰۱	۱,۲۱۰,۱۲۲	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری										
طرح های بیمه و بازنشستگی										
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	-۱۹۶,۷۹۱	۸۹۲,۷۸۰	۷۷۲,۴۳۴	۱,۰۸۱,۱۸۱	۱,۵۸۶,۷۵۰	۱,۲۷۴,۵۶۶	۱,۶۳۲,۵۶۸	۱,۱۱۰,۵۸۷	۱,۰۰۴,۵۰۱	
خالص وام دهی / وام گیری	-۳۹,۷۴۲	-۱۸۹,۳۹۲	-۴۱,۳۹۱	-۴۴,۶۷۹	۱۷۸,۶۶۶	۱۳۶,۸۶۹	۳۶۵,۶۷۷	۸۷۸,۳۸۳	۱,۴۵۳,۶۱۲	

حساب مالی - تغییر در دارایی ها

خالص تغییر در دارایی های مالی	۴۸۸,۰۶۹	۱,۱۵۵,۶۴۹	۱,۱۰۳,۳۴۰	۱,۱۵۰,۱۷۶	۲,۲۸۰,۵۲۸	۱,۷۸۹,۸۰۴	۲,۴۲۸,۸۰۸	۲,۹۸۷,۲۷۰	۳,۶۶۸,۲۳۵	
پول رایج و سپرده	۳۰۷,۱۱۷	۹۳۳,۶۷۸	۹۰۱,۰۴۱	۸۶۳,۷۴۶	۱,۵۰۲,۵۸۳	۷۵۲,۳۳۱	۱,۷۸۳,۴۲۰	۲,۳۸۸,۰۵۸	۳,۰۵۱,۲۴۴	
اوراق بدهی	۱,۱۰۱	۴,۴۰۱	-۹۳۵	-۵,۹۴۶	-۹۵۶	۱۰,۳۲۴	۱۸,۰۲۷	۵,۷۹۲	۲۶,۹۶۷	
وام ها										
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۸۷,۱۵۲	۱۰۷,۰۷۵	۱۷۴,۴۴۴	۲۳۲,۷۸۶	۷۰۷,۱۹۳	۸۸۸,۲۰۵	۴۷۸,۷۹۴	۲۵۹,۸۷۹	۲۱۴,۳۵۲	
طرح های بیمه و بازنشستگی	۳,۱۵۳	۲۷,۳۷۶	۳۵,۹۴۴	۴۸,۸۳۵	۳۸,۲۳۵	۶۵,۲۳۸	۶۴,۰۵۳	۱۳۶,۲۹۷	۱۸۴,۰۲۷	
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	۸۹,۵۴۶	۸۳,۱۱۸	-۷,۱۵۵	۱۰,۷۵۵	۳۳,۴۷۳	۷۳,۷۰۶	۸۴,۵۱۵	۱۹۷,۲۴۴	۱۹۱,۶۶۶	

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تولید - منابع										
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۹۰۱,۶۰۳	۱,۰۴۵,۳۴۹	۱,۳۷۰,۸۴۳	۱,۵۶۲,۳۳۱	۱,۸۷۴,۲۴۴	۲,۲۶۱,۰۵۸	۲,۶۷۵,۷۰۹	۳,۳۰۷,۰۱۲	۴,۰۷۹,۹۰۸	۵,۶۶۵,۴۳۰
حساب تولید - مصارف										
کسر می شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۱۹۲,۶۴۶	۲۱۳,۰۹۵	۲۶۲,۵۴۹	۲۸۹,۳۵۲	۴۵۱,۴۰۷	۶۰۷,۷۰۶	۶۸۴,۹۹۸	۹۳۵,۴۶۹	۱,۰۶۰,۷۴۵	۱,۴۳۲,۳۵۷
ارزش افزوده ناخالص - به قیمت پایه	۷۰۸,۹۵۷	۸۳۲,۱۵۵	۱,۱۰۸,۲۹۴	۱,۲۷۲,۹۷۸	۱,۴۲۲,۸۳۷	۱,۶۵۳,۳۵۲	۱,۹۹۰,۷۱۰	۲,۳۷۱,۵۴۳	۳,۰۱۹,۱۶۴	۴,۲۳۳,۰۷۳
کسر می شود: مصرف سرمایه های ثابت	۱۱۰,۵۶۰	۱۵۸,۶۷۶	۲۱۸,۵۶۲	۲۵۷,۱۵۲	۲۷۴,۳۴۹	۳۰۰,۳۲۵	۳۴۱,۶۱۶	۵۳۵,۴۷۶	۷۴۲,۸۸۲	۱,۲۴۲,۹۶۸
ارزش افزوده - خالص (به قیمت پایه)	۵۹۸,۳۹۷	۶۷۳,۴۷۸	۸۸۹,۷۳۳	۱,۰۱۵,۸۲۵	۱,۱۴۸,۴۸۹	۱,۳۵۳,۰۲۶	۱,۶۴۹,۰۹۴	۱,۸۳۶,۰۶۷	۲,۲۷۶,۲۸۲	۲,۹۹۰,۱۰۵
حساب ایجاد درآمد - منابع										
ارزش افزوده - ناخالص (به قیمت پایه)	۷۰۸,۹۵۷	۸۳۲,۱۵۵	۱,۱۰۸,۲۹۴	۱,۲۷۲,۹۷۸	۱,۴۲۲,۸۳۷	۱,۶۵۳,۳۵۲	۱,۹۹۰,۷۱۰	۲,۳۷۱,۵۴۳	۳,۰۱۹,۱۶۴	۴,۲۳۳,۰۷۳
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان	۶۳۹,۹۹۵	۷۱۸,۴۷۶	۹۴۶,۰۸۳	۱,۰۷۸,۹۹۳	۱,۲۱۹,۴۵۷	۱,۴۳۶,۳۹۱	۱,۷۴۳,۹۵۶	۱,۹۸۲,۱۵۰	۲,۴۶۱,۰۵۷	۳,۲۷۰,۵۶۱
خالص سایر مالیات های پرداختی بر تولید	۴۲	۳۵	۶۳	۳۹۳	۳۹۱	۴۹۲	۶۶۵	۷۸۱	۷۶۳	۹۰۷
سایر مالیات ها بر تولید	۴۳	۳۶	۶۵	۳۹۴	۳۹۴	۴۹۶	۶۶۸	۷۸۴	۷۶۷	۹۱۰
سایر یارانه ها به تولید	۱	۱	۱	۲	۳	۳	۳	۲	۴	۳
مازاد عملیاتی - ناخالص	۶۸,۹۲۰	۱۱۳,۶۴۳	۱۶۲,۱۴۸	۱۹۳,۵۹۳	۲۰۲,۹۸۹	۲۱۶,۴۶۸	۲۴۶,۰۸۹	۳۸۸,۶۱۲	۵۵۷,۳۴۳	۹۶۱,۶۰۴

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع										
مآزاد عملیاتی - ناخالص	۶۸,۹۲۰	۱۱۳,۶۴۳	۱۶۲,۱۴۸	۱۹۳,۵۹۳	۲۰۲,۹۸۹	۲۱۶,۴۶۸	۲۴۶,۰۸۹	۳۸۸,۶۱۲	۵۵۷,۳۴۳	۹۶۱,۶۰۴
خالص مالیات پرداختنی بر تولید و واردات	۸۸,۳۷۶	۱۴۲,۰۸۳	۱۹۵,۵۶۶	۳۸۹,۲۷۲	۴۳۷,۵۸۹	۶۸۱,۱۹۶	۷۱۷,۳۸۳	۸۸۶,۹۹۸	۱,۰۹۲,۳۰۶	۱,۳۱۷,۴۹۵
مالیات بر تولید و واردات	۲۱۳,۹۲۰	۲۵۶,۱۸۰	۳۶۰,۱۴۵	۵۴۱,۰۵۶	۵۶۴,۵۹۹	۸۲۰,۲۴۳	۸۸۱,۳۶۲	۹۱۰,۴۱۶	۱,۱۱۶,۳۷۱	۱,۳۳۹,۸۴۷
مالیات بر محصول	۱۵۳,۲۴۹	۱۶۷,۷۵۵	۲۵۰,۰۹۸	۴۰۱,۴۷۲	۴۳۵,۸۳۸	۶۱۸,۲۱۱	۷۱۳,۰۶۰	۷۲۴,۷۰۰	۹۱۴,۶۱۳	۱,۰۲۲,۱۷۴
سایر مالیاتهای بر تولید	۶۰,۶۷۱	۸۸,۴۲۴	۱۱۰,۰۴۶	۱۳۹,۵۸۵	۱۲۸,۷۶۱	۲۰۲,۰۳۳	۱۶۸,۳۰۳	۱۸۵,۷۱۶	۲۰۱,۶۵۸	۳۱۷,۶۷۳
یارانه به تولید و واردات	۱۲۵,۵۴۵	۱۱۴,۰۹۷	۱۶۴,۵۷۸	۱۵۱,۷۸۵	۱۲۷,۰۱۰	۱۳۹,۰۴۷	۱۶۳,۹۷۹	۲۳,۴۱۹	۲۴,۰۶۶	۲۲,۳۵۱
یارانه به محصول	۱۲۵,۵۲۳	۱۱۴,۰۸۲	۱۶۴,۵۶۰	۱۵۱,۷۶۳	۱۲۶,۹۸۲	۱۳۹,۰۱۵	۱۶۳,۹۴۶	۲۳,۳۹۵	۲۴,۰۲۱	۲۲,۲۱۰
سایر یارانه ها به تولید	۱۱	۱۵	۱۸	۲۲	۲۸	۳۲	۳۳	۲۴	۴۵	۴۱
درآمد مالکیت دریافتنی	۱,۰۶۱,۵۷۴	۷۳۷,۶۶۶	۱,۱۹۴,۶۲۲	۱,۱۹۳,۳۵۸	۷۹۲,۲۴۱	۱,۴۶۴,۱۱۶	۱,۷۳۸,۸۹۲	۲,۰۲۴,۱۹۰	۸۴۵,۳۱۰	۹۴۰,۳۶۹
حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف										
درآمد مالکیت پرداختنی	۲۰,۶۱۵	۳۰,۶۱۷	۳۶,۵۰۲	۵۲,۵۴۴	۶۷,۹۴۶	۸۶,۶۶۵	۱۱۹,۱۷۰	۱۲۸,۹۰۳	۱۳۲,۳۰۷	۱۴۹,۳۴۰
تراز درآمد اولیه	۱,۱۹۸,۲۵۵	۹۶۲,۷۷۶	۱,۵۱۵,۸۳۴	۱,۷۲۳,۶۷۸	۱,۳۶۴,۸۷۳	۲,۲۷۵,۱۱۶	۲,۵۸۳,۱۹۴	۳,۱۷۰,۸۹۷	۲,۳۶۲,۵۵۲	۳,۰۷۰,۱۲۹

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع										
تراز درآمد اولیه	۱,۱۹۸,۲۵۵	۹۶۲,۷۷۶	۱,۵۱۵,۸۳۴	۱,۷۲۳,۶۷۸	۱,۳۶۴,۸۷۳	۲,۲۷۵,۱۱۶	۲,۵۸۳,۱۹۴	۲,۱۷۰,۸۹۷	۲,۳۶۲,۵۵۲	۳,۰۷۰,۱۲۹
مالیات‌های دریافتنی جاری بر درآمد و ثروت	۲۱۳,۱۲۷	۲۴۰,۹۷۸	۲۷۰,۳۳۲	۳۵۳,۳۳۱	۴۲۷,۰۷۰	۴۸۷,۷۷۰	۵۱۷,۸۷۱	۶۲۰,۳۷۳	۷۶۵,۵۷۴	۹۶۲,۱۹۶
سهمیه‌های دریافتنی تامین اجتماعی	۳۱۴,۴۸۵	۳۹۸,۹۴۵	۴۹۴,۶۷۷	۶۹۱,۳۰۶	۹۲۲,۶۱۴	۱,۰۳۳,۸۶۲	۱,۱۵۷,۷۷۴	۱,۷۱۶,۹۱۳	۱,۶۳۵,۳۸۳	۲,۷۸۸,۰۶۶
سایر انتقالات دریافتنی جاری	۸,۶۰۱	۱۰,۳۲۱	۱۳,۷۹۵	۱۸,۰۸۹	۲۱,۳۲۸	۲۹,۷۹۳	۳۲,۶۲۱	۳۲,۵۶۱	۳۴,۵۷۵	۴۰,۷۹۶
حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف										
مالیات‌های پرداختنی جاری بر درآمد و ثروت										
بهره‌مندی‌های پرداختنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی	۲۱۸,۴۵۶	۲۶۸,۱۷۳	۳۶۳,۰۰۷	۴۷۳,۰۹۶	۵۷۷,۲۶۹	۷۰۴,۸۱۱	۸۶۶,۶۲۱	۱,۰۷۴,۷۷۵	۱,۴۹۶,۹۹۹	۱,۹۶۳,۰۵۰
سایر انتقالات پرداختنی جاری	۲۷,۸۷۳	۳۳,۴۸۳	۳۷,۶۹۸	۴۴,۴۴۴	۴۸,۸۱۲	۵۴,۹۷۲	۶۱,۵۲۹	۷۰,۹۸۳	۷۹,۵۵۴	۶۲,۸۴۴
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۱,۴۸۸,۱۳۸	۱,۳۱۱,۳۶۲	۱,۸۹۳,۹۳۲	۲,۲۶۸,۸۶۴	۲,۱۰۹,۸۰۳	۳,۰۶۶,۷۵۸	۳,۳۶۳,۳۱۰	۴,۳۹۴,۹۸۵	۳,۲۲۱,۵۳۱	۴,۸۳۵,۲۹۳
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۱,۴۸۸,۱۳۸	۱,۳۱۱,۳۶۲	۱,۸۹۳,۹۳۲	۲,۲۶۸,۸۶۴	۲,۱۰۹,۸۰۳	۳,۰۶۶,۷۵۸	۳,۳۶۳,۳۱۰	۴,۳۹۴,۹۸۵	۳,۲۲۱,۵۳۱	۴,۸۳۵,۲۹۳
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف										
هزینه‌های مصرفی نهایی	۹۱۰,۳۲۹	۱,۰۵۲,۳۲۸	۱,۳۷۹,۷۷۸	۱,۵۷۱,۰۶۹	۱,۸۸۴,۴۳۳	۲,۲۷۳,۸۲۳	۲,۶۸۸,۲۵۶	۳,۴۰۵,۶۵۱	۴,۱۸۶,۷۶۹	۵,۸۸۶,۸۷۶
هزینه‌های مصرفی فردی	۴۶۷,۱۲۸	۵۲۹,۰۶۳	۶۹۵,۴۳۷	۷۷۱,۸۱۸	۹۵۰,۳۷۵	۱,۱۳۵,۸۵۲	۱,۴۱۸,۸۶۳	۱,۸۰۰,۰۴۵	۲,۳۰۷,۷۳۰	۳,۵۳۷,۳۷۴
هزینه‌های مصرفی جمعی	۴۴۳,۲۰۲	۵۲۳,۲۶۵	۶۸۴,۳۴۱	۷۹۹,۲۵۱	۹۳۴,۰۵۸	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۲۶۹,۳۹۳	۱,۶۰۵,۶۰۶	۱,۸۷۹,۰۳۹	۲,۳۴۹,۵۰۲
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۵۷۷,۸۰۸	۲۵۹,۰۳۴	۵۱۴,۱۵۴	۶۹۷,۷۹۵	۲۲۵,۳۷۰	۷۹۲,۹۳۵	۶۷۵,۰۵۴	۹۸۹,۳۳۴	-۹۶۵,۲۳۹	-۱,۰۵۱,۵۸۳

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۱,۴۸۸,۱۳۸	۱,۳۱۱,۳۶۲	۱,۸۹۳,۹۳۲	۲,۲۶۸,۸۶۴	۲,۱۰۹,۸۰۳	۳,۰۶۶,۷۵۸	۳,۳۶۳,۳۱۰	۴,۳۹۴,۹۸۵	۳,۲۲۱,۵۳۱	۴,۸۳۵,۲۹۳
حساب توزیع مجدد درآمد غیرنقدی - مصارف										
بهره مندی های تامین اجتماعی غیرنقدی	۳۱,۲۸۷	۳۸,۴۶۲	۵۱,۰۳۴	۹۵,۴۳۷	۱۳۳,۲۲۳	۱۶۰,۶۹۹	۱۷۰,۵۵۴	۱۶۰,۰۲۱	۱۸۰,۳۴۷	۱۹۶,۲۸۰
بهره مندی های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری	۴۳۵,۸۴۱	۴۹۰,۶۰۱	۶۴۴,۴۰۳	۶۷۶,۳۸۱	۸۱۷,۱۵۲	۹۷۵,۱۵۳	۱,۲۴۸,۳۰۹	۱,۶۴۰,۰۲۴	۲,۱۲۷,۳۸۳	۳,۳۴۱,۰۹۴
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۱,۰۲۱,۰۱۰	۷۸۲,۲۹۹	۱,۱۹۸,۴۹۶	۱,۴۹۷,۰۴۷	۱,۱۵۹,۴۲۸	۱,۹۳۰,۹۰۶	۱,۹۴۴,۴۴۶	۲,۵۹۴,۹۴۱	۹۱۳,۸۰۰	۱,۲۹۷,۹۱۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - منابع										
درآمد قابل تصرف تعدیل شده - ناخالص	۱,۰۲۱,۰۱۰	۷۸۲,۲۹۹	۱,۱۹۸,۴۹۶	۱,۴۹۷,۰۴۷	۱,۱۵۹,۴۲۸	۱,۹۳۰,۹۰۶	۱,۹۴۴,۴۴۶	۲,۵۹۴,۹۴۱	۹۱۳,۸۰۰	۱,۲۹۷,۹۱۹
بهره مندی های تامین اجتماعی غیرنقدی										
بهره مندی های کمک اجتماعی غیرنقدی										
انتقالات کالاها و خدمات فردی غیربازاری										
حساب مصرف درآمد قابل تصرف تعدیل شده - مصارف										
مصرف نهایی فردی واقعی										
مصرف نهایی جمعی واقعی	۴۴۳,۲۰۲	۵۲۳,۲۶۵	۶۸۴,۳۴۱	۷۹۹,۲۵۱	۹۳۴,۰۵۸	۱,۱۳۷,۹۷۱	۱,۲۶۹,۳۹۳	۱,۶۰۵,۶۰۶	۱,۸۷۹,۰۳۹	۲,۳۴۹,۵۰۲
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۵۷۷,۸۰۸	۲۵۹,۰۳۴	۵۱۴,۱۵۴	۶۹۷,۷۹۵	۲۲۵,۳۷۰	۷۹۲,۹۳۵	۶۷۵,۰۵۴	۹۸۹,۳۳۴	-۹۶۵,۲۳۹	-۱,۰۵۱,۵۸۳

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب سرمایه - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

پس انداز - ناخالص	۵۷۷,۸۰۸	۲۵۹,۰۳۴	۵۱۴,۱۵۴	۶۹۷,۷۹۵	۲۲۵,۳۷۰	۷۹۲,۹۳۵	۶۷۵,۰۵۴	۹۸۹,۳۳۴	-۹۶۵,۳۳۹	
خالص انتقالات سرمایه ای دریافتی	-۲۵۰,۲۱۱	-۱۳۴,۶۰۸	-۱۹۳,۵۶۶	-۲۷۱,۷۶۹	-۲۴۹,۴۸۰	-۳۵۲,۰۸۹	-۳۷۴,۵۹۱	-۴۶۰,۹۹۹	-۴۴۰,۰۰۰	
انتقالات سرمایه ای دریافتی										
انتقالات سرمایه ای پرداختی	۲۵۰,۲۱۱	۱۳۴,۶۰۸	۱۹۳,۵۶۶	۲۷۱,۷۶۹	۲۴۹,۴۸۰	۳۵۲,۰۸۹	۳۷۴,۵۹۱	۴۶۰,۹۹۹	۴۴۰,۰۰۰	
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس انداز و انتقالات سرمایه ای	۳۲۷,۵۹۷	۱۲۴,۴۲۶	۳۲۰,۵۸۹	۴۲۶,۰۲۷	-۲۴,۱۱۰	۴۴۰,۸۴۵	۳۰۰,۴۶۲	۵۲۸,۳۳۵	-۱,۴۰۵,۳۳۹	

حساب سرمایه - تغییر در دارایی ها

تشکیل سرمایه ناخالص	۴۰۵,۲۵۰	۳۵۷,۸۳۳	۴۶۱,۰۸۸	۶۹۷,۷۰۶	۶۵۵,۹۵۳	۸۲۰,۷۴۲	۷۸۳,۷۲۰	۸۸۳,۲۶۵	۸۹۷,۳۵۰	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۴۰۵,۲۲۸	۳۵۷,۸۳۱	۴۶۱,۰۵۱	۶۹۷,۷۰۳	۶۵۵,۹۴۸	۸۲۰,۶۸۲	۷۸۳,۳۰۸	۸۸۳,۲۴۷	۸۹۷,۳۲۲	
تغییر در موجودی انبار										
خالص تحویل اشیاء قیمتی	۲۲	۲	۳۶	۳	۵	۶۰	۴۱۲	۱۸	۲۷	
خالص تحصیل دارایی های تولید نشده غیرمالی	۲,۱۷۱	۲,۵۴۰	۶,۲۳۱	۱,۶۸۰	۸,۴۷۶	۲,۸۹۴	۳,۴۸۰	۲,۴۲۸	۲,۹۶۵	
خالص وام دهی / وام گیری	-۷۹,۸۲۴	-۲۳۵,۹۴۷	-۱۴۶,۷۳۰	-۲۷۳,۳۶۰	-۶۸۸,۵۳۹	-۳۸۲,۷۹۱	-۴۸۶,۷۳۸	-۳۵۷,۳۵۸	-۲,۳۰۵,۵۵۴	

توالی حساب ها برای بخش نهادی دولت عمومی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مالی - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

خالص تغییر در بدهی های مالی	۵۵۷,۳۱۹	۹۵۷,۳۴۳	۱,۶۶۲,۰۲۰	۴۴۲,۷۴۹	۸۴۲,۱۶۸	۹۴۸,۵۱۱	۱,۶۳۵,۳۸۷	۳,۴۶۸,۷۵۹	۴,۶۵۹,۸۸۹	
پول رایج و سپرده
اوراق بدهی	-۲۵,۳۰۹	-۱۳,۳۴۵	-۶۳,۳۴۹	۳۱۰,۱۱۵	۱۵,۷۴۵	۱۷۷,۴۴۸	۴۴۳,۶۸۸	۶۶,۳۵۰	۲۵۹,۶۸۳	
وام ها	-۵۵,۴۷۸	۱۵۳,۱۴۸	۶۸,۶۳۹	۵۹,۶۸۳	۷۴,۴۶۹	۱۲۶,۱۶۳	۱۲۴,۴۱۰	۴۹۲,۵۹۰	۲۲,۸۹۶	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری										
طرح های بیمه و بازنشستگی										
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	۶۳۷,۹۰۶	۸۱۷,۴۴۰	۱,۶۵۶,۷۲۹	۱۷۲,۹۵۰	۷۵۱,۹۵۴	۶۴۴,۹۰۰	۱,۰۶۷,۳۸۹	۲,۹۰۹,۹۲۰	۴,۳۷۷,۳۱۰	
خالص وام دهی / وام گیری	-۷۹,۸۲۴	-۲۳۵,۹۴۷	-۱۴۶,۷۳۰	-۲۷۳,۳۶۰	-۶۸۸,۵۳۹	-۳۸۲,۷۹۱	-۴۸۶,۷۳۸	-۳۵۷,۳۵۸	-۲,۳۰۵,۵۵۴	

حساب مالی - تغییر در دارایی ها

خالص تغییر در دارایی های مالی	۴۷۷,۳۹۵	۷۲۱,۳۹۵	۱,۵۱۵,۲۸۹	۱۶۹,۳۸۹	۱۵۳,۶۲۹	۵۶۵,۷۲۰	۱,۱۴۸,۶۵۰	۳,۱۱۱,۴۰۱	۲,۳۵۴,۳۳۵	
پول رایج و سپرده	۳۹۳,۷۲۰	۳۰,۱۹۴	۶۱۶,۸۰۰	۲۰۹,۴۲۲	-۸۰,۱۸۵	-۱۹۱,۰۲۸	۲۵۷,۰۱۸	۴۰۳,۹۰۷	۲۴,۶۱۶	
اوراق بدهی										
وام ها	۵۲,۴۳۹	۲۳۵,۳۶۱	۱۴۸,۸۱۵	-۲۵۲,۴۵۰	۱۵۶,۶۴۶	۳۴۵,۵۷۷	۳۳۷,۷۵۴	۱,۴۴۴,۰۰۴	۱,۳۱۹,۲۹۴	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۳۵,۶۷۷	۲۰۶,۷۰۷	۵۹۶,۰۴۹	۱۱۵,۶۴۷	۲۸۴,۵۱۳	۴۶۱,۳۷۱	۲۳۵,۸۱۸	۹۳۰,۵۶۴	۳۶۸,۹۸۷	
طرح های بیمه و بازنشستگی	۳۰,۲۴	-۱,۱۷۵	۲,۳۹۹	۲,۴۰۷	۱,۵۵۳	۲,۴۸۷	۲,۴۵۸	۸,۰۵۹	۱۱,۱۷۷	
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	-۷,۴۶۴	۲۵۰,۳۰۸	۱۵۱,۲۲۵	۹۴,۳۶۳	-۲۰۸,۸۹۹	-۵۲,۶۸۷	۳۱۵,۶۰۱	۳۲۴,۸۶۷	۶۳۰,۳۶۱	

توالی حساب ها برای بخش نهادی نفت

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تولید - منابع										
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۱,۵۵۳,۰۴۳	۱,۱۷۲,۳۲۱	۱,۸۸۲,۷۱۰	۱,۸۰۴,۳۴۸	۱,۲۸۴,۰۸۸	۲,۰۹۰,۸۴۰	۲,۵۸۳,۲۷۹	۲,۰۷۰,۹۶۳	۱,۹۶۸,۱۹۱	۱,۸۴۹,۱۶۸
حساب تولید - مصارف										
کسر می شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۱۳۹,۴۴۹	۱۴۶,۲۰۵	۱۶۶,۵۱۴	۲۰۲,۷۸۴	۲۰۹,۲۸۶	۲۲۹,۹۱۷	۲۴۰,۴۲۹	۲۵۲,۶۳۴	۲۰۹,۶۳۴	۳۷۲,۶۰۱
ارزش افزوده ناخالص - به قیمت پایه	۱,۴۱۳,۵۹۴	۱,۰۲۶,۱۱۵	۱,۷۱۶,۱۹۷	۱,۶۰۱,۵۶۴	۱,۰۷۴,۸۰۲	۱,۸۶۰,۹۲۳	۲,۳۴۲,۸۵۰	۲,۸۱۸,۳۲۹	۱,۶۵۸,۵۵۸	۱,۴۷۶,۵۶۸
کسر می شود: مصرف سرمایه های ثابت	۲۳,۶۱۲	۴۰,۳۸۹	۷۳,۹۸۱	۱۰۷,۹۴۹	۱۱۷,۸۹۸	۱۱۵,۳۲۹	۱۱۹,۹۷۷	۳۰۶,۸۸۸	۳۲۰,۵۹۶	۶۹۵,۷۳۶
ارزش افزوده - خالص (به قیمت پایه)	۱,۳۸۹,۹۸۱	۹۸۵,۷۲۷	۱,۶۴۲,۲۱۵	۱,۴۹۳,۶۱۵	۹۵۶,۹۰۴	۱,۷۴۵,۵۹۴	۲,۲۲۲,۸۷۳	۲,۵۱۱,۴۴۱	۱,۳۳۷,۹۶۱	۷۸۰,۸۳۱
حساب ایجاد درآمد - منابع										
ارزش افزوده - ناخالص (به قیمت پایه)	۱,۴۱۳,۵۹۴	۱,۰۲۶,۱۱۵	۱,۷۱۶,۱۹۷	۱,۶۰۱,۵۶۴	۱,۰۷۴,۸۰۲	۱,۸۶۰,۹۲۳	۲,۳۴۲,۸۵۰	۲,۸۱۸,۳۲۹	۱,۶۵۸,۵۵۸	۱,۴۷۶,۵۶۸
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان	۲۸,۵۲۵	۳۳,۶۵۲	۴۲,۰۷۳	۵۶,۱۲۷	۶۶,۹۸۲	۸۰,۷۶۴	۹۳,۵۷۰	۱۳۱,۸۹۸	۱۶۲,۳۶۱	۲۴۴,۷۶۳
خالص سایر مالیات های پرداختی بر تولید	۸۴	۴۵	۶۳	۴۴۸	۲۵۷	۴۵۶	۶۱۳	۶۸۷	۳۸۱	۲۴۲
سایر مالیات ها بر تولید	۸۶	۴۶	۶۵	۴۵۰	۲۵۹	۴۵۹	۶۱۶	۶۹۰	۳۸۳	۲۴۴
سایر یارانه ها به تولید	۲	۱	۲	۲	۲	۳	۳	۲	۲	۱
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱,۳۸۴,۹۸۴	۹۹۲,۴۱۸	۱,۶۷۴,۰۶۰	۱,۵۴۴,۹۸۹	۱,۰۰۷,۵۶۴	۱,۷۷۹,۷۰۳	۲,۲۴۸,۶۶۸	۲,۶۹۵,۷۴۳	۱,۴۹۵,۸۱۶	۱,۲۳۱,۴۶۲

توالی حساب ها برای بخش نهادی نفت

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع										
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱,۲۸۴,۹۸۴	۹۹۲,۴۱۸	۱,۶۷۴,۰۶۰	۱,۵۴۴,۹۸۹	۱,۰۰۷,۵۶۴	۱,۷۷۹,۷۰۳	۲,۲۴۸,۶۶۸	۲,۶۹۵,۷۴۳	۱,۴۹۵,۸۱۶	۱,۲۳۱,۴۶۲
درآمد مالکیت دریافتی	۶,۳۰۲	۶,۳۳۲	۷,۴۰۱	۹,۱۳۸	۴,۹۹۹	۷,۹۵۲	۱۰,۴۳۰	۲۹,۶۴۵	۴۱,۰۱۵	۷۷,۵۶۷
حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف										
درآمد مالکیت پرداختی	۹۹۶,۱۳۱	۶۵۲,۵۶۲	۱,۱۱۱,۴۵۹	۱,۰۳۵,۸۵۲	۶۷۳,۷۶۱	۱,۲۸۵,۴۵۲	۱,۶۱۲,۲۵۳	۱,۷۵۸,۵۹۶	۶۷۸,۹۲۷	۷۱۷,۲۰۶
تراز درآمد اولیه	۳۹۵,۱۵۵	۳۴۶,۱۸۸	۵۷۰,۰۰۲	۵۱۸,۲۷۵	۳۳۸,۸۰۱	۵۰۲,۲۰۳	۶۴۶,۸۴۴	۹۶۶,۷۹۲	۸۵۷,۹۰۳	۵۹۱,۸۲۲
حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع										
تراز درآمد اولیه	۳۹۵,۱۵۵	۳۴۶,۱۸۸	۵۷۰,۰۰۲	۵۱۸,۲۷۵	۳۳۸,۸۰۱	۵۰۲,۲۰۳	۶۴۶,۸۴۴	۹۶۶,۷۹۲	۸۵۷,۹۰۳	۵۹۱,۸۲۲
سهمیه های دریافتی تامین اجتماعی										
بهره مندی های دریافتی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات دریافتی جاری										
حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف										
مالیات های پرداختی جاری بر درآمد و ثروت	۱۰,۹۱۵	۷,۷۸۴	۱۵,۶۸۵	۱۲,۲۱۷	۸۹۸	۱,۳۳۳	۲,۳۶۶	۴,۷۳۶	۱,۸۱۸	۲,۲۶۷
سهمیه های پرداختی تامین اجتماعی										
بهره مندی های پرداختی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات پرداختی جاری										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۳۸۴,۲۴۰	۳۳۸,۴۰۴	۵۵۴,۳۱۷	۵۰۶,۰۵۸	۳۳۷,۹۰۳	۵۰۰,۸۷۰	۶۴۴,۴۷۸	۹۶۲,۰۵۶	۸۵۶,۰۸۵	۵۸۹,۵۵۵

توالی حساب ها برای بخش نهادی نفت

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۲۸۴,۲۴۰	۳۳۸,۴۰۴	۵۵۴,۳۱۷	۵۰۶,۰۵۸	۳۳۷,۹۰۳	۵۰۰,۸۷۰	۶۴۴,۴۷۸	۹۶۲,۰۵۶	۸۵۶,۰۸۵	۵۸۹,۵۵۵
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف										
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوقهای بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۳۸۴,۲۴۰	۳۳۸,۴۰۴	۵۵۴,۳۱۷	۵۰۶,۰۵۸	۳۳۷,۹۰۳	۵۰۰,۸۷۰	۶۴۴,۴۷۸	۹۶۲,۰۵۶	۸۵۶,۰۸۵	۵۸۹,۵۵۵
حساب سرمایه - تغییر در بدهیها و ارزش ویژه										
پس انداز - ناخالص	۳۸۴,۲۴۰	۳۳۸,۴۰۴	۵۵۴,۳۱۷	۵۰۶,۰۵۸	۳۳۷,۹۰۳	۵۰۰,۸۷۰	۶۴۴,۴۷۸	۹۶۲,۰۵۶	۸۵۶,۰۸۵	
خالص انتقالات سرمایه ای دریافتنی										
انتقالات سرمایه ای دریافتنی										
انتقالات سرمایه ای پرداختنی										
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس انداز و انتقالات سرمایه ای	۳۸۴,۲۴۰	۳۳۸,۴۰۴	۵۵۴,۳۱۷	۵۰۶,۰۵۸	۳۳۷,۹۰۳	۵۰۰,۸۷۰	۶۴۴,۴۷۸	۹۶۲,۰۵۶	۸۵۶,۰۸۵	
حساب سرمایه - تغییر در داراییها										
تشکیل سرمایه ناخالص	۲۷,۸۵۶	۱۱۰,۵۳۸	۴۴,۸۵۷	۴,۷۸۸	۳۷,۲۴۸	-۵۴,۰۸۵	۱۲۴,۰۷۸	۹۷,۰۱۰	۱۱۵,۷۵۱	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۲۷,۷۹۰	۴۲,۹۵۰	۶۳,۸۱۹	۵۳,۵۰۹	۴۰,۱۹۸	۲۷,۷۴۶	۱۱۶,۷۰۶	۹۱,۶۶۷	۸۴,۸۹۹	
تغییر در موجودی انبار	۶۶	۶۷,۵۸۸	-۱۸,۹۶۲	-۴۸,۷۲۱	-۲,۹۵۰	-۸۱,۸۳۱	۷,۳۷۲	۵,۳۴۳	۳۰,۸۵۲	
خالص تحصیل اشیاء قیمتی										
خالص تحصیل داراییهای تولید نشده غیرمالی	-۴۰۹	۲,۱۴۶	-۷,۵۶۵	۱۰۹	-۱,۵۰۶	۳۸۹	۱۹۸	۱۲۷	۳۵۴	
اشتباهات و از قلم افتادگیها										
خالص وامدهی / وامگیری	۳۵۶,۷۹۳	۲۲۵,۷۱۹	۵۱۷,۰۲۵	۵۰۱,۱۶۱	۳۰۲,۱۶۱	۵۵۴,۵۶۵	۵۲۰,۲۰۳	۸۶۴,۹۱۸	۷۳۹,۹۸۰	

توالی حساب ها برای بخش نهادی نفت

(حساب تولید تا حساب مالی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب مالی - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

	۴,۲۱۰,۵۰۱	۳,۳۵۱,۲۲۲	۵۰۴,۳۴۱	۷۲۲,۸۹۲	۲۴۴,۴۱۶	۱۵۸,۱۷۳	۶۷۵,۱۶۳	۸۹۴,۶۲۱	۲۲۵,۹۸۱	خالص تغییر در بدهی های مالی
										پول رایج و سپرده
	۱۱,۹۱۶	۵,۳۹۵	۰	-۴۴,۲۴۳	۱۱,۲۴۱	-۱۲۹,۴۸۸	۴۲,۳۹۴	۵۸,۹۲۸	۴۲,۲۳۵	اوراق بدهی
	۳,۴۲۴,۳۲۷	۳,۲۴۴,۸۵۶	۱۲۵,۸۵۲	۳۲۲,۲۷۴	۴۷۴,۱۱۲	۳۲۸,۹۹۸	۶,۳۸۶	۶۳۵,۹۰۷	۴۵,۲۶۰	وام ها
	۰	۱۹۳,۸۰۶	-۱	۲۱۷,۰۵۹	۰	۰	۳۷۳,۲۳۲	۰	۰	حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری
										طرح های بیمه و بازنشستگی
	۷۷۴,۲۵۸	-۹۲,۸۲۵	۳۷۸,۴۹۰	۲۲۷,۸۰۲	-۲۴۰,۹۳۷	-۴۱,۳۳۷	۲۵۳,۱۵۱	۱۹۹,۷۸۶	۱۳۸,۴۸۶	سایر حساب های دریافتی / پرداختی
	۷۳۹,۹۸۰	۸۶۴,۹۱۸	۵۲۰,۲۰۳	۵۵۴,۵۶۵	۳۰۲,۱۶۱	۵۰۱,۱۶۱	۵۱۷,۰۲۵	۲۲۵,۷۱۹	۳۵۶,۷۹۳	خالص وام دهی / وام گیری

حساب مالی - تغییر در دارایی ها

	۴,۹۵۰,۴۸۱	۴,۲۱۶,۱۵۰	۱,۰۲۴,۵۴۴	۱,۲۷۷,۴۵۷	۵۴۶,۵۷۷	۶۵۹,۳۳۴	۱,۱۹۲,۱۸۸	۱,۱۲۰,۳۴۰	۵۸۲,۷۷۴	خالص تغییر در دارایی های مالی
	۲۶۷,۹۸۶	۴۲,۱۳۳	-۲۹,۸۰۷	۵۷,۹۸۸	-۲۳,۳۲۷	-۱۳,۳۱۹	-۷۱,۹۷۶	۷۴,۹۲۱	-۲۷,۸۷۰	پول رایج و سپرده
	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	اوراق بدهی
	-۱۲	۱۱۰	-۱	-۶	-۸۸۰	۹۴۱				وام ها
	۱۵۴,۲۴۵	۱۴۶,۴۶۸	۷۵,۵۵۹	۱۶,۱۵۳	۱۹,۲۱۵	۴۶,۲۱۹	۳۶,۰۸۴	-۲۲,۵۴۳	-۴,۲۷۴	حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری
										طرح های بیمه و بازنشستگی
	۴,۵۲۸,۲۶۳	۴,۰۲۷,۴۳۹	۹۷۸,۷۹۴	۱,۲۰۳,۳۲۲	۵۵۱,۵۶۹	۶۲۵,۴۹۳	۱,۲۲۸,۰۸۰	۱,۰۶۷,۹۶۳	۶۱۴,۹۱۷	سایر حساب های دریافتی / پرداختی

توالی حساب ها برای بخش شرکت های غیرمالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تولید - منابع										
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۴,۸۶۵,۷۰۰	۶,۰۰۳,۴۵۴	۷,۵۳۲,۳۳۵	۸,۸۳۰,۹۴۵	۸,۴۰۵,۳۷۲	۹,۱۴۰,۲۵۶	۱۰,۶۳۵,۷۷۳	۱۴,۳۰۵,۶۷۲	۲۰,۴۳۸,۹۲۰	۳۴,۵۷۲,۱۷۴
حساب تولید - مصارف										
کسر می شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۲,۵۴۱,۷۹۸	۳,۰۹۳,۵۶۳	۳,۹۳۱,۶۳۸	۴,۵۴۸,۲۴۱	۴,۱۷۳,۴۱۱	۴,۵۰۷,۶۵۶	۵,۲۹۱,۴۵۷	۷,۳۱۹,۶۲۲	۱۰,۶۸۸,۹۹۰	۱۸,۶۶۸,۴۹۵
ارزش افزوده ناخالص - به قیمت پایه	۲,۳۲۳,۹۰۲	۲,۹۰۹,۸۹۱	۳,۶۰۰,۵۹۷	۴,۲۸۲,۷۰۴	۴,۲۳۱,۹۶۲	۴,۶۳۲,۵۹۹	۵,۳۴۴,۳۱۶	۶,۹۸۶,۰۴۰	۹,۷۴۹,۹۳۰	۱۵,۹۰۳,۶۷۹
کسر می شود: مصرف سرمایه های ثابت	۱۶۳,۹۴۸	۲۹۴,۷۷۶	۴۶۲,۴۵۴	۵۸۰,۳۹۴	۶۷۱,۲۲۰	۷۲۵,۲۶۱	۸۸۹,۰۵۸	۱,۵۸۷,۳۴۷	۲,۲۱۴,۵۴۹	۳,۸۹۱,۴۱۱
ارزش افزوده - خالص (به قیمت پایه)	۲,۱۵۹,۹۵۴	۲,۶۱۵,۱۱۵	۳,۱۳۸,۱۴۳	۳,۷۰۲,۳۱۰	۳,۵۶۰,۷۴۱	۳,۹۰۷,۳۳۹	۴,۴۵۵,۲۵۸	۵,۳۹۸,۶۹۳	۷,۵۳۵,۳۸۲	۱۲,۰۱۲,۲۶۹
حساب ایجاد درآمد - منابع										
ارزش افزوده - ناخالص (به قیمت پایه)	۲,۳۲۳,۹۰۲	۲,۹۰۹,۸۹۱	۳,۶۰۰,۵۹۷	۴,۲۸۲,۷۰۴	۴,۲۳۱,۹۶۲	۴,۶۳۲,۵۹۹	۵,۳۴۴,۳۱۶	۶,۹۸۶,۰۴۰	۹,۷۴۹,۹۳۰	۱۵,۹۰۳,۶۷۹
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان	۱,۰۳۶,۴۵۲	۱,۲۸۷,۱۳۱	۱,۶۱۱,۵۲۸	۱,۹۵۱,۴۱۷	۲,۰۶۱,۳۷۲	۲,۲۷۳,۵۱۱	۲,۵۶۰,۷۰۲	۳,۱۹۹,۵۸۷	۴,۲۶۸,۳۴۲	۶,۳۵۵,۵۱۶
خالص سایر مالیات های پرداختی بر تولید	۳,۷۵۲	۶,۲۵۸	۷,۵۲۷	۱۳,۰۶۶	۹,۰۲۸	۹,۸۳۲	۹,۳۰۶	۱۱,۱۰۷	۱۲,۳۹۷	۲۰,۱۴۷
سایر مالیات ها بر تولید	۳,۷۵۷	۶,۲۶۵	۷,۵۳۵	۱۳,۰۷۶	۹,۰۴۱	۹,۸۴۵	۹,۳۲۰	۱۱,۱۱۷	۱۲,۴۱۷	۲۰,۱۶۷
سایر یارانه ها به تولید	۵	۷	۸	۱۰	۱۲	۱۳	۱۴	۱۰	۲۰	۲۰
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱,۲۸۳,۶۹۷	۱,۶۱۶,۵۰۲	۱,۹۸۱,۵۴۲	۲,۳۱۸,۲۲۱	۲,۱۶۱,۵۶۱	۲,۳۴۹,۲۵۷	۲,۷۷۴,۳۰۸	۳,۷۷۵,۳۴۵	۵,۴۶۹,۱۹۱	۹,۵۲۸,۰۱۶

توالی حساب ها برای بخش شرکت های غیرمالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع										
مآزاد عملیاتی - ناخالص	۱,۲۸۳,۶۹۷	۱,۶۱۶,۵۰۲	۱,۹۸۱,۵۴۲	۲,۳۱۸,۲۲۱	۲,۱۶۱,۵۶۱	۲,۳۴۹,۲۵۷	۲,۷۷۴,۳۰۸	۳,۷۷۵,۳۴۵	۵,۴۶۹,۱۹۱	۹,۵۲۸,۰۱۶
درآمد مالکیت دریافتی	۷۲۶,۰۴۸	۸۸۱,۰۵۱	۱,۱۶۹,۹۶۹	۱,۴۱۳,۸۸۷	۱,۴۲۹,۷۰۹	۱,۵۱۷,۹۲۴	۱,۶۲۳,۸۷۳	۱,۹۰۲,۹۷۸	۲,۶۶۱,۱۸۴	۳,۳۱۸,۶۶۸
حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف										
درآمد مالکیت پرداختی	۱,۰۵۰,۶۱۳	۱,۲۸۴,۵۱۵	۱,۶۳۹,۷۲۱	۲,۰۰۰,۶۷۱	۱,۹۴۲,۱۹۶	۲,۲۱۹,۳۹۶	۲,۲۲۰,۶۳۰	۲,۶۵۲,۳۱۶	۳,۶۱۰,۹۱۰	۴,۹۷۰,۳۴۱
تراز درآمد اولیه	۹۵۹,۱۳۲	۱,۲۱۳,۰۳۸	۱,۵۱۱,۷۹۰	۱,۷۳۱,۴۳۶	۱,۶۴۹,۰۷۴	۱,۶۴۷,۷۸۵	۲,۱۷۷,۵۵۰	۳,۰۲۶,۰۰۷	۴,۵۱۹,۴۶۴	۷,۸۷۶,۳۴۴
حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع										
تراز درآمد اولیه	۹۵۹,۱۳۲	۱,۲۱۳,۰۳۸	۱,۵۱۱,۷۹۰	۱,۷۳۱,۴۳۶	۱,۶۴۹,۰۷۴	۱,۶۴۷,۷۸۵	۲,۱۷۷,۵۵۰	۳,۰۲۶,۰۰۷	۴,۵۱۹,۴۶۴	۷,۸۷۶,۳۴۴
سهمیه های دریافتی تامین اجتماعی										
بهره مندی های دریافتی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات دریافتی جاری	۷,۷۶۷	۱۱,۹۱۵	۱۶,۲۳۴	۲۱,۴۸۲	۲۳,۵۸۵	۲۹,۸۵۴	۳۳,۱۲۵	۴۳,۳۹۷	۵۲,۹۹۰	۷۷,۰۴۷
حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف										
مالیات های پرداختی جاری بر درآمد و ثروت	۱۳۰,۴۶۹	۱۳۷,۳۴۹	۱۳۹,۵۸۴	۲۱۰,۴۰۲	۲۶۷,۰۹۹	۳۰۳,۱۶۹	۳۲۱,۹۲۱	۳۷۴,۴۶۶	۳۵۱,۵۷۷	۳۱۸,۷۴۳
سهمیه های پرداختی تامین اجتماعی										
بهره مندی های پرداختی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات پرداختی جاری	۱۷,۵۱۳	۲۶,۱۶۱	۳۶,۰۶۹	۴۴,۵۳۰	۴۷,۷۹۸	۵۵,۹۷۶	۶۹,۶۷۱	۹۷,۷۴۵	۱۳۸,۰۶۶	۲۲۶,۹۰۴
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۸۱۸,۹۱۷	۱,۰۶۱,۴۴۳	۱,۳۵۲,۳۷۱	۱,۴۹۷,۹۸۶	۱,۳۵۷,۷۶۲	۱,۳۱۸,۴۹۵	۱,۸۱۹,۰۸۳	۲,۵۹۷,۱۹۳	۴,۰۸۲,۸۱۱	۷,۴۰۷,۷۴۳

توالی حساب ها برای بخش شرکت های غیرمالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۸۱۸,۹۱۷	۱,۰۶۱,۴۴۲	۱,۳۵۲,۳۷۱	۱,۴۹۷,۹۸۶	۱,۳۵۷,۷۶۲	۱,۳۱۸,۴۹۵	۱,۸۱۹,۰۸۳	۲,۵۹۷,۱۹۳	۴,۰۸۲,۸۱۱	۷,۴۰۷,۷۴۳
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف										
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۸۱۸,۹۱۷	۱,۰۶۱,۴۴۲	۱,۳۵۲,۳۷۱	۱,۴۹۷,۹۸۶	۱,۳۵۷,۷۶۲	۱,۳۱۸,۴۹۵	۱,۸۱۹,۰۸۳	۲,۵۹۷,۱۹۳	۴,۰۸۲,۸۱۱	۷,۴۰۷,۷۴۳
حساب سرمایه - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه										
پس انداز - ناخالص	۸۱۸,۹۱۷	۱,۰۶۱,۴۴۲	۱,۳۵۲,۳۷۱	۱,۴۹۷,۹۸۶	۱,۳۵۷,۷۶۲	۱,۳۱۸,۴۹۵	۱,۸۱۹,۰۸۳	۲,۵۹۷,۱۹۳	۴,۰۸۲,۸۱۱	
خالص انتقالات سرمایه ای دریافتی	۲۵۱,۱۴۴	۱۳۵,۶۵۸	۱۹۴,۲۳۵	۲۷۲,۷۱۰	۲۵۰,۴۶۰	۳۴۹,۳۹۸	۳۷۰,۵۵۰	۴۵۴,۳۹۹	۴۳۵,۵۱۵	
انتقالات سرمایه ای دریافتی	۲۵۱,۱۴۴	۱۳۵,۶۵۸	۱۹۴,۲۳۵	۲۷۲,۷۱۰	۲۵۰,۴۶۰	۳۴۹,۳۹۸	۳۷۰,۵۵۰	۴۵۴,۳۹۹	۴۳۵,۵۱۵	
انتقالات سرمایه ای پرداختی										
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس انداز و انتقالات سرمایه ای	۱,۰۷۰,۰۶۱	۱,۱۹۷,۱۰۲	۱,۵۴۶,۶۰۷	۱,۷۷۰,۶۹۶	۱,۶۰۸,۲۲۱	۱,۶۶۷,۸۹۳	۲,۱۸۹,۶۳۴	۳,۰۵۱,۵۹۲	۴,۵۱۸,۳۲۶	
حساب سرمایه - تغییر در دارایی ها										
تشکیل سرمایه ناخالص	۸۳۲,۲۲۸	۹۶۵,۱۴۲	۱,۴۹۲,۴۲۶	۱,۸۵۵,۲۸۰	۱,۶۰۹,۹۵۷	۱,۶۵۵,۴۴۳	۲,۳۷۷,۶۵۵	۳,۶۲۲,۳۶۶	۵,۴۴۳,۷۷۱	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۳۷۱,۰۴۶	۵۵۴,۴۲۰	۷۰۵,۳۶۹	۸۱۸,۴۶۸	۸۳۷,۰۵۶	۶۰۳,۸۰۶	۸۰۶,۷۹۳	۱,۴۲۵,۲۴۸	۱,۷۵۹,۴۴۰	
تغییر در موجودی انبار	۴۵۹,۳۶۳	۴۰۹,۵۹۱	۷۸۶,۱۳۸	۱,۰۳۶,۰۴۹	۷۷۰,۴۳۷	۱,۰۵۰,۵۶۵	۱,۵۶۹,۵۳۶	۲,۱۹۳,۲۲۸	۳,۶۸۳,۵۸۰	
خالص تحصیل اشیاء قیمتی	۱,۸۱۸	۱,۱۳۲	۹۳۰	۷۶۴	۲,۴۶۴	۱,۰۷۱	۱,۳۲۷	۳,۸۸۹	۷۵۰	
خالص تحصیل دارایی های تولید نشده غیرمالی	-۴۷,۱۴۵	-۱۴۲,۶۵۵	-۱۵۳,۹۴۶	-۷۳,۸۳۷	-۱۱۱,۱۰۵	-۱۱۳,۴۴۶	-۱۳۸,۵۳۶	-۳۹۳,۲۴۷	-۳۹۸,۲۶۴	
اشتباهات و از قلم افتادگی ها										
خالص وام دهی / وام گیری	۲۸۴,۹۷۸	۳۷۴,۶۱۴	۲۰۸,۱۲۷	-۱۰,۷۴۷	۱۰۹,۳۷۰	۱۲۵,۸۹۶	-۴۹,۴۸۶	-۱۷۷,۵۲۷	-۵۲۷,۱۸۰	

توالی حساب ها برای بخش شرکت های غیرمالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب مالی - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

	۱,۰۶۹,۹۹۹	۶,۷۰۹,۱۱۴	۳,۰۹۰,۳۳۰	۶۳۵,۳۵۱	۱,۵۰۵,۲۲۳	۱,۸۵۴,۴۸۴	۹۰۶,۹۶۲	۱,۵۲۰,۹۷۴	۹۳۱,۸۴۹	خالص تغییر در بدهی های مالی
	پول رایج و سپرده
	۳۵۶,۵۳۵	۷۳,۵۲۹	-۲۳,۸۰۰	۹۸,۷۳۶	۳۵,۹۲۹	-۱۳۶,۰۰۶	-۸۲۰	۵۶,۸۳۰	۸,۶۲۴	اوراق بدهی
	-۱,۲۴۴,۸۷۵	۲,۰۳۹,۰۸۶	۱,۴۳۰,۸۰۵	۱,۴۰۱,۳۱۹	۷۲۳,۱۶۲	۱,۳۵۴,۲۰۳	۷۰۵,۵۹۹	۲۱۰,۴۰۷	-۱۳,۵۱۰	وام ها
	۶۵۷,۳۵۹	۱,۳۶۴,۳۵۱	۲,۱۸۱,۱۱۶	۱۱۸,۳۳۱	۱,۲۸۷,۰۳۷	۷۴۱,۷۱۳	۹۰۱,۴۹۹	۴۶۲,۴۴۴	۵۱۵,۷۹۴	حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری
										طرح های بیمه و بازنشستگی
	۱,۳۰۱,۰۷۹	۳,۲۳۲,۲۴۹	-۴۹۷,۷۹۱	-۹۸۲,۹۳۵	-۵۴۰,۹۰۵	-۱۰۵,۴۲۶	-۶۹۹,۳۱۵	۷۹۱,۲۹۴	۴۲۰,۹۴۱	سایر حساب های دریافتی / پرداختی
	-۵۲۷,۱۸۰	-۱۷۷,۵۲۷	-۴۹,۴۸۶	۱۲۵,۸۹۶	۱۰۹,۳۷۰	-۱۰,۷۴۷	۲۰۸,۱۲۷	۳۷۴,۶۱۴	۲۸۴,۹۷۸	خالص وام دهی / وام گیری

حساب مالی - تغییر در دارایی ها

	۵۴۲,۸۱۸	۶,۵۳۱,۵۸۷	۳,۰۴۰,۸۴۴	۷۶۱,۳۴۷	۱,۶۱۴,۵۹۳	۱,۸۴۳,۷۳۷	۱,۱۱۵,۰۸۹	۱,۸۹۵,۵۸۸	۱,۲۱۶,۸۲۷	خالص تغییر در دارایی های مالی
										طلای پولی و حق برداشت مخصوص
	۱,۶۸۳,۸۹۳	۱,۶۶۵,۵۱۱	۸۵۴,۱۲۱	۱,۱۱۶,۵۵۰	۳۲۸,۴۱۳	۴۹۵,۹۴۲	۶۳۷,۳۴۲	۴۶۱,۶۷۱	۲۹۱,۹۸۴	پول رایج و سپرده
	-۱۰۴,۲۸۹	-۱۱۷,۲۷۰	۳۲۰,۵۷۴	۵۱,۴۵۳	-۸,۵۸۶	-۶۳,۵۸۸	-۴۸,۴۸۹	۱۲۷,۲۵۶	-۳۵,۷۵۳	اوراق بدهی
	۴۸۸,۴۳۰	۷۳۷,۳۲۷	-۲۵۴,۸۳۵	۳۱۳,۹۶۴	-۲۳,۷۳۴	-۷,۸۲۷	-۵۳,۶۵۰	۴۸,۴۸۱	۱۵,۸۰۱	وام ها
	۱۸۳,۱۳۹	۵۱۵,۰۶۰	۱,۵۲۳,۴۴۱	-۱۳۰,۸۴۷	۷۸۹,۹۷۸	۴۳۲,۹۱۸	۵۴۴,۲۰۴	۲۸۲,۹۹۹	۳۸۰,۳۳۹	حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری
	۳۱,۸۳۳	۱۸,۷۴۵	۷,۷۷۶	۸,۱۳۷	۵,۳۸۲	۷,۵۷۰	۹,۱۰۸	۱,۴۱۵	۷,۱۰۹	طرح های بیمه و بازنشستگی
	-۱,۷۴۰,۱۸۶	۳,۷۱۳,۲۱۴	۵۸۹,۷۶۷	-۵۹۸,۰۰۲	۵۲۳,۱۴۰	۹۷۸,۷۲۳	۲۶,۵۷۴	۹۷۳,۷۶۶	۵۵۷,۳۴۷	سایر حساب های دریافتی / پرداختی

توالی حساب ها برای بخش شرکت های مالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تولید - منابع										
ارزش ستانده (به قیمت پایه)	۲۷۴,۴۱۳	۳۰۳,۷۱۳	۳۸۹,۸۸۳	۴۵۶,۰۱۸	۴۷۹,۸۸۷	۵۶۵,۳۷۶	۶۴۳,۳۲۸	۹۱۸,۴۷۷	۱,۳۴۹,۰۰۷	۲,۵۲۲,۶۸۰
حساب تولید - مصارف										
کسر می شود: مصارف واسطه (به قیمت خریداران)	۶۰,۱۲۵	۸۴,۳۰۸	۱۱۹,۳۱۳	۱۳۵,۹۵۶	۱۳۹,۶۷۳	۲۱۴,۹۲۰	۲۵۵,۶۱۳	۳۴۴,۲۶۷	۴۳۳,۲۱۸	۶۲۰,۵۲۷
ارزش افزوده ناخالص - به قیمت پایه	۲۱۴,۲۸۸	۲۱۹,۵۰۵	۲۷۰,۵۷۰	۳۲۰,۰۶۱	۳۴۰,۲۱۴	۳۵۰,۴۴۶	۳۸۷,۷۱۴	۵۷۴,۲۱۰	۹۱۵,۷۸۹	۱,۹۰۲,۱۵۳
کسر می شود: مصرف سرمایه های ثابت	۶,۳۶۳	۷,۶۸۴	۹,۷۹۰	۱۳,۰۲۵	۱۴,۷۴۸	۲۰,۷۸۰	۲۱,۷۱۱	۲۲,۶۲۱	۲۶,۹۲۳	۳۳,۵۰۰
ارزش افزوده - خالص (به قیمت پایه)	۲۰۷,۹۲۵	۲۱۱,۸۲۱	۲۶۰,۷۸۰	۳۰۷,۰۳۶	۳۲۵,۴۶۶	۳۲۹,۶۶۶	۳۶۶,۰۰۴	۵۵۱,۵۸۹	۸۸۸,۸۵۶	۱,۸۶۸,۶۵۳
حساب ایجاد درآمد - منابع										
ارزش افزوده - ناخالص (به قیمت پایه)	۲۱۴,۲۸۸	۲۱۹,۵۰۵	۲۷۰,۵۷۰	۳۲۰,۰۶۱	۳۴۰,۲۱۴	۳۵۰,۴۴۶	۳۸۷,۷۱۴	۵۷۴,۲۱۰	۹۱۵,۷۸۹	۱,۹۰۲,۱۵۳
حساب ایجاد درآمد - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان	۸۷,۶۸۵	۹۷,۰۳۳	۱۳۴,۰۰۶	۱۷۲,۸۶۰	۲۳۳,۰۷۶	۲۷۳,۸۲۴	۳۲۴,۴۰۸	۳۷۸,۳۸۴	۵۱۴,۲۹۴	۷۴۲,۹۸۶
خالص سایر مالیات های پرداختی بر تولید	۱۳	۱۰	۱۱	۱۰۷	۹۳	۱۱۶	۱۵۰	۲۰۳	۲۵۲	۴۰۴
سایر مالیات ها بر تولید	۱۳	۱۱	۱۲	۱۰۸	۹۴	۱۱۷	۱۵۱	۲۰۴	۲۵۴	۴۰۵
سایر یارانه ها به تولید	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱۲۶,۵۸۹	۱۲۲,۴۶۲	۱۳۶,۵۵۳	۱۴۷,۰۹۵	۱۰۷,۰۴۵	۷۶,۵۰۶	۶۳,۱۵۶	۱۹۵,۶۲۳	۴۰۱,۲۴۲	۱,۱۵۸,۷۶۳

توالی حساب ها برای بخش شرکت های مالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب تخصیص درآمد اولیه - منابع										
مازاد عملیاتی - ناخالص	۱۲۶,۵۸۹	۱۲۲,۴۶۲	۱۳۶,۵۵۲	۱۴۷,۰۹۵	۱۰۷,۰۴۵	۷۶,۵۰۶	۶۳,۱۵۶	۱۹۵,۶۲۳	۴۰۱,۲۴۲	۱,۱۵۸,۷۶۳
درآمد مالکیت دریافتی	۳۴۲,۱۲۳	۵۷۹,۸۵۶	۷۴۴,۶۵۱	۱,۰۶۰,۰۶۶	۱,۲۷۹,۷۵۷	۱,۴۵۰,۴۸۵	۱,۵۳۷,۷۷۴	۱,۷۵۳,۸۰۶	۲,۰۲۹,۰۱۵	۲,۶۶۱,۵۸۱
حساب تخصیص درآمد اولیه - مصارف										
درآمد مالکیت پرداختی	۳۶۸,۳۹۰	۵۶۹,۰۶۳	۷۸۴,۱۵۸	۱,۱۶۱,۴۱۷	۱,۴۷۸,۷۸۰	۱,۶۷۲,۰۵۵	۱,۹۴۹,۳۰۷	۲,۲۸۹,۴۵۷	۲,۸۰۵,۳۸۹	۳,۴۶۸,۷۲۶
تراز درآمد اولیه	۱۰۰,۳۲۳	۱۳۳,۲۵۶	۹۷,۰۴۶	۴۵,۷۴۴	-۹۱,۹۷۹	-۱۴۵,۰۶۴	-۳۴۸,۳۷۷	-۳۴۰,۰۲۸	-۳۷۵,۱۳۲	۳۵۱,۶۱۸
حساب توزیع ثانویه درآمد - منابع										
تراز درآمد اولیه	۱۰۰,۳۲۳	۱۳۳,۲۵۶	۹۷,۰۴۶	۴۵,۷۴۴	-۹۱,۹۷۹	-۱۴۵,۰۶۴	-۳۴۸,۳۷۷	-۳۴۰,۰۲۸	-۳۷۵,۱۳۲	۳۵۱,۶۱۸
سهمیه های دریافتی تامین اجتماعی	۲۵,۲۵۳	۳۸,۳۶۵	۴۶,۱۷۴	۶۰,۰۲۲	۷۸,۹۴۲	۱۰۰,۱۴۶	۱۲۷,۴۲۸	۱۵۸,۹۲۷	۱۸۲,۰۸۲	۲۲۲,۵۳۹
بهره مندی های دریافتی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی	۱۱,۹۷۰	۱۴,۴۰۴	۱۷,۵۴۵	۲۱,۶۵۴	۲۵,۶۵۹	۲۶,۲۴۲	۳۰,۹۲۶	۳۰,۹۲۷	۳۰,۹۲۸	۳۰,۹۲۹
سایر انتقالات دریافتی جاری	۶۹,۲۴۲	۱۰۲,۱۶۶	۱۲۸,۱۲۰	۱۵۹,۰۰۶	۱۶۵,۴۷۷	۱۹۸,۸۱۴	۲۴۱,۰۸۴	۳۱۲,۱۴۳	۴۴۴,۴۶۵	۶۸۱,۶۳۱
حساب توزیع ثانویه درآمد - مصارف										
مالیات های پرداختی جاری بر درآمد و ثروت	۱۷,۰۷۲	۲۵,۳۴۸	۲۵,۶۵۱	۱۸,۶۲۹	۲۱,۱۷۱	۱۴,۹۶۴	۲۸,۵۱۹	۳۲,۳۱۷	۹۰,۱۳۰	۲۴۴,۷۶۸
سهمیه های پرداختی تامین اجتماعی										
بهره مندی های پرداختی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی	۲۷,۷۵۱	۳۹,۱۳۰	۵۲,۶۱۵	۵۹,۵۶۶	۷۵,۸۸۸	۱۱۱,۶۰۰	۱۳۸,۶۳۱	۱۵۸,۸۹۲	۱۸۳,۹۶۹	۲۳۶,۸۵۸
سایر انتقالات پرداختی جاری	۴۵,۸۳۰	۶۴,۱۵۳	۸۰,۷۶۲	۹۹,۹۳۳	۱۱۱,۴۷۷	۱۴۳,۶۲۱	۱۵۹,۹۷۸	۱۹۷,۸۸۲	۲۴۰,۰۲۶	۳۱۰,۲۸۶
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۱۰۴,۱۶۵	۱۴۵,۱۵۶	۱۱۲,۳۱۱	۸۶,۶۴۳	-۵۶,۰۹۷	-۱۱۶,۲۹۰	-۳۰۶,۹۹۲	-۲۵۸,۰۴۹	-۲۶۲,۷۱۰	۴۶۳,۸۷۶

توالی حساب ها برای بخش شرکت های مالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - منابع										
درآمد قابل تصرف - ناخالص	۱۰۴,۱۶۵	۱۴۵,۱۵۶	۱۱۲,۳۱۱	۸۶,۶۴۳	-۵۶,۰۹۷	-۱۱۶,۲۹۰	-۳۰۶,۹۹۲	-۲۵۸,۰۴۹	-۲۶۲,۷۱۰	۴۶۳,۸۷۶
حساب مصرف درآمد قابل تصرف - مصارف										
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق های بازنشستگی										
پس انداز - ناخالص	۱۰۴,۱۶۵	۱۴۵,۱۵۶	۱۱۲,۳۱۱	۸۶,۶۴۳	-۵۶,۰۹۷	-۱۱۶,۲۹۰	-۳۰۶,۹۹۲	-۲۵۸,۰۴۹	-۲۶۲,۷۱۰	۴۶۳,۸۷۶
حساب سرمایه - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه										
پس انداز - ناخالص	۱۰۴,۱۶۵	۱۴۵,۱۵۶	۱۱۲,۳۱۱	۸۶,۶۴۳	-۵۶,۰۹۷	-۱۱۶,۲۹۰	-۳۰۶,۹۹۲	-۲۵۸,۰۴۹	-۲۶۲,۷۱۰	
خالص انتقالات سرمایه ای دریافتی										
انتقالات سرمایه ای دریافتی										
انتقالات سرمایه ای پرداختی										
تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس انداز و انتقالات سرمایه ای	۱۰۴,۱۶۵	۱۴۵,۱۵۶	۱۱۲,۳۱۱	۸۶,۶۴۳	-۵۶,۰۹۷	-۱۱۶,۲۹۰	-۳۰۶,۹۹۲	-۲۵۸,۰۴۹	-۲۶۲,۷۱۰	
حساب سرمایه - تغییر در دارایی ها										
تشکیل سرمایه ناخالص	۳۲,۷۹۹	۸۱,۷۲۷	۱۰۳,۳۳۳	۱۲۸,۷۱۶	۲۴,۴۹۴	۱۵۳,۸۹۱	۱۲۵,۴۶۸	۱۷۸,۹۸۱	۴۹۶,۵۶۰	
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۳۲,۷۹۹	۸۱,۷۲۷	۱۰۳,۳۳۳	۱۲۸,۷۱۶	۲۴,۴۹۴	۱۵۳,۸۹۱	۱۲۵,۴۶۸	۱۷۸,۹۸۱	۴۹۶,۵۴۸	
تغییر در موجودی انبار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲	
خالص تحصیل اشیاء قیمتی										
خالص تحصیل دارایی های تولید نشده غیرمالی	۲۹,۷۲۱	۱۱۶,۳۰۸	۱۲۴,۱۵۶	۲۷,۹۹۵	۴۲,۲۲۵	۲۰,۹۵۳	-۱,۹۲۸	۱۹۹,۷۱۴	۱۳۷,۲۴۴	
اشتباهات و از قلم افتادگی ها										
خالص وام دهی / وام گیری	۴۱,۶۴۵	-۵۲,۸۷۹	-۱۱۵,۱۷۸	-۷۰,۰۶۸	-۱۲۲,۹۱۶	-۲۹۱,۱۳۳	-۴۳۰,۵۳۳	-۶۳۶,۷۴۴	-۸۸۶,۵۱۴	

توالی حساب ها برای بخش شرکت های مالی

(حساب تولید تا حساب مالی)

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مالی - تغییر در بدهی ها و ارزش ویژه

خالص تغییر در بدهی های مالی	۱,۴۷۱,۶۲۳	۲,۴۹۶,۹۵۶	۳,۳۶۵,۱۲۶	۲,۴۵۳,۰۴۲	۴,۱۲۶,۷۹۷	۳,۷۳۰,۴۵۲	۶,۰۸۷,۶۵۳	۹,۰۶۵,۳۳۱	۸,۷۰۷,۲۷۹	
پول رایج و سپرده	۱,۰۵۰,۶۵۵	۱,۸۹۵,۵۵۹	۲,۵۳۲,۷۸۶	۱,۸۸۲,۲۱۵	۲,۶۴۹,۲۶۵	۲,۳۰۲,۱۰۳	۳,۹۶۲,۳۶۶	۶,۳۷۶,۰۴۷	۶,۳۸۳,۹۴۶	
اوراق بدهی	۷,۷۴۱	۳۶,۴۰۸	-۵۶,۵۵۵	-۲۶,۰۱۸	-۴,۱۳۱	۱,۴۲۱	۸۴,۱۷۱	۱۰۲,۳۴۵	۶۵,۸۳۵	
وام ها	۱۶۶,۲۶۸	۲۱۳,۴۲۶	۴۰۹,۲۴۳	۱۱۲,۰۱۶	۲۴۶,۲۵۸	۵۰,۸۶۷	۱,۰۵۴,۴۳۳	۱,۱۰۴,۳۶۹	۶۸۳,۶۱۸	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۸۶,۴۷۲	۲۱۲,۷۳۳	۲۸۶,۸۶۰	۱۷۲,۰۳۲	۸۱۸,۳۷۷	۱,۰۹۷,۳۰۵	۳۵۱,۳۲۰	۲۸۶,۳۴۰	۸۲۷,۸۵۲	
طرح های بیمه و بازنشتگی	۱۹,۶۴۶	۳۶,۱۰۹	۵۴,۴۳۴	۷۴,۰۹۹	۴۹,۸۹۶	۸۹,۶۲۱	۱۰۱,۳۷۷	۲۰۱,۹۴۴	۲۷۱,۸۰۱	
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	۱۴۰,۸۵۰	۱۰۲,۷۲۱	۱۳۸,۳۵۷	۲۳۷,۶۹۷	۳۶۷,۱۳۲	۱۸۹,۱۳۶	۵۳۳,۹۸۷	۹۹۴,۲۸۵	۴۷۴,۲۲۶	
خالص وام دهی / وام گیری	۴۱,۶۴۵	-۵۲,۸۷۹	-۱۱۵,۱۷۸	-۷۰,۰۶۸	-۱۲۲,۹۱۶	-۲۹۱,۱۳۳	-۴۳۰,۵۳۳	-۶۳۶,۷۴۴	-۸۸۶,۵۱۴	

حساب مالی - تغییر در دارایی ها

خالص تغییر در دارایی های مالی	۱,۵۱۳,۲۷۸	۲,۴۴۴,۰۷۷	۳,۲۴۹,۹۴۷	۲,۳۸۲,۹۷۴	۴,۰۰۳,۸۸۱	۳,۴۳۹,۳۱۹	۵,۶۵۷,۱۲۱	۸,۴۲۸,۵۸۶	۷,۸۲۰,۷۶۵	
طلای پولی و حق برداشت مخصوص	۹,۷۴۷	۱,۴۱۵	۶۹,۴۸۷	۹,۹۴۱	۱۱,۶۲۱	۹,۰۵۱	۵۹,۹۹۱	۲۶,۷۳۰	۲۳,۳۱۶	
پول رایج و سپرده	۴۱۰,۶۳۵	۶۰۳,۳۵۶	۱,۸۲۲,۷۱۵	-۲۵۱,۱۷۴	۱,۱۸۶,۹۷۵	۵۷۳,۹۴۱	۱,۵۱۰,۹۷۶	۱,۷۱۳,۸۵۹	۳,۶۵۹,۵۸۴	
اوراق بدهی	۸۱,۴۲۶	-۴۹,۳۹۲	-۳۲,۵۲۱	-۵۴,۹۳۳	۵۱,۸۳۹	۱۶۵,۳۰۹	۱۴۶,۵۵۳	۳۶۳,۸۹۸	۷۶۵,۵۹۲	
وام ها	۷۸۹,۶۰۷	۱,۳۵۶,۹۴۵	۱,۴۳۱,۴۲۹	۲,۰۶۶,۲۷۷	۱,۸۲۵,۲۵۱	۱,۹۱۶,۳۶۱	۳,۱۰۲,۳۳۹	۵,۳۸۷,۷۷۷	۲,۰۳۳,۵۷۱	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۱۰۸,۱۴۷	۱۰۳,۱۷۳	۲۱۶,۲۴۶	۱۰۵,۹۸۵	۳۲۴,۶۷۷	۲۰۹,۴۳۲	۲۴۴,۰۶۷	۱۶۷,۵۷۴	۷۲۳,۲۲۲	
طرح های بیمه و بازنشتگی	۶,۳۶۱	۸,۴۹۳	۶,۹۸۳	۱۵,۲۸۷	۴,۷۲۷	۱۳,۷۶۸	۲۷,۰۸۹	۳۸,۸۴۴	۴۴,۷۶۶	
سایر حساب های دریافتی / پرداختی	۱۰۷,۳۵۶	۴۲۰,۰۸۶	-۲۶۴,۳۹۲	۴۹۱,۵۹۱	۵۹۸,۷۹۲	۵۵۱,۴۵۵	۵۶۶,۱۰۷	۷۲۹,۹۰۴	۵۷۰,۷۱۵	

حساب دنیای خارج

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب دنیای خارج کالاها و خدمات - منابع										
واردات کالاها و خدمات	۱,۱۲۳,۰۹۰	۱,۷۰۶,۵۷۵	۲,۳۲۹,۴۷۰	۲,۷۵۹,۸۵۲	۲,۵۰۵,۷۱۸	۲,۷۷۰,۲۷۳	۳,۶۸۳,۵۴۹	۵,۹۳۶,۳۵۲	۷,۴۶۲,۲۹۴	۹,۹۴۷,۲۰۴
واردات کالاها	۹۱۰,۵۵۰	۱,۳۸۶,۸۹۹	۱,۸۵۶,۶۱۵	۲,۲۱۴,۸۴۶	۱,۹۶۴,۷۷۵	۲,۲۰۳,۲۲۴	۲,۹۵۲,۵۲۳	۴,۵۹۰,۱۸۰	۵,۸۴۹,۷۵۹	۸,۴۵۷,۲۳۰
واردات خدمات	۲۱۲,۵۴۰	۳۱۹,۶۷۶	۴۷۲,۸۵۵	۵۴۵,۰۰۶	۵۴۰,۹۴۲	۵۶۷,۰۴۹	۷۳۱,۰۲۶	۱,۳۴۶,۱۷۲	۱,۶۱۲,۵۳۵	۱,۴۸۹,۹۷۴
حساب دنیای خارج کالاها و خدمات - مصارف										
صادرات کالاها و خدمات	۱,۷۱۹,۴۰۱	۱,۷۷۴,۵۷۷	۲,۶۷۸,۲۰۲	۲,۷۹۷,۸۳۲	۲,۲۶۵,۹۴۹	۳,۰۴۹,۱۶۷	۳,۸۰۵,۱۴۰	۶,۷۲۹,۵۶۱	۶,۴۲۶,۱۲۹	۷,۹۲۳,۵۶۵
صادرات کالاها	۱,۶۰۴,۸۶۰	۱,۵۵۳,۵۱۹	۲,۳۷۹,۷۴۳	۲,۴۵۱,۰۶۰	۱,۸۸۳,۵۰۶	۲,۶۷۰,۹۵۷	۳,۴۱۶,۹۱۳	۵,۶۶۵,۰۳۱	۵,۰۷۹,۰۰۰	۷,۰۱۱,۸۶۲
صادرات خدمات	۱۱۴,۵۴۱	۲۲۱,۰۵۸	۲۹۸,۴۵۹	۳۴۶,۷۷۲	۳۸۲,۴۴۴	۳۷۸,۲۱۱	۳۸۸,۲۲۷	۱,۰۶۴,۵۳۰	۱,۳۴۷,۱۲۸	۹۱۱,۷۰۴
تراز خارجی کالاها و خدمات	-۵۹۶,۳۱۲	-۶۸,۰۰۲	-۳۴۸,۷۳۲	-۳۷,۹۸۰	۲۳۹,۷۶۸	-۲۷۸,۸۹۴	-۱۲۱,۵۹۱	-۷۹۳,۲۱۰	۱,۰۳۶,۱۶۶	۲,۰۲۳,۶۳۸

حساب دنیای خارج

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب دنیای خارج درآمد اولیه و انتقالات جاری - منابع										
تراز خارجی کالاها و خدمات	-۵۹۶,۳۱۲	-۶۸,۰۰۲	-۳۴۸,۷۳۲	-۳۷,۹۸۰	۲۳۹,۷۶۸	-۲۷۸,۸۹۴	-۱۲۱,۵۹۱	-۷۹۳,۲۱۰	۱,۰۲۶,۱۶۶	۲,۰۲۳,۶۳۸
جبران خدمات دریافتنی کارکنان	۵,۹۸۷	۸,۴۱۴	۸,۴۶۸	۹,۱۲۰	۱۵,۶۱۱	۱۶,۶۹۵	۱۶,۶۵۱	۱۶,۰۳۱	۱۹,۲۳۴	۳۱,۵۷۰
خالص مالیات دریافتنی بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید										
یارانه به تولید و واردات										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید										
درآمد مالکیت دریافتنی	۱۷,۸۰۸	۲۱,۱۰۶	۲۵,۸۷۱	۴۱,۸۸۲	۴۲,۵۰۵	۵۲,۲۴۲	۶۵,۲۴۲	۱۳۴,۰۳۸	۱۹۱,۵۳۵	۲۸۵,۴۰۳
مالیات جاری دریافتنی بر درآمد و ثروت										
سهمیه‌های دریافتنی تامین اجتماعی										
بهره‌مندی‌های دریافتنی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات دریافتنی جاری	۳,۰۵۴	۵,۶۰۴	۸,۶۶۹	۸,۸۱۴	۸,۶۶۱	۱۲,۳۲۵	۹,۵۳۳	۱۲,۶۰۱	۱۱,۹۵۴	۳۹,۳۲۸
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
حساب دنیای خارج درآمد اولیه و انتقالات جاری - مصارف										
جبران خدمات پرداختی کارکنان	۴,۸۰۳	۸,۳۳۹	۱۱,۱۷۵	۱۲,۵۹۶	۱۲,۲۱۳	۱۵,۰۵۰	۱۸,۶۰۸	۳۲,۶۷۲	۴,۰۹۷	۹,۵۱۹
خالص مالیات پرداختی بر تولید و واردات										
مالیات بر تولید و واردات										
مالیات بر محصول										
سایر مالیات‌ها بر تولید										
یارانه به تولید و واردات										
یارانه به محصول										
سایر یارانه‌ها به تولید										
درآمد مالکیت پرداختی	۲۴,۱۱۰	۷۲,۷۸۳	۹۰,۹۹۶	۱۰۱,۴۸۶	۵۴,۹۲۶	۷۰,۵۱۱	۸۲,۷۷۸	۲۳۰,۱۴۰	۲۱۱,۷۴۳	۲۳۸,۸۵۲
مالیات جاری پرداختی بر درآمد و ثروت										
سهمیه‌های پرداختی تامین اجتماعی										
بهره‌مندی‌های پرداختی تامین اجتماعی بجز انتقالات اجتماعی غیرنقدی										
سایر انتقالات پرداختی جاری	۱۲,۷۲۶	۲۴,۵۵۹	۲۹,۷۵۳	۳۰,۸۰۰	۳۲,۹۰۸	۳۳,۱۸۲	۳۸,۵۳۵	۸۹,۶۰۴	۱۲۴,۳۹۳	۱۹۴,۸۳۸
تعدیل ناشی از تغییر دارایی خانوارها در صندوق‌های بازنشستگی										
تراز جاری خارجی	-۶۱۱,۱۱۳	-۱۳۸,۵۵۸	-۴۳۷,۶۴۹	-۱۲۳,۰۴۶	۲۰۶,۴۹۹	-۳۱۶,۳۷۵	-۱۷۱,۰۸۷	-۹۸۲,۹۵۵	۹۱۸,۶۵۵	۱,۹۲۶,۷۳۱

حساب دنیای خارج

۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	شرح - میلیارد ریال
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--------------------

حساب سرمایه دنیای خارج - تغییر در بدهی‌ها و ارزش ویژه

	۹۱۸,۶۵۵	-۹۸۲,۹۵۵	-۱۷۱,۰۸۷	-۳۱۶,۳۷۵	۲۰۶,۴۹۹	-۱۳۳,۰۴۶	-۴۳۷,۶۴۹	-۱۳۸,۵۵۸	-۶۱۱,۱۱۳	تراز خارجی جاری
	۶۰۷,۰۰۱	۴۱۱,۲۸۳	۲۵۱,۹۶۴	۱۷۲,۹۶۹	۱۴,۷۵۹	۲۰,۷۳۸	۱۵,۷۹۷	۱۶,۴۴۵	۴۷,۲۶۲	خالص انتقالات سرمایه‌های دریافتی
	۶۰۷,۰۰۱	۴۱۱,۲۸۳	۲۵۱,۹۶۴	۱۷۲,۹۶۹	۱۴,۷۵۹	۲۰,۷۳۸	۱۵,۷۹۷	۱۶,۴۴۵	۴۷,۲۶۲	انتقالات سرمایه‌های دریافتی
										انتقالات سرمایه‌های پرداختی
	۱,۵۲۵,۶۵۶	-۵۷۱,۶۷۲	۸۰,۸۷۷	-۱۴۳,۴۰۶	۲۲۱,۲۵۸	-۱۰۲,۳۰۸	-۴۲۱,۸۵۲	-۱۲۲,۱۱۴	-۵۶۳,۸۵۰	تغییر در ارزش ویژه ناشی از پس‌انداز و انتقالات سرمایه‌های

حساب سرمایه دنیای خارج - تغییر در دارایی‌ها

										خالص تحویل دارایی‌های تولید نشده غیرمالی
	۱,۵۲۵,۶۵۶	-۵۷۱,۶۷۲	۸۰,۸۷۷	-۱۴۳,۴۰۶	۲۲۱,۲۵۸	-۱۰۲,۳۰۸	-۴۲۱,۸۵۲	-۱۲۲,۱۱۴	-۵۶۳,۸۵۰	خالص وام‌دهی / وام‌گیری

حساب دنیای خارج

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
--------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

حساب مالی دنیای خارج - تغییر در بدهی‌ها و ارزش ویژه

خالص تغییر در بدهی‌های مالی	۶۰۱,۷۰۷	۱۹۶,۵۳۴	۶۱۴,۲۱۷	۱۹۰,۷۳۱	-۱۶۶,۸۳۵	-۲۰۰,۵۶۳	۱۲۴,۶۱۸	۱,۵۳۰,۶۶۶	-۹۹۷,۳۷۵	
طلای پولی و حق برداشت مخصوص	۳,۶۲۶	-۹۹۵	۳۲,۲۱۲	-۴۷۰	۵,۰۰۱	۲,۵۷۱	۱۶,۵۴۳	۰	۰	
پول رایج و سپرده	۳۱۱,۱۵۶	۲۴۴,۳۹۸	۱,۳۷۸,۱۱۸	-۵۵۶,۷۲۱	۲۷۳,۷۲۵	-۲۸,۸۷۷	۴۵۶,۹۲۴	۱۳۴,۴۶۶	۲,۲۴۴,۷۲۸	
اوراق بدهی	۱۳,۳۸۴	-۵۶,۶۵۵	-۳,۶۱۵	-۴۳,۰۷۰	-۱۶,۴۸۶	-۶,۲۷۵	-۱۸,۹۰۶	۴,۹۰۱	-۵,۶۹۹	
وام‌ها	۱۶۲	-۴,۹۱۷	۵,۴۹۲	-۲۲۲	-۲,۵۷۷	۷۰,۹۱۲	۱۹,۰۲۳	-۴,۷۵۳	-۶,۱۸۰	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۴,۷۸۳	۲,۲۵۱	۵,۴۶۶	۲۰,۵۵۵	۲۰,۳۱۳	۱۱,۸۸۹	۲۵,۵۳۱	۱۷۳,۱۴۹	۱۵۸,۵۹۹	
طرح‌های بیمه و بازنشستگی										
سایر حساب‌های دریافتی/پرداختی	۲۶۸,۵۹۶	۱۲,۴۵۳	-۸۰۳,۴۵۵	۷۷۰,۶۵۹	-۴۴۶,۸۱۰	-۲۵۰,۷۸۳	-۳۷۴,۴۹۷	۱,۲۲۲,۹۰۳	-۳,۴۸۸,۸۲۳	
خالص وام‌دهی / وام‌گیری	-۵۶۳,۸۵۰	-۱۲۲,۱۱۴	-۴۲۱,۸۵۲	-۱۰۲,۳۰۸	۲۲۱,۲۵۸	-۱۴۳,۴۰۶	۸۰,۸۷۷	-۵۷۱,۶۷۲	۱,۵۲۵,۶۵۶	

حساب مالی دنیای خارج - تغییر در دارایی‌ها

خالص تغییر در دارایی‌های مالی	۳۷,۸۵۷	۷۴,۴۲۱	۱۹۲,۳۶۵	۸۸,۴۲۳	۵۴,۴۲۳	-۳۴۳,۹۶۹	۲۰۵,۴۹۵	۹۵۸,۹۹۴	۵۲۸,۲۸۱	
طلای پولی و حق برداشت مخصوص	-۶,۱۲۱	-۲,۴۱۱	-۳۷,۲۷۵	-۱۰,۴۱۱	-۶,۶۲۰	-۶,۴۸۰	-۴۳,۴۴۸	-۲۶,۷۳۰	-۲۳,۳۱۶	
پول رایج و سپرده	-۱۳,۷۷۴	۳۶,۱۳۷	۴,۹۸۳	۲۰,۸۷۷	۸,۵۳۱	-۳۶,۵۵۶	۴۳,۵۶۴	۲۹۷,۰۴۴	۴۱,۳۵۲	
اوراق بدهی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
وام‌ها	۹,۴۵۷	۱۹,۴۴۵	۴۱,۰۶۱	۱۶۱,۴۱۲	۷۳,۲۵۴	-۲۲۵,۹۹۲	-۱۷۰	۲۰۵,۲۲۹	۲۴۸,۶۲۶	
حقوق صاحبان سهام و دارایی صندوق سرمایه گذاری	۸	۱۷	۲۹	۱,۷۴۵	۱۵۰	۱۶۹	۲۸۷	-۲,۰۰۰	-۲۳۵	
طرح‌های بیمه و بازنشستگی										
سایر حساب‌های دریافتی/پرداختی	۴۸,۲۸۶	۲۱,۲۳۲	۱۸۳,۵۶۸	-۸۵,۲۰۰	-۲۰,۸۹۲	-۷۵,۱۱۰	۲۰۵,۲۶۲	۳۸۵,۴۵۱	۲۶۱,۸۵۴	

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
هزینه‌های مصرفی فردی خانوارها										
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۸۳۷,۸۲۸	۱,۱۵۰,۶۲۱	۱,۵۱۸,۷۱۵	۱,۶۶۰,۸۲۷	۱,۷۶۸,۷۸۲	۱,۹۴۴,۶۲۷	۲,۲۰۵,۸۲۱	۲,۹۶۱,۶۷۵	۳,۸۴۵,۲۷۰	۵,۹۰۸,۹۶۰
دخانیات	۱۲,۱۷۴	۱۹,۹۳۴	۲۶,۸۹۶	۲۷,۱۱۴	۲۸,۰۳۸	۳۳,۰۴۵	۳۵,۷۵۱	۶۱,۳۸۶	۷۴,۷۸۸	۹۴,۸۵۲
پوشاک و کفش	۱۵۰,۹۸۴	۱۹۵,۱۶۸	۲۵۷,۷۱۲	۳۰۱,۲۰۴	۳۲۲,۹۳۲	۳۵۲,۵۲۱	۳۸۴,۹۱۸	۴۱۲,۷۱۰	۴۵۶,۱۱۲	۶۰۹,۹۴۵
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۸۹۲,۸۷۷	۱,۲۲۴,۰۸۹	۱,۶۷۷,۱۷۷	۱,۹۴۴,۴۹۸	۲,۲۶۹,۶۱۲	۲,۶۲۶,۸۶۷	۲,۹۱۱,۱۷۴	۳,۸۹۱,۷۶۱	۵,۳۷۶,۱۵۶	۷,۵۹۱,۸۰۰
لوازم، اثاث و خدمات مورد استفاده در منزل	۱۵۶,۲۰۶	۱۹۱,۲۰۷	۲۳۸,۰۷۴	۲۷۶,۴۱۹	۳۰۴,۹۰۵	۳۴۴,۸۲۵	۳۸۲,۷۱۱	۴۶۷,۸۸۱	۵۹۰,۴۰۴	۹۱۷,۴۸۹
بهداشت و درمان	۱۷۲,۳۳۳	۲۲۹,۵۷۲	۳۱۱,۹۸۲	۳۷۱,۴۱۴	۴۱۶,۸۳۲	۴۷۷,۸۹۶	۵۲۷,۹۸۲	۶۵۲,۱۵۱	۷۵۶,۵۹۵	۱,۰۳۰,۱۳۷
حمل و نقل	۲۸۹,۳۸۰	۲۹۹,۰۰۳	۳۴۲,۰۶۰	۴۷۳,۷۵۰	۵۴۹,۶۰۵	۶۶۳,۴۷۴	۷۳۸,۰۰۲	۷۹۱,۷۶۷	۹۳۹,۲۳۱	۱,۱۲۱,۶۴۸
ارتباطات	۸۳,۲۵۳	۹۶,۴۹۱	۱۲۴,۳۳۵	۱۵۱,۵۶۵	۱۶۱,۸۰۰	۱۸۱,۰۵۱	۱۹۳,۸۰۲	۲۱۷,۴۶۹	۲۷۱,۱۶۹	۴۴۴,۹۲۵
تفریح و امور فرهنگی	۵۸,۲۶۲	۶۳,۷۶۲	۸۲,۰۴۸	۹۸,۹۹۲	۹۳,۳۵۷	۱۱۲,۶۹۶	۱۲۸,۱۴۸	۱۴۳,۹۹۶	۱۵۹,۷۸۳	۱۳۴,۹۶۷
تحصیل	۷۳,۰۸۳	۸۹,۴۱۱	۱۰۹,۱۵۹	۱۳۶,۰۸۹	۱۴۷,۶۷۳	۱۶۸,۲۹۹	۱۷۸,۶۰۱	۱۹۵,۷۱۰	۲۲۱,۷۴۴	۲۴۵,۸۱۷
رستوران و هتل	۶۵,۹۷۵	۷۹,۲۲۵	۱۰۲,۸۶۷	۱۱۶,۵۸۰	۱۳۵,۹۴۱	۱۵۷,۰۳۵	۱۷۶,۲۹۲	۲۰۹,۵۳۴	۲۶۴,۸۴۹	۲۱۷,۶۰۵
کالاها و خدمات متفرقه	۹۳,۳۵۷	۱۰۴,۶۳۶	۱۴۹,۵۵۷	۱۸۷,۱۴۰	۲۱۲,۰۸۲	۲۴۲,۸۰۴	۲۷۰,۶۸۷	۳۱۶,۶۶۹	۴۰۰,۰۲۰	۴۷۰,۷۸۰
جمع	۲,۸۸۵,۷۱۲	۳,۷۴۲,۱۲۰	۴,۹۴۰,۵۸۱	۵,۷۴۵,۵۹۲	۶,۴۱۱,۵۶۱	۷,۲۰۵,۱۴۰	۸,۱۳۳,۹۰۱	۱۰,۳۲۲,۷۰۸	۱۳,۳۵۶,۱۱۹	۱۸,۷۸۸,۹۲۶

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
هزینه های مصرفی فردی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها	۲۹,۴۳۰	۳۱,۴۵۶	۴۱,۵۵۹	۵۶,۸۸۱	۵۴,۵۳۰	۴۸,۹۱۶	۵۲,۹۰۸	۶۳,۳۰۲	۷۳,۲۰۰	۸۴,۹۹۱
هزینه های مصرف نهایی موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها										
هزینه های مصرفی فردی دولت عمومی										
بهداشت	۷۴,۲۹۸	۸۴,۸۱۲	۱۰۹,۷۴۲	۱۲۵,۶۷۴	۱۴۵,۲۷۱	۱۹۶,۶۴۴	۱۸۹,۸۷۸	۲۷۸,۵۳۱	۳۳۲,۲۳۲	۵۲۰,۲۴۴
امور فرهنگی و تفریحی	۷,۶۱۱	۸,۶۴۴	۱۱,۲۹۹	۱۲,۶۸۰	۱۵,۲۷۱	۱۹,۰۸۵	۲۱,۸۲۱	۳۵,۹۰۲	۳۱,۵۳۳	۵۰,۴۲۶
آموزش	۱۷۰,۴۷۶	۱۹۴,۰۷۲	۲۵۲,۴۹۶	۲۸۶,۰۳۵	۳۳۸,۰۲۰	۴۳۸,۴۵۲	۴۶۴,۲۲۰	۷۱۷,۰۰۴	۹۷۸,۸۹۰	۱,۳۳۱,۷۱۰
حمایت اجتماعی	۲۱۴,۷۴۴	۲۴۱,۵۳۵	۳۲۱,۹۰۰	۳۴۷,۴۲۹	۴۵۱,۸۱۳	۴۸۱,۶۷۲	۷۴۲,۹۴۵	۷۶۸,۶۰۸	۹۶۵,۰۷۶	۱,۶۳۴,۹۹۴
جمع	۴۶۷,۱۲۸	۵۲۹,۰۶۳	۶۹۵,۴۳۷	۷۷۱,۸۱۸	۹۵۰,۳۷۵	۱,۱۳۵,۸۵۲	۱,۴۱۸,۸۶۳	۱,۸۰۰,۰۴۵	۲,۳۰۷,۷۳۰	۳,۵۳۷,۳۷۴
جمع هزینه های فردی خانوارها، موسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها و دولت = هزینه های مصرفی فردی واقعی	۳,۳۸۲,۲۷۰	۴,۳۰۳,۶۳۹	۵,۶۷۷,۵۷۷	۶,۵۷۴,۲۹۱	۷,۴۱۶,۴۶۶	۸,۴۸۹,۹۰۸	۹,۶۰۵,۶۷۲	۱۲,۱۸۶,۰۵۴	۱۵,۷۳۷,۰۴۹	۲۲,۴۱۱,۲۹۱

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
خدمات امور عمومی	۳۳,۸۹۹	۳۸,۶۰۶	۵۰,۱۹۰	۵۶,۹۴۲	۶۷,۰۸۶	۸۷,۵۳۶	۹۱,۵۲۶	۲۲۲,۵۷۳	۳۸۸,۳۶۲	۵۰۵,۳۹۷
دفاعی و امنیتی	۱۱۳,۵۷۱	۱۲۸,۹۵۹	۱۶۸,۶۴۸	۱۸۹,۰۹۸	۲۲۸,۱۳۶	۲۸۴,۰۹۸	۳۲۷,۱۷۷	۴۸۴,۳۵۲	۵۶۱,۴۷۵	۶۷۵,۴۶۳
حفظ نظم و امنیت عمومی	۸۰,۱۸۰	۹۱,۶۰۰	۱۱۸,۳۳۴	۱۳۵,۹۴۷	۱۵۶,۱۲۰	۲۱۳,۹۸۵	۲۰۰,۹۴۳	۳۱۴,۳۵۰	۹۹,۴۲۶	۱۹۰,۸۷۸
امور اقتصادی	۸۴,۸۱۱	۹۶,۴۸۶	۱۲۵,۶۹۸	۱۴۲,۰۲۱	۱۶۸,۷۲۷	۲۱۶,۵۹۶	۲۳۴,۳۷۶	۱۱۷,۸۸۳	۲۵۲,۳۰۷	۲۴۲,۴۸۲
حفاظت از محیط زیست	۱,۳۱۱	۱,۴۹۱	۱,۹۴۴	۲,۱۹۴	۲,۶۱۲	۳,۳۴۰	۳,۶۴۲	۴,۷۰۱	۶,۵۷۰	۹,۷۴۱
مسکن، عمران شهری و روستایی	۲,۱۸۲	۲,۴۱۵	۳,۳۲۴	۳,۳۵۵	۴,۹۴۷	۲,۹۳۰	۹,۷۱۲	۲۳,۰۰۵	۵۰,۴۲۴	۳۵,۰۸۱
سلامت	۷۵,۳۲۵	۸۵,۹۸۴	۱۱۱,۲۵۹	۱۲۷,۴۱۱	۱۴۷,۲۷۹	۱۹۹,۳۶۲	۱۹۲,۵۰۳	۲۸۲,۳۸۱	۳۳۶,۸۲۵	۵۲۷,۴۳۷
فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۲۱,۴۱۱	۲۴,۳۱۷	۳۱,۷۸۷	۳۵,۶۷۳	۴۲,۹۶۰	۵۳,۶۹۰	۶۱,۳۸۷	۱۰۱,۰۰۱	۸۸,۷۱۰	۱۴۱,۸۶۰
آموزش و پژوهش	۱۸۱,۴۰۰	۲۰۶,۵۰۸	۲۶۸,۶۷۶	۳۰۴,۳۶۳	۳۵۹,۶۸۰	۴۶۶,۵۴۸	۴۹۳,۹۶۷	۷۶۲,۹۴۹	۱,۰۴۱,۶۱۶	۱,۴۱۷,۰۴۴
رفاه اجتماعی	۲۱۵,۳۵۵	۲۴۲,۲۲۳	۳۲۲,۸۱۷	۳۴۸,۴۱۸	۴۵۳,۱۰۰	۴۸۳,۰۴۳	۷۴۵,۰۶۱	۷۷۰,۷۹۷	۹۶۷,۸۲۴	۱,۶۳۹,۶۵۰
اضافه می شود: تامین اجتماعی و شهرداری ها	۱۰۰,۸۸۴	۱۳۳,۷۳۸	۱۷۷,۱۰۲	۲۲۵,۶۴۶	۲۵۳,۷۸۶	۲۶۱,۶۹۵	۳۲۷,۹۶۳	۳۲۱,۶۵۹	۳۹۳,۲۳۱	۵۰۱,۸۴۳
جمع	۹۱۰,۳۲۹	۱,۰۵۲,۳۲۸	۱,۳۷۹,۷۷۸	۱,۵۷۱,۰۶۹	۱,۸۸۴,۴۳۳	۲,۲۷۳,۸۲۳	۲,۶۸۸,۲۵۶	۳,۴۰۵,۶۵۱	۴,۱۸۶,۷۶۹	۵,۸۸۶,۸۷۶

جدول شماره ۱۱۵

اقلام تشکیل سرمایه ثابت ناخالص - قیمت های جاری

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ماشین آلات	۷۱۰,۵۹۱	۷۵۵,۰۲۸	۹۵۱,۸۳۸	۱,۲۸۳,۹۳۱	۱,۱۰۸,۸۱۹	۱,۲۲۷,۷۵۶	۱,۵۱۸,۱۶۸	۲,۰۲۶,۶۲۳	۲,۴۴۳,۴۲۳	۴,۳۸۷,۵۲۰
ساختمان	۱,۲۵۰,۹۳۳	۱,۵۸۱,۲۸۰	۱,۹۰۸,۷۳۰	۲,۱۴۸,۵۴۲	۱,۸۶۶,۱۵۱	۱,۸۴۱,۷۸۴	۲,۰۲۶,۸۷۱	۲,۷۳۲,۶۸۰	۳,۷۵۷,۳۰۷	۷,۰۱۹,۸۲۵
تحقیق و توسعه	۲۷,۸۴۲	۲۹,۹۴۷	۴۰,۶۸۰	۴۹,۶۵۴	۷۱,۲۴۱	۸۷,۸۳۶	۸۴,۲۱۸	۱۰۷,۵۱۴	۱۳۰,۳۴۰	۱۷۶,۵۸۹
اکتشاف معادن	۵,۰۲۹	۲,۹۵۹	۵,۸۹۹	۵,۷۶۵	۱۲,۴۶۸	۶,۵۹۸	۸,۰۲۵	۲,۸۷۶	۱۴,۸۱۱	۲۳,۸۷۷
سایر	۹,۱۵۰	۳,۷۵۰	۱۱,۶۹۲	۱۳,۳۸۸	۱۱,۴۷۵	۲۳,۳۷۴	۴۵,۷۰۱	۲۴,۳۳۳	۶,۶۰۰	۷,۰۸۵
جمع	۲,۰۰۳,۵۴۵	۲,۳۷۲,۹۶۴	۲,۹۱۸,۸۴۰	۳,۵۰۱,۲۷۰	۳,۰۷۰,۱۵۳	۳,۱۸۷,۳۴۹	۳,۶۸۲,۹۸۳	۴,۸۹۴,۰۲۷	۶,۳۵۲,۴۸۱	۱۱,۶۱۴,۸۹۶

جدول شماره ۱۱۶

اقلام تشکیل سرمایه ثابت ناخالص - قیمت های ثابت

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
ماشین آلات	۲,۵۹۵,۳۳۶	۱,۶۳۲,۱۲۶	۱,۳۳۸,۲۶۳	۱,۴۵۸,۳۵۶	۱,۱۴۴,۷۸۲	۱,۲۲۷,۷۵۶	۱,۲۵۵,۵۲۶	۹۸۹,۲۹۶	۸۵۸,۹۶۱	۸۸۸,۶۱۸
ساختمان	۲,۵۵۶,۰۶۶	۲,۲۸۲,۷۱۱	۲,۰۹۹,۷۰۱	۲,۲۲۶,۲۲۵	۱,۹۸۰,۲۰۶	۱,۸۴۱,۷۸۴	۱,۷۹۳,۱۰۷	۱,۵۸۸,۴۸۰	۱,۵۵۵,۳۳۳	۱,۶۱۳,۵۵۵
تحقیق و توسعه	۵۶,۸۶۵	۵۷,۴۷۲	۶۰,۸۴۲	۶۷,۱۴۲	۸۴,۶۹۵	۸۷,۸۳۶	۷۷,۳۹۱	۷۲,۷۶۷	۷۱,۶۶۱	۶۶,۰۹۲
اکتشاف معادن	۸,۱۲۶	۳,۵۱۷	۶,۴۶۶	۶,۵۶۸	۱۹,۱۵۶	۶,۵۹۸	۵,۵۵۱	۱,۱۹۰	۴,۱۲۲	۳,۰۱۱
سایر	۱۹,۳۴۷	۶,۸۱۱	۱۶,۷۲۰	۱۶,۶۲۵	۱۲,۹۹۹	۲۳,۳۷۴	۳۸,۳۶۰	۱۵,۸۴۰	۳,۲۶۸	۲,۴۶۹
جمع	۵,۲۳۵,۷۵۰	۳,۹۸۲,۶۳۸	۳,۵۲۱,۹۹۳	۳,۷۷۴,۹۱۶	۳,۲۴۱,۸۳۹	۳,۱۸۷,۳۴۹	۳,۱۶۹,۹۳۵	۲,۶۶۷,۵۷۲	۲,۴۹۳,۲۴۴	۲,۵۷۳,۷۴۶

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۴۰,۹۶۹	۴۳,۹۹۶	۷۴,۷۰۱	۹۸,۵۷۴	۵۶,۸۵۲	۵۵,۴۶۵	۷۷,۰۰۴	۹۱,۶۳۳	۱۸۶,۵۲۴	۳۰۴,۷۹۳
نفت و گاز *	۱۰,۴۵۴	۲۴,۶۸۶	۳۳,۵۳۰	۳۲,۶۴۲	۱۸,۴۶۷	۱۸,۵۲۶	۳۵,۶۸۵	۶۵,۷۳۶	۳۴,۷۶۴	۲۴۹,۳۱۷
صنایع و معادن	۲۶۷,۷۴۴	۲۸۹,۳۵۶	۳۷۴,۰۸۷	۵۱۸,۴۸۴	۴۹۹,۲۵۱	۴۸۶,۰۴۴	۶۲۲,۲۴۹	۱,۰۱۲,۷۷۱	۱,۱۷۷,۱۶۰	۱,۹۳۶,۵۵۲
صنعت و معدن	۲۲۲,۵۹۴	۲۳۶,۲۵۱	۳۰۶,۸۶۶	۴۳۴,۴۷۲	۴۰۸,۳۸۰	۴۰۴,۰۳۸	۵۲۷,۶۰۲	۸۵۶,۸۹۲	۹۸۸,۴۸۵	۱,۶۶۸,۰۶۱
آب، برق و گاز	۲۹,۸۷۴	۳۵,۱۱۱	۴۹,۵۶۱	۴۸,۰۰۵	۵۶,۱۱۷	۵۵,۴۳۵	۶۴,۵۱۱	۹۴,۶۹۷	۱۴۷,۵۳۳	۲۰۹,۳۳۱
ساختمان	۱۵,۲۷۵	۱۷,۹۹۴	۱۷,۶۶۰	۳۶,۰۰۷	۳۴,۷۵۳	۲۶,۵۷۰	۳۰,۱۳۶	۶۱,۱۸۲	۴۱,۱۴۱	۵۹,۱۵۹
خدمات	۳۹۱,۴۲۴	۳۹۶,۹۹۰	۴۶۹,۵۲۱	۶۳۴,۲۲۱	۵۳۴,۲۴۹	۶۶۷,۷۲۱	۷۸۳,۲۳۱	۸۵۶,۴۸۳	۱,۰۴۴,۹۷۶	۱,۸۹۶,۸۵۸
حمل و نقل	۲۱۸,۴۴۸	۲۰۶,۹۷۶	۲۳۳,۷۳۸	۳۱۶,۲۰۸	۲۷۱,۳۳۳	۳۶۶,۴۵۰	۳۹۳,۴۸۴	۳۵۸,۷۶۸	۵۰۸,۶۵۹	۹۴۸,۸۷۰
ارتباطات	۱۵,۷۶۷	۱۸,۶۶۴	۳۱,۷۳۷	۶۳,۴۸۷	۳۵,۱۳۶	۴۳,۸۰۷	۴۹,۷۲۵	۷۰,۱۷۱	۸۲,۰۹۹	۱۵۲,۸۴۸
سایر	۱۵۷,۲۱۰	۱۷۱,۳۵۰	۲۰۴,۰۴۶	۲۵۴,۵۲۶	۲۲۷,۷۸۰	۲۵۷,۴۶۵	۳۴۰,۰۲۱	۴۲۷,۵۴۴	۴۵۴,۲۱۷	۷۹۵,۱۴۱
جمع	۷۱۰,۵۹۱	۷۵۵,۰۲۸	۹۵۱,۸۳۸	۱,۲۸۳,۹۳۱	۱,۱۰۸,۸۱۹	۱,۲۲۷,۷۵۶	۱,۵۱۸,۱۶۸	۲,۰۲۶,۶۲۳	۲,۴۴۳,۴۲۳	۴,۳۸۷,۵۲۰

* شامل استخراج نفت و گاز و پالایش نفت می شود.

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۵۲,۸۷۵	۴۳,۱۳۹	۵۷,۳۹۷	۶۲,۳۵۸	۴۴,۲۲۵	۴۹,۰۳۰	۶۳,۶۰۹	۹۶,۶۰۶	۲۲۰,۰۴۲	۲۰۴,۸۳۱
نفت و گاز *	۱۵,۶۸۸	۲۸,۲۴۸	۳۹,۹۷۴	۳۳,۲۳۵	۲۸,۸۹۷	۱۷,۷۴۶	۸۶,۳۹۱	۵۴,۵۳۵	۵۴,۰۵۱	۱۸۵,۸۸۹
صنایع و معادن	۷۰,۰۹۰	۶۲,۷۵۲	۶۵,۱۶۶	۶۱,۱۶۶	۴۶,۹۱۱	۶۷,۹۰۷	۱۰۶,۶۵۵	۱۵۷,۸۷۲	۱۵۹,۹۴۴	۱۵۰,۲۴۹
صنعت و معدن	۱۰,۶۸۶	۱۰,۷۴۵	۹,۴۴۱	۱۲,۰۸۰	۷,۹۵۶	۶,۹۸۱	۱۲,۱۶۸	۳۳,۴۲۱	۴۵,۱۳۶	۳۹,۹۸۷
آب، برق و گاز	۵۹,۴۰۴	۵۲,۰۰۷	۵۵,۷۲۵	۴۹,۰۸۶	۳۸,۹۵۵	۶۰,۹۲۷	۹۴,۴۸۷	۱۲۴,۴۵۱	۱۱۴,۸۰۸	۱۱۰,۲۶۲
خدمات	۱,۱۱۲,۲۸۰	۱,۴۴۷,۱۴۱	۱,۷۴۶,۱۹۲	۱,۹۹۱,۷۸۲	۱,۷۴۶,۱۱۸	۱,۷۰۷,۱۰۰	۱,۷۷۰,۲۱۶	۲,۴۲۳,۶۶۷	۳,۳۲۳,۲۶۹	۶,۴۷۸,۸۵۵
حمل و نقل	۸۱,۱۳۹	۴۱,۸۷۵	۵۴,۱۴۲	۹۴,۰۳۰	۱۱۱,۶۹۹	۱۳۵,۶۷۵	۱۴۰,۰۲۹	۱۱۳,۲۷۲	۱۶۱,۷۳۶	۲۹۳,۵۲۵
ارتباطات	۷۶۶	۶۳۴	۴۱۸	۹۲۵	۱,۲۲۲	۵۶۶	۳,۷۷۳	۴,۹۷۹	۲,۷۴۳	۲,۹۴۲
مستغلات	۶۸۳,۰۷۰	۹۵۶,۰۵۴	۱,۱۳۷,۸۲۴	۱,۱۸۱,۱۸۰	۱,۰۱۷,۱۵۶	۹۰۹,۶۸۱	۱,۰۰۲,۳۲۱	۱,۴۹۴,۶۷۶	۲,۱۳۵,۳۳۴	۴,۴۷۲,۶۸۱
سایر	۳۴۷,۳۰۴	۴۴۸,۵۷۸	۵۵۳,۸۰۸	۷۱۵,۶۴۷	۶۱۶,۰۴۱	۶۶۱,۱۷۸	۶۲۴,۰۹۳	۸۱۰,۷۴۰	۱,۰۲۳,۴۵۶	۱,۷۰۹,۷۰۸
جمع	۱,۲۵۰,۹۳۳	۱,۵۸۱,۲۸۰	۱,۹۰۸,۷۳۰	۲,۱۴۸,۵۴۲	۱,۸۶۶,۱۵۱	۱,۸۴۱,۷۸۴	۲,۰۲۶,۸۷۱	۲,۷۳۲,۶۸۰	۳,۷۵۷,۳۰۷	۷,۰۱۹,۸۲۵

* شامل استخراج نفت و گاز و پالایش نفت می شود.

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۹۸,۴۴۱	۹۵,۰۸۱	۱۰۴,۳۸۸	۱۰۷,۱۰۰	۵۴,۱۸۴	۵۵,۴۶۵	۶۲,۱۱۸	۶۱,۹۲۸	۶۴,۳۲۰	۷۴,۶۲۹
نفت و گاز *	۵۰,۷۷۴	۸۰,۶۶۹	۵۷,۶۰۹	۳۷,۲۱۹	۱۷,۹۶۴	۱۸,۵۲۶	۳۲,۸۰۰	۲۱,۴۸۲	۹,۱۲۱	۳۱,۸۳۴
صنایع و معادن	۱,۱۱۸,۶۰۹	۶۷۳,۱۸۰	۵۳۸,۴۱۶	۶۰۰,۴۰۵	۵۱۳,۸۱۶	۴۸۶,۰۴۴	۵۲۶,۳۲۲	۴۵۶,۹۳۵	۳۸۱,۵۶۹	۳۶۲,۳۰۹
صنعت و معدن	۹۴۱,۷۲۲	۵۵۸,۵۲۸	۴۴۵,۲۶۶	۵۰۱,۸۳۲	۴۱۸,۲۲۰	۴۰۴,۰۳۸	۴۴۶,۴۶۹	۳۷۲,۹۹۴	۳۲۰,۸۲۴	۳۰۵,۱۴۰
آب، برق و گاز	۹۲,۰۷۳	۶۵,۸۲۹	۶۴,۵۹۳	۵۶,۲۹۸	۵۹,۸۰۲	۵۵,۴۳۵	۵۳,۰۸۵	۵۹,۵۵۴	۴۷,۱۳۶	۴۶,۱۰۷
ساختمان	۸۴,۸۱۳	۴۸,۸۲۳	۲۸,۵۵۷	۴۲,۲۷۵	۳۵,۷۹۵	۲۶,۵۷۰	۲۶,۷۶۷	۲۴,۳۸۷	۱۳,۶۰۸	۱۱,۰۶۲
خدمات	۱,۳۲۷,۵۱۳	۷۸۳,۱۹۶	۶۳۷,۸۵۰	۷۱۳,۶۳۳	۵۵۸,۸۱۸	۶۶۷,۷۲۱	۶۳۴,۲۸۶	۴۴۸,۹۵۱	۴۰۴,۰۵۱	۴۱۹,۸۴۷
حمل و نقل	۵۶۳,۴۴۷	۳۲۲,۲۷۳	۲۹۱,۹۴۴	۳۴۵,۳۵۲	۲۸۲,۲۹۳	۳۶۶,۴۵۰	۳۰۵,۸۱۸	۲۲۷,۰۶۹	۲۱۸,۴۱۵	۲۳۶,۵۲۴
ارتباطات	۱۰۳,۹۴۴	۶۰,۲۴۳	۵۸,۲۶۲	۷۷,۷۳۴	۴۰,۰۹۸	۴۳,۸۰۷	۴۵,۳۶۱	۲۹,۳۵۴	۲۵,۶۷۲	۲۴,۶۶۳
سایر	۶۶۰,۱۲۲	۴۰۰,۶۸۰	۲۸۷,۶۴۵	۲۹۰,۵۴۷	۲۳۶,۴۲۸	۲۵۷,۴۶۵	۲۸۳,۱۰۶	۱۹۲,۵۲۷	۱۵۹,۹۶۵	۱۵۸,۶۶۰
جمع	۲,۵۹۵,۳۳۶	۱,۶۳۲,۱۲۶	۱,۳۳۸,۲۶۳	۱,۴۵۸,۳۵۶	۱,۱۴۴,۷۸۲	۱,۲۲۷,۷۵۶	۱,۲۵۵,۵۲۶	۹۸۹,۲۹۶	۸۵۸,۹۶۱	۸۸۸,۶۱۸

* شامل استخراج نفت و گاز و پالایش نفت می شود.

شرح - میلیارد ریال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کشاورزی	۱۱۴,۰۴۷	۶۵,۵۱۴	۶۶,۷۴۵	۶۶,۱۳۷	۴۷,۰۳۲	۴۹,۰۳۰	۵۶,۷۲۶	۶۰,۰۴۷	۹۷,۵۰۷	۵۳,۵۷۴
نفت و گاز *	۷۳,۴۵۲	۷۱,۶۷۹	۶۰,۳۹۶	۳۶,۶۱۳	۳۰,۱۹۶	۱۷,۷۴۶	۷۹,۲۳۸	۱۸,۹۳۰	۱۹,۹۴۰	۲۶,۸۶۱
صنایع و معادن	۱۵۰,۶۲۲	۹۴,۸۴۸	۷۵,۳۶۹	۶۴,۷۰۸	۴۹,۸۷۷	۶۷,۹۰۷	۹۵,۰۶۳	۹۷,۸۳۶	۷۰,۵۵۲	۳۸,۶۸۳
صنعت و معدن	۲۲,۴۹۱	۱۵,۸۶۷	۱۰,۵۶۹	۱۲,۶۴۷	۸,۴۴۹	۶,۹۸۱	۱۰,۸۰۰	۲۰,۴۸۲	۱۹,۶۷۷	۹,۸۴۴
آب، برق و گاز	۱۲۸,۱۳۰	۷۸,۹۸۱	۶۴,۸۰۰	۵۲,۰۶۱	۴۱,۴۲۸	۶۰,۹۲۷	۸۴,۲۶۳	۷۷,۳۵۴	۵۰,۸۷۵	۲۸,۸۴۰
خدمات	۲,۲۱۷,۹۴۶	۲,۰۵۰,۶۷۰	۱,۸۹۷,۱۹۱	۲,۰۵۸,۷۶۷	۱,۸۵۳,۱۰۱	۱,۷۰۷,۱۰۰	۱,۵۶۲,۰۸۰	۱,۴۱۱,۶۶۶	۱,۳۶۷,۲۲۳	۱,۴۹۴,۴۳۷
حمل و نقل	۱۷۵,۰۱۰	۶۳,۵۹۵	۶۲,۹۶۰	۹۹,۷۲۹	۱۱۸,۷۹۰	۱۳۵,۶۷۵	۱۲۴,۸۷۷	۷۰,۴۰۶	۷۱,۶۷۰	۷۶,۷۷۳
ارتباطات	۱,۶۵۳	۹۶۳	۴۸۶	۹۸۱	۱,۳۰۰	۵۶۶	۳,۳۶۵	۳,۰۹۵	۱,۳۱۵	۷۷۰
مستغلات	۱,۳۲۸,۶۰۲	۱,۳۳۴,۴۴۱	۱,۲۱۶,۵۶۵	۱,۲۰۹,۸۴۲	۱,۰۷۸,۶۳۸	۹۰۹,۶۸۱	۸۸۰,۶۱۳	۸۵۳,۳۰۰	۸۶۲,۰۱۸	۱,۰۰۹,۹۵۶
سایر	۷۱۲,۶۸۱	۶۵۱,۶۷۱	۶۱۷,۱۸۰	۷۴۸,۲۱۵	۶۵۴,۳۷۳	۶۶۱,۱۷۸	۵۵۳,۲۲۶	۴۸۴,۸۶۵	۴۳۲,۳۲۹	۴۰۶,۹۳۹
جمع	۲,۵۵۶,۰۶۶	۲,۲۸۲,۷۱۱	۲,۰۹۹,۷۰۱	۲,۲۲۶,۲۲۵	۱,۹۸۰,۲۰۶	۱,۸۴۱,۷۸۴	۱,۷۹۳,۱۰۷	۱,۵۸۸,۴۸۰	۱,۵۵۵,۲۳۲	۱,۶۱۳,۵۵۵

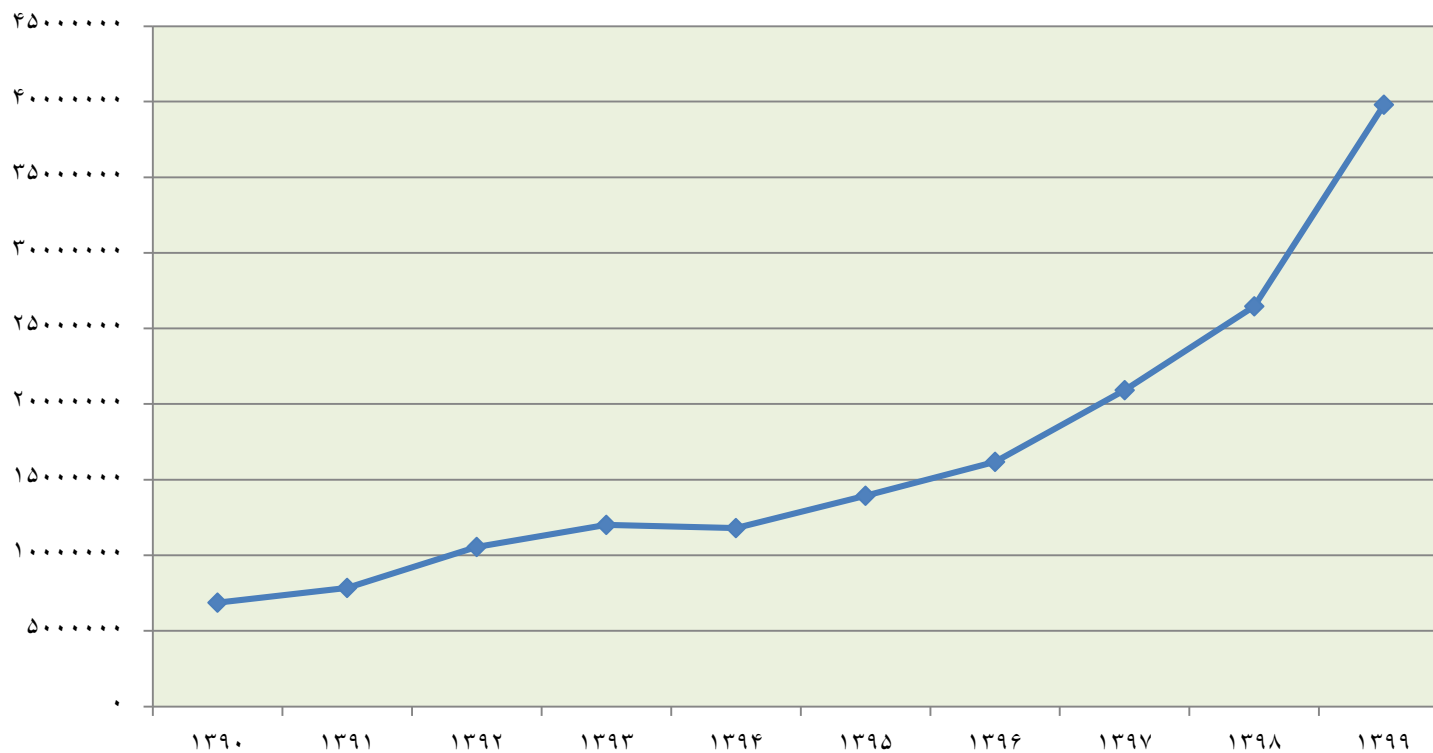
* شامل استخراج نفت و گاز و پالایش نفت می شود.

نمودارهای

حساب‌های ملی ایران

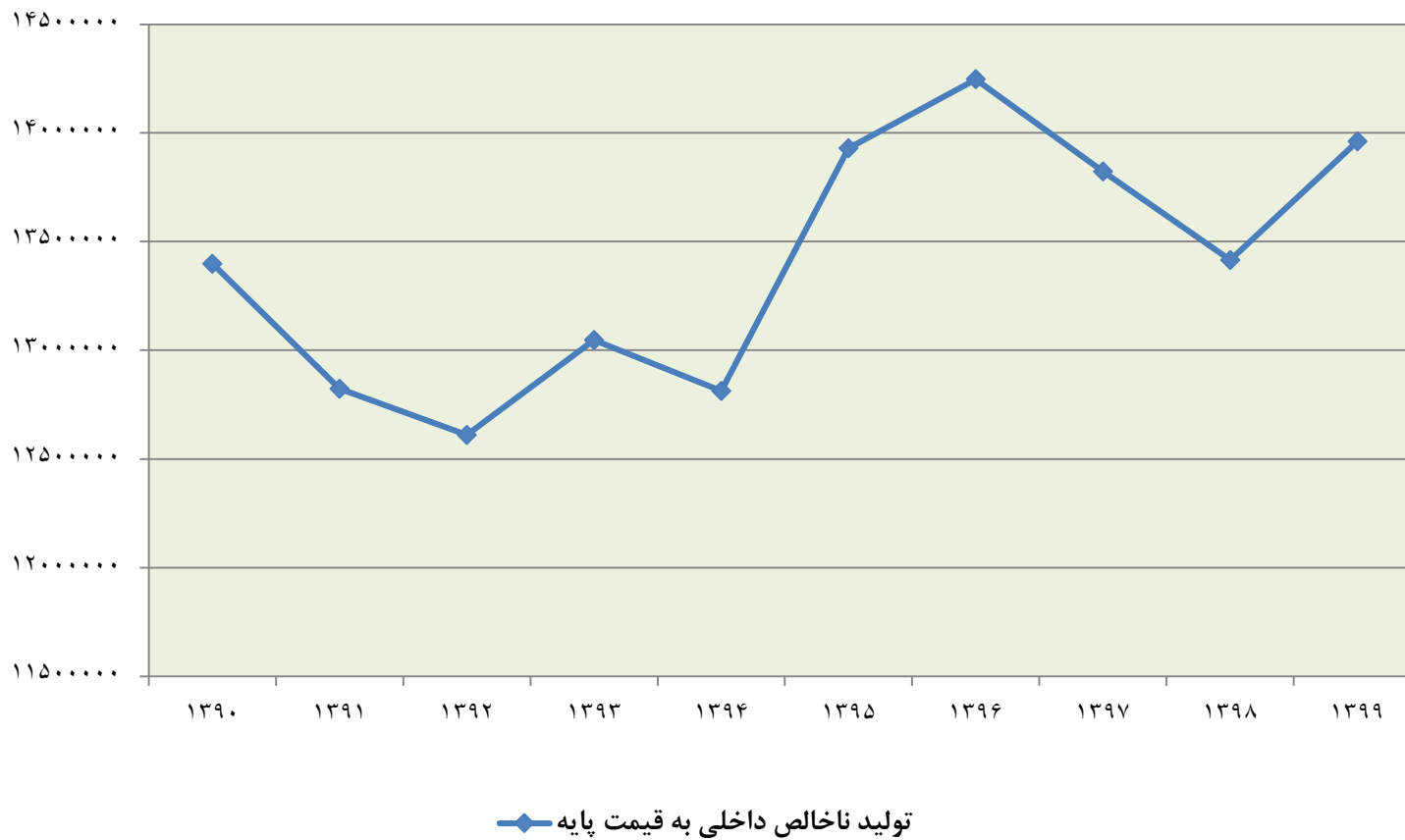
به تفکیک فعالیتی و نهادی

نمودار ۱: تولید ناخالص داخلی به قیمت های جاری - میلیارد ریال

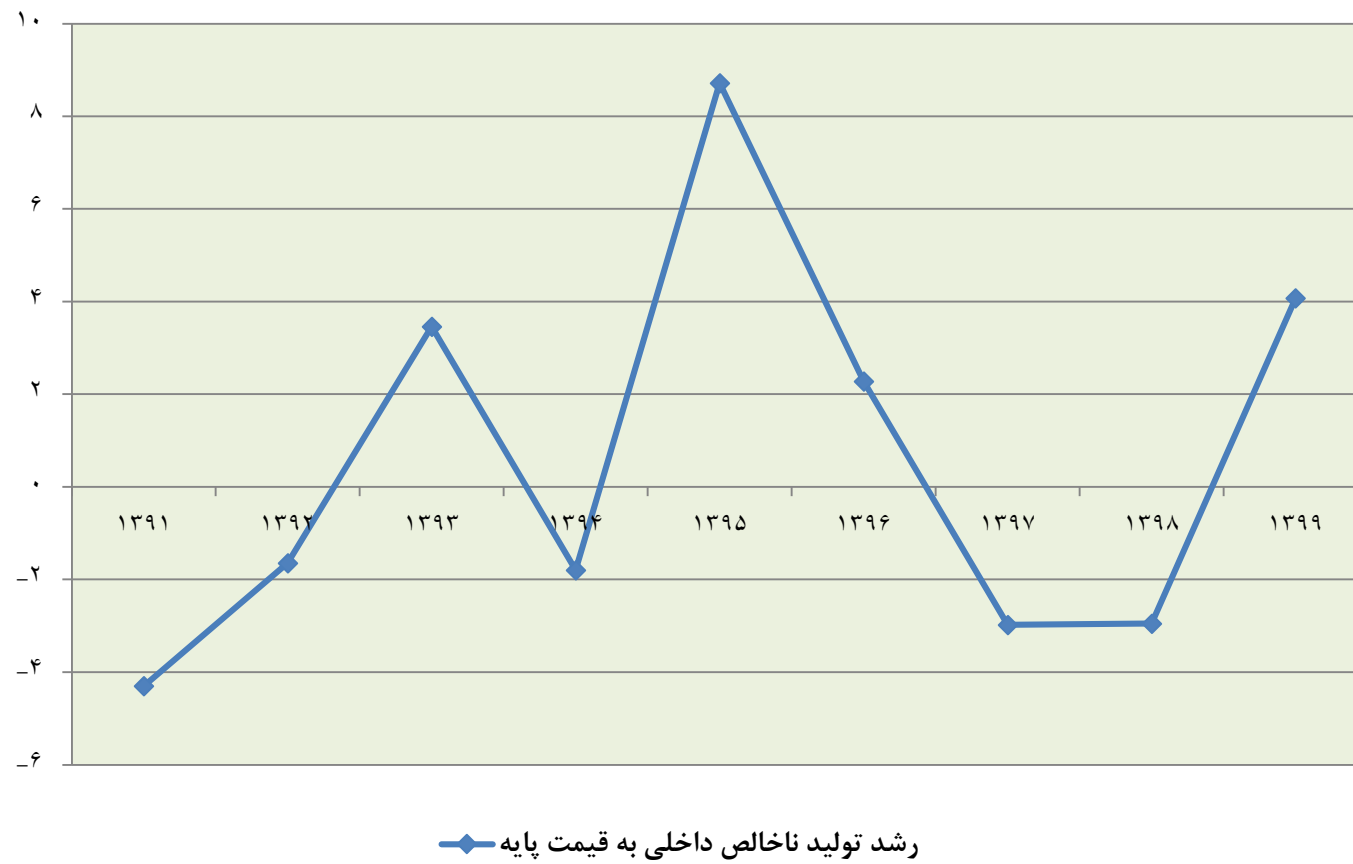

تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه

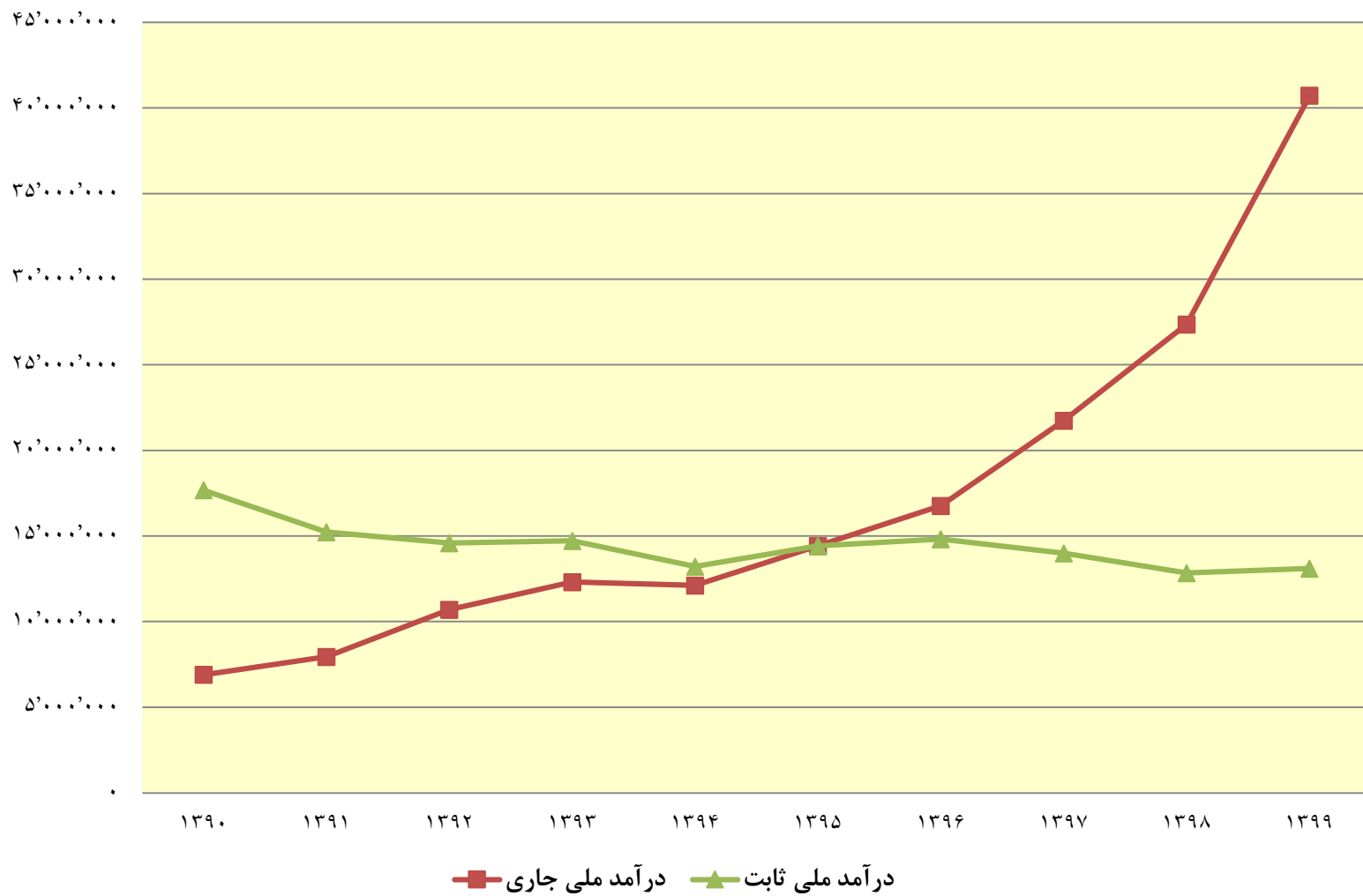
نمودار ۲: تولید ناخالص داخلی به قیمت های ثابت ۱۳۹۵ - میلیارد ریال

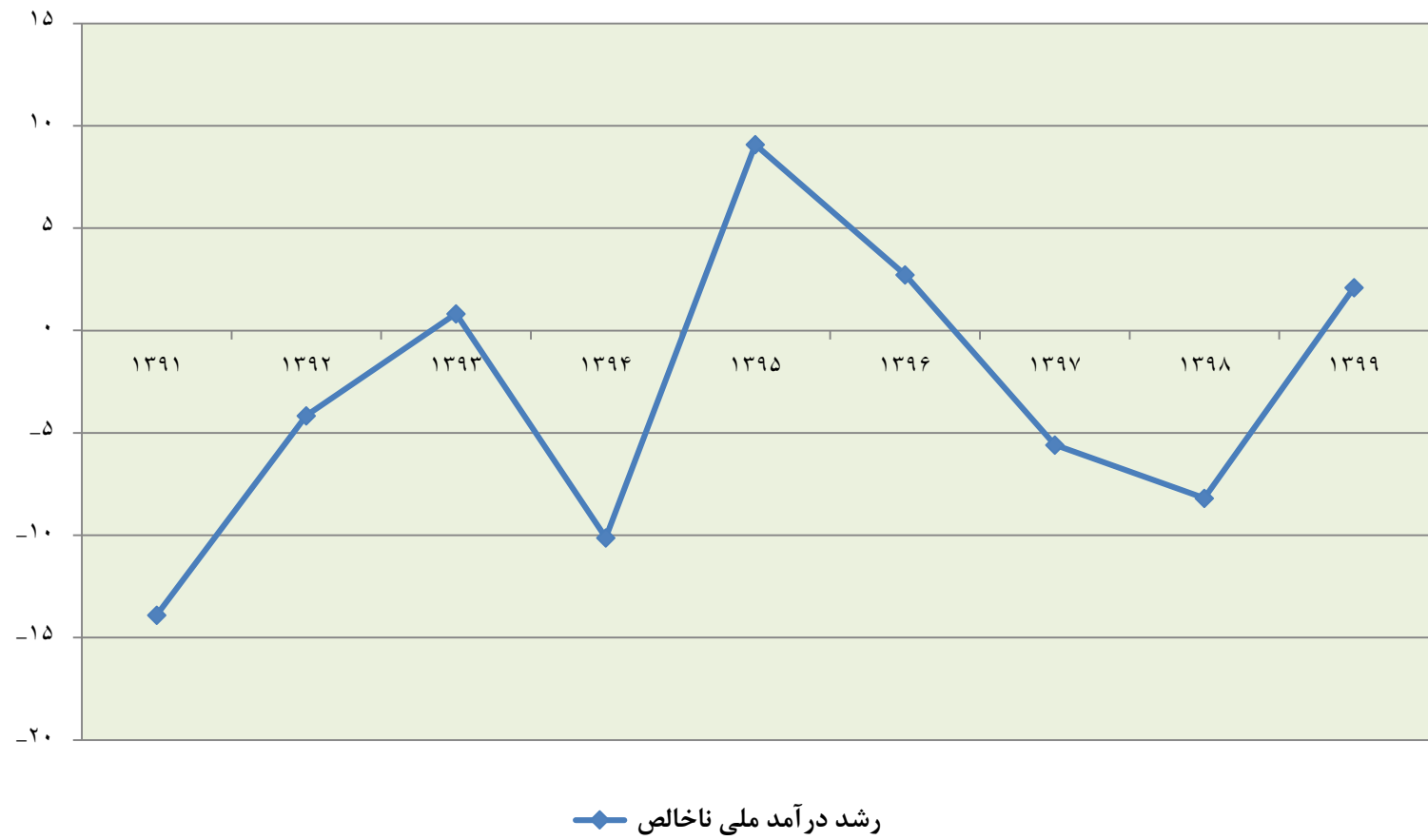
نمودار ۳: رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت های ثابت ۱۳۹۵ - درصد

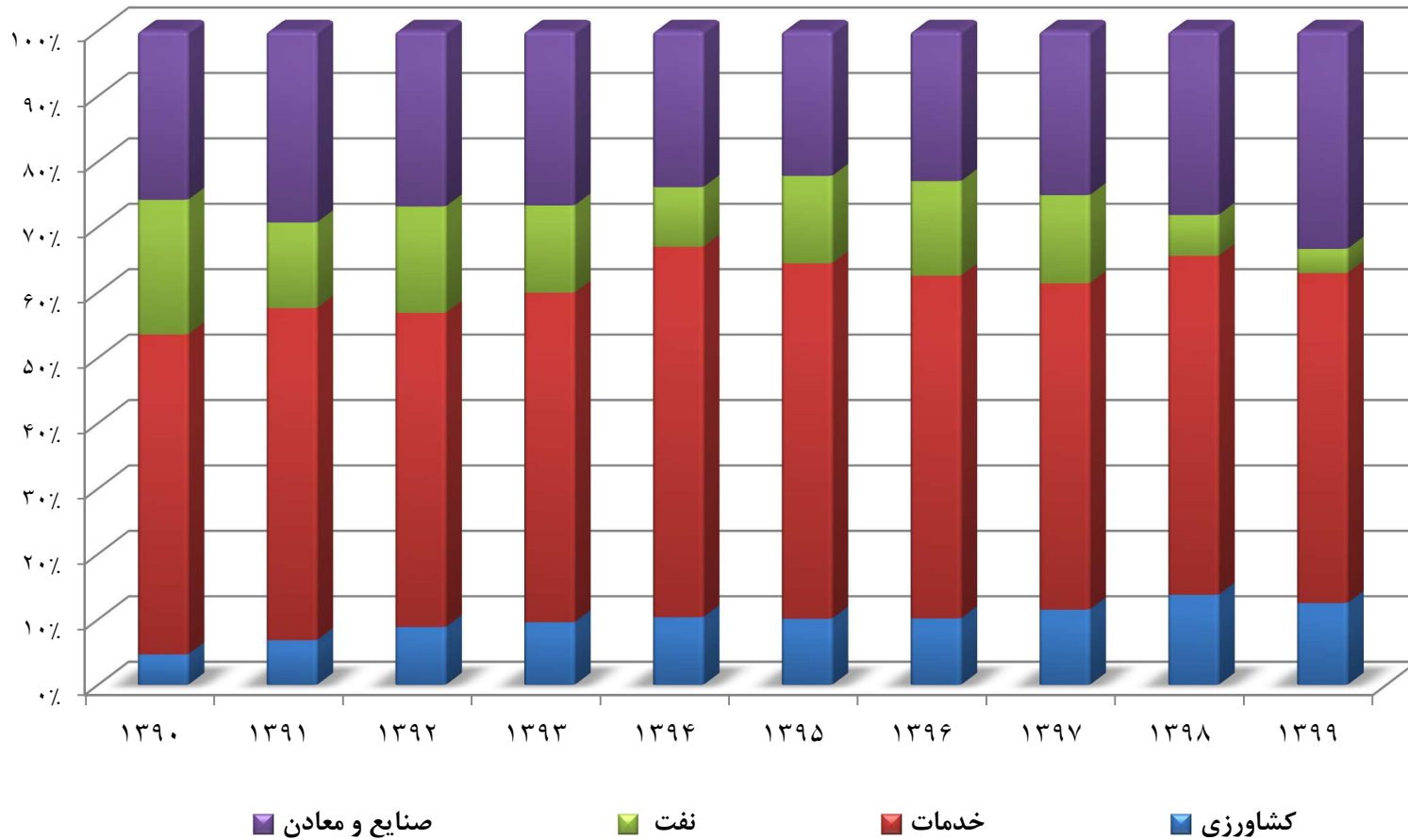
نمودار ۴: درآمد ناخالص ملی به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۹۵ - میلیارد ریال

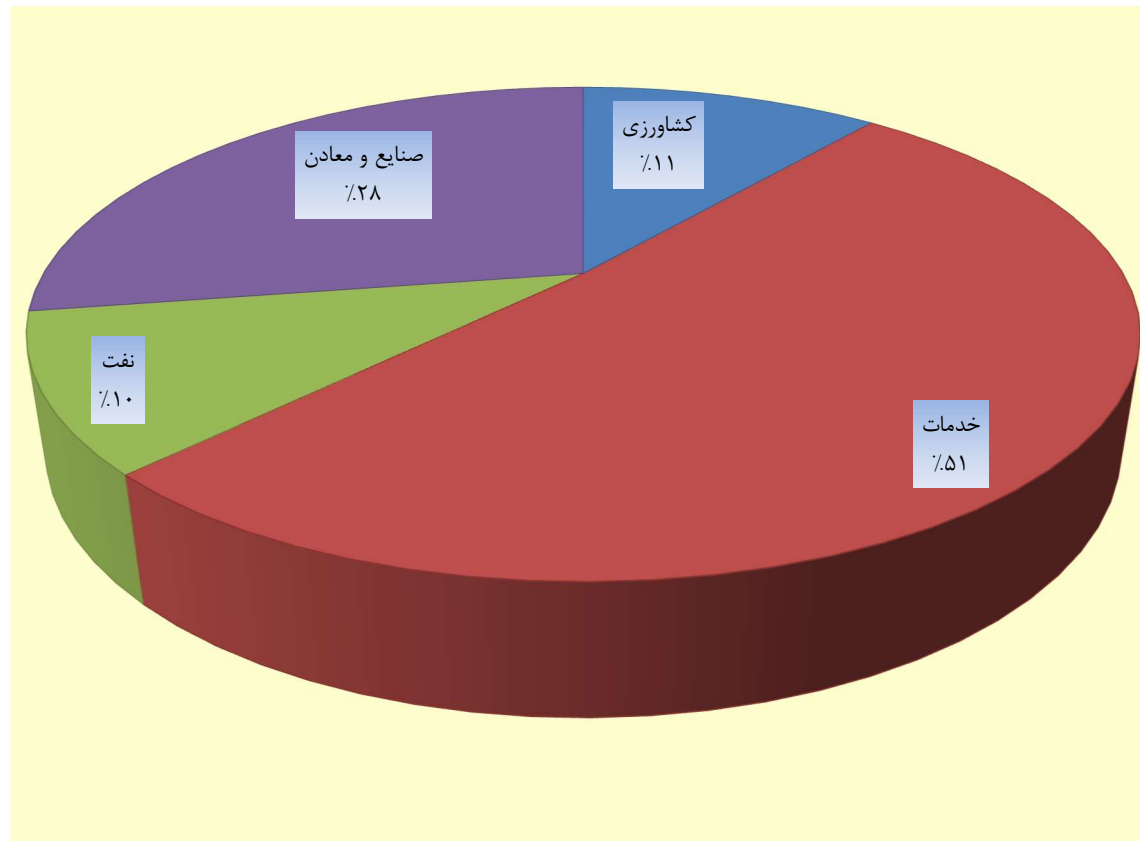
نمودار ۵: رشد درآمد ملی ناخالص به قیمت‌های ثابت ۱۳۹۵ - درصد

نمودار ۶: سهم ارزش افزوده گروه‌های اقتصادی از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری - درصد

نمودار ۷: میانگین سهم ارزش افزوده گروه‌های اقتصادی از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری -
درصد (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

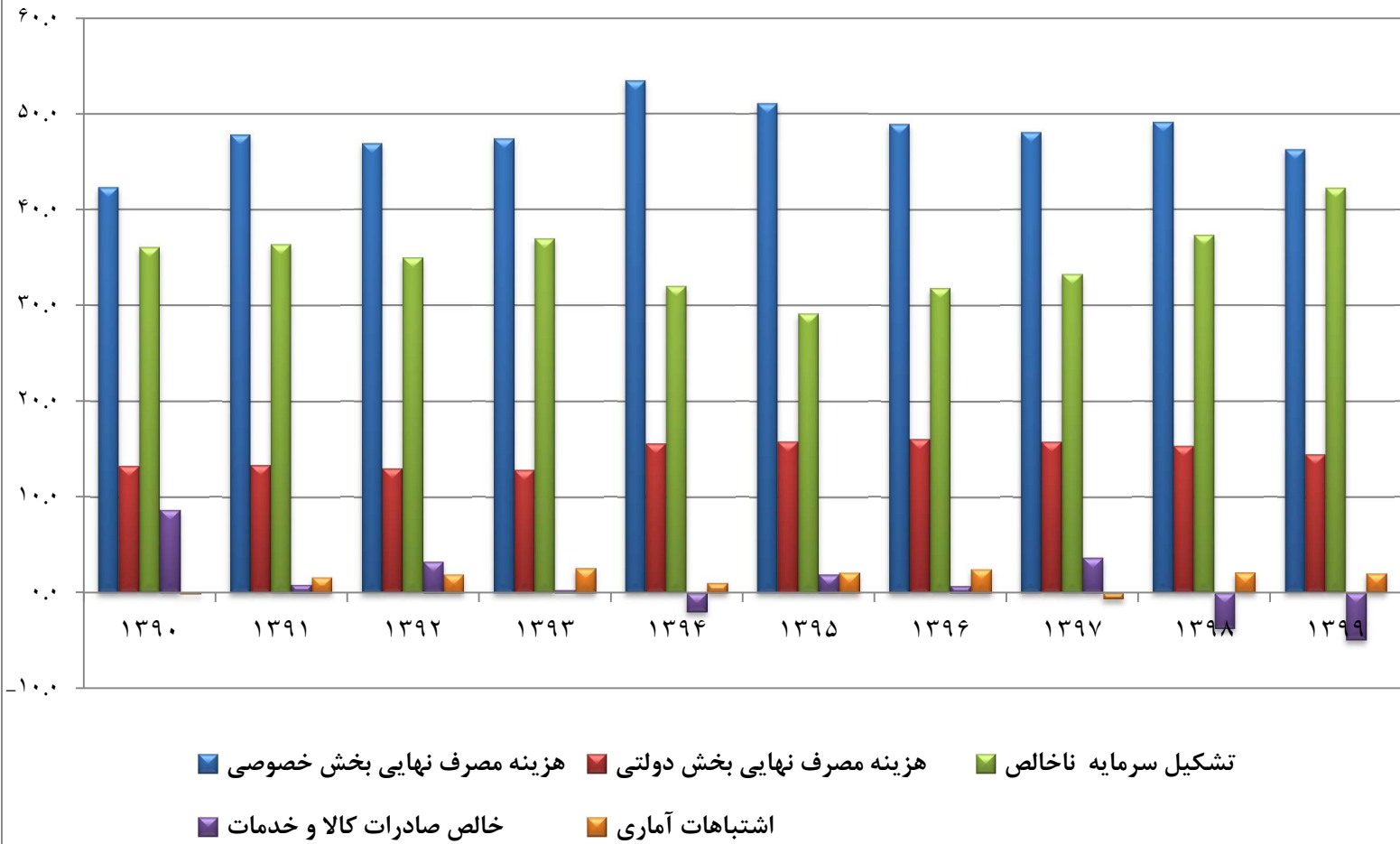
کشاورزی

خدمات

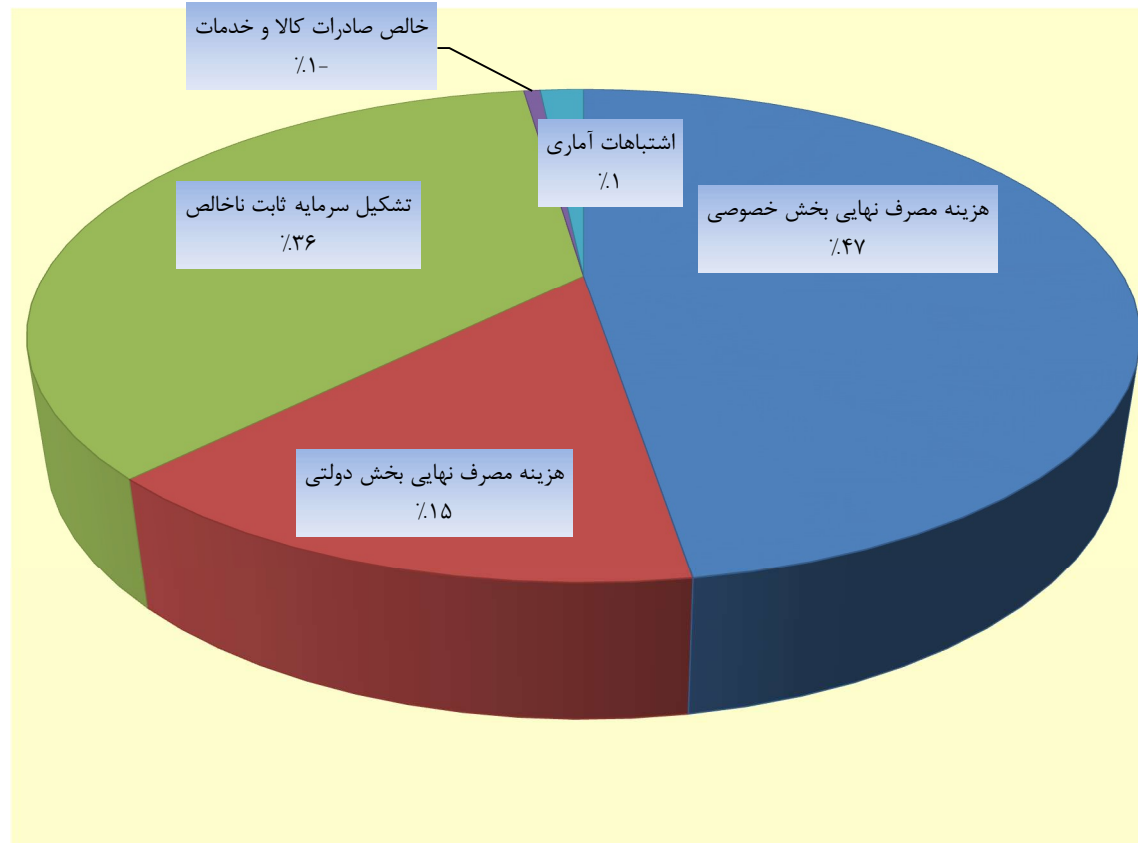
نفت

صنایع و معادن

نمودار ۸ : سهم اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری - درصد

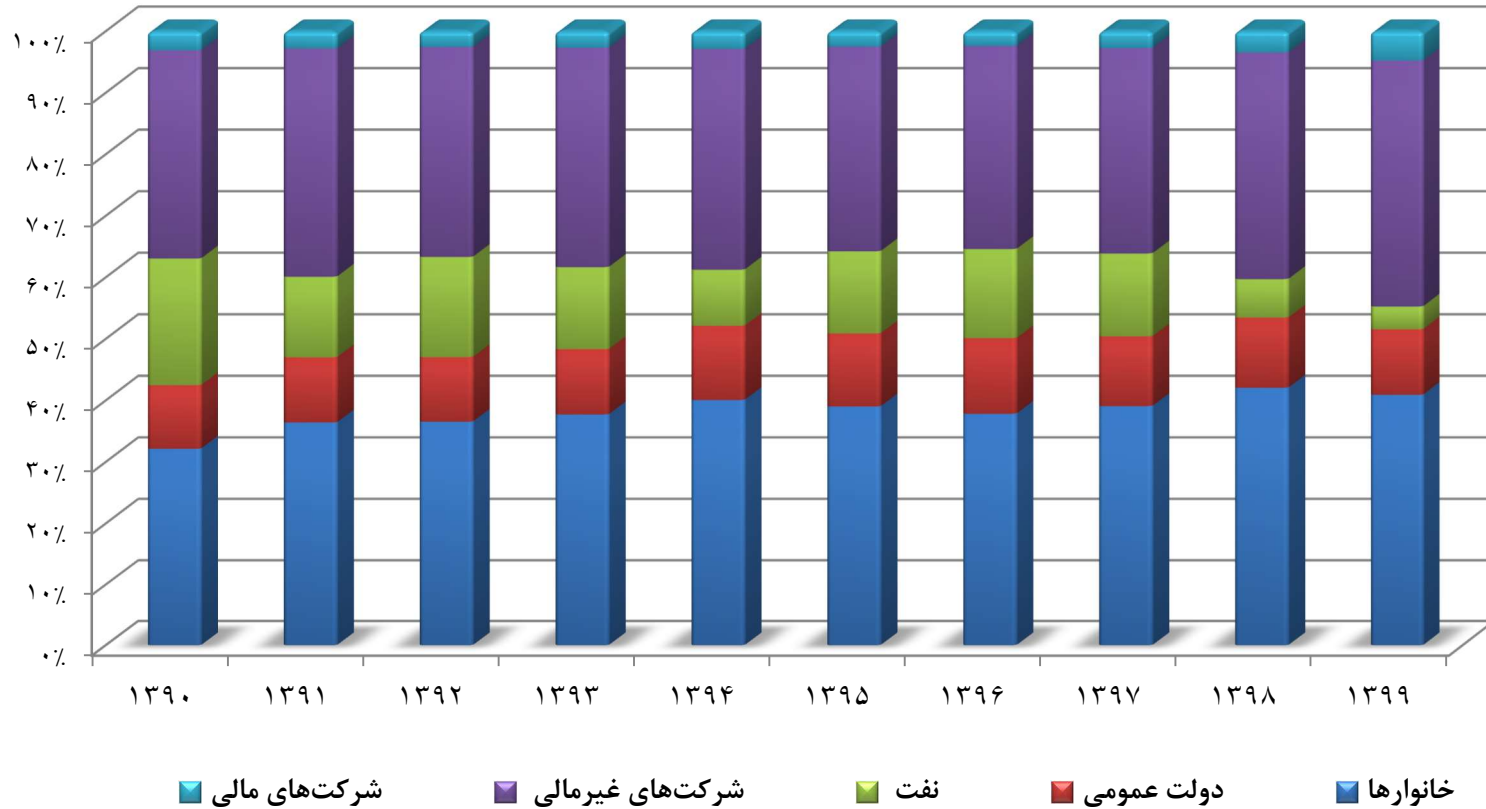

نمودار ۹: میانگین سهم اقلام هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری - درصد
(میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

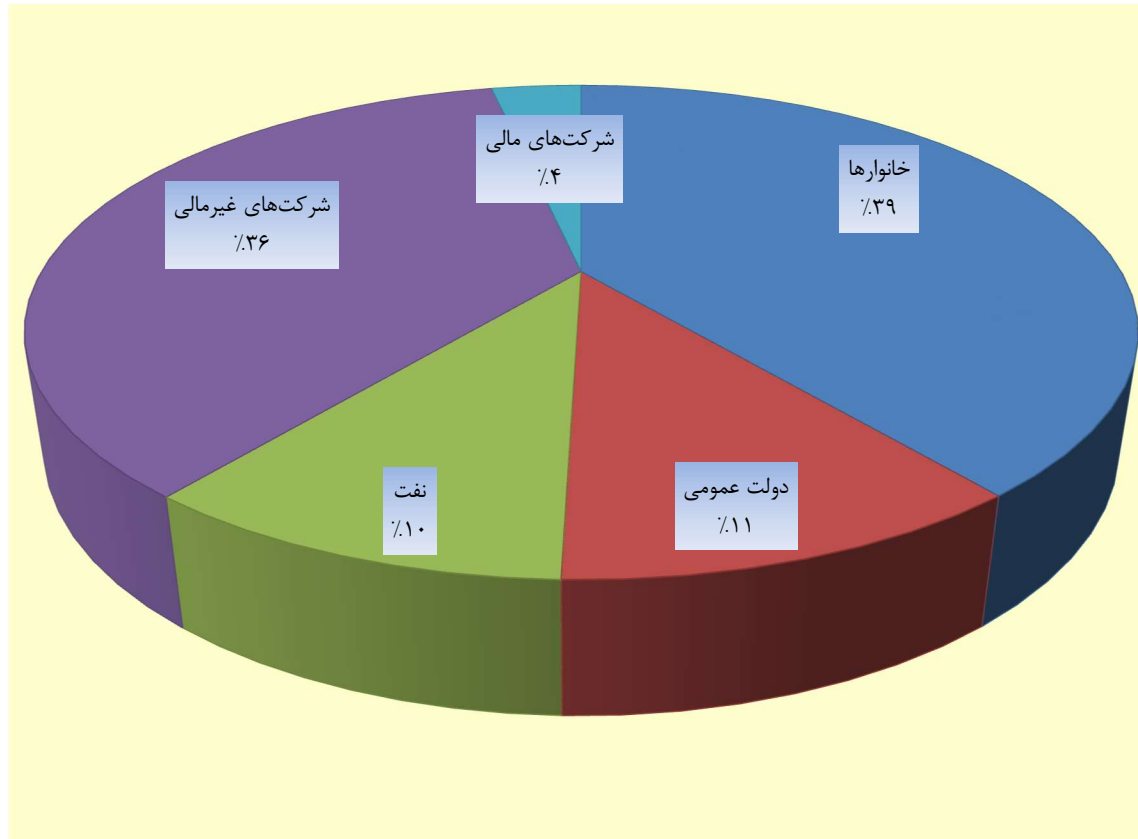

- هزینه مصرف نهایی بخش خصوصی
- هزینه مصرف نهایی بخش دولتی
- تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
- خالص صادرات کالا و خدمات
- اشتباهات آماری

نمودار ۱۰ : سهم نهادهای اقتصادی در تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری - درصد

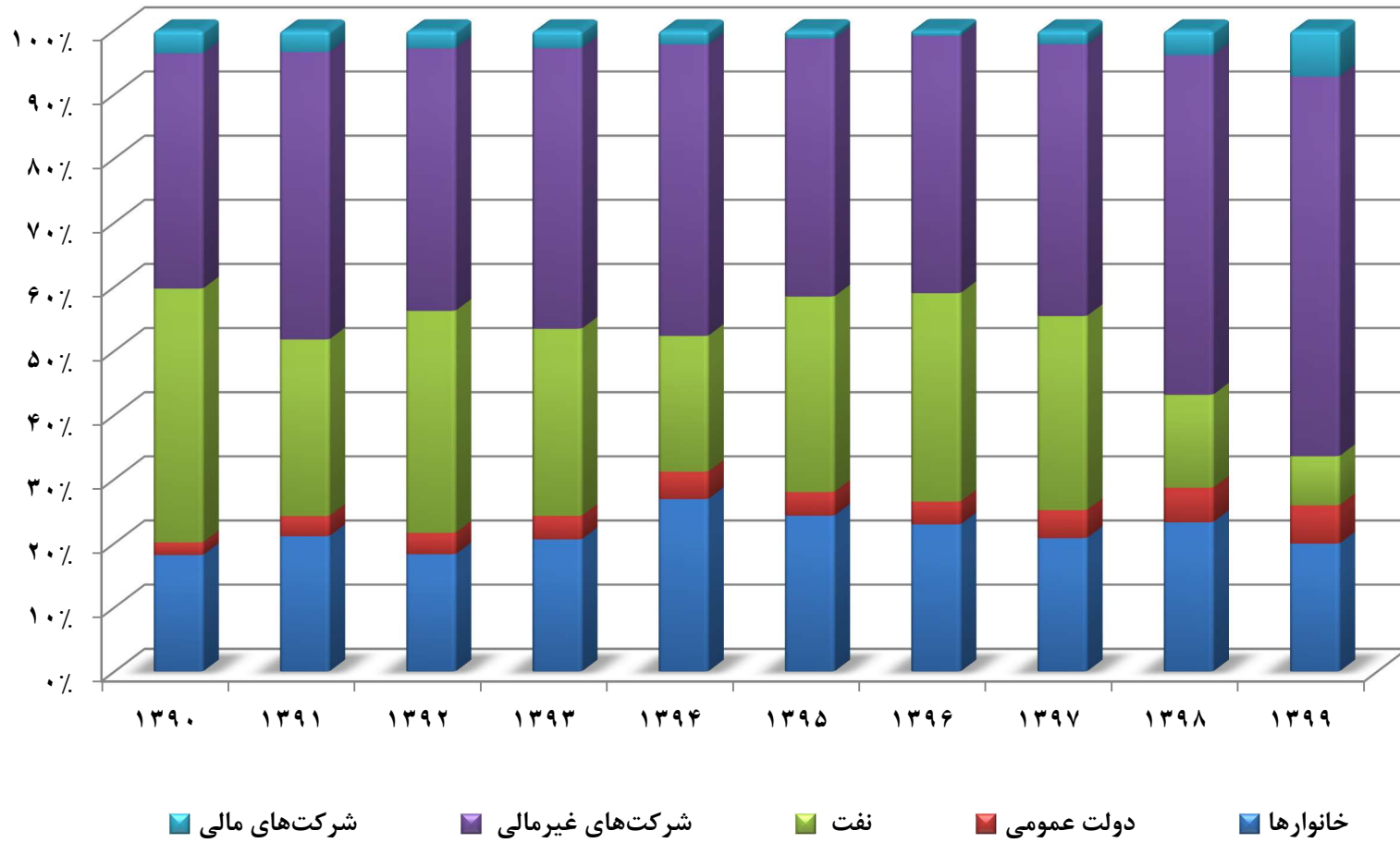

نمودار ۱۱ : میانگین سهم نهادهای اقتصادی از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری -
درصد (میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

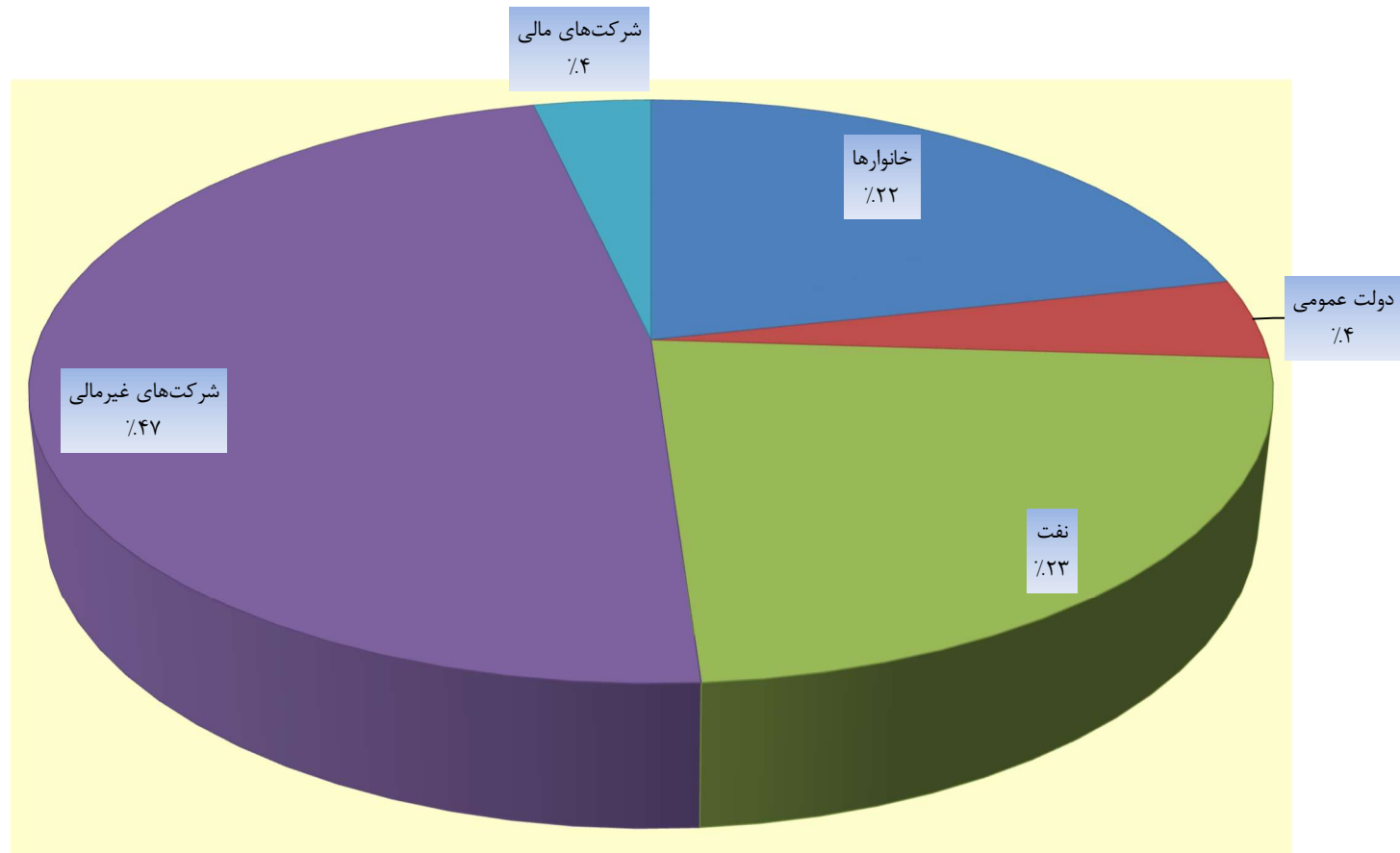

■ خانوارها ■ دولت عمومی ■ نفت ■ شرکت‌های غیرمالی ■ شرکت‌های مالی

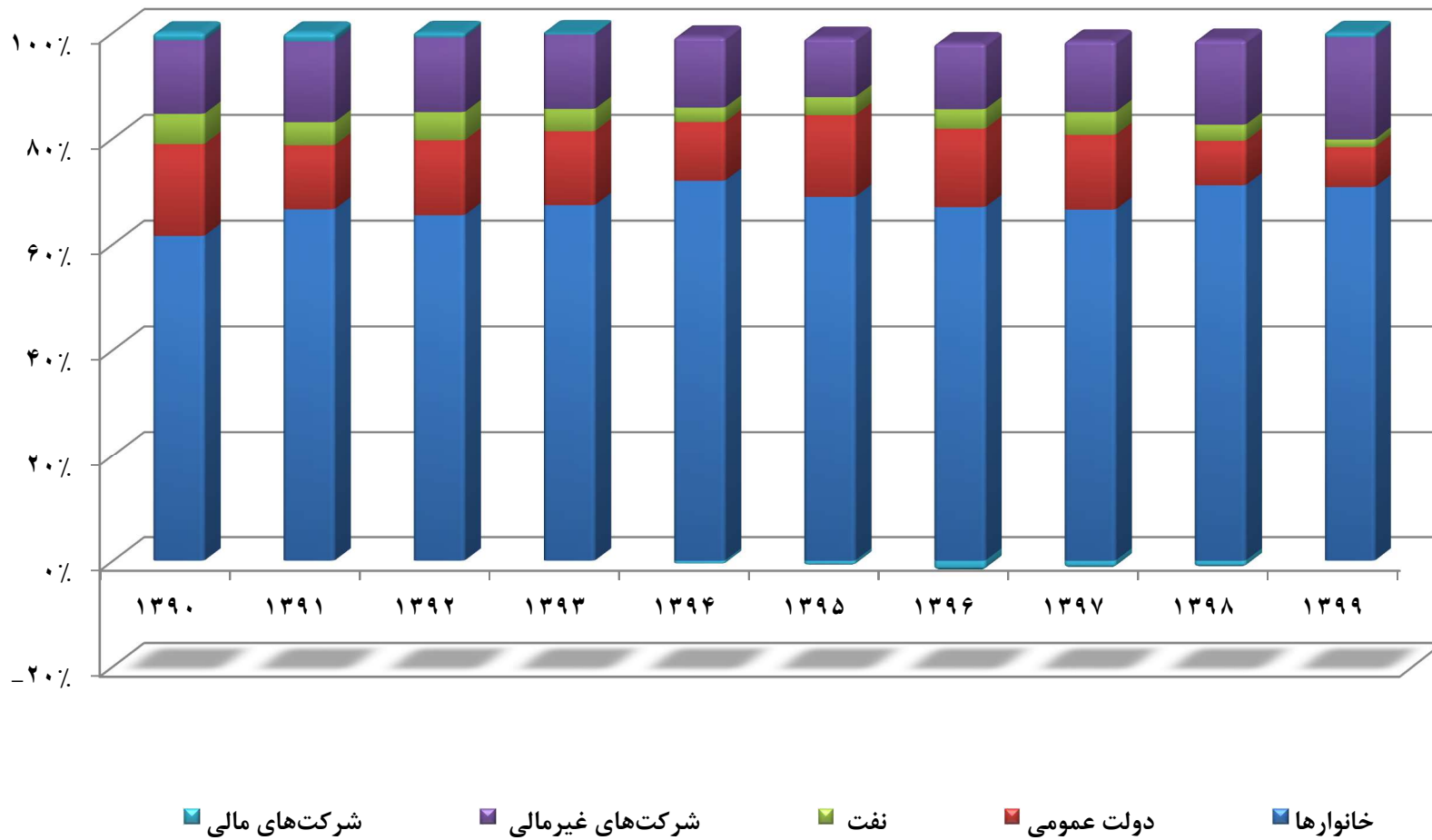
نمودار ۱۲: سهم نهادهای اقتصادی در مازاد عملیاتی ناخالص - درصد

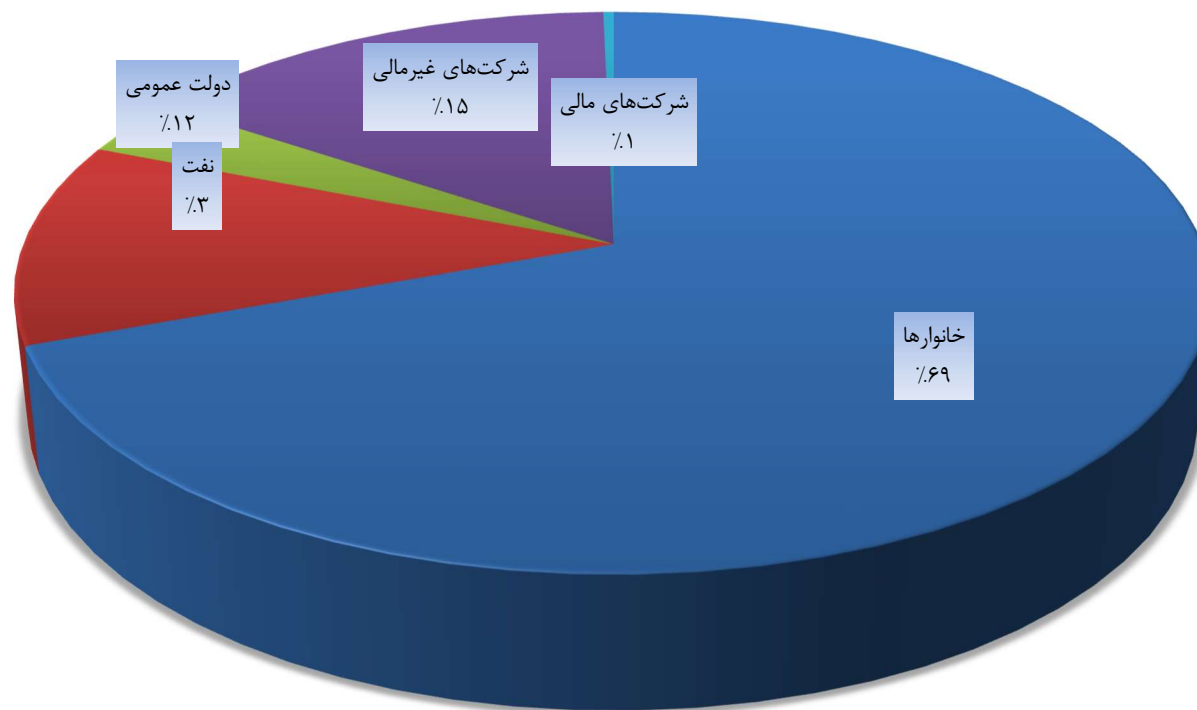
نمودار ۱۳: میانگین سهم نهادهای اقتصادی از مازاد عملیاتی ناخالص - درصد
(میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

نمودار ۱۴: سهم نهادهای اقتصادی در درآمد ناخالص ملی به قیمت بازار - درصد

نمودار ۱۵: میانگین سهم نهادهای اقتصادی از درآمد ناخالص ملی به قیمت بازار - درصد
(میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

خانوارها

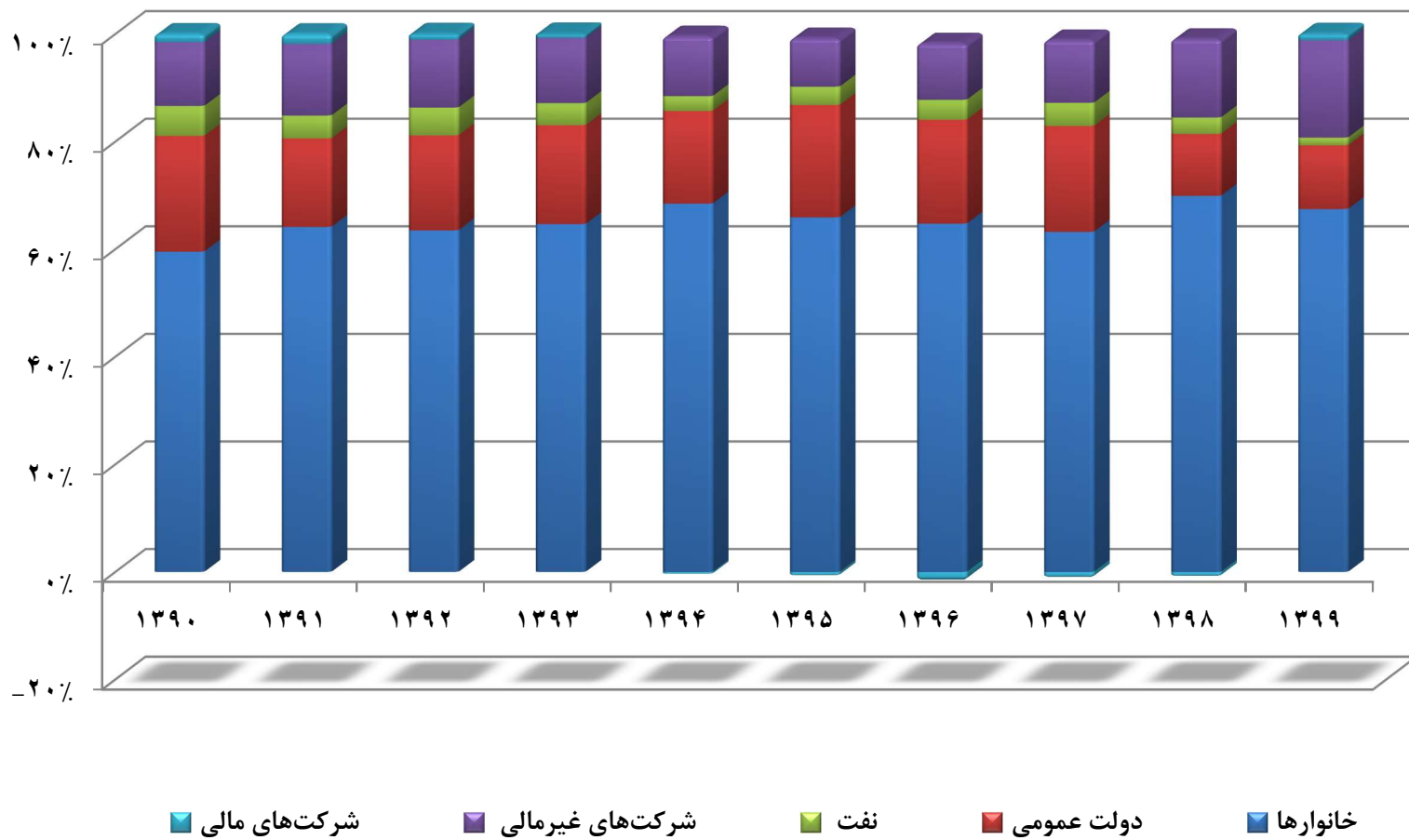
دولت عمومی

نفت

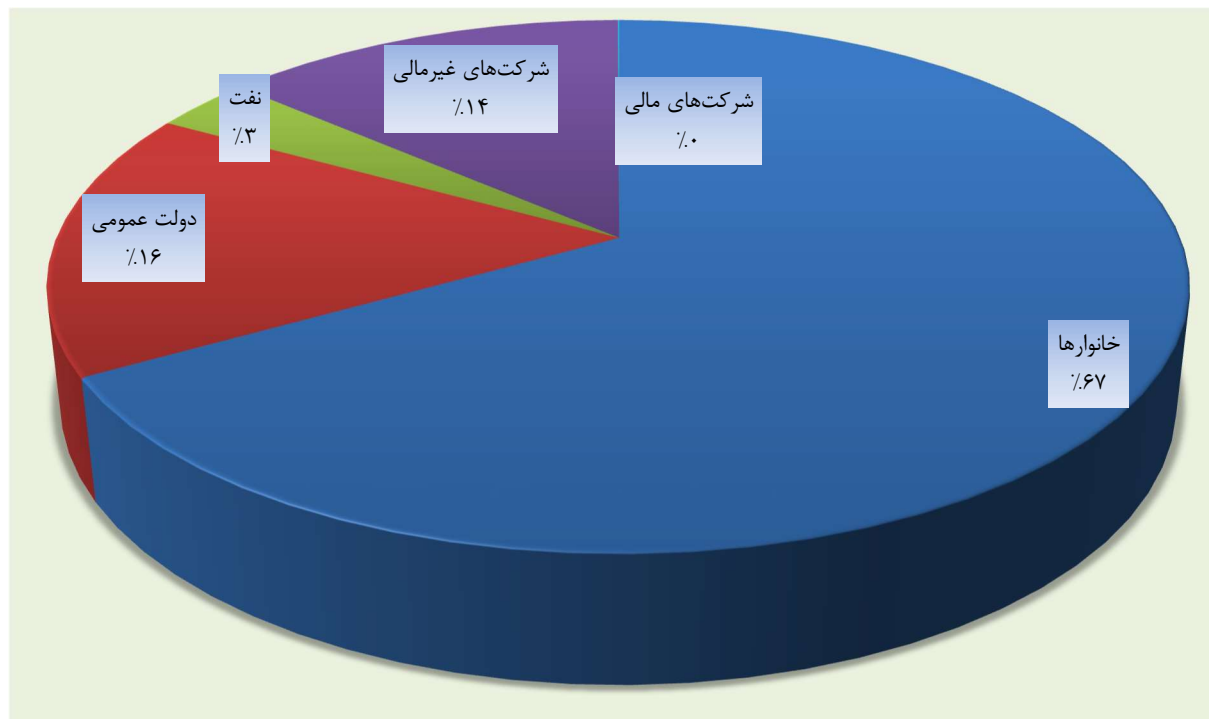
شرکت‌های غیرمالی

شرکت‌های مالی

نمودار ۱۶: سهم نهادهای اقتصادی در درآمد قابل تصرف ملی ناخالص - درصد

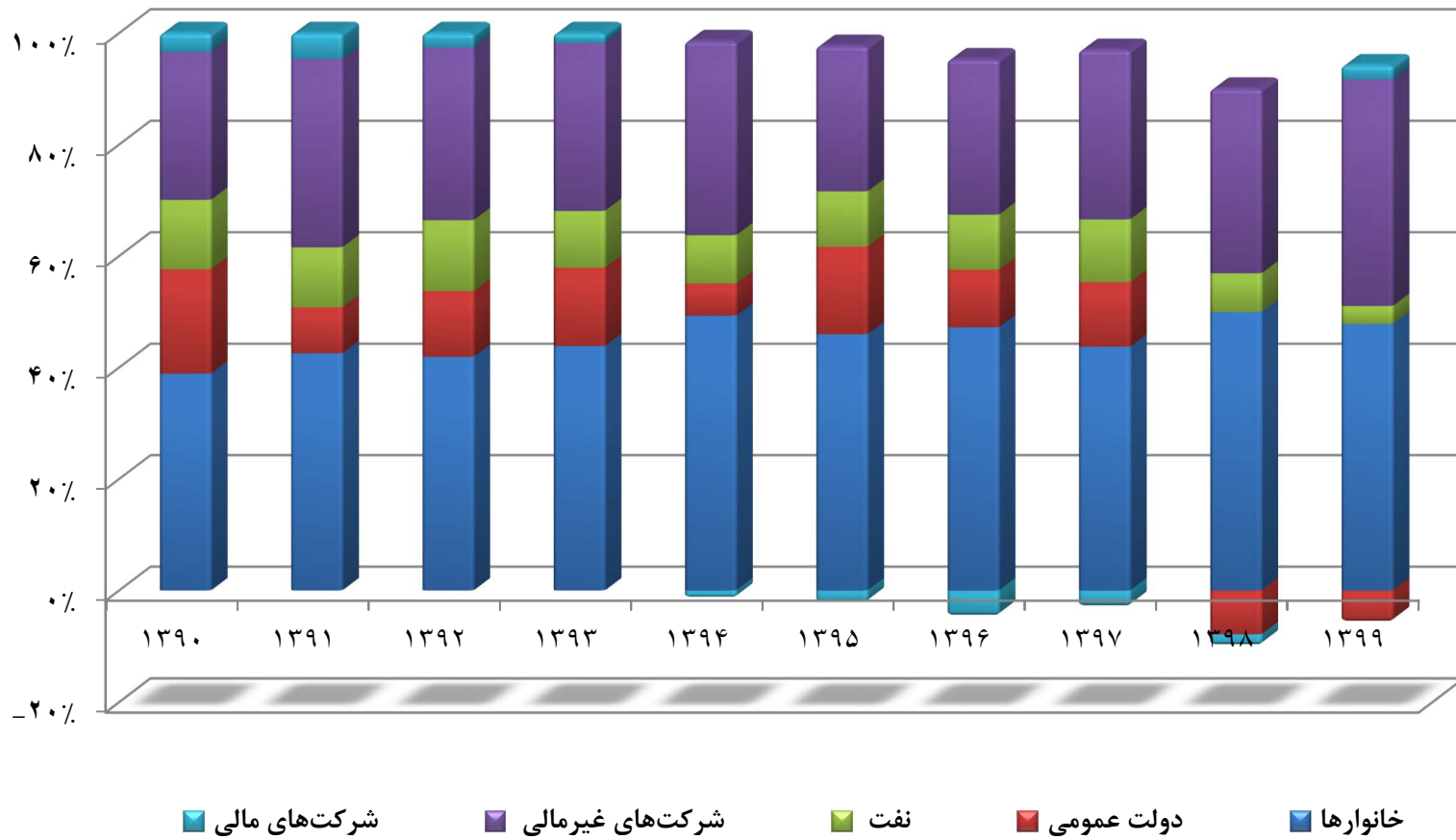

نمودار ۱۷: میانگین سهم نهادهای اقتصادی از درآمد قابل تصرف ملی ناخالص - درصد
(میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

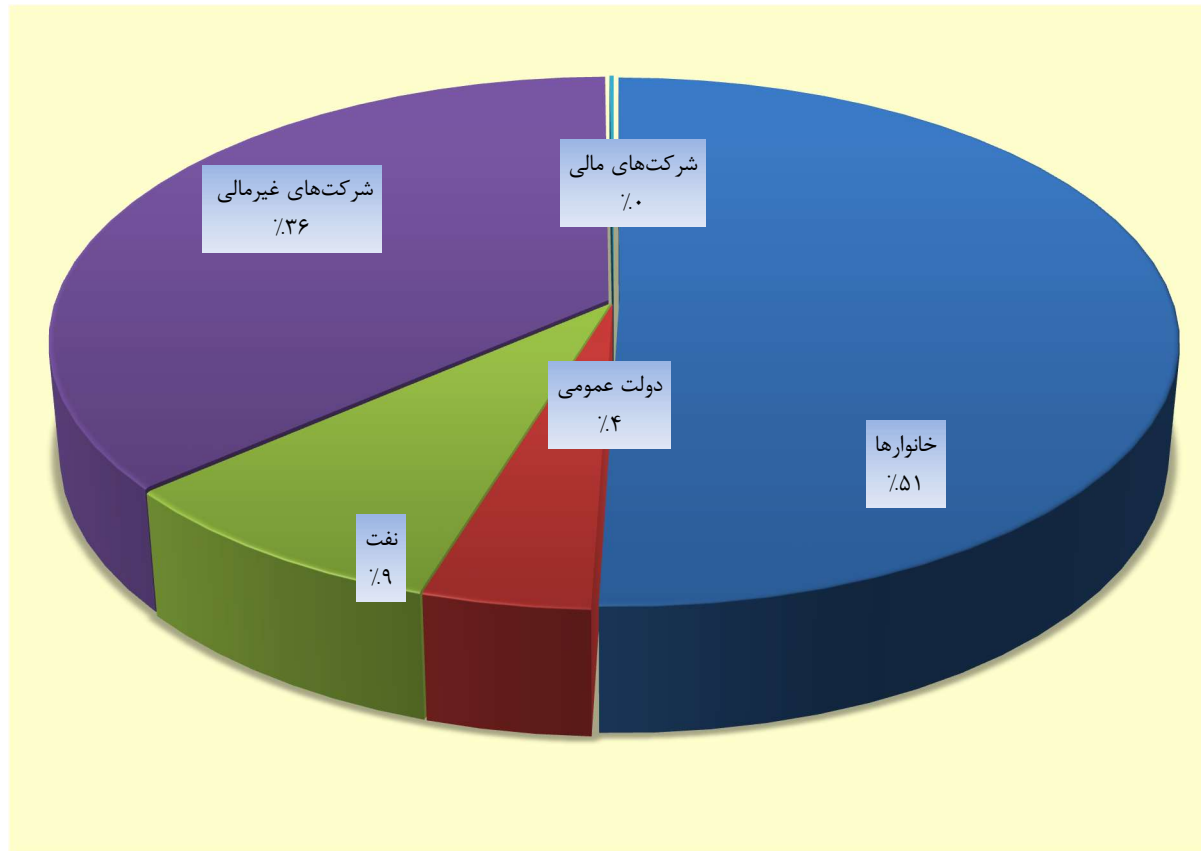

■ خانوارها ■ دولت عمومی ■ نفت ■ شرکت‌های غیرمالی ■ شرکت‌های مالی

نمودار ۱۸: سهم نهادهای اقتصادی در پس‌انداز ملی ناخالص - درصد

نمودار ۱۹: میانگین سهم نهادهای اقتصادی از پس انداز ملی ناخالص - درصد
(میانگین دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹)

شرکت‌های مالی شرکت‌های غیرمالی نفت دولت عمومی خانوارها

نمودار ۲۰: خالص وام‌دهی وام‌گیری بخش‌های نهادهای اقتصادی ملی - میلیارد ریال
(طی دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۸)

